

ཡེ་ཤིག་། བེ་ཚིག་པ་།

རྫོང་སར་ཁམས་ཁྱེ་ལཱ་རིག་བྱུང་བསྟན་སྟོབ་གྲིང་ནས་བརྒྱུགས།

༡༡། །གསེར་མདོག་པའ་ཆེན་ཤུ་མཆོག་ལྷན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

ཡུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་།

Handwritten text line, likely the first line of a paragraph or entry.

Handwritten text line, continuing the content from the previous line.

Handwritten text line, continuing the content from the previous line.

Handwritten text line, continuing the content from the previous line.

Handwritten text line, continuing the content from the previous line.

Handwritten text line, continuing the content from the previous line.

Handwritten text line, continuing the content from the previous line.

Handwritten text line, continuing the content from the previous line.

Handwritten text line, continuing the content from the previous line.

ཕའིག།ཕེའོག་པ།

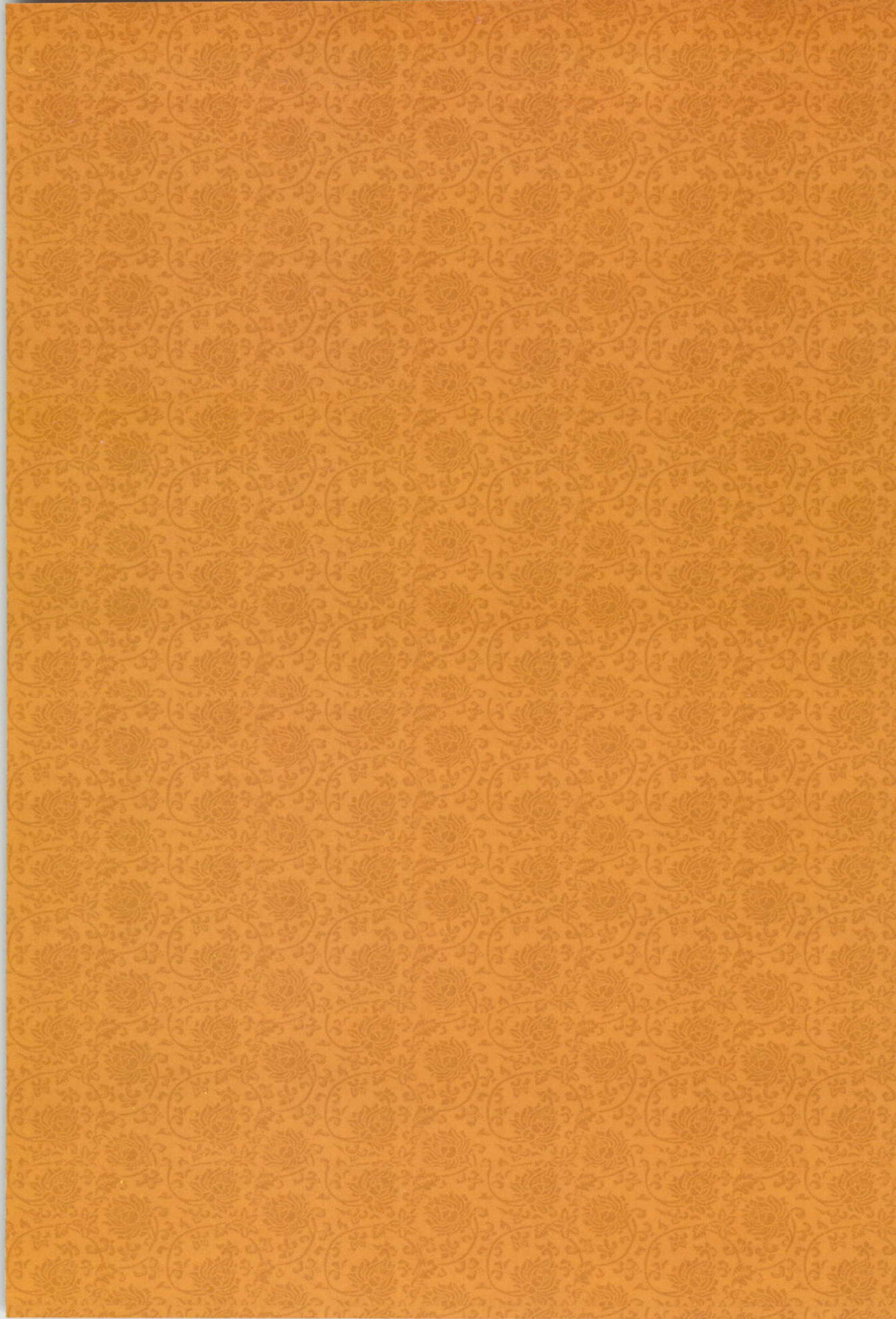
༡༡། །གསེར་མདོག་པར་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་མཆོག་ལྷན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

ཚོང་སར་ཁམས་ཁྱེའི་ལུ་རིག་ཕུབ་བསྟན་སྒྲོབ་གླིང་ནས་བཞུགས།

ཀུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

ཞལ་གསུང་མཐོ།།

ॐ

ॐ

ॐ

དཀར་ཆག

འདུལ་བ་མདོའི་དཀར་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་མདོའི་ སྒྲུང་བྱེད་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ།	1
གཞི་གསུམ་གྱི་ཆོག་གསལ་བར་བྱེད་པ་བདུད་ཅིའི་ རྩལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ།	201
བསྟེན་གནས་རང་གིས་ལེན་པའི་ཆོག་.....	227
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུལ་བ།	228
ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ།	230
ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གི་དཀར་གནས་སོ་སོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ བསྟེན་བཅོས་བླ་བའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ།	233
འདུལ་བའི་མདོའི་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་བ།	400
འདུལ་བ་འཛིན་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་འདྲི་བ།	422

Handwritten text block, likely the first line of a paragraph or a section header.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

༡༡། །འདུལ་བ་མདོའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་
མདོའི་སྣང་བྱེད་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་བཞུགས། །

༡༢། །ན་མཆས་རྩ་ལ། །འདུལ་བ་མདོའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོའི་དོན་གསལ་
བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས། །མདོའི་སྣང་བྱེད་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ། །སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བརྩེ་ཆེན་སྣང་བའི་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །
འཛིགས་མེད་ཞི་བའི་ནགས་ཁྱོད་དེར་ཞུགས་ནས། །ཆོས་འདུལ་སེང་གའི་ངོ་མོ་བཟང་ལས་ཀྱིས། །
ཀྱན་གྱི་རྒྱད་པ་སེལ་བྱེད་ཕྱག་གི་གནས། །བྱུང་བཅས་རོལ་མཆོའི་སྒྲེ་མཆེད་ཆར་དུ་དངར། །
རྗེས་བཅས་གསེར་རིའི་ལང་ཆོ་བལྟ་ན་སྤྱག། །གནང་བཀའ་ཁྱུ་གཉེར་བཞི་ཡི་བྲིས་འཁོད་པའི། །
ཆོས་འདུལ་ལྟན་པོ་གང་བྱེད་བསྟན་པར་འོས། །མེ་ཏོག་གཞུང་སྣང་རྩེའི་དབྱ་བོ་ཡི། །
མཆོན་ཆའི་འབྲུལ་འཁོར་མང་པོས་མ་དུལ་བའི། །ཡིད་ཅན་དེ་ཀྱན་བཀ་ཡོད་བདུད་རྩི་ཡིས། །
དུལ་མཛད་ཡོངས་འདུའི་ཆོགས་ལ་ཕྱག་བགྱིའོ། །ཀྱན་མཁྱེན་དེས་གསུངས་མདོ་ལུང་བད་དཀར་
གཉེན། །སྤེལ་ལགས་ངག་གི་ཤིང་རྟ་ལ་དྲངས་བ། །བསྟན་འཛིན་ཀྱན་གསལ་སྒྲིག་མོའི་མགུལ་
རྒྱན་དུ། །སྤྱོད་མཛད་ཡོན་ཏན་འོད་བརྒྱའི་མགོན་དེས་བསྟུངས། །བདུད་རྩིའི་དབྱ་བོས་མ་མུང་
རོ་བརྒྱ་བ། །རྣམ་དབྱེད་རྩལ་གྱིས་གསོལ་ནས་གཞན་པར་གྱི། །བྲེང་མཛེས་ཀྱན་དགའི་དཔལ་
དུ་སྤྱོད་བརྩོན་བ། །བརྒྱད་པའི་བཤེས་གཉེན་མཁའ་ལྷིང་གིས་འདིར་སྦྱོངས། །མདོ་ལུང་ཆོག་
དོན་གོ་སྤྱོད་པལ་ཆེ་བ། །དལ་ལུར་སྒྲོག་པའི་ངལ་བ་ཉིད་གྱིས་ཤེས། །རྟོགས་དཀའི་གནས་
རྣམས་གཞན་གྱིས་མ་བརྗོད་པ། །གཟུང་བདེར་འཆད་དོ་དོན་གཉེར་གཟུ་བོས་ཉོན། །

དེ་ལ་འདིར་ཆོས་འདུལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དང་། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་འོ། །

དང་པོ་ལ། །བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དང་། །རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་འོ། །དང་པོ་ནི། །བྱུང་བ་དང་།

བཅས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བཅས་པ་དང་། གནང་བ་དང་། བཀག་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་པ་གཉིས་དང་། བཤད་པའི་ལུང་སྡེ་བཞི་ལོ། །
 དེ་ལས་ཀྱང་ལུང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་གི་འབྲེལ་པའོ། །དེ་ལས་
 དག་སྟོང་པ་མའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲགས་མོ། །ལུང་
 གཞི་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཆ་དང་ཁ་བསྐྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ། བམ་པོ་
 བྱི་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོ། །ལུང་ཕྱན་ཆོས་ནི། བསྐྱེད་པའི་གནས་སྡེ་མོ་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་
 བམ་པོ་ལྟོ་ནས། སོ་སོར་ཐར་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་དོན་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ།
 བམ་པོ་ནི་ལྟ་བུ་ཅུ་དགུ་ལོ། །གཞུང་དམ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་ལ་གྱིན་ཏུ་གཅིས་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ། བམ་པོ་ནི་ལྟ་བུ་ཅུ་ལྟ་དང་། སྡེ་ཆོས་མི་
 གཅིག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ལྷ་བ་དང་། འདུལ་བྱེད་དང་། གཅིག་ནས་བཅུ་ལྟེ་བར་དུ་འཕྲོས་
 པ་དང་། ལུང་མ་མོ་དང་། བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་དང་། ལུང་པ་ལའི་ཐེང་བ་དང་། ལྷ་བའི་ལུང་པོ་
 དང་། ལྷ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞུང་སྒྲ་མ་ནི་ཟུར་དུ་བཟང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞུང་དམ་པ་དང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་ལེགས་བཤེས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་
 པས་གཏན་ལ་བམ་པོ་ལྷ་བ་ཁ་ཆེ་བ་ལ་གཞུང་སྒྲ་མ་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བོད་དུ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་མ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་བཞུགས་ཚུལ་ལ།
 བོད་སྐད་མ་རྣམས་ཐོག་མར་ལུང་གཞི་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། །
 ལྷ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ནི། ཐོག་མར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་བཞུགས་པར་མཛད་མོད། སྒྲི་བ་དཔོན་ཡོན་
 ཏན་འོད་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། མདོ་ཕ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འདུལ་བ་དེ་འཛིན་
 པའི་དག་འདུན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ། ཕ་བའི་
 སྡེ་བཞི་དང་། གྲུས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ལ་འདུལ་བ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བའང་བཅོ་བརྒྱད་
 དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ཡི་གེར་བྲི་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གནང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལུན་
 རིང་པོ་སོང་བ་ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་འདོན་ཚུལ་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་སྡེ་པ་བཅོ་
 བརྒྱད་དུ་གྲུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྲུས་ཀྱང་བཀའ་བསྟུ་བ་གསུམ་པའི་ཆོ། གྲུས་

བ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱབས་ཤིང་། འདུལ་བའི་ཚོགས་དེ་དག་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི། འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་འདུལ་བའོ། །མི་མཁས་པ་གང་དག་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་འདི་ལས་འབྱུང་བའི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་ནང་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཅི་ཡང་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཁོ་ནའི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སྤྱོད་པའི་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་པའི་ལས་འདས་ནས་བཀའ་བསྟུན་གཉིས་པ་མ་བྱུང་གི་བར་གྱི་ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་གི་འདུལ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ན་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དང་། ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་གིའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་བྱེད་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བརྟེས་པ་བྲམ་ཟེའི་བཙུན་པ་འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདུལ་བའི་མདོའོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མི་མཁས་པ་དག་གིས་གྲུ་ཆོམ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ནང་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་སྤྱོད་པ་དག་གིས་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བ་ནི་ཆ་ཤས་ཅམ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་ན་མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་གི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཤད་པའི་ལུང་སྡེ་བཞི་པོ་མཐའ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཆོན་མ་ལུས་པ་མདོར་བསྟུན་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་འདུལ་བའི་ལུང་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པའི་ཕྱིར། བོད་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞག་སོང་། རྒྱ་མཆོན་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི། རྣམ་འབྱེད་རྣམ་གཉིས། གཞི་བཙུན་བདུན་དང་བཅས་པ་གཞུང་ཤིང་།

དུ་བྱས་ཤིང་། གཞན་རྣམས་ཁ་སློང་གི་ཚུལ་དུ་སྒྱུར་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་འཆད་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ནི་བཞི་ཉེ། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའད་དུ་གྲགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲི་
བའི་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དང་། སློབ་དཔོན་ཤེས་
རབ་བྱེད་པས་བྱས་པ་འབྲེལ་པ་བར་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་འོད་ཅེས་བྱ་བས་མཛད་པར་མིང་
བཏགས་པའི་འབྲེལ་རྒྱུར་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་
ལ། རྒྱ་འབྲེལ་རྣམས་སུ་མ་ཐོན་པའི་འཆད་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་དག་ཀྱང་ཐོད་ཀྱི་སློབ་
དཔོན་སྐུ་མ་དག་གིས་མཛད་པར་སྒྲུང་བས། དེ་དག་ལ་འད་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་
བཤད་ནས། གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སྟོབས་ཐོག་མར་བཀོད་པ་
དང་། དགོས་སྟོབས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །

དང་པོ་ལ། སྒྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་འབྲུག་ཉེར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སློང་བ་
བདུན་ལ་ཁོར་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཛྲོད་བྱའོ། །འདི་ལ་བརྟན་
ནས་དེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པའོ། །དེ་ལས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱས་པ་
ནི་ཉིད་དགོས་སོ། །དགོས་སྟོབས་གསུམ་དང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དུ་སྒྱུར་
པ་ནི་འབྲེལ་པའོ། །འོ་ན་བཞི་པོ་དེ་གཞུང་འདིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། དགོས་འབྲེལ་གཉིས་
ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། གཞན་གཉིས་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནོ། །འདིར་ངེས་འབྱུང་ཞེས་པ་ལ་ཁོར་
བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་སློབ་ལ་འདོད་པ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅུམ་ནི་ཕྱི་རོལ་བ་
ལ་འད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་
ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་སོ། །ཚུལ་བྲིམས་
ལ་འད་གསུམ་ཉེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་པ་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པ་
བསམ་གཏན་གྱི་དང་། ཁམས་དང་སས་མ་བསྐྱུས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་དང་། ཆོས་འདི་པའི་འོ། །དེ་ལ་འད་རྒྱའི་ཀུན་སློང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུམ་
ཉེ། དེས་འབྱུང་གི་དང་། ལེགས་སློན་གྱི་དང་། འཛིགས་སློབ་གྱི་འོ། །འདིར་ནི་དང་པོ་ཁོ་ནའི་
དབང་དུ་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་འབྲུག་གཉིས་པ་ནི། འབྲུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ནས་དང་། གང་གིས་དང་། གང་དུ་འབྲུང་བ་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཐ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་བྱ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེས་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཁྱི་ཀ་ལས། དེས་པར་འབྲུང་བ་ནི་དེས་པར་འབྲུང་བ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ། སུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐབས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་དེའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞེས་དུག་པའི་སྒྲ་སྒྲོས་སོ། །དེ་དེའི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པ་ལོ། །ཏེ་ཞེས་པ་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པས་རྩོམ་པ་མཐར་ཐུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མཆོམས་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། དེས་འབྲུང་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་སྐབས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སུང་མཐུན་བསྐྱེད་པའི་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲོབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། གང་ཟག་དེའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་གཞི་སོགས་ལས་གསུངས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དང་། རྣམ་འབྱེད་ནས་གསུངས་པ་ཐོབ་ཟེན་མ་བཏང་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པ་གཞུང་གི་རྒྱལ་དུ་བཤད་པ་དང་། ཐུན་ཆོགས་ལས་གསུངས་པ་ཁ་སྒོང་གི་རྒྱལ་དུ་བཤད་པ་དང་། ལུང་པའི་སྐབས་ནས་འབྲུང་བ་དོགས་གཙོད་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཆོགས་རྒྱུང་དུས་རྫོགས་པ་སྟོན་གྱི་ཆོག་དང་། ཆོགས་དང་བཅས་པས་རྫོགས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ཏེ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་གྱི་ལུགས་བཀོད་པ་ནི། བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་སྟོན་གྱི་ཆོག་ནི་བཅུ་སྟེ། མངས་རྒྱས་གཉིས་ལ་རང་བྱུང་གི་དང་། ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་དེས་པར་འཇུག་པའི་དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་སོགས་རྒྱུར་ཤོག་གི་དང་། འོད་སྐྱེད་ཆེན་པོ་

སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་ཚོགས་བཅས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་བསྟེན་རྗེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ན། ད་ལྟར་གྱི་
 ཚོགས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྟོན་པ་བྱུང་ན་ལས་འདེམ་ཁར་ཚུར་ཤོག་གི་བསྟེན་རྗེས་མཛད་པ་
 བཞིན་ནོ། །འཕྲིན་གྱི་ཚོགས་ཡང་། ད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་ཀའི་གསོལ་
 བཞིའི་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིན་ཚོགས་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པས་གྲུབ་
 པའི་དོན་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་ལ་མ་སྟོས་པར་བསྐྱབ་བྱ་བསྟེན་པར་རྗེས་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་དེ།
 སྟོན་ཚོགས་གི་མཚན་ཉིད། ཚོགས་འདིས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྗེས་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པའི་བྱུང་བ་
 མེད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ནི་སྒར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཕྱིས་བསྟེན་པར་རྗེས་པར་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་སྒར་བསྟེན་པར་རྗེས་པར་ནས་ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། མཁན་སྟོབ་མེད་པའི་བྱུང་བ་ཡང་མེད་དེ། ཚུར་ཤོག་སོགས་ཀྱི་ཚོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
 མཁན་པོ་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཚོགས་བྱས་པའི་ཚོ། ལས་བྱེད་པ་པོ་དེས་
 དོན་གྲུབ་པའི་ཚོ། སྟོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་བ་ནི་སྟོན་གྱི་ཚོགས་
 བཅུ་ལྟེ། རང་བྱུང་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་དང་། ཚུར་ཤོག་དང་།
 སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་། དྲི་བས་མཉེས་པ་དང་། བྱི་བའི་ཚོས་ཁས་སྤངས་པ་དང་། འཕྲིན་
 དང་། སྐྱབས་འགོ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །སྟོན་ཚོགས་གི་རྗེས་སུ་
 བཅས་པ་མཛད་པའི་གསོལ་བཞིའི་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ། ད་ལྟར་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། བཅུ་ཚོགས་དང་། ལྷ་ཚོགས་དང་། དགོ་འདུན་སྟེ་གཉིས་ལས་རྗེས་པར་དང་། ཕྱིན་
 གྱི་ཚོགས་སྟེ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། ཡུལ་གྱི་
 བྱེད་པར་མཚན་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན། ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་
 པར་ཚོས་འདི་པའི་དགོ་སྟོང་བཞིན་དུ་བྱས། བྱེད་པའི་བྱེད་པར་རྒན་རིམ་ལ་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་
 བྱས་ནས། སྟོན་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་ཐལ་མོ་སྦྱར། ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་ཅིང་། ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་
 བསྐྱབ་བྱ་དེས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པར་གྱུར་པ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་དགོ་སྟོང་གིས་
 གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྗེས་པར་ཉེ་བར་
 བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚོས་ཅན། སྟོན་གྱི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གྱི་གང་ཟག་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་

པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་བའི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལྟ་བུ་
ཞེས་སྟོས་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། བྱི་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ད་
ལྟར་གྱི་ཚོགས་ལས་བགར་བའོ། །ཁ་ཅིག་མཛོད་ནས་འབྱུང་བའི་བསྟེན་རྫོགས་བཅུའི་དབྱེ་བ་དེ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཞི་ནའི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ།
འདྲུལ་བའི་ལུང་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་ལ། སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཐོབ་པ་མི་
ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་ཐབས། འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་སྟོས་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། སྤྱིའི་དོན་ནི། སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་མཆོན་ཉིད། འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
འདི་བ་དག་གི་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་རྫས་བཞི་ཞི་ནའོ། །ངོ་བོ་ལ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ནི། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུའོ། །མདོ་སྟེ་བ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་
བྱེད་པར་ལ་འདོད་དེ། མཛོད་འགེལ་ལས། ལས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྟེ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སེམས་ཅམ་པ་ནི། སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་ལ། དེ་
ཡང་སེམས་པ་རྒྱུད་པ་ལ་བྱས་ན་རྒྱུན་མེད་ལ། བག་ཆགས་ཅམ་ལ་བྱས་ན་འཆི་འཕོས་ནས་ཀྱང་
རྫེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པས་སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་ངོ་བོ་རིག་བྱེད་དང་། རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་
གི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྟོམ་པ་ལ་དེར་བཤད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་
པའང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། དེའི་སྟོམ་པ་ལ་སྤྱི་བཞི་བཅུ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་
དེ་དེར་འཆད་པའི་ལུང་མེད་དོ། །རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་གཅིག་ལས་
རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་སྟེ་བ་ནི་བྱེ་སྟེའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་། ཉན་ཤེས་ཀྱི་

མཉན་བྱ་ཡིན་དགོས་ལ། སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཐོགས་བཅས་མ་ཡིན་དགོས་
 པ་ནི། དེའི་འདོད་པ་ལས་གསལ་བའི་བྱིར་དང་། དགོ་སྒྲོང་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་ཉི་མ་གཅིག་
 ལ་ཡང་སོ་ཐར་སྒྲོམ་པའི་བྱུང་པར་ཞིག་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་གསར་དུ་སྒྲེ་བའི་ལན་གྲངས་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་
 བྱེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར། སྒྲོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི། རི་སྐད་དུ། བསྐྱབ་པ་ལུལ་དང་གི་འཕོས་
 དང་། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕ་བའི་ལྷུང་བ་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་མིན་ལ་སྡེ་
 པ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ་མདོ་སྡེ་པ་ནི། བམ་པ་ལ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དེ་ལས་
 གང་རུང་གཅིག་བྱུང་ན་སྒྲོམ་པའི་ཕ་བ་མཐའ་དག་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཁྱེད་མེད་པ་ཤས་ཆེན་
 བོ་དང་ལྷན་པར་བྱས་པའི་བྱིར། རི་སྐད་དུ། ལུང་ལས། དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་དུ་
 མི་རུང་། དགོ་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་ཞེས་པ་ནས། དེའི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱི་བྱག་ཏུ་སྒྲུབ་ནི། འཆབ་སེམས་ལམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་པ་མི་འཐད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རོ་སྒྲོང་བ་དང་། འཆབ་སེམས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་
 བ་མི་སྤིད་པའི་བྱིར་དང་། ལྷུང་བ་བྱུང་རྗེས་ཀྱི་འཆབ་སེམས་ཀྱང་ལྷུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རུང་
 བའི་བྱིར། ལུང་གི་དོན་ཡང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕ་བྱུང་འཆབ་བཅས་བྱུང་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བ་མེད་དེ། ལུང་ལས།
 དགོ་སྒྲོང་ཚུལ་བྱིས་མ་འཆལ་བ་ཞིག་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་དང་། རིགས་པ་ཡང་། ཐོགས་གཅིག་ཉམས་ན་མཐའ་དག་གཏོང་བ་མི་རིགས་པའི་
 བྱིར། དེ་བས་ན་ལམ་པ་འཆབ་བཅས་གང་རུང་བྱུང་བའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་ཚུལ་བྱིས་མ་འཆལ་བ་དང་
 ཚུལ་བྱིས་མ་ལྷན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ལུ་ཡོན་ཅན་དང་། ཁོར་ཅན་གྱི་དཔེ་བཞིན་ནོ། །ལུང་
 ལས་ཀྱང་། དགོ་སྒྲོང་བཞི་སྟེ་ལྷ་པ་མེད། །ལམ་གྱིས་རྒྱལ་དང་ལམ་སྟོན་དང་། །ལམ་གྱིས་
 འཕྲོད་དང་ལམ་སྟོན་འབྱིན། །ཞེས་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲུབ་པས་
 པ་དག་ན་རེ། བམ་པ་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཁུ་བ་ལས། བསྟོན་
 པར་མ་རྗེས་པ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ལྷག་མ་འབྱུང་བ་ཡོད་དམ། བཀའ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་
 པ་བྱིན་པ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཐུན་ཆོགས་ལས། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་བསྐྱབ་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་དང་

འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །པོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ནི། བྱེ་བྱག་ཏུ་
སྒྲོབ་པའི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ལུང་གི་དགོངས་པར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། བམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
གཏོང་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་ཡང་དེ་གཏོང་བར་ཐལ་བ་དང་། ལུང་
ལས་བམ་པ་བཞི་ཅུ་བྱུང་བའི་དགོ་སྒྲོང་གསུངས་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་ཉམས་པ་ལ་བམ་པས་སྒྱུར་
བ་བཏབ་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཇམ་སྒྲོང་མ་ལ་སྒྲོག་གཙོད་ཀྱི་བམ་
པ་ལན་དུ་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། སྒྲོབ་དཔོན་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་བཞེད་པ་ནི། བམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅན་ལ། དགོས་པ་སྒྲུབ་རུས་ཀྱི་
སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། བར་མ་རབ་བྱུང་ཅུ་ཡོད་པ་དང་། བམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་ལ་སྒྲོམ་པ་
དགོས་པ་སྒྲུབ་རུས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེས་བམ་པའི་ཆད་ལས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ན་དགོ་སྒྲོང་
རྣམ་དག་དང་འདྲ་བར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ཆོག་སྒྲུ་མ་དགོ་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་དང་། ཆོག་སྒྲུ་མ་
བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཐུག་
གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་སྒྲུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མཁན་པོ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན། མཁན་
པོས་བར་ཆད་དྲིས་ནས་སྒྲོམ་པ་གསུམ་རང་རང་ཆོག་སྒྲུ་རིམ་གྱིས་སྒྲིན་དགོས་པར་བསྟན།
མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རབ་བྱུང་སྟེར་དགོས་པར་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ད་
ལྟར་ཆོག་ལ་བཞེན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟ་སྒྲིན་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་བྱིར་ལུལ་དགོ་སྒྲོང་འགའ་ཞིག་ལ།
དང་པོ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲུ་གོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་ཆོག་ལ་བཞེན་ནས་
ཉིས་མེད་ཐུན་ཆོག་སྒྲུ་གྱི་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་པོ་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲུ་གོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་པའི་དགོ་
སྒྲོང་དེ་ཆོས་ཅན། ལས་སུ་བྱ་བ་བར་ཆད་དྲིས་ནས། དགོས་པའི་བྱེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
སྒྲུབས་དབྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
དགོ་བསྟེན་ཉིད་དང་། དགོ་ཚུལ་ཉིད་དང་། དགོ་སྒྲོང་ཉིད་དག་གི་སྒྲུ་མ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་

བ་སྟེ་ཆོག་ས་སྟེ་མ་སྟེ་མ་སྟེ་ན་དུ་མ་སྟེ་ང་བར་བྱི་མ་བྱི་མ་སྟེ་ན་བར་མི་བྱ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་
 སྟོབ་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མི་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། བྱིས་པ་རབ་རྩ་མ་བྱུང་
 བ་ཞིག་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་བགྱིད་ན། རྫོགས་ཞེས་བགྱིད་མ། ཉེ་བར་ལོར་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་སྟེ་ན་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འགོ་ཙམ་བྱེད་དུ་བྱས་
 ཏེ། ཁས་ལེན་ལན་གསུམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་སྟོན་ས་བསྐྱབ་བྱ་དེ། དགོ་བསྟན་ཉིད་དང་།
 དགོ་ཚུལ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དགོ་ཚུལ་གྱི་ཆོག་ནི། ཆོག་ཆོག་ས་ཚུང་པའི་བྱིར་འདིར་གསུངས་ཀྱང་འཆད་པའི་ཆེ་
 འོག་རྩ་དེ་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་བཤད་ན་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དགོ་འདུན་ལ་མ་
 བྱས་པར་མ་ཁན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབས་པས་ཆོག་གམ་སྟུམ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 བསྐྱབ་བྱ་དེ་རང་གིས་དགོ་བསྟན་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ནས། དགོ་འདུན་ལ་བྱ་བའི་དགོ་སྟོང་
 ལ་གཏད་པ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐར་པ་སྤང་ཞིང་ངོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟེད་དགོས་པའི་
 བྱིར། གཏད་པ་ཡུལ་གྱི་དགོ་སྟོང་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དྲིས་ལ། དག་ན་དགོ་
 འདུན་དུ་ཡོངས་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་མ་ཡོངས་པ་ལ་བྱས་པས་དེའི་གོ་མི་
 ཆོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྟོར་བ། དངོས་གཞི། ལུགས་གཞན་བསྟན་པ་དང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐར་གྱི་དགོ་སྟོང་དེ་ལ་མ་ཁན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེར་མ་བཏབ་ན་དེར་མི་འགྱུར་པ་གང་ཞིག །མ་ཁན་པོ་དེ་རབ་བྱུང་གི་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཁས་སྤངས་པའི་དགོ་
 སྟོང་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འགོ་ཙམ་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་ཁས་ལེན་ལན་གསུམ་དུ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་སྟོ་
 བས། བསྐྱབ་བྱ་དེ་བར་མ་རབ་རྩ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རབ་བྱུང་གི་
 མ་ཁན་པོར་ཁས་སྤངས་པའི་དགོ་སྟོང་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་
 བ་རེ། མ་ཁན་པོར་གསོལ་བའི་འོག་དེ་མ་ཐག་རྩ་རབ་རྩ་བྱུང་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེད་པ་ཁ་སྐྱེ་
 བྱེགས་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ནོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། གཙུག་མུད་བཞག་པ་དང་།
 མཆན་བཏག་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། རུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི། ལུགས་གཞན་

ཐ་དད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་མཁན་པོ་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། མ་ཁན་པོས་གཏད་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། ཅི་ཡོངས་སུ་དག་
གམ་ཞེས་བྲིས་ལ་དག་ན་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དགོ་སྒྲོང་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་
འོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞུག་པ་མཁུག་གི་དོན་ལ། སྒྲ་མ་རྒྱུ་ལྟེ་དབྱེ་བ། སྒྲ་མ་རྒྱུ་པའི་དུས་རྒྱུ་པ་ན་
མཆན་སྒྲོས་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དག་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པའི་དག་སྒྲོང་དེ་ནི་ཆོས་
ཅན། དག་ཚུལ་དེའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་སྒྱུན་པའི་དག་སྒྲོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་
ཟད་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་ཀྱི་གསང་སྟེ་སྒྲོན་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། གནས་
སྒྱུན་པ་དང་། གྲོག་ཏུ་འཁུག་པའི་དག་སྒྲོང་ཡང་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་དེའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡིན་ཏེ།
དེའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་སྒྲོན་པས་བཅས་པའི་ཕྱིར། དག་བསྐྱེན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ནི་ལལ་ཆེར་མཁན་
པོར་འགྱུར་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་
པའི་དག་སྒྲོང་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རང་གི་དོན་ནམ་དགོས་པ་དེ་གྲུབ་པའི་ཆོན་སྒྲོབ་མ་དེ་
ནམས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དེར་འགྱུར་པའི་མེད་ན་མི་འགྱུར་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཁན་པོར་འགྱུར་བའང་དོན་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་སམ་ཞེན། མཁན་པོར་ཞེས་
སོགས་སོ། །འོ་ན་གྲུབ་པའི་དུས་དེ་གང་ཡིན་ཞེན། བརྗོད་པ་ཐ་མ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཞུག་
པ་ནི། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །

ཆོག་སྤྱི་མ་དགོ་སྒྲོང་དུ་རྒྱབ་པའི་ཆོག་ལ། སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་གནི་རྗེས་གསུམ་མོ། །
དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་ལས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཁན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགོ་
འདུན་ཆོས་ཅན། བརྒྱབ་བྱ་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་བར་རྒྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྷན་བྱ་བ་དེ་བྱོང་གི་རྒྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་གཤམ་པའི་དོན་དུ་ཐོབ་པའི་
དུས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུལ་པ་མི་ཉམས་གིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གདམ་ངག་བརྗོད་པའོ། །
དང་པོ་ལ། གྲིབ་ཚོད་དང་། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་དང་། དུས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་ལས་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་
 ཡར་བཤག་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། བཞིར་བཤད་པ་དང་། གསུམ་དུ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 དགུན་དབྱིད་དབྱར་སྟོན་བཞི་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྒྲེན་ནས། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་
 པ་དེ་ཉིད་ཐད་སྐོར་བཤག་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་པ་རང་གི་ལྷགས་ཏེ། དགུན་
 དང་། དབྱིད་དང་། དབྱར་གསུམ་དུ་སྒྲེན་པ་ལོ། །འདི་ལ་འདྲ་དབྱར་ལ་གསུམ་དུ་སྒྲེན་ནས་དུས་
 ཚིགས་ལྟར་བཤད་པའི་ལྷགས་དང་། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་སྒྲེན་ནས་དུག་ཏུ་བཤད་
 པའི་ལྷགས་སོ། །ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། དབྱར་ཐུང་དུའི་དུས་དོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་
 ལ། དེའི་ཡང་དགོས་པ་ནི་དབྱར་ཕྱི་མའི་ཁས་ལེན་གྱི་དུས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དུག་ཏུ་སྒྲེན་
 པའི་དགོས་པ་ནི། གསོ་སྦྱང་མི་སྤྱུ་བའི་དུས་དོ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དུས་ཚིགས་ཀྱི་
 དང་པོ་གང་ནས་འཛིན་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དགུན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགུན་ནས་འཛིན་ལ། དགུན་གྱི་ཐོག་མ་འཛིན་པའི་ལྷགས་ལ་འདྲ་མི་
 མཐུན་པ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་རྒྱལ་ས་དགུན་སྒྲུབ་པའི་ཡར་དོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་འཛིན་པ་
 དང་། འདུལ་བ་པ་སྟོན་སྒྲུབ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་དུག་ནས་འཛིན་པ་ལོ། །འོ་ན་སྟོན་སྒྲུབ་ཐ་ཆུང་གང་
 ལ་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མི་མཐུན་པ་གསུམ་སྟེ། ཉོར་སྒྲུབ་བཟུང་པ་ཁྲུམས་ཀྱིས་ཉ་བའི་ཆོས་གཅིག་
 ནས་གནམ་སྟོང་གི་བར་ལ་དེར་འདོད་པ་དང་། ཉོར་སྒྲུབ་དགུ་པ་དབྱུག་པས་ཉ་བའི་དེ་ཉིད་ལ་དེར་
 འདོད་པ་དང་། བཅུ་པ་སྒྲིན་དུག་གིས་ཉ་བའི་དེ་ལ་དེར་འདོད་པའི་ལྷགས་དང་གསུམ་ལས།
 བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལས་ཆེ་བ་ནི་འདུལ་བ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། སྒྲིན་དུག་ནས་ནི་བྱ་
 ཡི་བར། །སྒྲུབ་བཟུང་གཤིང་བའི་དུས་སུ་བཤད། །ཅེས་དང་། གོ་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་གཅིག་
 ནས། །སྒྲུབ་པའི་དབྱར་ཏེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྷགས་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་རྒྱུ་ཡར་དག་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཐུབ་པའི་མཐའ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ལག་ཏུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་ཉོར་སྒྲུབ་བཞི་པ་
 དང་། ལྟར་བྱུང་གི་བཅོམ་ལྟུང་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པའི་མཐའ་བཞིན་དུ་ན།
 འབྲིས་པའི་ཉིས་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། བོད་ཕྱི་མ་དག་མདོ་སྟེ་ཉི་མའི་སྟོང་བོའི་ལུང་
 ཁུངས་སུ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་འདུལ་བའི་ལྷགས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཞིང་། ཁས་ལེན་གྱི་དུས་ཀྱང་ཐུབ་

པ་སོགས་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་དེང་སང་གི་དུས་སུ་རྟོར་ཟླ་བདུན་པའི་
 གནམ་སྟོང་གི་ཉིན་ལོའི་མཇུག་ཇོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ར་བོང་གི་དུས་རྟོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཆེས་
 བཙོ་ལུས་ལོའི་མཇུག་ཇོགས་པར་མདོ་དེར་བཤད་པ་གང་ཞིག །དུས་དེ་ལས་ལོའི་མཇུག་ཇོགས་
 པ་ཟླ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་ནི་དེང་སང་གི་དུས་སུ་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། རྟོར་ཟླ་
 བརྒྱད་པའི་ཆེས་གཅིག་ནས་དགུན་གྱི་ཐོག་མ་འཛིན་དགོས་པས། ཤིན་ཏུ་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་བས་ན་སྒྲིན་དུག་ཅན་ར་བོང་གི་དུས་ཀྱི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པ་དང་། དབྱུགས་པས་ཉ་བ་སྟོན་
 པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པའི་ངེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲིར་སྟོན་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྒྲིན་
 དུག་ཅན་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པས་ནག་པའི་ཉ་ལ་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་དབྱེད་འབྲིང་དུ་བྱེད་པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་
 པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཡར་ངོ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ཟླ་བ་གང་ལ་
 སྟོན་གྱི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་འབྱུང་བའི་ཟླ་བ་དེ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་
 ལོ་འགོ་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་བྱེད་དགོས་པ་ནི། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་
 གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་མངོན་པའི་ཆེས་སྒྲོར་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པའང་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་དེ་འཛིན་དགོས་པར་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆེས་བསྒྲོར་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སོགས་ལས། སྒྲིན་དུག་ཅན་ལ་སྟོན་
 ཐར་བཤད་པ་དེ་ནི་འཛིན་རྟེན་པའི་ལུགས་སོར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། འདུལ་བ་མངོན་པའི་རང་
 ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཙུན་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་འཛིན་རྟེན་ཆུན་པོའི་
 ལུགས་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་ནས་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་ཆེར་
 བློ་རྟོར་ཟླ་བདུན་པ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱེད་ལ། ལོ་གཅིག་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེའི་ཆེ་རྟོར་
 ཟླ་བཅུ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། དུས་ཆོགས་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། འདིར་དགོས་པའི་དབང་
 གིས་ལྡར་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དགུན་གྱི་དུས་དང་། དབྱེད་ཀྱི་དུས་དང་། དབྱར་གྱི་དུས་དང་།
 དབྱར་ཐུང་ཅུའི་དུས་དང་། དབྱར་རིང་པོའི་དུས་རྣམས་སུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ཆོས་ཅན།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་ཐུང་ཅུ་ཤི་བ་དང་འདྲ་བ་དེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བ་བཞི་བཞིའི་དུས་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས། དབྱིད་སྒྲ་ར་བའི་ཆོས་བཅུ་ལྔའི་བར་དང་། དེའི་བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་སྒྲ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་ལྔའི་བར་གྱི་དུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་དབྱར་གྱི་དུས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་སྒྲ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས། དབྱར་སྒྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་ལྔའི་བར་གྱི་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་དབྱར་ཐུང་ཅུའི་དུས་ཆོས་ཅན། ཉིན་ཞག་སྐུགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་སྒྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉིན་ཞག་སྐུགས་གཅིག་པོ་དེའི་དུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་དབྱར་རིང་པོའི་དུས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བ་གསུམ་ཏུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེས་མ་ཆོག་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དབྱར་སྒྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྐུ་རེངས་དང་པོ་ནས་རྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་ལྔའི་བར་གྱི་དུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་གདམས་པ་དང་། སྒྲོབ་བྱེད་ཡུལ་ཅན་ལ་གདམས་པའོ། ། དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གདམས། མ་བརྗོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་གདམས་པའོ། ། དང་པོ་ལ། །བརྟེན་པ་འཛོལ་རྣམ་དག་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་དང་། ཉམས་ལེན་སྒྱུད་པ་རྣམ་དག་དང་། རྟོགས་དོན་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ལ་གདམས་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་ཆོན་རྣམ་པ་ལྔས་རྟོན་ཅིང་གཞན་རྣམས་བརྗོད་པར་སྒྲུའོ། །

གཉིས་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་གནས་དང་གནས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། དེ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅས་པའི་སྐབས་དང་། རྗེས་བཅས་གྱི་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། བསྒྲེན་པར་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་གནས་ཉིད་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་གནས་ལ་མི་གནས་པར་འདུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་མ་ལོན་གྱི་བར་དུ་བྱོད་གནས་པ་སྒྲོབ་མའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ལ་དེར་རྟོགས་ནས་དེ་ལོན་པའི་དགོས་པ་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱར་ཐུང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ཏེ།

དེར་རུང་བའི་བརྟན་བའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ།

མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། མཁན་
སོགས་གསུམ་རུང་བ་ལ། ལྷ་མ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ལས།
ལྷ་ཆོན་དུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱར་བ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས་ནི་དེ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ལ་དེར་རྫོགས་ནས། དེ་བར་མ་ཆད་དུ་དེ་ཡོན་ཅིང་། ལྷ་ཆོན་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་
པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སློང་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དེ་གསུམ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་
མཁས་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གཞུང་འདི་གཉིས་
གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་གནས་པའི་དང་། ཤུགས་བསྟན་ལ་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་
པ་རྣམས་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟུ་བ། རང་དབང་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་དོན། ལྷ་པ་ཁ་བསྟུས་གྱི་ཆོག་མི་
ཆོག་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ་ལུང་ལས། ལོ་བཅུ་འཛིན་དང་མཁས་པ་དང་། །
རིག་དང་གསལ་དང་འཛིན་འཇུག་དང་། །སློབ་དང་སློབ་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས། །ལུན་སུམ་
ཆོགས་གཉིས་རྣམ་པ་གསུམ། །སློབ་དང་མི་སློབ་བྱུང་བཅས་དང་། །གནས་འཆའ་འཆར་འཇུག་
ལུང་བ་ཤེས། །ལྷོ་ཡི་རི་ལ་རྒྱ་བ་ཡི། །སྤེ་ཆོན་ཡང་དག་བསྟུས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཉེར་གཅིག་པོ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། བྱད་པར་ཅན་དང་། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་
པའོ། །དང་པོ་ནི་འདུལ་བ་ཤེས་པའི་སྤང་དུ་སྤེ་སྤོད་གཞན་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་དང་བཅས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུལ་བ་རྒྱུད་པ་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷ་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། ལྷ་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་
དང་། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ལ་
ལྷ་པ་གཞན་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་ནི། རང་དབང་ཅན་ཏེ། སྤེ་སྤོད་འཛིན་པ་དང་ལུན་སུམ་
ཆོགས་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པ་གཞན་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི། རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
དོན་ཏེ། འཛིན་འཇུག་དང་སློབ་འཇུག་གི་ལྷ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་གྱིས་ལྷ་ཆོན་

གྱི་གཞི་མ་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་ཚོན་གཞན་གྱི་ཁ་སྒོར་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་ནི་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་དང་། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་མི་བྱེད་ཅིང་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། ཚུལ་ལྷན་མང་ཐོས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྟན་མཁས་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པ་ནི། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷ་པ་ཁ་བསྐྱུས་ཀྱིས་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལྷ་ཚོན་གྱི་སྐྱར་བ་དོན་མེད་དུ་བལ་བའི་བྱིར། རི་སྐད་དུ། ཚུལ་བྲིམས་ལྷན་ཅིང་འདུལ་བའི་ཆོག་ཤེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྷ་པ་ཁ་བསྐྱུས་ཀྱིས་ཚོགས་པར་བསྐྱར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ཤེས་ལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱར་བ་གཅིག་ངེས་པ་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། སྡེ་སྡོད་གཉིས་ལ་མཁས་པའི་ལྷ་ཚོན། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་ལྷ་ཚོན། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་རྒྱུང་པ་ལ་མཁས་པའི་ལྷ་ཚོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་ཚོན་སྐྱར་བ་དང་། གཞུང་གི་དག་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གནས་པ་སྒྲོབ་མ་ལ་སྒྲིང་བཅུ་བའི་དགོས་པ་ནད་གཡོག་བྱེད་དམ། བྱེད་དུ་གཞུག་རྒྱས་པ་དང་། བདག་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་སྐྱམ་པའི་འགྲོད་པ་བསལ་བ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་གཞུག་རྒྱས་པའམ། མངོན་པ་ལ་མཁས་པས་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་སྤངས་པ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་རྒྱས་པ་དང་། གནས་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་འདོར་བར་བྱེད་དམ། དེར་རྒྱས་པ་དང་། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའོ། །འདིར་འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ནི་འགྲོད་པ་བསལ་བས་བསྐྱར་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་པ་དང་ལྷན་པའི་དགོས་པ་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སམ། མཁན་སོགས་གསུམ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་མཁས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དགོས་པ་སྒྲོང་ཡིན་པའི་བྱིར། ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་ཚོན་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྐྱགས་ཡིན་པའི་བྱིར། འོག་མ་དག་ལའང་འདི་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་སྐར་མོང་བ་བཤད། སྐར་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་ནས་སྒྲོབ་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ལྷ་ཚོན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་

ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། མང་དུ་བློས་པ་ཉིད་སྒྱུར་ནས་ལྷ་ཚན་དུ་ཆང་བར་
 བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ལུང་གི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུང་སྡེ་སྡོད་
 གསུམ་གྱི་ཆོག་ལ་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱེད་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 གཞན་མཁས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འཛིན་མཁས་རིག་གསལ་གྱི་
 དབྱེ་བས་བཞི་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སུ་བསྒྱུད་དེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་མཁས་པ་དང་། གཞན་ལ་
 གསལ་བར་འཆད་མཁས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོག་འཛིན་མཁས་པ་དང་། དོན་སོ་
 སོར་འབྱེད་མཁས་པ། ཆོག་དོན་མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་མཁས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ཚན་
 བྱི། སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་ཆོག་མི་བརྗོད་པར་འཛིན་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་
 ལྡན་པ་དང་། མང་དུ་བློས་པ་དང་གཉིས་ཏེ་ལྟོ། །སྡེ་སྡོད་འཛིན་པའི་ཆད་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་
 ཐུག་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་བྱེད་པར་གཞི་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་
 བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བཅས་སུ་མ་གྱུར་པའོ། །མང་དུ་བློས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བློས་པ་ལ་
 དོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཚན་གང་དུ་འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་གསལ་པོ་མི་བློན་པ་རྒྱུས་
 ལ། འདུལ་བའི་ལུང་ཆོག་གི་མང་དུ་བློས་པ་ཞེས་སྒྱུར། གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཚན་ནི། སྡེ་སྡོད་
 གསུམ་གྱི་དོན་པན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་འབྱེད་རུས་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་། ཐུན་མོང་
 བ་གཉིས་ཏེ་ལྟོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྷ་ཚན་ནི། སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་
 ཆད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་རྩོམ་གྲེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྟོ། །གཉིས་པ་ལ་
 ལྷ་ཚན་ནི། གསུམ་པོ་རང་གི་རི་ལྟར་སྒྱུར་བ་བཞིན་གཞན་ལ་གསལ་བར་འཆད་རུས་པ་དང་།
 ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྟོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། སྡེ་སྡོད་མདོན་པར་གྲེས་པ་ཉིད་དོ། །
 ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ཆོས་ཅན། ལྷ་ཐུགས་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་མཁས་གསལ་རིག་
 བཞིའི་སྒྲོ་ནས་སྡེ་སྡོད་མདོན་པར་གྲེས་དགོས་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ལ། ལྷ་ཚན་ནི། སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་རང་གི་གྲེས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་
 འཛིན་དུ་འཇུག་རུས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་། ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྟོ། །དག་དོན་

རི་མུ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་མཐོན་པར་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 ཡིད་གྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལུས་ངག་གིས་དེ་ལ་སློབ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་རང་གི་སློབ་པའི་ལྷ་པ་དང་། གཞན་སློབ་དུ་འཇུག་པའི་ལྷ་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། ལྷ་པ་ཞེས་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 རྩལ་བྱིམས་དང་། སེམས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཤེས་རབ་ཟག་པ་མེད་པ་གསུམ་ལ་སློབ་
 ཅིང་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་མ་གཉིས་ཏེ་ལྷའོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི་རང་གིས་རི་ལྷ་ར་སློབ་པ་བཞིན་གཞན་དེ་གསུམ་ལ་སློབ་དུ་འཇུག་ཀྱང་རྩལ་པའི་དབྱེ་
 བས་གསུམ་དང་། ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྷའོ། །ངག་དོན་ནི། བསྐྱབ་པར་རྟོགས་ནས་སློབ་
 རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་ཅིང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་འཇུག་གི་ལྷ་པ་དང་ལྷན་པའི་
 དགོ་སློང་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་འཇུག་གི་ལྷ་
 པ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུས་ངག་
 གིས་སློབ་པའི་ལྷ་པ་ལ། དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ལ་འང་སློབ་པ་དང་། སློབ་འཇུག་
 གཉིས་སུ་དབྱེ། དང་པོ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། ལྷ་པ་འདི་སྦྱོད་པ་དང་། ལྷ་པ་འདི་འདུལ་བ་ཞེས་པ་རྗོད་
 བྱེད་ཆོག་གི་འདུལ་བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་འདུལ་བ་ལ་རང་ཉིད་སློབ་
 པ་དེ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྷའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། དེ་གསུམ་ལ་རང་རི་
 ལྷ་ར་སློབ་པ་བཞིན། གཞན་སློབ་དུ་འཇུག་ཀྱང་རྩལ་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་བ་
 གཉིས་ཏེ་ལྷའོ། །ངག་དོན་ནི་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ། །འདི་སྤྲེ་སྦྱོད་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཅི་ཞེན།
 སྤྲེ་སྦྱོད་གཞན་གཉིས་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱོར་དགོས་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལོར་དང་བཅས་པའི་ལྷ་ཆོན་ལ། ཐོས་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སློབ་
 བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་ཆོན་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 དད་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྩལ་བྱིམས་དང་། འདུལ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་མ་
 ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཐུན་

སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ། །ངག་དོན་ནི། དེར་རྫོགས་ནས་དེ་བར་མ་ཆད་དུ་དེ་ལོན་ཅིང་། སུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་གོང་མའི་ལྷ་པ་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཆོས་ཅན། མཁན་སོགས་གསུམ་རུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། བརྟན་མཁས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སུན་སུམ་ཚོགས་པ་གོང་
 མའི་ལྷ་ཆོན་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྐྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་སྐྱར་བའི་སྒྲིམ་
 བྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ། དགེ་སྤྲོད་ཚུལ་བྲིམས་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི།
 རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ཚུལ་བྲིམས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་ཞེས་པ་ནི་མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ལམ་དང་། དེ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 སྤངས་པ་རྣམ་གྲོལ་དེ་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །དེ་
 མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་མཐོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་པ་སུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ཉིད་དོ། །ངག་དོན་ནི་སྐྱ་མ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཤེས་རབ་སུན་
 སུམ་ཚོགས་པས་མདོན་པ་དང་འབྲེལ། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཏོང་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་མདོ་སྟེ་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་སྐྱར་བའི་ལྷ་པ་ལ། ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུན་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པ་ནས་སྤྲོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
 ལྷ་ཆོན་དངོས་སུ་མ་ཆད་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ལྷན་མང་ཐོས་གཉིས་པོ་ཙམ་ཞིག་ཁ་བསྐྱང་
 བས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟུན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་
 ཡང་སྐྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དུན་པ་ཉིད་བཞག་གི་ལྷ་ཆོན། སྤྲོད་དང་བྲལ་བའི་
 ལྷ་ཆོན་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 བརྟགས་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་དུན་པར་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་དང་། ཡན་ལག་
 ཐུན་མོང་བ་བཞི་སྟེ་ལྷོ། །འདིར་བརྟུན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་སྤྲོད་བ་བཞིའི་ངོ་བོར་
 བྱུར་བའི་བརྟུན་འགྲུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཆོན་ནི། ལུས་འདུ་འཛི་དང་སེམས་རྣམ་པར་
 གཡེང་བ་ལས་རབ་ཏུ་དབེན་ཞིང་། བད་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པ་ཉིད་དང་ཐུན་མོང་བ་བཞི་དང་

ལྷོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྷ་ཚན་ནི། གྱིང་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་
 དང་། ཐུན་མོང་བ་བཞི་སྟེ་ལྷོ། །དག་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་ལྷ་པ་ལ། ཉན་མོངས་སྒྲོང་བ་ལ་སྒྲོབ་
 བཞིན་པའི་ལྷ་པ་དང་། དེ་སྒྲངས་ཟེན་པའི་ལྷ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ཚན་ནི། སྒྲོབ་པའི་གང་ཟག་
 བདུན་པོ་གང་རུང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།
 ཤེས་རབ་དང་། མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་དང་། དེ་ཤེས་པ་ཆོས་ཤེས་དང་། དེ་མཐོང་བ་ནི་ཆོས་བཟོད་
 པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཚན་ནི། མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་
 གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་དང་ཐུན་སུམ་ཆོག་པ་པོ་ག་མའི་བྱུང་བར་ནི།
 སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲུལ་རྣམས་ཡན་ལག་དང་པོ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ཡང་། ཡན་ལག་
 ལྷ་པོ་ཉིད་ཐུན་སུམ་ཆོག་པ་པོ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་འཕགས་པའོ། །འདི་གཉིས་གྱི་
 སྐབས་སུ་འདུལ་བ་ལ་གནས་པ་དོན་གང་གི་བསྟན་ཞེ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་དང་དག་
 ལེགས་བཤེས་གཉིན་ནི། ལོ་བཅུ་ལོན་པས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པར་མི་
 ལུས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལྷ་ཐུགས་སུ་སྒྱུར་བ་རྣམས་དགོས་པར་བཤད་པ་རྣམས་དོན་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དང་། འཕགས་པ་ཡིན་པ་གཉིས་ཆོག་པ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ལོ་བཅུར་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ན། ལོ་བཅུར་འདུལ་བ་ལ་འབད་
 བ་བྱས་པས་ངེས་པར་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འདུལ་བ་རྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། དོན་ཤེས་པའི་ལྷ་པ་དང་། དོན་ཤེས་
 པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལྷ་པ་དང་། ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་ལྷ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་
 ཚན་ནི། སྒྲོང་བཞི་དང་། བྱེད་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པ་ནི་བྱུང་བ་ཤེས་པའོ། །འདི་
 ལ་བྱུང་བ་བཅས་པ་དང་མ་བཅས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད་དོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ཤེས་པ་ནི་བཅས་པ་ཤེས་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། དག་སྒྲོང་བཟང་སྒྲིན་གྱིས་མི་
 ཚངས་པ་སྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡམ་པ་དང་པོའི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྷ་བྱ་དགག་པའི་བཅས་པ་
 དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་འཕྱུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོ་སྒྲོང་བྱེད་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་བཅས་པ་དང་།
 ལྷ་རིའི་ལུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུ་ཚར་གཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟོག་ཏུ་གནང་བ་ལྷ་

ལུ་གནང་བའི་བཅས་པ་དང་གསུམ་མོ། །རྗེས་སུ་བཅས་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅས་པ་སྒྲུ་མ་
 དེའི་རྗེས་སུ་བཅས་པ་རིགས་གཉིས་པ་མཛད་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ལོ། །འདི་ལ་རྗེས་བཅས་མི་འདོར་
 བ་སུ་གསུམ། འདོར་བ་སུ་དུག་སྟེ་དགུའོ། །དེ་ཡང་དུད་འགོ་མོ་ལ་མི་ཚངས་སྟོད་བཀག་པ་ལྟ་བུ་
 བཀག་པའི་རྗེས་སུ་བཀག་པའི་བཅས་པ་དང་། དབྱར་སྒྲུ་མ་ཁས་ལེན་པ་དང་འོད་ནམ་ཡང་གསོ་
 སྟོང་ཉིད་བྱ་བར་བརྟན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་དང་། ཉི་མའི་སུམ་ཆ་
 བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་བརྟན་བཅོས་གྲོག་ཏུ་གནང་བ་ལྟ་བུ་གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་
 བ་བཅས་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །འདི་གསུམ་ལ་མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཅས་པ་རིགས་སྒྲུ་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འདོར་བ་དུག་ནི། བདེ་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཁ་ཟས་གནང་བ་ལྟ་བུ་བཀག་པའི་
 རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། དགོ་སྟོང་མ་ན་ན་ལྟན་ཅིག་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་
 དང་། ཞག་གཅིག་གིས་དོན་དུ་གནས་འཆར་བ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་བཀག་པ་དང་།
 དབྱར་ཞག་བདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱས་པ་དང་།
 མཆིལ་ལྟུ་མ་གྲོག་གྲོག་ཟེར་བ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་གནང་བའི་རྗེས་སུ་བཀག་པ་བཅས་པ་དང་།
 གནང་བའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ནི། གྲོགས་ན་ན་ནད་གཡོག་བྱེད་དགོས་པར་གནང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །དུག་པོ་འདི་ལ་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཅས་པ་རིགས་སྒྲུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བཀག་
 པ་མདོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་གནང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཆང་འཐུང་
 བ་ལྟ་བུ་དང་། ཆ་བའི་དུས་སུ་བྱས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཅི་དགར་གནང་བ་རྣམས་མདོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
 དོ། །འག་དོན་ནི། བྱང་བཅས་ཀྱི་ལྟ་པ་ཆོས་ཅན། ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་།
 བརྟན་ཅིང་བྱང་བཅས་ཀྱི་ལྟ་པ་དང་ལྟན་པའི་དགོ་སྟོང་ཆོས་ཅན། གསུམ་བྱར་དུང་སྟེ། བརྟན་
 མ་ཁས་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་དགོ་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གནས་འཆར་འཇུག་གི་ལྟ་
 པ་དང་། རེ་ཞིག་འཆར་འཇུག་གི་ལྟ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ཆན་ནི། བར་དུ་གཅོད་པ་དང་།
 བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྟོབ་མ་ལ་སྟོན་མཁས་པས་སྐྱབ་པ་པོ་ཉིད་དང་།
 དེ་གཉིས་སྟོབ་མ་ལ་བརྟན་པས་སྟོབ་མ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྟོག་པར་རུས་པ་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་
 ཉིད་དང་། རང་ཉིད་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བའམ། སྟོབ་མ་དེའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ན་གཞན་ལ་

གནས་འཆར་འཇུག་ཅུས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཚན་ནི། བཞི་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རེ་ཞིག་གནས་
འཆར་འཇུག་ཅུས་པ་ཉིད་དང་སྟོར། ངག་དོན་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་
ཤེས་པའི་ལྷ་པ་ལ། ལྷ་ཚན་ནི། ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་བ་དང་ལྷ་བ་ཉིད་
ཤེས་པ་དང་། མོ་མོར་ཐར་པ་དང་། རྒྱས་པ་ཐོན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །འདིར་ལྷ་
ཡང་ནི། འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱེད་པ་དང་། །བསམ་དང་གཞི་དང་ཆོག་ས་
པ་དང་། །རྟོན་དང་ལྷ་ཡང་དུག་ཏུ་འདོད། །ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །འག་དོན་ནི། ལྷ་བ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་
པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ལྷ་སྐྱགས་ཡིན་
པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྗེས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ལ། གཞི་ལ་གནས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་
པའི་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་པ་མེད་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལོ་ལྔ་ལོན་ཅིང་
ཅིས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ། ལྷ་བ་དང་ལུས་མ་རྫོགས་པས་སྒྲིམ་པ་སྒྱེ་
བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། གནས་པ་དང་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་།
འགྲོ་བ་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་གཞན་བསྟན་པ་དང་། སྒྱེ་ཡང་རབ་ཏུ་
དབྱུང་མི་འོས་པའི་བར་ཆད་བསྟན་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་བ་ལོག་པས་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་
བ་དང་། ལུས་མ་རྫོགས་པས་བར་གཅོད་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་བར་ཆད་དྲི་ཚུལ་ལུ་སྟེགས་ཅན་
ལ་མཆོན་ཏེ་བསྟན། ཆོག་ཆོགས་སྒྱུང་པའི་ཆད་དུ་བཀོལ་པའི་མིང་དང་མིང་ཅན་སྒྱུར། ལུ་
སྟེགས་ཅན་མགུ་བ་བརྟག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི་བཀོལ་བ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་མིང་ཅན་དག་དུག་ནི། རབ་བྱུང་གི་ཆེ་དྲི་བ་
དང་། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆེ་དྲི་བ་དང་། ལུས་དྲིས་ན་རབ་བྱུང་གི་ཆེ་མཁན་པོས་དྲིས། བསྟེན་
རྫོགས་ཀྱི་ཆེ་སྒྲོ་བ་དཔོན་དག་གི་དྲི། ཡིན་ཟེར་ན་བར་ཆད་ཅན་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་མི་བྱ་བ་དང་།
བསྟེན་བར་རྫོགས་པར་མི་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །སྒྲིར་ཚུལ་ནི། བཀོལ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གང་བྱུང་
སར་མིང་ཅན་དུག་པོ་དེ་གོ་བར་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོན་མཆོག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་

ལུས་མ་རྫོགས་པའི་བར་ཆད་ལ། བཅས་པ་དང་། རྗེས་བཅས་གཉིས། དང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གནས་པ་ལ་དང་། བྱད་པར་དུ་འགྲོ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ། བྱན་རྗེ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ། ལུ་ལོན་ཅན་བདག་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་
 པ། །ལུ་ཆ་པ་མའི་དབང་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཀོལ་བ་བྱན་ལོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
 ཉི་ཤུང་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་པ་མ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། བྱབ་བྱེད་གྱི་མདོ་དང་། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །
 དང་པོ་ནི། བཀོལ་བ་ཆད་པ་ཡན་ཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ལས་
 གྱི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་ཐབས་
 སོགས་སོ། །བཞི་པ་སྒྲེ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འོས་པ་ལ་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་
 སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྗེས་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ལས་རྒྱུག་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ལག་རྒྱུ་དག་དང་སོགས་སོ། །དེ་དག་ལས་བྱད་པར་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི།
 རང་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་ཆོ་ག་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། མ་ཆགས་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་གྱིང་རྒྱ་སེམས་གྱིས་
 དགོ་འདུན་དང་ལྟན་ཅིག་ལན་གཉིས་པན་ཆད་ལས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དགོ་སྟོང་
 གི་རྟགས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སེམས་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ལན་
 གཉིས་པན་ཆད་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་རྟགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས།
 གང་གི་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་གསོ་སྟོང་གི་ལས་དག་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི། རབ་ཏུ་
 དབྱུང་བར་མི་བྱ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ། གང་གིས་ལན་གཅིག་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་གྱུར་
 པ་དེ་ནི། རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་ནི་མཆོན་པ་
 ཅམ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་ཁྱབ་ལས། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་གསོ་སྟོང་ངམ། དགག་དབྱེ་འམ།
 གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་སྟོ་བ་དག་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་གྱུར་ན་དེ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་དང་། ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཁྱབ་དང་།
 དགོ་ཚུལ་ཉིད་དུ། ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་མགྲུ་
 བ་དང་། སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱབ་དང་། རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་

ལ་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྒོ་བ་དཔོན་
 ཤེས་རབ་བྱེད་པ་ནི། རབ་བྱུང་ལྷ་བ་ཙམ་སོགས་ལས་ཐུན་ཆོགས་རྣམས་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་རྒྱ་
 ཐབས་སུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད། ལྷ་སྟེགས་ཙན་ལྷགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་རྗེས་སུ་ལྷ་སྟེགས་ཙན་གྱི་ལྷ་བ་དེ་དང་ལྷན་པར་བྱས་ནས་
 ཆོས་གོས་འདི་བོར། ལྷ་སྟེགས་ཙན་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་དེས་ལྷ་སྟེགས་ཙན་གྱི་གནས་དེར་སྐྱེ་རེངས་
 ཤར་བ་དེ་ཆོས་ཙན། དེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདི་པའི་སྒོ་མ་པ་དང་རབ་བྱུང་སྐྱེས་རྗེས་སུ་ལྷ་སྟེགས་
 ཙན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་བཞི་བོ་དེ་མ་བྱས་པར་ཡང་ལྷ་བ་དེ་དང་ལྷན་པས་དག་
 འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཆོས་ཙན། ལྷ་སྟེགས་ཙན་ལྷགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷ་སྟེགས་ཙན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
 འདི་དང་སྐྱེ་མ་གཉིས་ལ་སྐྱར་མེད་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་མི་སྐྱེ་ཡང་། སྐྱར་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་གཏང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། དན་སེམས་ཀྱི་བྲག་ལྷུང་བ་བཞིན་
 ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་ཐུན་ཆོགས་ནས་འབྱུང་བ་ཁ་སྐྱོང་གི་རྩལ་གྱི་བཤད་པ་ལ། ཐུན་མོང་བ་ལ་
 ཆོག་གི་སྒྲོས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་ཆོག་གི་རྣམ་གཞག་ལུང་གཞི་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོས་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་
 བའི་སྒྲོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲོས་པ། དངོས་གཞི་འཇུག་དང་བཅས་
 པའི་སྒྲོས་པ། སྐྱར་ཆོག་གི་སྒྲོས་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོས་བཀྲའ་པས་པ་ཞེས་སོགས་
 སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱུང་བུ་དུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་པ་རྣམས་ཆོས་ཙན། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་
 གི་ནང་དུ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་བཅད་ནས། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྟེན་པར་
 རྗེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་ལས་ལྷག་ན་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་མི་འཆགས་
 པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མཆོམས་ཐ་དད་དུ་ནི་
 གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ལས་འཆགས་ཏེ། ལུང་ལྷ་བ་ལས། བཅུན་པ་གསོལ་བ་གཅིག་དང་ལས་
 གཅིག་གིས་གང་ཟག་བཞི་བསྟེན་པར་རྗེས་པར་བཞུགས་ན། ལས་ཀྱང་བཞུགས་ལ། དག་སྒྲོང་

དེ་དག་གྲང་འདས་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ། ལུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་མཆོམས་མནན་ཏེ་འདུག་ལ། གཉིས་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག། གཉིས་
 ནི་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཞག་སྟེ་ལས་བྱས་ནའོ། །ཞེས་པ་ནས་བརྩམས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱས་པར་
 གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུས། ཐག་
 པའི་མཆོམས་ཀྱིས་སོ་སོར་སྒྲོར་བའི་ནང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་མན་ཆད་བཞག། །མཆོམས་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཅོན་པའི་སྟེང་དུ་ལས་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ཆད་བར་བཞག་སམ་ནས། བསྐྱབ་བྱ་མང་པོ་
 དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱག་ལེན་འབྲི་ཁུང་དུ་མཛད་པ་ལ། དཔལ་ཆེན་གྱི་ཐག་
 རྒྱ་མ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོར་ཆོག་གི་སྒྲོས་པ་ལ། རྟགས་ཉམས་པ་སྤངས་པ་དང་། བར་ཆད་སྤངས་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་དོར་གྱི་དང་། སྒྲོང་སྒྲུང་གྱི་འོ། །དང་པོ་ནི། དགོན་པ་པ་
 སོགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཞར་བྱུང་བསྟོ་ཁང་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། དགོ་སྒྲོང་གིས་བསྟོ་ཁང་
 བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བན་ཡོན་ལྷ་
 གཟིགས་ནས་མཛད་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་ལུང་མ་མོ་ལས། དུགས་ཁང་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷ་ཡོད་དེ།
 རུལ་དང་བྲི་མ་བྱུང་བ་དང་། ལྷགས་པ་མདངས་གསལ་བ་དང་། ལྷགས་པ་ལ་ནད་ཡོད་པ་
 རྣམས་འབྱིན་པ་དང་། རྒྱང་དང་བད་ཀན་རྣམས་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དུགས་ཁང་ནི་ནད་མེད་
 པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ལུས་བསྟོ་ཞིང་བ་སྐྱ་སྐྱུམ་གྱིས་དགང་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་
 བྱའོ། །རོ་བོ་ནི་རེག་བྱ་རྣམ་པ་ལྷ་བརྟེན་པའོ། །ལྷ་ནི། མེ་དང་། ལྷགས་སྒྲུང་དང་། ལྷས་
 དང་། ཁེུ་སྐྱས་དང་། བསྐྱ་མཉེ་བསྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོང་སྒྲུང་གྱི་རྟགས་ཉམས་པ་སྤངས་པ་ལ། ལུང་བཟེད་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དམིགས་
 བསལ་དང་བཅས། ལུང་བཟེད་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། བཅོས་ལེགས་བྱ་བ་ཡལ་
 བར་མི་དོར་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་བཟེད་མེད་པར་སོགས་སོ། །འོ་ན་རྒྱང་རུང་དང་
 ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་བས་གྲང་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེའི་ཆད་རི་ལྷ་ཁུ་ཞེན། འདིར་རྒྱ་དཔེ་

ལས་ལྷུང་བཟེད་གསུམ་སྟེ། རྩུང་དྲུག་དང་། འབྲིང་དྲུག་དང་། ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་བོད་
དཔེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་དོ། །གསུམ་པོའི་ཆད་ནི་འདི་ལྟར། ཁའི་ཆའི་
མཐའ་ཁོ་ན་ནས་ཐེ་བོའི་ལྷོ་གང་གི་ལྷག་མར་འབྲས་འབྲུག་པོ་ཆེ་མ་ག་རྩའི་བྲེལ་རྩུང་གང་བཙོས་
པ། བྲེ་བྲག་སྟོན་ཆོད་དམ། སྦྱིར་བཏང་དུ་ཆོད་མ་སྟེ། བྱ་ན་དང་བཙས་པ་ཤོད་བ་དེ་རྩུང་ཆད།
དེ་ཉིས་འབྱུར་དུ་ཤོད་བ་དེ་རབ་ཆད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་རྣམས་འབྲིང་ཆད་དུ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན་མ་ག་རྩའི་བྲེལ་རྩུང་གི་ཆད་རིམ་བུ་ཞེན། འདི་ལ་ལུགས་གཉིས་ཏེ། སྤུལ་ཆད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
ཅི་བ་དང་། སྤང་ཆད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཅི་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོར་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ལ་བྲེ་གང་དུ་
བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་སྤུལ་བ་དུན་དུ་ཅི་ཞིང་། བ་དུན་སྤུལ་དོ་དང་ཁྱོར་བ་གང་ནི་མ་ག་རྩའི་བྲེལ་རྩུང་
གང་གི་ཆད་ཡིན་ཏེ། བམ་པོ་ལྷ་བཙུ་བ་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས། ལུལ་མ་ག་རྩའི་བྲེལ་རྩུང་གང་ལ་
བོད་ཀྱི་སྤང་ཆད་དུ་བཙིན་སྤང་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྤུལ་ཆད་དུ་བཙིན་ནི། བ་དུན་སྤུལ་
དོ་དང་ཁྱོར་གང་ཡོད་ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བོད་བྲེལ་ཆད་དེ་སྤྱར་ཡང་བསྐྱབ་བར་
བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། ལུལ་ཐ་དད་པའི་སྤང་གི་ཆད་
འདྲེས་པའི་སྒྲོ་ན་རྣམ་པར་བསལ་བའི་དོན་དུ། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའི་ཆད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
མི་ས་སེ་བ་བརྒྱད་ཅིས་བྱ། །མི་ས་བརྒྱད་ལ་ཞོ་གཅིག་འདོད། །གསེར་ཞོ་གང་ལ་རབ་བརྗོད་དེ། །
གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ལ་སྤང་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་། གཞི་འགྲེལ་དང་བམ་ལྷ་མཐུན་པར།
མ་ག་རྩའི་སྤང་གཅིག་ལ་བོད་ཀྱི་སྤང་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ལུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེ་བ་ཞེས་པ་ནི་འོ་ལ་མ་སེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་མིང་ནི་
ཁ་བ་ཅན་ན་དམར་རུ་མགོ་ནག་ཅིས་གྲགས་ལ། དེ་ནི་བོད་ཆོད་ཆེ་རྩུང་གང་ཡིན་ཀྱང་ལྷིད་མཉམ་
པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཆད་དེས་པའོ། །མི་ས་ཞེས་པ་ནི། རྒྱད་ཀྱི་ཟུར་ཉམས་པས་ཏེ་སྟེ། །དེ་
ཡང་བོད་རྒྱད་དུ་སྟོན་མའོ། །དེ་བརྒྱད་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཞོ་གཅིག་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། སེ་བ་དུག་ཅུ་རེ་
བཞིའོ། །བོད་ཀྱི་ཞོ་གང་ནི་དེའི་བྲེད་ཡིན་པས་སེ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་སོ། །དེང་སང་ལག་ལེན་
དུ་བྱེད་པའི་གསེར་འབྱུར་མོའི་ཞོ་གང་ནི། ཆད་འདི་ཁོ་ནར་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། སེ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་
ལ་གསེར་བྲེས་པའི་ཞོ་གང་ངམ། ལྷ་སའི་ཞོ་གང་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་སེ་བ་བརྒྱད་མནན་པས་

འགྱུར་མོའི་ཞོ་གང་འབྱུང་བར་དེང་སང་མཐུན་སྐད་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གསེར་འགྱུར་
 མོའི་སྤང་སྐུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷིང་དང་མཉམ་པའི་འབྲས་སྐུམ་པོ་དེའི་ཚད་ལ་མ་ག་རྩའི་བྲེལ་ཆུང་
 གང་འབྱུང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་བོད་བྲེའི་ཚད་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དུག་སྤུལ་དོའམ་བདུན་
 སྤུལ་དོ་དང་ཁྱོར་གང་འབྱུང་། མིང་དེ་གསུམ་གང་བཏགས་ཀྱང་རུང་ཁྱོར་བ་ཚད་ལྡན་བདུན་
 འབྱུང་། དེ་བཙུག་གསུམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱོར་བ་ཉི་ལྔ་ཅུ་གཅིག་། རྩོད་མ་ནི་ཇི་ཙམ་གྱིས་
 འབྲས་ཆན་སྤྲུག་པར་རྒྱས་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ཚད་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་རྩོད་མ་བཞི་ཆ་
 ཡིན་པར་གྲགས་པས་ཁྱོར་བ་བདུན། རྩ་མ་སྤྲོམ་པས་ཉི་ལྔ་ཅུ་བརྒྱད། དེའི་སྤྱིང་དུ་བྲེ་བོའི་སྤྱི་
 གང་གིས་སྤྱིང་པའི་ཆ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བཟེད་ཆུང་ཚད་ཡིན། དེ་ཉིས་འགྱུར་དུ་ཤོང་བ་དེ་
 རབ་ཚད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་རྣམས་འབྲིང་ཚད་དོ། སྤྱིང་པའི་ཆ་ལ་ཁ་ཅིག་དུག་སྤུལ་གང་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་ཞིང་། ཁ་ཅིག་བྲེ་གང་གི་བཞི་གསུམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 ལྟར་བཟེད་མཐའ་ཚད་ཀྱི། དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་གང་བདེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །འབྲུ་སྤྱོད་རིན་
 པོ་ཆེ་ནི། འབྲས་སྐུམ་པོ་སྤང་སྐུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་རྩོད་འདུས་འགྱུར་མོའི་གསེར་བྲེའི་བྲེ་གང་དང་
 གསུམ་གཉིས་འབྱུང་། དེ་སྐུམ་འགྱུར་རྩོད་མ་དང་། སྤྱིང་པའི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོམ་
 པས། འགྱུར་མོའི་གསེར་བྲེ་བདུན་དང་། ལྟ་སྤུལ་དོ་ཤོང་བ་དེ་ལྟར་བཟེད་མཐའ་ཚད་ཡིན་
 གསུང་དོ། དེ་ལྟར་གསུང་བ་དང་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་མོད།
 གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་གསེར་གྱི་སེ་བའི་གྲངས་ནས་བརྩི་ཚུལ་དེ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས།
 མདོན་སྐུམ་དུ་གཏན་ལ་འབ་པས་འབྲུལ་པ་མེད་དོ། །ངག་དོན་ནི། ལྟར་བཟེད་ཀྱི་ཚད་ཆོས་ཅན།
 གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ཚད་ཅན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། འགྲོང་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བཙུགས་
 ལེགས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། སྤྲན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི། ལྟར་བཟེད་
 སྤྲན་པ་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་བར་ཆད་སྤངས་པ་ནི། ལོ་ཆོགས་མི་ཤེས་ན་སོགས་སོ། །ཐོབ་པ་མི་ཉམས་
 བར་བསྐྱུང་བའི་སྤྱོས་པ་ལ། གནས་དང་གནས་པའི་སྤྱོས་པ། ཞར་ལ་ནད་པ་སྤྱིང་བའི་སྤྱོས་པ།

གནས་བརྟན་དང་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ། སྤྱར་ཡང་གནས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
 གྱི་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་
 གནས་པ་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོ་འདུན་འདུས་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བྲིམ་
 དུ་མི་རྒྱུད་པ་དང་སོགས་སོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་ཆོག་གི་བྱུང་པར་ལ། མཐུན་རྒྱུན་ཆང་
 དགོས་པའི་བྱུང་པར་དང་། འགལ་རྒྱུན་སྤང་དགོས་པའི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་
 གཞིའི་ཆོ་གའི་བྱུང་པར། སྤྱོར་ཆོག་གི་བྱུང་པར། འཇུག་ཆོག་གི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།
 དགོ་སྤྱོད་གི་གནས་སུ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བར་ཆད་དྲི་བ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
 ནི་གནས་རྣམས་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཀོལ་པ་སོགས་སོ། །སྒྲུབས་འདིར་དཀའ་བའི་གནས་ནི། མ་ཚོག་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། མཁམ་མོ་ནི་གསུམ་སྟེ། རབ་བྱུང་གི་
དང་། དག་སྟོབ་མའི་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་འོ། །ལས་བྱེད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ནི་བཞི་སྟེ།
དག་ཚུལ་མའི་དང་། དག་སྟོབ་མའི་དང་། ཚངས་སྟོབ་ཉེར་གནས་ཀྱི་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་
པའི་འོ། །དེ་ལ་གསུམ་ནི་དག་སྟོབ་མ་ཡིན་ལ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ནི་དག་སྟོབ་པའོ། །
འདིར་ཡང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི། དག་སྟོབ་གི་དག་འདུན་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པར་སྟེ་དགོས་
པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དག་སྟོབ་རྣམས་ལས་འདི་བསྟེན་རྫོགས་ཞེས་དག་སྟོབ་གི་དག་འདུན་
ལས་མ་རྫོགས་ན་ཕྱི་བའི་ཆོས་འདས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལས།
དག་སྟོབ་མའི་ཆོགས་བསོག་པ་ནི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
མ་ཚོག་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་སུ་བྱུང་བར་ལུང་ཁྱབ་ལས་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ། མདོ་རྩ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་བར་ཆད་དྲི་བ་ནི་བཞི་སྟེ། དང་པོ་རབ་
བྱུང་གི་ཆོ་དང་གསང་སྟོན་གྱི་ཆོ་དང་། ཚངས་སྟོབ་ཉེར་གནས་ཀྱི་ཆོ་དང་། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
ཆོ་འོ། །འོ་ན་མ་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་དག་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་སྟེ་ན། རི་རྒྱུད་དུ། ཚངས་པར་སྟོབ་
པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་འོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་ཅི་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་མ་ཚོག་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ནའི་

དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། བ་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་ཏེ།
 དགོ་སྟོབ་མ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་དགོ་སྟོབ་པ་མར་མཆན་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་མའི་སྟོམ་པ་མེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆངས་སྟོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། །འདིར་བྱ་
 སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དགོ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་མཆན་ཉིད་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་མི་ཆང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 དགོ་སྟོབ་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྟོད་འཆོ་བའི་སྟོམ་པར་ཐལ་བ་དང་། མཆན་གྱུར་པས་མི་
 གཏོང་བར་ཐལ་བ་དང་། སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུར་བཤད་པ་རྒྱུས་མ་བྱུང་ན་མི་གཏོང་བར་
 ཐལ་བ་དང་། བྱད་མེད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པའི་རིས་གཅིག་ཉིད་ལན་དུ་མར་སྟེ་བར་ཐལ་བ་དང་།
 དགོ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་གས་ཐོབ་པའི་སྟོམ་པའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པར་
 རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་སྟོབ་
 པ་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲིག་པ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཅམ་གྱིས་གཏོང་བར་བཤད་ཅིང་།
 དེ་སྤྱོད་ཡང་སྤངས་པས་སྟེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་སྤངས་པའི་དུས་སུ་
 རྩ་བ་བཞི་པོ་གང་ཡང་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ནི་བར་མ་མཆན་ཉིད་པ་དང་།
 སྟོམ་པ་བཏགས་པ་བའོ། །གཞན་དུ་ན། རི་སྟོད་འཆོ་བའི་སྟོམ་པ་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་
 སྟོམ་པ་གཉིས་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མཆན་གྱུར་ཐེངས་གཅིག་ཁོ་ནས་གཏོང་བ་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་
 བྱེད་ཀྱི་ཆངས་སྟོད་ཉེར་གནས་ཀྱང་སྟོམ་པ་མཆན་ཉིད་པར་ཁས་སྤངས་དགོས་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟར་རིས་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཀྱང་འཛིག་གོ། །འོན་ཀྱང་ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན། འདི་ནི་སྟོམ་པ་
 མཆན་ཉིད་པར་ཁས་སྤངས་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། སྟོམ་པ་འདི་སྟེར་བ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བར་ཆད་
 ལོགས་སུ་བྱི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདི་ལ་སྟོམ་པའི་རྩ་བ་གང་ཡོད་ཅེ་ན།
 འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོམ་པའི་རྩ་བ་ནི་བཞི་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་དེ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་སྤྲུལ་ལ་
 ཡང་མཆུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ། སྤྲུལ་མའི་བསྐྱབ་པ་བརྫོད་པའི་དུས་སུ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཁོ་

ན་བཤད་ཀྱི། གཞན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཕྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 བོ། དག་སྒྲོང་རྣམས་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་གསོལ་བ་དང་། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་གདམ་དག་
 བཅུལ་བ་དང་། དག་སྒྲོང་མེད་པའི་གནས་སུ་དབྱར་གནས་པ་ཁས་མི་བྲུངས་པ་དང་། དག་སྒྲོང་
 ལ་ཚུལ་བྱིས་པ་ཉམས་པས་མི་བྲུང་བ་དང་། དག་སྒྲོང་ལ་རི་ལྷོ་ཡང་མི་སྒྲོལ་བ་དང་། དག་སྒྲོང་
 གསར་ལུ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་ལ་མགུ་བ་སྒྱུད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་དག་
 འདུན་ལས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་སྒྲེ་བརྒྱད་དོ། །མ་རྣམས་ལས་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ལ་གསོ་སྒྲོང་
 མི་བྱེད་པ་ཡང་ཕྱི་བའི་ཆོས་འདས་སུ་བཤད་མོད། སྒྲུ་མ་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པའི་ནང་དུ་འདུས་
 པའམ། དག་འདུན་ལས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཉེས་པ་དེ་ཁོགས་པས་འདིར་མ་བགྲངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལུང་ལུང་བ་ནས་འབྱུང་བ་དོགས་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ། སྒྲུ་མ་པ་སྒྲེ་བ་
 དང་། མི་སྒྲེ་བའི་བྱེད་པར་མང་པོ་བསྟན། བར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་དོན་དང་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་
 བཤད། བྱེད་མེད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་གནས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད། འགལ་ཆེན་གྱིས་མི་སྒྲེ་
 བའི་ས་མཆོམས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་མ་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲེས་པ་
 འདྲ་བའི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེད་མེད་བསྐྱེན་པ་ལུང་ནས་སྒྲེས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་
 སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲེ་བའི་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྒྲུ་མ་པ་སྒྲེ་བའི་ཆེ་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་
 ཏེ། སྒྲེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྒྲེ་བ་ཞེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོག་
 མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བྱ་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུ་མ་པ་སྒྲེ་བ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མས་ཆོད་པའི་
 གནས་སྐབས་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་འདོད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཆོས་ཅན།
 སྒྲུ་མ་པ་སྒྲེ་བ་ཞེན་པ་སྒྲེ་བའི་ཆེ་ཉིད་ན་ལེན་སེམས་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་དགོས་ཕྱིར་ཐུལ་ལམ། མཆོན་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཉེན་ཉམས་ན། སྒྲུ་མ་པ་མི་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲེ་བའི་མཐུན་
 རྒྱུན་མ་ཆང་བའམ། སྒྲེ་བའི་བར་ཆད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲེ་བ་ལ་
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་ནི། འདི་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་གོགས་
 བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། མ་ཆང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་
 བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྒྲོབ་པ་པོ་སྒྲུ་མ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་

པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལུང་གཞི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་ཟིན་མ་བཤད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལུང་རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་
 དེ་འཆད་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་འབུལ་ཆོག་གི་གཞུང་རྣམས་ཏེ། འདི་ལ་དགོས་པའི་དོན། བསྐྱབ་
 པའི་དོན། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པ་འབུལ་ཆོག་བཤད་པ་ཆོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལུང་བ་སྡེ་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དང་། ཉམས་སུ་
 སྒྲངས་བྱ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་སྟོབ་པའི་རྟེན་དེ་ཡིན་ན་བསྟན་ཆོགས་གྱི་སྟོམ་པ་སྒར་བཤད་
 པའི་ཆོགས་ཐོབ་ཅིང་། འདིར་འཆད་པའི་ཆོགས་མ་གཏོང་བ་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་པ་ལུལ་བའི་ཡང་དགོས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། དགོ་སྟོང་
 ལ་རབ་རྩ་གཅིས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་བསྐྱབ་ལ་མི་གནས་པ། །བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་མཆོན་
 འཆང་བ་བས། །བསྐྱབ་ལ་མི་གནས་སྐད་ཅིག་ལ། །གཟུགས་པོར་བྱིམ་པར་གནས་པ་བཟང་། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་རྒྱད་གསོར་མི་རུང་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྒར་བསྐྱབ་པ་བསྐྱངས་པའི་
 བན་ཡོན་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ནི། འདིར་སྟོམ་པ་གཏང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ལུལ་བ་དང་། ཉམས་པའོ། །འདི་ལ་སུ་བཞི་སྟེ། ལུལ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སྟེ། ཉམས་ལ་མ་ལུལ་
 བ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་ལ་སྟོམ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། བམ་པ་འཆབ་
 བཅས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ། བསྐྱབ་པ་འབུལ་བའི་ཆོག་མདོ་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པ་དང་།
 ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ལུང་གིས་ཁ་བསྐྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ། འབུལ་བྱེད་གྱི་ཀུན་སྟོང་གི་
 བྱེད་པར། འབུལ་བྱ་ལུལ་གྱི་བྱེད་པར། འབུལ་ཚུལ་ཆོག་འདི་བྱེད་པར་རོ། །གསུམ་པ་ལ།
 བསྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་འབུལ་བ། ཅུ་བ་དགོན་མཆོག་གསུམ་འབུལ་བ། རྒྱ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་
 འབུལ་བ། སྟོར་བྱེད་མཁན་སྟོབ་འབུལ་བ། གང་དུ་སྟོབ་པའི་གནས་སམ་རྟེན་འབུལ་བ། སྟོབ་
 པའི་གྲོགས་བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་འབུལ་བ་རྣམས་ནི་གཞུང་དང་སྟོར།

གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་ལུང་ལས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཆངས་པར་

གསུམ་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་ནས་གཉིས་
ནི་གོས་གཞི། སྟན་གཞི། གནས་མལ་གྱི་གཞི་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ནོ། །གཞོང་མི་བཀུར་བ་ཚར་
གཙོད་པ་ནི་ནན་བྱར་དང་། ལས་དང་ལའོར་ལོ་བྱེད་བ་དང་། ཚུད་པའི་གཞི་རྣམས་གྱིས་སྟོན་ནོ། །
དེ་ནས་གཅིག་ནི། སྟོ་བ་བཤགས་པའི་བྱིར་བཙོས་དང་། རུས་འབྱུང་བཞི་དང་། ས་གཞན་བཞི་
དང་། ཡོངས་སྟོངས་གྱི་བཞི་རྣམས་གྱིས་སྟོན་ནོ། །ཚེ་འདིའི་ཟག་པ་རྣམས་སྟོམ་པ་ནི། གསོ་
སྟོང་དང་། དབྱར་དང་། དགག་དབྱེའི་གཞི་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ནོ། །དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་
ཐམས་ཅད་གྱི་ཆ་མཉམ་པར་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་དེ་དང་ལྡན་པའི་བཅས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། སྟོན་པའི་གསུང་གི་
མཆོམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འགལ་བར་བྱས་པ་ནི་ལྟར་བཤོ། །དེ་ལ་མཆོན་
ཉིད་མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་ལ་གསོ་རུང་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་
ཉིས་པའོ། །འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་ལྟར་བས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱར་བཅས་པའི་རྟེན་
ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྟོམ་མིན་ཅན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོམ་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་དགོ་
བསྟན་རྣམས་ལ་ལྟར་བའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགོ་ཚུལ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཡོད་ཀྱང་ཉིས་བཅས་གྱི་མིང་ཅན་ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་མཛད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།
འོད་ལྡན་ལས། དགོ་ཚུལ་གྱི་ལྟར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉིས་བྱས་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཕམ་འདྲའི་དང་། བཤགས་བྱའི་དང་། ཡིད་གྱིས་
བསྟམ་བྱའི་ཉིས་བྱས་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལའང་འཆབ་བཅས་དང་། འཆབ་མེད་གྱི་དབྱེ་བས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དག་བྱེད་མ་གསུངས་ལ། གཉིས་པའི་དག་བྱེད་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་
བསྒྲབ་པ་བྱིན་ནས་སྟོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྟེ་ཆོན་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ། ཇོ་བོའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ། ཀུན་སྟོང་གི་
སྟོན་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་སྟོང་པ་མའི་ལྟར་བ་ནི་རིགས་ལྟ་སྟེ། ཕམ་པ་དང་། དགོ་

འདུན་ལྷག་མ་དང་། ལྷུང་བྱེད་དང་། རོ་རོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་རྣམས་སོ། །
 སྒྲོམ་པོ་ནི་པམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྡེ་ཚན་དུ་གཏོགས་ལ། སྒྲུབ་བའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་
 གི་སྡེ་ཚན་དུ་གཏོགས་ལ། ལྷུང་བ་སྡེ་ལཱའི་སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་ཉེས་
 བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྡེ་ཚན་ལྷ་པོའི་བྱད་པར་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་གི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རེག་པ་དང་འབྲིག་ཚིག་སྒྲུབ་ལྷ་བྱ་པམ་པ་དང་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་
 བསྐྱང་ན་དེའི་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་ལ། དེས་མ་སྐྱང་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་། དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི།

བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་དག་
བྱེད་བསྐྱེད་པ་བྱིན་ནས་རྫོད་པའི་རིགས་ཡིན་པའོ། །

དབྱེན་འཆབ་བཅས་དང་། འཆབ་མེད་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཤམ་པ་གང་ཞིག །
 རྟེན་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་གསོར་མི་རུང་དུ་བྱས་པའོ། །དབྱེན་དག་སྤྱོད་པ་མའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ལས།
 བའི་འཆབ་བཅས་ནི་ཆོ་དེ་ལ་སོར་རྒྱུད་པ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། མའི་འཆབ་བཅས་མཚན་གྱུར་པའི་
 དབང་གིས་སོར་རྒྱུད་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རེག་པམ་འཆབ་བཅས་ལྷན་བཞིན་པའི་དགོ་སྤྱོད་མ་
 མཚན་གྱུར་པ་ན། དེའི་འཆབ་ཉེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཉེས་པ་བཅའས་པ་མ་
 ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འཆབ་མེད་དེ་ཡང་རེག་པའི་སྤྱོད་པོར་གནས་
 གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱས་པ་ནི་རང་གི་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོར་ན་བྱུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པའི་མཚན་ཉིད། གཤམ་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ལྷུང་པ་གང་ཞིག །དགོ་སྤྱོད་པའི་
 རྟེན་ལ་པམ་པར་མ་བཅས་པའོ། །

ལམ་པའི་ངོ་བོ་ནི། རྩེ་སྒྲ་ལྟར་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་སུ་རེས་ལ། དེའི་རྩོམ་
པའི་ལྟར་བ་ལ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱང་མིན་དོ། །

གཉིས་པ་དག་འདུན་ལྷག་མའི་མཆན་ཉིད། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷ་
བ་གང་ཞིག །ལྷག་མའི་མིང་གིས་སྤྱིར་བཙོས་བྱས་ན་འདག་ཏུ་རུང་བའོ། །དབྱེ་ན། སྤྱན་མོང་
བ་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །མཆན་ཉིད་ནི། དེ་གང་ཞིག་ལ་མ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་ལྷག་

མར་བཅས་པ། ཞེས་དང་། དེ་གང་ཞིག །ཡའི་རྟེན་ལ་ལྷག་མར་མ་བཅས་པ་ཞེས་དང་། དེ་
གང་ཞིག་མའི་རྟེན་ལ་ལྷག་མར་མ་བཅས་པ་ཞེས་སོ་སོར་སྒྲུར། དབྱེ་ན་ཕ་ལ་བཅུ་གསུམ་དང་།
མ་ལ་ཉི་ཤུའོ། །ཡང་དེ་གང་ཞིག་ལྷུང་བྱེད་གྱིས་མིང་རིགས་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པས་དག་ཏུ་རུང་
བ་སྟེ།

ལྷུང་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའོ། །
དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དེའི་མིང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ན་དག་ཏུ་རུང་བའོ། །དབྱེ་ན།
ཐུན་མོང་བ་བཅུ་དགྲུ། དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུ་བཞིའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་
ནི། ཡང་དེ་གང་ཞིག །ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་མིང་གི་དེ་བྱས་ན་དེར་རུང་བའོ། །དབྱེ་ན་
ཐུན་མོང་བ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས། དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྒྱ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །

སྡེ་ཚན་བཞི་པ་སོར་བཤགས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དེའི་མིང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་
ན་དག་ཏུ་རུང་བའོ། །དབྱེ་ན་ཕ་ལ་བཞི་དང་། མ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་ཐུན་མོང་བ་ནི་
གཅིག་ཁོ་ནའོ། །

སྡེ་ཚན་ལྔ་པ་ཉེས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་དེའི་མིང་གིས་དེ་བྱས་ན་དེར་རུང་བའོ། །
དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ལས་ཕ་མ་ལ་སོ་སོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་སོ། །དེ་དག་
ཀྱང་སྡེ་མ་གྱི་བསྐྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། མ་བསྐྱུས་པ་ནི་གིན་ཏུ་མང་ངོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་
ནི་གནས་གྱི་སྒྲ་མ་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་། གསོ་སྒྲོང་དང་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྡེ་ཚན་ལྔ་པོ་རྣམས་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་སྒྲོང་གིས་དབྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྒོ་བ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་
མ་སྒོ་བའོ། །གཉིས་པོའི་བྱེད་པར་བམ་པོ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་དང་།
འདུལ་བ་དང་འགལ་བ་ཞེས་གསུངས། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ནས་
ཀུན་ནས་སྒྲོང་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ལུང་མ་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་བྱེད་སྟེན་པ་ཞེས་
གསུངས། བོད་སྐད་མ་ཁ་ཅིག རྒྱུན་དགོས་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷོས་ནས་གནང་བའི་སྐབས་

ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཁོ་ནའི་རྟོན་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་
གསུངས། རང་གི་ལུགས་ནི། སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི། བཅས་པ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་
འབྱུང་བའི་མི་དགོ་བ་དང་ཕལ་ཆེར་དོན་གཅིག་པས་འདིར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མ་བཅ་ལ།
འདིར་ལྷ་བར་གྱུར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
རྒྱུད་གྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷ་བར་གཤམ་ཞིག །ལྷ་བར་བྱོད་གྱི་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པའོ། །འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་དམར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་ལྷ་བར་
དེའི་རྒྱ་དེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ནི། སྤྱིར་རྗེས་ཀུན་
ནས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོག་གཅོད་གྱི་ཕམ་པ་ལྷ་བྱ་ལ་མ་ངེས་སོ། །ཡང་དེ་གང་ཞིག །ལྷ་བར་བྱོད་གྱི་
དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་གི་རིགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་སྤྲིད། ལྷ་མ་བསྟན་ཡང་སྤྲིད་པ་དེ་བཅས་
རྒྱུད་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དམར་སྟོན་པ་ལྷ་བར་དེའི་རྒྱ་གཉེན་པོའི་སྒྲོས་ཀྱང་བྱེད་སྤྲིད་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲོས་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་སྒྲོ་ཡིན་ན་དགོ་བ་ཡིན་
དགོས་ལ། བཅས་ལྷ་བར་གྱི་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་དགོ་བ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེན་གཉིས་ཏེ།
རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་བའི་བཅས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་ནོ། །དང་པོ་སྒྲོག་གཅོད་ཕམ་པ་
ལྷ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་མེ་ལ་རིག་པའི་ལྷ་བྱེད་ལྷ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་བཅས་རང་གི་
ལྷ་བར་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གི་རྒྱུད་གྱི་མི་བསད་པའི་ལྷ་བར་ཡན་ལག་ཆང་བ་དེ་རྣམ་
སྟོན་སྐྱུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས། རང་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་
བའི་ཆ་ནས་བཅས་ལྷ་བར་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ལྷ་བར་ལ་བཅས་ལྷ་བར་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་
པས་ན། རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་བའི་བཅས་ལྷ་བར་དང་། བཅས་རྒྱུད་གི་ལྷ་བར་གཉིས་གྱི་བྱུང་
བར་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བཅས་རང་གི་ལྷ་བར་འབྲེལ་བར་གང་ཡིན་
ཞེས་དབྱུང་བ་ནི་མཁས་པ་མགུ་བ་སྤྲིད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་བཤད་
པས་འཆད་མི་དགོས་སོ་ཞེན། འདི་ལ་ལྷ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ལ་བཅས་
པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ལུ་ལོ་ནི། བྱིས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྲིག་པ་རྣམས་སོ། །ཅིག་ཤོས་ཡིན་ལ་དེ་
མ་ཡིན་པ་ནི་བཅས་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བར་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཕམ་པ་བཞི་པོ་ལྷ་

མུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། དག་སྒྲོང་མ་རྒྱ་མོའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཆབ་པ་ལྟ་མུའོ། །དེ་ཡང་
ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག རང་འབྲས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱེན་བྱེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཅས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ། ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱད་པ། རྒྱུ་ལ་དབྱད་པ།
ལྷུང་བའི་ཐབས་ལ་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུར་ཉིས་པ་ལ་ཡིད་གྱི་ཉིས་པ་མང་ཞིང་གཙོ་ཆེ་
མོད་འདིར་ནི་ལུས་ངག་གི་ཉིས་པ་ངོས་འཛིན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཐར་སྒྲོམ་པའི་
འགལ་རྒྱ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རི་ལྷར་ཞེན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་སེམས་ནི། ལུས་
ངག་གི་ལས་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་བྱ་བ་ཅིང་། དེ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་
བས་གཉིས་སོ། །མདོ་སྒྲེ་པ་ནི། །ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྷན་
ཅིག་པའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ནི། ལྷུང་བའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལྷུང་བའི་མིང་གིས་བཏགས་
པའོ། །ཞེས་འདོད་ཅིང་། དོན་ལ་གནས་པ་ནི། ལྷུང་བ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་མཐར་ཐུག་
ཐུབ་ཟིན་པའི་དེ་དུས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ནི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དང་། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་བཞིན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ནི་སྒྱུར་བའི་ལྷུང་བ་མཚན་ཉིད་པའོ། །
ལྷུང་བ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཀྱང་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་པ་ནི། འདིར་ལྷུང་བར་མི་འཛོག་སྟེ། ཡིད་
གྱི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོག་གཙོད་ཀྱི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀྱང་སྒྲོང་དེ་སྒྲོག་གཙོད་ཀྱི་ལྷུང་
བར་མི་འཛོག་པ་བཞིན། འདིར་སུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་
སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་རིག་བྱེད་ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ལྷུང་བ་ལ་ཡང་རིག་བྱེད་ཡིན་
མ་ཡིན་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་རིག་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཙོལ་
བས་འགྱུར་པ་རྣམས་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་ངོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་
འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་པོ་གང་རུང་གི་ལས་
ལམ་དངོས་གཞི་ཡིན་ན། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། འབྱུང་
བ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེབ་
ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོག་གཙོད་པ་ལྟ་མུའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ཚོགས་ཀྱི་བར་དུ་

སྒོ་གཙོ་ལྟ་བུའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩུ་སྒྲ་བ་ལྟ་བུའི་རག་གི་
 རིག་བྱེད་མ་རྩོགས་པའི་བར་དུ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མེད་པར་དེའི་ལས་ལམ་
 དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་པོར་སྒྲེ་བའི་དུས་སྒྲ་བྱི་བར་ཁས་སྒྲུང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡང་རི་སྐད་དུ། མི་དགོ་དུག་ནི་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་བཤད་པའང་དུག་པོ་དེ་གཞན་ལ་བཅོལ་
 བས་རྩོགས་པའི་ཆོ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འགྲུབ་པ་ནི་ངེས་པར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར།
 གཅིག་རྣམ་གཉིས་ཞེས་བཤད་པའང་ལོག་གཞུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་
 ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལམ་དངོས་གཞི་སྒྲེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 ལས་བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རི་སྐད་དུ། དེ་དག་
 གྲུང་བྱེད་ནའོ་ཞེས་བས་གྲང་། མི་དགོ་བ་དུག་པོ་རང་ཁོ་ནས་བྱས་པའི་ཆོ། ལས་ལམ་དངོས་
 གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཡང་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 རང་གི་ལུས་རག་གི་རིག་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་བསམས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེ་དག་ལས་
 ལམ་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 ལྟངས་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དངོས་གཞིའི་ལྟངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་འཇུག་གི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གནས་ནས་སྟོས་ཏེ་སྟེད་པའི་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལས་
 ལམ་དེའི་དངོས་གཞི་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མི་དགོ་བ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ལས་ལམ་
 དངོས་གཞི་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒོ་གཙོ་ལྟ་བུའི་དངོས་གཞི་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་
 བའི་སེམས་པའི་ལས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་འཇུག་གི་ལྟངས་པ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་
 ལ། དངོས་གཞིའི་ལྟངས་པ་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་
 བའི་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅས་འགལ་གྱི་ལྟངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་

ལ། དེ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་མི་འདོད་དེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་བྱིར། རི་རྒྱན་
 དུ། རྒྱུ་རིག་མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་དག་བཙུག་པ་ལ་ལྷ་
 བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་རི་རྒྱན་དུ། དག་སྟོང་དག་བཙུག་པས་བརྒྱ་ལམ་བརྒྱ་ལམ་ན་དུན་པ་
 ཉམས་པར་གྱུར་ནས་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པ་འཆང་བ་དང་། སྦྱར་མ་མེད་པ་གྲོང་དུ་
 འཇུག་པ་དང་། ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང་། འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པའི་བྱེད་མེད་གྱི་
 མལ་དུ་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། དག་སྟོང་དག་བཙུག་པས་བྱེད་ན་ཉེས་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་གྱིས་བྱེད། ཅེས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཞིར་གསུངས་པས་སོ། །
 ཡང་དག་སྟོང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་མེད་པར་ཤིང་ལྷོན་པ་བཅད་པར་བྱའོ་སྟུང་པས།
 གཞན་གྱི་སྟོག་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་བཅས་ལྷ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་གྱི་ལྷ་བྱེད་པ་དེ་མི་དག་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དུས་དེར་ལྷ་བྱེད་པ་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
 ལུ་འབྱེན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་ལ་དབྱེད་པ་ནི། རི་རྒྱན་དུ། འདུལ་བ་བསྟུས་པ་ལས། དེ་ཡི་རྒྱ་ཡང་རྒྱུ་
 བཞི་སྟེ། ཁྲི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་དང་། ཉོན་མོངས་མང་དང་མ་གུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་དང་། བག་མེད་པ་གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལྷ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི། རི་རྒྱན་དུ། བསྟུ་བ་ལས། འགྲོད་པ་རྒྱུ་པ་ལྟ་སྟེད་དང་། །
 བག་ཡོད་རྒྱུ་པ་ལྟ་དང་ནི། རྒྱུ་ལྟ་འགྲོད་པ་བསལ་བ་ལ། ཁཛེན་ནས་ལྷ་བྱེད་པར་
 འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱུ་པ་ནི་ལྷ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ལྷ་བྱེད་པ་དངོས་ནི། རི་རྒྱན་དུ་ལྷ་བྱེད་
 ཆོན་ལས། གསོལ་བས་ལྷ་བྱེད་པ་དང་། གསོལ་མི་དགོས་པར་ལྷ་བྱེད་པ་དང་། བདས་ལྷ་བྱེད་པ་དང་།
 དོན་དམ་པར་ལྷ་བྱེད་པ་དང་། དག་སྟོང་མ་མཆོན་གྱུར་པས་ལྷ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་
 དང་པོ་ནི་བཤགས་པ་ལ་བྱ། གཉིས་པ་ནི་བཤགས་མི་དགོས་པར་ཡིད་གྱིས་བསྟུ་པ་ཅུམ་པ་ཅུམ་ལ་བྱ།
 གསུམ་པ་ནི། ལྷ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་སྦྱབས་པའི་ཆོག་ལ་བྱ། བཞི་པ་ནི་དག་བཙུག་པ་ཐོབ་པའོ། །
 ལྷ་བྱེད་པ་ཤེས་པར་སྟའོ། །ཡང་ལུང་ལྟ་ཆོན་ལས། ཉེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ལྟ་སྟེ། མཐོང་བས་

འབྱུང་བ་དང་། བསྐྱུགས་པས་འབྱུང་བ་དང་། ཐོག་མ་ནས་བྱས་པས་འབྱུང་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པས་འབྱུང་བ་དང་། བཤགས་པས་འབྱུང་བ་དང་ལྷ་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཉེས་པ་ལ་
ཉེས་པར་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆད་ལས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་
ནས་འཕྱོལ་བས་འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་བའོ། །བཞི་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་
པའོ། །ལྷ་པ་ནི་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །འོ་ན་བཤགས་པས་ཉེས་པ་འདག་པར་གསུངས་པ་དེ་ས་བོན་
འདག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་འཛོམས་པའི་ལུས་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གང་
ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་བ་རྣམས་ནི་མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
བས་ན། ཉེས་པ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཐག་སྒྲིང་བ་ལ་ཉེས་
པ་ལས་ལྷ་བའི་ཐ་སྙད་གྱི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལམ་པའི་སྒྲེ། གསོ་བ་དག་འདུན་ལ་
རག་ལས་པ་ལྷག་མའི་སྒྲེ། དག་པའི་ཆོས་ལས་ལྷ་བར་བྱེད་པ་ལྷ་བ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲེ། སྒྲེ་སྒྲགས་གྱི་
རྣམ་པས་འཕྱོལ་བ་སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྒྲེ། བན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲེ་ཆོན་
རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ། གཞོད་པ་ལས་གྱུར་པ། བསྒྲོ་བ་ལས་གྱུར་
པའོ། །

དང་པོ་ལ། རང་སེམས་ཅན་ལ་འདོད་པར་གྱུར་པ་དང་། བྱི་རོལ་ཡོ་བྱད་ལ་འདོད་པ་
ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད། ཐུན་ཆོགས་
ནས་འབྱུང་བ་ཁ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད། གཞུང་དམ་པ་ནས་འབྱུང་བ་བྱུང་བར་ཞིབ་མོར་གཏན་
ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་བའི་སྐབས་ནས་དང་།
འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ། །དེ་རྣམས་གཞུང་དང་བད་སྒྲོད་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ། །སྐབས་འདི་
དག་ཏུ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྒྲེ། སྒྲིང་གཞི་དང་། ལྷ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཡུལ་གང་དུ། གང་ཟག་གང་གིས། ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུས་ཉེས་པ་གང་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིང་གཞི་ཞེས་བྱ་ན། དེའི་སྐད་དོད་ལ་ནི་ཁྱེན་ཞེས་པ་དེས་པར་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་དང་། བསམ་པ་དང་སྒྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་བཞིའི་སྒྲོ་

ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་གཞི་ལ། རྟེན་དགོས་སྤྱོད་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ། བཅས་པ་
 དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཆོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་དགོས་སྤྱོད་གང་དགོས་སྤྱོད་རྣམས་དང་ལྡན་
 ཅིག་བསྐྱབ་པ་མཚུངས་པར་བྱུང་པས། བསྐྱབ་པ་མ་ལུང་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་བཅས་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། འོན་
 བཅས་པ་མཛད་པ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡིན་ཞེ་ན། མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་
 བཅས་པ་མཛད་པར་ལུང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་གྱུར་བ་དང་བཅས་
 པ་མཛད་པ་དུས་མཚུངས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་
 སྟག་པ་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོགས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་བྱས་པར་ལུང་དུ་
 གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱི་རོལ་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་
 བམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད། དཔེ་ཆོགས་ཁ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་དུ་བཤད།
 གཞུང་དམ་པ་དོགས་གཅོད་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སྒྱུའི་དོན་དང་གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གཞི་བསམ་པ། སྒྱུར་བ།
 མཐར་ཐུག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་རྟེན་ནི་དགོས་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་
 པ་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །ཡུལ་ནི་མིའི་འགོ་བ་པ། རང་ལས་ནོར་ཐ་དད་པའོ། །
 དངོས་པོ་རིན་ཐང་ཆད་པའོ། །བསམ་པ་གཉིས་ལས། སྒྱུར་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་དང་། བྱེ་
 བྲག་ཏུ་ཀུན་སྤྱོད་ནི་ནོར་འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ། མ་གནད་ཡང་བདག་ཉིད་གྱི་ཆེད་དུ་གཏན་དུ་
 དབུལ་སྒྲིམ་པའོ། །སྒྱུར་བ་ལུས་ངག་ཏུ་བྱུང་བའི་བརྒྱུ་བར་བརྩམས་པའོ། །མཐར་ཐུག་གནས་
 བས་སྒྲིམ་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། རིན་ཐང་གི་ཆད་བརྩི་བ་དང་། གནས་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཆད་བརྩི་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིན་ཐང་རི་ལྟར་ཆད་པའི་ཚུལ་དང་། རིན་ཐང་གི་ཆད་དངོས་སོ། །དང་
 པོ་ནི། ཡུལ་དུས་གྱི་བྱུང་པར་དེ་ཉིད་དུ་རིན་ཐང་ཆད་བ་དགོས་ཏེ། ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིར་བ་དང་།
 དུས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཁེ་སྒོགས་མི་རྩི་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་རི་སྒྲིམ་དུ། རིན་ཐང་ནི་བརྒྱུ་བའི་
 གནས་དང་དུས་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱ་བྱ་དང་རྒྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་རིན་

ཐང་ཚང་བ་དགོས་ཏེ། རྒྱུན་པོ་བཅུས་བདག་པོ་བཅུ་ལ་བརྒྱ་བའི་ཆེ། རིན་ཐང་ཚང་བ་བརྒྱ་
 དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱུན་པོ་རེ་རེའི་ལག་ཏུ་རིན་ཐང་ཚང་བ་བཅུ་བཅུ་དགོས་པའོ། །དེ་
 ཡང་རྒྱུན་པོ་དང་བདག་པོ་གཉིས་ཀས་བགོ་བཤའ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་
 ཀའི་འཛོག་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བ་དང་། བཅུས་བཅུ་ལ་བརྒྱ་བ་
 གཉིས་རིན་ཐང་གི་ཚད་ལ་མང་ཅུང་མེད་དོ། །རྒྱུན་པོ་དང་བདག་པོ་གང་རུང་གི་འཛོག་རྩལ་དང་
 གང་རུང་གི་བགོ་རྩལ་ཡིན་ན། བཅུས་བཅུ་ལ་བརྒྱ་བའི་ཆེ་རིན་ཐང་ཚང་བ་བཅུས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །
 དོན་དེ་དག་གྲང་དབུ་ལ་བར་བྱ་བ་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཆ་སོ་སོའོ། །རྒྱུན་པོ་རྣམས་གྲང་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྦྱོར་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་རིན་ཐང་ཚང་དགོས་ཏེ། སྦྱོར་བ་སོ་སོ་བ་
 རྣམས་ནས་རིན་ཐང་ཚང་ཡང་མཐར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱན་དུ་ཡང་། བྱང་པོ་ལས་བརྒྱུན་
 ལན་རེ་རེ་ཞིང་སྤངས་པ་ཐ་དད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་བཞེད་པ་དང་། རང་གི་འཐད་པ་
བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འགྲེལ་ལས། རིན་ཐང་གི་ཚད་ཀར་ཤ་བ་ནིའི་བཞི་ཆ་ཡིན་པ་
ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་གསུངས་ལ། དེའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་ལ་ངེས་པ་ནི་ཡོད་པར་མ་གསུངས་
ཏི། རེས་འགའ་མ་ཤ་ག་ཉི་ཤུ་ལ་དང་། རེས་འགའ་བཅུ་གཉིས་ལ་དང་། རེས་འགའ་བཞི་བཅུ་
ལ་བྱེད་པར་ལུང་དུ་གསུངས་ཞིང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་བརྩམ་པའི་དུས་སུ། མ་ཤ་ག་བཅུ་དྲུག་
ཀར་ཤ་བ་ན་གཅིག་གི་ཚད་དུ་བཤད་པས་སོ། མ་ཤ་ག་དང་ཀར་ཤ་བ་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་པོ་
རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་པ་མི་སྒྲུང་སྟེ། ལུང་ཁྱབ་ལས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གསེར་རམ་དངུལ་ལམ་
ཟངས་སམ་ལྷགས་ལས་བྱས་པ་གཟུགས་སུ་དོད་པ་བཙོང་དུ་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་སྣ་མ་རྣམས་ན་རེ། རྒྱ་གར་དུ་ཀར་གཤེད་ནི་རྣམ་
གཞག་བྱེད་པ་ན། དངུལ་ལས་བྱས་པ་དེ་དབང་བཅན་པར་བྱ་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང་། བོད་ན་
དེ་རི་རྣམ་གཞག་མེད་པས། ཏྲ་ཤོད་མ་རེ་ཙམ་ལ་དེ་རི་ཆད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། གསོད་པ་རི་ཆད་
པ་དང་སློབ་སྦྱོར་པ་རི་བྱིར་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རས་ཁལ་བཞི་ཙམ་ཡིན་ཏེ། འོད་
ལྡན་དུ་རྒྱ་གར་ཏོང་འགོག་གི་སྐབས་སུ་རས་ཁལ་བཞི་དབེར་གསུངས་པ་རི་བྱིར། ཞེས་གསུངས།

ཕྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་དང་སངས་ཀྱི་དུས་སྤྱི་གསེར་སེ་བ་གསུམ་ཙམ་ལ་ཚད་དུ་བྱེད་དགོས་པ་
ཡིན་ཏེ། བརྗེད་བྱང་དོན་བརྒྱད་མ་ལས། དདུལ་ཞོག་ཅིག་ལ་བཤད་པ་དང་། ཤེས་རབ་བྱེད་
པ་ལས་དདུལ་ཞོག་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ལ་མ་ཤ་ག་གཅིག་གི་ཚད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་
རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་བསམ་པ་བཞག་པ་ནི། མ་ཤ་ག་ཞེས་པ་ནི་སྐད་ཀྱི་ཟུར་ཆག་པ་སྟེ།
སྐད་ཐད་སོར་གཞག་ན་སྤྱུང་ག་ཞེས་པ་ལོ། །དེ་བོད་སྐད་དུ་སྟན་མ་ཡིན་ལ། གསེར་ལ་སོགས་
པ་རྒྱ་སྟན་རེ་རེའི་ཚད་ལ་ནི། སེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། །སྤྱུང་
སེ་བ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །སྤྱུང་བརྒྱད་ལ་ཞོག་ཅིག་འདོད། །གསེར་ཞོག་པ་ལ་རབ་བརྗེད་དེ། །
གསེར་ཞོག་བརྒྱད་ལ་སྤང་གཅིག་གོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ནི་
སྤྱིར་ཀར་ཤ་བ་ནའི་རྒྱ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྱུང་ག་ནས་རྩི་བ་དེའི་གསེར་རམ་དདུལ་གྱིས་ཀྱར་
ཤ་བ་ནའི་ཚད་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་ཏེ། ཟངས་དང་ལྷགས་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྟན་མའི་ཚད་གྱིས་
འཇལ་རིན་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྱིར་བ་ཁ་ཙམ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ།
རྟོད་པ་རྒྱུད་དུ་ལ་བ་ཁ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཞེས་རྟོད་པ་རྒྱུད་ཚད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་
ཀྱི་ཀྱར་ཤ་བ་ཁ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་དེའི་ཚད་ནི་གསེར་དདུལ་ཞོག་ཡིན་ཏེ། ཀ་ན་ག་ཞེས་པ་
གསེར་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་ན་ག་ཞེས་པ་དདུལ་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་བཤད་པ་ན་དདུལ་གྱི་མ་ཤ་ག་ལྟ་ལ་ཀྱར་ཤ་བ་ཁ་བཞི་ཆར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། རིན་ཐང་གི་
ཚད་གསེར་སེ་བ་ལྟ་དང་། ཡང་དེ་བཅུ་ལ་དེའི་བཞི་ཆར་བྱས་པའི་ཆོ་གསེར་སེ་བ་བཅུ་དང་།
དེ་གསུམ་ལ་དེའི་བཞི་ཆར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་
འདིའི་སྤྱུང་ག་དེ་དདུལ་སྟན་མ་གཅིག་གི་ཚད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སྤྱུང་ག་རེ་རེའི་ཚད་ལ་དདུལ་སེ་བ་
བརྒྱད་བརྒྱད་ཡོད། གསེར་དང་དདུལ་ནི་ཕལ་ཆེར་བརྒྱད་འགྱུར་དུ་བརྩི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་དུག་འགྱུར་དུ་བྱེད་ན། དདུལ་སྤྱུང་ག་ལྟ་པོ་དེ་ལ་གསེར་སེ་བ་དུག་དང་། ཡང་གསེར་སེ་བ་
གཅིག་ལ་དདུལ་སེ་དོས་མ་ཆོག་པ་དེ་རིན་ཐང་གི་ཚད་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །འོ་ན་ཀྱར་ཤ་བ་ཁའི་
རྒྱ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ན། འདི་དདུལ་གྱི་ཀྱར་ཤ་བ་ཁའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གང་

ལས་ཤེས་ཤེན། གཞུང་འགྲེལ་ལས། ཀླུ་ཤ་པ་ཆ་ནི་ཐོང་གི་བྱད་པར་དེ་དུལ་ལས་བྱས་པ།
 གཞུགས་སྤྱོད་པ། བཙོང་དུ་རུང་བའོ་ཞེས་དང་། གཞི་འགྲེལ་ལས། ཀླུ་ཤ་པ་ཆ་ནི་བྱེ་བྲག་
 རྟེ། མངོན་མཚན་ཅན་ཡིན་ན་ནི་དུལ་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་
 གཉིས་པ་ལ། འདི་འི་སྤྲ་ཤ་ཀ་དེ་གསེར་གྱི་སྤྲ་མའི་ཚད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་ཆེན་ནི། སྤྲ་ཤ་ལྷ་ནི་
 གསེར་སེ་བ་བཞི་བཅུ་ཡིན། དེ་ལ་ནི་གསེར་འགྲུར་མའི་ཞོ་གང་དང་སེ་བ་བརྒྱད་འབྱུང་། སྤྲ་
 ཀ་གསུམ་ལ་རིན་ཐང་ཚད་བ་དེའི་ཆེ། གསེར་སེ་བ་ནི་བྱ་རྩ་བཞི་འབྱུང་། དེ་ནི་བྱེས་པའི་ཞོ་གང་
 ཡིན། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བརྩོམ་དུས་སྤྲ་ཤ་བཞི་ལ་རིན་ཐང་ཚད་བ་དེའི་ཆེ། གསེར་སེ་བ་སྤྲ་
 རྩ་སོ་གཉིས་འབྱུང་། དེ་ནི་གསེར་འགྲུར་མའི་ཞོ་གང་ཡིན། ཡང་ལུང་ལས། སྤྲ་ཤ་བཅུ་ལ་
 ཀླུ་ཤ་པ་ཆ་བཞི་ཆར་བྱེད་པ་གཅིག་གསུངས་པ་དེའི་ཆེན་ནི། གསེར་སེ་བ་བརྒྱད་རྩ་འབྱུང་།
 དེ་ནི་གསེར་འགྲུར་མའི་ཞོ་དོ་དང་སེ་བ་བཅུ་དྲུག་གོ། །འོ་ན་འདི་གསེར་གྱི་ཀླུ་ཤ་པ་ཆ་ནི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་གཅིག་སྤྱིད་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེན། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དབྱིག་
 ཅེས་བྱ་བ་ནི་གསེར་རམ་དུལ་ལས་མངོན་མཚན་ཅན་དུ་བྱས་པའི་རྩ་སོ། །མངོན་མཚན་ཅན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་མཚན་མ་ཅན་ཏེ། རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་དབྱིབས་ལ་
 མི་ལ་སོགས་པའི་དྲགས་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཀླུ་ཤ་པ་ཆ་ནི་རྒྱ་ལ་བཞི་
 བཤད་ཀྱང་། ཟངས་མ་དང་ལྷགས་ལ་སྤྲ་མ་ཅན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ཀྱིས་རིན་ཐང་ཅི་
 རིན་མི་ཆོག་པས། གསེར་དུལ་གང་རུང་དུ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་དུལ་དབང་བཙན་པ་དེའི་ཆེ།
 རིན་ཐང་གི་མ་ཐའི་ཚད་གསེར་བྱེས་པའི་ཞོ་གང་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །འོ་ན་འདི་གཉིས་ལ་ཐད་
 པའི་ཐོགས་སྤྱི་གང་བཟུང་ཞེན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་ཤེན་ཆ་མཉམ་པ་ཡོད་
 མོད། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་གསེར་གྱི་ཀླུ་ཤ་པ་ན་
 དབང་བཙན་པར་བཤད་ཅིང་། ཐོད་ཀྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དང་བསྟུན་ན། འདི་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཐོད་རྣམས་གསེར་བྱེས་པའི་ཞོ་གང་ཅན་ཞིག་བརྒྱས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ལམ་སྟོན་པོ་སྟོ་ཚད་
 མས་རྒྱན་མའི་གྲངས་སྤྱི་འཛིན་པའི་བྱིར། རྒྱ་གར་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དང་ཡང་འདི་ཉིད་མཐུན་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་ཤ་ལྷ་པོ་དེ་འགྲོན་སུ་བཞི་བརྒྱའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་བཤད་ལ། དེར་ནི་འགྲོན་

ལུ་སྒྲིག་པའི་ཐལ་བ་ལ་གིན་ཏུ་རྩིས་ཆེ་བས། འགྲོན་ལུ་རི་ལྟར་མོད་ཀྱང་གསེར་སེ་བ་གསུམ་
 གྱིས་འགྲོན་ལུ་བཞི་བརྒྱ་ལྷགས་པའི་སྐབས་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་སེ་བ་ཉི་ལྷ་ཙུ་བཞི་
 དང་། འགྲོན་ལུ་བཞི་བརྒྱ་དོད་སྒྲུམ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཉི་བར་མཁོ་བའི་སེ་བའི་
 ཆད་ནི། འོལ་མ་སེའི་འབྲས་ལུ་གཅིག་གི་ཆད་དོ། །དེ་ནི་ཁ་དོག་དམར་པོ་ལ་ནག་པོའི་ཐིག་ལེ་
 ཡོད་པ། ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལྷིད་མཉམ་པས་ཆད་ངེས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེ་བ་དེ་
 བཞི་ལ་ཀ་ཀ་ནི་འཇམ། བོན་རྒྱ་ཀ་གཅིག་གི་ཆད་འབྱུང་། དེ་བཞི་ལ་སྤྲ་ཀ་གཅིག་གོ། །འདི་
 དག་ནི་གཞན་གྱིས་མ་བཤད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་གནས་སྒྲོས་ཀྱི་ཆད་བཤད་པ་ལ། མ་ཆོ་བྱང་དོར་ནི་རྩལ་གནས་ནས་གནས་ལུ་
 སྒྲོས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་ཞིང་ཁང་བརྒྱ་བ་མི་སྤྱོད་
 པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ན་རེ། གྲུབ་སྒྲོ་སྒྲོས་པ་དེ་གནས་སྒྲོས་
 ཀྱི་ཆད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་གཏམ་པ་སྒྲས་པའི་རྩལ་
 རྩར་བཙོགས་པའི་ཆེན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པར་བསལ། གྲུབ་སྒྲོ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས།
 སྒྲོབ་དཔོན་དམར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་གྲུབ་སྒྲོས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྒྲོས་དགོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལུང་དུ་གནས་སྒྲོས་གསུམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྒྲོ་མེད་པའི་གནས་
 སྒྲོས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཀ་ལས། རི་སྤྱོད་བག་ཆ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནམ།
 དབང་དུ་བྱས་པ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་དོ། །
 འདི་ཡང་ལེགས་པར་མི་མདོན་ཏེ། སྐབས་འདིར་གྲུབ་སྒྲོ་མེད་ན་གནས་སྒྲོས་སུ་ཡང་འཛོག་པར་
 མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་གནས་སྒྲོས་ཞེས་པ་དང་པོའི་གནས་ནས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ལ་
 ངེས་པར་འཆད་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་སྒྲོ་དགོས་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་ཉི་བཏང་ནས་བརྒྱ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་ནི།
 རིན་ཐང་ཆང་བའི་དངོས་པོ་དེ་གནས་གཞན་དུ་བྱེད་རམ། དང་པོའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱང་
 རུང་སྟེ། དང་པོའི་བདག་པོ་དེ་དབང་བའི་གནས་ནས་མི་དབང་བའི་གནས་སུ་སོང་ཞིང་། ཕྱིས་
 ཀྱི་བདག་པོ་དེ་དབང་བའི་གནས་སུ་སོང་བ་ལ་གནས་ནས་སྒྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྤྱད་མཛད་པ་

ཡིན་ལ། དེའི་བྱེད་པ་མང་པོ་རྣམས་ནི་མདོའི་གཞུང་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་
ལྷུང་བ་གཞན་པལ་ཆེ་བ་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ཚུལ་གཅིག་གིས་ཆོག་ལ། འདིར་དེས་མ་ཆོག་པས་
མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གསུངས་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་ལ་གོ་བདེ་བའི་བྱིར་ལུང་ལས་
གནས་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་དག་ཀྱང་རི་རྒྱུད་དུ། འོད་ལྡན་ལས།
གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲོ་བར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ནི། གནས་གང་ན་རྫས་གང་ཡོད་པ་དེ་ནས་གཞན་
དུ་སྒྲོས་པས་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གལ་ཏེ་བརྩུང་པས་བརྒྱ་བ་ན་འོག་ཟུར་བརྩུང་ལ་དེར་དེ་པ་
རོལ་གྱི་རེ་བ་མ་ཆད་པའི་གནས་ནས་རེ་བ་ཆད་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི། གནས་ནས་
གནས་གཞན་དུ་སྒྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྒྲའི་གྲར་བརྩུང་ན་དེར་པ་རོལ་པོ་མ་པམ་པའི་
གནས་ནས་པམ་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི། གནས་ནས་གནས་གཞན་དུ་སྒྲོས་པར་བྱེད་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ལྷུང་མེད་བསྐྱབ་
བྱའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ཞིག་བྱས་
པས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་པམ་པར་འགྱུར་ཅི་ན། རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་
ཞོག། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ན། དག་སྒྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱུའམ། རྒྱར་བཅུག་པའམ། པོ་ཉ་
བ་ལྟ་བུ་མངགས་པས་ཀྱང་བརྒྱུའམ་རྒྱར་བཅུག་པ་དག་གིས་སོ། །ལས་སུ་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན།
བདག་པོས་མ་བྱིན་པའོ། །ཆད་རིམ་ཞིག་ཅི་ན། ལྷ་ཁ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི་རྒྱ་
བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །མ་བྱིན་པའི་བྱེད་པར་ཡང་རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །འདུ་ཤེས་ནི། གཞན་གྱི་ཡིན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་སོ། །དག་དོན་
ནི། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་འཆར་ཀ་ཆོས་ཅན་བྱོད་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྦྱེད་པ་ལ། ཡན་
ལག་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་བསམ་པ་སྒྱུར་བ་གསུམ་ཆོགས་དགོས་པའི་བྱིར་
ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ་བརྒྱ་བ་ལ་དགྲུར་གསུངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱ་བ་དང་། ཞལ་ལྟ་བུས་ཏེ་
བརྒྱ་བ་དང་། མངགས་པས་བརྒྱ་བ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་བྱིར་ རི་ལྟར་ཞེ་
ན། བརྒྱ་བ་དང་། བརྒྱར་བཅུག་པ་དང་། གནས་ནས་སྒྲོས་པ་གསུམ་གསུམ་སོ། །ཞལ་ལྟ་

བྱེད་པ་དང་མངགས་པའི་བྱེད་པར་ནི། རང་གིས་དངོས་སུ་བསྐྱོས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་ཕོ་ཉ་བ་
 ཉིས་རྒྱུད་དང་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོས་པའི་བྱེད་པར་རོ། །བརྒྱ་བ་དང་། བརྒྱར་བཅུག་
 པའི་བྱེད་པར་ནི། རྒྱ་བྱེད་གསུམ་ཕོ་རང་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་བརྒྱས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ལུགས་ཀྱང་དང་། ལུགས་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། སེལ་བ། མཐར་ཐུག་གི་
 དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་ཕོ་ནི། བདག་པོ་གཞན་གྱི་རྒྱས་རྒྱུ་དམ། རྒྱན་པོ་ལ་
 སོགས་པས་བྱེད་བ་ཉིད་ན་བདག་པོ་དེའི་བསམ་པས་མ་བཏང་བ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་
 བསམ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དགོ་སྤྱོད་རང་ལས་རྒྱས་ཐ་དང་
 པའི་བདག་པོ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དགོ་སྤྱོད་གི་རྒྱས་ཆོས་རྒྱན་པས་བྱེད་
 བ་ཉིད་ན་དགོ་སྤྱོད་གིས་བསམ་པས་མ་བཏང་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྤྱར་ཡང་འབྲེག་པས་ལམ་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་པོ་དགོ་སྤྱོད་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བའི་བྱིར། འོད་ལྗན་ལས་ཀྱང་། རྒྱན་
 པོས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་རྒྱས་འབྲེགས་ན། །དེ་ལ་རེ་བ་མེད་ན་བདག་གི་མིན། །དེ་བྱིར་ནན་
 ཀྱིས་དེ་ལ་ལེན་ན་མཐའ། །བསམ་པས་མ་བཏང་བ་ལ་ཉིས་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་སེལ་བའི་རྒྱུ་གཞན་ལ། གཙོ་བོའི་སེལ་བ་ལྷུང་མེད་དང་། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་སེལ་
 བ་ན་སྤྱད་དོ། །དང་ཕོ་ནི། མ་བསམ་པ་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཞུང་གི་དོན་དང་། སྤྱི་དོན་སྤྱོད་པོའི་རྒྱུ་གཞན་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །
 དང་ཕོ་ནི། འོ་ན་ལྷུང་བ་སྤྱི་ལཱ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་ཡང་མི་འགྱུར་དམ་ཞེ་ན།
 ལྷུང་བ་སྤྱི་ལཱ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ལ་ལྷུང་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉིས་བྱས་བསྐྱེད་
 པའི་བྱིར་ནི་ཞེས་པ། གོང་དུ་ལྷུང་མེད་དུ་བཤད་པ་རྒྱུ་ལས་དགར་པའོ། །འོ་ན་དེའི་བྱབ་པ་
 ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ལམ་པའི་སྤྱི་ཆོན་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ལ་ཉིས་བྱས་ཡིན་པའི་བྱབ་པ་མེད་དེ།
 གལ་ཏེ་དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ཉིས་པ་སྤྱོད་པོར་འགྱུར་པའི་བྱིར། འོག་མ་ལྷག་མའི་སྤྱི་
 ཆོན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད། གཞན་དག་ལམ་ལྷག་བསྐྱེད་དེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། སྤྱོད་པོ་
 ཡིན་པས་བྱབ་ཅིས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པས་མ་དེས་པའི་

སྡེ་ཚན་ལྟར་བ་རིགས་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དང་། གནས་སྐབས་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་སོགས་དང་།
 གདགས་གཞི་དུ་མ་ཚོགས་པ་དང་། བྱིར་བཙོས་ཀྱང་སྦྱོར་བའི་མིང་གིས་མི་བྱེད་པར་གང་
 བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གིས་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བྱ་སྟོན་རིན་
 པོ་ཆེ། སྦྱོར་བོ་གཉིས་པའི་བྱེད་པར་བོད་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་དེ་ལ་བཏགས་དབྱེད་བྱ་དགོས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དབགས་ནས་སྒྲུ་མ་རེད་མདའ་བ་ན་རེ། དང་བོ་སྦྱོར་བོ་མཚན་ཉིད་པ་
 ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྦྱེད་སྦྱོར་བོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་མང་བོ་ལ་སྦྱོར་བོར་མིང་
 བཏགས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱམ་བྱ་ཅམ་ཡིན་གྱི། བཤགས་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་རི་ལྟར་གསུངས་ཤིང་།
 ལུང་ལས། དག་སྦྱོར་མས་གཞན་གྱི་མངལ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིད་ཀྱིས་དང་དུ་སྒྲུངས་པ་དང་།
 དག་སྦྱོར་ཡོ་བྱེད་མང་བོ་ཅན་ཞིག་ན་བ་ན། བྱེད་གཡོག་གིས་འདི་ཤིན་དག་འདུན་ལ་ནོར་རྩས་
 མང་བོ་འོང་ངོ་སྒྲུ་མ་དུ་བསམས་ནས་རིམ་གྱོ་མ་བྱས་པ་དག། སྦྱོར་བོར་གསུངས་པའི་བྱིར་། དེས་
 བ་སྒྲུ་རབས་པ་དག་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྦྱེད་སྦྱོར་བོ་ངོས་མ་ཟེན་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་
 རིགས་ཏེ། ཡིད་འབའ་ཞིག་གི་ཉེས་པ་ལ་སྦྱོར་བོར་འཆད་པ་འདུལ་བའི་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གི་དོན་ཡང་དེ་དང་དེའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་
 འཆད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་འབའ་ཞིག་པའི་ཉེས་པ་ལ་ལྟར་བ་སྦྱོར་བོར་འཆད་པའི་སྐབས་
 མེད་དེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། སེམས་ལས་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །བོད་སྒྲུ་རབས་པའི་ལུགས་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྡེ་སྡེ་
 བོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟར་བ་རིགས་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བོའི་བཤད་པ་གཞུང་འགྲེལ་ན་མེད་
 པའི་བྱིར་དང་། སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནར་བཤད་གྱི་སྦྱོར་བོར་བཤད་པ་གཅིག་ཀྱང་
 མེད་པའི་བྱིར་དང་། མེད་བཞིན་དུ་སྦྱོས་བཏགས་ནས་བྱེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་
 རང་གི་འདོད་པ་བཤད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ལྷ་ཀྱའོད་ཀྱིས་སྡེ་ཚུལ་
 ལོ། །དང་བོ་ནི། ལུང་མ་མོ་ལས། ཉེས་པ་སྦྱོར་བོ་གང་ཞེན། བས་པམ་པ་དང་། དག་འདུན་
 ལྟག་མའོ། །ཉེས་པ་སྦྱོར་བོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྦྱོར་བོ་གང་ཞེན། ཉེས་པའི་རིགས་ལྟག་མ་
 གསུམ་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཉེས་པ་སྦྱོར་བོ་མཚན་ཉིད་པ་

དེ་ལ། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྒྲིའི་སྒྲོམ་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲིའི་སྒྲོམ་པོའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་གཞུང་འགྲེལ་ལས་སྒྲོམ་པོ་མཆོན་ཉིད་པར་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་སྒྲོམ་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་དེའི་སྒྲི་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོམ་པོའི་མིང་གིས་མ་བཏགས་ཤིང་། གཞུང་འགྲེལ་ལས་སྒྲོམ་པོར་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཏེ། བམ་ལྷག་གི་དངོས་གཞི་རྣམས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་འོད་ལྡན་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉིས་པ་སྒྲོམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲི་ནི་གཉིས་སུ་སྟོན་ཏེ། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྒྲི་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲིའོ། །དེ་ལ་མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྒྲི་ནི་ཉིས་པ་ཆུང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲི་ནི་ཉིས་པ་མང་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཉིས་པ་མང་བ་དང་། ཉིས་པ་སྒྲོམ་པོ་ཡང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྱུར་བཤད་ནས་གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་དང་། མཆོན་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་འགོད་པ་དང་། རང་གི་འདོད་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། སྒྲོམ་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྒྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་པོའོ་ཞེས་གསུངས། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ག་མི་ནི། སྒྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོ་དང་། སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའི་དང་། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་གཞི་སྒྱུད་པས་ཀྱི་སྒྱུར་སྒྲོམ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྱུར་སྒྲོམ་དེ་དང་ཆད་མཉམ་ཞིང་རང་གི་དངོས་གཞི་བསྒྱུད་པར་མ་དེས་པ། འདུན་པ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོམ་པོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྱུར་སྒྲོམ་དང་ཆད་མཉམ་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྱུར་ལྟར་གི་རིགས་སུ་མི་གནས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལྟར་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་སྟེ། རྣམ་ཉམས་པར་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས། བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ནི། གསུམ་པོ་དེའི་སྒྱུད་དུ་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་པོ་བསྒྲུན་ནས་བཞེད་མཛད་དོ། །གསུམ་པའི་དངོས་འཛིན་སྒྲི་མ་དང་འདྲ་ཞིང་། དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་པོ་ནི་བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་རྒྱ་ཆོགས་ཅི་རིགས་པ་ཆད་ཞིང་། འགའ་ཞིག་མ་ཆད་པ་ལ་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲི་མ་རེད་མདའ་བ་ནི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་པོ་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ། བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་སྒྲོམ་པོར་འགལ་བའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས། སྒྲོབ་དཔོན་དམར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་སྒྲོམ་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྒྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོ་དང་། སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོའོ། །དང་པོ་

ནི། བམ་ལྷག་གི་སྒྱུར་སྒྲུལ་མཆོན་ཉིད་པ་རྣམས་སོ། །པོད་སྒྲུལ་མས་འདོད་པའི་སྒྱུར་བའི་རྣམ་
 སྒྲུལ་གྱི་མཆོན་གཞི་དེ་དག་ཀྱང་སྒྱུར་སྒྲུལ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་སྒྲུལ་
 ནི་པོད་སྒྲུལ་མ་དངོས་གཞི་དང་། དངོས་གཞི་རྣམ་སྒྲུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དེ་རྣམས་སོ་ཞེས་
 གསུང་ངོ། །གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་བཞག་པ་ནི། འདིར་འཆད་པའི་སྒྲུལ་པོ་ཡིན་ན་ཡམ་
 ལྷག་གང་རུང་གི་སྒྲེ་ཆོན་དུ་གཏོགས་པས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་འགལ་བ་གཞིར་
 བྱས་ནས་འཆད་པ་ལ། སྒྲུལ་པོའི་མིང་གི་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ན་དག་རུ་རུང་བའི་ལྷུང་བ་དེ། འདིར་
 བསྟན་སྒྲུལ་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལྟ་བུའི་དམན་པ་སྒྲུལ་པོ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། བམ་ལྷག་གང་རུང་
 གི་སྒྱུར་བར་བྱུར་བའི་སྒྲུལ་པོ་དང་། དེའི་སྒྲེ་ཆོན་དུ་གཏོགས་ཀྱང་དེའི་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུལ་
 པོའོ། །དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
 སྒྲུལ་པོ་གང་ཞིག་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བའི་རིགས་སུ་མི་གནས་པའོ། །མཆོན་གཞི། མཐར་ཐུག་
 ལ་ཡམ་ལྷག་དངོས་གཞི་སྒྱེད་དམ་མི་སྒྱེད་ཀྱང་རུང་། སྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུལ་པོར་བཤད་
 པ་མཐའ་དག་གོ། །གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། སྒྲུལ་པོ་སྒྱུའི་མཆོན་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཡམ་ལྷག་
 གང་རུང་གི་སྒྱུར་སྒྲུལ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་དངོས་གཞིའི་རྣམ་
 པའི་སྒྲུལ་པོ་དང་། དེའི་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲུལ་པོའོ། །དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ནི། བམ་ལྷག་
 གང་རུང་གི་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཡམ་ལྷག་གང་རུང་གི་
 དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བའི་རིགས་སུ་བྱུང་བའོ། །མཆོན་གཞི་
 ནི། མ་ཕྱིན་ལེན་གྱི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཆང་བ་ལ། མཐར་ཐུག་གི་དུས་སུ་རིན་ཐང་མ་ཆང་
 བ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལ་བ་དང་ཕྱིང་བའི་བར་དུ་འབྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་ཀ་ལས་དངོས་
 གཞི་ལ་དོན་གཅོ་བོར་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྒྲུག་གཅོད་ཡམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་མི་མིན་ལ། མིར་
 འདུ་གེས་པའི་སྒྲུལ་མི་མ་ཡིན་བསད་པའི་སྒྲུལ་པོ་དང་། མ་དང་མངལ་ན་གནས་པ་གཉིས་ལས་
 མ་བསམ་པ་ཤོས་ཤི་བའི་སྒྲུལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །འདི་སྒྱུར་སྒྲུལ་དུ་མི་འཐད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱུར་བའི་རྣམ་སྒྲུལ་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །འདི་ལ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའམ་འདྲ་
 ཆོས་གང་ཡང་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་གི་མཐར་ཐུག་གི་རིགས་སུ་གནས་མི་གནས་ཀྱི་

དོན་ནི་ཉེས་པ་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལྷན་སྦྲེང་ལ་ལྷོས་ཏེ་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པ་དང་མ་
 ལུས་པའོ། །གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་གིང་། ལྷ་
 བ་རང་གི་ངོ་བོ་བམ་ལྷག་གི་སྒྱུར་ལྷང་སྒྲོམ་པོ་དང་ཆད་མཉམ་ཁིང་རིགས་འདྲ་བའོ། །མཆོན་
 གཞི་ནི། རི་རྒྱད་དུ། མིའི་འགྲོ་བ་པ་ཡི་ལག་པ་གཙོད་ན་སྒྲོམ་པོའི་ཞེས་སོགས་དང་། བསྟན་
 བར་བྱ་བར་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བར་བྱེད་པ་ལུས་ལས་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་གཉིས་གྱིའོ། །ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲོམ་པོ་རྣམས་སོ། །གནས་སྐབས་འདི་ལའང་མཐར་ཐུག་མ་ཐུག་གཉིས་
 ཡོད་མོད། མཐར་མ་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་བ་མི་སྤྲོད་དེ་དེ་སྐབས་གྱི་མཐར་
 ཐུག་ལ་སྒྲོམ་པོ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་བཤད་པ་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ།
 བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྒྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོ་དང་། དེའི་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དེའི་སྒྱུར་བ་དང་ཆ་
 འདྲ་བ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་དང་། བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་དང་
 ཆ་འདྲ་བ་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྱུར་སྒྲོམ་དང་དངོས་གཞིའི་རྣམ་
 སྒྲོམ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྲེང་བམ་ལྷག་གང་རུང་དང་མཚུངས་པས་བྱལ། སྒྱུར་
 བའི་རྣམ་སྒྲོམ་ཡིན་ན་དེ་དང་ཀུན་སྦྲེང་མི་མཚུངས་པས་བྱལ་བར་ངེས་སོ། །བྱ་འདུལ་དང་བྱ་སྟོན་
 རིན་པོ་ཆེ་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་པོ་དང་བཞིར་བཞེད་ཀྱང་། མཆོན་གཞི་འཛིན་རྒྱ་གསལ་པོ་མ་རྟེན་
 ཅིང་། དངོས་གཞིའི་རྣམ་སྒྲོམ་གྱི་མཆོན་གཞི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སོང་བས་གིན་དུ་ནོངས་པའི་ཕྱིར།
 རི་ལྷར་ཞེ་ན། དེ་ལྷར་བ་རྣམ་གཞག་གི་ཀུན་སྦྲེང་གིས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་བར་བྱེད་གྱིས་བཤད་
 པས། མིའི་འགྲོ་བ་པའི་ལག་པ་གཙོད་པའི་སྒྲོམ་པོ་སོགས་ཐམས་ཅད་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་
 སྒྲོམ་པོར་ཐལ་བ་ལས་དེ་ཡང་བྱེད་གྱིས་མི་བཞེད་པར། སྒྱུར་སྒྲོམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ་ཞེས་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་ལྷར་ཡང་བཤད་དུ་རུང་སྟེ། སྒྲོམ་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྒྱུར་བར་
 གྱུར་པའི་དང་། མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྒྱུར་བར་ངེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་བམ་ལྷག་གང་རུང་གི་ཀུན་སྦྲེང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་དང་མ་བསྐྱངས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་ན་དངོས་གཞིའི་
 རྣམ་པའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། གང་གིས་གང་ལོན་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་

གིས་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་སྟོམ་པོའི་གཞི་མཐུན་ཏེ། མིའི་འགོ་བ་པའི་ལག་
 པ་གཅད་པའི་སྟོམ་པོ་ལྟ་བུའོ། །འདི་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བ་ཡིན་པ་ལ་མི་འཆམ་པ་མེད་ཀྱང་།
 དངོས་གཞི་ཡིན་མ་ཡིན་དཔུང་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་དེ་དངོས་གཞི་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་སྟོམ་པོའི་དབྱེ་
 པ་ནི། སྟུར་བའི་དང་། དངོས་གཞིའི་དང་། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྟོམ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་བཤད་ན་སྟུར་བའི་རྣམ་སྟོམ་ལོགས་སུ་བགྱང་རྒྱ་མི་ཡོང་བས། དེའི་ཆེ་ཡང་སྟོམ་པོའི་དབྱེ་
 པ་གསུམ་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་བྱས་ནས་བརྒྱ་བ་ལ་ནི་ཁུར་
 བརྒྱས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །སྐབས་དེར་སྦྱིངས་པ་ལ་ནི་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་
 འཐད་དེ་སྦྱིངས་པ་དེ་བྱིས་དཔུང་ངོ་སྟུམ་པའི་སྟོ་ཡོད་ན་དེ་དཔུང་བ་དེའི་ཆེ་བརྒྱས་པར་འཛོག་པའི་
 བྱིར་ཞེན། རྟོག་ས་འོག་ཏུ་སྦྱིངས་པ་དེ་བྱིས་འཕྱང་ངོ་སྟུམ་པའི་སྟོ་གྲོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཅན། གསར་དུ་བརྒྱ་བའི་སྟོ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱས་ཟིན་གཞན་དུ་བཀྱར་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཡང་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱ་གཏོང་འགོག་གིས་བརྒྱ་བའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ཆོད་ནི། ཡུལ་གྱི་བྱུང་
 པར་གཞན་གྱི་ཞིང་ལས་གྱི་མཐའ་དག་ལ་བྱ་བའི་བྱུང་པར་རྒྱ་གཏོང་བའོ། །འགོག་པ་བྱས་པའི་
 སྟོ་ནས་བརྒྱ་བ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པའི་བྱུང་པར་རང་གི་ལོ་ཐོག་འཕེལ་
 བ་དེའི་ཆོད་དུ། ཀྱན་སྟོང་གི་བྱུང་པར་དེར་འདུན་བས། འབྱུང་བྱུང་པར་རང་གི་ཞིང་ལས་གྱི་
 མཐའ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་གྱི་ཞིང་ལས་གྱི་མཐའ་སྒར་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ།
 དེ་བྱུང་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་གཞན་གྱི་ལོ་ཐོག་འབྱུང་ཆོད་དེ་འགྲིབ་
 ཀྱང་རང་གི་འབྱུང་ཆོད་དེ་ལས་མ་འཕེལ་ན་རི་ལྟར་བྱ་ཞེན། རང་གི་ཞིང་ལ་སྒར་འབྱུང་ཆོད་སྦྱེད་
 མ་གཏོགས་པས་ཏེ། དེ་བརྩི་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་གང་ཞིག་བརྩི་ཞེན། གཞན་གྱི་ལོ་ཐོག་སྒར་
 ལས་འགྲིབ་པའི་ཆོད་དང་། རང་གི་ལོ་ཐོག་འཕེལ་བའི་ཆ་གང་མཚུངས་པ་དེ་ཅུམ་ཞིག་བརྩི་དགོས་
 པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ལོ་ཐོག་ལ་ཁལ་གསུམ་འགྲིབ་ས། རང་གི་དེ་ལ་ཁལ་གཅིག་ལྷག་ན་ཁལ་
 གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་གྱི་རིན་ཐང་རྩི་བ་དང་། གཞན་ལ་རི་ཅུམ་འགྲིབ་ས་ཀྱང་རང་གི་དེ་མ་འཕེལ་ན།
 རིན་ཐང་བརྩི་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷུང་མེད་ནི། བརྒྱ་མེས་མེད་པ་ལ་སོགས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི། གང་གིས་
བསྐྱབས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །སྐྱབས་འདིར་ཤོ་གམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། བཙུང་བར་བྱ་བའི་རྒྱས་
ཁོ་ན་ལ་ཤོ་གམ་འཇལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་བྱེ་བཤད་ལས། མཆོད་རྟེན་གྱི་དགོར་ལ་ནི་
ཤོ་གམ་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉོ་ཆོང་བྱ་བའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་མཆོན་ནས་དག་སྦྱང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་། ལམ་རྒྱགས་དང་། བ་
མ་དང་། དགོན་མཆོག་གི་དངོས་པོ་ལ་ཤོ་གམ་འཇལ་མི་དགོས་པར་གསུངས་གིང་། རྒྱལ་པོའི་
ལྷགས་གྱི་བསྟན་བཙུན་ལས་ཀྱང་། བག་མ་གཏོང་ཡོན་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། ལྷ་ས་མ་ཁན་
དང་། ལྷ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། གཙུག་ལུང་འདྲེག་པ་དང་། རུས་སྟོན་དང་། གཙུག་
ལག་ཁང་བརྟེན་པའི་རྒྱས་སོགས་ལ་ཤོ་གམ་འཇལ་མི་དགོས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སྦྱེ་རྒྱ་
རྣམས་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་སྐྱབས་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱབ་སྐྱར་ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་པ་ཡིན་
ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྦྱེ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ལ་ནི་ཤོ་གམ་བཞལ། གལ་ཏེ་
དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཡིས། ཉོན་སྒྲ་ནི་ལུ་ཡོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱན་ཆོགས་
གྱི་སྐྱབས་ནི། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་དམ་པའི་སྐབས་ལ། ལུ་བས་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། འདུལ་བྱེད་ཀྱིས་
 ཞིབ་མོར་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་པོའི་སྐབས། བདག་པོའི་སྐབས། རྗེས་སུ་
 བརྒྱབ་པའི་སྐབས། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྣམ་འབྱེད་དུ་སྒྲ་ཤ་ཀ་ལྔ་ལ་
 སོགས་པའོ་ཞེས་བཤད་ན། མ་ཤ་ཀའི་ཚད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་ཤ་ཀའི་
 ཚད་དོས་བཟུང་། ལྔའི་དེས་བཟུང་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གསེར་རམ་དངུལ་ལས་
 བྱས་པའི་མ་ཤ་ཀ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཚད་བཟུང་དུ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀ་ཀ་ནི་ཞེས་
 པ་འགོན་བུ་ཉི་ཤུའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་ལ་བྱོད་གཅིག་གི་ཚད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ་མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ཉིད་རིན་ཐང་གི་ཚད་དུ་བཞག་པ་ནི་ཚོས་ཅན། རིན་ཐང་གི་ཚད་
 དེ་ཁོ་ནར་དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀར་ཤ་པ་ཁི་བཞི་ཆའི་དཔེའམ་མཚོན་
 བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་མཚོན་བྱེད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དེར་འཛོག་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་པས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པའི་བཅས་པ་མཛད་པའི་གནས་དང་།
 ཏུས་ཀ་ན་ཀར་གཤམ་པ་ན་དེའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་ཉིད། མ་གཤམ་ཉི་ཤུ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར།
 འོན་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་གཤམ་ཉིད་རིན་ཐང་གི་ཚད་ཏུ་འཛོག་གམ་ཞེན། དེར་མི་འཛོག་སྟེ།
 བརྒྱ་པའི་གནས་དང་ཏུས་གྱི་ཀར་གཤམ་པ་ན་དེའི་བརྩི་བ་རྒྱུ་པར་བཤག་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་བདག་པོའི་སྐབས་ནི། བྱང་གི་སྒྲུ་མི་སྟོན་སྟགས་སོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ནི། བརྒྱན་
 པ་དེས་པར་བྱིན་པ་སྟགས་སོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ནི། དེ་ལ་གྲུབ་པ་ན་ཞེས་སྟགས་
 སོ། །སྐབས་འདིར་བསྟོན་པ་ནི་སྦྱར་བའོ་ཞེས་དང་། བརྒྱན་པ་བརྒྱས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་ལ་
 འཕྲོས་ནས། འོན་གཉིས་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། བཏམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱས་བཏམ་སྟེ་
 བཅོལ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་པོ་ལ་བྱིར་མི་སྟེར་བ་ཐག་བཅད་
 པའོ། །བཏམས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞལ་ལྟ་པའི་མདོན་སུམ་ཏུ་བདག་པོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱས་པ་དང་།
 བདག་པོས་མི་ཤེས་པ་ཞལ་ལྟ་བུས་སྐྱས་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ནི་མདོ་གོང་མ་
 གཉིས་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་ཟེན་པ་དེ་ཡིན་པས་དེར་དེས་སོ། །དང་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ནི།
 བདག་པོས་བཏམས་པ་བདག་པོ་ཉིད་གྱི་ཞལ་ལྟ་པའི་མདོན་སུམ་ཏུ་སྐྱས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། བསྟོན་
 པ་མདོན་ཏུ་སོང་བའི་བརྒྱན་པ་ཅམ་གྱིས་བརྒྱས་པར་མི་བཤག་སྟེ། གནས་གཞན་ཏུ་སྦྱོས་པ་
 དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བརྒྱན་པ་དང་། སྦྱོས་པའི་འོག་ཏུ་བརྒྱན་པ་བརྒྱས་པར་འཛོག་པའི་བྱིར།
 གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བསྟོན་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་བ་དགོས་པར་འདྲའོ། །འོན་དེ་ལྟ་བུའམ་བཏམས་པ་
 སྐྱས་པ་དེ་ལ་སྟེར་ཐག་བཅད་ནས་བྱིས་གནས་སུ་སྦྱོས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། དེ་འདྲ་དེའི་ཆེ་སྟེར་
 ཐག་བཅད་ན་ནི་ཆོས་ཅན། ཉིས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོན་དེ་
 འདྲ་དེ་སྦྱར་བུང་སྦྱོམ་པོ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། བསྟོན་པ་
 ལས་གཞན་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་གོ་དོན་ནི། དང་པོར་ཐག་བཅད། བར་ཏུ་བསྟོན།
 ཐ་མར་གནས་ནས་སྦྱོས་ན། དང་པོ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ། གཉིས་པ་སྦྱར་བུང་སྦྱོམ་པོ། གསུམ་
 པའི་ཆེན་དངོས་གཞིའོ། ཡང་དང་པོར་བསྟོན། བར་ཏུ་ཐག་བཅད། ཐ་མར་སྦྱོས་ན། ཐག་
 བཅད་པ་སྦྱོམ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱུ་པར་བཤད་ཟེན་

ནོ། །གཉིས་པ་གཞོན་པ་ཞེས་པ་ལས་གྲུ་པ་བློ་གཏོང་གི་པམ་པ་ལ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གསུམ་
 ལས་དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཞན་བསྐྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རད་པ་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་པམ་པ་འདིར་འགྱུར་ཞེན། ལས་སུ་བྱ་བ་སྒྲིག་གཏན་
 ར་པམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་ཞོག །ཀྱན་སྦྱོང་གི་བྱུང་པར་དེ་ལྟར་བསམ་པས།
 ལུང་གི་མིར་གྲུ་པ་ལ། འདུ་གཤམ་གྱི་བྱུང་པར་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་མ་འབྲུལ་བར་དེ་ལྟར་དུ་འདུ་གཤམ་
 པས། བྱུང་པ་པོའི་བྱུང་པར་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །དག་དོན་ནི་
 བཅས་ལྟན་དགོ་སྦྱོང་ཆོས་ཅན། སྒྲིག་གཏོང་གི་པམ་པ་འབྱུང་པ་ལ་རྒྱུའི་ཡན་ལག་གཅིག་གིས་
 ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་བསམ་པ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཆང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སེལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དངོས་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།
 བྱེ་བྲག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བསད་པར་བྱ་བ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞི་དེས་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀྱན་སྦྱོང་གི་སེལ་བ་དང་། གཞིའི་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདུན་པ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་དུ་འགྲོ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ། རད་པ་དང་
 འབྲེལ་བའི་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་ལུང་བ་རྣམ་པཞག་གཞན་བསྐྱབ་པ་དང་། ལག་གི་སྒྲ་དང་
 འབྲེལ་བའི་དང་། རྒྱན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་དང་། གྲོགས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །
 དང་པོ་ནི། དྲི་བར་བྱ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བན་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་
 པ་ནི། ལུང་འདེགས་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་རྒྱན་པོ་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་དགོ་སྦྱོང་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལུང་ཕྱན་ཆོག་གིས་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ།
 ལུང་ཕྱན་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་གིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་བ་རྣམ་
 པཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལུང་མེད་གསུམ་གྱིས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱང་ལུང་
 བའི་རྣམ་པཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་གྱིས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་དཀའ་བའི་གནས་དབྱུང་པར་བྱ་
 ཏེ།

འདི་ལ་མདོ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལ་དཀའ་གནས་དབྱེད་པ་དང་། འོད་ལྷན་སྐྱེས་ནས་
 འབྱུང་བའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤད་ནས་དེ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་འདུ་
 ཤེས་པས་སོ་ཞེས་པ་དང་། སྦྱར་བསྟན་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་པ་བརྟེན་པ་བསལ་བ་ལ་ཡང་དོ། །
 ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ནི་དཀའ་བའི་གནས་སོ། །རི་ལྷན་ཞེན། འདིར་མི་ལ་མིར་ཤེས་གྱིས་
 བསལ་བ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། འོག་ཏུ་མི་ལ་དུད་འགྲོར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསལ་བས་ཀྱང་
 དངོས་གཞི་ལ་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །འདིའི་དོན་འབྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཆེར་
 འབྲེལ་བའི་མཁན་པོ་ནི། སྦྱར་བ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་ཞིང་དངོས་གཞི་ལ་དོན་གཙོ་ཆེ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་རི་སྐད་དུ། སྦྱར་བ་ལ་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དེ་ལ་དེ་གཙོ་ཆེ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་ཞིང་། ནི་ཞེས་པ་དགར་བའི་ཆོག་ཡིན་པས། དངོས་
 གཞི་ལ་དོན་གཙོ་ཆེ་བར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་དོ། །འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་གཞན་
 དག་ན་རེ། འབྲེལ་བ་མཁན་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཏེ། ཤིང་སྐམ་པོ་བཅད་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་པས་མི་
 བསལ་བ་ན་དངོས་གཞི་ལ་ཕམ་པ་འབྱུང་བར་ཐལ། དངོས་གཞི་དོན་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ་སྦྱར་དངོས་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ། ཡང་ཤིང་ལྷོན་པ་བཅད་པར་བྱེད་
 དོ་སྒྲུལ་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ། མི་བསལ་བ་ན། སྦྱར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་། དངོས་གཞི་ལ་ཕམ་པ་
 བསྐྱེད་པར་ཐལ། གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེའི་དུས་ཀྱི་དངོས་གཞི་
 ལ་ཉེས་མེད་དུ་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཡང་ལྷ་སྦྱོན་བསལ་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་
 བས་མཚན་སྦྱོན་བསལ་བ་ན་དངོས་གཞི་ལ་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། གཏན་ཆོག་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རི་སྐད་དུ། བསམ་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་མདོ་དང་འགལ། ཞེས་སུན་
 འབྱེན་བརྗོད་ནས་རང་གི་ལུགས་ལ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་པ་བརྟེན་པ་བསལ་བ་ལ་ཕམ་པ་
 འབྱུང་བའི་ཆེ་ཡང་། མི་ལ་མིར་ཤེས་པ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཞིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་སྦྱོན་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འབྲེལ་བའི་ལུགས་འདི་མི་འཐད་དེ། ལུང་ཁྱབ་ལས། མི་ལ་མི་མ་
 ལགས་པར་འདུ་ཤེས་པས་བཀུམ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་པ་སྒྲོལ་པོར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ།
 གལ་ཏེ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྒྲོ་བ་རྟེན་དེས་པར་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ན། བྱི་འོག་གི་མ་ལ་རྒྱུན་

བོ་ཡིན་པས་འདི་གསོད་སྒྲུལ་དུ་རྟེན་ངེས་པར་གསུང་བའི་བྱིར་མཚམས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་།
 ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། གང་གིས་གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མ་འཆོ་བ་དང་འཕྲལ་བ་དེ་ནི་
 བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཡང་བགྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་འདིར་ཡང་། དེར་འདུ་ཤེས་
 པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། དེས་ན་སྦྱོར་བ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་ན་དངོས་གཞི་
 ལ་མི་བསད་ཀྱང་ལྷུང་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དོན་འདི་དག་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 འགྲེལ་བ་མཁན་པོའི་དགོངས་པ་བཤད་ནས་ཉེས་པ་དེ་དག་མི་འཇུག་པར་བསྟན། གཞན་གྱིས་
 འདོད་པ་སྒྲུན་ཕྱུང་ཞིང་། ཉེས་པ་དེ་དག་གཞན་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིས་
 འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་བསད་པའི་ཆོ། གམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་དུ་མིར་འདུ་ཤེས་
 པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་མི་ཡིན་ཤིང་བསད་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་ཉིད་རང་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་
 རས་བསད་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོག་གཅོད་གམ་པའི་ཡན་ལག་རྫོགས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་
 བྱོད་འདོད་པ་ལྟར། དུད་འགྲོའི་དབྱིབས་ཅན་འདི་མི་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དགོས་ན།
 མདོ་འདི་ལ་ཆོག་གི་རུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་དང་། མདོ་འདིས་ནི། འདུ་ཤེས་ལ་
 མིའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དུད་འགྲོའི་དབྱིབས་ཅན་དོན་ལ་མིར་གནས་པ་དེ། སྟོག་གཅོད་
 གམ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་དུ་རུང་བར་སྟོན་པའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དེ་
 རྟེན་དག་སྟོང་གིས་བསད་པ་ལས་སྦྱོར་གྱི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། སྦྱོར་བ་ལ་འདུ་ཤེས་གཅོ་ཆེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་མིར་གནས་ཀྱང་དུད་འགྲོར་འདུ་ཤེས་ན་སྦྱོར་ལྷུང་ཉེས་བྱས་ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་
 བྱིར། དངོས་གཞི་ལ་འདུ་ཤེས་གཅོ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་དོན་དང་འདུ་ཤེས་མཐུན་པ་དགོས་
 གྱི། རེ་རེ་རྒྱང་པས་མི་ཆོག་སྟེ། འདུ་ཤེས་གཅོ་བོས་བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་ལུགས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་འོན། འདི་ལ་དོན་དང་འདུ་ཤེས་མཐུན་པ་མེད་དེ། དོན་ལ་མིར་གནས།
 འདུ་ཤེས་ཀྱི་དུད་འགྲོར་འདུ་ཤེས་པའི་བྱིར་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་ཤེས་མི་མཐུན་པ་མེད་
 དེ། དེའི་ཆེ་རང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་གསད་བྱ་དེ་ཉིད་གཞན་དང་མ་ཞོར་བར་བསད་པའི་བྱིར།
 དེའི་བྱིར་མ་དང་རྒྱན་པོ་ནོར་བ་དང་། ལྷ་སྦྱིན་དང་། མཆོད་སྦྱིན་ནོར་བ་དང་། མི་དང་སྦྱོན་
 ཤིང་ནོར་བ་སོགས་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད། དེས་ན་གསད་བྱའི་ཡུལ་དེ་

ཉིད་མ་ནོར་བར་བསད་པ་དེའི་ཆེ། སྦྱར་བ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ། དངོས་གཞི་ལ་དོན་དང་འདུ་
 ཤེས་མཐུན་པར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་གཙོ་ཆེ་ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་པར་སྦྱར། གཉིས་པ་ནི།
 འོན་པ་མ་དུང་འགྲོ་ལས་སྦྱེས་པའི་མིའི་འགྲོ་བ་པ་དེ་ལ། དུང་འགྲོར་འདུ་ཤེས་ཉེ་བསད་ན།
 སྦྱོག་གཙོད་ཀྱི་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་བས་བྱབ་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མི་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན་རི་སྐད་དུ། གཞན་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་རང་གི་འགྲོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡང་མ་སྦྱེས་པར་མཚན་གྱུར་བའི་སྦྱེས་པ་དེ་བསད་ཀྱང་མ་བསད་པའི་
 མཚམས་མེད་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མི་ལ་མིར་ཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རི་སྐད་
 དུ། མཚན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། གཞན་ཡང་མ་བསོད་
 པར་བསམ་པ་ལས་མངལ་ན་གནས་པ་ཤིན། མཐར་ཐུག་ལ་ལྷུང་མེད་དང་། སྦྱར་བ་ལ་སྦྱོམ་པོ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་ལ་མི་ལ་མིར་ཤེས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཤེས་མཐུན་པ་
 མེད་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། རི་སྐད་དུ་མ་དང་མངལ་ན་གནས་པ་གཉིས་
 ལས་མ་བསམ་པ་ཤོས་ན་སྦྱོམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བྱེད་རང་གིས་སེམས་རྒྱབ་པས་
 བྱགས་པའི་བྱིར་སྦྱོམ་པོའོ། །ཞེས་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བར་བཞེད་པ་དང་འགལ། འོན་བྱེད་ལྟར་
 ན་དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཕམ་པར་འབྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལ་མ་ནོར་བར་བསད་པ་མེད་པའི་བྱིར། འོན་ལྷུང་བ་འདི་ཡུལ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་
 ཞེན། གང་བསོད་པར་བསམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོམ་པོ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ལ་རྟེན་པའི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱར་དངོས་ཀྱི་ལྷུང་བ་གང་གི་ཡང་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་བྱིར། དེ་
 བཞེན་དུ་སྦྱུལ་བ་བསད་པ་ལ་སྦྱོམ་པོར་བཤད་པ་ཡང་། སྦྱར་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
 ནི། དོན་ཤེས་རི་ལྟར་མཐུན་པའི་རྒྱལ་ལས་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དུང་འགྲོས་མིར་སྦྱུལ་བ་
 ལ་ལྷུང་བྱེད། ལྟས་མིར་སྦྱུལ་བ་ལ་སྦྱོམ་པོ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་མ་བསྐྱས་པ་ལ་ལྷུང་མེད་ཡིན་ནོ། །
 བྱེ་བྱག་ཏུ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་ན། སྦྱོབ་པ་རྒྱན་བྱགས་ལ་དག་བཙོམ་དུ་འདུ་ཤེས་ཉེ་བསད་ན།
 ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དག་བཙོམ་པ་ལ་སྦྱོར་འདུ་ཤེས་ཉེ་བསད་
 ན། དག་བཙོམ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། བྱེད་རང་གིས་དེ་ལ་དེ་འབྱུང་བར་ལུང་བྱངས་
 བསྐྱུ་བས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་མ་ལགས་པར་འདུ་ཤེས་པས་བཀུམ་ན་
 ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོ་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་གཞི་ལ་ཉེས་མེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྒྱུར་བ་ལ་
 དེ་འདྲ་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲེལ་པ་ལ། སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྱུར་བ་བྱས། དག་
 བཅོམ་པའི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ཕམ་པ་དང་མཆོམས་མེད་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལ་བོད་རྒྱུ་མས་ཇི་སྒྲིད་དུ། བསྐྱུ་འོག་དག་བཅོམ་པ་ལ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་དེ་ཡང་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་བ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་འཆི་ངེས་ཀྱི་སྒྱུར་
 བ་མཆོན་བསྐྱུ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་གོང་གི་སྒྱུར་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པ་
 ཉིད་དུ། འདིར་ཁུངས་ནི་ལྷ་ཏྲ་ཡ་ནའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དུན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱངས་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཁུངས་དེར་ཡང་། ལྷ་ཏྲ་ཡ་ནས་གསེད་མ་པ་དག་ལ་སྒྲིམ་པ། རེ་གིག་སྒྲིད་
 ཅིག་ཁོ་བོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས་མཆོན་ཐུང་གིག་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །
 དེ་ནས་རེ་གིག་ལོན་པ་དང་། ལྷ་ཏྲ་ཡ་ནས་གཙུག་ལུང་ཅན་ལ་འཕྲིན་དུ་སྒྲིངས་པ་ནི། བྱེད་གྱིས་
 མཆོམས་མེད་གཉིས་གིག་བྱས་ཏེ། གང་ཞེན་པ་བསད་པ། དག་བཅོམ་པ་བསད་པའོ། །
 ཞེས་འབྱུང་ངོ། །འདི་ལ་ཡང་བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྒྱུ་མས་ན་རེ། མཆོམས་མེད་གཉིས་
 འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་གཙུག་ལུང་ཅན་འགྲོད་དུ་བཅུག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། རྟེན་གཅིག་ལ་
 མཆོམས་མེད་གཉིས་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་
 ཉེས་པ་གིན་ཏུ་ཕྱི་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི། བ་ཡིན་པ་དག་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་
 སོ་སོར་བྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་རྟེན་གཅིག་པོ་དེ་ལས་ཕམ་པ་དང་མཆོམས་མེད་གཉིས་ཀྱང་མི་
 འབྱུང་བར་ཏ་ཅང་ཐལ་ལ། འདོད་ན་གཞུང་འགྲེལ་དང་འགལ་ལོ། །

དཀའ་བའི་གནས་གཉིས་པ་དབྱེད་པ་ལ། གལ་ཏེ་མི་བཅུས་ཉན་གཅིག་ལ་སྒྱུར་བ་བྱས་
 ཏེ། དང་པོས་མི་དེ་ཞག་བཅུ་ན་འཆི་བར་མཆོན་བསྐྱུ་། གཉིས་པས་ཞག་དགུ་ན་དང་། རིམ་
 པ་བཞིན་ཐ་མས་ད་ལྟ་རང་འཆི་བར་མཆོན་བསྐྱུ་ན། བཅུ་ཆར་ལ་ཕམ་པ་བསྒྲིད་དམ་མི་སྒྲིད།
 མི་སྒྲིད་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་དང་པོ་དགུ་པོ་དག་གིས་ནི་ཕམ་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་

བཟུང་ལ། བཙུ་བས་ནི་ཡམ་པའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བསྐྱེད་ན་དེས་གི་བ་ཐ་མ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ།
སྒྲོ་བ་དཔོན་དམར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་སྒྲིང་ན་འཆི་དེས་ཀྱི་སྒྲུར་བ་རེ་
རེ་ཡོད་པས་སྒྲུར་བ་མཐུན་པའི་བྱིར་དང་། འབྲས་བུ་མི་དེ་གི་བར་གཅིག་པའི་བྱིར། ཐམས་ཅད་
ལ་སྒྲུར་བ་དེ་གི་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་དང་པོ་ལ་སྒྲུར་བ་བྱས་པ་དེས་གི་
བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྒྲུར་བ་དེའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་མི་སྤིང་པའི་བྱིར། གཞན་དུ་ན་གཞན་
གྱིས་བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་གཞན་ལ་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་འོད་ལྗན་ལས་འགལ་བ་མེད་དེ།
བཙུ་ཆར་ཡང་སྒྲུར་བ་མཐུན་པའི་བྱིར་དང་། འབྲས་བུ་གཅིག་པའི་བྱིར་ཞེས་བཤད་པ་མིན་ནམ་
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དང་བྱེ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དངས་མ་ཐག་པ་དེའི་དོན་ནི། གསོད་བྱེད་བཙུ་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོ་མཐུན་གྲོས་གཅིག་བྱས་ནས། མཆོན་དེ་ལྟར་དུ་བསྒྲུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པར་བརྟུན་དང་མ་གཅོད་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཡང་གསོད་བྱེད་དང་པོས་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་ཆོས་
བཙུན་འཆི་བར་མཆོན་བསྒྲུན། གཅིག་གིས་ཆོས་དགའི་ཉིན་ཆོས་བཙུན་འཆི་བར་མཆོན་བསྒྲུན་
པ་ནས། ཐམས་ཅད་ལ་ཡམ་པ་
བསྐྱེད་དམ་མི་བསྐྱེད་ཅི་ན། བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བཤད་དང་འོད་ལྗན་གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་
པའི་བྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུར་བ་དེས་གི་ཡོད་པའི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར།
ཡང་བསད་བྱ་དེ་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ། །གསོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུར་བ་བྱས་ནས་
སྒྲུར་བ་དེས་གི་ན་ཡམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དམ་ཅི་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འོད་ལྗན་ལས། དཔུགས་རྒྱ་བ་ཐ་
མར་གྱུར་པ་ནི་འཛིག་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དང་། དག་བཙོམ་པ་ཆོས་དགའི་འདོད་པ་བསྒྲུན་པ་ལས། ཆོའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལུས་པ་
དེའི་ཆོ་གསོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཐར་འགྱུར་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲོམ་པོའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྒྲོག་གཅོད་ཡམ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བསྒྲུན་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་བསྒྲོ་བ་ལས་གྱུར་པ་རྒྱན་སྒྲིའི་ཡམ་པ་ལ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གསུམ་ལས། དང་
པོ་རྣམ་འབྱེད་ལ། སྒྲིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་བོད་སྐད་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་

པས། གང་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཏེ། མི་ཡིན་པ། སྒྲུབ་ཤེས་པ། རོན་གོ་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དོ་བོ་ནི་མིའི་ཚས་སྒྲུབ་པའོ། །སྒྲུབ་པ་དག་མཚན་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་ལྟ་ཏེ། རང་གིས་དང་། དག་གིས་དང་། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་དང་། བསམ་པའི་དོན་དང་། གསལ་པོར་དང་། མཛོན་སྒྲུབ་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དོན་གོ་བའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འདིར་མི་ཚས་སྒྲུབ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། རྗེས་མཐུན་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོན་ལ་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་སོགས་ནས་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་བར་ནི་སྒྲུབ་ས་འདིར་སྒྲུབ་པར་མི་འོང་སྟེ། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་རི་སྒྲུབ་དུ། སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ལུང་བ་རྣམ་གཞག་དང་བསྒྲུབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་མཛོད་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདུ་ཤེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་དང་། དོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དང་། བྱད་པར་གྱི་ཚས་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་ངོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་དང་ལྟན་པ་སོགས་སོ། །ཞུ་བ་ལ་དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ལ་ཡོན་ཏན་དང་དུ་ཡོན་པ་དང་། རྟོན་བཀྱར་དང་དུ་ཡོན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བཅུན་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་དག་འདུན་ལྟག་མའི་སྟེ་ཚན་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ། གནོད་པ་ལས་གྱུར་པ། བསྒྲོ་བ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། བྱི་རོལ་ལོངས་སྒྲོད་ལ་ཆགས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་རང་འདོད་པ་བསྟོན་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། གཞན་འདོད་པ་བསྟོན་དུ་འཇུག་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་

གི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱ་ལ་དང་། གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱ་ལ་ཆགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲིན་པའི་
 ལྷག་མ་སྟེ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གསུམ་གྱིས་རིམ་པར་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་ལྷག་མ་
 སྟེ། འདི་ལ་ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་འབྱེད་ལ། ལུང་མེད་སྒྱི་བསྒྱེད་ཀྱི་རྣམ་
 གཞན་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རིག་པའི་ལྷག་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་
 མེད་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ། དེ་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་དང་།
 དེར་འགྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་སེལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཀྱན་སྦྱོང་གི་མཆོན་
 ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྱི་བསྒྱེད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
 ནི་འོག་མ་གསུམ་ལ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ལ། ལུང་པའི་རྣམ་གཞན། །བསྐྱབ་བྱ། ལུང་མེད་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆོན་
 ཉིད་རྒྱས་བཤད་དང་། སེལ་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཞིའི་དང་། སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་
 དོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ལན་བྱ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་སོགས་སོ། །སེལ་
 པ་ནི་གོས་ཀྱིས་སོགས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི། དགོ་སྦྱོང་མ་སོགས་སོ། །ལུང་མེད་ནི། ལུང་ཉམ་
 ཐག་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྱི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ནི། འབྲིག་ཆོག་སྒྱི་བའི་དགོ་འདུན་
 ལྷག་མ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བསྐྱགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །འདི་གཉིས་འཆད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་བ་འབྲིག་ཆོག་ལ་མཆོན་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟེན་བཀུར་
 བསྐྱགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གསུམ་ལས། རྣམ་འབྱེད་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲིག་པ་སྒྱི་བ་ནོའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་
 རྒྱས་བཤད་དང་། སེལ་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་མིན་པའི་སེལ་བ་ན་སྤྱད་ནི།
 བསྐྱགས་པ་དང་སོགས་སོ། །གཙོ་བོའི་སེལ་བ་ལུང་མེད་ནི། དོན་གཞན་སོགས་སོ། །ཁུ་བའི་
 སྐབས་ནི་མཛེས་པ་སོགས་སོ། །འདུལ་བྱེད་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་སེལ་བ། སྦྱོར་བའི་སེལ་བ།
 ཀྱན་སྦྱོང་གི་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱ་བོའོ་ལ་སོགས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི་རང་བཞིན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི་བདག་ཉིད་དང་སྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་དང་སྟོགས་སོ། །འདིར་ལུང་ལས་རྒྱས་
 བར་གསུངས་པའི་དོན་བསྟུན། འདི་ལྟར། བདག་ཉིད་ཚུལ་ལྟར་དགོ་ཆོས་ཅན། །ཆོངས་སྟོང་
 གནས་པ་རྒྱུད་པ་གསུམ། །གཉིས་སྒྱུར་དུག་དང་གསུམ་སྒྱུར་གཅིག་ །མཆོག་ལུང་བྱུང་འཕགས་
 བཟང་མཛེས་དགོ། །མཆོད་འོས་བསྟོད་འོས་རྒྱ་ཆེ་བ། །ཆེས་སྒྱུར་བ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ན་ལྟག་མ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ལོ། །འདི་དང་སྒྲ་མའི་བྱུང་པར་ལ་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་ནི། སྒྲ་མ་
 འབྲིག་པ་རྒྱུད་པ་སྒྲས་པ་དང་། འདིར་བདག་ཉིད་ལ་སྒྱུར་ནས་སྒྲས་པའོ། །ཞེས་གསུང་། སྟོབ་
 དཔོན་དམར་སྟོན་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པས་ཀྱན་སྒྲོང་གིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་།
 བམ་ལྷ་ལས། ལྷ་བ་འདི་བྱུང་ན་སྒྲ་མ་ཡང་བྱུང་བས་བྱུང་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་
 འདོད་པ་བསྟེན་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྒྱུན་བྱེད་པའི་ལྟག་མ་ཡིན་ལ། འདི་ལའང་ལུང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཐད་ནའོ་སྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྱུར་
 བ་དང་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པ་བཤད། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཡུལ་དང་སྒྱུར་བ་ལ་དོགས་པ་སྤང་། མི་མཐུན་
 བའི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གསུམ་མོ་སྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲས་བུ་
 སྟོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དང་
 པོ་ནི་སྒྲོད་ཆོང་མ་སྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དམན་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་དང་། བཟང་མོ་
 གསུམ་ཐོབ་པ་ལས་གསུམ་ཉམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཐབས་པ་ཉིད་ནས་སྟོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆོན་
 ཉིད་དང་སེལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཐབས་པ་སྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེའི་དང་པོ་སྟོགས་སོ། །ཁྱུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེལ་བ་སྟོམ་པོ་དང་། སེལ་བ་ཉེས་བྱས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། མངལ་ན་སྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱུང་མེད་སྟོགས་སོ། །གསུམ་པ་འདུལ་བྱེད་ལ།
 ལྷ་བའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཞར་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱེད། །དང་པོ་ནི། བྱིན་པ་ལ་སྟོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གཞན་སྟོགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ལུང་ལས། རྒྱུད་མ་བདུན་དང་མཛའ་ན་མོ་བཅུ་
 ལས་བདུན་ནོ། །ཁྱེའི་གས་ཀྱིས་བྱིན་པ་དང་། རིན་ཆས་ཉོས་པ་དང་། བཅོན་ཐབས་སུ་
 འབྲོགས་པ་དང་། དང་སམ་འདུས་པ་དང་། ཟས་གོས་ཀྱི་འཛོལ་དང་། ཁ་དུམ་པ་དང་། ཐང་

འགའ་འཕྱད་པའོ། །བཅུ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། མཛའ་ན་མོ་ནི་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །ལ་མ་མིང་པོ་ལུ་རུ་མོ། །
 གྱོས་སྒྲུག་ཉི་དུ་རིགས་དང་ནི། །རུས་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ས་རྒྱུ་ལ་ལྷུག་མེད། །ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལས་རྒྱུ་མ་ཕྱི་མ་བཞི་དང་། མཛའ་ན་མོ་བཅུ་ནི་འཐབས་པ་ཅམ་གྱིས་
 མཐུན་པ་ཉམས་པ་དང་། དང་པོ་གསུམ་མཐུན་པ་ཉམས་པ་ལ་འཐབས་ཆེགས་བདུན་དགོས་
 པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྱེད་སོ་སོ་བ་དང་། ལྷ་བ་
 ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་བ་ཁང་པ་ལ་མཆོན་པ་དང་། ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བ་པའི་རྒྱུ་གཞག་ །
 བསྐྱེད་བྱ། ལྷ་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཁང་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་མཐའི་ཆད་བསྐྱེད། བྱེད་
 པ་པོའི་མཆོན་ཉིད་ལ་དོགས་པ་སྤངས། དེས་བྱས་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་དོགས་པ་བཅད། དངོས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུད་ལམ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 བསྐྱེད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱས་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་བཅུ་ལ་སོགས་སོ། །
 འདི་དག་གི་ངག་དོན་ནི། འབྲེང་བ་དང་། འདུག་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་། འཆགས་པ་སྟེ།
 སྒྱུད་ལམ་བཞིའི་སྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་ཁང་པ་ཉིད་བྱས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་དུ་
 གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། བྱེད་ལ་ཁང་པའི་ཐ་སྐྱད་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དགོ་སྒྲོང་ལག་
 གི་སྒྲ་དགོ་སྒྲོང་གཞན་གྱིས་ཁང་པ་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། དེས་དེར་མ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དག་
 བེ་ཆོས་ཅན། ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ།
 བྱེད་མེད་ཀྱང་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དགོ་སྒྲོང་རང་གི་ལག་གི་སྒྲ་གཞན་བསྐྱེད་པས་ཁང་པ་དང་
 ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཆོགས་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷ་བ་འབྱེན་པ་པོ་དགོ་སྒྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་བ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆད་མར་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་
 ཕྱིར། དགོ་སྒྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁང་པའི་ཆོག་ལ་རི་རྒྱུད་བསྐྱོ་བ་བཞིན་དུ། ལག་གི་སྒྲས་མི་བྱེད་པ་
 ལ་ལུས་དང་ངག་གིས་ནོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆད་མར་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁང་པ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་
 རྒྱ་ཕྱིར་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བསམ་རྒྱུན་ཐ་དད་ཀྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་ན་ལྷ་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་

བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མ་ཚད་པའི་བྱིར། གཞི་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཡན་ལག་མང་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་མང་པོའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བ་
གཅིག་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཆོག་ས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྷུང་བཤད་པ་ན་དོན་འདི་དག་འབྱུང་སྟེ། དགོ་
སྒྲོང་ལག་གི་སྒྲུབ་རང་དོན་དུ་ཁང་བ་བྱས་པ་དང་གཞན་དོན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁང་པའི་ལྷག་
མ་བསྐྱེད། ཡང་དགོ་སྒྲོང་འགའ་ཞིག་གིས་ལག་གིས་སྒྲུབ་སྒྲོས་ཏེ་ཁང་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་།
མ་བསྐྱེས་པར་དེས་བྱས་པ་དང་དུ་ལེན་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷག་མ་སྐྱེད་པར་བཞག་གོ། དེས་དེ་དང་
དུ་མ་སྒྲུངས་ཀྱང་དགོ་སྒྲོང་ལག་གི་སྒྲུབ་ལ་ལྷུང་བ་འདི་ཚོ་གས་པར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷུང་བའི་རྣམ་
གཞག་གི་དག་དོན་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་ཉེར་དགའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁང་པའི་ལྷག་མ་
བསྐྱེད་པ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱད་པར་ས་གཞི་ཉི་ཞེང་
སྒྲུ་མི་སོགས། རང་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་མིའི་ཡུལ་ལས་བཅའ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་རྗེས་སུ་
གནང་བ་དང་། གནས་ཀྱི་བྱད་པར་གཞི་མ་དག་པ་དང་མ་བསྐྱར་པར་དགོས་པའི་བྱད་པར་རམ་
གཞན་གཅིག་གི་དོན་དུ། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་ན་ལྷག་མ་དེར་འབྱུར་
ཀྱི། གཞན་དུ་མི་འབྱུར་པའི་བྱིར། འདིར་དེས་རྗེས་སུ་གནས་པ་ལ་འོ་ཞེས་དང་། གནས་བྱེད་
དུ་བཅུག་ན་འོ། །ཞེས་པའི་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ལག་གི་སྒྲུབ་སྒྲོས་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་བྱད་པར་
དེ་བསྐྱར་ནོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་
གིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅའ་བ་དང་ཚད་ལྷག་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་བཤད་མ་ཐག་
པའི་ཡན་ལག་རྣམས་མེད་ན་དེ་མི་འབྱུང་པའི་བྱིར། འོ་ན་གཞི་མ་དག་པ་དེ་གང་ཞེན། མི་རུང་
བ་ཉིད་དང་ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན། སྐྱེ་བ་པོ་སོགས་སོ། །ཚད་དེ་གང་ཞེན།
ཚད་དང་ལྷན་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁང་པའི་ནང་གི་སྤྱིད་དུ་བྱུ་བཅོ་བརྒྱད། ཞེང་དུ་བྱེད་དང་
བཅུ་གཅིག་གོ། འོ་ན་མ་བསྐྱར་པ་གང་ཞེན། དེ་སྒྲོག་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ནི། དགོ་འདུན་ལ་
སོགས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི་མ་དག་པ་སོགས་སོ། །ལྷུང་མེད་ནི་བྱས་པ་རྟེན་པ་དང་སོགས་སོ། །
འདིར་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཚད་ན་མཐར་དཔོན་གཞི། སྒྲུབ་སྒྲོམ་
པོའོ། །བཅའ་ཞེང་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་ལ་གཞི་མ་དག་པ་དང་། མ་བསྐྱར་པ་གཉིས་མ་ཚད་

ན། མཐར་སྒྲོམ་པོ་སྒྲར་ཉེས་བྱས། བཅུལ་ཞིང་ཚད་ལས་ལྷག་པར་མི་བྱེད་ན། གཞི་མ་དག་པ་
 སོགས་ཡོད་རུང་མེད་རུང་མཐར་སྒྲོམ་པོ། སྒྲར་ཉེས་བྱས། ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་ཅིང་མ་
 བཅུལ་ན། གཞི་མ་དག་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མཐར་སྒྲོམ་པོ། སྒྲར་ཉེས་བྱས། མ་བཅུལ་ཚད་
 ལས་ལྷག་པ་མི་བྱེད་ན། གཞི་མ་དག་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནར་གསུངས་སོ། །འདི་
 དག་གི་དོན་ལ་བརྟགས་ན་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་བསྟན་དུ་རུང་བ་ལ། ས་གཞི་དག་
 པ་བཅུལ་ཞིང་ཡོ་བྱེད་མ་འཆལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་མདོན་ལ། མདོ་དང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་འབྲས་ལ་
 ལྷས་ན། ཡན་ལག་གཞན་རྒྱུ་མས་མ་ཚད་ན་ཡོ་བྱེད་བཅུལ་བས་ཀྱང་བསྟན་པ་གསོལ་དུ་རུང་བར་
 གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆོགས་གྱི་དོན་དུ་འོ་ཞེས་པ་འོ། །འོ་ན་ཁང་པ་
 གཉིས་པོའི་བྱེད་པར་གང་ཞེ་ན། ལུང་དུ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་
 དང་། ཚད་ཆེན་པོ་འོ། །འདིར་ནི་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་གྱིས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ཁང་པ་ལ་བྱེད་པར་བྱ་སྟོན་
 རིན་པོ་ཆེ་བཞེད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་དམར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་ཆོགས་ཞེས་པ་བྱིས་པ་བཞེར་
 འོངས་ཡན་ཆད་གྱི་ཁང་པས་ཆོག་པར་འགྲེལ་བ་དང་། བམ་ལུ་ལས་གསལ་ལོ་ཞེས་གསུངས།
 འདི་ལ་ཚད་གྱི་ངེས་པ་མ་བཤད་པ་ནི། དུ་མའི་ཁང་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ཞུ་བ་
 སྤུང་མོང་བ་ལ། སྒྲོམ་པོ་དང་། ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྩམ་པ་སོགས་སོ། །
 འདིར་དུ་མའི་དོན་ལ་སྒྲོམ་པོར་གསུངས་པ་ནི་ཆོགས་སུ་མ་འོངས་པའི་དུ་མ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་
 ལ་དམར་སྟོན་པ་ཡན་ལག་གཞན་རྒྱུ་མས་ཡོད་ན། གཉིས་དང་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པོ་
 ཡིན། ཞེས་གསུང་བ་ནི་བརྟག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཁང་པའི་ལྷག་མ་འབྱུང་མི་འབྱུང་བརྟག་དགོས་
 པའི་བྱིར་དང་། འདི་ཞུ་བ་སྤུང་མོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བསྐྱོས་པར་ཞེས་པའི་དོན་ཆོལ་བ་པོའི་
 དགོ་སྒྲོང་དེའམ། དང་པོ་བདག་པོ་གནས་པ་པོ་དེས་མ་བསྐྱོས་པར་གནས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་
 མཐའ་ཡང་། དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་པ་སྒྲོམ་པོ་འོ། །འདི་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་དབང་བ་དེའི་
 དོན་དུ་བརྩིག་ཏུ་འཇུག་པའི་བྱིར། དངོས་གཞི་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅུལ་བ་མ་ཚད་པའི་བྱིར། མདོ་
 འདི་དང་། གོང་དུ་མ་བསྐྱོས་པ་གཙོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འཆད་

དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷ་མོ་ནི། བདག་པོ་དེས་མ་བསྐྱོས་ཀྱང་ལག་གི་སྒྲ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
 པོའི་དོན་དུ། ས་གཞི་སོགས་བཅུ་ལ་ནས་དེའི་དོན་དུ་ཁང་པ་བྱས་པས་ལྷ་ག་མར་འགྱུར་ལ།
 འདི་ནི་དེའི་དོན་དུ་དེ་དེས་ཆོལ་མ་དགོས་པར་ཁོ་རང་དབང་བའི་ས་གཞི་དེར། ཁོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་
 ཀྱིས་ཁོ་ལ་མ་དྲིས་པར་ཁོའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ན། སྒྲ་མ་པོའོ། །གང་ཟག་རང་གི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་
 གནས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་མཐའ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ་སྟེ་སྒྲ་མ་པོའོ། །འདི་ཁང་པའི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཆད་དོ། །སྐབས་འདིའི་རྒྱ་དཔེ་དང་རང་འགྲེལ་ན་རང་བཞིན་མི་
 མཐུན་པའི་ཞལ་ལྟ་བུ་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲ་མ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་མདོ་གཅིག་ཡོད་པར་བྱ་སྟོན་
 རིན་པོ་ཆེ་གསུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་ཁང་པ་ལ་ས་
 གཞི་དག་པ་བཅུ་ལ་ནས་བསྐྱོས་པ་གསོལ་དགོས། ཁང་ཆེན་ལ་ས་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱང་བཅུ་ལ་
 ནས་བསྐྱོས་པ་གསོལ་དུ་རུང་བར་འཆད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞོན་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ། གཞི་མེད་དང་། བག་ཅམ་གཉིས་ཏེ། འདི་གཉིས་
 བྱི་རྒྱུ་འབྱེད་སོ་སོ་བ་དང་། ལྷ་བ་ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་
 བ་རྒྱུ་ས་གཞི་མེད་ལ་མཆོན་ཏེ་བཤད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བག་ཅམ་བྱེད་བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ། མདོར་བསྐྱོས་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐམས་པར་འགྱུར་བ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ནི་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱོས་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ། ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་
 ལ། རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྒྱུན་ཀྱིས་ཐུན་མོང་བ། འཇུག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་བ། བསྐྱེད་པར་
 བྱ་བའི་ཐུན་མོང་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཐུན་མོང་བ་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་
 གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞེན། རང་རང་གི་སྒྲུབ་དངོས་ཀྱི་ལྷུང་བ་
 བསྐྱེད་པ་གཞུང་བསྐྱོལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་ཚུལ་ལྟ་བུ་གང་རུང་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །
 མཆོན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །དབྱེ་བ་ནི་བོད་སྐད་མ་རྒྱུ་ས་བཅུར་འཆད་ལ། བོད་བྱི་མ་རྒྱུ་ས་
 རྒྱུ་ས་འདིའི་བཞི་པོ་ཁོན་ལ་འཆད་དོ། །བཅུ་གང་ཞེན། དགོ་སྒྲོང་ཕ་ལ་ལྟ་དང་། མ་ལ་ལྟའོ། །
 དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་དབྱེན། དེར་རྫོགས་ཕྱོགས། བྱི་མ་སྐྱོན་འབྱེན། བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བ།

སྒྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལྷ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གཏོང་། འཐབ་གྲོལ་བྱེད།
 རྗེ་ཞིང་གནས་འཇུག་བསྐྱོག་པའི་ཕམ་པའོ། །བཙུ་བོ་དེ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་གཞུང་
 ཐུན་མོང་བ་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་འདིར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། བཙུ་བོ་དེ་བསྐྱོག་པ་དང་འབྲེལ་
 བ་དང་། བསྐྱོག་ཚུལ་མཚུངས་པ་དང་། བསྐྱོག་པའི་གྲངས་ཀྱིས་ལྷ་བྱེད་པའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་བར་
 གོ་བ་དང་། ཆོག་ཆོག་ས་ཚུང་བའི་དགོས་པ་རྣམས་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དེའི་གྲངས་ཀྱིས་དེའི་གྲངས་
 སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་རིམ་བྱ་ཞེན། རི་རྒྱུད་དུ། རྒྱ་ལ་ལས། འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་བྱེད་བྱ་གཞན་མ་བསྟན་པས། གཞུམས་ཏེ་བསྐྱོ་བ་དང་། གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 འོག་དང་། སྒྲོ་ལ་ཡང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་སྐད་མ་
 རྣམས་མཐའི་ལྷ་བྱེད་པ་ལྷ་བོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བར་འཇུག་དང་། བཙུ་མ་འཇུག་གི་ལྷ་བྱེད་པ་ལྷ་
 ལྷ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ལྷ་བྱ་གཅིག་ལ་སྦྱོར་དངོས་ཀྱི་ལྷ་བྱེད་པ་བཙུ་ལྷ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ལུགས་གཅིག་དང་། སྦྱོར་དངོས་ཀྱི་ལྷ་བྱེད་པ་བཙུ་བསྐྱེད་དོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། ལྷ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལུགས་གཅིག་དང་། ཡང་སྦྱོབ་
 དཔོན་མང་པོ་དག་གིས་གཞུམ་བསྐྱོའི་སྒྲོ་ལ་གྱི་བཙུ་མ་འཇུག་གི་ལྷ་བྱེད་པ་དེ་གྲངས་སུ་བགྲངས་
 བས་བཙུ་བདུན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བཙུ་གཅིག་ཟེར་བ་དང་། རྒྱ་གོ་ཟེར་བ་རྣམས་སྒྲུང་
 ཡང་ཕལ་ཆེར་མི་འཐད་པར་རྟོགས་སྒྲུབ་པས། རང་ལུགས་ནི་ལྷ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུག་པའི་གྲངས་དང་
 མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་། འདི་དག་ནི་རྒྱུག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱུག་པ་རིམ་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་བྱེད་པ་ཡང་དེ་སྐྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཐོག་མའི་
 བཙུ་མ་འཇུག་དེ་ཅི་ཞེན། དེ་སྦྱོར་དགོ་འདུན་དབྱེན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། བསྐྱོ་བ་
 ལ་ལྷ་ས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོ་བྱུར་གྱི་ལྷ་བྱེད་པའི་གྲངས་སུ་མི་བགྲངས་པོ་ཞེས་སྦྱོབ་དཔོན་དམར་སྟོན་པ་
 གསུང་རོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལས་སྦྱོར་བའི་ལྷ་བྱེད་པ་དུ་ཞེན། རི་རྒྱུད་དུ། རྒྱུག་པའི་སྦྱོར་བར་བྱུར་
 བ་ལ་ལྷ་བྱེད་པ་ཡང་སྦྱོར་བར་བྱུར་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱུག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་ལྷ་བྱེད་པ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་
 ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཅས་ལྷན་དགོས་སྦྱོར་བསྐྱོ་བ་ལས་འགྱུར་བའི་ལྷ་བྱེད་པ་བཙུ་བོ་

གང་ཅུང་ལ་ཞུགས་པ་ན། ཡུལ་དགོ་སྒོང་གི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྒྲོག་པའི་ཚུལ་ལམ་ཐབས་ནམ་པ་
 ལྷ་པོས་བསྒྲོག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། མི་གཏོང་བར་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷ་
 བ་གཅིག་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲོག་པའི་གྲངས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལྷ་བ་བྱེད་
 པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རང་བཞིན་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགོ་འདུན་དབྱེན་ལྟ་བུ་རྗེས་བསྐྱབ་མང་པོ་ནམས་དང་། དེར་རྗེས་སྤྱོད་ལྟ་
 བུ་རྗེས་བསྐྱབས་ཏུ་བྱ་སྒྲུབ་ལྷ་མང་མང་ཏུ་གི་བྱེད་པར་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ། དངོས་གཞིའི་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་ནམ། སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དེའི་
 ཉེས་པ་དེ་སྒྲིམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་
 བ་ལྷ་བ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་མོད། གསལ་བའི་མཐའ་ལ་བཏང་ན་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་ནི་
 དགོ་འདུན་ཐུགས་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱིས་བསྒྲོག་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། བཅས་
 ལྷན་དགོ་སྒོང་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་གཞམ་
 བསྒྲོ་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་གསལ་བའི་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ལ་མ་
 གཏང་ན་ལྷ་བ་པ་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་བསྒྲོག་པ་དངོས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་འདིས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་མཐའ་ལ་མ་གཏང་ན་འང་ལྷ་བ་པ་
 དང་པར་རེ་རེ་བསྐྱེད་དམ་ཞེ་ན། བསྒྲོག་ཚུལ་ལྷ་པོ་སོ་སོའི་ཆོག་གི་སྐད་ཅིག་མ་མང་པོ་ནམས་ནི་
 ཆོས་ཅན། བསྒྲོག་ཚུལ་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲིམས་ནས་བསྒྲོག་པ་གཅིག་ཉིད་ཏུ་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་བརྗོད་པ་གསུམ་པོ་ཡང་བསྒྲོག་པ་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བསྒྲས་པ་གསུམ་ནི་
 ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་གཅིག་ཁོ་ནའི་བྱེད་པོ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲོག་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་མཐུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཡང་ལྷ་བ་གཅིག་བསྐྱེད་དམ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་མཐུག་བསྐྱེད་པ་
 ནི་ཆོས་ཅན་བསྒྲོག་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་བྱས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་
 ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྒྲོག་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་ན།
 ཐམས་ཅད་དངོས་གཞིའི་ལྷ་བ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞམ་བསྒྲོ་སྒྲོན་ཏུ་གཏང་ནས་བཅས་ལྷན་དགོ་

སྒྲོང་གིས། དབྱེན་ལ་སོགས་པ་བརྩམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལྷན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་གཞི་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྒྲོར་བའི་ལྷན་པ་སྒྲོམ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྒྲོག་ཚུལ་སྒྲུ་མའི་མཐའ་ལ་མི་
 གཏོང་བའི་ལྷན་པ་དང་། བསྒྲོག་ཚུལ་ཕྱི་མ་བརྩམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལྷན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 ལ་འདུ་བས་ཐ་དད་དུ་བབྱང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསྒྲོ་གྱུར་བརྩམ་འཇུག་གི་ལྷན་པ་ཡིན་
 བ་སྒྲོམ་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། བྱིམ་སུན་འབྱེན་པའི་དགོ་སྒྲོང་ལ་བསྒྲུད་པ་ནན་ཏུ་དང་།
 བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་གྲོང་དུ་མ་བྱས་པའི་གོང་གི་བརྩམ་འཇུག་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་པོ་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྒྲོར་བ་དེའི་ཡང་སྒྲོར་བ་ཉེས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བཞི། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན།
 གཞུམས་ཏེ་བསྒྲོ་བའི་ལས་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 འདྲ་ཆགས་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། དགོ་འདུན་གྱིས་གཞུམ་པ་དང་། ལས་གྱི་མི་
 བསྒྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་པར་བསྒྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བཞི། དེ་དེ་ལ་ཞུགས་པ། དགོ་
 འདུན་གྱི་བསྒྲོག་ཚུལ་སྒྲུ་བྱས་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ན་ཆོས་ཅན། བསྒྲོ་གྱུར་དངོས་གཞིའི་
 ལྷན་པ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཆོགས་གྲངས་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་
 བཞི་སྟེ། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ། དེར་རྗེས་སྟོགས་གྱི་དང་། བྱིམ་སུན་འབྱེན་པའི་དང་།
 བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱུའི་དང་། གཞུང་དོ། དང་པོ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ།
 དགོ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། །དེ་དང་དགོ་འདུན་ཡང་
 དག་ལྷན། །དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྒྱན། །དེ་དང་འབྱེད་པོ་ཡང་དག་ལྷན། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། འདི་སྒྱུད་པ་ལ་སྟོན་པ་བཞུགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དང་པོ་མཐའ་སྒྲོན་ཟུང་གཅིག་གི། སྒྲུ་ལ་ཐུབ་པ་མོངས་པ་དང་། །
 མཚམས་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་བསྒྲོན་པ་འདི་ལ་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་མི་སྤིད་པར་ཐལ་
 བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་མི་སྤིད་པར་ཐལ་བ་དང་། དགོ་འདུན་
 དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་ན་མཚམས་མེད་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ་བ་རྣམས་འཇུག་གོ། །དེས་ན་རང་
 གི་ལུགས་ནི། མཚམས་ནང་གཅིག་ན་དབྱེ་བྱ་དགོ་འདུན་གྱི་ཚད་དུ་ལོངས་པ་གཉིས་འབྱེད་

མཁན་བཅས་ལྟར་དག་སྤྱོད་ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་ཚུལ་བྱིས་སྤང་ལྟར་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལས་ཐ་དད་པའི་
 དངོས་པོར་གསོལ་བའམ། དོན་དེས་ཚུལ་གྱིང་ལེན་དུ་འཇུག་པར་བརྩོམ་པ་ལ་དག་འདུན་གྱིས་
 བརྒྱུག་ཚུལ་རྣམ་པ་ལྟ་བུས་གྱིང་འཆགས་པའི་མཐར། མི་གཏོང་བ་ན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མའོ། །དེ་
 སྤྱོད་དུ་ཡང་། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་ཆོས་ལས་ཐ་དད་དངོས་པོར་གསོལ་བའམ། དོན་དེས་
 ཚུལ་གྱིང་ལེན་དུ་གཞུག་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་
 བ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདུལ་བའི་ལུང་ལས། དབྱེན་ལ་ལས་བྱེ་བ་
 དང་། འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་གཉིས་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། ལས་བྱེ་བ་ལ་ལྷག་མར་བཤད་པའི་སྐབས་
 མེད་པའི་བྱིར། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཡིན་པ་ལ་མཆོམས་མེད་གྱིས་མ་བྱལ་སྟེ། མཆོམས་མེད་དུ་
 འགྱུར་བ་ལ་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར། དབྱེན་གྱི་མཆོམས་
 མེད་ཡིན་ན་ལྷག་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་བྱལ་སྟེ། དག་སྤྱོད་ལྟས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུད་གྱི་དབྱེན་གྱི་
 མཆོམས་མེད་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དེའི་ལྷག་མ་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆོད་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མའི་བཅས་པ་མ་
 མཛོད་པའི་བྱིར། དེར་རྗེས་སྟོགས་གྱི་ལྷག་མ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་མཆོན་ནས་
 ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། བརྒྱལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞི།
 གང་ལ་ན་དབྱེན་ལའོ། །སྤྱི་དབྱེན་ཞེན་དག་འདུན་གྱིའོ། །བརྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི་པ་རོལ་གཞོན་
 པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འདིར་བསྟན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་ན་མཆོམས་མེད་མིན་
 དགོས་ཏེ། འདི་སྟོ་མགུ་ལ་སོགས་པ་བྱིར་བཅོས་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་ལ། མཆོམས་མེད་ལ་དེ་མི་
 རུང་བའི་བྱིར། དེ་ཡིན་ན་ཡང་འདི་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། མཆོམས་མེད་བྱུང་ན་སྟོམ་པ་གསོ་བའི་
 ལྷག་མ་མ་ལུས་པས་བྱལ་བའི་བྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་གྱི་མཆོན་གཞི་
 བསྟན་པ་འདི་ལ་འཛིན་རྒྱ་མ་རྟེན་པའི་བྱིར། ཞེས་རྣམ་པར་སྟོན་ན་བྱེད་ཅག་གིས་ལན་བསམ་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྟོགས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་བསྟོན་པ་
 སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དག་སྤྱོད་གི་སོགས་སོ། །ཞེས་བྱེད་པ་འདིས་ནི་དག་འདུན་ལྷག་མའི་
 དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ལྟར་བྱེད་གྱི་སྟེ་ཆོན་ལ། ཞག་གི་ཆད་ལས་
 དང་འབྲེལ་བ་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་གྱི་སྟེ་དང་། བཤགས་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་བྱེད་འབའ་

ཞིག་གི་སྒོའོ། །དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུས་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐུན་མོང་བ། བདག་པོ་འབྲེལ་བའི་དང་། ཤན་དང་འབྲེལ་བའི་དང་། བྱིར་བཙོས་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་དང་། དང་པོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ལ་བྱབ་པ་བརྩི་བ་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། འབྲེལ་བར་འཆང་འཛོག་བཞི། འབྲེལ་བ་དང་གཉིས་ཏེ། དུག་ལས་མ་གསུང་ཡང་།
བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས། འཆང་གཉིས་འཛོག་གཉིས་འབྲེས་རྣམས་གཉིས། །འབྲེལ་གཉིས་
ཉལ་ལྟ་དམག་ནང་གནས། །གནས་ངན་ལེན་འཆབ་བཙོ་ལཱོ་ཞེས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དུས་
འབྲེལ་གྱི་ལྟར་བ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་མཚན་མོ་མ་མཐའི་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཞག་འདེལ་བའི་རུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འདས་པ་
ཙམ་གྱིས་ཞག་འདས་པར་འཛོག་པའི་བྱིར། ཡང་ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་མ་མིན་པ་ལྟག་མ་ཐུན་ཆད་
བཅུ་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཁྱོད་ལ་ཞག་འདེལ་བའི་རུས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
འདས་པ་ཙམ་གྱིས་ཞག་འདས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་བྱིར། འོ་ན་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་མཚན་མོའི་
ཐ་མ་དེའི་མདུན་རོལ་ཚུན་ཆད་དུ་ཉིས་མེད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྟར་བ་དེ་རྣམས་གྱི་
ནང་ནས། ཉལ་བ་ལྟ། དམག་ནང་ན་གནས་པ་དང་། གནས་ངན་འཆབ་པ་སྟེ་གནས་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བདུན་པོ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེའི་ནང་
རོལ་ཚུན་ཆད་དུ་ཉིས་མེད་མིན་ཏེ། དེར་སྒྱུར་བ་ཉིས་བྱས་ཀྱི་སྒྲོད་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་
ཤུགས་ལ་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྟར་བ་ལྟག་མ་བརྒྱད་ལ་ནི། དེའི་ནང་རོལ་དུ་ཉིས་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་
རྣམས་གནང་ལ་ཆོད་བཟུང་གི་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན།
ཉིན་མཚན་དེའི་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ཤིངས་དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཞག་ཤུགས་གཅིག་གི་
གནང་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱེ་ཤིངས་ལ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ།
སྐྱེ་ཤིངས་དང་པོ་ཤར་བ་ན་ནམ་མཁའ་སྒོན་པོར་སྤང་། བར་བ་ཤར་བ་ན་སེར་པོ་སྤང་ངོ། །ཐ་
མར་ཤར་བ་ན་དམར་པོར་སྤང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དང་པོ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་འཆར་
ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཚན་མོའི་སུམ་ཆ་ལུས་པ་ན་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་བཅུན་པ་

གཞི་ལ་ཡང་དོན་ཤེས་མཐུན་པ་མེད་ན་དོན་ལ་དེར་གནས་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག། ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །
 དེས་ན་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་རང་གི་ལ་རང་གིར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་དངོས་གཞི།
 རང་གིར་ལ་གཞན་གྱི་དང་། གཞན་གྱི་ལ་གཞན་གྱིར་འདུ་ཤེས་ན་ལྟར་མེད། གཞན་གྱི་ལ་རང་
 གིར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ནི་ཞེས་པ་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་།
 ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་གཉིས་ལས་དགར་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་ལས་རྒྱུ་པར་བཞག་པའི་བྱིར།
 དཔེར་ན། དག་སྒྲོང་གི་གཞན་ལ་དངོས་པོ་བསྐྱར་བ་མ་འཕྲོད་པའི་བར་དེར་འགའ་ཞིག་གིས་
 རྒྱས་ན། བསྐྱར་མཁན་ལ་བརྒྱས་པ་དང་། བར་སྐབས་དེར་ཤི་ན་བསྐྱར་མཁན་གྱི་ཤི་བའི་ཡོ་
 བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྫོབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དང་འོག་ནས་བསྐྱར་བ་བསྐྱར་བར་ཞེས་པ་
 གཉིས་མི་འགལ་བར་འཆད་ཤེས་དགོས་སོ། །འོ་ན་གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྒྲུབ་པའི་
 གོས་ཞག་བཅུ་ལས་ལྷག་པར་བཅངས་པ་སོགས་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། བསྐྱར་བའི་གཞི་བཙོ་
 བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ། རྒྱར་གྱུར་གྱི་རྒྱས་དེ་གཞན་ལ་བསམ་པས་བསྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན།
 སྤང་ལྟར་དེ་དག་གི་དངོས་གཞིའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡིན་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་དེར་མ་
 ཟད། མ་འོངས་པའི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་ངེས་པར་བྱས་པའི་རྒྱས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱས་
 དེ་རང་གི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་སྤང་ལྟར་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་
 དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་གྱི་ཆེ་ཡང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་
 གྱིས་བརྫོབ་པ་གཉིས་ལ་ནི། རང་གི་ཉིད་དང་མ་བྲལ་ལོ། །རི་ལྟར་ཞེན། བསྐྱར་བྱེད་གྱིས་
 གཞན་ལ་བསྒྲུབ་ཤིང་བསྐྱར། དེས་ཀྱང་རྒྱར་སྤངས་པ་དེའི་ཆེ། གཉིས་ཀས་སྤངས་ཀྱང་། གང་
 རུང་གཅིག་ལ་བརྒྱས་པ་དང་དེ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྫོབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཆེ་
 གཉིས་པོ་སྤང་བའང་བ་ནི་གོས་གཞིའི་གཞུང་ན་གསལ་བར་བཞགས་ཀྱང་། འདིའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་
 པས་གཞུང་དང་འགལ་བར་བཤད་པ་འདྲ་ཞིང་། ལུ་སྟོན་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་བདག་
 པོས་གཞན་ལ་མ་བསྒྲུབ་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འདིའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། གོས་
 གཞིའི་གཞུང་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བར་མདོན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཆོས་གོས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ཡོ་
 བྱད་སོགས་སུ་རྒྱུ་པར་བཞགས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་འདྲའོ། །

འདི་ལ་ནི་ཤན་བརྟེན་བྱེད་མེད་པ་གཅིག་དགོས། སྤྲུལ་དངོས་པ་དང་ངེས་པར་བྱས་པ་གཉིས་ལ་
 བྱེད་མེད་ཡོད་ཀྱང་བརྟེན་བྱེད་མི་རུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་བསྟོས་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གོས་འདི་ལ་ཆོས་
 ཅན། ཤན་བརྟེན་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རང་གི་ཡིན་ནོ་སྟེ་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཉམས་པའི་
 བྱིར། ཀྱང་གེས་པ་རང་གི་ཉིད་ཉམས་པར་མ་བྱེད་ཅེས་པའོ། །ཡང་གོས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་
 དང་། སྟན་བྱིན་གྱིས་བརྟེན་པས་ནས་བར་སྟེན་སུ་གེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་ཉམས་པ་
 སྟོང་པ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་འདྲ། དེས་ན་རང་བྱུང་པ་རྟེན་པ་
 ཚུན་ཆད་ནས་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཞག་ཤན་གྱིས་བསྟེན་པའི་ལྷང་བ་ཤན་དང་།
 ལྷང་བ་ཤན་གྱིས་བསྟེན་པའི་སྤངས་པ་ཤན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤན་བརྟེན་བྱེད་གྱི་དངོས་དེ་ཡོད་ན་
 དེ་དང་བཅས་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤང་ལྷང་གི་རྒྱར་
 འབྱུར་པ་ལ་རང་སྟོང་གི་ཞག་འོན་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཤན་བརྟེན་བྱེད་གྱི་དངོས་པ་སྤྲུལ་དེ་ཞག་
 གངས་གང་འོན་གྱི་རྗེས་ཞུགས་ཏེ་བྱོད་ལ་ཡང་འབྱུར་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དག་སྟོང་གིས་ཆོས་
 གཅིག་ལ་གོས་ཞིག་རྟེན་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྟེན་པར་བཅངས་ཆོས་བཅུའི་ཉིན་པར་ཡང་གོས་
 ཞིག་རྟེན་ན། ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེ་རངས་ཤར་བའི་ཆོ། གཉིས་ཀ་ལ་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་བྱུར་
 བ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་ཤན་འབྱུར་པ་ལ་བཅས་རིས་མཐུན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། ཞག་བདུན་
 པའི་སྟན་གྱི་ཤན་བརྟེན་བྱེད་ཤན་བྱེད་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བང་ཆོན་
 རིས་མཐུན་པ་ལ་དེ་ཡོད་གྱི་གཞན་ལ་མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བྱུང་མ་བྱིན་རྟེན་པས་ཅན་གྱིས་ཤན་
 མར་ལ་མི་འབྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཤན་གཉིས་པོ་དེ་ཅམ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། སྤང་
 བ་ལྷང་བྱེད་སྟུམ་ཅུ་པོ་དེ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་ན། དེ་བྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པའི་
 ཁོངས་སུ་ཡོད་ཅམ་བདག་གིར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྤང་ལྷང་དེ་བྱིར་བཅོས་བྱས་
 པའི་ཆོ་བྱོད་ཀྱང་སྤངས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་དེའི་ཤུགས་གྱིས་བྱོད་ཀྱང་སྤང་དགོས་གྱི་རིས་
 སུ་སོང་བའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། འོ་ན་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། བྱིས་རྟེན་གྱི་རྗེས་རྒྱུར་
 བ་ཉིད་གྱི་དུམ་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤང་དགོས་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། སྤང་རིན་མི་ཆོག་པའི་བྱིར།

འོ་ན་དེར་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། བྱིས་རྟེན་གྱི་རྩལ་དགེ་འདུན་སྤྱི་དབང་ཞིང་
 རིས་སུ་མ་བཅད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤང་མི་དགོས་ཏེ། བདག་གིར་བྱ་བ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། འོ་
 བྱ་སྤང་ལྟར་བྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆེ་དང་པོའི་རྩལ་དེ་པོར་ན། ཚབ་ཚོལ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྤང་
 ལྟར་བྱིར་བཅོས་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་ན་བྱིར་བཅོས་མི་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མེད་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྟ་བུ་ནི། འཆང་བྲལ་འཛོག་གསུམ་གྱི་ཉེས་
 པ་འདི་གསུམ་ནི་ཚོས་ཅན། སྤང་བརྒྱུད་གཏིང་ཆགས་དང་ལྟན་པའི་དགེ་སྤྲོད་ལ་བྱོད་མི་འབྱུང་སྟེ།
 དེ་ལ་བྱོད་མི་འབྱུང་བའི་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ།
 བཅུ་ཚན་དང་པོ་གོས་གྱི་གཞི་ལས་གྱུར་པ། གཉིས་པ་ཐུན་ལས་གྱུར་པ་དང་། གསུམ་པ་སྤྲོད་
 སྤྱད་གྱི་གཞི་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ། གོས་ཡོད་པ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། མེད་པ་
 ཚོལ་བ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ། དང་པོ་ལ་གོས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱི་དོར་ལ་
 ལོག་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་གོས་འཆང་བ་འདོད་པ་ཆེ་བ་
 ལས་གྱུར་པ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གོས་དང་འབྲེལ་བ་བག་མེད་པ་ལས་གྱུར་པ། ཁ་
 བསོགས་གྱི་གོས་ཡུན་རིང་དུ་འཛོག་པ་ཚོགས་མི་ཤེས་པ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི།
 གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་སྤང་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་རང་སྟོབས་དང་། ཤན་སྟོབས་གཉིས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤྲོད་ཚོས་ཅན་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་སྤང་བ་འབྱུང་བ་ལ་ཡན་
 ལག་གཅིག་གིས་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡོད་ན་འོ་ཞེས་པ་ནས། མ་འབྲེལ་བ་ལ་འོ་
 ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་དང་འབྲེལ་ན་ཉེས་པ་དེ་ཁེགས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོས་བྱི་མ་
 དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་འབྲེལ་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་གོས་སྤྲ་མ་གཞན་གྱིས་རྩེས་སུ་
 ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་བྱིར། དུས་རམ་གྱི་ཆེ་འབྱུང་ཞེ་ན། བྱིན་གྱིས་མ་
 བརྒྱབས་པའི་གོས་སྤྲ་མ་གཞན་ཡོད་ན། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་དེའི་ཞག་གངས་གྱི་ཤན་ཚུན་
 ཆང་ནས་བརྩིས་པའི་ཞག་གི་ཉིན་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ལ་ཤན་རྩེག་བྱེད་གྱི་གོས་དེའི་ཞག་
 གངས་འདྲེས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་འབྲེལ་བའི་སྤང་བ་ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣམ་འབྱེད་

གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དང་ལུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
 གདིང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དང་། རས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་དང་། ལྷམ་སྐྱར་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ། །
 དང་པོ་ནི་གདིང་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷམ་སྐྱར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དགོ་སྤྱོད་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
 ཉེ་ལོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མདོན་པར་བསྐྱབ་པའི་གནས་དང་།
 སྤྱི་བས་འབྲུབ་པའི་དང་། བསྐྱོད་པར་རྒྱས་པའི་དང་། མཆོམས་མེད་པའི་གནས་སོ། །དང་པོ་
 ནི། མཆོམས་བྱས་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡལ་ག་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱ་དང་
 སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་མཆོམས་མེད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་ལོར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྒྱུ་དུ་རུང་བའི་དང་།
 བྱ་བས་བྱབ་པའི་དང་། འགྲོགས་པར་འགྲོ་བའི་དང་། གནས་དང་ཉེར་ལོར་ཐ་མི་དད་པའི་
 རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། བརྒྱུ་བས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་དེའི་སོགས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི་མཆོམས་མེད་པའི་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དབུས་ནས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟ་
 བས་དོགས་པ་བཅད་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་པ། གནས་ཀྱི་སྤྱོད་པ། ཉེར་ལོར་གྱི་སྤྱོད་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དམ་དུམ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་གནས་པས་སོགས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། གྲོང་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྤྱོད་ལ། ལུང་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་རྣམ་འབྱེད་ལ། ལུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། གཞོ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལོ། །
 དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་སྐབས་དང་། ལུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་སོ། །དང་
 པོ་ནི། ཁ་བསྐྱང་བའི་གོས་ལ་རེ་བ་མེད་ན། ལོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཆད་ལས་ཆུང་བ་གོས་སུ་
 གང་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ལོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཆད་དུ་ཆོག་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཞག་བཅུ་བའི་གོས་ཀྱི་རིས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་ཆད་ལྷན་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཡང་ན། དེ་ལས་ཆུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཞག་བཅུ་བའི་གོས་ཀྱི་རིས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་གན་

འབྲུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་བསྐྱང་བ་ལ། རེ་བ་མེད་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་དང་། ཕྱིན་
 གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་མེད་ན། ཁ་བསྐྱང་གི་གོས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་
 དགོ་སྒྲོང་གིས་ཞག་སུམ་ཅུའི་བར་དུ་བཞག་ཏུ་རུང་ལ། དེ་ལས་འདས་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ།
 སོ་གཅིག་པའི་སྒྱུ་རེངས་ཤར་བའི་ཆེ་ལྷོ་འཛོག་སྒྲུང་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཁ་དོག་
 ལ་སོགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་རེ་བ་ཆད་ནུས་སམ་ཞེ་ན། མི་ནུས་སོ་ཞེས་པ་ནི། ཁ་
 དོག་སོགས་སོ། །འོན་དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དོ་ཅིས་པ་ནི། དཀར་པོ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཞུང་དོན་དངོས་དང་ཤན་གྱི་མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་གོང་དུ་འདི་ལ་
 གཞན་ཡོད་ན་ཞེས་བཤད་ན་ཤན་འདྲེས་པའི་དུས་དེ་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤན་བརྟེན་བྱ་རྟེན་མ་
 ཐག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཁ་སོགས་གྱི་གོས་ཆོས་
 གཅིག་གི་ཉིན་བཅངས་པ་ལས་ཁ་བསྐྱང་རིགས་མཐུན་རེ་བའི་ཆད་དུ་ཆོག་པའམ། རིགས་མི་
 མཐུན་ཆོས་གོས་ལྡང་བ་གཅིག་དྲོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་རྟེན་པའམ། རེ་བ་ཆད་
 པར་གྱུར་ན་དེ་གསུམ་གང་རུང་གང་ལ་བྱུང་བ་གྱུར་པའི་ཞག་བཅུ་པ་དེའི་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན།
 ཁ་བསྐྱང་གོས་དེ་ཁ་སོགས་གྱི་གོས་བག་ལ་སྒྲོན་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཁ་བསྐྱང་གི་བག་ལ་
 སྒྲོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྒྲོམས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས། དེ་ལ་དེའི་ཤན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ལ་ལྟ་བཞི་སྟེ། རིགས་བསྒྲོག་ཤན་མི་འབྲུང་བའི་ལྟ། ཤན་འབྲུང་རིགས་མི་བསྒྲོག་པའི་ལྟ།
 གཉིས་ཀ་འབྲུང་བའི་ལྟ། གཉིས་ཀ་མི་འབྲུང་བའི་ལྟའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་སོགས་གྱི་གོས་སྒྲོ་
 བཞག་པའི་ཕྱི་དྲོད་ཉིད་དམ། དེ་ན་བགྱངས་པའི་ཞག་བཅུ་གཅིག་པའམ། ཉིར་གཅིག་པའི་
 ཉིན་ཁ་བསྐྱང་གི་གོས་རྟེན་པ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་བྱུང་བའོ། །དེའི་ཆེ་ཁ་སོགས་གྱི་གོས་
 ཆོས་ཅན། རིགས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་ལྷ་བ་པའི་རིགས་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ནས། ཞག་བཅུ་
 པའི་རིགས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཤན་མི་འབྲུང་སྟེ། ཤན་རྟེན་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་དེས་ཤན་དུ་འཛོག་པའི་
 ཞག་མ་ལོན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཞག་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། ཉིར་གཅིག་གི་ཆེ་མ་ལོན་པ་ཅི་ཞེ་ན།
 དེའི་ཆེ་སྒྱིར་ཞག་ལོན་ཀྱང་ཤན་རྟེན་བྱེད་དུ་མ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་ཀ་ལས། ལྷ་བ་པའི་སྒྲུང་བ་
 འདི་ལ་ཞག་བཅུ་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དག་ནི་ཤན་གྱི་ཕྱིར་ཤན་ཚུན་ལྟོས་པ་

མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །མུ་གཉིས་པ་ནི། །ཁ་བསོགས་བཞག་པའི་ཉིན་ནས་
 བགྲངས་པའི་ཞག་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ནས་ཉི་ཤུ་པའི་བར་དང་།
 ཉི་ཤུ་གཉིས་ནས་སུམ་ཅུ་པའི་བར་གང་རུང་ལ་ཁ་བསྐྱང་བའི་གོས་རེ་བའི་ཆད་དུ་མ་ཆོག་པ་གཅིག་
 རྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ནི་ཁ་བསོགས་ཀྱི་གོས་ཞག་སུམ་ཅུ་འདས་པའི་ཆོ། །ཁ་བསྐྱང་གི་གོས་
 ཀྱིས་ཞག་བཅུ་ལས་མ་འདས་པ་མིད། དེའི་ཆོས་མ་ལ་ཟླ་བ་པའི་སྤང་བ་བྱུང་ཡང་། བྱི་མ་ལ་དེ་
 བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་མ་དེས་རང་སྟོབས་ཀྱི་ཞག་སུམ་ཅུ་མ་ཡོན་ཅིང་། ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་
 ཡོན་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞག་བཅུ་ཆོན་གསུམ་པོ་ཤན་གྱི་བྱིར་ཕན་ཚུན་སྟོས་
 པ་མེད་པའི་བྱིར་དོ། །འོན་ཁ་བསྐྱང་གི་གོས་བྱི་མ་དེ་གོས་སྒྲ་མ་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་རྗེས་སུའང་ཞག་
 ཉི་ཤུ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་བཅང་དུ་རུང་ངམ་ཞེན། འདི་ལ་སྟོན་ཆད་དཔྱད་པ་ཞུགས་པ་མ་མཐོང་
 དོ། །མུ་གསུམ་པ་ནི། །ཁ་བསོགས་ཀྱི་གོས་བཞག་པའི་ཉིན་ནས་བགྲངས་པའི་གཉིས་པ་ནས་
 བཅུ་པའི་བར་ཆོན་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་ཁ་བསྐྱང་གི་གོས་རིགས་མཐུན་པ་རེ་བའི་ཆད་དུ་ཆོག་
 པའམ། རིགས་མི་མཐུན་པ་ཆོས་གོས་ལྷུང་བ་གཅིག་རྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །མུ་བཞི་པ་ནི་ཁ་བསོགས་
 ཀྱི་གོས་གང་ལ་བཞག་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་དང་། བཅུ་གཅིག་པའམ། ཉི་ཤུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་
 བསྐྱང་རེ་བའི་ཆད་དུ་མ་ཆོག་པ་གཅིག་རྟེན་པའམ། རེ་བ་ཆད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་མུ་བཞི་ལས་
 གཉིས་ཀྱི་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་ངང་གཉིས་ཀྱིས་ཟླ་འཛོག་སྤང་བ་མཆོན་ནོ། །ཤན་འབྱུང་བ་དང་
 རིགས་ལོག་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་། བག་ལ་བརྒྱན་པའི་མཐུ་ཡིན་པས། མུ་དང་པོ་གསུམ་གཞུང་གི་
 དངོས་བསྟན་དང་། མུ་བཞི་པ་ཤུགས་བསྟན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། འདིར་བསྟན་རིགས་ལོག་པ་
 དང་། ཤན་འབྱུང་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཞག་བཅུ་ཆོན་གསུམ་པོ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་
 ཆོན་སྒྲ་མའི་ཞག་ཤན་རྟེན་མ་ལ་མི་ཕོག་ བཅུ་ཆོན་རྟེན་མ་ལ་རིགས་ལོག་པས་བཅུ་ཆོན་སྒྲ་མ་ལ་
 རིགས་ལོག་པར་མི་འཛོག་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཤན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དངོས་པོས་དབྱེ་བ།
 ཤན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤན་དང་། ཤུགས་དང་། རང་ཤུགས་དང་། རྗེས་
 ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཤན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཤན་དེ་
 གང་ལ་འབྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཞག་གི་ཤན་དང་། ལྷུང་བའི་ཤན་དང་།

སྤང་བའི་ཤན་ཞེས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལས་སྤྱི་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། བར་པ་ནི་ཤན་
 གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཤན་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་མ་གཞན་ཞིག་ལ་
 བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་དེ། དེ་དང་བཅས་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་འདྲེ་པའི་རྣམ་གཞག་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། གོས་དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་། སྤྲོན་རྣམས་སོ། །
 གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤན་རྟེན་བྱེད། བརྟེན་བྱ། དེས་དེ་ལ་རྩི་ལྷུང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །
 དང་པོ་རྟེན་བྱེད་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡོ་བྱད་དང་ལྷུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ཡིན་ནོ་སྟམ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་རྩིས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་གོས་སྤྲོན་ལྷུང་བཟེད་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་
 བའི་ལྷུང་བྱེད་སྟམ་ཚུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་གྱི། ལྷུང་བ་གཞན་ལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་
 བྱ་ནི། སྤྲོན་ཤན་རྟེན་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་བཅས་རིས་མཐུན་པ་དང་། བྱད་པར་སྤྲོན་ལ་ནང་
 ཚན་གྱི་རིས་མཐུན་པའོ། །ལྷུང་བ་ནི་བརྟེན་བྱར་བཤད་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རྩི་ལྷུང་བརྟེན་
 བའི་ཚུལ་ལ། ཤན་འདྲེས་པའི་དུས། ཤན་འདྲེས་པའི་གོ་དོན། གང་ལ་གང་འདྲེས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཤན་བརྟེན་བྱ་དེ་ནམ་གྲུབ་པའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་ཞག་ལོན་
 དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གོ་དོན་ནི། ཤན་རྟེན་བྱེད་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་གི་
 ཉིད་དོ་སྟམ་པའི་རྩིས་ཞུགས་དེ་ཉིད། ཤན་བརྟེན་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་འང་རྩིས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས་པ་གཅིག་དང་། སྤྱོ་བུར་བརྟོལ་བའི་རྒྱ་གཉིས་
 གཅིག་དུ་འདྲེས་ཏེ་སོང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤན་རྟེན་བྱེད་གྱི་རྩིས་ལ་ཞག་གངས་རི་ཅམ་
 གྱི་བར་དུ་རྩིས་སུ་ཞུགས་པའི་རང་ཞུགས་དེ་ཉིད་གྱི་ཞག་གངས་རི་ཤན་བརྟེན་བྱ་ལ་ཡང་འདྲེས་
 བས། བརྟེན་བྱས་ཀྱང་ཞག་གངས་རི་སྟེད་གཅིག་ལོན་པར་བྱས་པ་ལ་ནི། ཞག་ཤན་འདྲེས་པ་
 ཞེས་བྱ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་སྟེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་བྱེད་པ་
 དེའི་ཆོ། ལྷུང་བ་མ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཀྱང་སྤང་དགོས་པ་དེ་ལ་ནི་སྤང་ཤན་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ།
 དེ་ནི་རྩིས་དུ། ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན། དེ་ཡང་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་
 བརྒྱབ་པས་བརྒྱབ་པ་ལ་རྟེན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ་རྟེན་བྱེད་སྤྱི་བའོ། །གཉིས་པོ་དུས་མཉམ་
 པ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ། བྱི་མས་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྟོན། ཡང་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པ་

ནང་པ་ལྟར་དང་། སྤྱི་ཕྱི་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྲོད་པ་ནང་པ་ལྟར་དུ་བརྟེན་པ་དེའི་ཆེ། དུས་ཕྱི་བས་
 ལྷ་མོ་མཉམ་པས་བརྟེན་པ་མེད་དོ། །མདོར་ན་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤན་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་ཞག་གི་
 ཤན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྤང་བའི་ཤན་ནི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་རྩམ་སྤྱི་མས་ཞག་གྲངས་གང་ལོན་དེ། རྩམ་ཕྱི་མས་ཀྱང་ལོན་པ་དེ་ལ་ཤན་ཕོག་པ་ཞེས་བྱ་
 ཞིང་། ཤན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩམ་རྟེན་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བྱུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡི་གའི་
 རོན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རྩམ་སྤྱི་མ་ལ་ལྷ་བྱུང་བ་བྱུང་བའི་ཤན་རྟེན་མ་ལ་ཕོག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡི་
 གའི་རོན་ལ་མ་ཞུགས་པས། དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་ར་མི་བྱུངོ། །གཉིས་པ་བཟོ་རྩམ་སྤྱི་བསྒྲུབ་པའི་
 བསྒྲུབ་བྱ་ལ། རིམ་པའི་ཆད་བསྟན་པ། སྤྱི་ཕྱི་ནང་གྲགས་སུ་ཆད་བསྟན་པ་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཆད་
 ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སར་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་སོགས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཕྱི་ཕྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་སོགས་སོ། །འདིར་སྤྱི་ཕྱི་སྤྱི་ཕྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་པའི་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་ལ་ནི་ཆེས་སུ་མཆོག་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཁོ་ན་འབྱུང་ཞིང་།
 དེའི་ཕྱིར་གྲགས་སུ་འབྱོར་ཡང་དེ་སྟེན་ཁོ་ནའོ། །སྤྱི་ཕྱི་པ་རེ་རེ་ལ་གྲགས་སུ་བྱེད་དང་ལྷ་པ་ལ་
 སོགས་པ་བྱ་བའི་རོན་ནི། རེ་རེ་ལ་དུམ་སུ་མཉམ་པོ་བཞི་བཞི་དང་། བྱེད་པ་གཅིག་རྣམས་
 འབྱུང་བའི་རོན་ཡིན་ལ། ལྷ་པོ་དེ་ལ་སྤྱི་ཕྱི་མཆོག་དང་གྲགས་སུ་འབྱོར་ནི་བཞི་ཁོ་ནའོ། །
 འདིས་ལྷ་མོ་མཉམ་སྤྱི་ཕྱི་མཆོན་ནོ། །སྤྱི་གོས་དང་། མཐང་གོས་གཉིས་ལ་སྤྱི་ཕྱི་བདུན་པ་
 དང་། ལྷ་པ་དང་། གྲགས་སུ་བྱེད་དང་གསུམ་པ་དང་། བྱེད་དང་གཉིས་པར་བྱ་བའི་བཤད་པ་
 ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་ཆོས་གོས་གཉིས་ལ་དུས་དྲུག་བྱེད་པའི་
 སྤངས་མི་སྤང་ངོ། །དེང་སང་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ཞིང་གི་ཆད་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་ཆད་དང་ལྷན་
 པ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱུངོ། །གཉིས་པ་ཞུ་བ་ལ། སེལ་བ་ན་སྤྱད་དང་། སེལ་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གོས་ཀྱི་
 རོར་ལ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། ལུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣམ་འབྱེད་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོ་སྟོང་
 བཞིའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། ལྷ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་གཞན་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉི་དུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ་

དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་གོ། དང་པོ་ནི། བ་མ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་ལོ། དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་སྒྱུར་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་མཆོན་ཉིད་བཤད། འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། ཐུགས་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་གཙོ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 དག་འདུན་གྱི་སོགས་སོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དག་འདུན་ལ་གཡོ་བ་མེད་དོ་
 ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་བྲིམས་གཉིས་ལ་བཅས་པ་དབང་བཅན་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་ལ། དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། དང་པོ་ནི། བཤད་
 པ་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་གསོགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཉི་ཤུ་མ་ཡིན་པ་སྒྱི་སྒྱེད་ཀྱི་
 ལྷུང་བ་ནི་ཉི་ཤུ་སྒྱེ། འབྱུང་འཇུག་སོགས་ཐུག་སྒྲེལ་པ་དང་། །མདོན་མཆོན་ཉི་ཆོང་ལྷུང་བ་བྱེད་
 ཆོལ། །འཐག་གཉིས་གོས་གཉིས་འདུག་གནས་དང་། །གསོད་པ་གཅེར་བྱ་རིང་འདུག་དང་། །
 མོ་སོར་བཤགས་པ་དང་པོ་གཉིས། །ཅེས་པ་ལོ། །དེའི་སྒྲེད་དུ་གནད་ཀས་སྒྱུར་ན། །བཅོལ་
 སྒྲས་སྒྱུར་བཅུག་དེ་གསུམ་ལེན། །ཆོས་སྟོན་པ་དང་དབེན་པ་གཉིས། །ཉལ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་
 དང་། །དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་པ་ལོ། །དག་སྒྲོང་མ་སྒྱི་བསྒྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ། ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་ཞེས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྟན་པ། ལྷ་བ་མཐུན་པ།
 ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྟན་པ། ལུས་རྟེན་དུ་རུང་བ། རྩ་འབྱུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མིན་པ་ལོ། །ཐ་སྙད་
 གསུམ་ནི། སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་གོས་མེད་པ་ཆོལ་བ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་ཆོལ་བ་དང་། བྲིམ་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 ལུང་གཉིས་ལ། རྣམ་འབྱེད་ལ་གསུམ་ལས། བསྐྱབ་བྱ་ནི། དག་སྒྲོང་ལ་སོགས་སོ། །ལྷུང་
 བའི་རྣམ་གཞག་ནི་ལེན་ནའོ་སོགས་སོ། །ལྷུང་མེད་ནི། དག་འདུན་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
 ཁྱབ་ལ་གཉིས་ལས། མཐར་ཐུག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི། ལག་ཏུ་སོགས་སོ། །ཡན་ལག་གི་སེལ་
 བ་ནི། ཉེ་བར་མ་གྱུར་པ་སོགས་སོ། །བྲིམ་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོལ་བ་ལ་གསུམ་སྒྲེ། མ་སྒྲོས་པའི་
 ཡུལ་ལ་ཆོལ་བ་དང་། སྒྲོས་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོལ་བ། ཆོ་ག་ལས་འདས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། སྒྲོང་བར་མི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་བྲིམ་པ་ལ་གོས་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།

མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་དངོས་དང་། སེལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་གོས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་ལ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོང་བར་རིགས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བའི་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱབ་པ་དང་།
 སྒྲོང་དུ་གནང་བའི་ཚད་བསྟན་པ་དང་། ཚད་ལས་འདས་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱིས་པའི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 ཚད་དེ་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱོས་པའི་ཡུལ་ལས་ཆོལ་བ་ལ། སྐྱགས་པ་སྒྲོང་བ་དང་།
 སོ་སོ་ནས་སྐྱགས་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། སེལ་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱགས་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་
 བའི་རྣམ་གཞག་དང་། བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་སྐྱབས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་སྐྱོར་བ་སོགས་སོ། །བྱིས་པ་སྐྱིས་པ་སྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་བའི་སྐྱབས་སུ་བྱིས་པ་ཆོས་དགུ་ལྟ་
 ཞེས་པ་ཐ་སྟོད་ལྷ་དང་ལྟན་པ། བདག་ཉིད་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་
 གནས་པ། མ་སྐྱངས་པའི་སྤྱོད་ལ་སྟེར་བ་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །ཐ་སྟོད་ལྷ་ནི། མི་ཡིན་པ། སྤྱོ་
 ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་
 པའོ། །གསུམ་པ་ཆོག་ལས་འདས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རུང་བའི་ཆོག་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷ་བ་
 རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱར་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞི་དང་།
 སེལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱལ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་སྐྱས་པ་སོགས་སོ། །
 འདིར་བསྟན་པའི་རུང་བ་འདི་ནི་གོས་ཀྱི་རིན་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དོན་གཞན་ལ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རུང་བ་གསུམ་བུའོ། །བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་སྟན་གྱིས་
 ཆོགས་ལས་གྱུར་པ་ལ་སྟན་དངོས་ལས་གྱུར་པ་དང་། དེའི་རྒྱལ་ས་གྱུར་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ནོར་
 ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་བ་རྒྱུ་ལྷ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་
 གྱིས་སྟོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲང་བ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པའི་སྟན་དང་གདིང་བ་ལས་གྱུར་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱིན་བལ་གྱི་སྤང་བ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་།

ལྷུང་མེད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་འབྱེད་དང་ཁྱེད་པོ། །གཉིས་པ་འབའ་ཞིག་པ་ལ། དངོས་དང་།
 དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་བཞིན་སོགས་སོ། །
 ཆ་གཉིས་བསྐྱེ་བའི་སྤང་བ་ནི། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། དཀར་པོ་དང་འཕྲོ་བ་ལ་གྱི་བྱེད་
 པར་དབྱེ་བ་དང་གཉིས་གྱིས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལོ་དུག་གི་སྤང་བ་ལ། བསྐྱེ་བ་
 པར་བྱ་བ་དང་། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། མཆུ་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་གནད་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་ན་
 སོགས་སོ། །འདིར་ལུང་ལས། གཉིས་བརྩམས་སྤྱི་མ་ཟེན་པ་དང་། །གཉིས་བརྩམས་སྤྱི་མ་
 ཟེན་པ་དང་། །གཉིས་ཀ་ཟེན་ནས་གཅིག་སྦྲེད་དང་། །གཉིས་ཀ་བརྩམས་ཏེ་གཏོང་བ་དང་། །
 ལོ་དུག་པ་ལ་ཉེས་མེད་པ། །དེ་ནི་སྟན་གྱི་བསྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་
 མལ་སྦྱོབ་བའི་གདིང་བ་ལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། བསྐྱེ་བ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། གདིང་བ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། གདིང་བ་ནི་སྟན་མ་
 ཡིན་ཏེ། གོས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐ་དད། གནད་བཀག་ཐ་དད། དགོས་བྱེད་
 ཐ་དད། ཆོད་ཐ་དད་ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟན་གྱི་ཆོད་ནི། ཆེན་པོ་བྱུ་བྱེད་དང་ལྷ། རྒྱ་བྱུ་
 བྱེད་དང་གསུམ། འབྲིང་གི་ཆོད་ནི་དེ་གཉིས་གྱི་བར་རོ། །ཞེང་གི་ཆོད་ནི་གདིང་བ་དང་འདྲའོ་
 ཞེས་ལུང་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གོས་གྱི་རྒྱ་ལས་གྱུར་བ་གཉིས་ཏེ། བལ་ཐོགས་པའི་སྤང་
 པ་དང་། སེལ་བའི་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྷུང་མེད་དང་།
 ལམ་གྱི་ཆོད་བསྟན་པ། བསྐྱེ་བ་བྱ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 ཞ་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་རྩལ་སྤྱི་རབ་སོགས་དང་། བཞི་བ་ལུས་གྱི་སོགས་སོ། །འདིར་
 སྤྱིར་པོའི་ཆོད་ནི་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་དུ་སྤང་ཉིས་སྦྲེད་བཤད། འཆི་མེད་མཛོད་དུ་སྤང་བརྒྱ་བཤད་
 དོ། །རྩལ་སྤྱི་རབ་སོགས་འདིར་དུག་འགྱུར་དང་། མདོན་པར་བདུན་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པར་ལ།
 དུལ་བ་ལྟ་ནི། །མདོན་པར་བཤད་པ་དེ་བསྐྱེལ་བ་དང་པོའི་མི་བོང་ཆོད་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས།
 འདུལ་བ་ལས་དུག་འགྱུར་དུ་བཤད་པ་ནི། ད་ལྟའི་མི་བོང་རྒྱུད་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་གསུངས་
 ལ། བོད་གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག དང་པོའི་བརྩོམ་གཞི་དེ་བགྲངས་པ་དང་མ་བགྲངས་པའི་བྱེད་

བར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མེལ་བ་ནི། ཆོས་གོས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་
 སྤྱོད་དང་ནོར་ལས་གྱུར་པ་ལ། འདོད་པ་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལས་གྱུར་པ་ལོ། །
 དང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་སྤང་བ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་
 བོ། །རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞི་དང་བྱེད་པ་པོའི་སེལ་བ། གནས་སྐབས་ཀྱི་
 སེལ་བ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། གཞིའི་མཆོད་ཉིད་སེལ་བ་དང་བཅས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་
 གདགས་སུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་བདག་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ནོར་བུ་སོགས་སོ། །
 འདིར་ཁྱབ་པ་ལས། དག་སྤོང་གིས་རང་གི་གསེར་རྩ་དང་དཔུལ་ལེན་ཏམ་ལེན་དུ་བརྩལ་ཡང་
 ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་མཆིས་སམ། ཉེ་བར་འཁོར་ཡོད་དེ། འདིར་གསེར་དང་དཔུལ་
 ལེན་པ་ན། རང་གིར་བྱེད་པའི་སེམས་མི་སྤྱོད་ཅིང་། མི་རུང་བའི་དངོས་པོ་ལས་རུང་བའི་དངོས་
 པོ་གཞན་ཞིག་བདག་གིར་བྱུང་། །ཞེས་ཆོག་ཏུ་སྒྲུས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དག་ཚུལ་
 གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེའི་སྤངས་པ་དངོས་སུ་
 བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་རྒྱ་མཆོད་ནི། བདག་གིར་བྱེད་པ་ཡོད་མེད་ལ་དགོངས་སོ། །
 ལྷུང་བྱེད་འདིར་འགྱུར་པ་ལ་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། རེག་པའི་གཉིས་ཆོགས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི།
 བདག་གིར་བྱས་པ་ཅམ་ནི་ཡིད་འབའ་ཞིག་པ་ཡིན་པས་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རེག་པའི་བྱེད་
 བར་ཡང་དེར་རེག་ཏུ་བརྩལ་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདིར་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་ནི། གསེར། དཔུལ། བེའུ་རྩ། ཤེལ། ལུ་ཏིག་གོ། །
 དེར་སྒྲིས་པ་ལྟ་ནི། ལ་ཉ། རོ་ཉ། ཟངས། བློ་རྩ། ལྷགས་སོ། །བཟའ་བར་བྱ་བ་ལྟ་ནི།
 འབྲས་ཆན། ཟན་རྩོན། འདེག་ཀྱ། ཉ་ཤ། ལྷུམ་ཁུར་རོ། །བཟའ་བ་སྒྲིས་པ་ལྟ་ནི། ཀེ་ཆོ།
 བློ། རྩ། བྱེད། བློ་རྩོད་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་མཆོད་
 ཅན་དང་། ཉོ་ཆོང་གི་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་ །ལྷུང་མེད་བསྐྱབ་བྱུང་། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དངོས་གཞི་ནི་རྟོག་པ་སོགས་སོ། །སེལ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་ལོ། །
 ལྷུང་མེད་ནི་ཀུན་དགའ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཏའ་ཉི་རིར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཉོ་
 ཆོང་ལ་ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ། ལྷུང་མེད། བསྐྱབ་བྱུང་། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་ཞེས་

སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དག་འདུན་གྱིས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་རིན་ཐང་སོགས་སོ། །
 བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོང་སྟུང་ལས་གྱུར་པ། གོས་ལས་གྱུར་པ། ཟས་གྱི་གཞི་
 ལས་གྱུར་པའོ། །དེ་དག་ནི། ལྷང་རྒྱང་གཉིས་དང་། བདུན་དང་། གཅིག་གིས་སྟོན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །
 དང་པོ་ལྷང་བཟེད་འཆང་བ་ལ། དངོས་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷང་བཟེད་ཅེས་པའོ།
 གཉིས་པ་ནི། རབ་ཏུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལྷང་བཟེད་ཆོལ་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ།
 ལྷང་བའི་རྒྱུ་གཞན། ཕྱིར་བཅོས་པའི་བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། །ཉ་ཅང་སོགས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ། དངོས་ནི། དེ་ཡོད་པ་སོགས་སོ། །སེལ་བ་ནི་མེད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་སྤང་
 པའི་ཡུལ་དང་། ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་གོས་ལས་གྱུར་པ་ལྟ་སྟེ། ཡུལ་བྱིས་པའི་གཞི་ལས་གྱུར་པ། གྲོགས་དག་སྟོང་གི་གཞི་
 ལས་གྱུར་པ། གང་ཟག་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་གཞི་ལས་གྱུར་པ། ཏུས་ངེས་པ་ཅན་གྱི་གཞི་ལས་གྱུར་
 པ། ཡུལ་བྱེད་བྱག་ཅན་གྱི་གཞི་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་
 པ་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལས་གྱུར་པ་འཐག་པ་སྟེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅས་
 པའི་སྐབས་དང་། ལྷང་བ་རྒྱུ་པར་གཞན་པའི་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། རིན་མེད་པ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གཞན་ཉིད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 དེའི་ཕྱིར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུན་རྩལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གྲོགས་གྱི་གཞི་ལས་
 གྱུར་པ་བྱིན་འཕྲོག་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱལ་
 བར་བྱ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་སེལ་བ། ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས། གུན་
 སྟོང་དང་བྱེད་པ་པོའི་སེལ་བ། འཕྲོག་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོར་བ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། །དེ་ནི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འདི་ལ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ། རང་གི་ཉིད་
 སེལ་བའི་དང་། སྟོ་གྲོས་ངན་པས་བྱས་པའི་དང་། རིགས་པའི་དོན་གྱིས་འཕྲོག་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། རང་གི་སོགས་སོ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྟོ་གྲོས་ངན་པས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཞོད་
 པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་གང་ཟག་བྱེད་པར་ཅན་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་སྤང་ལ། འབྲལ་དུ་

གནང་བའི་ཚད། ཚད་དེ་ལས་འདས་པའི་ལུང་བའི་རྣམ་གཞག་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། དགོན་པ་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། དགོན་པ་
 དེར་ཆོས་རྒྱལ་སྐྱོད་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གྲོང་ཡང་རང་གི་གནས་དགོན་
 པ་འདྲ་ཉི། གྲོང་ཡུལ་གྱི་གྲོང་དེར་ཆོས་གོས་བཞག་ཀྱང་དགོ་སྒྲོང་ལ་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་
 བྱིར། ཡུན་རི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས་ཡང་།
 འགྱུར་ཅོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་གི་གནས་དང་འདྲ་བ་འོང་དོན་མེད་པའི་བྱིར། དགོ་སྒྲོང་
 དགོན་པ་བ་དེས་ཆོས་ལྷན་གྱི་དོན་གྱི་དབང་གིས་ཆོས་གོས་བཞག་པའི་གྲོང་ལས་གྲོང་གཞན་ན་
 འདུག་པ་དེ་ལས། ཞག་དུག་ཚུན་ཆད་དུ་འབྲལ་བར་བྱ་བར་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིགས་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཆེ་དེ་ཙམ་ཞིག་འབྲལ་དུ་གནང་བའི་བྱིར། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་།
 ལུང་མེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ནི་བག་ཡངས་མེད་དེ། ཞག་བདུན་པའི་སྒྱུ་
 རེངས་ཤར་བ་ན་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ལུས་སྒོག་དང་། ཆོས་
 རྒྱལ་ལ་སྐྱོད་པའི་བར་ཆད་གྱི་དབང་གིས་ཆོས་གོས་བཞག་པའི་གྲོང་ངམ། དགོན་པའི་གནས་
 དེར་མ་འོངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། རུས་དེར་འབྲལ་དུ་གནང་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལ་
 ཅིག་ན་རེ། ཞག་དུག་བྱི་རྩལ་དུ་འགོ་སྒྲུལ་དུ་བརྒྱུད་དེ་བྱིན་ན་ཉེས་པ་མེད་ཀྱི། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པ་
 མ་བྱས་ན་ཞག་དུག་ཚུན་དུ་ཡང་སྒྲུང་བ་སྒྲུད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི། དགོན་པ་བའི་
 འབྲས་སྒྲུང་གི་སྒྲུབས་འདིར། ཞག་དུག་ཏུ་འགོ་བ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ནི་
 ཆོས་ཅན། ཞག་དུག་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་རྩལ་དུ་འགོ་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་པའི་བརྒྱུད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞག་གཅིག་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་རྩལ་དུ་འགོ་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་པའི་བརྒྱུད་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་སྤེད་པའི་བྱིར། བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀ་བྱེད་པ་རྣམས་མདོའི་རྩ་བ་འདིར་ཞག་དུག་ཏུ་
 འགོ་བ་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་ལས་ཞག་དུག་ལས་འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་པས།
 འབྲལ་གཞི་བྱས་ནས་ཞག་བདུན་དུ་བྲལ་བས་ཆོག་པའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་དང་། འབྲལ་སྒྲུང་
 བསྒྲུད་པའི་གནས་ནི་དགོན་པའི་གནས་དེ་ཡིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་
 དང་མདོ་འདི་ཉིད་དུ་ཞག་དུག་འབྲལ་བར་གནང་གི། །བདུན་དུ་འབྲལ་བར་མ་གནང་བའི་བྱིར་

དང་། དགོན་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཞག་དུག་ལས་ཐལ་བ་ལ་འབྲལ་སྤང་བ་སྦྱེད་པ་ཡིན་ན། ཇི་
 སྒྲུང་དུ། གྲོང་ཡང་རང་གི་གནས་དང་འདྲའོ་ཞེས་དང་། དེས་དོན་གྱིས་དབང་གིས་ཞེས་པའི་
 གཞུང་གཉིས་ཀ་འབྲལ་མེད་དུ་སོང་ནས་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་རྣམས་འབྱེད་
 ལས། དགོ་སྤྱོད་དགོན་པ་བ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་དང་། གང་ཟག་གི་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གྱུར་བ་ན། བདག་ཅག་གི་ཆོས་གོས་ཁྱིམ་གཞན་དུ་
 བཞག་གོ་ཞེས་དེ་དག་དེར་མི་འགྲོ་བའི་སྐབས་དེ་གསོལ་བ་དང་། དགོ་སྤྱོད་དགོན་པ་བས་ཞག་
 དུག་གི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་ཆོས་གོས་དེ་དང་། མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྲལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། ལུ་འགྲེལ་ལས། མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ནི་དགོན་པའི་གནས་དང་། ཆོས་གོས་
 གྱི་གནས་དེའི་ཉིར་སྦྱོད་འདོམ་གང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བའི་མཆོམས་
 གང་ཡིན་པ་དེར་ཞེས་དང་། ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་འདུག་པའི་གནས་དང་།
 གྲོང་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉི་འཁོར་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སྤྱོད་དཔོན་དམར་སྟོན་པ་འདིའི་ཡན་
 ལག་གི་བརྟེན་པ་ལ། བདག་ཉིད་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་སྔ་བརྒྱུད་མ་བཅིང་བ་གནས་
 ཆོས་གོས་ཡོད་པ་ལས་ཐ་དད་པ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གསུམ་ཀ་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཞག་བདུན་པའི་འབྲལ་སྤང་འདི་ནི་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྦྱེད་པ་ཡིན་ལ། མི་འབྲལ་བའི་
 གནང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྔ་བརྒྱུད་བཅིང་བ་གཉིས་ལ་ཡང་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྲལ་བ་མི་
 འབྱུང་བའི་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོན་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཞག་བདུན་པའི་འབྲལ་
 སྤང་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དུས་གྱི་དགོན་པ་དེ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་།
 ཞག་དུག་འབྲལ་བར་གནང་། དེ་ལས་ལྷག་ན་ཞག་བདུན་པའི་འབྲལ་སྤང་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་ན་ཡང་དགོན་པ་བ་ལ་ཆོས་གོས་དང་ཞག་དུག་འབྲལ་བར་གནང་ནས། གཞན་ལ་མ་
 གནང་བའི་དགག་བྱ་དང་རྒྱ་མཚན་བཙལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དུས་ངེས་པ་ཅན་ལས་གྱུར་
 པ་ལ། རས་ཆེན་གྱི་དུས་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། དབྱར་རྟེན་བགོ་བའི་དུས་ལ་
 ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོལ་བ་དང་། འཆང་བའི་དུས་བསྟན་པ།
 ལྷུང་བ་རྣམས་པར་གཞག་པ་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོན་དང་

སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བརྟན་པའི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་ལ།
འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་
པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱར་གྱི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་
གིར་བྱེད་སྤྲུལ་པའི་སྤང་བ་དང་། བགོ་སྤྲུལ་པའི་སྤང་བ་དང་། གཞག་འབྲེས་པའི་སྤང་བ་དང་།
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དབྱར་གྱི་སོགས་ཏེ་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་བརྟགས་པ་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི་དེ་བགོས་ན་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་གཞི་དང་། དེའི་དམིགས་བསལ་
དང་། ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་དུས་དང་། རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་མ་བགོས་ན་
སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བདག་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དགག་དབྱེ་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི་དེ་ནི་སོགས་སོ། །འདིར་དོན་ནི། དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པར་དབྱར་རྟེན་བདག་གིར་
བྱས་ན་སྤང་བ་གཅིག་གོ། །འོ་ན་དེའི་བྱུང་བ་ཡོད་དམ་སྟུམ་པ་ལ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་མཐའི་
ཞག་བརྩུ་ལ་བདག་གིར་བྱས་ན་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །འོ་ན་དེ་དགོ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་བགོས་པས་
ཆོག་གམ་སྟུམ་ན། དེ་བགོས་ན་སྤང་བ་གཅིག་གོ། །ཡང་དམིགས་བསལ་མེད་པར་དགག་དབྱེའི་
བྱེད་ཉེན་པར་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་རུང་། དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་མ་བགོས་ན་སྤང་བ་གཅིག་
གོ། །འདི་ལ་ལྷུང་རྟེན་གསུམ་དང་སྤྲུལ་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། སྤང་ལྷུང་སྤྲུལ་ཅུའི་ཆོན་རེ་རེར་
བབྱང་ངོ། །འདི་བརྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་སྒོ་བྱར་དང་ཡི་འགྲོག་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྷུང་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ། བད་པ་ལ་དང་། བད་པའི་བྱིར་དང་། འཆི་བ་ལ་དང་། ཤི་བའི་བྱིར་དང་།
འགོ་བར་ཆས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེས་མཆོན་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་དང་།
རིགས་རྒྱུད་དང་། རྒྱལ་སོགས་པས་བྱིར་དགོས་པ་དང་། མཆོད་གནས་བགོ་སྤྲུལ་དུ་གཏོགས་
པ་ཤིར་དོགས་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟུའོ། །ལྷ་པ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་བྱུག་ངེས་པ་ཅན་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་
བསྐྱོས་ཀྱང་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ། མཐར་ཐུག་སེལ་བ། གཞི་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེལ་བ། ཡན་ལག་གི་སེལ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། བསྐྱར་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་མ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དངོས་པོ་

སོགས་སོ། །འདིར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ནི། གནས་རྩོམ་གྲུ་བཞི་
 བང་རིམ་བཞི་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་རྟེན་ནི། གནས་ལ་ར་ཅ་སི་ན། དབྱིབས་བང་
 རིམ་རེ་རེ་ལ་གྲོ་འབྱུང་བཞི་དང་བཅས་པ། སྒོ་བཞི་འཕ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་གཉིས་སམ་བཅུ་དུག་
 ཡོད་པའོ། །ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ནི། གནས་གཉན་ཡོད་ན། དབྱིབས་བྱང་ཆེན་ལྟ་བུ་
 ལ་ཕྱོགས་བཞི་ར་གྲོ་འབྱུང་ཡོད་པའོ། །ལྟ་ལས་བབས་པ་ནི། གནས་གྲོང་ཁྱིམ་སྒྲ་གཅན་ན།
 དབྱིབས་བྱང་ཆེན་ལྟ་བུ་ལ་གྲོ་འབྱུང་གི་སྒྲིང་ན་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་དག་ནང་ཕན་
 ཚུན་བསྐྱར་དུ་གཏུབ་ལ། གཞན་ལ་མི་རུང་ངོ། །གསུམ་པ་བས་ཀྱི་གཞི་ལས་གྱུར་པ་སོགས་འཛོག་
 ལ། བསྐྱར་བྱ་དང་ལྟ་བུ་བའི་རྒྱུ་གཞན་དང་། །ལྟ་བུ་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཞག་བདུན་པར་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཞག་བདུན་པའི་གསོག་འཛོག་དང་། དེས་གཞན་ཡང་མཆོན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་ནད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཞག་བདུན་པའི་གསོག་འཛོག་གི་
 སྒྲིང་པ་འབྱུང་བ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་གི་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པའི་སྒྲན་དེ་བཟའ་བའི་བྱིར་འཆང་ན། སྒྱ་རེངས་བརྒྱད་པ་ཤར་བའི་ཆོ་དེར་འགྱུར་བའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་གསོག་འཛོག་གི་སྒྲིང་པ་དེ་ཞག་བདུན་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྩི་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 ན། བཟའ་བར་བྱ་བ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དང་འབྲེས་པ་བྱིན་ལེན་ཅན། ཉིན་མཆོན་འདས་
 པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཞོས་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུ་པར་གཞན་སྟེ། ཞོས་ན་ཉིས་བྱས་སུ་
 འགྱུར་བ་རྒྱུ་པ་གསོག་འཛོག་བྱས་ན། གསོག་འཛོག་གི་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་གཞུང་འདིའི་
 དངོས་བསྟན་གྱིས་ནི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་གང་རུང་། སྒྲན་མི་རུང་བ་
 གཞན་དང་འབྲེས་པ་དེ་ལ་གསོག་འཛོག་བྱས་ན། ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་
 གཞན་བསྟན་པ་མེད་ལ། བམ་པོ་ལྟ་བུ་པར། ཞག་བདུན་པ་ཁོ་ན་ལ་གསོག་འཛོག་གི་སྒྲིང་པ་
 འབྱུང་ལ། གཞན་རྒྱུ་པ་ལ་གསོག་འཛོག་གི་ཉིས་བྱས་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་མདོ་ལུང་གི་
 དགོངས་པ་ཡིན་པར་འཆད། བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་མང་པོ་རྒྱུ་པ་ནི། ཞོས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་པའི་
 ཆོག་གི་རྒྱུ་པས་བས་བས་གསོག་འཛོག་ཅན་གང་ཞིག ཞོས་པ་ལ་གསོག་འཛོག་ཅན་བའི་ལྟ་
 བྱེད་འབྱུང་ན། དེ་གསོག་འཛོག་བྱས་ཙམ་ལ་སྒྲིང་པ་འབྱུང་བས་བྱུང། གང་ལ་དེ་ཞོས་པའི་ཉིས་

བྱམ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་གསོག་འཛིན་གི་ཡང་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བས་བྱམ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས། སྟོན་
 བཞི་ཀ་ལ་གསོག་འཛིན་གི་སྤང་བ་འཛིན་པ་མདོ་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེ་
 ལྷ་མོ་དེ་གི་འཛོལ་བཅང་གི་སྟོན་བྱིན་གིས་བསྐྱབ་ཤིང་མ་ཞིག་པ་ལ་གསོག་འཛིན་གི་སྤང་བ་འབྱུང་
 མི་བྱིད་དོ། སྟོན་པའི་གསོག་འཛིན་ཅམ་ཞག་བདུན་པའི་སྟོན་ལའང་སྤང་ལུང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་མ་
 བྱམ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རོ་དང་སྤང་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་གསོག་འཛིན་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྤང་བ་ལུང་བྱེད་གི་དཀའ་བའི་གནས་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །
 གཉིས་པ་བཤད་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་ཞིག་པའི་སྟེ་ཆེན་ལ་ལྷ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་གི་
 གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་དག་གི་ཉེས་པའི་དང་། གནས་སུ་གྱུར་པ་དགོ་འདུན་གི་གཞི་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལུང་བ་དང་། བཅ་གདག་པར་བྱ་བ་དགོ་སྟོང་མའི་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསྐྱེད་པའི་ལུང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་བཞིའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལུང་བ་
 རྣམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གི་གཞི་ལས་བསྐྱེད་པའི་དང་། ཆོས་གི་
 གཞི་ལས་དང་། གཉིས་ཀའི་གཞི་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བརྟེན་དུ་
 སྤང་བ་ལ། སྟོན་པོ་དང་། ཉེས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་རྟུན་གི་དབྱེ་བ་དང་། ལུང་བའི་རྣམ་གཞག་གི་
 སྐབས་གི་རྟུན་དོས་བཟུང་བ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་དགོ་འདུན་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་དེ་གཉིས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་མནའ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོན་ནས་སྤང་བ་
 ལ། བཅས་པའི་སྐབས་དང་ལུང་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་སྟོང་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་དངོས་ནི་རུང་བ་སོགས་སོ། །སེལ་བ་ནི་གཞན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྱ་མ་ལའང་
 དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །བཞི་པ་སྟོན་སྟོན་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་གཙོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཀུན་སྟོང་དང་། བྱེད་པའི་སེལ་བ་བཤད་
 །འདུ་ཤེས་གི་མཆོན་ཉིད་བསྟན། གཞིའི་སེལ་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷ་བ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་བརྟེན་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ལས་གི་འབྲས་བུ་སོགས་སོ། །འདིར་སྟོན་སྟོན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྟེན་པ་དེ་ལེགས་པར་མ་ཞི་བས་ཡང་ཞི་བ་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་སྤང་བའི་བྱེད་གི་
 ཆོས་བདུན་པོ་གང་རུང་བྱེད་པར་བརྟེན་པའོ། །མི་ཤེས་པ་དག་བརྟེན་པ་སྟེལ་བ་ལ་སྟོན་སྟོན་

ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་བསྐྱབས་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ལས་གྱུར་པ་ལ། ལུང་གི་གཞི་ལས་
 དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱིས་པ་མོ་ལ་སྟོན་པ་དང་།
 མ་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འདོན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དདོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་
 བ། སྟོན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་ལས་པ་སོགས་སོ། །སྤྱིར་བཏང་དུ་ཆོག་དུག་ལས་ལྟག་
 པར་བསྟན་པ་དགོས་ལ། ལུང་པོ་ནི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཆོག་ལྟ་ལས་མེད་པ་
 ཡིན་ན། དུག་པའི་དོན་གོ་བ་དེའི་ཆེ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །འདི་ཡང་དོན་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི་ཆོག་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟེན་གནས་འབོགས་པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་འདོན་པ་ལ། དདོས་དང་། སེལ་བའོ། །འདིར་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་སངས་
 རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་བཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དགེ་སློང་གིས་སློབ་དཔོན་བསྟེན་པར་མ་རྟོགས་པ་ལ་
 ལུང་ནོད་ཅིང་ཅིག་ཆར་འདོན་ན། ཉེས་པ་འདི་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་
 ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་བརྟེན་པ་དང་། མི་ཆོས་སྤྱུ་མ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྐྱབ་
 བྱ་དང་། ལུང་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤེས་གཙོ་
 སོགས་སོ། །འདིར་ཁྱེད་པ་ལས་ལྟ་བཞི་གསུང་སྟེ། ལུང་བ་རྣམས་མི་ཆེ་བས་བྱིས་ཆད་ཡོད་པ་
 ཟུན་འབྱེན་ན། ལུང་བ་དང་བྱིས་གཉིས་ཀའི་མཐའ་བསྒྲོ་ཡང་དེས་བྱིས་ཆད་མེད་པ་ཟུན་འབྱེན་
 བ་ལུང་བའི་མཐའ་བསྒྲོ། ཡང་ལུང་བ་རྣམས་པོ་ཆེས་བྱིས་ཆད་ཡོད་པ་ཟུན་འབྱེན་ན་བྱིས་གྱི་
 མཐའ་བསྒྲོ། ཡང་དེས་བྱིས་ཆད་མེད་པ་ཟུན་འབྱེན་ན། གཉིས་ཀའི་མཐའ་མི་བསྒྲོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་ལུང་བ་དེ་ཅམ་ཤེས་པའི་བྱིས་དུ་བརྟེན་གྱི། གཞན་དུ་མི་བརྟེན་པ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མི་ཆོས་ལ་གཉིས་ཏེ། དདོས་དང་། བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་བདེན་པ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱིས་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀའི་བཞི་ལས་གྱུར་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། བཤེས་ངོ་དང་། བྱེད་དུ་གསོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལུང་བའི་རྣམ་གཞག་
 གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེད་དུ་བསོད་པ་ལ། དདོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །འདིར་མདོན་པ་
 མ་སྟོས་པ་ནི་དེ་ལ་སྟེ་སྟོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པས། གང་གས་ཆེ་བ་དེའི་ཆ་ནས་བརྟེན་པའོ། །
 གཉིས་པ་གནས་སུ་གྱུར་པ་དགེ་འདུན་གྱི་གཞི་ལས་བསྟེན་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཡོ་བྱད་ལ་ལོག་པར་

བསྐྱུབ་པའི་ལུང་བ་གཅིག་བཀའ་སྒྲོ་བ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱུབ་པའི་ལུང་བ་གཉིས། མལ་ཆ་ལ་དེར་
བསྐྱུབ་པ་གཅིག །གནས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དེར་བསྐྱུབ་པ་བཞི། བསྐྱུབ་ལུགས་ལ་ལོག་པར་
བསྐྱུབ་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ས་བོན་དང་། རྩེ་བ་འཛིག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་
དང་། ལུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལག་གི་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྩེ་བ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་གཙོ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
མཚན་ཉིད་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱར་བ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞིའི་སེལ་
བ། ཀུན་སྒྲོང་གི་དང་། བྱེད་པ་པོའི་དང་། གནས་སྐབས་གྱིའོ། །དང་པོ་ནི། རྟུན་པ་སྟགས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི་ རུ་ཤ་སྟགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བོངས་པ་སྟགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ས་བོན་
སྟགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ས་བོན་ལ་རིགས་ལྔ་སྟེ། ཅ་བ་བཏབ་པ་ལས་ཅ་བ་སྟེ་བ། ཡུང་བ་
དང་། རུ་དག་ལྔ་ལ། སྒྲོང་བྱ་བཏབ་པས་སྒྲོང་བྱ་སྟེ་བ་ལྟ་དུམ་མ་ར་ལྔ་ལ། ཐོག་གྱ་བཏབ་པ་
ལས་ཐོག་གྱ་སྟེ་བ་བྱ་རམ་གྱིང་ལྔ་ལ། འགས་པ་བཏབ་པ་ལས་འགས་པ་སྟེ་བ་ལ་ཅ་ཀ་ལྔ་ལ།
ས་བོན་གྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་ནས་དང་གྲོ་ལ་སྟགས་པ་ལྔ་ལའོ། །ཡང་སྐབས་འདིར་རུང་བ་ལྔ་
བཤད་དེ། ཡུང་བ་དང་། དགྲུམ་པ་དང་། བཀས་པ་དང་། བཅད་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་ཚས་
མེད་པར་བྱས་པའོ། །འདིར་དགོ་སྒྲོང་གི་རུང་བ་བྱས་པས་རུང་བ་བྱས་པའི་གོ་ཚད་པར་བཤད་པ་
ནི། དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་སོ། །ཞག་བདུན་པ་སྟགས་གསུམ་ལ་རུང་ཅུ་བྱ་བར་
གསུངས་པའི་དོན་ནི། སོ་ཐར་གྱི་འགྲེལ་པ་སྦྱང་བའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ལས། མི་རུང་བ་དང་དུས་རུང་
དང་། ཁོལ་བའི་གནས་སྐབས་དག་ལ་ནི། །རུང་ཅུ་བྱ་བར་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
དེ་ཡང་དུས་ཕྱི་དྲོ་ཁོན། བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཁོན་ས་འདེབས་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གིས་རུང་ཅུ་འདེབས་པ་དགོ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྟན་ཕྱི་མ་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱོབ་པའི་ཚེ། སྒྲོ་རྒྱུ་ཅུ་འདེབས་པ་ཁོན་ར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་ལ་སྟན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ནམ་ཡང་སྒྲོད་པའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་རུང་ཅུ་
འདེབས་དགོས་པར་གྱུ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཀའ་བསྒྲོ་བ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱུབ་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། འཕྱ་བ་དང་། བསྒྲོ་བ་རྣ་ལ་གཞོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་

བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་སོགས་སོ། །འདིར་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་ནི།
 གནས་ཁང་ཟས་ལ་བསྐྱོབ་གཉིས། །ཐུག་པ་བག་ཚེས་འབྲིམ་པ་གཉིས། །ཕྱན་ཚེགས་འབྲིམ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། །སྤྱོད་སྤྱད་འགྲུབ་དང་གོས་ཀྱི་གཉིས། །དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་སྤེད་དང་འགྱེད། །
 མངག་གཞུག་པ་དང་མཛེས་ཚོས་སོ། །གཉིས་པ་གཞོན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལྷང་
 བའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྷང་མེད་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་མལ་ཆ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ལྷང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། མཐའི་ངོ་
 བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མཐའ་དེ་ལས་འདས་པའི་ལྷང་ཆད་དོ། །དང་པོ་ནི་བྱི་དང་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད། བཅོལ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་
 མཚན་ཉིད། ཡན་ཚུན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི་གཉི་ག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 ངོ་ཆ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡན་ཚུན་ནི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་གཞི་དང་།
 སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྦྱར་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་
 ལ་དུག་སྟེ། བསོད་སྟོམས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་
 བྱ། བྱིམ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། བད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། དག་
 བའི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་
 ནི། བརྟུལ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྗོད་པས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་འོངས་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། མཁན་པོ་
 སོགས་སོ། །དུག་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སོ། །བཞི་པ་གནས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་
 བསྐྱབ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་གདིང་བ་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷང་བའི་མཚན་ཉིད་བཤད་
 ཟེན་ལ་སྟེག་པ་དང་། གདིང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །
 དང་པོ་ནི། བྱིམ་གཞན་དུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གནས་ནས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དག་
 འདུན་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དག་འདུན་གྱི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་དག་སྦྱོང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དག་སྦྱོང་མ་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བྱིས་གཞོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅས་པའི་སྐབས་དང་། ལྷང་བ་རྣམ་པར་

གཉིས་པ་གྲུང་འདུག་པ་ལ་དངོས་གཞི་དང་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འགྲམ་གཉིས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་ཐད་ཀར་སོགས་སོ། །བཞི་པ་གནས་ཀྱི་གཞི་ལས་གྲུང་པ་ལ། དབེན་པ་ན་འདུག་
 པའི་དང་། འགྲོང་བའི་འོ། །འདིར་བྱད་མེད་ཆོས་དགུ་ལྟན་ཅེས་པ་མཆན་དོན་བྱེད་ནུས་པ། ཐ་
 སྟང་བཞི་དང་ལྟན་པ། ལུས་བརྟེན་དུ་བྱུང་བ་རྩུ་འཕྲུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུད་
 ཐ་དད་པའོ། །གཉིས་པོའི་བྱེད་པར་སྒྲུ་མ་བྱེད་མེད་སྒྱི་བསྐྱེད་དང་། གཉིས་པ་དག་སྒྲོང་མ་སྒྱི་
 བསྐྱེད་དོ། །ལྷ་པ་ཟས་ཀྱི་གཞི་ལས་གྲུང་པ་ནི། དག་སྒྲོང་མས་སྒྲོར་དུ་བཅུག་པས་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་
 ལ། འདི་ལ་དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་གཙོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གཞན་ཀྱི་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཟས་ཀྱི་གཞི་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷ་སྒྱེ། བསྐྱང་པ་དང་།
 བཟའ་བ་ཆད་ལས་འདས་པ་ལྷ་དང་། གནས་མ་ཡིན་པར་ཐོས་པ་གཅིག་དང་། དུས་མ་ཡིན་
 པར་ཐོས་པ་གཅིག་དང་། ཆོ་ག་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང་། བཟང་པོ་ལ་སྐྱེད་པ་གཅིག་རྒྱུ་མས་
 སོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་ལས། ཡང་ཡང་ཟ་བ་ལ། བསྐྱབ་བྱ། ལྷུང་བའི་རྒྱུ་གཞན། །
 བསྐྱབ་བྱ་གཞན་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱིམ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅིག་ཆར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞི་དང་།
 སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བཤམས་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་
 སྒྱིན་པ་པོ་སོགས་སོ། །གཉིས་ལ་འདུག་གནས་སུ་ཟ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་གཞི་དང་། སེལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་འདི་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
 ལྷུང་བཟེད་དོ། །གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ལེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ། ལྷུང་བའི་རྒྱུ་གཞན་དང་།
 བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབས་པ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བསྐྱང་པར་བྱ་བ་སོགས་སོ། །འདིར་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་
 དང་ལྷ་ལ། བོད་ཀྱི་བྱེད་བྱེད་དང་དོ་ཡོད། དེ་བཙོས་ན་གསུམ་འགྱུར་དུ་སོང་བས་བོད་བྱེད་དང་
 ལྷ་སྒྱེ། དེ་ནི་ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་ཆད་གསུམ་ཀྱི་ཆད་དོ། །དེ་དང་འཆོམས་པའི་ཆོད་མ་བྱ་ན་དང་
 བཅས་པ་སྐྱང་བའི་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱེད་བྱེད་ཀྱིས་ལྷག་ན་ལྷུང་བ་འདིའི་གཞིར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ནི་རྒྱ་གཞི་རིག་བྱེད་ལས་གྲུར་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནས་མ་ཡིན་པ་འདུས་ཟེལ་
 གཉིས་ཏེ། ལྷ་བ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱེད། །དང་པོ་ལ་དངོས་གཞི་དང་། སེལ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི་ཤེས་གཙོ་སྒྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེར་འོང་བ་སྒྲགས་སོ། །བསྐྱབ་བྱེད་ནི་འགྲོ་བར་
 སྒྲགས་སོ། །དག་དོན་ནི། བཅས་ལྷན་དག་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འདུས་ཟེལ་ལྷ་བྱེད་བསྐྱབ་
 པ་ལ་དག་འདུན་གྱི་ཆད་དུ་འོངས་པ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པའི་ཟས་གྱི་གནས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་།
 མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་ཆོགས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ཁྱོད་གྱི་མེད་
 བ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སོ་སོར་སྒྲགས་ལའོ། །ཡང་མཆོམས་ནང་གཅིག་
 བ་བཀའ་ས་བྱེད་པའི་གནས་དང་། མི་བྱེད་པའི་གནས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དེ་བྱེད་པའི་གནས་
 བ་ལོད་པའི་དག་སྒྲོང་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་མི་བྱེད་པའི་གནས་ནས་ལོད་པའི་དག་སྒྲོང་རྣམས་
 གྱི་འོང་བ་ཉིད་མ་དྲིས་པར་ཁྱོད་གྱིས་བཀའ་ས་བྱེད་པའི་གནས་དེར་ཞོས་ན། འདུས་ཟེལ་ལྷ་བ་
 དངོས་གཞི་མི་བསྐྱབ་དེ། བཀའ་སའི་གནས་ལས་གནས་གཞན་དུ་མ་ཞོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་
 གྱི་དེར་དེ་ཞོས་པ་ལ་ལྷ་བ་བྱེད་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དགོས་མེད་པར་མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་
 ཅིག་ཆར་ཟ་བ་པོའི། དག་སྒྲོང་རྣམས་དང་། གནས་ཐ་དད་དུ་ཟན་ཞོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཉིས་
 པའི་ཅིག་ཤོས་བཀའ་ས་མི་བྱེད་པའི་ཁང་བྱིམ་ན་གནས་པའི་དག་སྒྲོང་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཅིག་
 ཤོས་ནས་གནས་པའི་དག་སྒྲོང་དག་གིས་འོང་བ་ཉིད་མ་དྲིས་པར་དེར་ཞོས་ན་ལྷ་བ་དངོས་གཞི་
 བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་ས་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སུ་ཞོས་པ་སྒྲགས་དེ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་
 ཆོགས་གྲངས་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དེར་འོང་བར་བྱ་བ་ཞེས་སྒྲགས་ལའོ། །གསུམ་པ་
 དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་ལྷ་བྱེད་ནི། རང་གི་སྒྲགས་སོ། །འདིར་རང་གི་ཞེས་པ་རང་གང་དུ་
 གྱེས་པའི་གླིང་ལ་འཆད་པའི་ལུགས་དང་། རང་གང་ན་གནས་པའི་གླིང་ལ་འཆད་པའི་ལུགས་
 གཉིས་བྱུང་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དུས་དྲན་བྱེད་རྒྱལ་ལ་ཡང་གཉིས་བྱུང་ངོ། །འདིར་འདུ་ཤེས་
 སུག་ནི། དུས་ཡོལ་བ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་ཟ་ན་དངོས་གཞི། ཡོལ་བ་
 ལ་མ་ཡོལ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མ་ཡོལ་བ་ལ་ཡོལ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཉིས་བྱས། མ་ཡོལ་བ་
 ལ་མ་ཡོལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་ཞོས་ན་ལྷ་བ་མེད་དོ། །མཆོན་ཉིད་ཐེབས་

རེ་ལ་ལྷུང་བྱེད་རེ་སྟེ་གཞན་ལ་འདེད་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆོག་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
གསོག་འཛོག་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་།
ཆ་ལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྔ་དྲོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལག་ཉར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ། བཙུགས་པ་དང་ཞག་ལོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གནས་སྐབས་ཀྱི་སེལ་བ། ཚད་གྱི་སེལ་བ།
ངོ་བོའི་སེལ་བ། ཞར་ལ་འབགས་པའི་མཚན་ཉིད། ལག་ཉརི་མཚན་ཉིད་དམིགས་བསལ་དང་
བཅས་པ། ལེན་པ་དང་ཟ་བའི་དམིགས་བསལ། ཞར་ལ་འབགས་པ་བསལ་བའི་ཐབས་དེ་
བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བརྟེན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལག་ཉར་སྐབས་པ་
སོགས་སོ། །དག་དོན་ནི། ལུ་གེ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྱིར་ལག་ཉར་སྐབས་པ་སོགས་
བཟུང་བར་གནང་ཡང་དམིགས་བསལ་ལ་སྔ་དྲོ་ལག་ཉར་སྐབས་པ་ཕྱི་དྲོ་མི་བཟུང་། ཕྱི་དྲོ་དེར་
སྐབས་པ་ཕྱན་ཚེད་ལས་འདས་པ་ན་མི་བཟུང་ཞེས་དགག་པ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། འཚོ་བའི་བར་དུ་
བཅང་བ་དག་ནི་མ་བསྟུས་ཏེ། དེ་སྔ་དྲོ་ལག་ཉར་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་དྲོ་ལོངས་སྤྱད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར།
བོད་སྔ་མ་རྒྱུ་མ་ནི་འཚོ་བཅང་དང་ཞག་བདུན་པ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རྒྱུ་མ་འདིས་མ་བསྟུས།
མ་བརྒྱབས་པ་རྒྱུ་མ་འདིའི་བསྟུས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡང་། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དོགས་
པ་མི་འབྱུང་བས་ཅིག་ཤོས་མ་བསྟུས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འབགས་པ་སོགས་
སོ། །བཞི་པ་ནི་ལན་ལྔ་སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི་བའི་མཆུ་སོགས་སོ། །དུག་པ་ནི་ནོར་པ་དང་
སོགས་སོ། །བདུན་པ་ནི་ཤས་ནོན་པ་སོགས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ལག་པ་བསྟུལ་བ་སོགས་སོ། །
འདི་དག་གི་སྤྱིའི་དོན་ནི།

སྟོན་ཆོག་འདི་སྟོན་མི་རུང་བ་ནི་རྒྱུ་མ་པ་བཞི་སྟེ། གསོག་འཛོག་དང་། ལག་ཉར་དང་།
མཚམས་བཙུགས་དང་། ཞག་ལོན་ནོ། །དང་པོའི་རྒྱུ་མ་གཞག་ལ། བོད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ལྟེན་པ་རྒྱུ་མ་
མཐུན་པར་དུས་རུང་གི་ཟས་སྔ་དྲོ་ཕྱིན་ལེན་བྱས་པ་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་བ་ན་གསོག་འཛོག་དང་།
ཕྱན་ཚེད་དུ་རུང་བ་ཕྱི་དྲོ་ཕྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཕྱན་ཚེད་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་མ་གསོག་འཛོག་དང་།
སྟོན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཕྱིན་ལེན་ཅན་རང་རང་གི་དུས་གཉིས་པོ་འདས་པ་ན་གསོག་འཛོག་ཏུ་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་གསོག་འཛོག་ཅན་ཟོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་འདི་དུས་

རུང་གི་ཟས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །འདི་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 གསོག་འཛོག་གི་རྒྱུ་གཞག་ཕྱེ་གསལ་མེད་པར་བཤད་པས་རྒྱུ་གཞག་ཞིབ་མོ་ངོ་མ་ཤེས་པ་དང་།
 གསོག་འཛོག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་ལྟར་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མདོ་ལུང་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྤང་བྱི་མ་གསུམ་གྱི་གསོག་འཛོག་གི་གོ་དོན་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་ནི་རྩིངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟུ་ཞག་
 བདུན་པ་དང་འཆོ་བཅང་གི་སྤང་ལ་སྤྱར་བའི། སྤང་ཆོད་དུ་རུང་བའི་ལྟར་བ་དེ་ཡང་སྤང་ཆོད་གྱི་
 མཐའ་འདས་པ་ཙམ་གྱིས་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་དུ།
 གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། སྤང་བྱི་
 མ་གསུམ་པོའི་གསོག་འཛོག་གི་མཐར་སྤང་ཆོད་གྱི་མཐའ་དང་། ཞག་བདུན་པའི་མཐའ་ལ་
 སོགས་པར་ངེས་པར་དེ་ལྟར་ན། སྤང་བྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། མ་བརྒྱབས་པ་
 ལ་གསོག་འཛོག་འབྱུང་བའི་དུས་སྤྱར་བུལ་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡང་དེ་
 ལྟར་རི་རྒྱུད་དུ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་གསོག་འཛོག་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དང་འགལ་
 བའི་བྱིར་དང་། འཆོ་བཅང་གི་སྤང་བྱིན་བརྒྱབས་ཙན་ལ་བརྟེན་པའི་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་དང་
 ལྟར་བྱེད་འབྱུང་བ་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་ནད་སོས་ནས་ཀྱང་བཟའ་བའི་བྱིར་
 བཅངས་ན་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་སྤྱུ་པ་དེ་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་
 བའི་མདོ་ལུང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། འཆོ་བཅང་གི་སྤང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་ནི།
 མ་ཤི་གོང་དུ་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་མི་འབྱུང་བ་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རི་སྤྱོད་འཆོ་བ་ཞེས་
 པའི་ཆོད་དེ་ནད་སོས་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ནད་རི་སྤྱོད་འཆོ་བ་ཅེས་པའི་ཐ་སྤྱོད་
 བྱེད་པ་ཡང་མི་མཁས་པ་ཁོ་ནའི་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་འགྲེལ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་
 བྱིར་། དེ་ལྟར་མོད་གྱི་འཆོ་བཅང་གི་སྤང་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དུས་རུང་གི་སྤང་ལ་བརྟེན་པའི་གསོག་འཛོག་གི་གོ་དོན་ཡང་མཐའ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ལ་
 ག་ཉར་འགོགས་བྱེད་གྱི་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་མ་ཞིག་པ་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་བ་དེའི་ཆེ་ཡང་། གསོག་
 འཛོག་གི་སྤང་བ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡང་འདོད་ན་རི་རྒྱུད་དུ། བཟའ་བའི་བྱིར་
 འཆང་ནའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ཆོས་གཅིག་གི་སྤྱོད་ལྟར་དགོ་

སྒྲོང་འཆར་གས་རང་འདྲ་བའི་དགོ་སྒྲོང་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ཁྱིའི་གི་ཐོག་གས་ལྟ་བུ་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་
 ཏེ། བང་མཛོད་ལྟ་བུར་བཅུག། དེ་ལ་ཆོས་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་
 བྱས་ཏེ་ཡོངས་སྤྱད་ན། གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་དང་། ལྷུང་བྱེད་འབྱུང་བར་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལ།
 དེ་ཡང་འདོད་ན་ནི་རི་སྒྲོང་དུ། གས་མོན་བ་དང་། དེ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རིག་བ་ནི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་དག་
 ཡོད་ན་ཞེས་པའི་མདོའི་ལྷགས་བསྟན་དང་འགལ་བའི་བྱིར། མདོར་ན་གཞན་ཟ་བའི་བྱིར་དུ་མ་
 ཡིན་པར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ལ་ནི་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་གྲུང་གསོག་འཛོག་མི་འབྱུང་ཁྱིའི། འཛིག་རྒྱ་
 གཞན་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བྱིན་ལེན་ཞིག་བ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བསྐྱོས་པས་ཞིག་གོ་
 སྟུང་ན་ནི། གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱིན་ལེན་ཆགས་པ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་བ་ནི། དེ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་བ་དེ་ནི་མདོ་ལུང་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་བྱི་དྲོ་བའི་ཟས་དེ་ཐུན་
 ཆོད་ལས་འདས་ན་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ལུང་ལས་ཉེ་བར་འཁོར་དུས་སུ་རུང་
 བ་ཡང་དུས་སུ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱད་པར་བྱའི། དུས་ལས་འདས་པར་སྤྱད་པར་མི་བྱའི། ཐུན་
 ཆོད་དུ་རུང་བ་ཡང་ཐུན་ཆོད་དུ་སྤྱད་པར་བྱའི། དེ་ལས་འདས་ན་སྤྱད་པར་མི་བྱའི། ཁག་བདུན་
 བ་ཡང་དེར་སྤྱད་པར་བྱའི། དེ་ལས་འདས་ནས་སྤྱད་པར་མི་བྱའི། གལ་ཏེ་སྤྱད་ན་ཅིར་འགྱུར་
 གསོག་འཛོག་བྱས་པ་སྤྱད་པས་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཞུ་བ་ཁ་ཆེ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར།
 གཉིས་བ་རང་གི་ལྷགས་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གསོག་འཛོག་གི་ཆོད་ནི་དུས་རུང་གི་སྟོན་ལ་སྤྱོད་
 བཟའ་ཆེད་གྱི་བྱིན་ལེན་བྱས། དེ་མ་ཞིག་པར་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་བ་ན་དེར་འགྱུར་རོ། །རང་དང་
 འདྲ་བའི་དགོ་སྒྲོང་གཞན་བཟའ་བའི་བར་དུ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཡང་འདིས་བསྟུས་སོ། །ཡང་དུས་
 རུང་གི་སྟོན་བྱི་དྲོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ནི་དེ་མ་ཞིག་བ་ཐུན་ཆོད་ལས་འདས་གྲུང་གསོག་འཛོག་ཏུ་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་སྟོན་པའི་ལུང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཡོག་ཕྱོགས་རིགས་པས་འགྲུབ་
 པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བྱི་དྲོའི་ཟས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་དེ་ལ་ནམ་གྱི་ཆེ་གསོག་འཛོག་འབྱུང་ཁྱིའི།
 དེའི་བྱི་དེ་ཉིན་པར་གྱི་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་བ་ན་འོ། །ཡང་སྟོན་བྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་སྤྱོད་
 བཟའ་བྱེད་གྱི་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་དེ་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་བ་ན། གསོག་འཛོག་
 དང་། བྱི་དྲོ་དེ་ཆེད་གྱི་དེ་བྱས་པ་ཐུན་ཆོད་ལས་འདས་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱི་དྲོའི་ཟས་

གང་ཞིག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་ཟུང་གང་ཞིག་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་གསུམ་པོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དུ་སྐྱོན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་ལྷུང་བ་སྤྱོད་བྱིན་ལེན་བྱས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་དེ་
 དང་། ཡང་དེར་དེ་བྱས་དེར་བརྒྱབས་པ་གཉིས་པོ་གསོག་འཛིག་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་རིང་ཐུང་གི་
 བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། སྐྱོན་ཚོད་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 སྐྱོན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་ལྷུང་བ་སྤྱོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་བྱི་དོ་བྱིན་གྱིས་མི་སྒྲོབ་པའི་དགོས་པའི་
 བྱུང་པར་ཡང་བྱེད་གྱིས་མ་ཤེས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཞག་བདུན་པའི་སྒྲུན་བྱིན་ལེན་ཅན་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་པ་དེ། གསོག་འཛིག་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་བྱིན་ལེན་ཅན་དེར་བརྒྱབས་པ་དང་མ་བརྒྱབས་པ་གཉིས་གསོག་འཛིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རང་དུས་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞག་བདུན་པའི་སྒྲུན་བྱིན་ལེན་ཅན་བྱིན་གྱིས་མ་སྒྲོབས་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཤན་བརྟེན་བྱ་དང་རྟེན་བྱེད་གང་དུ་ཡང་རུང་བར་ཐལ། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཞག་བདུན་
 བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་སྒྲུན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲུན་བྱི་མ་གསུམ་སྤྱོད་བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་བརྒྱབས་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྤྱིར་བཏང་
 དུ་སྐྱོན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དེ་སྐྱོན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་འདས་པ་ན་དང་། ཞག་བདུན་པའི་སྒྲུན་དེ་སྤྱི་རངས་
 བརྒྱད་པ་ཤར་བ་ན་དེར་འབྱུང་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་གསོག་འཛིག་མི་སྤྱོད་དོ། །དམིགས་བསལ་
 ལ། རྒྱ་ཞག་བདུན་པའི་སྒྲུན་ལ་སྤྱིར་བའི་ལྷུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་པའི་ཆེ་སྐྱོན་ཚོད་དུ་རུང་བར་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཀྱང་། སྐྱོན་ཚོད་འདས་པ་ཅུ་གྱིས་གསོག་འཛིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཞག་བདུན་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རོ་དང་སྤྱི་བ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་
 ན་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། འདིར་བསྐྱོན་པའི་གསོག་འཛིག་གོ་
 ཚོད་པོ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་ལ་འདིའི་གསོག་འཛིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལག་ཉ་ལ། རོ་བོ་ནི་སྒྲུན་བཞི་པོ་གང་རུང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་དགོ་སྤྱོད་རང་གིས་
 སྤངས་པའོ། །དེ་དུས་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ལའང་གཉིས་ཏེ། ལག་ཉ་འགོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུན་ལེན་དང་
 བཟའ་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་སྤྱོད་རྩིས་ཀྱི་སྤྱི་ལྟ་བུས་དགོ་འདུན་ནམ་མཁན་

སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིབ་པ་དག་གིས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ནས་ཀྱི་བའ་བའམ་ཇ་སྒྲིབ་གམ་མར་དང་བུ་རམ་གྱི་
 ལྟ་ཅེས་མ། ཇ་ཏི་དང་། ལྟ་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་པ་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་མོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །
 འདི་རང་དུས་འདས་པ་ཅམ་གྱིས་གསོག་འཛིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རམ་རང་དང་འབྱུང་བ་
 བཟའ་བའི་བྱིར་དུ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་། འདི་ལ་སྒྲིབ་བྱིན་ལེན་ཞེས་གྲང་
 བྱ་ཞིང་། འདི་ལ་རང་དུས་མ་འདས་པའི་གོང་དུ་གསོག་འཛིག་ཞེས་པའི་བྱིར་དུ་བྱིན་ལེན་འཛིག་
 པ་སྒྲིབ་བྱི་དགོས་པར་མཛོད་ནོ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་གིས་བྱིན་པ་ལ་དཔོན་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 བྱིན་ལེན་མི་དགོས་ལ། དག་སྒྲིབ་གིས་བསྒྲིབ་པར་མ་ཇོགས་པའི་བར་དུ་རྒྱུད་ནས་དག་སྒྲིབ་
 གཞན་ལ་སྒྲིབ་པ་ལ་ནི། བྱིན་ལེན་དགོས་ཏེ་ལག་ཏུ་ཞེས་པའི་བྱིར་དུ་ལོ། །འོ་ན་ཞག་གྲངས་
 མང་པོས་བཀོད་དགོས་པའི་ལམ་རྒྱུགས་ལ་ཡང་བྱིན་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས་ནས། ལྟར་བས་ཆོག་པར་
 ཐལ་ལོ་སྒྲིབ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་དུ་བཟའ་བའི་བྱིར་ཁོན་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་། བོད་
 ལྟ་མ་རྒྱུགས་ལག་ཏུ་ཅན་ལ་བྱིན་ལེན་མི་ཆགས་གསུངས་པ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ལག་ཏུ་
 ཅན་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་མོས་ན་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་བྱིན་ལེན་མི་ཆགས་པའི་བྱིར་། འདོད་ན་འཆལ་མ་གཅིག་འཆལ་བས་ཉེས་པ་བཞི་
 འབྱུང་བའི་ལུང་གི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་མཚམས་བཅོས་ནི། རྒྱ་ཀ་ལྟར་ན་གསོལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལས་ཀྱི་བཅོས་མ་
 ཡིན་པའི་མཚམས་ནང་དུ། བཅོས་པ་ལ་བཞེད་ཅིང་ཞག་ལོན་ཡང་དེར་ཞག་ལོན་པའོ། །ལམ་
 ལྟ་བུར་ན་ལས་ཀྱི་མཚམས་བཅོད་པ་དང་། ཅིག་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རང་མཚམས་དང་། དག་
 སྒྲིབ་གི་གནས་ཉེར་ལོར་དང་བཅས་པ་སྒྲིབ་འབྱུང་སྒྲིབ་དུ་བསྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་གཞིར་བྱས་པ་ལ་
 རུང་ཁང་ངམ། རུང་བའི་ས་གཞིར་མ་བྱས་པ་དེར་བཅོས་པ་དང་།

ཞག་ལོན་པ་ལ་བཞེད་ཅིང་འདི་ཉིད་ལེགས་སོ། །དེ་ཡང་བྱིན་པའི་གོང་དུ་དག་སྒྲིབ་གི་
 མཛོད་བྱས་ནས། དག་སྒྲིབ་དེར་ཞག་ཏུ་མི་གནས་ན་བྱིན་པའི་གནས་ཡིན་ལ། བྱིན་པས་གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་མཛོད་བྱས་ན། མཛོད་དེར་དག་སྒྲིབ་མི་འཇུག་ན་ཡང་བྱིན་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་
 པས་དེར་བཅོས་པ་དང་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རུང་ཁང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་

དོ། །

གཉིས་པ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྷ་བྱེད་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱིན་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད་
 དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ། ཟས་བྲིམ་པའི་ཚུལ་རྗེས་འཇུག་དང་བཅས་པ། ལྷ་བྱེད་ལ་རྒྱུ་
 གཞག་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སྟོམས་པར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཤེས་གཙོ་སོགས་སོ། །འདིར་མཆོམས་གཞན་ལྟ་སྟེ།
 རགས་པ་མཆོམས་གཞན་དང་། མི་དང་། ལུ་དང་། རྒྱུ་མ་མཁའ་དང་། བདག་པོ་མཆོམས་
 གཞན་རྒྱུ་སྟོམས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །གཞན་དག་ཙམ་ཙེ་ལྟ་བུ་རགས་པ་མཆོམས་གཞན་དུ་འདོད་
 པ་མི་འཐད་དེ། བྲི་དང་བྲིའུ་སོགས་བྱིན་ལེན་ནོད་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བར་བཤད་པའི་བྲིམ་། དཔེར་
 ར་ལྷ་བྱེད་བཟེད་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་མདུན་དུ་ཐད་དུ་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་པོ་འོང་དགོས་པ་
 འདོད་པ་ཡང་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས་མདོན་སུམ་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བྱིན་ལེན་ནོད་པ་
 པོ་སྟོབས་པ་པོའི་མདུན་ན་འདུག་པ་ལ་བཤད་པའི་བྲིམ་དང་། དེའི་དོན་ཡང་སྟོབས་པ་པོའི་རྒྱུ་
 དང་། སྟོ་གཡས་གཡོན་ན་འདུག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་བྲིམ་། དེ་ལྟར་ན་ནོད་པ་
 པོའི་རྒྱུ་ན་སྟོབས་པ་པོ་འདུག་ཀྱང་ཡན་ལག་གཞན་རྒྱུ་སྟོམས་ཆངས་ན་བྱིན་ལེན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དག་དོན་ནི། བཟའ་ཆེད་གྱི་བྱིན་ལེན་ཆོས་ཅན། བྱེད་པར་གཉིས་དང་ལྟན་ཏེ། རོད་པ་པོའི་
 བྱེད་པར་སྟོབས་པ་པོ་ལ་སྟོས་པའི་མདོན་སུམ་དང་། མཆོམས་གྱི་ནང་དང་། ཐོབ་པའི་ཕྱོགས་ན་
 གནས་པ་དང་། ལག་པ་བཀའ་པ་དང་ལྟན་ཞིང་། སྟོབས་པ་པོའི་བྱེད་པར་ནོད་པ་པོ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་། བྱིན་པར་འདོད་པ་དང་། ལུས་དངོས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བས་བྱིན་
 དུ་འདེགས་རྒྱས་པ། དེས་བྱིན་པའི་བྱེད་པར་རྒྱུ་སྟོམས་དང་ལྟན་པའི་བྲིམ་། ཞེས་པ་ནི་མདོན་སུམ་
 དུ་སོགས་ལའོ། །བྱིན་ལེན་འཇིག་པའི་རྒྱ་ནི། ལུང་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་ལས། འཕྲོགས་དང་
 འདྲིལ་དང་རེག་པ་དང་། །བསྟོས་དང་དགོ་སྟོང་མིན་གུར་དང་། །དངོས་པོ་གུར་དང་སྟེ་བ་གུར་། །
 དོར་ནས་ཀྱང་ནི་བྱིན་ལེན་འཇིག་ །ཅེས་པའོ། །ལྟ་བུ་གསོད་པ་སྟོང་བ་ནི་ལྷ་བྱེད་ལ་རྒྱུ་གཞག་
 དང་སེལ་བ་གཉིས་གྱིས་འཆད་དོ། །ལྟ་བུ་རྒྱུ་གཞག་བཞིའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལོག་པར་
 བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་རྒྱུ་དག་གི་དང་། ལྟ་བུ་རྒྱུ་དག་གི་དང་། ཆོ་ག་རྒྱུ་དག་

གི་དང་། འཆོ་བ་རྣམ་དག་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་སོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་སྤྱོད་ལ་གཞོན་པ་
གཅིག་དང་། འོངས་སྤྱོད་ལ་གཞོན་པ་གཉིས། སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བཤམས་གཞོན་པ་གཅིག་
རང་གཞན་གྱི་ལུས་སྤྱོད་ལ་གཞོན་པ་གསུམ། ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལ་གཞོན་པ་
བཞི། །རིག་པར་བྱ་བའི་ལུས་ལ་གཞོན་པ་གཅིག་དང་། སྤྱོད་མཐུན་པ་ལ་གཞོན་པ་གཅིག་དང་།
ཆགས་བྲལ་ལ་གཞོན་པ་གཅིག་རྣམས་སོ། །དང་པོ་སྤྱོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྐབས་དང་། བྱན་ཆོག་གས་གྱི་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི་རང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པ་ནི་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འདི་ལྟར་སྟེ་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་བྱན་ཆོག་གས་ལ། རྒྱ་ཆད་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ། རྒྱ་བརྟག་
པའི་ཆོ་ག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། རྒྱ་རུང་བའི་དབྱེ་བ་རྒྱ་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་དང་བཅས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཆོག་གས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མིག་གི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དག་
འདུན་སོགས་སོ། །འདིར་རྒྱ་ཆོག་གས་གྱི་དབྱེ་བ་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་ཆོག་གས་དང་། ལུས་ཆོག་གས་ལྟ་བུ་ཅན་
དང་། རྒྱ་ཆོག་གས་གསུམ་དང་། རིལ་བ་ཞབས་ཆོག་གས་ཅན་དང་། བསལ་ཆོག་གས་སོ། །དང་
པོ་གཉིས་གྱི་མཆོན་ཉིད་གཞུང་དུ་གསལ་ལ། གསུམ་པ་ནི། ཁའི་སྤྱོད་གས་གསུམ་པ། ཞབས་
འབྱུང་བ། ཕྱིན་གྱིས་སྤྱ་བར་བཅོམ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཟངས་མ་སོགས་ལ་བྱས་པའི་རིལ་བ་
ཞབས་རིལ་མོར་ཡོད་པ། ཟོ་བ་ཞབས་ལ་བཅུག་པ་དང་འདྲ་བར་གསོང་སྟོང་དུ་བཞག་པ་ལ།
དེ་རས་བཟང་པོ་ནང་རོལ་ནས་བཀལ་སྟེ། ཁའི་མཐོངས་སྤྱེ་ལ་རྒྱུད་གི་གསང་གཏོད་ནས་ཞབས་
ནང་དུ་སྤྱོད་སྟེ། ཕྱིར་དབྱུང་ཁར་ཁའི་མཐོངས་བཀལ་སྟེ། རྒྱུད་གི་གསང་གཏོན་པས་རྒྱ་རང་
གང་དང་བཅས་ཏེ་དབྱུང་པའོ། །བསལ་ཆོག་གས་ནི། རས་ལིང་རང་རྒྱ་དལ་པོའི་སྟོང་དུ་གཏོང་
ནས་རྒྱ་བཅུ་བ་ཞིག་ལ་ལལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་ལ། བམ་ལྷ་ལས་ནི། རྒྱ་ཆོག་གས་གྱི་ནང་དུ་སྤྱོད་
ཆགས་ཟིན་པ་རྒྱ་ནང་དུ་བརྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཞིག་ལ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ནི། ཉལ་པོ་བྱེད་
པར་བཤོམས་པའི་བྱིམ་ན་འདུག་པ་དང་། འབྱེད་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་གཅིར་བྲལ་ལ་ཟས་
ཕྱིན་པའི་ལྟ་བུ་བྱེད་དེ། དཔོན་དང་སེལ་བ་གཉིས་གྱིས་འཆད་དོ། །བཞི་པ་ལ། དམག་ལ་ལྟ་བ་

དང་། དམག་ནང་ན་གནས་པ་དང་། བཤམས་པ་བཀྲུགས་པ་གསུམ་ལས། གསུམ་པ་ནི་ལྷ་
 བའི་རྒྱུ་གཞག་དང་། སེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །འདིར་དབུང་གི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ།
 གྲུང་པོ་ཆེ་དང་། ཤིང་རྩ་དང་། རྩ་པ་དང་། རྩ་པར་གི་ཚོགས་རྒྱུ་སོ། །རྩལ་མཚན་གྱི་
 མཚོག་ནི་བཞི་སྟེ། རྩལ་མཚོག་དང་། སེང་གོ་དང་། རྩལ་མཚོག་དང་། གྲུང་རྩལ་མཚོག་ལོ། །དེ་
 དང་སྒྲུང་གྱི་དབུང་ཚོགས་བཞི་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ། སོ་སོ་བ་ཞེས་པ་ནི་བཞོད་པའི་བྱུང་པར་དེ།
 དེ་ལ་ཡང་འབྱུང་ཁ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིང་རྩ་ལྟ་བུ་དང་། རྩལ་ལྟ་བུ་དང་། མཁའ་ལྷིང་གི་འདབ་
 མ་ལྟ་བུ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ་པོ་དབུས་སུ་བཞག་ནས་མདུན་དང་རྩལ་ཁྱེད་ལྷ་ཁྱེད་བཤམས་པ་ལོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྩལ་པོ་རྩལ་ཁྱེད་བཞག་ནས་གཡས་གཡོན་མདུན་གསུམ་དུ་རྩལ་བཤམས་པ་ལོ། །
 གསུམ་པ་ནི། རྩལ་པོ་དབུས་སུ་བཞག་ནས་གཡས་གཡོན་མདུན་རྩལ་བཞི་རྩལ་བཤམས་པ་ལོ། །
 བཞི་པ་ནི། རྩལ་པོ་དབུས་སུ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་གཡས་གཡོན་མདུན་གཉིས་སུ་རྩལ་བཤམས་
 པ་ལོ། །སྟོན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུང་པོ་ཆེ་གོ་བཞོས། རྩལ་མཚན་སྟེངས། གཞུ་བདུངས།
 མདེའུ་བདར། རལ་གྱི་ཤུབས་ནས་སྟུང་བལོ། །ལྷ་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་བརྟེན་པ་ནི། ལྷ་
 བའི་རྒྱུ་གཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་རྟེན་པར་གཟས་པའང་དེ་
 བཞིན་ལོ། །གསུམ་པ་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པ་ནི། དངོས་གཞི་དང་སེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་
 དོ། །བཞི་པ་ཟན་བཅོད་དུ་བཅུག་པའི་ལྷ་ཁྱེད་དེ་ནི་རྒྱུ་གཞག་གཅིག་བྱས་འཆད་དོ། །བྱག་
 པ་རེག་པར་བྱ་བའི་ལུས་ལ་གཞོད་པ་ནི་མེ་ལ་རེག་པའི་ལྷ་ཁྱེད་ཡིན་ལ། འདི་འཆད་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ། ལྷ་པའི་རྒྱུ་གཞག་ དུས་དྲན་ལ་འབྱུལ་བ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་སེང་གོ་སོགས་སོ། །བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་རྩལ་པ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། དངོས་གཞི་ནི་རྩལ་པ་སོགས་སོ། །སེལ་བ་ནི། མེ་མར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གཞན་གྱི་བྱ་བ་སོགས་སོ། །འདིར་དབུས་དྲན་གང་ལ་བྱ་བའི་གཞི་ནི། སྦྱིར་བཀག་པ་རྩལ་ལ་
 ལྷ་ཁྱེད་ཉི་གནང་བལོ། །དོ་བོ་ནི། སྦྱིར་བཀག་གྲུང་རྩལ་དགོས་འདི་ལ་ལྷ་ཁྱེད་ཉི་གནང་བ་ཡིན་ནོ་
 ལྷ་ཁྱེད་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱུང་བལོ། །དགོས་པ་ནི། བཅས་པའི་ས་མཚམས་འཛིན་པལོ། །
 བདུན་པ་སྟོ་མཐུན་པ་ལ་གཞོད་པ་ནི། འདུན་པ་སྦྱིར་བསྐྱར་བའི་ལྷ་ཁྱེད་བྱུང་དོ། །བརྒྱད་པ་ཆགས་

[illegible]

[illegible]

[illegible]

གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བའི་ལྷ་བྱེད་དང་། ཕྱི་དྲོ་གྲོང་རྒྱ་བ་གཉིས་གྱི་བྱེད་པར་དང་དགོས་པ་
 བཤད་དཀའ་བས། སྤྱི་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་གཉིས་ཀ་སྒྲེལ་ནས་གྲོང་རྒྱ་བའི་ལྷ་བྱེད་ཅེས་སྤྱི་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་འཆད་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་སྤྱི་མ་གཉིས་གྱི་
 བྱེད་པར་དགོས་པ་ལོ་ལོ་དུང་པ་སོགས་ལ་མ་སྒྲུས་པ་དང་། སྒྲུས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཀྱང་རུང་བ་
 ཅུ་མ་མོ། །གསུམ་པ་ལ། བཅུན་མོའི་ལོ་ལོ་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འཇུག་པའི་
 དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །འདི་ནི་མཆན་མོ་འཇུག་པའི་ལྷ་བྱེད་ཡིན་ལ། མཆན་མོའི་ངོ་བོ་ནི་ཉི་མ་
 རུབ་པའི་འོག་ཏུ་འོད་དམར་པོ་ཤར་བ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྐྱེ་རངས་ཐ་མ་ཤར་བ་དང་ནམ་ལངས་
 པ་དོན་གཅིག་དེའི་བར་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཆན་མོ་རེ་ལ་འདོན་འཇུག་ཏུ་མ་བྱེད་ན་འཇུག་ཐེབས་
 རེ་ལ་ལྷ་བྱེད་རེ་བསྒྲེད་ལ། མཆན་མོ་དུ་མ་རྒྱུན་སྒྲེལ་ནས་སྤང་ན་མཆན་མོ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་བྱེད་རེ་
 རེའོ། །ཉིན་མོ་ཞུགས་ནས་མཆན་མོ་བསྤྲད་ཀྱང་ལྷ་བྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། འདིར་ནི་སྐྱེ་
 རངས་སོགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་སྐད་དུ་ཉིན་མཆན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་པའི་
 གཞི་འདི་ལ་མ་བྱེད་པར་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །འོ་ན་དེར་ཞུགས་
 པའི་ཉི་ལོ་ལོ་གྱི་དང་པོའི་ཆད་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཅུན་མོ་ལོ་ལོ་དེའི་སྒྲོའི་གཏན་པའི་རྩ་བ་
 གང་དུ་གཏད་པ་དེ་ནས། ཅེ་མོ་སྒྲོ་ལོགས་སུ་གཏན་པ་དང་། སུག་ལོགས་སུ་ཉལ་བའི་ཉི་ལོ་ལོ་
 གྱི་མཐའ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། ལོ་ལོ་དེའི་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 བཅུན་མོའི་ལོ་ལོ་དེ་ལ་སྒྲོ་གཙུག་ཤིང་བཅད་ན་གཏན་པའི་རྩ་མོ་སྒྲོ་ལོགས་སུ་སྒྲེབ་པ་དེ་ཉི་ལོ་ལོ་
 གྱི་དང་པོ་ཡིན། མ་བཅད་ན་རྩ་མོས་སུག་ལོགས་སུ་སྒྲེབ་པ་དེ་དེའི་དང་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་ཀྱི་ཀའི་
 དོན་ནོ། །སྒྲོ་མ་གཙུག་ན་ཉི་ལོ་ལོ་གྱི་དང་པོ་འབྲལ་སྤང་གི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །
 དུག་པ་ནི་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་ལྷ་བྱེད་དེ། ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། སེལ་བ་དང་། བསྐྱབ་
 བྱ་གསུམ་གྱིས་འཆད་དོ། །བཞི་པ་འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། ཡོ་བྱེད་གྱི་
 ལོ་ལོ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟའོ། །དང་པོ་ཁབ་རལ་དང་། བློ་རྒྱུ་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཤིང་བལ་དང་། གདིང་བ་དང་། གཡན་པ་དག་པ་དང་། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་
 དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་གྱི་ཆད་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ནི་དངོས་

ལ་སོགས་པ་གཞན་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བར་བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་སྐྱ་བཤད་པ་ནི། སྦྱིར་བསྟན་དང་པོའི་མདོ་བཞི་དང་། །བསམ་པའི་མདོ་
 དང་ཆོགས་ཀྱི་གཉིས། །དེ་ཆོ་ལུས་དང་བཏང་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཆ་དང་གཞི་དུ་མ། །ཀྱན་ལ་
 བསྟན་པས་སྦྱིར་བསྟན་ཡིན། །དགོ་སློབ་མ་དང་མགུ་བ་སྦྱད། །རིག་པ་མ་ཉམས་ག་ག་ཆོལ། །
 སེན་མོ་སོ་དང་ཡང་དག་ལེན། །དེ་ནི་སྦྱོད་ཡིན་ཞེས་པ་བདུན། །ཞར་ལ་འོང་བས་སྦྱིར་བསྟན་
 ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་མདོ་བྱང་རྣམས། །གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཅི་རིགས་
 དག་ལ་བྱུན་མོང་དུ། །བསྟན་པས་སྦྱིར་བསྟན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དགོས་
 པའི་དོན་ནི། རུང་མཐུན་གོ་བ་དང་། ཆོག་ཆོགས་ཆུང་བ་དང་། བསྟན་ལ་དབབ་བྱ་དང་།
 འབབས་བྱེད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །གསུམ་པ་བསུས་པའི་དོན་ནི། རྟོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་
 ཡུལ་གྱི་དང་། བསམ་པའི་དང་། སྦྱིར་བའི་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་
 སོ་སོའི་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་ཆང་མ་ཆང་ལས་དངོས་གཞི་དང་། བ་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་རྣམས་
 སྟོན་པ་སྟེ། མདོ་འདི་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བསུས་པ་ནི་དེ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་
 ལ་ལྟ་སྟེ། ཆུད་ཀྱི་ཡན་ལག །ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག །ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་སྦྱེད་པའི་ཚུལ་ཞར་བྱུང་དང་
 བཅས་པ། བསམ་པའི་ཡན་ལག་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ། ཡན་ལག་གི་སེལ་བ་སོ་སོའི་དབྱེ་
 བ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་། བསམ་
 པའི་ཡན་ལག་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་། ཆོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་། མཆོན་གྱི་ཡན་
 ལག་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་དོ། །དང་པོ་ལ། ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟ་བུ་སྦྱེད་པའི་རྟོན་དུ་དགོ་སློབ་གི་སྒྲིམ་པ་
 ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་དགོས་པར་བསྟན། དམིགས་བསལ་ལ་དགོ་སློབ་བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སློབ་རྣམ་
 དག་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཉམས་མ་ཆགས་གཉིས་སྟེ་ལྟའི་རྟོན་དུ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན། མ་རྟོགས་པ་
 གསུམ་དེར་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་པ་འཆབ་པ་དང་བཅས་པས་ཆུད་གསོར་
 མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་དགོ་སློབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟ་གང་རུང་ལ་སྦྱར་ན་དེའི་དངོས་
 གཞིའི་ངོ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྦྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱར་ན་ཉེས་བྱས་ལས་ལྟག་པ་མི་བསྦྱེད་པའི་

ཕྱིར། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་སྡེ་རབས་པ་ལྟར་ན། དེས་དེར་བྱས་པའི་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་དེ་ལ་སྒྱུར་ན་ལྟར་བ་གཏན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྱུར་ན་
ལྟར་བ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཆན་ཡང་བར་མ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་ཅིང་། རང་
དགོ་སྒྲོང་དུ་སྒྲོན་པས་སོ། །ཡང་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་མ་ཆགས་ཤིང་རང་ཉིད་དགོ་སྒྲོང་དུ་སྒྲོམ་
པའི་ཏྲགས་ཅན་དེས་མི་བསད་པ་ལ་སྒྲོར་བའི་ལྟར་བ་ཆོས་ཅན། བམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་བྱས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་པ་ལ་མི་མཆུངས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་ཅིང་རང་ཉིད་དགོ་སྒྲོང་དུ་སྒྲོམ་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་རང་རང་གི་
སྒྲུངས་པ་དངོས་ལས་འདས་པའི་ལྟར་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྟར་བ་སྡེ་ལྟའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཉེས་བྱས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲུངས་པ་དངོས་དེ་ལ་དུ་ཞེན། དགོ་ཚུལ་ལ་
མ་གཉིས་ལ་དགོ་ཚུལ་གྱི་དུས་སུ་སྒྲུངས་པ་བཅུ་དང་། རབ་བྱུང་གི་དུས་སུ་སྒྲུངས་པ་གསུམ་སྟེ་
བཅུ་གསུམ་དང་། དགོ་སྒྲོབ་མ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཅུ་བའི་ཆོས་དུག་དང་། རྗེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དུག་
དེ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེན་པས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟོ། །སྒྲུངས་པ་བཅུ་ནི། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་སྒྲོག་གཅོད་
གཞན་གྱི་ཁོར་འཕྲོག་དང་། །མི་ཆངས་སྒྲོད་རྒྱན་བཅོས་པའི་ཆང་ལ་སོགས། །གར་སོགས་སྟེང་
སོགས་མལ་ཆེན་མཐོ་བ་དང་། །ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གསེར་དཔུལ་ལེན་པ་སྒྲོང་། །ཞེས་པའོ། །
བར་མ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་གསུམ་ནི། མཁན་པོར་གསོལ་བ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལས་ཐོབ་པ་དང་།
སྒྱབས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཐོབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཐོབ་པའོ། །
པོད་སྡེ་མ་རྣམས་རབ་བྱུང་རྣམས་གསུམ་གྱི་སྒྲུངས་པ་དངོས་སུ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་བཞེད། དེ་ཡང་།
ཅུ་བཞི་གསོད་གསུམ་གཞི་མེད་ནས། །སུན་འབྱིན་པར་ལྷ་ཤེས་བཞིན་བཤེས། །འབྱུང་ང་ཟས་
ཅུང་ལྷག་མས་བཀྱར། །ཉིར་འཛོག་འབྲས་ཆན་འགོ་བས་དང་འཆང་། །གར་སོགས་སྟེང་སོགས་
མལ་ཆེན་མཐོ། །དུས་མིན་རིན་ཆེན་བར་མ་གསུམ། །དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་མོ། །ཞེས་
འཆད་དོ། །འོ་ན་སྒྲུངས་པ་དངོས་དེ་ལས་མ་གཏོགས་དགོ་སྒྲོང་པ་མའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷག་མ་
རྣམས་ལས་རབ་བྱུང་རྣམས་གསུམ་གྱིས་འདས་ན་ཉེས་པ་མེད་དམ་སྟུམ་ན་དེ་རབ་བྱུང་རྣམས་

གྱི་སྒྲུངས་པ་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན། དེ་གསུམ་ལ་གནང་བ་ཉེས་མེད་རྒྱུ་མ་ཡིན།
 སྒྲུངས་པ་དངོས་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ལྟ་མ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་ཆོས་
 ཅན། ཉེས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉེས་མེད་
 དུ། ཕྱོགས་མཐུན་ནི་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བཅོས་བྱེད་བྱ་ཏུ་བཤད་པ་ལས། འཆང་
 བ་དང་ནི་འབྲལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་ནི་བརྟོ་བ་དང་། །རིན་ཆེན་རེག་དང་མེ་ལ་རེག་ །
 བཏང་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཕྱོན་གིང་འཛེགས་དང་གིང་གཅོད་དང་། །རྩ་སྒྲོན་མི་གཙང་
 འདོར་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཛེག་ཟ་བ་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། །ས་བོན་
 འཛེམས་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི། །བཅུ་པོ་རྒྱུ་མ་ནི་མ་གཏོགས་པ། །སོ་སོར་ཐར་པར་བསྐྱེད་པ་
 དག །སྒྲུངས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འཆང་བ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེད་བས་བཅུ་གསུམ་
 གསུངས་སོ། །པོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཀྱིས་རུང་མཐུན་དུ་སྒྱུར་བ་ལ། ཟླ་འཛེག་
 གསོག་འཛེག་དགོན་པ་འབྲལ། །མ་སྐྱས་མདུན་སྒྱུར་མ་ཛྡོགས་ཉལ། །ཞེས་པ་དུག་བསྐྱེད་ནས་
 བཅུ་དགུར་འདོད་ལ། བུ་སྒྲོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ཟླ་འཛེག་དང་། དགོན་པའི་འབྲལ་སྒྲུང་དང་།
 གསོག་འཛེག་གི་སྒྲུང་བ་རྒྱུ་མ་ཉེས་མེད་ཡིན་པར་ཁྱབ་ཁ་ཆེ་བ་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། ལས་
 གལ་ནས་མ་སྐྱས་པར་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཉེས་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་འདུན་པ་
 ཕྱིར་བསྒྱུར་དང་། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྐྱེད་ཛྡོགས་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་།
 བསྐྱབ་པ་ལ་བྱེད་དུ་གསོད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་དབེན་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཀྱང་རབ་བྱུང་རྒྱུ་མ་གསུམ་ལ་
 གནང་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱིས་ལས་ལ་འདུན་པ་འབྲལ་བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་
 པ་དང་། གསོ་སྦྱོང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་མི་རུང་ཞིང་། དགོ་འདུན་གྱི་དབེན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཁྱུ་མ་མང་ཤོས་སུ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྐྱེད་ཛྡོགས་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་མེད་དུ་བཤད་པ་ནི།
 དེས་དེ་མི་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པས་མ་ཁན་
 པོ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདུན་པ་འབྲལ་བ་དང་། མ་སྐྱས་པར་འགོ་བ་
 དང་། མ་ཛྡོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནང་བ་ཉེས་མེད་བཅུ་
 དུག་གོ་ཞེས་གསུང་། དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འཐད་པར་གོ་ཞིང་། དགོ་སྒྲོབ་མ་ལ་ནི་

སྒྲུབ་པ་ཤད་པའི་བཙུག་གསུམ་པོ་དེའི་སྒྲིང་ནས་གནང་བ་ཉེས་མེད་བདུན་ཡོད་པར་བཤད་དེ། རི་
སྒྲིང་དུ། དགོ་སྒོ་བ་མ་ཡིན་འཆང་བ་དང་། །འབྲལ་དང་མེ་ལ་རེག་པ་དང་། །སྒྲིངས་པ་ཟ་དང་
ས་པོན་འཛིག། ལྷ་སྒོན་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །མི་གཙང་འདོར་དང་གིང་ལ་འཛིག། ཅེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་མཐུན་རི་སྒྲིང་བ་བཞི་བཙུས་བསྐྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཀ་
ལས། དབྱར་གནས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། །གསོ་སྦྱང་དགག་དབྱེར་བཅས་པ་དང་། །དེ་
ལས་སོགས་པ་དེ་ཡི་ནི། །སྒྲིང་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས།
དྲགས་དང་སྒྲིང་དང་སྒྲིང་དང་ནི། །འོངས་སྦྱང་བྱར་གཡེངས་འདོད་པ་དང་། །གཞོད་པ་དང་ནི་
གནས་པ་དང་། །མ་གྲུས་མི་སྦྱང་གཞི་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ཞེས་
པ་ནི་གོགས་ཡིན་ལ། མི་སྦྱང་བ་ནི་གསོ་སྦྱང་དང་། དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པའོ། །དགོ་ཚུལ་ལ་
གསོ་སྦྱང་མདོ་དང་ལུང་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། དེའི་དགག་དབྱེས་དེའི་གསོ་སྦྱང་གི་གོ་ཆོད་པར་
འདོད་པ་སྒོ་བ་དཔོན་ཤུ་འོད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཀ་ལས། དེའི་གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲགས་ཆོག་གི་
ལུང་བྲངས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་ལུང་བྲངས་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སོར་ཐར་བའི་
མདོ་དང་། འདུལ་བའི་ལུང་གི་ལུང་བྲངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་གོང་མ་གསུམ་
གྱི་ཤུགས་བསྟན་ལ། ལུང་བ་སྡེ་ལུང་བསྡེད་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ལ་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་སྒྲིང་
པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་གྱི་དགོ་
སྒྲིང་བསྐྱབ་བྱིན་དེ་ཡང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཕམ་པ་འཆབ་མེད་དག་བྱེད་
དུ་ཆད་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ཆགས་སྦྱང་བཞིན་པའི་དགོ་སྒྲིང་བསམ་གཏན་པ་དག་འབྱེད་
ཆོས་ཅན། བྱེད་ལུང་བ་སྡེ་ལུང་བསྡེད་པའི་རྟེན་ལ་དགོ་སྒྲིང་རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་
པའི་སྒྲིང་པ་དགོས་པ་བསྐྱབ་ཀྱས་སུ་ཡོད་པའི་བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲིང་གེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རི་ཞེས་པ་ནི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅན་ལས་འོགས་སུ་བཀར་བའོ། །དེ་
ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ཡིན་ལ། བྱེད་པར་བྱང་བཟད་ནི་མདོ་སྡེ་
བས་འཆབ་མེད་ལ་ཕམ་པའི་མིང་མི་འདོགས་སོ། །རྒྱ་གར་སྤྱི་རབས་པ་ལྟར་ན་ཕམ་པ་འཆབ་
མེད་ཅན་གྱིས་སྒྲིང་པ་སྒྲུབ་ཡང་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲིངས་ཟིན་པ་དེས་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་

བསྐྱབ་པ་སྒྲིང་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་མོད། སྒྲིང་དཔོན་ཡོན་ཤུག་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་མི་
མཐུན་ནོ། །འོན་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་འདྲའམ་ཞེན། དགེ་སྒྲོང་བསྐྱབ་བྱིན་ཆོས་ཅན།
དགེ་སྒྲོང་རྣམ་དག་ལ་ལྟོས་ཏེ་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བྱིས་ཀྱིས་
དེ་ལ་བྱིན་ལེན་སྟབས་ན་ཐོབ། རེག་ན་འཛིག། བྱིས་ལ་གསོག་འཛིག་ཏུ་ལྟུང་བས་དེ་ལ་གསོག་
འཛིག་ཏུ་མི་འལྟུང་བའི་ཕྱིར། འོན་བསྐྱབ་བྱིན་གྲོགས་སྒྲོལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་སྟམ་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་ཀྱིས་དེ་ལ་བྱིན་ལེན་སྟབས་པ་མི་
ཐོབ། རེག་ན་མི་འཛིག། བྱིས་ལ་གསོག་འཛིག་ཏུ་འལྟུང་བས་དེ་ལ་དེར་འལྟུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་སྒྲོང་མའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱིས་ལ་བྱིན་
ལེན་སྟབས་ན་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལུང་ལས། དགེ་སྒྲོང་རྣམ་
དག་ལ་རྒྱ་གསུམ་དང་། བསྐྱབ་བྱིན་ལ་རྒྱ་བཞི་དང་། དགེ་སྒྲོང་མ་ལ་རྒྱ་ལྔ་གསོག་འཛིག་ཏུ་
འལྟུང་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་ན་སྒྲུང་དོ། །དང་པོ་ནི།
མདོ་གོང་མ་གསུམ་གྱི་ཤུགས་བསྐྱབ་ལས་འཕྲོས་ནས། འོན་དེའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ལ་དགེ་སྒྲོང་
གཟུགས་གཞན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་སམ་སྟམ་ན། བཅས་ལྡན་དགེ་སྒྲོང་གི་སྟགས་
དང་སྟམ་གྱི་རུས་པས་འགྲོ་བ་གཞན་སྟག་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་བསྐྱེན་པ་ན་དགེ་སྒྲོང་གི་འདུ་ཤེས་མ་
འབྱུལ་བར་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་སྒྲོང་རྣམ་དག་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
གཏན་ཆོགས་གོང་མ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་འདིས་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དུ་ཞིག་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ཞེན།
ཁྱེད་ལས། མི་ཆངས་སྒྲིང་དང་། སྒོག་གཅོད་གཉིས་ལ་དངོས་སྟུ་སྒྲུར། དྲི་མེད་བཤེས་གཉིན་
གྱིས་ལམ་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ལ་དངོས་སྟུ་སྒྲུར། བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནི་ལམ་པ་
དང་པོ་གསུམ། ལྷག་མ་དང་པོ་དུད་འགྲོ་གསོད་པ་འདེབས་སྒྲིང་གཉིས་ཏེ་བདུན་ལ་ལྷུང་བ་
རྫོགས་པར་སྒྲིང་བ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིང་བ་དང་འབྲས་བུ་
ཡོངས་སྟུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ལ་ན་སྒྲུང་དུ་རིགས་ཏེ། ལུང་ཁྱེད་ལས་དགེ་སྒྲོང་
གིས་རང་ཉིད་མི་གནང་བར་བྱས་ནས། མི་ཆོས་སྒྲུ་མ་སྒྲུས་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོལ་པོར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་དེ་བརྟེན་པ་ན་དག་སྒྲིང་གི་འདུ་གཤིས་མེད་པ་ན་
མི་བསད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷ་མོ་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསམ་
པའི་ཡན་ལག་མ་ཚད་བསམ་ལྷ་མོ་བ་ན་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལས་ལྷ་ག་པ་མི་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདིས་
ལྷ་མོ་བ་སྒྲིང་པ་ལྷ་སྒྲིང་པ་ལ་སྒྲིང་པ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་
དགོས་པ་བསྟན་ནོ། །གང་ཡང་དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་
གཞུང་འདི་དང་འགལ་ཞིང་། མེད་ན་ནི་ན་སྒྲིང་ཅེས་པ་ཡང་སྒྲིང་པའི་དུས་སུ་དག་སྒྲིང་གི་འདུ་
གཤིས་ཡོད། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་མེད་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཀྱི། སྒྲིང་པའི་དུས་སུ་འདྲ་དེ་མེད་ན་ནི་
ལྷ་མོ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་གི་ཡན་ལག་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡོང་ཞེས་པ་ནི་ན་
སྒྲིང་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཆོག་གི་སྒྲིང་པ་དང་དག་སྒྲིང་གི་རྟེན་ལ་
སྒྲིང་པ་བྱས། ཆོག་གི་སྒྲིང་པ་དག་སྒྲིང་གི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན།
དེ་དུས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ན་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་
དེ་གཉིད་དགོངས་པ་ལ་དངོས་གཞི་ལ་ལྷ་མོ་མེད་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིང་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད།
ཆོག་གི་སྒྲིང་པ་ལ་ན་སྒྲིང་དུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྒྲིང་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པའི་སྒྲིང་པ་གང་ཞིག །
དག་སྒྲིང་གི་རྟེན་གྱི་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྟེན་མཚན་ཡང་དག་སྒྲིང་གིས་མི་བསད་
པའི་སྒྲིང་པ་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་མ་གྲུབ་པའི་གོང་དེར། བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་མི་
གསོད་པའི་འདུན་པ་མ་ལོག་ན་ནི་རྫོགས་པའི་སྒྲིང་པ་མི་སྒྲིང་པ། ལོག་ན་ནི་ཆོག་གི་སྒྲིང་པའི་རྟེན་
ལ་བསམ་པ་དངོས་གཞི་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་སྒྲིང་དུ། འདུན་པ་ལོག་པའི་འགྲུལ་ཏེ་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཆོག་གི་སྒྲིང་པའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་པ་བྱས། ཆོག་གི་སྒྲིང་པ་ལ་མཐར་ཐུག་
གྲུབ་ན་ཡང་དེར་ངེས་སམ་ཞེས། ཆོག་གི་སྒྲིང་པ་དག་སྒྲིང་གི་རྟེན་ལ་མི་གསོད་པའི་སྒྲིང་པ་བྱས།
བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ནས་དག་སྒྲིང་དུ་བབས་པའི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལྷ་མོ་བ་དེ་ཆོས་ཅན།
དངོས་གཞིའི་ལྷ་མོ་བ་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲིང་གི་སྒྲིང་པ་དེ་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་པ་བྱས་ནས།
དེ་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལྷ་མོ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི།

སྟན་གྱི་རྒྱུར་བཀག་པའི་རྩ་ལུག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་བཟང་བ། སྟན་བལ་རིན་ཆེ་བ་
 དང་། མོན་དར་རིན་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྟན་བྱེད་པའི་ལྷ་བཟོས་ཅན། འབའ་ཞིག་དང་ཞེས་པའི་
 རྩ་ལུག་བལ་སྤྱད་པའི་སྤྱད་ལྷ་བཟོས་ཅན། ལུག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་དེའི་དགག་བྱ་དང་ལྷ་བཟོས་པའི་ལྷ་བཟོས་ཅན། ཡང་རྩ་ལུག་པ་དང་འདྲ་བ་དགོན་
 མོད་དང་རིན་ཐང་མཉམ་པ་འབའ་ཞིག་གམ། སྤྱད་པས་ལྷ་བཟོས་པ་ལ་སྟན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན།
 ཉེས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟན་བྱེད་སྤྱད་པའི་སྤྱད་སྤྱད་བཀག་པའི་དགག་བྱ་དེ་དང་ལྷ་བཟོས་པའི་ལྷ་བཟོས་
 ཡིན། བམ་པོ་ལྷ་བཟོས་པ་ལྷ་བཟོས་པ་འདི་ལྷ་བཟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་ཏེ། དཔེར་ན་མིའི་སྤྱད་མེད་ལ་
 བཀག་པ། ལྷ་མོ་ལ་ཡང་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་འཆད་ལ། སྤྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནི།
 རྩ་ལུག་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་ཏེ། འདི་ལྷ་བཟོས་སྟན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་
 དང་། གསེར་དཔུལ་མདོན་མཆོན་ལོང་བ་དང་། གསོད་པ་སྤྱོད་དང་ཁབ་རལ་འཆོས། །
 ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་མཆོན་གྱི་ཡན་ལག་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ་། གྲང་པོ་ནི། སྤྱིར་བཏང་
 བ་དང་། དམིགས་གྱི་བསལ་བའོ། གྲང་པོ་ལ་གཞུང་གི་དོན་དང་། སྤྱིའི་དོན་ཏེ། །

དང་པོ་ནི། བཅས་ལྷ་བཟོས་དག་སྤྱོད་གིས་ལམ་པ་ཐུན་མོང་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་སྤྱོད་པ་བྱས་
 ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དང་རྩ་ལུག་མཉམ་དུ་འཇུག་སྤྱོད་པ་བྱེད་བཞིན་པ་ན་མཆོན་གྱི་ཡན་ལག་པའི་མཆོན་
 རྟེན་མ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་དངོས་གྱི་ལྷ་བཟོས་པ་དེའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མཆོན་སྤྱི་གཉིས་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྤྱི་འདྲའི་ལྷ་བཟོས་པ་རྣམས་གྱི་བཅས་པ་
 རྣམ་འཛོགས་གི་རྒྱ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་། གཉིས་པ་ལ། དག་སྤྱོད་པ་མ་གཉིས་གྱི་ལྷ་བཟོས་པ་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཅི་འདྲའི་ལྷ་བཟོས་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་། རྩ་ལུག་མཐུན་པ་
 མིང་ཅམ་གྱི་ཐུན་མོང་བའོ། གྲང་པོ་ནི། ལྷ་བཟོས་པ་ལྷ་བཟོས་པ་དག་གོ། དེ་ཡང་འདི་ལྷ་བཟོས་། ལམ་
 པ་བཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་གཞི་མེད་དང་། ལག་ཅམ་འཆད་པ་དང་ནི་འཛོགས་པ་དང་། སྤྱོད་ལ་
 སོགས་པ་ལྷ་བཟོས་པ་གསེར་དཔུལ་དང་། མདོན་མཆོན་ཉི་ཆོང་ལྷ་བཟོས་པ་བྱེད་ལ་སོགས་གསུམ། །

ཤེས་བཞིན་དང་ནི་འདོན་དང་ཆོས་སྤྲུང་དང་། །ས་བོན་འདེབས་དང་རིམ་གཉིས་སྤྱོད་གས་གཅིག་
དང་། །འདུག་གནས་སྤྱེ་དང་བཅའ་དང་དུས་མིན་དང་། །སྤྱོད་ཆགས་བཅས་དང་གཅིར་བྱ་
དམག་ལས་གྱུར། །གསུམ་དང་མི་རིག་བསྐྱེད་པར་མ་རྫོགས་དང་། །ཁ་མ་བསྐྱུར་དང་ལོངས་པ་
ཆ་བའི་དུས། །དུད་འགོ་ཅི་དང་སྤྱོད་དང་གཞི་མེད་དང་། །རྒྱ་དང་བརྒྱ་དང་མ་གྲོན་དང་མི་གྲུས་
དང་། །ཆང་འབྲུང་དུས་མིན་སྤྱེ་རེངས་ཁབ་རལ་དང་། །གདིང་བ་གཡན་དག་བ་བདེ་གཤེགས་
ཆོས་གོས་སོ། །འདི་ནམས་ནི་དག་སྤྱོད་ལ་ལྷ་བ་གང་དུ་འབྱུར་བ་དེ་ཉིད་དག་སྤྱོད་མ་ལ་ཡང་
འབྱུར། མ་ལ་གང་དུ་འབྱུར་བ་དེ་ཉིད་མ་ལ་ཡང་འབྱུར་བས། ལྷ་བཅུ་ཅུ་ལྷ་པོ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་
བ་བྱེད་བཞིན་པ་མཆོག་གྱུར་ན། སྤྱོད་བའི་ཞིང་དང་། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
མཆོག་གྱུར་ན་མཐར་ཐུག་གི་ཞིང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཅམ་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ནི། བསྐྱོ་བ་ལས་གྱུར་བཞི་དང་
འབྲེལ་བ་དང་། །འབྱུར་འདུག་པ་དང་ལེན་དང་བྱིན་འཕྲོག་དང་། །བསྐྱོས་པ་བསྐྱུར་བ་དང་ནི་
གསོག་འཛོག་དང་། །རྒྱན་སྤྲུ་འདོན་དང་མི་ཆོས་སྤྲུ་མ་སྤྱེ། །འདི་གསུམ་མ་གཏོགས་བཅུ་པ་དང་
པོ་དང་། །འབྲུ་བ་བསྐྱོ་དང་བྱི་དང་གདིང་བ་དང་། །བྱིས་གཞོན་འབྲུང་བ་རིམ་གཉིས་ཅིག་པ་
དང་། །སྤྲངས་པ་ལ་སྤྱོད་པས་འདུས་ཤིང་བ་བ་དང་། །གསོག་འཛོག་དང་ནི་རྗེས་དང་གཟས་པ་
དང་། །གནས་ངན་ལེན་དང་བདེ་དང་འདུན་པ་དང་། །སྤྱིག་ལྷ་འཛོན་དང་སྤྲངས་པའི་རྗེས་
སྤྱོད་དང་། །དག་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་བསྐྱུད་དང་འབྱེད་བ་དང་། །སོར་མོ་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་སྤྲངས་
བྱེད་དང་། །སྤྱོད་དང་སྤྱོས་པ་མེད་དང་ལམ་འགོ་དང་། །བསྐྱུར་བ་ཉེར་འཛོག་སྤྱོད་དང་འཐབ་
པ་དང་། །མི་སྤྱོད་འགོ་དང་མི་གྲུས་བས་བཅས་དང་། །ད་སྤྱོད་བྱི་རྒྱང་བརྒྱལ་དང་སེང་གོ་ལས། །
གྱུར་བ་དང་ནི་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པའོ། །དེ་དག་ལ་ནི་མིང་ཅམ་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་སྤྱེ། མིང་མཐུན་
ཀྱང་ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དག་སྤྱོད་གིས་དག་སྤྱོད་
གི་དག་འདུན་སྤྱེ་ན་ལྷག་མར་འབྱུར་གྱི། དག་སྤྱོད་མའི་དེ་བྱེ་ན་དེར་མི་འབྱུར། དག་སྤྱོད་མས་
དག་སྤྱོད་མའི་དེ་བྱེ་ན་དེར་འབྱུར་ལ། དག་སྤྱོད་གིས་དེ་བྱེ་ན་དེར་མི་འབྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གི་དང་དགོ་སྒྲོང་མའི་འོ། །དང་པོ་
ནི། བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། འབྱེན་པ་ནས་ནི་བསྟེན་བསྐྱར་བསྐྱགས་པའི་
བར། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་ནི་སྒྲིན་བལ་ནས། །ཁུར་བའི་བར་དང་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་དང་། །
བརྟན་པ་ལས་ལྷུང་དགོན་པའི་འབྲལ་བ་དང་། །རས་ཆེན་སྒྲོད་དང་མ་བསྐྱོས་ལ་སོགས་བཅུ། །
ཡང་ཡང་ཟ་དང་གསོད་པ་སྒྲོང་བ་དང་། །ཉལ་བཤོམ་བྱིམ་ན་འདུག་དང་འགྲོང་བ་དང་། །
གདིང་མེད་སྒྲོད་དང་མ་ལོན་བསྟེན་བར་རྫོགས། །རས་ཆེན་སོ་སོར་བཤགས་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །
མ་བསྐྱོ་སྟན་འདུག་རྩ་སྟོན་མི་གཙང་འདོར། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དགོ་སྒྲོང་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བམ་པ་བཞི་དང་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་དང་། །
སྒྲུང་ལྷུང་བཅུ་བཞི་ལྷུང་བྱེད་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད། །སོར་བཤགས་བཅུ་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་དག་སྟེ། །
བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཙུ་གཅིག་པོ་དག་གོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི། འོ་ན་མཆོན་གྱུར་བ་ནི་དེའི་ཞིང་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཡོད་དམ་
ཞེན། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་
ནི་སྒྲོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། དངོས་གཞི་རྒྱད་ལ་ལྷན་བཞིན་པ་མཆོན་གྱུར་ན། མཆོན་རྟིང་
མའི་རྟེན་ལ་གང་དུ་འགྱུར་བའི་རྩལ་ནི་བཞི་སྟེ། རྒྱང་བ་ཆེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་བ་རྒྱང་
བར་འགྱུར་བ་དང་། མེད་པ་ལས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཡོད་པ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་བ་
རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར། སྒྲུ་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེག་པའི་བམ་པ་ལ་
ལྷོས་ཏེ་ན་སྒྲུད་པ། རེག་པའི་སྒྲོམ་པོའི་དོན་གྱི་སྒྲོར་བ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་བྱེད་བཞིན་པའི་དགོ་སྒྲོང་
པ་ལས། མར་མཆོན་གྱུར་ན་མཆོན་བྱི་མ་དེར་རེག་པམ་གྱི་ཞིང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ནི་གཅིག་
མཆོན་གྱུར་པའི་དཔེའོ། །གཉིས་ཀ་མཆོན་གྱུར་པའི་དཔེ་ནི། དགོ་སྒྲོང་གཉིས་སྒྲུ་རེངས་མ་ཤར་
བའི་མདུན་རོལ་དུ་བྱི་གཅིག་ལ་རེག་པ་དང་བཙས་ཏེ་ཉལ་བ་ལས། སྒྲུ་རེངས་ཤར་བ་དང་མཉམ་
དུ་དགོ་སྒྲོང་མར་མཆོན་གྱུར་ན། དགོ་སྒྲོང་མ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱི་གཅིག་ལ་མཆོན་མོ་ཉལ་
བའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཞིང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བྱེད་ལས་ན་སྒྲུད་པའི་དོན་གྱི་སྒྲོར་བ་བྱས་པ་ལས་མཆོན་
གྱུར་པའི་བྱིར། མདོར་ན་མཆོན་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷོས་པའི་ལྷུང་བ་ན་སྒྲུད་གྱི་སྒྲོར་བ་བྱེད་བཞིན་

པ་མཆོན་གྱུར་ན། སྦྱོར་བ་གང་བྱས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་འབྱུང་གི་གཞན་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་
 དོན་ཏེ། །འགྲུ་མ་ཐག་པ་དེས་ནི་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་
 དངོས་གཞི་བྱས་ཟིན་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པར་བྱ་སྟེ། དེར་ཡང་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་བ་ཆུང་
 བར་འབྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཆོན་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་
 པའི་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་བྱས་ཟིན་པ་མཆོན་གྱུར་པ་ནི། མཆོན་བྱི་མ་ལ་བཅས་པ་
 གང་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་བ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དགོ་སྦྱོང་མ་རེག་པམ་ཅན་མཆོན་གྱུར་ན།
 རེག་པའི་སྦྱོང་པོ་ཅན་དུ་འབྱུར་བ་དང་། དགོ་སྦྱོང་མ་ལུས་བཀའ་ཅན་མཆོན་གྱུར་ན་མི་ཆངས་
 སྦྱོང་གི་སྦྱོང་པོ་ཅན་དུ་འབྱུར་བ་དང་། འཆབ་པམ་ཅན་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་དང་། རློག་པམ་ཅན་
 མཆོན་གྱུར་ན་སྤངས་པའི་རྗེས་སྟོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བྱེད་ཅན་དུ་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ནི་ཞེས་པ་བཀར་
 པ་སྟེ། གང་ལས་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་བཀར་ན། སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་མཆོན་གྱུར་ན་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་དངོས་གཞི་སྦྱོང་ཅས་པ་དེ་ལས་བཀར། ཚུལ་ནི་དངོས་གཞི་བྱས་ཟིན་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་དེ་
 ཉིད་ལྷན་པའི་བྱུང་བ་མེད་ཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ནི་དེའི་ཡང་དམིགས་བསལ་འཆད་པ་ནི།
 འོ་ན་བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ཡོད་དམ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དགོ་སྦྱོང་རེག་པའི་སྦྱོང་པོ་
 ཅན་མཆོན་གྱུར་པ་ན། རེག་པམ་ཅན་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེན། བཅས་ལྷན་དགོ་སྦྱོང་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་སྦྱོང་མ་ལ་ལྷ་བ་བྱས་པ་ནི་མཆོན་གྱུར་པ་ན། མཆོན་བྱི་མ་ལ་བཅས་པ་གང་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་བ་
 དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་བྱི་མ་ལ་ལྷོས་པའི་ན་སྦྱང་པའི་ལྷ་བ་
 བྱས་ཟིན་པ་ནི། མཆོན་གྱུར་པ་ན་ཡང་ན་སྦྱང་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་
 དགོ་སྦྱོང་མ་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་ལྷ་བ་བྱེད་ཅན་མཆོན་གྱུར་པ་ན། དགོ་སྦྱོང་ཡང་འབྱིན་པའི་ལྷ་བ་བྱེད་
 ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ལྷ་ག་མ་ཅན་དུ་མི་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྷ་བ་མེད་པ་ཡོད་པར་
 མི་འབྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། དགོ་སྦྱོང་ལ་ལྷ་བ་བཟེད་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་སྤང་བ་དང་། དགོ་སྦྱོང་མ་
 ལ་ཞག་གཅིག་འཆང་བའི་སྤང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས། དགོ་སྦྱོང་གི་ལྷ་བ་བཟེད་ལྷ་ག་པོ་
 བཅང་ནས་ཞག་བཅུར་མ་ལོན་པ་ཞག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལོན་ནས་མཆོན་གྱུར་མ་ཐག་པ་དེ་ཆོས་
 ཅན། ལྷ་བ་བཟེད་ཞག་གཅིག་འཆང་བའི་སྤང་བ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་བ་བཟེད་ཉིད་མ་

ཐག་པའི་ཞག་གི་ཆ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དགོ་སྒྲོང་མའི་རྟེན་ལ་ལྷུང་བ་བྱེད་ལྷག་པོ་རྟེན་
 རས་ཞག་མ་ལོན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ཡོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི། དགོ་སྒྲོང་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་
 བན་ཚུན་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་བཞིན་པ་དང་བྱེད་བཞིན་པའི་མཆོན་གྱུར་པ་
 ཉིད་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། མཆོན་སྒྲུབ་མའི་ལྷུང་བ་དེ་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཞིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་དགོ་སྒྲོང་མ་ལམོར་མང་པོ་འཛོག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཅན་མཆོན་གྱུར་ན་ལྷུང་མེད་ཡིན་པ་
 བཞིན་ནོ། །ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཆོན་གྱུར་པས་ཉམས་པའི་ཚུལ་ལ། རིལ་གྱིས་ཉམས་
 པ་དང་། ཆ་ཤས་ནས་ཉམས་པ་གཉིས་ལས་འདིར་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤས་
 ཀྱི་ཉམས་ཚུལ་ནི་མདོ་གོང་མ་གསུམ་གྱིས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། དགོ་
 འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་འཆབ་ཉེས་ཅན་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་དགོ་སྒྲོང་པ་མ་མཆོན་གྱུར་
 པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། མཆོན་རྟེན་མ་ལ་སྒྲོ་བ་རྒྱུད་དགོས་པ་མིན་ཏེ། བཅའ་པའི་ཉེས་པ་ཉམས་པ་
 མ་ཡིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ལམ་པའི་འཆབ་ཉེས་ཀྱང་མཆོན་ནོ། །ཞེས་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་
 གསུང་ཞིང་། ལམ་པའི་འཆབ་ཉེས་ཡུལ་དུས་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་མཆོན་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་
 བོད་སྒྲུ་མ་རྒྱུས་གསུང་ལ། འདི་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ལམ་པ་ལ་འཆབ་བཅས་ཅན་
 ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་པ་མཆོན་གྱུར་པ་དེ་ལྷུང་བ་སྒྲེ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེས་
 སྒྲུ་པ་ཐུལ་ནས་སྒྲུར་ཡང་ལེན་ན་སྒྲེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཆོན་སྒྲུ་མ་ལ་འགྲུབ་རྒྱུད་
 པ་ན་ཆོས་ཅན། དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཕྱི་མའི་རྟེན་ལ་སྒྲུར་ཡང་ནོད་ནས་སྒྱུད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། བྱི་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་བ་སྒྲུར་སྒྱུད་མི་དགོས་པས་དེ་ལས་བཀར་བའོ། །གཉིས་པ་མཆོན་
 འགྱུར་གྱི་མདོ་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་བཤད་པ་ནི། མཆོན་གྱུར་པ་ན་
 ལྷུང་བ་མཉམ་པ་རང་ས་འཛིན་པ་དང་། ཡོད་པ་རྒྱུས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་བ་རྒྱུང་བར་
 འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་པ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་
 ཡོད་དེ། ལུས་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དུ་གྱུར། དེའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་གཉེན་པོ་ཆོག་རྒྱུས་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་སོ། །
 དོན་འདི་དག་ཞུ་འགྲེལ་མཁན་པོ་ན་རེ། འོ་ན་ལུང་ཞུ་བ་ལས། བཅུན་པ་རེ་ཞིག་དགོ་སྒྲོང་སྒྲེས་

བ་དང་ལྷན་ཅིག་ལུས་ཀྱི་རིག་པ་བཞིན་པ་ལས། དེ་ཡང་མཚན་གྱུར་ནས་དག་སྒྲོང་མར་རིག་ན་
 ཅིར་གྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། དག་སྒྲོང་མ་ཁུ་བ་འབྱེན་པ་ལས་མཚན་གྱུར་
 ཏེ། དག་སྒྲོང་དུ་རིག་ན་ཅིར་འགྱུར། དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས། ལུང་
 དང་འགལ་བ་དང་། དག་སྒྲོང་མ་འབྱེན་ལྷག་ཅན་མཚན་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ལུང་བྱེད་ཅན་ཡིན་
 བ། ལུང་བྱེད་དགུ་བཅུ་ཅ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་དེའི་ལན་འདོན་པ་
 བོ་སྤྲོ་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཉམས་པས། ཡིད་གཏད་པར་མི་བྱའོ། །
 འགྲེལ་ཚུང་མ་ཁན་པོ་ནི། བམ་པ་བྱུང་ན་མཚན་གྱུར་པ་ལས་ལྷར་གྱུར་གྱང་མི་པན་ཏེ། བམ་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་མ་ཁན་པོ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ། རུས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་པ་
རྣམ་པར་བཅད་ནས། ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལྟར་བའི་བྱེད་པ་པོར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲེ་གནས་གཞན་ལ་
བརྟེན་པའི་དོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། རང་འགྲོ་བ་གར་གཏོགས་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་
གཞག་པ་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། རང་
ཤེས་རྒྱུད་གར་གཏོགས་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་གཞག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཚེས་གྱི་ཆ་ལ་
བརྟེན་པའི་དོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། འཕེན་པ་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ལུས་ལྟར་བ་
བསྐྱེད་པའི་གཞིར་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟར་བ་སྡེ་ལྔ་ལས་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སེམས་ཅན་
གྱི་ལུས་དགོས་པ་པལ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ། ཡུལ་གང་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
ཟུབ་པ་དེའི་ཆེ་ཡུལ་གྱི་ལུས་ཚེས་ཅན། ལྟར་བ་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
ལྟར་བ་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་དངོས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དག་སྦྱོང་གིས་
སྒྲེས་པའི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས། ཡུལ་དེ་བྱད་མེད་ཏུ་མཆོན་གྱུར་ན། སྒྲེས་པའི་
ལུས་དེ་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱད་མེད་གྱི་ལུས་དེ་དངོས་གཞིའི་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཆེ་
སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོམ་པོ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་ལྟག་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམར་སྟོན་པ་གསུང་
མོད། ཞིབ་ཏུ་བྱེད་ན་དེ་འདྲ་དེ་མཐར་ཐུག་ཟུབ་པ་དང་རུས་མཉམ་ཏུ་མཆོན་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི།

མཚན་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་གཞི་འོང་དོན་མེད་ལ། སྦྱར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་མཚན་གྱུར་ན་ནི།
 མཚན་ཕྱི་མ་ལ་གང་ཡོད་ཀྱི་སྦྱར་དངོས་གཞིས་ཀ་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་འགྲེལ་པ་ལས་དཔེར་བརྗོད་
 གཞིས་པ་གསུངས་པ་ནི། བསད་བྱ་དེས་དག་བཙུང་པ་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱར་བ་བྱས་
 བས། དེས་དག་བཙུང་ཐོབ་པའི་ཆེ་གསོད་པར་བྱེད་ན་དག་བཙུང་པའི་ལུས་དེ་སྟོག་གཙོད་པའི་
 བས་པ་དང་། མཚན་མེད་གཞིས་ཀའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་
 བོད་གཞན་དག་གིས་དགག་པ་མཛད་པ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེད་འོག་དག་བཙུང་པ་ལ་མིན། །
 ཞེས་བཤད་པ་དང་འགྲེལ་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགྲེལ་ཆོག་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པས་
 ཕྱོགས་སྒྲིའི་ནམ་མ་ལངས་པའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྦྱར་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་
 བྱས་ནས། དག་བཙུང་པའི་ལུས་ལ་དངོས་གཞིའི་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལ་འཆད་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཞི་ལས། དག་བཙུང་པ་དེ་གསོད་པར་བྱེད་ན། ཞེས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །ཡང་འགྲེལ་པར་བསད་བྱ་དག་བཙུང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཆེ། སྦྱར་བ་བྱས་འགྲོད་པ་
 དག་པོ་ལྟ་བུས་སྦྱར་བ་དེ་ལས་ཕྱིར་ལོག། དེའི་འོག་ཏུ་ཡུལ་དེར་དག་བཙུང་པ་ཐོབ། སྦྱར་བ་སྦྱ་
 མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གི་བར་གྱུར་ན་དག་བཙུང་པའི་ལུས་དེ་སྟོག་གཙོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོ་
 ཡིན་གྱི། མཚན་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་སྒྲིའི་བཞིན་
 པ་དེ་ཅུང་ཟད་དཀའ་བར་སྒྲུང་ཡང་དོན་ནི། དག་བཙུང་པའི་ཆེ་ལ་འདུན་པ་ལོག་ཅིང་། གསོད་
 པའི་ཆེ་ལ་མ་ལོག་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལས་དངོས་གཞི་ཡང་
 འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གཅིག་ལ་འདུན་པ་བྱེད་ལོག་དེ་འདྲ་མི་སྤྱིད་དོ་སྟུམ་ན་མ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དག་བཙུང་པ་མི་གསོད་པའི་ཡིད་དམ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས། ཡུལ་དེ་དོན་ལ་
 དག་བཙུང་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་མིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་བསད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་འགྲེལ་པ་མཁན་
 པོ་དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྦྱར་སྟོག་གཙོད་པས་པའི་
 སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷང་བ་རྒྱུས་ལ་དོན་ཤེས་མཐུན་པའི་སྟོན་ནས་
 དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། དོན་དེར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་ན་དངོས་པོ་ལ་དོན་དེ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས།
 དངོས་གཞི་ལ་དོན་གཙོ་ཆེ་བའི་གོ་དོན་དུ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་སྐྱམ་པོ་བཙན་པར་བྱའོ་སྟུམ་

དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ། མཚོན་བསྟན་པ་ལས་མི་གི་བར་གྱུར་གྱི་སྒྱུར་དངོས་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་
 འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་བཞེད་པའི་བྱིར། འོ་ན་དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཤེས་མཐུན་པའི་མི་ལ་མིར་ཤེས་
 པ་དང་། དག་བཙུམ་ལ་དག་བཙུམ་དུ་ཤེས་པ་སྟོག་གཙོད་པམ་པ་དང་། དག་བཙུམ་བསད་
 པའི་མཚམས་མེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་
 ཡུལ་འདི་ནི་མི་འམ་དུད་འགོ་འམ་དག་བཙུམ་པའམ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་གང་ཡིན་གྱི་རུང་། བསད་པར་
 བྱའོ་སྟམ་དུ་རྟེན་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ་བསད་པ་ལས་མཐར་ཐུག་སྟེ་གི་ཡང་། དོན་ཤེས་མཐུན་པར་
 འབྱུང་བར་བཞེད་པའི་བྱིར། ཡང་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་ཆེ་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་འདི། ལྷུང་བ་
 འབྱེན་པ་བོའི་ལུས་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་
 གོང་དུ་མཚན་གྱི་སྐབས་དེར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་བཞི་བོ་འདི་ཡུལ་
 ལ་དོགས་པ་གཙོད་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་མཐའ་དག་གིས་ལུང་གི་ལུང་དངས་ནས་
 གསལ་བར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་མཁན་པོའི་
 འདོད་པ་འགོག་པ་ན་གཙུག་ལུང་ཅན་གྱིས་པ་དག་བཙུམ་དུ་མ་ཤེས་གྱིང་། བསད་ན་མཚམས་
 མེད་གཉིས་སྟེ་བར་བཤད་པ་དེ་ནི་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་པ་དང་། ཡང་
 རྟེན་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ལུང་ཁྱབ་ལས། མི་ལ་མི་མ་ལགས་པའི་འདུ་ཤེས་
 བརྒྱམ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་པ་སྟོམ་བོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལུང་གཉིས་ཀ་ལས་དེར་
 འདུ་ཤེས་པས་སོ། །ཞེས་མི་ལ་མིར་ཤེས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་དག་གྱིང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་པ་དང་དག་བཙུམ་པའི་
 གཞི་མཐུན་བསད་ན་མཚམས་མེད་གཉིས་དང་། སྟོག་གཙོད་པམ་པ་སྟེ་གསུམ་ལས་གང་མི་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ན་འཛིག་པའི་བྱིར་དང་། གསུམ་ཀ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྩི་བ་
 རྣམ་པར་བཞག་པའི་བྱིར་དང་། དེ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དགོས་ན། རི་སྐད་དུ།
 གཞི་གཙུག་ལ་དུ་མ་ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི། རི་སྐད་པ་དེ་སྐད་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་
 བའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། སྟོག་གཙོད་པམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་ལ་མིར་ཤེས་པ་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་ན། རི་སྐད་དུ། འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་བསད་པ་ལ་ཡང་། ཞེས་པའི་

མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས་མིའི་མངལ་དུ་དུད་འགྲོ་བསང་བ་ལས་ལུང་བྱེད་དུ་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་གཞན་དུད་འགྲོ་སོགས་ལ་སྐྱེས་པའི་མི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་མིའི་
འགྲོ་བ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མིར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་འབངས་ཤིང་། མིའི་སྐྱེ་
མཆེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། དེ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་དེ་མི་ཡིན་ན་མི་གསོད་ཅིང་།
མི་མ་ཡིན་ན་གསོད་པར་དམ་བཅས་པ་ལས་སྐབས་གཞན་དུ་སྐྱེ་མཆོན་ལྟར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་ནས།
མི་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསང་བ་ལས། ཤི་བ་དེའི་ཆེ་དངོས་གཞི་ལ་ཕམ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ།
དོན་ཤེས་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་འདྲའི་འགྲོ་བ་པ་དེ་ལ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་
མིའམ་དུད་འགྲོའམ་གང་ཡིན་གྱིང་རུང་བསང་བར་བྱའོ། །སྐྱམ་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བའི་སྒྲོ་ནས་
བསང་བ་ལས། ཤི་བ་དེའི་ཆེ་སྒྲོག་གཅོད་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དངོས་གཞི་ལ་
མི་ཤི་བ་གང་ཞིག་ ཡིད་གཉིས་ནི་འདུ་ཤེས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་དོན་ཤེས་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། མདོ་འདི་ནི་ཡུལ་མི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་
སྒྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་པ་གང་ཞིག་ །སྐྱགས་དང་སྐྱན་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་ལས་འགྲོ་
བ་གཞན་ལྟའམ་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པ་བརྟེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་ངེས་པར་བཟུང་
བའི་སྒྲོ་ནས་བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་བྱོད་བསང་བ་ལ་ཡང་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མིའི་
འགྲོ་བ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདིའི་མཐའ་བཅད་པ་ནི་སྒྲོག་གཅོད་ཕམ་པའི་སྐྱེ་
དོན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་སོ། །མདོ་འདི་ནི་སྒྲོག་གཅོད་གྱི་སྐབས་གྱི་ལུང་བ་རྒྱུས་དང་
སྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སོགས་གཞན་དང་མི་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདུལ་བ་འཛིན་
པ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན།
སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་དེ་བྱོད་གྱི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་མ་བྱལ་སྟེ།
སྒྱུར་གྱི་རང་གི་ལུས་རྟེན་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་

བུའོ། །མདོ་འདི་གཉིས་ནི་རྒྱན་ལྷན་གྱི་ལྷང་བ་དེའང་ཡལ་ཆེ་བ་ལ་སྒྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉེས་པ་
 དེ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པའི་ཆོ། སྒྱུར་གྱི་སྒྱུར་བའི་ལྷང་བ་དེ་དང་། ཕྱིས་དངོས་གཞི་ལ་ལྷང་བ་ཡོད་
 མེད་གཉིས་ལས། ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཕྱིར་བཅོས་སོ་སོར་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གཞི་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པ་དུ་མ་ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་གཞི་མ་ཡིན་
 ཏེ། བཅས་རིགས་རི་སྟོད་པ་དེ་སྟོད་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བཅས་
 ལྷན་དགོས་སྟོང་གིས་དུས་རུང་གི་ཟས་གསོག་འཛོག་ཅན་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཕྱི་དོ་ཟས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 བཞི་པ་ལ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་སྒྱུར་བ་དང་། དག་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷང་བ་ནི་རིགས་
 གཉིས་ཏེ། ཆ་ཅན་གྱི་དང་། ཆའི་འོ། །དང་པོ་ནི། དམ་ལྷག་ལྷ་བྱ་ལྷང་བ་ལྷི་བ་རྣམས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆ་མཐུན་གྱི་ཆ་དང་། ཆ་གས་གྱི་ཆའོ། །དང་པོ་ནི་མི་ཆངས་སྟོད་གྱི་ཆ་
 མཐུན་འབྱིན་པ་དང་རེག་པ་ལྟ་བུ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་བྱིན་འཕྲོག་དང་། དངོས་སྒྱུར་ལྟ་བུ་དང་།
 སྟོག་གཅོད་གྱི་དུད་འགོ་གསོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱན་སྒྲིའི་གཞི་མེད་སྒྱུར་འདེབས་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ནི་ཡམ་པ་སོ་སོའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 ཆ་དང་ཆ་གས་སུ་བྱེ་བ་དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་
 ཀྱན་སྟོང་མི་ཆངས་པར་སྟོད་འདོད་གྱི་བྱད་མེད་ལ་རེག་པའི་ལྷང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་ཆངས་པར་
 སྟོད་པའི་ལྷང་བ་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆ་གས་གྱི་ལྷང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱུའི་ཀྱན་
 སྟོང་རེག་པའི་ལྷག་མ་སྟོང་བྱེད་གྱིས་སྒྲུང་བའི་བྱད་མེད་ལ་རེག་པའི་ལྷང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་
 ཆངས་སྟོད་གྱི་ལྷང་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ཆངས་སྟོད་དེའི་ཆ་མཐུན་གྱི་ལྷང་བ་དེར་
 གཏོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་རྒྱུའི་ཀྱན་སྟོང་གང་ཡོད་པ་དེའི་ལྷང་བ་ཡང་དེར་ངེས་
 གསལ་ཞེན། རྒྱུའི་ཀྱན་སྟོང་མི་ཆངས་སྟོད་གྱིས་ཀྱན་སྟོང་གིས་ཀྱན་ནས་སྒྲུང་བའི་ལྷང་བ་ཡིན་ན།
 མི་ཆངས་སྟོད་གྱི་ལྷང་བ་ཡིན་པས་མ་བྱེད་ལྟོ། རྒྱུའི་ཀྱན་སྟོང་མི་ཆངས་སྟོད་གྱི་བསམ་པས་བྱེད་
 ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། དུས་གྱི་ཀྱན་སྟོང་གི་དབང་གིས་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་འགའ་
 ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ངེས་གསལ་ཞེན། མཐའ་ཡམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངེས་པ་རྣམས་ནི་མ་
 གཏོགས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུའི་ཀྱན་སྟོང་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་ལམ་གསུམ་ཉམས་པ་དང་མ་ཉམས་

པའི་དབང་གིས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིབ་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བའོ། །ལམ་ཉམས་པ་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་ཀྱི་ཀུན་
 སྒྲིབ་ཐ་དད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མ་སྒྲིམ་ན་ནི། མི་ཚངས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྒྲིམ་
 བོ་ལས་མ་འདས་སོ། །མདོར་ན་མདོ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཆ་མཐུན་གྱི་ལྷ་མོ་ཐ་ཐམས་ཅད་ཀུན་སྒྲིབ་གི་
 སྒྲིམ་ནས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་རྒྱུད་ཀུན་སྒྲིབ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། མཐར་
 ཐུག་གི་ཆེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིབ་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟན་ནོ། །ལྷ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ཐ་ཐ་དད་
 སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་དང་། གཞི་ཐ་དད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐ་ཐ་དད་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བ་དུ་
 མའི་འབྲས་བུ་ལྷ་མོ་ཐ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་བཞག་སྟེ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུན་ཐ་དད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་ན་ལྷ་མོ་
 ཐ་ཐ་དད་གི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར། མདོ་འདི་ནི་དགེ་སྒྲིབ་གི་ལྷ་མོ་ཐ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཞི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འབྱུང་གྱུར་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁང་
 པ་ཆོད་ལྷག་ལྷ་མོ་བྱེད་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ། རང་གིས་འཕྲོ་ཐོན་པར་བྱས་པའི་ལྷ་མོ་ཐ་ཐ་དད་ཀྱི་ཆོས་
 ཅན། ཁང་པའི་ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་ལྷ་མོ་ཐ་ཐ་དད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། བྱེད་སྒྲིམ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་བཅུ་དགུ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་མོ། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བྱུར་འཇུག་དང་། །
 སྒྲིབ་པ་ལ་འབྲེལ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །དུག་དང་བལ་ཆེལ་ཐ་གཉིས། །རིམ་ལྷག་བཟོ་བྱེད་
 ཁང་རལ་བདུན། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་པ་བཏབ་པའི་ཆ་
 ཉིད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐ་ཐ་དད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ན་སྒྲིབ་པའི་ལྷ་མོ་ཐ་ཐ་དད་ཀྱི་ཆོས་
 ཅན་དཔེར་ན་ཐམས་པས་སྒྲིབ་པ་བཏབ་ན་ལྷག་མ་དང་། ལྷག་མས་སྒྲིབ་པ་བཏབ་ན་ལྷ་མོ་བྱེད་དང་།
 དེ་དང་སོར་བཞགས་ཀྱིས་བཏབ་ན་ཉིས་བྱས་དང་། དེས་དེ་བཏབ་ན་ཉིས་བྱས་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་བ་
 བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལ། སྒྲིབ་བཏབ་པ་དང་། དམིགས་
 ཀྱི་བསམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མོ་ཐ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་སུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བས་
 ཞུགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འདུ་གཤམ་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པའི་ཡན་ལག་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གཞི་དེ་མི་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོས་ཟ་བཞིན་དུ་གང་ཡིན་ཡང་བསམ་
 པར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ། ཏེན་དེས་པར་བཟུང་བའི་སྒྲིབ་པས་བསམ་ན། གཞི་དེ་མི་ཡིན་ན་ཐམས་པ།

དུང་འགྲོ་ཡིན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །མདོ་འདི་ནི་དངོས་གཞི་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་ཤེས་མཐུན་ན་ཡང་། གཞི་རིམ་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྒྱུར་བ་ལ་ཡང་དོན་ཤེས་མཐུན་པ་དགོས་སམ་སྒྲུམ་ན།
 སྒྱུར་བའི་ལྷུང་བ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་རྒྱུང་བ་ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤིང་སྒྲུམ་པོ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་གསོད་པའི་བསམ་བས་མཚོན་
 བསྟན་ན། སྒྱུར་བ་ལ་མི་གསོད་པའི་སྒྲུམ་པོ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐེ་ཚོམ་བྱ་བས་ཞུགས་པ་ནི་
 ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དོན་ལ་མིར་གནས་པ་ལ། མིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་
 ཤེས་མཐུན་པ་འབྱུང་བའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་ཞེས་ལྷུས་བྱིན་ལྟ་བུ་གཞི་ངེས་པ་ཅན་
 གསོད་པར་བསམ་པ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། འདུ་ཤེས་སྒྱི་མ་འབྱུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པ་མིན་ཏེ། ལྷས་
 བྱིན་དེ་ཉིད་བསད་པའི་སྒྲོ་ནས། འདུ་ཤེས་བྱེ་བྲག་རྒྱུ་མ་འབྱུལ་བ་གཅིག་གྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ལྷས་བྱིན་གསོད་པར་བསམ་པ་ལས། མཚོད་སྒྱིན་བསད་ན་སྒྱུར་བ་ལ་སྒྲུམ་པོ་དང་།
 དངོས་གཞི་ལ་ལྷུང་མེད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། བསམ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་
 དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མི་ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་དང་། ཁྱབ་འབྱིན་པ་གཉིས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། གང་
 བསམ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཡིན་པར་མ་ཟད་དེ། མ་བསམ་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པ་རྩུན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐམ་པ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ཉན་པ་པོ་ཡང་གང་བསམ་སྒྲུབ་པ་
 དེ་ཉིད་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བསམ་སྒྲུབ་པའི་ཉན་པ་པོ་གཞན་གྱིས་གྱུང་ཁྱོད་གྱི་
 ཡན་ལག་རྒྱ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞར་བྱུང་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་དུ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་ཚོས་
 ཅན། དོན་ཤེས་མི་མཐུན་ཡང་མི་ཚངས་སྒྱུད་གྱི་ཡུལ་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲིག་པ་བསྟེན་པའི་
 ཕྱིར། མཐུ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ཡན་ལག་གི་སེལ་བ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ལ། དབང་དུ་བྱེད་པའི་མདོ་དང་། སོ་སོའི་
 དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོག་མ་དག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ཡན་ལག་རྒྱ་བཞག་པ་རྒྱམས་ཚང་བ་ལས་
 གཞན་ལ་ལྷུང་བའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ན་སྒྲུབ་པ་ཉིད་སྒྱུད་པའི་
 ཕྱིར། ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་ཚང་དུ་མ་མ་ཚང་བ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་བས་གྱུང་ཆེས་ན་སྒྲུབ་གྱི་རྒྱ་

ཡིན་ཏེ། ལྷ་མོ་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པའི་ཡན་ལག་རྟུ་མ་མ་ཚང་ཞིང་། གཅིག་ཙམ་
ཚང་བའི་ཕྱིར། མི་ཡན་ལག་རྟུ་དགོས་པའི་ལྷ་མོ་བ་ལ། རུང་འགྲོ་ཡན་ལག་རྟུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་
ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ །བསམ་པའི་ཡན་
ལག་ །མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ །སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་གོ་ །དང་པོ་ལ། ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རེག་པ་དང་། ཐ་སྙད་སྦྱི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱིམ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་བྱུང་མེད་ཏུ་
འབྱུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། རེག་པའི་ལྷ་ག་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་མེད་སྦྱི་སྦྱིད་
གྱི་ལྷ་མོ་བ་རྣམས་གྱི་ཡན་ལག་རྟུ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རེག་པའི་ལྷ་ག་མ་དང་པམ་པ་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། རེག་བྱ་རེག་བྱེད་གཉིས་ཀའི་ལུས་མ་ཉམས་
པ་ཡན་ལག་རྟུ་དགོས་ཏེ། དེ་ཁྱོད་གྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ག་ག་ཆེ་ལ་བྱེད་
པའི་ལྷ་མོ་བ་དངོས་གཞི་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །སེན་མོ་ངོས་དང་། ས་
མེད་པའི་རུས་པ་དང་། སྦྱ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རེག་པའི་པམ་ལྷ་ག་དང་། ག་ག་ཆེ་ལ་བྱེད་པའི་
ལྷ་མོ་བ་བྱེད་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་རྟུ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་ལུས་ཉམས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་སྦྱི་སྦྱིད་ལ། དངོས་དང་། སེལ་བ་དང་། རེག་པ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་པ་ཐ་སྙད་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་རྟུ་བྱེད་པའི་ལྷ་མོ་
བ་རྣམས་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ལྷ་ནི། མི་
ཡིན་པ། སྦྱ་ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་
མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་སེལ་བ་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་པ་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་ཉམས་པ་སྦྱོ་བ་
སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་རྟུ་བྱེད་པའི་ལྷ་མོ་བ་རྣམས་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པའི་སྦྱོ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཡིན་ཡང་མ་ནིང་དང་། མཚན་
གཉིས་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཉམས་པ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ནི། རེག་པའི་པམ་ལྷ་ག་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་སྦྱི་སྦྱིད་གྱི་ལྷ་མོ་བ་དང་།

འདྲ་སྟེ། མི་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་བྱོང་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བེ་ཞེས་པ་ནི་དེས་པར་བཟུང་བ་སྟེ། རེག་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནི་ཐ་སྟོང་གི་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་འདྲ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡུལ་གྱི་རེག་པ་
ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་ཐ་སྟོང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བྱི་རོལ་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། མ་ཆགས་པ་དང་། ཉམས་པ་ལ་ནི་
ཆོས་ཅན། བྱིམ་པ་སྒྱི་བསྐྱེད་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ།
བྱེད་ཉིད་བྱིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རབ་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ། བྱི་རོལ་པའི་རབ་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་
པ་གཉིས། རང་པའི་རབ་བྱུང་སྒྱི་ལས་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། བྱི་རོ་གོང་དུ་འཇུག་པ་གཉིས།
དག་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་དག་ཚུལ་བསྒྲིལ་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བཤད་ཀྱང་། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་
བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་སྒྱི་བསྐྱེད་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དག་སྒྲོང་དང་དག་སྒྲོང་མ་བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་པ་ཅན་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དག་སྒྲོང་པ་མས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་
ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པ་སྒྱི་བསྐྱེད་གི་ལྷུང་བ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷུང་
བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དག་སྒྲོང་དེ་མཆོན་དང་ལྡན་པ་རང་ཕྱོགས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དག་གི་སྒྲོ་
ནས་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། དེ་བྱོང་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་
དག་སྒྲོང་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་འདིར་གཏོགས་པ་ལ་བྱིམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན།
དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཅན་ཉིད་གི་བས་ཀྱང་ན་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྫས་ལྷུང་བཟེད་དང་།
ཆོས་གོས་དང་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རྫས་དེ་རུང་བ་ཉིད་དང་ཆོད་
དང་ལྡན་པ་སོགས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱོང་གི་དངོས་གཞི་ཆོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ནི། རང་གི་དོན་ཉིད་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་

བསྟན་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་སྤྱད་བྱ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་
 བོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་གཞི་ཞེས་བྱ་ན། བ་རུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱུ་ལས་རྟེན་བྱེད་པས་ན་དེ་ཞེས་
 བྱའོ། །གང་གི་ན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་འོ། །དབྱེན་བཅུ་བདུན་སྟེ། རི་སྐད་དུ་ལུང་གཞི་ལས།
 རབ་བྱུང་གསོ་སྦྱང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེད་དབྱར་དང་གོ་ལྷགས་དང་། །སྤྱན་དང་གོས་དང་སྤྱ་
 བརྒྱད་དང་། །གོ་ལྷགས་བེ་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། །དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །སྦྱོང་དང་
 གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་དང་། །གནས་མལ་དང་ནི་ཚོད་པ་སྟེ། །དགོ་འདུན་དབྱེན་རྣམས་བསྟུས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་ལ་གོ་ལྷགས་བེ་པའི་གཞི་དང་། དམར་སེར་ཅན་གྱི་གཉིས་
 གཅིག་དུ་བསྟུས་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་
 པ་བསྟུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་འོ། །སྦྱོང་དང་ཞེས་པ་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་སྦྱོང་པའི་གཞི་འོ། །
 གསོ་སྦྱང་གཞག་པ་དང་ཅེས་པ་ནི། ཡོངས་སྤྱད་བྱེད་པའི་གཞི་འོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ལུང་
 དང་མདོ་འདིར་འབྱུང་བ་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱད་བཅི་ཞེ་ན། འདིར་དབྱར་གྱི་གཞི་སྤྱར་
 བསྟན་ནས། དགག་དབྱེད་ཕྱིས་བསྟན་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པའོ། །འདིར་གོས་སྤྱར་བསྟན་པ་
 ནི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གཅོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་འང་གསུམ་ལས། སྤྱ་བརྒྱད་གི་གཞི་ནི་གོས་རྒྱ་ཡིན་པ་
 དང་། དགག་དབྱེད་དང་དངོས་སྤྱུ་འབྲེལ་བས་དང་པོར་བསྟན། གོས་ཅམ་དང་གོ་ལྷགས་ནི་སྤྱིར་
 བཏང་དང་། དམིགས་བསལ་ཡིན་པས་རིམ་པར་བསྟན་ནོ། །ཚོད་པའི་གཞི་གསུམ་ནི་བརྗོད་བྱ་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བྱེད་བཞིག་ཅུང་བས་དང་པོར་
 བསྟན་ནོ། །བཅུ་བདུན་པོ་དེ་བསྟུན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྤྱམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་རབ་བྱུང་གི་གཞི་
 སྟེ། སྤྱར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བསྐྱུང་ཐབས་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་གཉིས་སྟོན་
 ཏེ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྤྱད་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་། བདེ་བར་གནས་པ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུང་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། དབྱར་དང་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེད་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱན་དང་གོས་ཀྱི་

ཡང་སྐབས་དེར་གདོས་ལུང་གདགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ན། ཐ་གུས་རྒྱ་བ་ལ་གདགས་
 མོ་ཞེས་པ་གཅིག་ཅུ་པའི་རྒྱ་དཔེ་དང་། འགྲེལ་བ་གཞན་ན་ཡོད་པར་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་
 གསུངས། གཞིའི་རྒྱ་ནི། མདོ་ལས། ཅན་ཅིལ་བ་པ་ལ་ཤ། ཨ་ཤུང་ཐ་དང་ཅན་དམར། །
 རྒྱས་སྒྲུང་ཏ་ལ་གོ་བྱ་ག། ཤིང་ཤ་པ་དང་ཏ་མ་ལ། ཨ་སྒྲུང་ཏ་ལ་སྒྲུང་ཏ་ལ། ཏིན་ཏི་སར་ཨ་ཤོ་ག།
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་། འོ་སེ་ལས་ནི་འབད་དེ་བྱ། ཞེས་དང་། ཚད་ནི་རྒྱ་དུ་
 མོར་ཚད་ཀྱི། བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཉིད་བྱ་ཞིང་། ཞིང་དུ་སོར་དུག་བྱ་བ་སྟེ། འབདས་སུ་ཡང་ནི་
 གཉིས་བྱའོ། སོར་མོའི་ཆོགས་ཀྱི་ཚད་དག་གིས། ཟུར་བཞིར་ཚད་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། །
 ལེགས་མཉམ་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་གསལ། རྩེ་གཉིས་སྒྲུང་པའི་མགོ་བཞིན་ནོ། འདི་ནས་བརྒྱད་
 པར་བྱེད་པ་ཡང་། ཤིང་དེ་ཉིད་ལ་འབད་དེ་བྱས། སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་ཚད་དག་ལ། རྒྱུ་
 ཞིང་རྩེ་གཉིས་ནི་ལེའི་མགོ། འཆང་བཟུང་ཚད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་འཇམ་དང་རྩེ་བས་
 མཉམ་པར། ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱད་རེ་རེ་ལ་སྒྲུང་ཅུ་ཅུ་ལ་ཅུ་ལ་རེ་སྟེ། བརྒྱ་དང་ལྔ། ཏྲི་
 གསུམ་སྟེ་སྟེ་རྒྱུར་བཏང་དུ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བརྒྱད་པར་བཤད་དོ། གཉིས་པ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་
 ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་བྱ་བ་གནས་ཀྱི་སྐབས། གང་གི་བྱ་བ་ཆོགས་པའི་སྐབས། གང་དག་བྱ་
 བ་ཆོག་པའི་སྐབས་སོ། འདྲ་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་།
 མཆམས་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། འདྲ་པོ་ནི་གསོ་སྦྱང་གི་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ། མདོན་པར་
 རྒྱབ་པའི་མཆམས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་མཆམས་སོ། འདྲ་པོ་ལ་གཉིས། དག་
 གིས་མདོན་པར་བརྒྱབས་པའི་དང་། ལུས་ཀྱི་མདོན་པར་བརྒྱབས་པའི་མཆམས་སོ། འདྲ་པོ་ལ་
 མཆམས་གཅོད་པའི་རྩལ་དང་། དགྲོལ་བའི་རྩལ་ལོ། འདྲ་པོ་ལ་མཆམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དང་།
 མཆམས་བྱ་རྒྱུ་བཅད་པའི་རྩལ་ལོ། འདྲ་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེར་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་
 གནང་བ་སྟོན་པའོ། འདྲ་པོ་ནི་མཆམས་བཅད་པར་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི་དེ་དག་གནང་བ་
 སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སོགས་སོ། གཉིས་པ་དགྲོལ་བ་ནི་མཆམས་དག་སོགས་
 སོ། གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་བརྒྱབ་པའི་མཆམས་ནི། མཆམས་མ་བཅད་པ་སོགས་སོ། གཉིས་པ་
 ནི་དགོན་པ་སོགས་སོ། སྐབས་འདིར་མཆམས་པོ་ཆེ་གཅོད་པ། ཡང་དེ་བཞུགས་ནས་མཆམས་

ལུ་ཁྱུང་གཅོད་པ། ཡང་ཐོག་མར་མཆོམས་ལུ་ཁྱུང་དུ་མ་བཅད་ཅིང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་མཆོམས་
 གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བ། ཆོག་གཅིག་གིས་མཆོམས་གཉིས་གཅོད་པ་དང་། དགོལ་བའི་ཆོག་
 རྒྱུ་མཐའ་གསུངས་སོ། །འདིར་མཆོམས་ཆེན་གྱི་ཆད་ནི། དབུས་ནས་དཔག་ཆད་ཐུང་དང་གསུམ་
 གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ཡིན་ལ། དགྱིལ་འཁོར་བའི་ཁྱུང་ཆད་ནི། དགོ་སྒྲོང་བཞི་བཅུའི་གདིང་བ་
 ཤོང་བ་ལ་བཤད་ལ། དེ་ཡང་དགོ་སྒྲོང་མའི་དབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མ་མཐའ་དགོ་སྒྲོང་བཞི་བཅུ་ཆད་
 དགོས་པ་ལ་བསམས་པའོ། །ཡང་མཆོམས་ལུ་ཁྱུང་ཡིན་ན། དགྱིལ་འཁོར་བ་ཡིན་པས་བྱབ་ལ།
 དགྱིལ་འཁོར་བ་ལ་དེས་མ་བྱབ་པ་ནི་གཞུང་དུ་གསལ་ཞིང་། ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་
 གནད་བཞི་མཆོམས་ཁྱུང་བཅད་པའི་ནང་དུ་ཡང་ཆགས་ཏེ། ལུ་བ་ལས། མཆོམས་ལུ་ཁྱུང་དག་
 ཏུ་ཡང་ཆོས་ཐུགས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བར་འདོད་ན། སྒོ་མཐུན་པར་བགྱིའོ། །གལ་
 ཏེ་འདོད་ན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་དགོས་པ་ཡང་ལས་ལ་མི་འདུ་བ་
 དག་གཅིང་། འདུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་དང་། ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བཞི་རྒྱ་ཆེ་བས་
 བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའི་དོན་དུའོ། །གནས་ནི་གཞི་སྒྲ་བ་དང་འབྲེལ་བ། སྒྲར་མཆོམས་
 བཅད་ཟིན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ། མཆོམས་གཞན་གྱི་ཉེ་འཁོར་མ་ཡིན་པ། བར་དུ་མཆོམས་
 གཞན་མ་ལྷགས་པ། མཆོན་མ་བརྟན་པོ་དང་འབྲེལ་བའོ། །མཆོམས་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི། མཆོན་
 མ་ཞིག་པ། ལས་ཀྱིས་བཀྲོལ་བ། མཆོམས་གཞན་བྱུང་བ། རེ་བ་མེད་པ། མཆོམས་ནང་ན་
 དགོ་སྒྲོང་མེད་པར་གྱུར་པའོ། །མཆོམས་ཆེན་དེའི་ནང་ན་བྱིམ་པའི་གྲོང་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
 ཡོད་ན་དེ་མཆོམས་ལ་མི་ཐེ་ཞིང་། སྒྲར་གྱི་མཆོམས་ལ་ཡང་མི་གཞོད་དོ། །གཉིས་པ་ཆོགས་
 པའི་སྐབས་ལ། མཐུན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་ མི་མཐུན་པ་སྐྱང་བ། མི་མཐུན་པའི་ཉེས་དམིགས།
 མཐུན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་གཞན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདུན་པ་སྐྱལ་བས་དང་། སྒྲོས་པའི་
 གནད་བཞི་བྱིན་པས་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྐྱལ་བས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱལ་བས་མཐུན་པའི་ཆོ་
 ག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདུན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲོས་པའི་སོགས་སོ། །གསུམ་
 པ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་གྱི་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འཕྲིག་པས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་སོགས་སོ། །

འདིར་འདུན་པ་གང་ལ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ནི། མཚམས་ནང་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་ལ་
 འབྱུང་། ལས་གང་ལ་འབྱུང་ན། ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྡན་ཡིན་པ་མཚམས་གཅོད་པ་དང་།
 རང་ལ་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལའོ། །གང་ཟག་གང་གིས་འབྱུང་བ་ནི། མཚམས་
 རང་དེ་ན་གནས་པ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ། གསོལ་བ་ཅམ་ཡང་ཉམས་སུ་མ་སྦྱོང་བ་སྦྱོས་པའི་གནང་
 བ་མ་ཐོབ་པ། ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་ཁ་སྐོང་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པ། དེ་ན་ལའོད་པའི་དགོ་སྦྱོང་
 གཞན་གྱིས་རང་དེ་ན་ཡོད་པར་ཤེས་པའམ། འཕྲིགས་པ། ན་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་
 པའོ། །ལེན་པ་བོ་ཡང་ཆོས་ལྡན་བྱེ་བ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ། འདུན་པ་
 འབྱུང་བའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པའོ། །དགོས་པ་ནི། འདུན་པ་འབྱུང་བས་ལས་ལ་མི་མཐུན་པ་མི་
 བསྐྱེད་ཅིང་། ཡོངས་དག་སྤུལ་བས་འབྱུང་བ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསོ་དགག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་
 འགྱུར་བའོ། །འདི་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཆོ། ཆོགས་སུ་ལོངས་པ་དུ་མས་དེ་གཉིས་འབྱུང་དུ་རུང་
 ཞིང་། དེ་འདྲ་དེ་ལེན་པ་བོ་གཅིག་གིས་ལེན་དུ་ཡང་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར་གཅིག་གིས་དུ་མའི་
 དེ་དག་ལེན་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །འདི་ལ་བརྗོད་རྒྱས་པའི་ཆོག་གིས་བཟུང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེའི་རིགས་པས་གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོ། དགོ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་དག་འབྱུང་
 བ་ལ་ཡང་། དགོ་ཚུལ་དུ་མས་དགོ་སྦྱོང་གཅིག་གི་རུང་དུ་ཡོངས་དག་སྤུལ་བས་ཆོག་པར་གསལ་
 བར་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོ་གའི་སྐབས་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་བོ་ནི། དགོ་སྦྱོང་གི་དགོ་འདུན་ཆོས་ཅན། གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུས་ནམ་གྱི་ཞེན། ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་
 ལའོ། །འདིས་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་བྱ་བའི་དུས་
 དེ་ཡིན་ན། མར་ངོའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འགྲེལ་བ་ལས།
 ཟླ་བའི་ངོ་དེའི་ཆོས་གྲངས་གང་ལ་ཉི་མ་གཅིག་ཆད་པ་དེ་ཉིད། ས་སྦྱོང་དུ་དོར་བ་ཟད་ཀྱི་གསོ་
 སྦྱོང་གི་ཉི་མ་འདི་ལ། ཉི་མ་ཆད་པ་མ་ཡིན་པས་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་
 ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིས་སོ། །དིང་སང་གི་ལག་ལེན་པ་དག་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་བ་བྱེད་
 པའི་ཆོ། ཅིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་པ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་ཅིས་པ་བས་གྲང་ཉི་མ་གཅིག་

གིས་སྒྲ་བར་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་ཉིར་དགུ་ལ་བྱས་པར་རྫོམ་པ་དེ་དག་ནི་མུན་སྒྲུལ་གྱི་
 གནས་སྒྲུ་རིག་པར་བྱེད། །འོ་ན་གསོ་སྦྱང་དེ་ཆོ་ག་གང་གིས་བྱེད་ཅི་ན། ཆོ་ག་གང་ཡང་རུང་བས་
 ཆོ་ག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ཁོ་ན་གདོན་པས་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར། བཙུ་ལྷོ་ཞེས་པ་
 ལས་འབྲེས་ནས། དགག་དབྱེད་ཉིན་མོ་ཡང་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དགག་དབྱེད་བྱས་ན་
 གསོ་སྦྱང་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཆོ་ག་ཐ་དད་ཀྱང་ཆེད་དུ་གཉིར་བྱའི་དགོས་
 པ་གཅིག་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ །སྒྲོན་འགྲོའི་ཆོ་ག་ །
 ཆོ་གས་སྒྲུ་མ་ཆང་བའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་དམིགས་བསམ་ལ། རང་ག་ཞན་གྱི་གསོ་སྦྱང་ལ་གྲུས་པ་
 བསྒྲུབ་པ་གསོ་སྦྱང་ལ་རྫོམ་པའི་སྦྱོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོན་པས་སོ་ཞེས་པ་ལས་འབྲེས་
 བསམ། ཇི་ལྟར་འདོན་ཞེ་ན། གསོ་སྦྱང་གི་མདོ་འདོན་པ་པོའི་དགོས་སྦྱང་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་དངོས་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་པས་འདོན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གསོལ་བ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་
 སྒྲུབ་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དེ་འདོན་དགོས་པའི་བྱིར། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས།
 དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ཞེས་པའི་
 བར་ལ་ནི་གསོལ་བ་ཞེས་བྱེད། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་ཅག་གསོ་སྦྱང་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་
 མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ལ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་
 པ་ཞེས་བྱེད། །མདོ་འདོན་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། སྦྱང་གཞི་གདོན་པ། བསམ་པ་གདོན་པ། ལྷག་
 མ་གདོན་པ། མ་ངེས་པ་གདོན་པ། རིལ་གྱིས་གདོན་པའོ། །འདིར་བཞི་པ་ལ་ཞེས་པ་སོ་ཐར་
 གྱི་མདོ་ལས་ལྷུང་བ་སྟེ་དུག་གསུངས་པའི་བཞི་པ་ལྷུང་བྱེད་གྱི་སྟེ་ཆོན་ལ་རིག་ན་རིལ་གྱི་འདོན་
 དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲོན་འགྲོལ། རང་གི་དང་། ག་ཞན་གྱི་དང་། རང་ག་ཞན་
 གཉིས་ཀའི་ལྷུང་བ་བྱིར་བཙུན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། །འདི་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ཤེས་སམ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
 དམིགས་བསམ་གྱི་བྱ་བ་ནི། བཞི་པས་ལྷུང་བ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ། བཙུན་པ་ཞར་བྱུང་དང་
 བཙུན་པ་དང་། ཇེས་བཙུན་ཞར་བྱུང་དང་བཙུན་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེའི་ཆོ་ག་ནས་ན་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེད་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་བྱིས་འདོས་པ་སོགས་སོ། །སྒྲུབས་

དེར། འདུ་བ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ལ་ཅི་དགར་འཇུག་པས་ཚོགས་པར་བཤད་པ་དེ་ཅིག་གོས་ཀྱི་
 གསོ་དགག་ལེགས་པར་བློན་པའི་དབང་དུ་བྱས། འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་པར་གཏུག་མར་གནས་
 པ་དང་། གཏུག་མར་གནས་པར་མཐུན། གྲོ་བར་དུ་འོངས་པ་སྡེ་ཚན་གཅིག་པ་རྣམས་སོ། །
 གཞན་གྱིས་ཞེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལས་གཞན་འོག་ནས་འཆད་པ་རྣམས་སོ། །ཚོགས་པ་
 གསོལ་ཞེས་པ་གྲོ་བར་བས་གཏུག་མར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་འཇུག་དེས་ཀྱང་ཅིག་གོས་ཀྱི་
 དེ་གསོལ་དགོས་པ་སྤྱིད་དོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཆུང་གསོལ་ན། བྱེད་པའི་ཆེ་འོང་ན་སོགས་མདོ་
 ཚན་པ་ལུས་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །མདོར་ན་གལ་ཏེ་ལེགས་པར་ན་ཅེས་པའི་མདོ་ཚན་གཉིས་
 གྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་ཚོགས་པ་མན་ཆད་མདོ་ཚན་བདུན་དམིགས་བསལ་དང་། དེ་མ་
 ཐོབ་ན་ཞེས་པ་དེའི་ཡང་དམིགས་བསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན། ཅི་དགར་འཇུག་ཅེས་པ་འདི་མ་
 འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པའི་གཞུང་གི་དམིགས་བསལ་དུ་འང་འཆད་ཤེས་དགོས་སོ། །
 གཉིས་པ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གི་སྦྱོས་པ་
 དང་། གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་སྦྱོས་པ་དང་། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་གི་སྦྱོས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི་ཏིང་
 དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དགོ་སྦྱང་གི་ཚོས་བཤད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དུས་
 ཀྱི་སྦྱོས་པ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། གནས་ཀྱི་སྦྱོས་པ། ཚོགས་པའི་སྦྱོས་པ། ཚོ་གའི་སྦྱོས་པ་
 ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱི་སོགས་སོ། །འོ་ན་དུས་
 བརྗེད་པའི་ཆེ་ཆོས་བཙུ་ལྟར་སྟེ་བ་པ་ན། ཉིན་ཞག་ཀྱང་བཙུ་ལྟ་ཆད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེའི་
 བྱེད་པ་མེད་དེ། ཚོས་བཙུ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་ཉིན་ཞག་བཙུ་ལྟ་མི་ཚོགས་པར་མི་
 བྱ་བའི་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱུང་ཞེ་ན། དུས་ཚོགས་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 རླུང་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཐལ་ཞིང་། རླུང་བ་ཕྱེད་ཤུལ་དུ་ལུས་པ་ཉིད་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་དོར་དགོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་དུས་དེ་ཞག་མི་ཐུབ་དང་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དཔུན་དང་དབྱེད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། རླུང་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། །
 རླུང་བ་ཕྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། མཁས་པས་ཞག་མི་ཐུབ་པ་དོར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསོ་
 སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་དང་། མི་ཐུབ་པ་དང་། རླུང་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་རྣམས་མིང་

གི་རྒྱུ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསོ་སྦྱང་སྒྲུ་མ་ཟེན་ནས། ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་པའི་སྟེང་ཁོ་ནར་
 བྱ་དགོས་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ། ཉིན་ཞག་ཡུན་རིང་ཞིང་། ཆོས་ཞག་
 ཡུན་ཐུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེས་དེའི་དོད་མ་ཐུབ་པར་ཉིན་ཞག་ལྔ་བཅུ་དང་དགུ་ན་ཆོས་ཞག་དྲུག་
 ཅུ་ཐམ་པ་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ། དེ་འདྲའི་དུས་དེ་ཡང་
 དུས་ཆོག་སྟེ་དུག་པོའི་སྒྲ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེར་འབྱུང་ཞིང་། དེར་བྱ་
 བའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན་ལོ་
 གཅིག་ལ་གསོ་སྦྱང་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་འབྱུང་བ་ལས། བཅོ་བརྒྱད་ནི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲ་ལོགས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དེ་ཟེན་ནས། ཉིན་ཞག་བཅོ་ལྔ་པའི་སྟེང་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱ་བའི་གསོ་
 སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་དྲུག་པོ་རྒྱུ་མ་ཞི་བཅུ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ལོགས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་
 ཟེན་ནས། ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་པའི་སྟེང་། ཁོ་ནར་བྱ་དགོས་པའི་དེའི་ཕྱིར། དྲུག་པོ་དེ་དུས་ནམ་
 གྱི་ཆེ་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ། རྒྱལ་དང་དབོ་དང་ས་ག་ཅན། །ཁུ་སྟོད་ཁྲུ་མས་སྟོད་སྒྲིན་དྲུག་སྟེ། །
 འདི་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས། །སྒྲ་ཕྱེད་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུས་
 དྲུག་པོ་དེ་ཡང་ངེས་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དྲུག་པོ་དེ་ལ་ནི་སྒྲ་ཤོལ་གྱི་ཅི་བཞག་མེད་པས། འབྱུང་
 བའི་དུས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་ནི་ཤོལ་གྱི་དབང་གིས་འཆོལ་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ན་ནིང་སྒྲིན་དྲུག་ཅན་གྱི་མར་ངོ་ལ་གསོ་སྦྱང་མི་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། ད་ལོ་དེའི་མར་ངོ་ལ་
 དེ་མི་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་སྒྲིན་དྲུག་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤོལ་སྟེ། སྒྲ་ཤོལ་
 ཐུང་བའི་ལོ་དེ་ལ་ནི། སྒྲིན་དྲུག་ཅན་གྱི་མར་ངོ་ལ་དེ་འབྱུང་ངེས་ལ། དེ་ནས་བརྩིས་པའི་ཆོས་
 སྒྲུ་མ་བརྒྱད་དང་དྲུག་ཅུ་འུ། ཉིན་ཞག་སྒྲུ་མ་བརྒྱད་ལྔ་བཅུ་དང་བཞི་ན་ལོ་རྟེང་མའི་སྒྲིན་དྲུག་ཅན་
 གྱི་སྒྲ་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྒྲའི་སྒྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཤོལ་སྒྲ་ཐུང་བ་དེའི་ལོ། རྒྱལ་སྒྲ་
 དངོས་ཀྱི་མར་ངོ་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནས་མ་ཞོར་བར་
 བརྩིས་པའི་ཆོས་ལོ་གཅིག་ན། གསོ་སྦྱང་མི་ཐུབ་པ་གཅིག་འབྱུང་བར་ངེས་ཀྱང་། དེ་རྒྱལ་སྒྲའི་
 མར་ངོ་མ་ཡིན་པ་ངེས་པ་སོགས་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ལོ་སྒྲ་མའི་སྒྲིན་
 དྲུག་ཅན་གྱི་སྒྲ་བ་ཡིན་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ཚོགས་མཚམས་ནས། ལོ་རྟེང་མའི་སྒྲིན་དྲུག་ཅན་གྱི་སྒྲ་བ་

ཡིན་ངོ་ཤེས་པ་དེའི་མགོ་ཟུག་པའི་བར་ལ། ཆོས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་ཆང་
 དགོས་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག །གསོ་སྦྱང་ཐུབ་པའི་རྗེས་ལ་སློབ་ཤོལ་བྱུང་ན།
 དེའི་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་དེ་ཐུབ་པར་བྱེད། མི་ཐུབ་པའི་རྗེས་ལ་དེ་བྱུང་ན་དེའི་དེ་མི་ཐུབ་པར་བྱེད།
 ཅིས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་སུན་སྒྲུལ་གྱི་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཤོལ་སློབ་ཡིན་ན། ཉིན་ཞག་སུམ་
 ཅུར་ཡོངས་པ་གཅིག་འདོར་དགོས་པས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཤོལ་གྱི་སློབ་པ་དེ་ནམ་གྱི་ཆོ་
 འདོར་ཞེན། སློབ་པ་ཤོལ་དོར་བ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 འཁོར་དུ་ཐ་སྙད་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མ་ཁས་པ་དག་པལ་ཆེར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིར་འདུལ་
 བའི་ལུང་ལས་ལོ་དུག་ན་སློབ་པ་ཤོལ་འདོར་བར་གསུངས་པ་ནི། ལོ་རེ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་དུག་དུག་
 འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་ལོ་ལྷ་རྫོགས་མཆོམས་དེར་དུག་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོངས་པས། ཆོས་ལོ་དུག་
 བའི་སྤང་དུ་ཤོལ་འདོར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་བྱིས་ལོའི་ཐ་སྙད་མེད་
 པས། ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ལ་དུས་བཞི་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་བཞག་མཛད་པ་དེའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའོ། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ལོ་གཉིས་དང་སློབ་པ་བྱེད་དང་དགུན་ཤོལ་འདོར་བར་གསུངས་
 པ་དེ་ནི། ལུགས་དེ་ལ་བྱིས་ལོའི་རྒྱུ་བཞག་མཛད་ཅིང་། བྱིས་ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་
 དུག་ཅུ་རེ་ལྷ་ཡོད་དགོས་ལ། ཆོས་ལོ་རེ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་། ལྷ་བཅུ་དང་བཞི་ལས་མེད་
 པས། སློབ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་བྱེད་དང་གསུམ་ན། སློབ་པ་གཅིག་གི་ཤོལ་བཅུག་པས། བྱིས་ལོ་ཁ་ཆང་
 བ་ལ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སློབ་པ་ཤོལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཆད་པ་བསགས་པས་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་གྱི། ལོའི་ཁ་སློང་བ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེང་སང་འདུལ་བའི་ལུགས་གྱི་ལོ་རེ་རེ་
 ཆང་བ་ལ་ཆོས་སློབ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་དུ་ཉིན་ཞག་དུག་དུག་བསྐྱར་དགོས་ལ། དུས་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་བྱིས་ལོ་རེ་རེ་ལ། ཉིན་ཞག་བཅུ་བཅུ་བསྐྱར་པ་དགོས་པའི་བྱུང་བར་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་གྱི།
 དོན་ལ་མི་མཐུན་པའི་བྱུང་བར་ཅི་ཡང་མེད་པས། འདུལ་བ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟེན་
 ན། དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་དེ་ཉིད་འབྱུང་ལ། ཅིག་ཤོས་བརྟེན་ན་ཡང་འདུལ་བའི་ལུགས་
 འདི་ཉིད་འབྱུང་བས། གང་རུང་གཅིག་མ་ནོར་བར་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་གོ། །དིང་སང་གི་ལག་
 ཡོན་པ་དག་གི། །འདུལ་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་གངས་ཅི་ལུགས་ནི་མེད། ཅིས་མ་ཁན་དག་གང་

ཟེར་བ་དེ་ལས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་སྤྱི་བར་བཅུས་པས་གསོ་སྦྱང་དུས་མིན་གསུངས་ལ་བྱེད་
 བར་སྤྱང་དོ། །མདོ་སྤེལ་ནང་ན། ཏྲ་བྱ་བྱི་བ་ཡོས་ལ་ཤོལ། སྦྱོན་དགུན་དབྱིད་དབྱར་འབྲིང་
 བོ་གཉིས། སྤྱི་མ་ཤོལ་དེ་བྱུང་བར་ངེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ནི། བྱི་མ་ལེ་ཆོག་འགའ་
 ཞིག་ཤོར་བ་ཡིན་ལ། དེར་ལོ་གསུམ་དང་ལྷ་བ་གསུམ་ན་ལྷ་ཤོལ་རེ་རེ་འདོན་པ་ནི། ལྷ་བ་བྱེད་
 དང་བདུན་གྱི་ཤོལ་འདོར་བར་འཕྲིས་པའི་སྦྱོན་ཡོད་དོ། །འདུལ་བ་ལས་ལོ་དྲུག་ན་འདོར་བ་ལ་
 བྱི་སྦྱོན་འདི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདི་ལ་ནི་ཏྲ་བྱ་བྱི་བ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པས་བྱིས་ལོ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནས་གྱི་སྦྱོས་པ་ནི།
 མ་བརྟགས་ཤིང་སོགས་སོ། །སྤྱི་བར་འདིར། མཆོམས་སུ་མཆོམས་གྱིས་སྒྲོར་དུ་མི་རུང་བ་
 བཤད་པ་དེ། བྱིས་པའི་མཆོམས་ལ་བཤད་ཀྱང་། དེ་མཆོམས་ལ་མི་ཐེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི།
 མཆོམས་གོང་དེ་ན་བྱིས་པའི་གྲོང་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་དེ་འདྲ་ཡོད་
 ཀྱང་ཁོལ་དུ་བོར་ནས་འཛོག་པར་ལས་བརྒྱལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རང་གི་མཆོམས་
 སུ་མ་གཏོགས་པ་དག་འདུན་གཞན་གྱི་མཆོམས་བཅད་ཟེན་པ་ཡང་། མཆོམས་གྱིས་བསྒྲོར་དུ་མི་
 རུང་སྟེ། གཞན་གྱི་མཆོམས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་བ་རུང་བར་བཤད་པ་ནི།
 མཆོམས་སུ་རུང་མ་ཡིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་ནི་དགོས་པ་མེད་ལ། མཆོམས་སུ་རུང་ཡིན་པ་
 ལ་ནི་གཅིག་གམ་མང་པོ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྒྲོ་མཐུན་པར་བྱས་མཆོམས་སུ་རུང་གི་
 རང་ནས་ཕྱིར་ཐོན་སྟེ། མཆོམས་ཆེན་གྱིས་བསྒྲོར་བའོ། །གོང་དུ་འདུ་བ་མཐུན་པ་ལ་ཅི་དགར་
 འཇུག་ཅེས་བཤད་པ་ཡང་། འདི་ལྟ་སུ་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོགས་པའི་སྦྱོས་པ་ནི། དག་
 འདུན་ལ་འདུན་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ཆོག་པའི་སྦྱོས་པ་ནི། ལེགས་པར་ཐོན་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་རྣམ་པར་དག་པ་དབྱར་གྱི་གཞི་ལ། ལྷ་བ་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་གཞུང་གི་
 ཚུལ་དུ་བཤད། སྤྱིང་གཞི་ལ་སོགས་པ་དོགས་གཅིད་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། བྱིས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅས་པ་དང་ལྷན་པའི་དག་སྦྱོང་
 ཆོས་ཅན། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་བྱུང་
 བར་ཅན་གསུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འཕྱ་དང་སྒྲོག་ཆགས་གཞོད་སྦྱོང་དང་། །ལུས་

སྒྲིག་གཞི་ད་སྤྱི་དུ་རལ་འདུམ་ཆོན། །དོན་བྱ་ཉུང་དང་ཐོས་སོགས་འཕེལ། །དགག་དབྱེ་སྤྱི་བརྒྱུད་
 འབྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། དུས་རིམ་གྱི་བར་དུ་ཞེན། རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་བས་ཉུང་ན་དགག་བྱ་མི་ཞེགས་ཤིང་། དེ་ལས་ཡུན་རིང་ན་མུ་སྒྲིགས་དང་མཐུན་པར་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་བཙུ་བྱུག་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡར་ངོ་སྤོང་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་
 བས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བ་གང་གི་ཆོས་བཙུ་བྱུག་ལ་ཞེན། དབྱར་སྤྱི་མ་ཡིན་ན་དབྱར་རྒྱ་
 འབྱིང་པོ་ཉི་ཤུ་དེ་ཉིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་དབྱར་རྒྱ་འབྱིང་
 པོ་དེ། བསྟན་བཅོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱར་རྒྱ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱར་ཕྱི་མ་ཡིན་ན་དབྱར་རྒྱ་
 ཐ་ཆུང་ཉི་ཤུ་དེ་ཉིན་པར་གྱི་ཉིན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་དབྱར་རྒྱ་
 ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཙུ་བྱུག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེ། ཆོས་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དབྱར་བྱང་དུ་
 དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབྱར་རྒྱ་འབྱིང་པོ་དེ་གང་ལ་བྱ་ཞེན། རྒྱ་བ་གང་ལ་དབྱར་ཉི་ལྟ་
 པའི་ཉིན་པར་ནས་མགོ་བཟུང་བའི་རྒྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་དབྱར་རྒྱ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ན། དེ་
 མདུན་རོལ་གྱི་རྒྱ་བ་གཅིག་པོ་དེའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེན། གྲོ་ཁུན་ཅན་གྱི་རྒྱ་བ་ལ་ཤོལ་བྱུང་བ་
 དེའི་ཆོ། གྲོ་བཞིན་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་སྤྱི་ལ། དེ་ལ་ཤོལ་མེད་པ་དེའི་ཆོ།
 རྒྱ་སྤོང་གྱི་རྒྱ་བའོ། །འོ་ན་འདུལ་བ་ཆོག་ལེན་བྱས་པ་ལས། གྲོ་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་གཅིག་
 བས། །སྤྱི་མའི་དབྱར་དེ་གཅི་པོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཁྱུ་མས་གྱི་རྒྱ་བ་ཡི། །ཆོས་གཅིག་ནས་ནི་ཕྱི་
 མར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་བྱངས་སྤྱི་མ་ན། སྤྱི་མ་བཤད་པ་ལྟར་གྲོ་བཞིན་ཅན་གྱི་
 རྒྱ་བའི་མིང་འདོགས་པ་གཉིས་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ། དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་སྤྱི་མའི་ཁས་
 ལེན་བྱེད་པ་དང་། ཁྱུ་མས་སྤོང་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ། དང་པོ་དེའི་ཆོས་གཅིག་ནས་
 དབྱར་ཕྱི་མའི་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤོང་བྱུག་ཅན་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་
 བྱུང་བ་དེའི་ཆོ། སྤྱི་མ་སྤོང་རྒྱ་ཐ་ཆུང་དུ་འཛིག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཤོལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ངོས་འཛིན་པ་ཅི་ཞེན། ཤོལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ལོ་དེ་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ལོ་ཡིན་ཏེ།
 ལོ་དེ་ལ་ཉ་སྐར་རྣམས་རི་ལྟར་བཞིན་དུ་འགྲིག་ཅིང་། ལོ་རྟེང་མ་དང་གཉིས་གྱི་འཕོ་མཆོམས་
 ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དག་ལ། ཤོལ་མེད་པའི་ལོ་གཉིས་པོ་ལ། ཉ་སྐར་རྣམས་རི་བཞིན་མི་འགྲིག་ཅིང་།

ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚྭ་གས་མཆོད་པ་དང་། ལོ་འཕོ་མཆོད་པ་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་གཅིག་
 བོ་དེ་གསར་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཚྭ་གས་ཀྱང་། ལོ་ཕྱི་མ་དེར་མ་འཕོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་
 ཀྱི་ལོ་གཅིག་ལ་གྲོ་བཞིན་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་ཕྱུང་བ་དེའི་ཆེ། ལྷ་མོ་ཤོལ་དང་། ཕྱི་མ་དངོས་ཟླ་
 ཡིན་ཀྱང་། དབྱར་གྱི་ཁས་ལེན་ལྷ་མོ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་བོ་གཉིས་ཕྱུང་
 བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་དབྱར་གྱི་ཁས་ལེན་ལ་ལྷ་མོ་དབང་བཅན་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་དབྱེད་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་ཚྭ་གས་མ་ཐག་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཟླ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 འདི་ལྷ་མོ་དུ། གཞུང་ལས། གྲོ་བཞིན་ཅན་ལ་དབྱར་ལྷ་མོ་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དུས་རྟག་ཏུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་སོ་ལྷ་མོ་ན། འོ་ན་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། ས་ག་དང་ནི་ཆུ་སྟོད་དང་། ་དེ་བཞིན་བྱུང་
 སྟེང་སྟོན་དུག་ཅན། ་ཆུ་ལ་དང་དཔོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད། ་དུག་པོའི་མར་ངོ་བཅུ་བཞིར་བརྗོད། ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པར་མི་ལུས་
 པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་སོ། ་འོ་ན་ཅི་ཞེན། སྟོན་དུག་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་ཕྱུང་བའི་ཆེ།
 སྟོན་དུག་ཅན་ཉིད་མ་དང་། ས་ག་ཅན་གཉིས་ཕྱུང་བའི་ཆེ་ཉིད་མ་སོགས་ཁོ་ན་ལ་གསོ་སྦྱང་མི་
 ཐུབ་པ་ཕྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཤོལ་མོད་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་ན། ཉ་སྐར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 མིང་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་རྣམས་ལ་ཆེས་ཞག་སུམ་ཅུ་རེ་ལས་མོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཟླ་ཤོལ་འོང་
 བའི་དོན་མོད་དོ། ་

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། ཁས་ལེན་པའི་ཆོག་དང་། ཁས་བྲངས་པའི་དམ་ཆོག་
 བསྐྱུང་བའོ། ་དང་པོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་འོ། ་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དག་
 འདུན་སྦྱེའི་སྦྱར་ཆོག་དང་། གནས་མལ་སྟོབས་པ་ལ་བསྐྱོས་པའི་གང་ཟག་གི་སྦྱར་ཆོག་གོ། ་
 དང་པོ་ནི་ཞག་བཅུ་འམ་སོགས་སོ། ་གཉིས་པ་ལ་བྲིམས་སུ་བྱ་བ་བརྟན་པོ་བརྗོད་པ་དང་།
 གནས་མལ་སྟོབས་པ་དངོས་སོ། ་དང་པོ་ནི་དེས་བྱི་དག་གི་སོགས་སོ། ་གཉིས་པ་ལ་སྦྱར་བ་
 དང་། དངོས་དང་། འདུག་གསུམ་མོ། ་དང་པོ་ལ། ཆུ་ལ་ཤིང་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བའི་ལས་
 བྱ་བ་དང་། དངོས་གཞི་ཆུ་ལ་ཤིང་བྲིམས་ཤིང་སྒྲང་བ་དང་། འདུག་ཆུ་ལ་ཤིང་སྒྲངས་པའི་གྲངས་
 གོ་བར་བྱའོ། ་དང་པོ་ནི་གཞན་གྱིས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆུ་ལ་ཤིང་དང་། གསུམ་པ་ནི་བགྲང་

ནས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་གནས་སྒྲུབ་པ་ནི། གནས་ཀྱི་དང་། གཉིས་པ་
གནས་མལ་སྒྲུབ་པ་ནི། གནས་མལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་འཇུག་ནི། བྱེད་ཅག་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི་འགྲོད་པ་དང་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁས་སྒྲུབ་པའི་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་བ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དོ། །དང་པོ་
ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་
སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱར་རལ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུན་དབང་གིས་འདས་ཀྱང་ཉིས་པ་
མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚེས་ལྟན་དང་། བྱིས་པའི་ཚེས་ལྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བྱིས་པ་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཟས་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་
པ་ཞར་བྱུང་ནི་དམ་བཅས་ན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲུང་གཞི་ལ་སོགས་པ་དོགས་གཙོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ལ། གང་ཟག་གང་
གིས་ཁས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོས་པ། གནས་གང་དུ་ཁས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོས་པ། དམ་ཚིག་གི་སྒྲོས་པའོ། །
དང་པོ་ནི་སྟེ་པ་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི་འགྲོད་པ་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ལ་གནང་བ་མ་ཐོབ་
པས་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིང་མཐའ་དང་། དེ་ཐོབ་པས་དེ་བརྒྱབ་པའི་རིང་མཐའ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཀྱང་མི་འཆགས་པ་དང་། ཆགས་པའི་ཆད་དོ། །དང་པོ་ནི་
དེའི་ལྟ་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འདི་ལ། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཞག་བཞི་བཅུ་ཚུན་ཆད་
དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེར་བརྒྱབ་པ་ལ་དེའི་གནང་བ་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་
པ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དམིགས་བསལ་མེད་པར་བསྟན་པ། གང་ཟག་
གང་གིས། གནས་གང་དུ། གང་གི་དུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་དགོས་པ་གང་གི་བྱིར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པའི་བྱ་བ་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་དང་།
གཉིས་པ་ནི་དེ་སྒྱུར་ནོ་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལས་ལྷག་པར་དང་། བཞི་པ་ནི་དེ་ནི་སྟེ་པ་
སོགས་དང་། ལྟ་པ་ནི་སྟེ་གསུམ་ཅན་སོགས་སོ། །འདིར་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་ནི། བྱེད་པ་
པོ་དག་འདུན་གྱིས་སྟེ། གང་ལ་བྱ་བ་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྟའི་སྒྲོམ་པ་གསོ་རུང་དང་ལྟན་པ། དབྱར་
གནས་པ་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟེ། ཚོགས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྟེ། འདི་ལ་སྒྲོ་བ་དང་།

གསོལ་བ་འདེབས་པ་གཉིས་བྱང་བའི་དོན་ལ། རྒྱ་འདུལ་འཛིན་དགོ་འདུན་གྱི་དོན་དུ་འགྲོ་ན་སྟོ་
 བ་དྲི། རང་དོན་དུ་འགྲོ་ན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་ཞག་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས། རྒྱ་འདུལ་འཛིན། དགོ་འདུན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྟོ་བ་དྲི། རང་ཉིད་དབྱར་མི་
 རལ་བའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་དྲི་མི་དགོས་སོ་
 ཞེས་གསུངས། གནང་བ་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ནམ་འགོ་བའི་ཆོ། ཞག་བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུ་འི་བར་།
 གང་ལ་གང་འཆམས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་འགོ་དགོས་སོ། །འདིར་དགོ་ཚུལ་འབའ་ཞིག་གི་
 དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་འཆགས་པ་དེའི་ཆོ། སྟོར་བ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱ་
 མི་དགོས་ཤིང་། བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་ཡང་ཞག་བརྒྱད་པ་ནི་དགོ་ཚུལ་གྱི་བྱང་དུ་རུང་ལ། ཞག་བཞི་
 བཅུར་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་མི་སྤིད་དོ། །ཡང་མཐའི་ཞག་དུག་ལ་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་པ་མི་འཆགས་
 པར་གསུང་བའི་དོན་ལ། རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནི། དེའི་ཆོ་ཞག་བརྒྱད་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་མི་
 འཆགས་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་ཏུ་རུང་ཞེས་གསུངས། བྱིས་གྱི་
 ལག་ལེན་པ་དག་ན་རེ། ཞག་བརྒྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ཞག་དུག་བྱི་རོལ་ཏུ་སྤོང་དུ་རུང་བ་
 ཡིན་ལ། ཞག་བརྒྱད་བསྐྱད་ན་དབྱར་རལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲན་ཞག་བརྒྱད་པར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཞག་གཅིག་ཁོ་ན་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་དེས་མཆམས་གྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་ཞག་གཅིག་བསྐྱད་ན་དབྱར་རལ་བར་ཐལ། ཞག་གཉིས་
 ཁོ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེས་ཞག་གཉིས་མཆམས་གྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱད་ན་དབྱར་རལ་བའི་བྱིར་།
 འདོད་ན། ཉི་མ་དེ་ཉིད་གྱི་ནང་དུ་མཆམས་ནང་དུ་བྱིར་སྤོག་པས་ཀྱང་ཞག་གཅིག་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་
 དགོས་པ་དང་། དེ་མ་བརྒྱབས་ན་དབྱར་རལ་བར་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྤངས་པས། ཇི་སྐད་དུ།
 བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཆམས་གྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་སྟུ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ངེས་པར་
 བཟུང་བ་དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་དག་ག་དབྱེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལུང་གཞི་ནས་འབྱུང་བ་གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་
 བཤད་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དང་། དག་ག་དབྱེའི་ཆོག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྒྲུབ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱར་གནས་པ་

སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་དབྱེ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རིང་བའི་སྒྱུར་བ་དང་། ཉེ་བའི་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྱུད་ཡུལ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རོ་ཞོང་སོགས་སོ། །དངོས་གཞི་ལ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྒྲོ་བ།
 གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱ་བ། དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། དག་
 སྒྲོང་དང་། གཉིས་པ་ནི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྷུང་བའི་དགག་དབྱེ་
 དང་། རྩམ་གྱི་དགག་དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་གི་རྩམ་སོགས་
 སོ། །གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་དབྱེ་ལ། དགོས་པའི་དབང་གི་གནས་དང་དུས་གཞན་
 དུ་དགག་དབྱེ་བྱར་རུང་བའི་ཚུལ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དངོས་གཞི་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཞག་
 པའི་དེ་རུང་བའི་ཚུལ་དང་། འཐབ་གྲོལ་ཅན་གྱི་དབང་གིས་དགག་དབྱེ་དུས་གྱི་སྒྲ་ཕྱིར་བྱར་རུང་
 བའི་དམིགས་བསལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 གཞིའམ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །འདིར་གཞི་ནི་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷུང་གང་རུང་
 ཡིན་ཅོ། །གང་ཟག་ནི་གང་ཟག་གང་ལས་ལྷུང་བ་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལམ་གླིང་བྱེད་ཞེ་ལའོན་དང་
 བཅས་པ་ལྷ་བྱ་ལ་འཆད་པའི་ལུགས་གཉིས་སྒྲུང་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ནས་འབྱུང་བ་
 དོགས་གཅོད་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་གྱི་དོན་དང་། ཞར་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་ཐོག་མར་འཁོན་སྒྲུང་བ་དང་། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ནང་དང་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེའི་ཆེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་།
 བཟོད་པ་ལེན་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་གཤེ་བ་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བཟོད་པ་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། གོས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།
 སྒྲུན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཏེར་ལྷ་བྱ་བྱུར་པ་སྒྲ་
 བརྒྱུད་གི་གཞི། རུང་བ་པལ་ཆེ་བ་གོས་གྱི་གཞི། མི་རུང་བ་པལ་ཆེ་བ་གོ་ལྷགས་གྱི་གཞིའོ། །
 དང་པོ་ལ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བརྒྱུད་གདིང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལ་བརྟེན་པའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཀ་ཐི་ན་ཞེས་པའི་སྒྲི་ཏའི་སྐད་གཅིག་ལ། བོད་སྐད་

གཏན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། སྤྱ་བརྒྱུད་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། མིང་དེ་གཉིས་ལ། གང་ལ་དངོས་མིང་དུ་
འཇུག་པའི་གཞི་ནི། ཆོས་གོས་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་ན་ཁོད་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་དུ། འདིངས་པའི་གཞིར་
གྱུར་པའི་སྤང་ལེབ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ནི། དག་
འདུན་སྤྱི་དབང་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལྷགས་སོ། །དེ་ལ་དེའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
དེ་དང་འདྲ་བའོ། །འདྲ་བའི་ཚུལ་ནི། གཏན་པས་ཆོས་གོས་ཀྱི་སྟུམ་ཐུན་དང་། ལྷགས་ལྷ་
སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ལྟར། འདིའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱིས་ཀྱང་འདིངས་པ་པོའི་དག་སྟོང་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། གཏན་པས་ཆོས་གོས་འཁུམས་པ་བརྒྱུད་བ་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་
ཀྱང་འདིངས་པ་པོའི་དག་འདུན་རྣམས་སྤང་བ་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བས་བག་བརྒྱུད་བ་དང་།
གཏན་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟར།
འདིས་ཀྱང་འདིངས་པ་པོའི་དག་སྟོང་རྣམས་སྟོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའོ། །དགོས་པ་ནི་
དེ་ལ་དེའི་མིང་བཏགས་པས་འདྲ་བའི་ཆོས་དེ་དག་གོ་བའོ། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། འདིར་
བསྟན་ཀྱི་དག་འདུན་སྤྱི་དབང་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལྷགས་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱ་
བརྒྱུད་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གོས་དྲུག་དང་དབྱེ་བའི་ཆེ། འདིངས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྤང་
ལེབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱ་བརྒྱུད་འདིངས་པའི་ཆོག་བརྒྱུད་
པའི་ཆོག་དབྱུང་བའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ་དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་དང་། གང་ཟག་གང་གིས་
དང་། དངོས་པོ་གང་གཏོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱ་བརྒྱུད་འདིང་
ཆགས་དང་ལྟན་པའི་དག་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཡན་ཡོན་རྣམ་པ་བཅུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་བརྒྱུད་
བཏོང་ན་ནི་འཆང་འབྲལ་འཇོག་གསུམ་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ།
ཡང་ཡང་ཟ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནས། ལྷག་མ་དག་དང་རྟེན་པ་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་བའི་བར་ལྟ་
སྟེ། དངོས་སུ་བསྟན་པ་བརྒྱད་དང་། དེས་མཚོན་པའི་ཡན་ཡོན་གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་
ཞེ་ན། འབྲལ་བ་སྤྱི་གནད་བས་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་སྤངས་ཁེགས་པ་དང་། དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་
བཞག་འཕྱིས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་ཡང་གསུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་སྤངས་པ་དང་སོགས་སོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ལ།

དགོ་ཚུལ་གྱི་དུས་སུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས། སློབ་གསུམ་ཡོན་
 པ་ན། གཏན་པ་བཏིང་ན་བཏིང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་ལུང་ལས་གསུང་བ་དང་། དབྱར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སོང་ནས། རལ་བ་དེ་ཡང་སློབ་གསུམ་དུ་གནས་ན་སྤྱི་བརྒྱུད་གདིང་བ་ཆགས་
 པར་གསུང་བ་དང་། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་དབྱར་བྱི་མར་ཁས་སྤངས་ན་དེ་འཆགས་པར་
 གསུངས་པ་དང་། གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་སྤྱི་བརྒྱུད་འདིངས་པའི་ཆེ་
 མཚམས་གཅིག་དུ་བྱས་ན་འཆགས་པར་ལུང་ཁྱབ་ལས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བརྒྱུད་དུ་གནས་པ་
 ཡང་སྤྱི་བརྒྱུད་འདིངས་ཁར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཐོབ་ན། དེ་འདིངས་པར་འབྱུང་བར་ལུང་
 ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བའི་ལོག་རྩལ་དུ་
 སྤྱི་བརྒྱུད་དུ་གནས་པར་སོང་ན། སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བ་འཛིན་ཅེས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། དེ་དག་ཉིད་
 འཐོབ་པ་ཡིན་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་པར་སྟོན་འདུལ་བ་རྣམས་འཆད་དོ། །
 གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་གདིང་བ་ནི། དངོས་པོ་གཞིའི་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་ལ། སྦྱོར་བ་
 དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཇུག་ཆོག་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགོ་འདུན་
 གྱི་དང་། བསྐྱར་བའི་གང་ཟག་གིའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ནི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བཟུང་བ་དང་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི་དྲི་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དགོ་སྦྱོང་རེ་རེ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་བརྒྱུད་བའི་ཚུལ་ལ། རྒྱུད་ཟེ་བ་སྤང་བ་དང་། མ་ལུས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་དུས་
 དུས་སུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ།
 དངོས་དང་། བསྐྱར་བར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་
 བརྒྱུད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབྱུང་བའི་སྦྱོར་སྟེན་དུ་
 མ་བཏང་བར་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བས་དབྱུང་བ་དང་། བཅོས་མའི་དབྱུང་བ་དག་ཡོད་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་དང་། བཅོས་མའི་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོ་འདུན་མཐའ་དག་
 དང་འབྲེལ་བའི་དང་། གང་ཟག་སྦྱོས་གྱིའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་སྦྱིའི་སྤྱི་བརྒྱུད་རང་འཇུག་
 པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཅན། འདིར་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བརྒྱུད་གིས་

རང་བཤིང་ཡོད་ཀྱི་མཆོག་ལས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གནས་དེར་བྱེད་ཀྱིས་སྒོ་བ་པར་བྱེད་
 པའི་དག་སྒོར་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ། སྒྲ་བརྒྱུད་གིས་མཆོག་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲ་རེངས་ཤར་བ་དང་
 གཉིས་གསུང་བའི་བྱིར། །གཉིས་པ་ནི། དག་འདུན་སྒྲིའི་སྒྲ་བརྒྱུད་གི་བྱེད་རྒྱུས་རང་འཇུག་
 བྲལ་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་། གང་ཟག་དགོས་ཀྱི་དེ་དེར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྒྲ་བརྒྱུད་བཤིང་ཡོད་ཀྱི་
 མཆོག་ཀྱི་དེ་དེ་དེ་དེ་ལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་པ་ཆད་པའི་དག་སྒོར་དེ་ལ། དེའོ་སྒྲི། སྒྲ་བརྒྱུད་
 གི་བྱེད་རྒྱུས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་སྒོར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། མ་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་ཀྱི་གི་སྒོ་ནས་འཆད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། སྒྲིར་བས་འགྲོ་བའི་དང་། རེས་པར་བྱེད་པའི་
 དང་། མཐར་ཐུག་པའི་དང་། བརྒྱུད་པ་ཞིག་པའི་དང་། བསམས་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་དང་།
 མཆོག་ལས་འདས་པའི་དང་། ཅིའི་བྱིར་མ་ཞེས་བྱ་ན། གང་ཟག་དགོས་ཀྱི་སྒྲ་བརྒྱུད་རང་
 འཇུག་བྲལ་དུ་བསྒྱེད་པ་ལ་མ་དང་འདྲ་བའི་བྱིར། མདོར་ན་མ་ཐུག་པོ་འདིས་དེའི་དེ་དེ་ལ་འཁོར་
 གྱི་ཁོངས་སྒྲ་གཏོགས་པ་ཆད་པར་བྱེད། དེ་ཆད་པ་དང་། ཞག་ལོན་པ་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་
 བརྒྱུད་དང་བྲལ་བའི་འབྲལ་སྒྲ་བྱུང་ངམ་སྒྲ་མ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བའི་འབྲལ་
 སྒྲ་བྱུང་ན་དེ་བཤིང་བས་འབྲལ་སྒྲ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། དེའི་བྱེད་བ་
 རྒྱུས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་སྒོར་བྱེད་ནས་འབྲལ་སྒྲ་གི་གཞི་བྱེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 དེའི་ཆོས་གང་ཟག་དེའི་སྒྲ་བརྒྱུད་གི་བྱེད་བ་རྒྱུས་ཞིག་པ་སྒྲ་ཡང་སོར་ཆུད་པར་མི་སྒྲིད་དེ།
 འབྲལ་བ་བྱུང་བའི་ཆོས་གོས་ལ་དེའི་བྱེད་བ་རྒྱུས་མི་འཆགས་པའི་བྱིར། རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་
 རྒྱུ་འདི་ནི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱེད་བ་རྒྱུས་སྒྲི་ལ་འང་མཆུངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲའོ། །ཐུག་
 གི་དང་པོ་ནི། སྒྲ་བརྒྱུད་བཤིང་ཡོད་ཀྱི་མཆོག་ནས་འགྲོ་བའི་ཆོ། བྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་
 མཆོག་ལས་འདས་པ་ན། རང་འཇུག་བྲལ་དེ་འགྱུར་བོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་ཏེ་བྱིར་འགྲོ་བའི་
 ཆོ། སེམས་དེ་རེས་པར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མི་དགོས་ཏེ། མཆོག་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་སེམས་དེ་སྒྲིས་
 ན་ཡང་། དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། འོན་མ་དང་པོ་གཉིས་སྒྲ་འཇོག་པ་ལ། དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་གམ་
 ཞེ་ན། བྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་དང་། མཆོག་ལས་འདས་པ་གཉིས་པོ་ཅམ་གྱིས་མ་དང་པོ་
 གཉིས་སྒྲ་འཇོག་མི་རུས་ཏེ། སྒྲ་བརྒྱུད་ལ་ཆོས་བྱ་བའི་བསམ་བས་རྗེས་སྒྲ་འབྲལ་བ་མེད་ན།

དེའི་ཆེ་མཆོམས་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཙམ་གྱིས་དེར་འཛོག་པའི་བྱིར། འདིས་ནི་སྒྲོར་འགྲོ་དང་།
 དེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འབྲེལ་མེད་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་དེ་བཟུང་ནོ། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 བ་མཆོམས་ལས་འདས་པ་དང་བྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་ཙམ་གྱིས་མ་དང་པོ་གཉིས་སུ་འཛོག་མི་
 ཅུས་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་སྤྱང་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཆོས་གོས་ལོགས་སུ་བྱེད་པ་འགྱུར་བར་ཉིད་ཆད་
 གཅིག་དེའི་ཆེ་དེར་འཛོག་པའི་བྱིར། འདིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འབྲེལ་བཅས་དེ་བཟུང་ནོ། །འོ་
 བ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་མ་གཉིས་པོ་འགྱུར་བ་ལ། མཆོམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་དེ་ཆད་པར་དགོས་
 སམ་ཞེན། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་མ་དང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མཆོམས་
 ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་ཆོས་གོས་ལོགས་གིག་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ། ཆད་པ་དེས་པར་མི་དགོས་ཏེ།
 མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིར་འོངས་པ་ན། དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་ན་ཡང་། ཁྱོད་དུ་འགྱུར་
 བའི་བྱིར། འདིར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི། སྤྱང་བརྒྱུད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་
 དག་སྒྲོང་གིས་ཁོ་བོ་རང་ཆོས་གོས་ལོགས་པ་གིག་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ། སྤྱང་ལ་བརྟེན། དེ་
 གྲུབ་ནས་དེ་ལ་མི་བརྟེན་ནོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་བྱུང་། །དེ་འདྲའི་བསམ་
 པ་ཡོད་པ་དེས་ཆོས་གོས་གྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་གིག་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པར་རེ་ཐག་ཆད་
 པ་ཞིག་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་མ་ཡིན་པས་འོག་ནས་འཆད། གཉིས་པ་རེ་
 ཐག་ཆད་པ་དེ་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་ནང་གང་དུ་ཆད་ཀྱང་སྒྲོར་འགྲོ་དང་། དེས་བྱེད་ཀྱི་མའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་འགྱུར། གཉིས་པ་ཆོས་གོས་བྱེད་པའི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ།
 བྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་མཆོམས་ལས་འདས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་དང་པོ་གཉིས་པོའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པོའི་འོག་གི་མ་གསུམ་ནི། གོང་དེར་
 བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་ནའོ། །ཞེས་པ་ལ་འབྲོས་ནས། དེ་ཆད་པའི་ཆད་དེ་གང་ཞེན། སྤྱང་
 བརྒྱུད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཆོས་གོས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། ལུས་ལ་གྱོན་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 དེ་ལྟར་བརྩམས་པ་ཞིག་པ་སྟེ་ཆོས་གོས་མ་ཟིན་པར་མེས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་
 དེ་ལོགས་སུ་གྲུབ་ཏུ་རེ་བ་ལ། རེ་ཐག་ཆད་ནས་བསམ་རྒྱན་ཆད་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་པ་དེ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲེལ་བ་

ཤེས་རབ་བྱེད་པ་ལས། མཚམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ། སྤྱི་བརྒྱུད་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་།
 ཚེས་གོས་གཞན་གྱི་ནང་ལ་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བརྒྱུས་པ་ཞིག་པ་དང་། བསམ་
 པ་རྒྱུན་ཆད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ལུང་དང་མདོའི་
 དགོངས་པར་གནས་ཤིང་། དེ་དག་མ་དུག་པོའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པར་། དམར་སྟོན་པ་བཞེད་
 ཀྱང་། འདུས་པ་ཉིད་ལེགས་ཏེ། དེས་བྱེད་ཀྱི་མ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་མ་སོགས་གསུམ་སྟེ།
 བཞི་པོ་དེར་འཇོག་པ་ལ་མཚམས་ཀྱི་བྱིན་པ་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིར་། མ་དུག་པ་མཚམས་འདས་
 བྱི། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་དེས་ཤེས་ཁོ་ན་
 དགོས་སམ་ཞེ་ན། མཚམས་ནང་དུ་བྱིར་འོང་ངམ་མི་འོང་སྟམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་འགོ་བ་དང་།
 མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་ཡིད་གཉིས་དེ་འདྲ་སྒྲིམ་པ་ནི་ཚེས་ཅན། གོང་དུ་བཤད་པའི་དེས་པས་
 འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་གོས་བྱུ་བའི་བསམ་པ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 པ་མེད་ན། མཚམས་ལས་འདས་པ་དེའི་ཚེ་ཉིད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་།
 ཡིད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ནམ་ཆད་པ་དེའི་ཚེ། དེའི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པར་འཇོག་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱི་བརྒྱུད་ལ་
 ཚེས་གོས་བྱུ་བའི་བསམ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ལ་འཆད་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་
 བརྒྱུད་ལ་ཚེས་གོས་བྱུ་བའི་བསམ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ན། དེ་ཉིད་གཅིག་ལུས་བྱིན་བརྒྱབས་
 བྱུང་བཞིན་པས། མཚམས་ལས་འདས་ཟིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 བསམ་པ་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། རི་སྐད་དུ།
 ཡོད་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་ནའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་གོ་དོན་སྟོར་བའི་བྱིར་དང་།
 གཉིས་པ་བཙོས་མའི་དབྱུང་བ་ལས། བཙོས་མ་དངོས་དང་། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་ལས་གཞན་པ་སོགས་སོ། །འདིར་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གིས།
 སྤྱི་བརྒྱུད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བའི་མདུན་རོལ་ཏུ། བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྟོང་གིས་དགོ་འདུན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་འབྱིན་པར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་ཅག་རང་རང་གི་ཚེས་གོས་རྣམས་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱུ་བཞིག །ཅེས་བརྗོད་དགོས་པར་འཆད་པ་ནི་ལེགས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་བརྒྱུད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་མ་

ཕྱང་བར་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་ལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་པ་མི་ཆགས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེར་
 ཉམས་སུ་མ་སྤོང་བ་སོགས་སོ། །གཞུང་འདི་ལས་ནི། སྤྱ་བརྒྱུད་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་མ་སྒྲེ་ན།
 སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་ཡོད་ཀྱི་མཆོམས་ལས་བྱི་རོལ་རྩ་ཞག་གུངས་དུ་མ་ལོན་ཀྱང་། སྤྱ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་
 རྒྱབས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ཞུ་བ་དོགས་གཅོད་ཀྱི་
 ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ལ་དུག་སྟེ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་གདིང་བའི་སྒྲོས་པ། གང་ཟག་གང་གིས་གདིང་
 བའི་དང་། བསམ་པ་གང་གིས་གདིང་བའི་དང་། མཆོམས་གང་དུ་གདིང་བའི་དང་། རི་ལྟར་
 གདིང་བའི་ཁ་སྒྲོང་གི་སྒྲོས་པ་དང་། བཏིང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དགག་དབྱེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་སྤྱ་བ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བསམ་པ་གནས་པ་
 སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་མཆོམས་གཅིག་པ་སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི་མ་བཏིང་བ་སོགས་སོ། །
 དུག་པ་ནི་སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་བ་སོགས་སོ། །འདིར་དགོ་འདུན་སྟེ་ཆོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དབྱར་གནས་
 མཆོམས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས། སྤྱ་བརྒྱུད་འདིངས་པའི་ཆེ་མཆོམས་གཅིག་རྩ་བྱས་ཏེ། ཐུན་མོང་དུ་
 སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་བས་ཆོག་པ་དང་། བཏིང་ནས་མཆོམས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ན། སྤྱ་བརྒྱུད་ནི་མཆོམས་
 སོ་སོ་བ་དེ་རྒྱུས་གང་དུ་བཞག་ཀྱང་བྱིན་བརྒྱབས་གནས་པ་དང་། དབྱུང་བའི་ཆེ་གནས་སོ་སོར་
 དབྱུང་དགོས་པ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་ནས་དགོ་འདུན་བྱེ་ན། མཆོམས་ནང་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སོ་
 སོར་དབྱུང་དགོས་པ་རྒྱུས་གསུངས་སོ། །ལུང་ལས་སྤྱ་བརྒྱུད་དབྱུང་བ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་མ་ལྟ་
 སུ་བརྒྱུད་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་བཞི་གསུངས་སོ། །བརྒྱུད་ནི། སྒྲོར་བས་
 འགོ་བ། དེས་པར་བྱེད་པ། ཆོས་གོས་བྱེ་བའི་བསམ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ། བརྒྱུས་
 པ་ཞིག་པ། སྤྱ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་སྤྱང་བར་ཐོས་པ། མཆོམས་ལས་འདས་པ། དེ་ཐག་ཆད་
 པ། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྤྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟར། མ་བྱས་
 པ་ནི་ཉི་ཤུ་དང་། །བརྒྱུས་པ་དག་ནི་ཉི་ཤུ་དང་། །རེ་བ་ཡོད་པ་ཉི་ཤུ་དང་། །རེ་བ་མེད་པ་ཉི་
 ཤུ་ཡིན། །བྱ་བ་དག་ནི་བརྒྱ་གཉིས་དང་། །བཅའ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་ལྟར་ནི་བྱ་
 བ་སྟེ། །གནས་ལ་ཡང་ནི་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ན་དང་པོ་མ་བྱས་པ་
 ཉི་ཤུ་ནི། སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་བའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་གྲུད་དུ་ཆོས་གོས་མ་བྱས་པར། མཆོམས་ཀྱི་བྱི་

རྩ་ལྟ་སྤྲོད་པ་ལས། དང་པོ་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་ཆོ་སྒྲུབ་འོངས་ནས་ཆོས་གོས་བྱེད་སྒྲུབ་པ་གཞིར་
 བཞག་ལ། སྒྲུབ་མི་འོང་གི་ཆོས་གོས་བྱེད་སྒྲུབ་པ་རྫོགས་པའི་མཐའ་ཅན། སྒྲུབ་མི་འོང་ཞིང་
 ཆོས་གོས་ཡང་མི་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ངེས་པའི་མཐའ་ཅན། བརྒྱམས་པ་ཞིག་པ་ཉམས་པའི་མཐའ་ཅན།
 དག་འདུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྟར་བར་ཐོས་པ། ཐོས་པའི་མཐའ་ཅན་དེ་བཞི། དེ་ཉིད་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་
 རྩ་ལྟ་སྤྲོད་པ་ལ་བཞི། མཆོམས་གྱི་ནང་དུ་གྲོལ་བ་ན་བཞི། ནང་དུ་སྤྲོད་ཟེན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་
 བསམ་པ་སྤྲོས་པ་ལ་བཞི། ཕྱིར་འགྲོ་བ་ན་ནང་དུ་འོང་མི་འོང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་གཞིར་བཞག་པ་ལ་
 བཞི་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །གཉིས་པ་བརྒྱམས་པ་ཉི་ཤུ་ནི། སྤྱོད་པ་ལྟར་བའི་དག་སྤྲོད་གི་ཆོས་གོས་
 ཞིག་གུང་དུ་བརྒྱམས་ཤིང་། ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ། སྤྲོད་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པ་ཉི་ཤུའོ། །
 གསུམ་པ་རེ་བ་ཡོད་པ་ཉི་ཤུ་ནི། ཡང་དག་སྤྲོད་དེས་གུང་དུ་ཆོས་གོས་མ་བྱས་ཤིང་། མ་བརྒྱམས་
 གུང་ཆོས་གོས་ལོགས་ཤིག་གི་རེ་བ་ཡོད་པ་ལས། ཕྱི་རྩ་ལྟ་འགྲོ་བའི་ཆོ་སྤྲོད་པ་ཞིན་སྒྲུབ་པས་
 ཉི་ཤུ། བཞི་པ་ནི། དེ་ཉིད་རེ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྲུབ་པས་ཉི་ཤུའོ། །ལྷ་པ་ནི། དག་སྤྲོད་དེས་ཆོས་
 གོས་མ་བྱས་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རྩ་ལྟ་སྤྲོད་ནས། སྒྲུབ་འོང་ཞིང་
 ཆོས་གོས་བྱེད་སྒྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་ལ། སྒྲུབ་མི་འོང་ཆོས་གོས་བྱེད་སྒྲུབ་པ་རྫོགས་པའི་མཐའ་
 ཅན། སྒྲུབ་མི་འོང་ཆོས་གོས་མི་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ངེས་པའི་མཐའ་ཅན། བརྒྱམས་པ་ཞིག་པ་ཉམས་པའི་
 མཐའ་ཅན། ལྟར་བ་ཐོས་པ་ཐོས་པའི་མཐའ་ཅན་ཉི་བཞི་དང་། མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རྩ་ལྟ་བསམ་པ་
 དེ་བཞི་དང་། སྒྲུབ་འོང་མི་འོང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་བཞི་སྟེ་བཅུ་བཞིའོ། །དུག་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཡང་
 རུང་བ་ཞིག་ལ་ཞེས་པའི་ཆ་བྱ། བཅའ་བ་ཞིག་ལ་ཞེས་སྒྲུབ་པས་བཅུ་གཉིས། བདུན་པ་ཡུལ་
 ལ་ལྟ་བ་ལྟ་ནི། དག་སྤྲོད་དེས་ཆོས་གོས་མ་བྱས་པར་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རྩ་ལྟ་ཡུལ་ལྟར་སྤྲོད་བ་
 ལས། སྒྲུབ་མི་འོང་བའི་སེམས་གྱིས་སྤྲོད་བ། སྤྲོད་པའི་མཐའ་ཅན། སྒྲུབ་མི་འོང་གི་ཆོས་གོས་
 བྱེད་སྒྲུབ་པ་རྫོགས་པའི་མཐའ་ཅན། ངེས་པ་དང་། ཉམས་པ་དང་། ཐོས་པའི་མཐའ་ཅན་གསུམ་
 ཉི་ལྔའོ། །བརྒྱད་པ་གནས་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་
 གུང་མདོ་རྩ་བ་འདིར་བཤད་པའི་མ་དུག་དང་། ཐོབ་བྱུང་དང་། ལས་གྱི་དབྱུང་བ་རྒྱམས་སུ་
 འདུས་སོ། །གཉིས་པ་གོས་གྱི་གཞི་ལ། སྤྲིད་དོན་ནི། གོས་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། འཛོལ་བའི་

ཡོ་བྱད་གྱི་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་གྱི་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དངོས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་འཆགས་སུ་རུང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡོ་བྱད་
 བཅུ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ། ཚད་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་རང་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཏུ་རུང་
 བ་རྒྱུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། འབྲལ་སྤང་ཁེགས་པའི་
 བསྐྱུགས་ཉེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་གོས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་རྒྱར་རུང་བའི་གོས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། བྱིས་པའི་གོས་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཁྱུ་གང་ཡན་ཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལྷག་པའི་ཡོ་
 བྱད་ནི། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དབྱིབས་སུ་གྲུབ་པའི་གོས་འབྲེལ་ལྷག་པོ་
 རྒྱུས་ཡིན་ལ། དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་གྱི་མིང་གིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གོས་བཅུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དབྱིབས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་གོས་ཀྱི་བྱད་པར་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེ།
 ཁྱུ་གང་ནས་ཁྱུ་འབྲུམ་ཕྱག་དུ་མའི་བར་རྒྱུས་སོ། །དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་
 གྱི་མིང་གིས་སོ། །དེ་དག་ནི་རི་སྐད་དུ། ཚོས་གོས་གནང་བ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་དང་། ཡོ་བྱད་གྱི་
 གོས་ཀྱང་རོ་ཞེས་དང་། གཞན་དུ་མ་ཡང་རུང་བར་བྱས་ཏེ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་
 གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའོ། །རིན་པོ་ཆེ་མ་གཏོགས་གོས་ཀྱི་རིན་གཞན་ལ་རུང་བ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་
 པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ལུང་གི་སྐབས་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞིའི་སྐབས་ལ།
 དུས་ཤིང་དུབ་པ་ཚོས་གོས་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ། གོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་ །གོས་རུང་བ་དང་
 མི་རུང་བའི་མཚན་ཉིད། གོས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེད་པ་ལ་རི་ལྟར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་ཚོན་གྱི་སྟགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གནས་མལ་སྟགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒྲིན་བལ་སྟགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་བགོ་བའི་
 ཚོགས་ །དབང་མི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཕུ་ས་ལེ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་དུས་དང་སྒོ་ཕུར་གྱི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་དབང་གི་མཚན་ཉིད། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་
 དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། གནས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་དབང་གི་དང་།
 དབྱར་གྱི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་དབང་གི་དང་། སྒྲིན་བདག་གིས་སྒྲུབས་པའི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་དབང་གི་
 དང་། མཚོད་གནས་ཀྱི་བྱིས་སུ་བྱ་བའི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་དབང་གི་དང་། མཚམས་ཀྱིས་
 བསྒྲུབས་པའི་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྒྱེད་པ་དབང་མི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་

160

བརྒྱབས་དང་བཅས་པ། གོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོས་པ། གོས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེད་པའི་སྤྱོས་པ་གཞན་
 བསྟན་པ། བད་པ་དང་གི་བ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། གིས་པ་བརྗོད་པའི་ཆོག་གཞན་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཞི་གང་ལས་བྱུང་བ་གང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ། རྒྱེད་པ་བགོ་བའི་སྤྱོས་པ། གང་
 ཟག་དབང་བ་དང་མི་དབང་བའི་མཆན་ཉིད། དག་འདུན་གྱིས་བཞག་པ་ལོག་པའི་སྤྱོས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི་བྱ་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་སྤྱད་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ལྷགས་ལས་བྱས་པ་སོགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་བཤད་པ་ལས། གོས་ཀྱི་གཞིར་གཏོགས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སོ། །ཞེས་
 འབྱུང་། གཉིས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གེས་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱ་ཅན་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་
 ལྷམ་སྤྱར་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་གོས་དྲི་དག་གིས་གོས་པ་སོགས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་རྒྱེད་པ་བགོ་
 བའི་སྤྱོས་པ། བཞག་པའི་སྤྱོས་པ། དབྱར་དང་ཟས་ཀྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་བྱལ་རིམ་ཇི་ལྟར་བྱ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱོན་པས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མཆོད་རྟེན་སོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མཆོད་རྟེན་གྱི་དགོར་ནི་གང་ཟག་གིས་བགོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དགོན་མཆོག་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཆོགས་སྤྱོད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་
 དགོར་ནི། བགོར་རུང་སྟེ། དག་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་ཁུངས་ཞེས་པ་
 བོ། དག་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སྒོ་སྟེ་ཞིང་དང་། ཀྱན་དགའ་ར་བ་སོགས་དང་། །མདོར་ན་རྣམས་
 འཆི་མེད་དུ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །ལ་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་དང་། གིང་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་
 འབྲས་བུ་དང་། ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གོ་ནས་དང་། ཀུན་པ་ཁ་ལ་སོགས་པའི་དགོར་མཛོད་
 དང་། མར་ལ་སོགས་པའི་གེ་དང་། ལྷ་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་དང་། དེ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་
 བའི་སྒོ་རྣམས་ནི་བསྒོ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། ལུ་རམ་གིང་ནི་བགོས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བསྒོ་བར་
 མི་བྱ་བ་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བསྒོ་བས་ཉེ་བར་འཆོ་བ་ཞེས་བྱ་བ། དག་འདུན་སྤྱིའི་རྣམས་
 གཉིར་པ་རེ་མོས་ཀྱིས་བསྒོ་དགོས་པ་རྣམས་སོ། །ན་བའི་རུང་བ་སྤྲན་ལ་སོགས་པ་བད་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་གིས་བདག་གིར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བགོ་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་
 ཏི། དེ་དག་བགོ་བ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་རྒྱེད་པ་ལ་ནི་སོགས་སོ། །

བདུན་པ་ནི་དག་སྒོར་དང་བཅས་པ་སོགས་སོ། །འདིར་སམ་བླ་ཏ་ཞེས་པ། བོད་རྒྱལ་དུ་མཉམ་
 བར་གྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། དུག་མེད་པའི་དོན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་ཤམ་ཐབས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
 གོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལ་བཞི་སྟེ། གནང་བཀག་གི་བྱེ་བྲག་གེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དབུས་དང་མཐའ་
 ལོའོ་བྱིས་ཆོགས་བསྟན། མཆེལ་ལྷམ་གནང་བཀག་གི་བྱེ་བྲག་བཤད། གོ་ལྷགས་གནང་
 བཀག་གི་ས་མཆོམས་བསྟན། ཞར་བྱང་ཚུལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་ཡུལ་
 དབུས་ཀྱི་ས་མཆོམས་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོ་ལྷགས་གནང་བཀག་གི་ས་
 མཆོམས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་མཐའ་ལོའོ་བྱིས་སོགས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི་བྱིས་གཞན་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་རྒྱལ་བ་སོགས་སོ། །ཁ་ཚུ་ཚུས་བྱང་ཞེས་གྱང་བྱ།
 སྒར་མཐོངས་ཅན་ཞེས་གྱང་བྱ། ལ་ལ་མ་བུ་ཞེས་གྱང་བཤད་ལ། བྱི་མ་འདི་འགྱུར་ཉེས་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི་གྲུའི་ཁ་ཚུལ་ས་རྩ་དུག་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་རྩ་དེའི་རྒྱངས་པ་
 མཆེལ་ལྷམ་གྱི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། མཆེལ་ལྷམ་གྱི་སྒྲུའི་ཐ་དད་དུ་མཐོངས་གཏོང་
 པའོ། །ལྷམ་སྒྲོ་གུ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་ཡུ་བ་རིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཨ་སྒྲ་པ་རྒྱ་ཀ་དག་ཏུ་གོ་ལྷགས་ཀྱི་གོས་
 བཅད་པ་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་གསུང་ལ། སྒྱིར་ཚུལ་ཆབ་རོམ་ཅམ་ཆགས་པའི་ཡུལ་དུ་ནི།
 ལྷ་དང་། ལྷམ་ཡུ་ཅན་གཉིས་ཀ་གནང་བའི་བསྒྲུབ་བྱར་གསུངས་སོ། །སྒྱིར་བཏང་དུ་གོ་ལྷགས་
 ལ་བྱས་པའི་ལྷམ་ནི་གཉིས་ཏེ། མཐའ་ལོའོ་བྱིས་གྱང་བ་སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་
 ཡང་གནས་མལ་སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར་གནང་བ་གཉིས་ལས། རི་རྒྱལ་དུ། གཅིག་རི་མོ་ཞེས་པ་ནས།
 ཡུ་ཅན་གྱང་དོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི། ལྷམ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱམ་གཞག་བསྟན་པ་ཡིན་
 ནོ། །གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་སྒྲན་བསྟན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུང་གཞི་ནས་འབྱུང་
 བ་གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་དང་། ཡུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ཁ་སྒོར་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སྒྱུའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། རྩི་རོ་རེག་བྱ་
 གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཁམ་ཟས་སོ། །དབྱེན་བཞི་སྟེ། དུས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐུན་
 ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། འཕྲོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་སུ་
 རྩི་ཁོ་ནར་ལོངས་སྒྱུད་སྒྱུད་དུ་རུང་ཞིང་། བྱེད་ལས་བཀའ་པའི་ནད་གཙོ་བོར་སེལ་བའི་ཁམ་ཟས་

སོ། །དབྱེ་བ་ནི། བཟའ་བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། བཅའ་བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་ལྟ་ལྟ་བུའོ། །
 འདི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཟ་བ་མི་སྤྲོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དུས་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའི་བར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་ཞིང་། བྱེད་ལས་སྒྲོམ་པའི་ནད་གཙོ་བོར་སེལ་བའི་ཁམ་ཟས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི།
 རྒྱ་དུས་སྒྲུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། འཚོ་བར་དུ་བཅང་བའི་ལས་སྒྲུར་བའི་དབྱེ་བས་
 གསུམ་སོ། །འདི་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། མ་བརྒྱབས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །ཐུན་
 ཚོད་དེ་གང་ལ་བྱ་ཞེན། ཁ་ཅིག་ཉིན་མོའི་མཐའ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་བྱེད་པ་ལས།
 ཐུན་གྱི་ནི་སྒྲུ་རེངས་བྱུང་ནས་ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་
 མཚན་མོའི་མཐའ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ནད་པ་ལ་སྒྲོམ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ་
 ཞེས་གསུང་། སྒྲོབ་དཔོན་དམར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་སྤོད་ཐུན་ལ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་
 ཡའི་སྐབས་སུ། རམ་གྱི་ཐུན་དང་པོ་འདས་ནས་སྒྲུད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རམ་གྱི་ཆ་སྟོད་
 འདས་ནས་སྒྲུད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལུང་མ་མོ་ལས་ཚགས་གྱིས་བཅགས་ལ་ཆུས་སྒྲུད་
 པར་བྱས་ན། ཉིན་བར་དང་། སྤོད་ཀྱི་བར་དུ་བཏུང་སྟེ་ཞེས་དང་། བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས།
 མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོ་མ་ཐལ་ཆུན་དུ་འབྱུངས་ཟིན་ཅིང་ལྷག་མ་མེད་ན་དེར་ཟད། ཞེས་གསུངས།
 བྱིས་ཀྱི་ལག་ལེན་པ་དག་ནི། ལུགས་དང་པོ་དང་མཐུན་པར་ཉི་མ་རུབ་པའི་འོག་ཏུ་འོད་དམར་པོ་
 འབྱུང་བ་དེ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ལུང་མེད་པ་དང་།
 རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་འོ་ན། དེ་དུས་ཀྱི་འོད་དམར་འཆར་བའི་དུས་དེ་ཉིན་
 མོའི་ཐུན་དུ་ཆུར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནམ། མཚན་མོའི་ཐུན་དུ་པར་གཏོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 ན་བྱིད་ཅག་དུས་དེར་འོད་དམར་བསྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོམ་མི་འབྱུང་བ་དང་འགལ། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། བྱེད་འདོད་པའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་དེ། ཐུན་གང་གི་མཐའ་ཞེས་བརྟགས་ན་འཛིག་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྤོད་ཐུན་གྱི་ཐོག་མ་དེ་ཐུན་གང་གི་ཡང་ཐ་མར་མི་རུང་བའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་ཉི་མ་རུབ་
 ནས་འོད་དམར་པོ་མ་ཆགས་པའི་བར་དེ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། འོད་
 དམར་པོ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུན་ཆད་སྒྲུ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉིན་མོའི་
 མཐའ་དང་། སྤོད་ཐུན་གྱི་མཐའ་གང་ལ་ངོས་བཟུང་གུང་། མཚན་མོ་ནད་པའི་སྒྲོམ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ

བ་མི་དགོས་པའི་ཉེས་པ་གནས་ཤིང་། འབྲེལ་དུ་ནད་གཡོག་གིས་སྒྲིམ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཆོག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མི་དགོས་པ་ཡིན་ན་ནི། ཉིན་མོ་དང་། སྔོན་ཐུན་ལ་ཡང་དེར་
 ཐལ་བས་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྒྲིམ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་མི་དགོས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 དངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གི་དོན་ནི། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་
 པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་དྲོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཉིན་མོའི་ཐུན་ལས་འདས་པ་དང་། མཚན་
 མོའི་ཐུན་དང་པོ་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་ལུང་བ་སྔོན་ཐུན་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲང་
 ཐུན་ལས་འདས་པ་དང་ཐུན་ཐ་མ་ལས་ཀྱང་འདས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་བྱི་དྲོའི་ཟས་ཐུན་ཆོད་
 ལས་འདས་པ་ཅམ་ལ་གསོག་འཛོག་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་གི་ལྷགས་ལ། མཚན་
 མོའི་ཐུན་ནི་གསུམ་དུ་གསལ་བར་བཤད་དེ། གང་ཞེ་ན། སྔོན་ཐུན་དང་གྲང་ཐུན་དང་ཐུན་ཐ་
 མའོ། །ཉིན་མོ་ལ་གཞུང་གཞན་ལས་ཐུན་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷགས་འདི་ལ་སྔོན་
 དང་། བྱི་དྲོའི་དུས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དུས་རུང་གི་སྒྲིམ་ནི་ཉིན་མོའི་གྲང་
 ཡོལ་བ་གསོག་འཛོག་གི་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་མ་བཤད། དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་
 སྒྲིམ་གསུམ་པོ་བྱིན་ལེན་ཅན། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐུན་ཆོད་ལྷ་པོ་
 དེ་གསོག་འཛོག་གི་དུས་སོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི། ཞག་གཅིག་གི་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཐུན་གྱི་མཐའ་ནི་མཚན་མོའི་མཐའ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཞག་གཅིག་གི་ཐུན་ཆོད་ལྷ་ལམ།
 དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །ཞག་བདུན་པའི་
 སྒྲིམ་ནི། དུས་ཀྱི་བྱང་པར་ཞག་བདུན་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དུ་རུང་ཞིང་།
 བྱེད་ལས་རྒྱུད་ནད་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁམ་ཟས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་གཞུང་དོན་དུ་འབྱུང་
 བ་རྣམས་སོ། །འདི་ལའང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་བརྒྱབས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །
 འཚོ་བཅང་གི་སྒྲིམ་ནི། དུས་རི་སྔོན་མ་གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་ཞིང་། བྱེད་ལས་འདུས་
 པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁམ་ཟས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་གཞུང་དོན་ནས་འབྱུང་བ་
 རྣམས་སོ། །སྒྲིམ་འདིའི་མཐའ་ནད་སོས་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་ལུང་མེད་

ཅིང་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སྤྲུལ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཆེན་མ་
སོས་ཀྱི་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་རིགས་པར་ཐལ། སྤྲུལ་དེའི་མཐའ་ནད་སོས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་
བྱིར། གལ་ཏེ་ལུང་ཡོད་དེ། རི་རྒྱུད་དུ། སོས་པ་ཉིད་ནད་དེ་དག་ནད་པའི་བྱིར་སྒྲོབ་ན་བྱིན་ནོ། །དེ་
མེད་ན་སྤྲུལ་ཁང་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྤྲུལ་ན། འོ་ན་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲུལ་གྱི་མཐའ་ཡང་
ནད་སོས་པ་ལ་བྱེད་པའི་སྐབས་གཅིག་གིས་པར་ཐལ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར། བྱེད་གྱིས་
དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲུལ་ལ་དོགས་པ་གཙོད་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ལུང་དེ་ཡང་བྱེད་ལ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ལྟར་ན་ནད་སོས་པ་དང་། གསོག་འཛོག་གི་སྤང་
བ་འབྱུང་བར་སྤྲུལ་དགོས་པ་ལས། དེ་རྒྱུད་དུ་མ་བཤད་པར། སོས་པའི་འོག་ཏུ་ནད་པ་ལ་སྤྲུལ་
བ་དང་། སྤྲུལ་ཁང་དུ་སྤྲུལ་བར་བཤད་པའི་བྱིར། ཅི་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་དེའི་སྤྲུལ་བྱེད་དོ་སྤྲུལ་ན། དེ་ནི་
བྱེད་ལ་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གསོག་འཛོག་གི་སྤངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་
སྤྲུལ་རྣམས་ནི། རང་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱིས་མ་སྤྲོབ་པའི་གོང་དུ་གཞན་ལ་སྤྲུལ་བ་
དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་གྱིས་ནི་དེ་ལས་སྒྲོག་སྤྲུལ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོབ་ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་བསྤྲུལ་པར་བྱ་སྤྲུལ། དེས་བྱེད་པར་དུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་
མཐོང་བའི་བྱིར། སྤྲུལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དུས་སུ་རུང་བ་སོགས་བཞིར་
གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བད་པ་ཁོ་ནའི་བྱིར་དུ་བྱིན་གྱིས་
སྒྲོབ་པར་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། བད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། བསྐྱབས་ཟིན་བཟའ་བ་
གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྤྲུལ་རྣམ་པ་བཞི་བསྤྲུལ་ཚུལ་དངོས་
བཤད། དེས་མཚོན་ནས་འཕངས་པའི་དོན་གཞན་བཤད། སྤྲུལ་བཞག་པའི་གནས་རུང་ཁང་
བྱེད་ཚུལ་བསྟན། དུས་སུ་གོ་བྱུང་བའི་ཆེ་དམིགས་ཀྱི་བསལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་དུས་སུ་རུང་བ་ལྟོག་པའི་སྒྲོན་སྤྲུལ། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་
ནས་བསྟན། ཞག་བདུན་པའི་སྤྲུལ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་
མཚོན་དོན་དང་བཅས་ཏེ་བཤད། དུས་སུ་རུང་བ་དུས་མིན་དུ་བསྤྲུལ་པའི་ཚུལ། སྤྲུལ་འབྲེས་པ་

ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ། སྒྲིལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་པ་
སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་ཐོག་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྒྱུར་བའི་བརྟུང་བ་དང་།
བཙོས་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བརྟུང་བ་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ན་མི་ན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིལ་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར། མཚན་ཉིད་ལྷ་ནི། རུས་བཟུང་བ་སོགས་སོ། །བཙོས་པའི་ལྷ་དང་། འབྱུང་ལྷ་ནི།
འབྲས་དང་གོ་ནས་སོགས་ཀྱི་ཆང་གི་ཤུལ་ནས་བྱུང་བའི་སངས་པོ་དང་། རྒྱུ་འབྱུང་སོགས་ལས་
སྒྱུར་བའི་ཆང་ལྷ་སུ་ཡོས་བཟུང་ནས་ས་འོག་ཏུ་མནན་པས་སངས་པོར་གྱུར་བ་ལྷ་སུའོ། །རྩ་བ་མོ་
ནི་འབྲས་དང་། གོ་དང་། བྱི་སོགས་ལ་བཙོས་པའི་བརྟུང་བ་སྒྱུར་བོ་སྟེ། བཟུང་མ་བཟུང་བར་
མནན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྟུང་བ་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དེ་ལྷ་སུར་མ་གྱུར་པའི་མདུན་རོལ་དེར་
ཆོས་ཅན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཚན་མཐུན་པས་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་རེག་ཏུ་མི་
རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་ལག་ཉའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡིན་
ཏེ། བརྟུང་བ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་རྫོགས་པར་བཟུང་ཆོད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ནི་མི་ཆགས་བྱས་ཀྱང་དོན་མེད་
ལ། ལག་ཉ་འགོགས་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ནི་བྱས་ཀྱང་སྒྱུར་བཙགས་བྱས་པ་ན་དངོས་པོ་གཞན་དུ་
གྱུར་པས། ལག་ཉར་སོང་བའི་བྱིར། དེའི་རྫས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ཡང་དེས་གྲུབ་པོ། །
དེ་ཡང་རྒྱ་དུས་རུང་ལ་སྒྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་སྒྲིལ་གཞན་གསུམ་ལས་སྒྱུར་བ་
ཡིན་ན་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལག་ཉ་འགོགས་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས། དེས་སྒྱུར་
བཙགས་སོགས་བྱེད་དུ་རུང་ལ། དེ་ལས་ལོགས་སུ་བཟུང་ཆོད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ནི་བྱིན་ལེན་སྒྲ་མ་མ་
ཞེས་ན་མི་དགོས་སོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱ་གཞིས་ལས། དུས་མ་ཡིན་པ་རུང་བ་ཉིད་
ཡིན་ན་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་བཙགས་ཞིང་སྒྱུར་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། བམ་ལྷ་
ལས། གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པ་རུང་བའི་རྫས་ལས་སྒྱུར་ན་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་ཀྱང་རྫས་
དེ་ཉིད་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་སྒྱུར་གྱིང་བཙགས་ལ་གང་གི་ཆོ་འཕུང་བའི་ཆོན། རྒྱ་གང་མོ་བཟུང་བའི་
བརྟག་པ་དང་། བྱིན་ལེན་སྒྲོ་བས་སུ་བཟུག་ནས་བརྟུང་དུ་ཡང་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
སྒྲིལ་པ། འདི་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་བྱིན་ལེན་ཞེས་གོ་གསུང་བ་

ཡང་ཡུང་དེ་དག་གིས་ཞེགས་ཤིང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་གྱུར་པས།
 བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོན་བྱི་མ་གཉིས་ལ་སྤྱར་བའི་བརྟུང་
 བ། ལག་ཉ་འགགས་བྱེད་གྱི་བྱིན་ལེན་སྤྲོན་དུ་སྤང་བ་དེ་ལ་ཡང་རུང་ཆུ་འདེབས་པ་དང་། དགོ་
 སྤྲོང་མང་པོ་ལ་བྲིམ་པ་དང་རུང་བའི་ཁང་པར་སྤྱེད་པ་སོགས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་བྱ་དགོས་
 པ་གཙོ་ཆེ་ལ། དེའི་ཆེ་སྤྱར་ནས་བྱིན་ལེན་བྱ་དགོས་པས། སྤྱིར་ལྟར་བའི་ངོ་བོ་མ་རྫོགས་པ་ལ་
 དགོ་སྤྲོང་མཚན་མཐུན་གྱིས་བྱིན་ལེན་སྤྲོན་དུ་བརྟུང་བའི་སྤྱར་བཅགས་ཀྱང་བཀག་པར་གནང་ངོ། །
 བྱ་སྤྲོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། སྤྱར་བཅགས་མ་བྱས་པའི་གོང་གི་བྱིན་ལེན་གྱིས་སྤྱར་ཆགས་བྱས་པའི་
 བྱིན་ལེན་གྱི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་རུང་ཆུ་བྱ་དགོས་པས། བྱིན་
 ལེན་སྤྱར་ནས་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུང་བ་ནི་དེར་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་འདྲ་དེ་ལ་ལག་ཉ་
 བྱུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། དེས་དེ་བྱེད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་། ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་
 བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པར་རུང་ཆུ་བྱ་ཐབས་དུ་མ་གནང་བའི་བྱིར་དང་། བརྟུང་བ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟར་
 གྱི་སྐབས་སུ་ཆུས་བཏབ་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བའི་བྱིར་ཡིན་གྱི། རུང་ཆུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 དང་། གཞན་དུ་ན་སྤྲོན་བྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་བཟུང་བའི་ཆེ་བྱིན་ལེན་སྤྱར་མ་
 དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡང་རུང་ཆུ་བཏབ་ནས། བཟུང་དགོས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་།

གཉིས་པ་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ངོ་བོའི་སྤྲོན་ནས་བསྟེན་པ་ལ། སྤྲོན་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་
 བཤད། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་སྤྲོབ་པའི་མཐའ་ངོས་བཟུང་། དེ་དེར་བྱིན་གྱིས་
 སྤྲོབ་པའི་མཐའ་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འབྱུལ་པ་དགག། །ཡུང་གི་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པ་གཞན་ཡང་
 མཚན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ཞེས་སོགས་སོ། །འོ་ན་བརྟུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྤྲོབ་
 པའི་ཆེ། ཡུན་རི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་སྤྲོབ་སྟམ་ན། རྒྱ་དུས་སུ་རུང་བ་ལ་སྤྱར་བའི་བརྟུང་བ་བྱིན་ལེན་
 ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། ཐུན་ཆོད་གྱི་མཐའི་མཐའ་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་སྤྲོབ་པ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་དུས་སུ་རུང་
 བ་ལས་སྤྱར་བའི་རུང་བ་ཆོད་ལྟར་གྱི་བརྟུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་། ཡང་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོན་
 ལས་སྤྱར་བའི་བརྟུང་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོན་དེའི་བྱིན་བསྐྱབས་འཆགས་པའི་
 མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱོད་གྱི་འང་བྱིན་བསྐྱབས་གྱི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དུས་སུ་རུང་བ་ལས་གཞན་

ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་ལས་སྒྲར་བའི་རུང་ཚད་ལྷན་གྱི་བརྟུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་འཆོ་
 བཅང་གི་སྒྲན་ལས་སྒྲར་བའི་བརྟུང་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འཆོ་བཅང་གི་སྒྲན་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཆགས་
 པའི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ། བྱོད་ཀྱི་འད་བྱིན་བརྒྱབས་ཆགས་པའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དུས་སྒྲ་
 རུང་བ་ལས་གཞན་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅད་པ་ལས་སྒྲར་བའི་བརྟུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་
 སྒྲན་གྱི་མ་གཉིས་ལས་སྒྲར་བའི་བརྟུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ལ། བྱིན་བརྒྱབས་གནས་པ་ནི། རྒྱ་དེ་དང་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་གནས་
 པའི་དུས་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་གཞུང་འདི་འཆད་པའི་རྣམ་
 གངས་གཅིག་གོ། །ཡང་རྒྱ་དུས་རུང་ལས་སྒྲར་བའི་བརྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་རིང་མཐའ་དེ་
 ཡིན་ན། ཐུན་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པས་བྱབ། བྱི་མ་གཉིས་ལས་སྒྲར་བའི་བརྟུང་བ་ལ་ཐུན་ཆོད་
 ཀྱི་མཐའ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་པ་དང་། རྒྱ་གཉིས་པོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འགྲེལ་ཆེན་མཁན་པོ་ནི་ལྷགས་དང་པོ་བཞེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བརྟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་
 བྱིར་ནི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ཁོ་ནར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །བརྟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་
 བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་འཆད་དགོས་སོ། །ལྷགས་གཉིས་པ་དེ་ནི་
 ལུང་ཁྱབ་པ་ལས། ལུ་རམ་ལས་སྒྲར་བའི་བརྟུང་བ་དགུང་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཏུ་རུང་བར་
 མཆིས་སམ། ཉེ་བར་འཁོར་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་
 ཚུལ་གཉིས་པོ་གསོག་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དུས་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་འདས་པ་དང་། བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བརྒྱད་
 པའི་སྒྲ་རིངས་ཤར་བ་ན་དེར་འགྱུར་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་དེར་འགྱུར་མི་སྤྲོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་
 གཉིས་པོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་འགྲེལ་པ་མཁན་པོའི་ལྷགས་དེ་ཉིད་
 ཁས་སྒྲངས་ནས་བཤད་ན། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྒྲན་སྒྲུང་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་དེ། ཐུན་ཆོད་ཀྱི་
 མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་རོ་དང་སྒྲ་བ་ཉིད་གཞན་དུ་མ་གྱུར་ན། བརྟུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་མཐའ་

ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་གྱི། དེ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་གང་གྱུར་པའི་
 སྐད་ཅིག་དེ་ཚུན་ཆད། བརྟུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི།
 ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ། རོ་དང་སྤྲ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་ངེས་པའི་བརྟུང་བ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་
 བ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་མཐའ་གང་རོ་དང་སྤྲ་བ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
 དེ་ཚུན་ཆད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིགས་ན་ཆོལ་བ་བྱོད་ཀྱིས་
 བསྒྲུག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཞེན། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་
 ལས་ལྷག་པ་བྱིན་བརྒྱབས་མི་ཆགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ལས་དུས་ལྷག་པ་
 ལ་བྱིན་བརྒྱབས་བརྟེན་ན་མི་ཆགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་ཐུན་
 ཚོད་ཀྱི་གོང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུང་དུ་འགྱུར་ངེས་དེ་དང་པོ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཆོ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་
 མཐའ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དེར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་བའི་སྤྱན་
 ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱན་བྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་བྱིན་གྱིས་མི་སྒྲོབ་པའི་
 ཕྱིར། ཏགས་ཁས་སྤངས། བྱུང་བ་ལུང་གིས་གྲུབ། འདོད་ན། སྤྱན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་
 མདོན་ཤེས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟུང་བ་དེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ན་མི་སྒྲོབ། དེས་མི་འགྱུར་ན་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐལ་བ་སྤྲ་མ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་བརྟུང་བ་དེ། གང་
 རོ་དང་སྤྲ་བར་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། བཅས་ལྷན་
 དགོ་སྤོང་པལ་བ་མདོན་ཤེས་མེད་པ་རྒྱུས་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་བརྟུང་བ་དེ། དུས་དེ་ཚུན་ཆད་
 དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བྱོད་ཀྱིས་བགྲོད་པ་ཏྲེ། ཤེས་
 པར་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ཞུ་བའི་ལུང་དེ་འགྲེལ་བ་མཁན་པོས་མི་འདོད་
 མོད་ཀྱང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཚོད་ལྷན་གྱི་འཆད་ལུགས་ཀྱང་འཆད་ཚུལ་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་ལ་
 དཔགས་པས་ལེགས་པར་ཤེས་རུས་སོ། །ཡང་རང་གིས་སྒྲོས་བཏགས་པའི་འཆད་ཚུལ་སྤྲ་མ་ནི་
 སྤྱན་བྱི་མ་གཉིས་ལས་སྤྱིར་བའི་བརྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཆོ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་

སྒྲོལ་ཀྱང་། ལོངས་སྒྲོད་དུ་རུང་བ་ནི་རི་མིན་འཆོ་དང་ཞག་བདུན་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཁས་
 གཤམ་པ་ལ་ཚུད་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་སྒྲོན་འབྱེན་པའི་ཚུལ་བཤད་ན་འདི་ལྟར། ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ལུ་རམ་ལས་སྒྲུབ་བའི་བུ་རུང་བ་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ། ཞག་
 བདུན་གྱི་གོང་དུ་རོ་དང་སྒྲ་བ་གཞན་དུ་མ་འགྱུར་ན། བྱོད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་གྱི་གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་
 དེ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉེས་པ་གཉིས་འབྱུག་པའི་བྱིས་པ། གང་
 ཞེན། ལོངས་སྒྲོད་གྱི་དུས་ལས་ལྷག་པ་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་མི་གནས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལོངས་
 སྒྲུབ་མི་རུང་དུ་འགྱུར་ངེས་གྱི་སྒྲོན་བྱིན་གྱིས་མི་སྒྲོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འདི་ལྟར།
 ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མ་ཐག་པའི་སྒྲོན། ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་ན་མི་རུང་བར་འགྱུར་
 ངེས་དེ་ལ། དང་པོ་ཞག་བདུན་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཆགས་སམ་མི་ཆགས། ཆགས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་
 གི་ལུགས་དེ་གྲུབ། མི་ཆགས་ན་ཐལ་བ་དང་པོ་དེར་འགྱུར། དེར་འདོད་ན། ཐལ་བ་གཉིས་པ་
 དེར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་ཆགས་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲོལ་བ་མི་རིགས་པའི་བྱིས་པ། བྱུང་བ་
 མ་ངེས་ཏེ། གང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ཅིག་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་བོ་ཞེན། དེ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་པལ་པ་རྣམས་གྱིས་མི་བསྒྲོད་པའི་བྱིས་པ། ཞེས་བཤད་
 བར་བྱུང་། །མདོར་ན་འདིའི་ཚུད་གཞི་ནི། སྒྲོན་བྱིས་མ་གསུམ་རང་དུས་གྱི་གོང་དུ་ལོངས་སྒྲུབ་མི་
 རུང་དུ་འགྱུར་ངེས་དེ། དང་པོ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་མི་སྒྲོལ་དང་། དེ་ལྟར་བརྒྱབས་པ་ན་བྱིན་བརྒྱབས་
 དེ་རང་དུས་གྱི་མཐའི་བར་དུ་གནས་མ་གནས་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ནི་དེར་སྒྲོལ་བ་དང་།
 བརྒྱབས་མ་ཐག་གི་ཆེ་དེ་དེར་གནས་པར་འཆད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལོ་
 བརྒྱ་འཆོ་བར་ངེས་པའི་བསྒྲུབ་པ་ལོ་གསུམ་ན་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོལ་པ་འབུལ་ངེས་ཏེ། བསྒྲོན་པར་
 རྫོགས་མ་ཐག་པ་ཆེ་རི་མིན་འཆོ་བའི་སྒྲོལ་པ་སྒྲུངས་པ་དང་། རི་ལྟར་སྒྲུངས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱུད་
 ལ་གནས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་སྒྲོན་གྱི་འཆད་པ་པོ་རྣམས་
 གྱིས་ལུགས་པར་མ་བཤད་དེ། གཞུང་ལས་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིས་པའི་ཞེས་པ། ཐལ་
 འགྱུར་དུ་འཕངས་པར་མ་ཤེས་པར་ལོངས་སྒྲོད་གྱི་དུས་ལས་ལྷག་པ་ལ་མི་འཆགས་པ། ཆད་
 གྲུབ་དུ་བྱས་པས་ནོངས་པའི་བྱིས་པ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བོད་སྐད་མ་རྣམས་གྱིས་མཐུན་པར་བཤད་

ཚུལ་དང་། བྱི་རབས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏྲིཔ་དཔྱད་ཅུང་ཟད་བཏང་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། ཟུ་ཞག་བདུན་པ་ལས་སྐར་བའི་བཏུང་བ་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་རོ་དང་སྤྲ་བ་ཉིད་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལོངས་སྤྱད་པའི་མཐའ་བྱོད་གྱི་རོ་
 བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱད་ཅིག་མ་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་
 རིགས་ན་བྱོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་
 བ། གང་དུ་རྫོབ་ཅིས་དྲིའོ། །བདུན་པར་རྫོབ་ཅི་ན། དོན་དེ། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། བྱོད་དེར་རྫོབ་ན། བྱོད་ཉིད་ལོངས་སྤྱད་གྱི་དུས་ལས་ལྷག་པ་ལ་
 བྱོད་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་བཏན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་
 བའི་བྱིར་ཞེས་མགིན་གཅིག་ཏུ་གསུང་བ་དེ་དག་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཚུད་གཞི་སྟོར་བའི་བྱིར་
 དང་། རང་ལ་འཆང་བཟུང་མི་སྒྲུང་བའི་བྱིར་དང་། བྱིར་ལྷག་ན་ལའོར་གསུམ་དངོས་འགལ་གྱི་
 བྱིར་བ་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བུ་སྟོན་པའི་འཆང་ལུགས་དང་། དེའི་
 རྗེས་འབྲང་གཞན་གྱི་འཆང་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐར་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་
 བ་སྐར་ཆོད་གྱི་གོང་དུ་རོ་དང་སྤྲ་བ་མ་གྲུབ་ན། སྐར་ཆོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་དེ་གྲུབ་ན་དེ་
 ཚུན་ཆད་དུ་རུང་བ་ཡིན་གྱི་སྐར་ཆོད་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱད་པའི་བྱིར་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ད་ལྟ་སྐར་ཆོད་གྱི་མཐའི་བར་དུ་
 ལོངས་སྤྱད་རུང་མ་ཡིན་ན། བཏུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཆོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
 དེ་མི་འཆགས་པར་ཐལ། དེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་དུས་ལས་ལྷག་པར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ཞག་བདུན་པ་འཆོ་བཅང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བཞིན།
 གལ་ཏེ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་རོ་དང་སྤྲ་བ་ནམ་འགྱུར་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེན། དེ་དེར་རྫོབ་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དུས་དེ་ཡལ་པས་ཤེས་པར་མི་རུས་པའི་
 བྱིར། ཞེས་གསུང་བ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོགས་སྤྲ་མས་དེ་སྐར་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་མ་ཡིན་
 བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། དེ་ལ་སྐར་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་
 པ་ནི། ཆེས་གིན་ཏུ་ལྷག་ཆོད་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྟགས་ལ་འགྲོ་མཆོམས་མི་འདུག་

བས་ལྟོག་ན་ལའོར་གསུམ་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་དང་། གལ་ཏེ་འགྲོ་མཚམས་ཡོད་ན་ཐུན་ཚོད་
 ཏུ་མི་རུང་བའི་སྒྲན་ཐུན་ཚོད་ཏུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པོ། །ཞེས་སྒྲོ་ལ་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པར་
 འཆད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་སྒྲན་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་ཆགས་ཏེ། སྒྲན་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་
 པ་གཅིག་ཤུས་སྒྲན་འབྱིན་ནས་པས་གཞན་དོན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་
 གྱི་རིགས་པ་འདི་ལྟར་སྒྲང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་གྱིས་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲོགས་སྒྲ་མས་
 ཐུན་ཚོད་གྱི་གོང་ཏུ་རོ་དང་སྒྲ་བ་འགྱུར་རུང་གི་བརྟུང་བ་དེ་ཚུན་ཆད་གྱི་མཐའི་བར་ཏུ་ལོངས་སྒྱུད་
 རུང་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ཏུ་ལོངས་སྒྱུད་ཏུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་
 པ་ནི་ལོངས་སྒྱུད་པའི་བྱིར་ཏུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པར་བཀྲལ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་ལུགས་དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། བྱབ་པས་ལ་དངོས་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཐུན་ཚོད་གྱི་
 མཐའ་ཚུན་ཆད་ཏུ་ལོངས་སྒྱུད་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་ཚོད་གྱི་གོང་རོལ་ཏུ་རོ་དང་སྒྲ་བ་གཞན་
 ཏུ་འགྱུར་ངེས་གྱི་བརྟུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མ་རེད་མདའ་བ་ཡང་། ཐུ་སྒྲོན་
 རིན་པོ་ཆའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་སོར་བཞག་ནས། ཏུས་ལྟག་པ་ལ་བརྟེན་ན་བྱིན་བརྒྱབས་མི་
 འཆགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཆད་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དེ་འབྲའི་བརྟུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན།
 བརྟུང་བ་རང་གི་ཏུས་ལས་ལྟག་པ་ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ན་བྱིན་
 བརྒྱབས་མི་འཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོང་ཏུ་རོ་སྒྲར་འགྱུར་སྲིད་པས་ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའི་བར་ཏུ་
 ལོངས་སྒྱུད་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེར་མི་རུང་བ་ལ་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་
 པའི་བྱིར་ཞེས་བཀྲག་ནས། རང་ལུགས་འཛོག་པ་ན། བརྟུང་བ་རང་གི་རྫས་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་བརྟུང་བའི་མཐའ་འཛོག་རིགས་པས། ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 ན་ཏུས་ལྟག་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞུང་འདིར་ཡང་གཞན་གྱིས་ལེགས་པར་མ་བཤད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་ཆོག་དོན་གང་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་ཏེ། འོ་ན་གོང་ཏུ་དེ་གཞན་ཏུ་
 འགྱུར་ངེས་གྱི་བརྟུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐུན་ཚོད་ཏུ་རུང་བའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པར་ཐལ།
 དེར་སྒྱུད་ཏུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། བྱབ་པས་ལ་དངོས། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་གོང་ཏུ་རོ་སྒྲ་

གཞན་དུ་འགྱུར་ངེས་པའི་བྱིར། བྱལ་བ་ཡང་དངོས། རྟགས་ཐུན་མོང་དོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་
མ་ཞུགས་ན། བརྟུང་བའི་མཐའ་ལས་དུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟུང་བ་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་ཆགས་ན།
ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཞིག་པ་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་
གསོག་འཛོག་འབྱུང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱིན་ལེན་དང་། བྱིན་རྒྱབས་ཞིག་པ་ལ་གསོག་འཛོག་མི་
འབྱུང་བའི་བྱིར། ཡང་རྩལ་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་བརྟུང་བའི་མཐའ་ཡིན་ན། དུས་རུང་ལས་
སྐྱར་བའི་བརྟུང་བ་དེའི་མཐའ་ཉི་མ་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་བུ་རམ་ལས་སྐྱར་བའི་
བརྟུང་བ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ལ། ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བྱིན་བརྒྱབས་
མི་ཆགས་ན་ནི། རྩལ་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་བརྟུང་བའི་མཐའ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་།
འཆགས་ན་ནི། དུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ན་བྱིན་བརྒྱབས་མི་ཆགས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་
ལྟར་ན་སྐྱོན་གཞིའི་ཚུད་ལན་གྱི་གཞུང་འདིའི་དམ་བཅའ་དང་། ཐུན་འབྱེན་གྱི་འཆད་ཚུལ་ཀྱི་ཀ་
མཛད་པ་པོ་གཞན་དག་སྐྱུ་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པ་མི་སྐྱང་བས་དབྱུད་པ་འཇུག་པའི་གཞི་
བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གཞན་ཡང་མཚོན་པ་ནི། འདིར་རོ་དང་སོགས་སོ། །

སྐྱུ་པ་ཞག་བདུན་པ་ནི། ཞུན་མར་དང་སོགས་སོ། །བཞི་པ་འཆོ་བཅང་ལ། དངོས་
དང་། མཚོན་དོན་གཞན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཆོ་བའི་བར་དུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི་གའི་བདག་ཉིད་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་སོགས་སོ། །དུག་པ་ནི་གཞན་དང་
བཅས་པ་ལ་སོགས་སོ། །བདུན་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་སོགས་སོ། །འདིར་དེ་སྟོབ་པའི་
ཡུལ་ནི། དག་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་ལྟར་ནོ། །གང་ཟག་ནི་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་གསོ་བ་ལ་ཞུགས་པ་
ཡན་ཆད་དོ། །དངོས་ནི་སྐྱོན་བྱི་མ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་རུང་ཆད་ལྟར་ནོ། །དགོས་པ་ནི།
གསོག་འཛོག་དང་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དུའོ། །དུས་ནི་སྤྱོད་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ།
བྱི་དྲོ་ཡང་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་བ་ལས། སྐྱོན་བྱི་མ་གསུམ་བྱི་དྲོ་བྱིན་
གྱིས་སྟོབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྐྱོན་བྱི་དྲོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་མ་བརྒྱབས་ན་ཉིན་མོའི་ཐུན་ཚོད་འདས་པ་ན་
གསོག་འཛོག་དུ་འགྱུར་པའི་བྱིར། དེས་མཚོན་ནས་སྟོད་ཐུན་གྱི་ཐོག་མར་བརྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱུད་པ་ཡང་མཚོན་ནོ། །ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་ལ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུད་པ་
 རུ་རུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ལུང་ལས། བརྟུང་བ་བཅགས་པ་དགུང་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུད་པ་རུ་
 རུང་བ་ཡོད་དམ། ཉེ་བ་ལོར་ཡོད་དེ། ལུན་རི་སྤྱིད་དུ་འཆལ་བར་བགྱི། ཤིན་རུ་སྤྱི་ཞིང་མི་
 སྤྱིར་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྤྱིར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བྱིན་བརྒྱུད་པས་འཛིག་པའི་
 རྒྱུ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ། བྱིན་ལེན་ཞིག་པ། བྱིན་བརྒྱུད་པས་ལྷུང་པ། རང་དགོ་སྤྱིར་
 མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་དོན་ནོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། བཅས་ལུན་དགོ་
 སྤྱིར་ནད་པས་སྤྱིན་བྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུད་པས་ཉེ་བཅངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 གསོག་འཛིག་ཆ་དང་བཅས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འོན་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་
 བའི་བརྟུང་བ་ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱུད་པ་དེ། རང་དུས་དེ་དང་དེའི་སྤྱི་རོལ་རུ་རོ་དང་སྤྱི་བ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ཡང་ཡོངས་
 སྤྱིད་དུ་རུང་ངམ་སྤྱི་མ་ན། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་བྱིན་བརྒྱུད་པས་ཅན་རོ་དང་སྤྱི་བ་ཉིད་
 གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་བརྟུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སྤྱིད་དུ་རུང་བ་མིན་ཏེ།
 གསོག་འཛིག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གསོག་འཛིག་གི་སྤྱིར་བ་བྱུང་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་མ་ཆང་བའི་བྱིར། དེས་ན་འདི་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དེའི་སྤྱིར་བ་
 མ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །དེ་བྱིན་ཆད་བཟའ་བའི་བྱིར་བཅངས་ན་ཡང་། གསོག་
 འཛིག་གི་ཉེས་བྱས་ལས་ལྟག་པ་མི་སྤྱིད་དེ། བྱིན་ལེན་ཞིག་པའི་བྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་
 གཞན་དུ་འབྱུར་བའི་བྱིར། དེ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་སྤྱིས་པར་མི་བྱེད་པ་སྤྱིས་པར་འབྱུར་བ་དང་།
 སྤྱི་བ་བཞིན་སྤྱིར་བ་དེ་མི་སྤྱིར་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཐུན་རུང་གི་བརྟུང་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིན་གཞན་ལ་སྤྱི་བ་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་བྱིན་ལེན་ཞིག་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ།
 མར་ཁུ་ཞུན་མར་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚོན་པས་འབངས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་མིག་སྤྱིན་བསྟེན་པ་ནི། མིག་སྤྱིན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཤའི་སྤྱིན་བསྟེན་པ་ནི། སྤྱིན་
 གྱི་བྱིར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཆང་གི་སྤྱིན་བསྟེན་པ་ནི། ནད་པས་ནི་སོགས་སོ། །སྤྱི་བ་པའི་
 སྤྱིན་བསྟེན་པ་ནི། སྤྱི་བ་སྤྱི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱིན་བཞག་པའི་གནས་རུང་ཁང་བསྟེན་ཚུལ་

ལ་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ། གཞི་གང་ལ་དང་། རུས་གང་གི་
 ཆེ་ན། ཆོག་དང་རུང་ཁང་གི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རུང་བ་ཉིད་དུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 ཤིང་རུང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འདི་ལ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སོགས་སོ། །
 ལྷ་པ་ནི་གཅིག་གིས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་རུས་ལྷ་གི་བྱེད་པའི་ཆེ་དམིགས་ཀྱི་བསལ་བ་ནི། བད་
 མའོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ། འདུ་བའི་སྒྲོ་རི་ལྷ་རྒྱུ་བ་
 པ། ཟས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། རྒྱུ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིད་
 སོགས་སོ། །རྒྱལ་སྤྱིད་ནི་རི་སྐད་དུ། །རྗེ་དཔོན་ཡུལ་འཁོར་སྒྲོན་པོ་རྫོང་། །དབྱུང་དང་མཛོད་
 དང་མཛོད་བཤེས་ཀྱི། །ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཟས་
 ལ་འཇུག་ཚུལ་དངོས། ཟས་སྤྱང་བའི་ཆོག་ག་ དངོས་པོ་གང་བཟའ་བ་སྒྲོད་གང་དུ་བཟའ་བ།
 གོས་གང་གི་བཟའ་བ། བཟའ་བའི་ཆོག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསོད་ནམས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ།
 མགོན་དུ་བོས་པ་ན་འཇུག་པའི་ཚུལ། ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ལྷུང་བཟེད་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྩ་བམ་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒྲུང་ས་ཏེ་སོགས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཨ་སྒྲུ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་བརྒྱལ་བ་སོགས་སོ། །
 ལྷ་པ་ནི་མཆིལ་ལྷ་མ་སོགས་སོ། །དྲུག་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་མཐུན་
 འདོར་ཚུལ་ལ། ཁའི་དང་། ལུས་ཀྱིའོ། །དང་པོ་ནི་མིད་པོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུད་གི་
 ལས་སོགས་སོ། །

ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་གཞི་ལ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 གཞིའི་སྐབས་ལས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད། དང་པོ་ནི་ཆོག་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་སྒྲོ་མཐུན་པ་དགོ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། རྫོང་བར་བྱེད་པ་ལས་མཁན་གྱི་མཆོན་ཉིད།
 བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གྲངས་ཆང་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། ཁ་སྒྲོང་
 འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི་དབྱུང་བ་ལ་ནི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མི་འདུག་པར་
 འགྲང་བར་སོགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་སྒྲོང་གི་ཆོས་བཅུ་བསྟན་ལ། འོག་ནས་མཆོམས་གཞན་
 ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། དགོན་མཆོག་གཞན་མ་ཡིན་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ།

མཚན་མཐུན་པ་རྣམས་བཤད་དོ། །འདིར་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། ལྷ་བ་བྱུང་བ་ལ་ནི་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་ལས་འཆགས་པའི་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་འདུ་ཤེས་དང་།
 ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ལ་བྱེད་པ་པོ་དག་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་ཡང་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དག་འདུན་དང་། དེས་བྱས་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་རིགས་ཤིང་དོན་དང་
 མཐུན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བས་ཀྱང་འཆགས་སྟེ། དོན་ཤེས་མཐུན་པའི་བྱིར་
 ཡང་ལོ་ནི་ལྷ་མོ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོར་རང་རྒྱུ་མ་དག་པར་
 ཤེས་ཀྱང་། ཡན་ཚུན་དུ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་དག་པར་ཤེས་ན་ལས་འཆགས་མ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དག་འདུན་གྱིས་འདུ་ཤེས་པས་དོན་ཤེས་
 མཐུན་པའི་བྱིར། དོན་ཉམས་པའི་ཆོ་གས་ཀྱང་པས་ལས་བྱས་ན་འཆགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
 བ། རི་སྒྲོང་དུ། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དག་ལས་གནས་པ་ཁ་སྒྲོང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས།
 གསོལ་བ་དང་། བརྗོད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲུམ་ན། དོན་ལ་
 ཉམས་པ་སོགས་ཡིན་པ། འདུ་ཤེས་པ་རྣམ་དག་གིས་ཆོ་གས་སུ་དག་འདུན་གྱིས་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་
 དག་འདུན་གྱི་ལས་འཆགས་པ་སྤིང་ཀྱང་། མདོའི་དགོངས་པ་ནི། དེ་ལ་དེར་ཤེས་པའི་ཆོ་གས་
 ཀྱིས་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཡང་ཆད་ལས་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་
 བྱ་བ་རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་འདུ་ཤེས་མི་དགོས་པས། འདུ་ཤེས་ཀྱང་པ་དོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 འཛོག་པ་མེད་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་འདུ་ཤེས་དགོས་པ་ལ་ནི། དེའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་པ་དོན་གྱི་ཡན་
 ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བསྟོན་པར་རྗོགས་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་ནི་
 ལྷ་མོ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། དག་འདུན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པའི་ཆེ་དོན་
 ཤེས་མཐུན་པར་འཛོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ལྷ་བ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་འཛོག་
 མི་འཛོག་ལ་ནི། དག་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན།
 ལྷ་བ་བྱུང་བ་གཅིག་ལ་ལམ་པར་ཤེས་པའི་དག་འདུན་གྱིས་བསྟོལ་ནས་ལས་བྱ་བ་དང་། སྤང་
 ལྷ་བ་དུ་ཤེས་པའི་དག་འདུན་གྱི་མ་བསྟོལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ལས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་བ་བྱེད་
 འབའ་ཞིག་པར་ཤེས་པའི་དག་འདུན་གྱིས་བྱིར་བཙོས་སུ་བཅུག་ནས་ལས་བྱས་པ་སོགས། རྣམ་

བ་དུ་མ་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལུང་ལས། གལ་ཏེ་ཡམ་པར་གྱུར་པ་དག་ཤེས་ན་
 བསྐྱེལ་ཏེ། དགག་དབྱེ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དག་ཤེས་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་
 དགག་དབྱེ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྤང་བ་དག་ཤེས་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
 ལྷུང་བྱེད་དག་ཤེས་ན་བཤགས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་བཤགས་པ་དག་ཤེས་ན་སོ་
 སོར་བཤགས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་བསྐྱེད་བྱེད་པར་དུ་གསུང་ལ། དེའི་ཤུགས་ལ་
 རྒྱུ་དག་ཏུ་ཤེས་ན་དེ་ཉིད་གྱིས་ཆོག་པར་གྱུ་བ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ལས་བྱེད་པ་པོ་དམིགས་
 བསལ་དང་བཅས་པའོ། །ལས་ཐོས་བྱ་དང་མདོན་སྒྲུལ་དུ་རུང་མི་རུང་དམིགས་བསལ་དང་
 བཅས་ལས་གྱི་ཆོག་པ་བརྗོད་པའི་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 བློ། །ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་བཏང་དུ་ལས་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དམིགས་བསལ་ནི། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་སོགས་
 སོ། །འདིར་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། །ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པས་ལས་བྱ་བ་ཐག་རིང་དུ་སྤང་དགོས་ཏེ། །
 ལས་བྱེད་པ་ནི་ཆོགས་གྱི་ཁ་སྐོང་གཞན་ལས་ཆེས་གཅེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གང་བྱ་དགོས་པ་དེ་ལས་བྱེད་པས་བྱང་བྱ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུང་པ་ནི་རུང་བྱེད་དབྱེད་པས་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་སོ་སོར་ཐར་
 པའི་མདོ་འདོན་པ་པོ་དང་། དེའི་དུས་གྱི་གསོལ་པའི་ལས་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་མཁན་པོ་
 མཛད་པ་དུ་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བཤད་པ་ནི། །ཁ་སྐོང་དང་ལས་བྱེད་པ་པོའི་གཞི་
 མཐུན་རྒྱུ་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོངས་པའོ། །གཞན་དུ་ན་ལུང་ལུ་བ་ལ། བྱིས་པ་ལྷ་བུ་བསྟེན་
 པར་མ་རྫོགས་པ་སུ་ཡང་རུང་བས་སྦྱོད་ལམ་འབྲེངས་ཏེ། །ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དགོ་
 འདུན་གྱི་དབུས་སུ། གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱས་པས་འཆགས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
 རྒྱུ་སྤྱིར་བཏང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐོས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་དང་། མདོན་དུ་མ་
 གྱུར་པའི་ལས་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པ་སོགས་སོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་
 བྱི་མ་སྤངས་པ་སོགས་སོ། །འདིར་ལས་ཐོས་སུ་མི་རུང་བའི་སྤང་ལོག་རྒྱུ་པ་ལྟ་ནི། ཆོས་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྤང་བ་དང་། གནས་ནས་སྤང་བ་གཉིས་ནི་སྤངས་པ་གཉིས་ཏེ། ལོག་པ་

གསུམ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་ལས་ལོག་པ། ཉམས་པ་དང་མཆོམས་མེད་
 བྱས་པ་གཉིས། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལས་ལོག་པ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའོ། །ལྷ་པོ་དེ་མ་
 གཏོགས་པའི་ས་གཞན་གནས་པ། གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་རུང་ངོ། །གནས་ནས་སྤང་བ་ནི།
 རང་ལས་བཟོད་པ་གསོལ་བ་ཡང་ཐོས་པར་རུང་ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱས་
 ནང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བའི་ཕྱིར། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་
 ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་སུ་རུང་བའོ། །འོ་ན་སྤར་གསང་སྟོན་བསྟོན་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཐོས་
 སུ་མི་རུང་ལ། དངོས་གཞི་ལས་ཐོས་སུ་རུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྤར་བར་ཆད་དྲིས་མ་ཟིན་པས་ནང་གི་
 མིར་མ་ངེས་ལ། བྱིས་བར་ཆད་ཀྱིས་དག་པ་ན་ནང་མིར་ངེས་པའི་བྱུང་བར་ལས་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྱིར་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་བཅུ་གསུངས་
 ཏེ། ལུང་མ་མོ་ལས། ལུང་བཟེད་པ་སྐྱབ་བསྐྱང་གཉིས། བྱིས་པའི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྒྱིན་
 གཞིག་གཉིས། དག་ཚུལ་བསྟོལ་བ་དང་། འདིར་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བཤད་པ་ལྷ་རྣམས་སོ། །
 འོ་ན་དང་པོ་ལྷ་འདིར་མི་འཆད་པ་ནི་ཅི་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་
 ཡིན་པས། མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་གསུང་མོད།
 ལྷ་པོ་དེ་མ་རྫོགས་པའི་ཡུལ་ལ་དག་འདུན་གྱི་འོག་བྲིམས་ཅམ་ཡིན་གྱི། གཞན་སྒྱིར་བར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པས། མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་དོགས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཀམ་གཏི་ལས། བསྐྱབ་པའི་
 སྒྲིམ་པ་སྒྱིན་གཞིག་གཉིས་དང་། དག་ཚུལ་བསྟོལ་བ་རྣམས་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་དཀར།
 སྤང་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་བཞག་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་བཅུར་
 ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལ་སྒྲིགས་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་
 བཟོད་པ་བྱ་བའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དམར་སྟོན་པ་གསུང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དག་
 སྟོབ་མའི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་བྱིན་པའང་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། མ་རྣམས་ལས།
 དག་སྟོབ་མ་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་བཀར་ཏེ། མཐོང་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་བཞག་ཅེས་གསུངས་
 པས་སོ། །ཞེས་གསུང་ཡང་དེ་ལ་བྱུང་བ་མ་ངེས་པར་སྤང་ངོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། འོ་ན་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པ་ལ་བྱ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད། ཡུལ་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་མ་ཞེ་ན། དག་

སྒྲོང་བྱེ་མ་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྒྲིམ་པའི་གནང་བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་གནས་ལྟར་ལ་དགོ་སྒྲོང་མ་རྣམས་
 གྱིས་ཕྱག་མི་བྱ་བ་དང་། མི་སྒྲུབ་དང་། དེའི་ལོངས་སྒྲོད་ལ་ལོངས་མི་སྒྲོད་པ་དང་། དེའི་
 གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མི་འགོ་བའི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྟ་བུ་དག་ནི་ཆོས་ཅན་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་
 མདོན་སྐུམ་དུ་མ་གྱུར་པས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་པར་དགོ་འདུན་གྱི་
 བང་བྲིམས་སྐྱབས་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་བྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཆོ་ག་ཟུར་བ་ཡོད་དམ་
 མེད་ཅེས་འདྲི་བ་ལ་སྐྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །གནས་ལྟར་ནན་ཏུ་བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་གསུམ་པོ་དེ་
 འགྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། འདི་ལ་ཆོ་ག་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བྱིར་ཆོ་ག་ལོགས་པ་མི་དགོས་
 ཞེས་གསུང་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་མ་གསུང་ཀྱང་རུང་མཐུན་སྐྱུར་དགོས་ཞེས་གསུང་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་
 དམར་སྟོན་པས་ལོགས་པར་བཤད་པ་ནི། གནས་ལྟར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འདི་དག་མི་རུང་
 བར་འགྱུར་མོད། གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་འོག་བྲིམས་བྱ་དགོས་ཏེ། ཤེས་རབ་བྱེད་པ་ལས།
 དགོ་སྒྲོང་དང་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་ལོག་པ་ལ་བལྟས་ན། དེའི་བྲིམ་དུ་དགོ་སྒྲོང་དག་འོག་བྲིམས་བྱས་
 ཏེ། མི་འོང་བ་ནི་མི་དེ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་མི་བྱའི་རྒླག་ཏུ་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པའོ། །ཞེས་
 གསུང་ངོ་། །འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྟར་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་ནས་དགོ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བའི་བར་ལྟ་བུ་
 ལ། མི་སྒྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་ལ། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གིས། དེ་
 ནི་འགྱུར་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་བཟེད་ཁ་བསྐྱངས་བ་དང་། བྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོམ་པ་བྱིན་པ་
 དང་། དེ་བག་ཡངས་སྐྱབས་བྱས་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་མི་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་བྱིར།
 ཞེས་གསུང་། གསུམ་པ་ནི། གསོལ་བ་མ་བྱས་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་འདུས་
 པའི་མི་མཐུན་པ་དང་། འདུས་པ་བྱིར་ལོག་གིའོ། །དང་པོ་ནི། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་
 བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དགོ་སྒྲོང་དེ་ཆོས་ཅན། ལྟར་བར་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་དེའི་
 མཆོམས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱབས་གཏོགས་པ་ཁ་སྒྲོང་བར་འོས་པ། ལུས་དངོས་སམ་འདུན་པས་ལས་དེ་ལ་
 མ་ཞུགས་པ། སྒྲིམ་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་གནས་དེ་ན་ཡོད་པར་ཐེ་ཆོམ་ཡན་ཆད་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་
 བས་ཀྱང་། དགོ་སྒྲོང་གཞན་དག་གིས་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། གང་གིས་འདུས་པ་བྱིར་
 ལོག་འཆགས་པའི་རྟེན་དགོ་སྒྲོང་དེ་ཆོས་ཅན་ལྟར་བར་ལྟ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཏེ། བྱིར་བཏང་དུ་

གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། སྤྱོད་ལས་ལས་མ་ཉམས་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། རག་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་དང་། མངོན་པར་མི་ཤེས་པའམ།
 བྱང་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱུང་
 ཆོས་དང་པོ་དེ་ངེས་པར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དམིགས་བསལ་ལ་དེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་པ་
 དང་། དབྱུང་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བསྐྱོད་པ་དག་ལ་ནི་གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པས་ཀྱང་ཕྱིར་
 འོག་འཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་བསྐྱོད་པ་ན། བདག་ཅག་མ་བསྐྱོད་
 ཞིག་སྤྱར་ལྷོག་ན། མི་འཆགས། འཆགས་ཏེ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ངས་ཆད་པའི་ལས་
 ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་ཕྱིར་འོག་མི་འཆགས་པ་དང་། གང་
 ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་གཞི་མཐུན་དེ་གང་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པ་ཆད་པའི་ལས་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་དང་
 ལྷན་པ་ཡིན་ན་མི་འཆགས་ཏེ། ཁོ་པོ་ལ་ནན་རྒྱུ་གྱི་ལས་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་ལྷོག་ཀྱང་མི་
 འཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུན་པ་ལེན་པ་དང་། ཆོགས་པ་གསོལ་བ་སོགས་ཆོས་ལྷན་པ་སྤྱར་
 ལྷོག་ཀྱང་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར། ཆད་ལས་ཆོས་དང་མི་ལྷན་པ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཕྱིར་ལྷོག་ཀྱང་
 འཆགས་ཏེ། ལུང་ལས། བཅུན་པ་གང་ལ་ཆོས་མ་ལགས་པའི་ལས་བགྱིད་ན། དེས་སྤྱར་ལྷོག་
 པ་མ་འཆགས་སམ། ཉེ་བར་འཁོར་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། སྤྱི་དོན་ནི། ཅིར་ལས་ལ་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱིམ་པ་ལ་བྱ་བ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་
 གཉིས། གཉིས་པ་ལ། རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་དང་། མ་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་སྤྱིན་པ་བསྐྱོད་པ་ཆད་པས་བཅད་པ། རྗེས་སུ་གནང་བ། དྱིན་གྱིས་སྐྱབས་པ། རང་གི་
 དོན་ལ་སྤྱར་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁང་པའི་བསྐྱར་པ་སྤྱིན་པ་སོགས་ཉི་ཤུ་ཅ་ཏུག །
 གཉིས་པ་ནི་གསང་སྟོན་བསྐྱོད་པ་སོགས་སོ་ལྷ། གསུམ་པ་ནི། བན་རྒྱུ་དགུ་དང་། རྫོགས་པ་བཅུ་
 དང་། གྲངས་སུ་འཇུག་པ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་མ་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་ལ། སྤྱིན་པའི་
 ལས་དང་། ཆད་པས་བཅད་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །འདི་ལ་བསྐྱོད་པའི་ལས་མེད་དེ། ཁ་སྐོང་གི་
 ཆོས་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། ལས་སོ་སོའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་པའི་གཞི་སོ་

སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལས་དེ་བྱ་བར་འོས་མི་འོས་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟོན་དང་བསམ་བ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱོད་པར་
 ཅན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་གཞན་གང་ཟག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁུ་བའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ། ལས་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་།
 ལས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། ལས་བརྗོད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། སྦྱོད་ལམ་དང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲིམ་པ། ཆོ་གའི་
 སྒྲིམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས།
 དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བརྒྱ་དང་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལས། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ནི་ཉི་
 སྤུ་ཅ་བཞི། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ནི་བཞི་བཅུ་ཅ་བདུན། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ནི་
 སུམ་ཅུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲངས་འཛིན་པ་
 ནི། ལས་གང་ལ་གསོལ་བ་གཅིག་དང་བརྗོད་པ་གསུམ་དགོས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཆོས་ཅན།
 སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་དེ་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་ལས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བསྟོན་པའི་ལས་བཅུ་དང་། དགེ་ཚུལ་
 སྟོན་ལྟ་མི་གཏོང་བ་བསྟོལ་བ་དང་། ལྷུང་བ་བྱུང་ན་གསལ་བར་མི་དྲན་པ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་
 དུ་བཞུགས་པ་དང་། བསམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དང་། དགེ་འདུན་བྱེད་པ་ལ་
 མཐུན་པ་བྱིན་པ་དང་། དེའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱོང་གསུམ་ཅན་གྱི་གནས་པ་བྱིན་པ་དང་།
 དེ་ལས་གཞན་པའི་སྦྱོང་བ་སྦྱིན་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལྟག་མ་དང་། དགེ་སྦྱོང་མའི་ལྟེ་བའི་ཆོས་
 བརྒྱད་བྱུང་བ་ལ་མཁུ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་གཞི་སྦྱོང་དང་གཞི་མཁུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཡང་
 གཞི་ནས་སྒྲུངས་པའི་སྦྱོང་བ་དང་། མཁུ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། དྲན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། མ་
 སྦྱོང་བས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། བསྟོན་པར་རྗོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མཚམས་ཆེ་ཆུང་དགོལ་
 བའི་ལས་གཅིག་དང་། བྱན་ཏུར་གྱི་ལས། བཅུ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དང་།
 བྱན་ཏུར་ལས་དབྱུང་བའི་བརྗོད་གསོལ་དང་། སྤྱི་བརྒྱུད་དབྱུང་བ་དང་ལྟག་མ་ལས་གཉིས་གཅིག་
 ཏུ་བགྲངས་པའི་ལས་དག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་ལས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲངས་
 མ་བཤད་པར་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཁོ་ནའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལས་གཞན་གཉིས་

གྱི་དབྱེ་བ་ལུང་ཐུན་ཆོག་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་ལས་དེ་དང་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་ལྟུལ་
 གཞི་ཅན་མེད་ལ། འདི་ལས་ལྟུལ་གཞི་ཡོད་པས་དེ་གསལ་བའི་དོན་དུའོ། །དེ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅི་
 ན་ལུང་ལས་གངས་སུ་བཞུག་པ་བཞི་དང་། བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷག་མི་བྱ་
 བའི་སྒྲོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། བཟོད་པ་གསོལ་བའང་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སུ་བཤད་པས་སོ། །
 འདིས་དེ་སེལ་བ་ཅི་ཞེན། དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དང་། གསོལ་བ་དང་
 གཉིས་གྱི་ལས་སུ་སྒྲུབ་བས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷག་པར་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་འདུན་པ་དང་
 སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ན་སོགས་སོ། །འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ལ་ནི་མཁུག་བསྐྱད་མ་
 བཤད་དོ། །གཅོད་པ་ཉིད་ནི་བཅད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་བརྩོད་པའི་ལས་བྱེད་བཞིན་པ་དེའི་ཆོ།
 དགོ་འདུན་མཆོམས་གྱི་ནང་དུ་འཁོད་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ལ་
 བརྒྱད་དེ་ལས་ཐོས་སུ་མི་རུང་བ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ། ཁ་སྐྱོང་གི་སྦྱོས་པ། ལས་
 བརྒྱད་པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྦྱོས་པ། ལས་བྱེད་པ་བོའི་དམིགས་བསལ་ཁ་སྐྱོང་དང་བཅས་པ། ལས་
 གྱི་ཀུན་སྦྱོང་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་དོན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། ཆོ་གའི་སྦྱོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་བསྐྱོ་བ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 མཆོམས་གཞག་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དེས་བྱ་བ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་སྦྱོ་བ་བྱེད་དང་
 སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་བཞད་གད་སོགས་སོ། །ལྷག་པ་ནི་རང་གི་འོས་པ་སོགས་སོ། །བདུན་པ་
 ནི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་སོགས་སོ། །འདི་ལ་སྦྱོན་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ།
 མངགས་པ་ནི་སྦྱོ་བ་དཔོན་དང་འདྲ་བས། བསྐྱོན་པར་རྫོགས་པས་བྱའོ། །ཞེས་བོད་གྱི་སྦྱོ་བ་
 དཔོན་རྣམས་གསུང་དོ། །བརྒྱད་པ་ནི་སྐར་བཞུམས་ཏེ་སོགས་སོ། །འདིར་མ་ཆོག་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྦྱོས་པ་བསྐྱོན་པར་རྫོགས་པ་དང་། བ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་མེད་བསྐྱོན་པར་རྫོགས་པའི་
 སྒྲོམ་པ་སྦྱོ་ཡང་། ལས་བྱེད་པ་ལ་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་དེས་སྦྱོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་
 ནི། སྐུ་མ་ལ་ཆོ་ག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཆད་པ་མེད་ཅིང་། དགོ་སྦྱོང་མའི་སྒྲོམ་པ་ནི་དགོ་སྦྱོང་གི་དགོ་
 འདུན་ནས་སྦྱོ་བ་ཡིན་ལ། དགོ་སྦྱོང་མའི་དགོ་འདུན་སོགས་པ་ནི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་
 པའི་བྱིར། དེ་དེ་ལས་སྦྱོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། དང་པོར་སྦྱོ་དགའའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་ལ་རྫོགས་

པའི་སྒྲིམ་པ་གང་ལས་བྱུང་བསམས་པས་ཤེས་པར་རྟེན་ལ། འོན་ཀྱང་པ་ཚོག་རྒྱུང་པས་བྱུང་མེད་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་དགོ་སྒྲོང་མ་དང་། ཆོངས་སྒྲོང་ཉིང་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་ལ། དེ་
མེད་ཀྱང་དེ་སྒྱེ་བ་ནི། ཆོགས་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་ནི་ཉིས་བྱས་ཅམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་དང་། ཕྱོད་
བ་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །དང་པོ་ལ་རང་ཉིད་སྒྲོ་བས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། མི་སྒྲོ་བ་བྱེད་དང་ནན་
ཏུར་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་ལྟ་བུ་ཕྱིར་བཅོས་དངོས་ཀྱི་གཞི། ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བ་
དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྟུན་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྒྲོང་བའི་གཞི་
རྒྱུ་སོ། །དང་པོ་ལ་ལུང་གཞི་དང་། ལུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱིར་
བཅོས་ཀྱི་རྒྱ་ནན་ཏུར་དང་། ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྒྲེ། གཞི་གང་ལ་ནན་
ཏུར་བྱ་བ། ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲིབ་བ། ནན་ཏུར་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་སྒྲིའི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་གཞུག་ཅིང་། བཤུད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ནན་ཏུར་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན་
སྒྲིགས་སྒྲུང་བསྒྲུད་དང་ཕྱིར་འབྱེད་བཞི། གནས་སྒྱུང་བདུན། གསོ་དགག་བཞག་པ་གཉིས་
རྒྱུ་སོ། །ལྷུང་བ་བཟོད་ལ་སྒྲིབ་ནི་སྒྲིབ་ནན་ཏུར་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་བྱིས་པ་ལ་བྱ་བས་འདིར་མི་
བགྱང་ལ། བཟོད་བཅོས་དང་། སུར་བཅོས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡིན་པས་འོགས་སུ་བགྱང་མི་དགོས་
སོ། །ནན་ཏུར་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། རབ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་གསོ་བ་ལ་ཞུགས་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་
པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ནད་པ་མ་ཡིན་པ། གཟུགས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ།
དགོ་འདུན་བྱེད་འགྱུར་གྱི་དགག་བྱ་མེད་པ། ཆོས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ། ཆོགས་སུ་མ་
འོངས་པ། ནད་དང་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པ། སྒྲུར་གནས་ནས་མ་སྒྱུང་བ། བཞམས་སྒྲོ་བྱས་ལ་
འཆགས་པའོ། །བྱེད་པ་པོ་ནི། ཆོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་དགོ་འདུན་བཞི་འོས་སོ། །དུས་ནི་དབྱར་
གྱི་ནང་མ་ཡིན་པའོ། །ཆོ་ག་ནི། སྒྲོར་བ་བྱེད་དང་བཞམས་བསྒྲོ་བྱ་བ། དངོས་གཞི་གསོལ་
བཞིའི་ལས་བྱ་བའོ། །དགོས་པ་ནི། བྱ་བ་རན་པ་རྒྱ་དང་བཅོས་པ་ལས་སྒྲོག་པ་དང་། ལྷུང་བ་
ཕྱིར་བཅོས་སུ་གཞུག་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྒྲིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་གནས་སྒྱུང་བདུན་

ནི་སྒྲུབ་པའི་ས་ན་གནས་པས་ས་གཞན་ན་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། གསོ་དགག་བཞག་པ་གཉིས་ནི་
 བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། བྱ་རྒྱུ་སོ་
 སོའི་གཞི་མ་ཞི་ཞིང་མ་བཏང་བར་ཤེས་ནས། གྲུང་བ་པོས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་ཁས་ལེན་
 དུ་བཅུག་ལ། གྲུང་བྱ་དགོ་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་ལུས་འཛིག་པ་ལ་ཆོས་ཅན། བྱ་རྒྱུ་གྱི་
 ལས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཆོག་ས་གྲངས་ཆང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་གྲུང་བ་པོ་རང་སྒྲོ་བ་མ་བྱུང་ན་
 བཏང་སྒྲོ་མས་སུ་བཞག་གམ་ཞེ་ན། བྱ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་དང་ལྟན་པ་ལ་དེ་མ་བྱུང་ཡང་དེར་བཞག་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱང་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱང་ཚུལ་འོག་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་འཆད་དོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཛིག་པ་ལ་བཏང་སྒྲོ་མས་སུ་བྱུང་མ་ཞེ་ན། བྱ་རྒྱུ་
 གྱི་རྒྱ་ཆོག་ས་གཞན་ཆང་ཞིང་། དགོ་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་འདུ་བ་མི་སྟེར་བ་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་བྱ་རྒྱུ་བྱ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་མི་དགོས་ཏེ། བྱ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་
 གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་བྱ་རྒྱུ་གྱི་ལས་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བྱ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་ལ་གྲགས་པ་
 དང་། མངོན་སུམ་གཉིས་བཤད་དོ། །འོ་ན་ལྷུང་བ་ཁས་ལེན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་སམ་ཞེ་ན། མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་བྱ་རྒྱུ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་ཁས་སྐྱངས་
 བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་མིན་ཏེ། ཁས་སྐྱངས་ན་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤིག་པའི་
 ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ལྷུང་བ་གྲུང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་གསོ་དགག་བཞག་པར་བྱ་བའི་བྱ་རྒྱུ་
 ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་མི་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདི་གཉིས་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་རང་གི་རིགས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་གི་
 དོན་བསྐྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དགོ་འདུན་གྱི་རི་ལྟར་སྐྱང་ཞེ་ན། གྲུང་བ་པོ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་གཤེ་བ་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །འདིར་
 བསྐྱད་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་གཞི་བཅན་པ་ཡིན་པས། བསྐྱད་པ་བྱ་རྒྱུ་གྱི་མ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།
 སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་བཞེད་བཅས་དང་། མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་བྱ་རྒྱུ་བ་མིན་གྱི། བསྐྱད་
 བ་བྱ་རྒྱུ་ཉིད་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་མ་རངས་པ་ངས་པར་བསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཕྱིར་བཅོས་དངོས་གྱི་དོན་ལ། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་དང་། ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཐོལ་བ་ནི་ལྷ་བྱེད་པ་སྟགས་སོ། །བསྐྱམས་པ་ནི་ཡིད་གྱི་སྟགས་སོ། །
 བཤགས་པ་ནི་གཞན་ལས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྟོ་མགུ་སྦྱོར་བ་དང་། དབྱུང་བ་སྦྱོར་བ་ལོ། །
 དང་པོ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དབྱུང་བ་ཡང་ངོ་སྟགས་སོ། །འདིར་གཞུང་
 ཆེན་དྲུག་གི་དག་དོན་ནི། སྟོ་བ་དང་མགུ་བ་དེ་གཉིས་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ན། དགེ་འདུན་ལྷག་
 མ་རིགས་འདྲ་དེ་བྱུང་ན། དེ་དུས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ནས་བརྒྱུ་མས་པའི་སྟོ་བ་དང་།
 མགུ་བ་ཉིད་དགེ་འདུན་གྱིས་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་བ་སྟོ་བ་དང་མགུ་བ་མཐོས་ཏེ་བྱས་པ་དེ་
 གཉིས་ཞིག་པས་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟོ་མགུ་སྦྱོད་པར་བརྒྱུ་མས་ནས། མ་སྦྱུང་པའི་བར་
 དེར། ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་གཉིས་པ་བྱུང་ན་ཡང་གཞི་ནས་བརྒྱུ་མས་པའི་སྟོ་བ་དང་། མགུ་བ་
 སྟོ་བ་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། དེ་ལ་དེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྒྱུ་མས་པ་ལ་དེ་བྱུང་བ་ནི།
 དེ་མ་བྱུང་བར་གཉིས་པོ་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 སྟོ་བ་དང་མགུ་བ་དེ་མ་ཆགས། སྐབས་དེར་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་གཉིས་པ་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ། གཞི་
 ནས་བརྒྱུ་མས་པའི་སྟོ་བ་དང་། མགུ་བ་ནོད་ཅིང་སྟོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་སྟོ་བ་དང་མགུ་བ་
 ཉིད་ཐ་དད་པར་སྦྱང་བ་དང་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞི་སྟོ་མ་ཆགས་པ་
 ལ་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་བྱུང་ན། གཞི་སྟོ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི་ཡང་སྟོ་སྦྱང་བ་དང་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ན་ལྷ་བྱེད་པ་བར་མ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་མི་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། དེ་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བྱེད་
 བ་བར་མ་དེ་འཆབ་བཅས་ཡིན་ན་སྟུམ་དང་སྟོ་མས་ན་སྟོ་བས་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ལྷ་བྱེད་པ་བར་མ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དེའི་དོན་དུ་ཡང་སྟོ་མགུ་བ་བསྟེན་པར་
 བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོ་མགུ་སྦྱར་ནས་ནོད་པ་དེའི་ཆོ། ལྷ་བྱེད་པ་སྟོ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ཡིད་བརྗོད་ནས་
 ནོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བྱེད་པ་སྟོ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཆབ་བཅས་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་བཅབས་
 ཉིས་ཞག་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྟོ་བ་སྦྱོད་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། ལྷ་བྱེད་པ་སྟོ་མ་དེ་བཅབས་པའི་
 དུས་ལྷག་པ་ཡང་སྟུམ་མ་བཅབས་པའི་དུས་དེར་གཞུག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟུམ་མ་སྟོ་
 བ་བྱེད་དང་། ཕྱི་མ་སྟོ་བ་གཅིག་བཅབས་ན། ཕྱི་མའི་ལྷག་པོ་སྟོ་བ་བྱེད་པོ་དེ་སྟུམ་མ་དེར་བརྒྱུ་
 བས། སྟོ་བ་སྟོ་བ་གཅིག་སྦྱོད་དགོས་པ་ལྷ་བྱེད་ལོ། །སྟོ་ཕྱི་གཉིས་བཅབས་པའི་ཞག་གྲངས་མཉམ་པ་

བཤམ། བྱི་མ་ཉུང་བ་ལ་ནི་ལྷག་པའི་ཆ་གཞུག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཁྱུ་བ་ལ་གཉིས་ལས།
 བཅ་རྩར་གྱི་དང་། བྱིར་བཙོས་གྱི་སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཞར་བྱུང་དང་། བཅ་རྩར་དངོས་གྱི་
 སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་སོགས་སོ། །འདི་དང་བྱིམ་སུན་འབྱེན་པ་གནས་
 བས་སྒྲོད་པ་དང་། འཐབ་བཀོལ་ཅན་བསྒྲོད་པ་ལ་གཞི་བརྟུང་ནས་བསྒྲོད་པར་གསུངས་སོ། །
 ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ཤར་ཉལ་ན། ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་བཅུ་བཞི་དང་།
 ཉོང་ཐུག་བཅུ་བཞིར་དཔུལ་བར་སྐྱེ་གསུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འཐབ་བཀོལ་ལ་སོགས་སོ། །
 སྐབས་འདིར་ལུང་ལས། དགོ་འདུན་ཀ་བ་དང་འདྲ་བ་དང་། སྒོ་སྒྲིམ་དང་འདྲ་བ་བསྒྲོད་པར་
 བབྱིད་པ་དེ་ཡང་སྒྲར་འཆོས་པར་མི་བབྱིད་ན། དགོ་འདུན་ལ་བསོད་ནམས་མ་ལགས་པ་རི་སྒྲིད་
 གཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལགས། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་གང་ཟག་དེ་སྒྲར་འཆོས་པ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ།
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱེད་པའི་རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱའོ། །དངོས་པོ་མ་ཆང་ན་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཆང་ན་དགོ་འདུན་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་
 བ་བྱིར་བཙོས་པ། ཅ་ལྷུང་གི་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱིར་བཙོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཆབ་
 པའི་སེམས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ལྷག་མ་བྱིར་བཙོས་ཚུལ་དང་།
 ལྷུང་བའི་མིང་རིས་གྱི་བྱུང་བར་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་ཆ་དང་ལྷན་པ་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་འདིར་མིང་ནི་སོགས་སོ། །དེ་དག་གི་ནི་གོ་ཁུ་ཤམ་བེ་བ་དང་། དམར་སེར་ཅན་གྱི་
 གཞི་གཉིས་ལ་བྱིར་བཙོས་གྱི་གཞི་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ། དེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཏན་
 ལ་འབེབས་བྱེད་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྐྱས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ། ལུང་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཆབ་པའི་མཆན་ཉིད། ཞར་ལ་སྒྲ་དགག་པའི་ཉེས་པ། ཞག་དང་ལྷུང་བའི་
 གྲངས་གྱི་བཅའ་པ་བརྗོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་གུས་པ་ལ་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཞག་གི་བྱེ་ཐུག་དང་། ལྷུང་བའི་བྱེ་ཐུག་གོ། །དང་པོ་ནི་བཅས་པའི་
 དུས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རེས་པར་མི་ཤེས་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱུ་བའི་སྐབས་ལ།
 འཆབ་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྒྲ་དགག་པའི་ཉེས་པའི་དམིགས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཉིན་
 མཆན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་སོགས་སོ། །ས་གཞན་ནང་གནས་པ་ལ་ལུང་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ལ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ། ས་ཆེན་པོ་བས་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ། ས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱད་བྱའི་བྱད་པར། སྒོ་
 མགུ་དང་། བསྐྱབ་བ་སྐྱོད་པའི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྒོ་བ་སོགས་སོ། །སྐྱབས་དེར་
 ཉམས་པས་མི་གྲོང་ཞེས་པ་ལ། ཉམས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཆོ་ག་
 དང་། འཆོ་བའོ། །དགོ་འདུན་ལས་མ་བཀར་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གནས་ནས་མ་བྱུང་བའོ། །
 གཉིས་པ་ནི་ནང་བར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འདི་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི།
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་ལ། སྐྱད་པ་མི་འཆགས་པ་དང་།
 འཆགས་པ་ཉེས་བྱས་སུ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྒོ་བ་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོ་བ་བྱེད་
 བས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མི་སྒོ་བ་ནན་རྩར་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་ལ། ལུང་གཉིས་ལས་དང་
 པོ་གཞིའི་སྐྱབས་ལ་བཞི་སྟེ། གྲོང་བྱ་དང་གྲོང་བྱེད་གཞི་དང་བཅས་པ། གྲོང་བའི་ཆོ་ག་རི་ལྟར་
 བྱ་བ། གྲོང་ན་རི་ལྟར་སྐྱབ་བ། དེས་པོ་གང་གིས་གྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་མ་གྲགས་པ་སོགས་
 སོ། །འདིར་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་མི་འཆགས་པའི་དོན་ལ། དེ་བྱས་ཟིན་ན་ནི་དེ་མི་འཆགས་
 པས། དེའི་གོང་རོལ་རྩ་དེ་འཛོག་དགོས་པའོ། །འོ་ན་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ནན་རྩར་རུང་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེན། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷུང་བ་གྲོང་དུ་རུང་བ་བཞིན་དུ། དགག་དབྱེ་ཡང་
 བཞག་རྩ་རུང་ཞེས་བྱ་འདུལ་དང་། དམར་སྟོན་གསུང་ལ། བུ་སྟོན་ནི། འགྲེལ་བར་རང་གི་
 དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་བཞེད། འོ་ན་དབྱར་ནང་དུ་དགག་དབྱེ་བཞག་
 པའི་ནན་རྩར་རུང་ན། གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་ཡང་རུང་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། རྒྱ་འདུལ་འཛིན་ནི།
 གསོ་སྦྱོང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས་དབྱར་གྱི་དགོས་པ་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་ན་གསོ་སྦྱོང་
 དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་རྩར་དེ་འཆགས་པ་ཡིན་ལ། གསོ་སྦྱོང་གསུམ་མ་ཐལ་བ་དེའི་ཆོ་
 གསོ་སྦྱོང་བཞག་ན་དབྱར་གྱི་དགོས་པ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་། སྒྱི་བོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 འཕགས་ནི། དགག་དབྱེ་དུས་ཀྱི་འོག་རོལ་རྩ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུང་། འདིར་
 དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་རྩར་མི་འཆགས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འཛོག་པར་བྱེད་པ་པོ་ནད་པས་
 བཞག་པ་དང་། དེས་བསྐྱབས་པའི་པོ་ཉས་བཞག་པ་དང་། མི་ན་བས་ནད་པ་ལ་བཞག་པ་དང་།

དེ་བཙུང་པ་རྫོགས་པའི་ཆེ་བཞག་པའོ། །མི་འཆགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་འདུན་གྱིས་ནོན་པར་མི་
བྱའོ། །རི་ལྷར་ཞེན། བད་པས་དག་སྤོང་གཞན་ལ་བྱེད་ཅག་དག་འདུན་ལ་གནས་གསུམ་གྱི་
དགག་དབྱེ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅིས་འཛིག་པ་ལ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་བད་པ་ཞེས་སོགས་བཙུང་། དེས་
བསྐྱབས་པའི་པོ་ཉས་འཛིག་ན། ཆེ་དང་ལྷན་པ་པོ་ཉ་ཞེས་སོགས་བཙུང་། གཉིས་པ་ནི་ལྷག་
མས་སོགས་སོ། །འདིར་ལྷག་མ་ནི། བྱེད་པ་པོ་བད་པ་དང་། དེས་མངགས་པ་དང་། བྱས་པ་
དང་། བྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་པོ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་གྱི་འོ། །གསུམ་པ་ནི་མི་དྲན་ན་སོགས་སོ། །
སྐབས་འདིར་གྲོང་བྱ་ན་ལ་དུ་ཐེབས་མ་ཐེབས་གཉིས་ལས། ཐེབས་ནས་ལྷང་བ་ཁས་ལེན་ན་ཐུར་
འཆོས་སུ་གཞུག། རྫོང་པས་བྱེད་དུ་གསོད་ན་ངོ་པོ་ཉིད་ཆོལ་བ་སྒྲིན། ན་ལ་དུ་མ་ཐེབས་པ་བྱ་བ་
ངན་པ་འཕྲོ་གཅོད་དུ་གཞུག་པའི་དོན་དུ། གཞི་བཙན་པ་དང་། ལྷང་བ་ཐུར་བཙོས་སུ་གཞུག་
པའི་དོན་དུ་གཞི་མི་བཙན་པ་གཉིས་ལས། སྐབས་མི་འབྱེད་དམ། བྱེན་ས་མི་མཉན་ནམ། ལྷང་
བ་མ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་གཞི་གང་ཡིན་གྱི་ནན་ཏུར་བྱ་བ་སྤར་བ་སྤྲོན་ཟེན་
ལ། གཉིས་པ་གཞི་མི་བཙན་པ་ལ། སྐབས་འབྱེད་པ་དེ་མི་བྱེད་ན། དེ་ལ་བཙུང་པ་དང་བཙན་
པ་ཉིད་བྱ། རི་ལྷར་བྱ་ན་ཆེ་དང་ལྷན་པ་སོགས་སོ། །འདིར་གསོ་དགག་བཞག་པ་གཉིས་ནི་
གསོལ་ལས་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བཙུང་བཙན་དང་། ཐུར་བཙོས་ལ་ལས་མ་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་
སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་དགག་དབྱེ་བཞག་པར་མི་རུང་སྟེ། དགག་དབྱེ་ནི་སྐབས་འབྱེད་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཐུར་སྒྲུལ་ན། འདི་ནི་གཞི་འམ། གང་ཟག་གམ། གཉིས་ཀ་བཞག་ནས་དགག་དབྱེ་
བྱེད་ཟེར་བ་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་པའི་གཞི་མཐོང་དག་གི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལ་དེ་འཛིག་པ་
མ་ཡིན་པས། སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་སྒྲིན་པ་གསུང་ལ། དམར་སྒྲིན་པ་ནི། དགག་དབྱེ་བྱེད་ཀྱང་
སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་གསུངས་ཡང་མདོ་དང་འགལ་བར་སྤང་དོ། །གང་ལྷར་ཡང་
གསོ་སྤོང་བཞག་པས་མ་དུལ་བར། དགག་དབྱེ་འཛིག་ཅིས་པ་དབྱར་གྱི་ནང་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་
བས་བརྟག་དགོས་ལ། དེ་ལྷར་བརྟགས་པའི་ཆེན། དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་སྤངས་གོང་དུ་
དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱས་པ་དེས་མ་དུལ་བ་ལ་དགོངས་པའམ། ཡང་ན་དབྱར་གྱི་
ནང་གསོ་སྤོང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས་གསོ་སྤོང་བཞག་པ་སོགས་བྱས་པའོ། །སྐབས་བྱེ་

ཡང་མཉན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཕྱར་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་གནས་འདི་ལས་
སྟགས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་ཕྱར་བཅས་ཞེས་གསུང་ན། ཏྲ་དུ་མོད་ཕྱར་པ་དང་བཅས་ཏེ་འབྱུང་པ་
བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བྱི་མ་དང་བཅས་ཏེ་བཏང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་སྟགས་སོ། །འདིར་གཞི་ནི་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་ལ་བྱ་ལ། དོན་གྱི་སྒྲིང་ན་ལྟར་
བ་དེ་བྱུང་བར་བདེན་ཡང་། དེ་གསུམ་མེད་ན་གཞི་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་བྱིར་བཅོས་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ལས་ལ་རྩོད་པ། ལས་
བྱེད་པའི་གཞི། དགོ་སྦྱོང་གི་རང་བཞིན་ལམོར་ལོ་ལ་རྩོད་པ་ལམོར་ལོ་བྱེད་པའི་གཞི། དེ་ལས་
གཞན་གཉིས་གཉིས་སུ་རྩོད་པ་རྩོད་གཞི་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལུང་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ་ལས་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྤང་པ། ལས་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། བསྐྱུལ་བའི་
མཆོན་ཉིད་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི་དགོ་འདུན་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་
དང་སྟགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བཟོད་པ་བྱས་པ་སྟགས་སོ། །འདིར་བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྦྱོང་ནི་
དགོ་འདུན་བདེ་བའི་སྐབས་སུ། ཏྲ་ཅང་ཆར་ཆེ་ཆར་རུང་དང་། བྱི་བ་ནི་ཙོ་བྱ་ག་པ། རྒྱལ་པོ་
བན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། འཇུག་པོ་དེ་ལ་ཡམས་ཞེས་བྱ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བཀྲ་ཤི་ཤིས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡངས་པ་ཅན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་བྱུང་བ་ན། བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་
སྦྱོང་བྱས་ཏེ་བསྐྱུལ་བ་གཉིས་པ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞོད་པ་སྦྱོང་བའི་གསོ་སྦྱོང་ནི། རིམས་ཉིན་
བཞི་པ་ལ་སྟགས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་བྱེད་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོས་པ། གཟུ་བོའི་བསྐྱུལ་བྱ། ཞར་ལ་ཉིས་པ་དབང་མི་དབང་གི་བྱེད་བྱུག་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འདི་ལ་གལ་ཏེ་སྟགས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི་དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་སྟགས་སོ། །འདིར་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབས་པས་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་
ལས་ཐང་དང་པ་བྱས་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། ཆོས་སྐྱབས་དེ་བྱས་པས་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ལས་
སུ་དག་གིས་གོ་འདུག་པའི་དགོ་འདུན་བྱེད་པར་གྱུར། ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྐྱབས་པ་དག་གི་མཆོམས་ཀྱི་
ནང་དུ་གནས་གཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་མ་འདྲེས་པར་བྱས། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་
ཞེས་པ་ནི། ཉེ་བར་ལམོར་གྱི་མིང་སྟེ། དེ་དང་གཙང་སྐྱབས་བྱེད་པར་ཆོས་མཐུན་པས་སོ་ཞེས་

བ་སོགས་ནི་དེའི་འཁོར་ཡིན་པས་དེར་བཏགས་པའོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རེ་འགའ་
 འབྲུག་ལོང་གི་རྒྱ་བྱེད། རེ་འགའ་འབྲས་བྱ་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་དང་དོན་མི་
 གཅིག་པར་གསུང་པས་བྱད་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེ་ན། འཐབ་ཚུད་གྱི་ཆོག་
 ལས་འབྲུག་ལོང་འབྱུང་། དེ་ལས་ཁོང་ཁྱོད་འབྱུང་། དེ་ལས་ཀྱང་འཐབ་ཚུད་སོགས་འབྱུང་བའོ། །
 ངག་དོན་ནི། འབྲུག་ལོང་གི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ལོག་
 པར་རྒྱབ་པ་དང་། གདམས་ངག་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྒོ་བ་དང་། ལྷུང་བ་
 དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་པ་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བཞི་པོ་དེའི་
 རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚུད་པ་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། འགྱུར་ཕྱིར་དང་། མི་གདམས་པའི་
 ཕྱིར་གྱི་དང་། ལྷུང་ཕྱིར་གྱི་དང་། ལས་བྱུང་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པ་རྣམས་རིམ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་དང་པོ་ལས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད། རྒྱ་གཉིས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད།
 རྒྱ་གསུམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོན་སུམ་བརྒྱད་
 གྱི་ཞི་བྱེད་དང་། གང་མང་གི་ཞི་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། འགྱུར་པ་གཉིས་སོགས་སོ། །དེས་རི་
 ལྟར་བསྒྲུབ་ན། དགེ་སྤྱོད་སོགས་སོ། །འདྲང་བ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་ཕྱི་རྒྱལ་གཉིས་ཀས་ཡིད་
 ཆེས་པའི་དབང་པོའོ། །ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བས་ན་གཟུ་བོ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཟུ་བོ་དག་ལ་འདྲང་
 ཞེས་པ་གཟུ་བོ་ལ་དབང་པོ་འཆོལ་བའོ། །ལྷུང་མ་མོ་ལས་གཟུ་བོ་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་
 པ། དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོ་བར་གསུང་པའི་དོན་བསྐྱས་པ་ནི་དོ་ཆ་ཤེས་པ་སོགས་སོ། །འདིར་
 མདོན་སུམ་བརྒྱད་ནི། གཟུ་བོའི་མདོན་སུམ། དགེ་འདུན་གྱི་མདོན་སུམ། གསལ་བའི་མདོན་
 སུམ། གསལ་བ་བསལ་བའི་མདོན་སུམ། ཚུད་པ་སྤྱེད་པའི་མདོན་སུམ། གནས་བརྟན་སོགས་
 གྱི་མདོན་སུམ། སྡེ་སྤྱོད་འཛོན་པའི་མདོན་སུམ། གནས་བརྟན་མཐུ་ལྷན་གྱི་མདོན་སུམ་རྣམས་
 སོ། །འདིར་དགེ་འདུན་ལས་མི་ཉུང་བའི་གཟུ་བོ་བསྐྱོ་བར་གསུང་པ་ནི། བསྐྱོ་བྱེད་སོགས་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོགས་ལ་ལས་འཆགས་པར་བཤུ་བའི་ཕྱིར། དེར་རྗེས་ཕྱོགས་
 གྱི་ལྷག་མའི་ཕྱིར་བཅོས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདིར་མདོན་སུམ་བརྒྱད་གྱི་སྐབས་སུ་ཆེན་པོ་

བ་དང་། སྒྲོ་བའི་གནས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཆོག་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་
 བའི་ཞི་བྱེད་ལ། ཆོ་ག་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་དྲན་པས་འདུལ་བ་སྦྱོན་དགོས་ཏེ། དེ་སྦྱོན་པའི་
 ལྷུང་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཚུད་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར། དེ་སྦྱོར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོག་དེ་བྱིན་པས་ཡུལ་
 དེ་དྲན་པ་དང་ལྷན་པར་མཆོག་པའོ། །གསུམ་པའི་ཞི་བྱེད་ལ་ནི་མ་སྦྱོས་པའི་འདུལ་བ་སྦྱོན་
 དགོས་ཏེ། དེ་ནོད་ཅིང་སྦྱོན་པས། དགོ་སྒྲོང་གཞན་གྱི་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པར་མི་འཛིན་པས་
 ཚུད་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར། ཚུད་པ་གསུམ་པའི་ཞི་བྱེད་ལ། ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ངོ་མེས་པའི་དང་།
 མི་ཤེས་པའི་ཞི་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ཞི་བྱེད་བཤད་པ་དང་། ཞི་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷུང་
 ཕྱིར་གྱི་ལྷུག་ལོང་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲུང་བྱ་དང་སྒྲུང་བྱེད་གཉིས་ལས་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་
 མེད་པ་དང་། གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དགོ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ཉི་ཆེ་བ་ལ་འཕྲོས་པ་དང་།
 དགོ་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཆོག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དང་པོ་ལ་ནི་སྒྲིགས་
 མོ། །རྩ་བ་ཀྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ཞི་བྱེད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། འདི་ལ་ཞེས་སྒྲིགས་མོ། །དེ་ཡང་སྒྲུང་
 ལྷུང་མན་ཆད་དོ། །གང་ཡིན་པ་དང་ཞེས་སྦྱོས་པ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནི། འདི་སྒྲུང་ཅེས་གཞི་
 འདི་ལས་ཁོ་བོ་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞི་འདི་ལས་བྱེད་ཅག་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་
 གང་ཡིན་པ་འདི་དག །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པ་མི་བཅའས་པ་ཁོ་བོ་སྦྱོའོ། །
 ཞེས་སྒྲིགས་ལྷུང་བའི་མིང་རིགས་སྦྱོས་པས་གཞན་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་སྒྲུང་བར་
 བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས། སྒྲོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བར་རིགས་པ་ལ། བན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་སྒྲུགས་ལན་
 གསུམ་བརྗོད་པས་ཕྱིར་བཅོས་པའོ། །འདི་ཡང་དགོ་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཆད་ནས་ཕྱོགས་
 གཅིག་ལ་ས་བཞོ་བ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེ་ལ་རིག་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཚུད་པ་ལྟ་བུའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྩ་བ་ཀྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ཞེན། རྩ་བ་ཀྱམ་པ་ན་རྩ་དག་ཅེ་སྦྱོད་
 དུ་ཉལ་བ་བཞིན་དུ། དགོ་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ཚུད་པ་ཞི་བའི་དོན་དུ་ཡན་ཚུན་འདུད་པས་དེ་སྒྲུང་
 ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཞི་བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུང་བ་ན་ངོ་
 ཤེས་པར་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྒྲུང་སྒྲུང་ངོ་མ་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་
 བ་ལ་སྒྲུང་བ་པོ་དང་། སྒྲུང་སྒྲུང་གྲངས། སྒྲུང་བ་པོའི་མཆོག་ཉིད། ཁས་སྒྲུངས་པ་ཆེ་བཞི་དྲི་

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་ནི། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་
 གིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ་དང་། མཐུན་པ་སྦྱོན་པ་འདི་ནན་རྟུར་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་དག་འདུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དག་འདུན་གྱིས་ནན་
 གྱིས་ཐོག་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲིག་པ་ནན་རྟུར་གྱི་ལས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་སྦྱོང་
 འཆར་ཀ་དང་། ཤི་རི་ཀ་ལ་དེ་སྦྱོན་པའི་སྐབས་སུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྦྱོ་བ་
 སོགས་དང་མི་འདུའོ། །ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་སྦྱོན་འབྱེན་པ་ནི། དེ་དེར་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཅན། མི་བཟུང་སྟེ། མདོ་སྒྲེ་ལས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་ཏེ་ནོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན། མདོ་སྒྲེ་ལུང་གཞི་ལས་དག་སྦྱོང་དག་ཁྱོད་གྱིས་དག་སྦྱོང་མི་བཞི་དང་།
 གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་སྦྱུ་ཡང་རུང་བ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་དུ་བཞུག་པར་འོས་སྦྱོན་
 ཅིག་ །ཅིས་དང་། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྒྱུ་མས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དག་སྦྱོང་མི་བཞི་དག་
 འདུན་གྱི་ནང་དུ་ལུང་བ་བསྐྱུད་པ་སྦྱར་བྱེད་ཏེ་འཆོལ་བ་ལས། ཡང་བསྐྱུད་ནས་དག་འདུན་ལ་
 བདག་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་དུ་བཞུག་པར་འོས་པར་གསོལ་ན། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྒྱུ་མས་སྦྱགས་
 བཅུ་བས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། བདག་དག་སྦྱོང་མི་བཞི་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་དུ་བཞུག་པར་འོས་
 པ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྦྱོན་པའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་
 རྟུན་རྟུར་གྱི་སྒྲེ་ཚན་དུ་སྦྱོན་རིགས་པར་ཐལ། རན་རྟུར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཁ་
 སྐྱང་ནས་དེ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ནན་རྟུར་ཡིན་མོད་ཀྱི། རན་རྟུར་གྱི་སྒྲེ་ཚན་ལས་ལོགས་ཤིག་རྟུ་
 བསྟན་པ་ནི། རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཉིད་གྱིས་ཞེན། དེ་ཡོད་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལས་
 ལོགས་ཤིག་རྟུ་མཛད་པར་ནི་མི་བཞེད་དེ། དེ་ལ་བྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེན།
 སྒྲིག་པ་ནན་རྟུར་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། རན་རྟུར་གྱི་སྒྲེ་ཚན་ལས་ལོགས་ཤིག་
 རྟུ་མཛད་པར་ཐལ། རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་
 ལས་དེ་ལྟར་རྒྱུ་པར་མ་བཞུག་པས་གསལ་ལོ། །ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་དེས་མི་འདོད་
 བཞིན་དུ་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། དག་འདུན་ལ་ལུང་དེས་ལུང་བ་དེ་གསུམ་བཞིན་དུ་བྱུང་དུ་གསོད་
 སྒྲུམ་པའི་སྒྲོ་སྒྱེས་ནས་བྱོད་སྦྱོན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། འོན་དེ་ཆོས་ཅན། མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་

ལེན་དུ་གྱུར་པའི་གོགས་དན་པ་ལ་མངག་བཞུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འགག་སྒོ་བ་ལ་དགོའུ་ཆུང་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་སྒྲིང་ལ་དགོ་བསྐྱོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགོ་འདུན་འདུས་པའི་
 སྒྲི་བྱག་ལ་ཚངས་པའི་བྱག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། མཁར་ལས་གསར་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་ལག་གི་སྒྲ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་མཐོངས་ལ་རྫིང་ལུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཐོངས་སྒྲིར་རམ་ལུ་ལུ་ལ་ལན་སྐྱན་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐས་ལ་ཡ་གད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འདུན་ཁང་ལ་ཁོང་ས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲིང་དུ་ཡང་ཐོག་མཐོན་པོ་བྱེད་པ་ལ་དག་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤི་ཐགས་གྱི་
 ར་བ་ལ་གཙངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྡ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སོང་གསུམ་དང་།
 ལྷ་མི་གཉིས་ལ་བྱ་བ་དང་། རྟན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འཁོར་ཡུག་ལ་
 འབྲི་བའི་ཚུལ་ལ། འདུལ་བ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། མ་རིག་པ་ནི་རྒན་མོ་ལོང་མའི་རྣམ་པར་
 གྲི། འདུ་བྱེད་རྩ་མཁན་སྒོད་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེའུ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་སྒྲེས་
 པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་རྣམ་པར་གྲི། སྒྲེ་མཆོད་དུག་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་པར་གྲི།
 རེག་པ་ནི། སྒྲེས་པ་དང་བྱད་མེད་རེག་པ་སྒྲོད་པའི་རྣམ་པར་གྲི། ཆོར་བ་ནི། སྒྲེས་པ་སྒྲུག་
 བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་སྒྲོད་ལྟ་བུར་གྲི། སྒྲོད་པ་ནི་བྱད་མེད་བྱ་འཆོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལེན་པ་ནི་བྱད་མེད་
 བྱ་སྒྲུམ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲོད་པ་ནི་བྱད་མེད་བྱ་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲེ་བ་ནི་དེ་ཉིད་སྒྲེས་ཟེན་པ་ལྟ་
 བུ་དང་། རྒྱ་ཤི་ནི་ཤི་བའི་གཟུགས་གྱི་རྣམ་པར་གྲིའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྒྲིལ་བ་ཞེས་
 པ་ཞེས་ཞེས་ལ་བྱ་བ་དང་། མཆོག་ཞེས་པ་ལན་ལྡ་ལ་སོགས་པ་འཐག་པའི་འོག་གཞི་དོ་ལེབ་ལ་
 བྱ་བ་དང་། འཆོག་གྱུ་ཞེས་པ་དེའི་སྒྲིང་ནས་འཐག་པའི་དོ་བ་འཇམ་པོ་སོགས་ལ་བྱ་བ་དང་།
 ལཁར་བའི་སྐད་བྱེད་པ་ལྟར་བ་ནི། རྒན་པོ་ལུས་རྟེན་གྱི་ལཁར་བ་ལ་བྱ་བ་སོགས་གསུང་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཞན་གནས་པའི་སྐབས་ནི། རོལ་མོ་མཁན་གྱི་གནས་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
 སྒྲ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་ནི། འབྲེད་གཏན་དང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བྱི་རོལ་བསྐྱུང་
 པ་ནི། ཤིང་ལྗོན་པ་སྒྲིང་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བྱ་བའི་སྐབས་ལ་གསུམ་ཉི། གྲོག་ཏུ་འཇུག་
 པ་དང་། གྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་བཟོ་རྩལ་སྐབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲོག་ཏུ་འཇུག་པ་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བཟོ་རྩལ་སྐབས་པ་སོགས་

སོ། །སྐབས་དེར་སྤྱི་ཡིག་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེར་བྲི་བ་དང་། འདུལ་བ་ཡི་གེར་མི་འབྲི་བར་གསུངས་སོ། །ལུང་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི་ཡི་གེར་མི་འབྲི་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། འདུལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གང་ཟག་སོ་སོའི་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རྗེད་ངས་པ་དང་། རྒྱུད་ཉམ་རྒྱུད་བ་དག་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱོད་གཞི་ཡང་ཐོན་པར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ན་དེ་དག་གིས་རི་ལྷར་བསྐྱབ་པར་བགྱི། ཉེ་བར་འཁོར་དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱོད་གས་སུ་ལ་ཡི་གེར་བྲིས་ཉེ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་འདུལ་བ་ཞེས་པ་ནི། ལུང་གཞི་དང་། དེ་དང་ལྷན་པ་ནི། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལྷན་ཆོག་སོགས་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ནི་དེའི་མདོ་དང་། དེ་དང་ལྷན་པ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་བསྟུའོ། །གསུམ་པ་གི་བ་དང་བཞག་པའི་སྐབས་ལ་གཉིས་ཉེ། གི་བ་ལ་རི་ལྷར་བྱ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་སྐྱ་གཟུགས་རི་ལྷར་བཞེངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཆོད་རྟེན་སོགས་སོ། །འདིར་ཀ་བ་ལྷ་སུ་ནི་གཙང་ཁང་མེད་པ་ལ་བྱ། མད་བ་ནི་སུམ་རྟེན་ལ་བྱ། སུ་སུ་ནི་བྲེ་ལ་བྱ། གདུགས་ཀྱི་ཉུང་ཆད་ནི་བཅུ་གསུམ་སྟེ། ཡང་ན་བརྒྱ་སྟོང་བྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རུང་རོ། །གཉིས་པ་རུང་མཐུན་བསྟུས་ཉེ་བསྟན་པ་ནི། མི་རུང་བ་དང་མཐུན་པ་སོགས་སོ། །རུང་མཐུན་འཆའ་བའི་གཞི་ནི། རུང་མཐུན་མ་གསུངས་ལན་ཆད་དུ་དངོས་སུ་བཀག་པ་དང་གནང་བ་གང་ཡང་མེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་འཆའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་སུ་གནང་བ་དང་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་དང་ལྷན་པའོ། །དགོས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོག་གིས་བརྗོད་པར་མི་རུས་པ་དག་ཀྱང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདུལ་བ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་ནི། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དག་གིས་མཛད་པའོ། །

ལུང་དང་རིགས་པས་ཁ་ལོ་བས། །གང་རུངས་རྣམ་དཔྱོད་ཏེ་བརྒྱ་ཅན། །མདོ་ལུང་ཉི་མ་གསལ་པོ་ནི། །འབྲེན་བྱེད་གིང་ཏེ་འདི་འབྱུངས་སོ། །བརྒྱ་བྱེན་ཐོད་ཀྱི་ནོར་བུའི་ཁྲི་ལ་བསྟེ་བའི་

དམར་འོད་ཅན་དེ་ཐུབ་པའི་ཞབས་སེན་མིན་ནམ་གཞན་དུ་ལྟ་བུར་གཙུག་ན་འཁོད་པའི་གོ་
སྒྲ་བས་ཅི། །ཆོམས་དཀར་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་གཡོ་བའི་དབྱངས་སྟན་ཅན་དེ་ལེགས་གསུང་
འདུལ་བ་མིན་ནམ་གཞན་དུ་བདུད་ཅི་རི་བཞིན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་སིམ་བ་གང་། །འཁོར་ཆོགས་
རོལ་མཚོའི་ཐེང་བས་བསྐྱོར་ཞིང་འདུད་པའི་བརྗེད་ཆགས་གང་ཁྱོད་ཐུབ་དབང་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་
མིན་ནམ་གཞན་དུ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རི་ལྟར་མཐོ། །ཐིན་ལས་ཚུ་བོ་རྣམ་བཞིས་ཕྱགས་
བརྒྱར་འབད་ནས་དྲངས་ཀྱང་ཐྱི་ཐྱིར་འཕེལ་ཁྱོད་སྟོན་པའི་ཐུགས་མཚོ་ལགས་ཏེ་ཁྱོད་ལ་གུས་
པས་ཕྱག་བགྱིའོ། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་རིན་ཐང་ཀུན། །བསྐྱུས་ན་བཅལ་ཡང་མི་འཕངས་པའི། །
ཆོས་འདུལ་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་ནི། །དེ་རིང་བསོད་ནམས་ཐོང་གིས་ཐོབ། །སྤྱི་དོན་རིགས་པའི་
ཟུར་བརྒྱད་དོད་པའི་ལུང་མང་ཐོར་ཅོག་ཅན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་ངེས་བཟུང་ཞིང་། །བསྐྱུས་
དོན་ལུང་ཐག་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་སྒྲེལ་པའི་ཁོང་རྒྱད་བཟང་པོས་དོན་གྱི་ཁོག་རྣམས་ལེགས་
པར་འབྲེལ། །ཆོག་དོན་ནོར་བུ་བསྟར་ལ་རྒྱས་པའི་བར་བར་དག་ན་མཐའ་ཆོད་རིགས་པའི་ཆར་
ཆར་རིང་པོ་ཅན། །དོ་མཚར་དཀའ་འགྲེལ་ཡིད་བཞིན་ཐེང་མཛེས་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལ་འབུལ་གྱི་
ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་གིས་འདི་བཟུང་ཞིག། །གང་འདིས་དང་པོར་གཞུང་གི་ཆོག་ལ་སྦྱངས། །སློབ་
དཔོན་གསུང་གི་བདུད་ཅི་བར་དུ་ཉན། །གཞན་དུ་ལུགས་བརྒྱ་ལྟར་པའི་སློབ་རྣམས་ཐོས། །
ལུན་རིང་བར་དུ་བཤད་པས་གཏན་ལ་ཡབ། །དེ་ནས་ལེགས་བཤད་ནོར་བུ་འབར་བའི་ཏོག།
རྣམ་བཤད་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་ལ་འདིར་བཀོད་གྱི། །མཁས་པའི་དབང་པོ་དོན་ཡོད་དཔལ་གྱི་དུང་དུ།
འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་བེམས་གྱི་དུང་དུ། དམར་སྟོན་རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན་གྱི་
དུང་དུ། ཐུབ་བསྟན་ཁང་བཟངས་མཛེས་པའི་རྒྱན་ཐེང་དང་། །སློབ་གསལ་མང་པོའི་རེ་བ་བསྐྱོང་
བྱེད་ཤོག། །ཅེས་འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་བའི་འདུལ་བ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་
རྣམ་བཤད། །མདོའི་སྒྲ་བྱེད་ཉི་མའི་ཤིང་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །གངས་ཅན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་
པ་ཆེན་པོ་སྐྱོར་མོ་ལུང་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་བེམས་གྱི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་རིང་དུ་ཐུངས་པས།
མདོ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པའི་དགོ་སློང་། །ལུལ་དབུས་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དཔལ་
ཤུག་མཚོག་ལྟར་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་སློབ། །ཐུས་ལྟར་ཞེས་པ་ཤིང་མོ་ལུག་གི་ལོ་ཐ་སྐར་གྱི་ཉ་

ཡོངས་སུ་གང་པའི་ཉིན་སྟན་གཅིག་པ་སློ་གྲོས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དུ་མའི་ངོར་
 བགྱིས་ནས། གཙང་གཡས་རུའི་སའི་ཐིག་ལེ་བྱང་ཆང་ཤར་གྱི་དབེན་གནས་དམ་པར་གྲུབ་པའི་
 ཡི་གེ་པ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པའི་སྟོང་དུ་མཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དགྲུང་
 སྟོང་ས་པོ་སྟེ་ལྷ་ཡིན་པས་སོ། །ཁི་རྟོང་སྟོན་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་འཛིན་
 ཐམས་ཅད་ཐུགས་མཐུན་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་བསྟན་པ་ཐོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་
 ཅིག། །མདྲེན། །ཉ་མཆོ། །ཤུཌ།

༡༡། །གཞི་གསུམ་གྱི་ཚིག་གསལ་བར་བྱེད་པ་བདུད་ཅིའི་
རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་ཐེང་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སྟོན་པ་མེད་
པའི་མགོ་བོས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཐུབ་བསྟན་སྒྲིན་དཀར་འཇུག་པའི་བྲི་སྟེང་ན། །ལན་བདེའི་
འོད་ཟེར་སྟོང་ཐུག་བཞད་པའི་སྒྲ། །རྟག་ཏུ་ལེགས་པར་གསུང་བའི་ཞལ་མངའ་བ། །བརྩེ་ཆེན་
སྒྲ་བའི་ཉི་མ་ལ་ཐུག་འཆལ། །མཚོག་ཚོགས་འདུས་པའི་ཡིད་བཞིན་མཚོ་འགུམ་དེར། །ཐར་
པའི་གྲིང་དུ་ཆས་པའི་དོན་མཐུན་དག །རྣམ་གྲོལ་ཞོར་བུའི་ཐེང་བ་ལེན་འདོད་ན། །ཆོས་འདུལ་
ཤུ་ཆེན་བཟང་པོ་འདིར་འཇུག་བྱ། །

ཞེས་མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་ནས། །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་
བ་ལས་བྱུང་བའི་ལག་ལེན་གྱི་ཚོག་ཉེར་མཁོ་བསྐྱས་པ་འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། །སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་
གནས་དང་ཚོགས་པའི་རྣམ་གཞག །དངོས་གཞི་གཞི་གསུམ་གྱི་ཚོག་ །ཞར་ལ་ཉི་བར་མཁོ་བའི་
ལག་ལེན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། །བཀྲ་ཤིས་པའི་དག་མཚན་དང་ལྷན་པ་གནས་མལ་
གྱི་གཞི་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན། །དག་འདུན་གྱི་སྟེ་གནས་པའི་གཞི་གཙུག་ལག་ཁང་བཀོད་
བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དྲི་གཙང་ཁང་གི་དབུས་སུ། །སང་གའི་བྲི་བཤམས་པ་ལ་སྟོན་
པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་སྒྲིའི་བཀོད་པ་དོ་མཚར་ཅན་མཚོད་སྒྲིན་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་
བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། །མཐའ་སྒྲོར་དུ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྒྲོར་ཏེ་
བརྗོད་ཆགས་པར་བཞུགས་པའི་མདུན་དུ། །མེ་ཏོག་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་ཐེང་བ་མཚར་དུ་
དངར་བ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བཤམ་པར་བྱའོ། །དེའི་སྒྲི་དུང་གི་གཡོན་རོལ་འཁོར་གྱི་བྱམས་ཆེན་
པོའི་གྲང་ལ་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་འདུག་པའི་སང་གི་བྲི་གདུགས་དང་རྒྱལ་
མཚན་དང་བ་དན་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །འཁོར་གྱི་བྱམས་དེར་ཡང་ཆག་

ཆག་དང་། རྒྱལ་དང་ལེགས་པར་བྱས་ཤིང་རྒྱན་དུ་བྱི་ཞིམ་པོའི་དང་དང་ལྷན་པར་བྱའོ། །
 བྱམས་དེའི་སྒོ་ཁང་གི་སྒྲིང་གི་ཡང་ཐོག་ཏུ་རྒྱུང་ཆར་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་
 ལུ་ཁྱིའུ་རྒྱན་གྱིས་སྤྲོས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་གཞི་གཡོག་དང་བཅས་ཏེ་བཞག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྷ་བུའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་སྒྲིང་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་ལྷན་
 པའི་དགོ་སྒྲིང་བཞི་ཡན་ཆད་དུ་ཡོངས་པ་དུས་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་
 ཏེ། བསྟན་པའི་རྩ་བ་ངས་པར་གནས་པ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 བྱང་ནས་གནས་བརྟན་ནམ་ཤེས་རབ་གསལ་པོ་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྒྲིང་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་
 གིས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདུལ་བ་འཛིན་པ་དེའི་ཆད་ཀྱང་གང་ཞེན། ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པ་ལས་ཐུན་སོ་སོ་བ་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་སྒོ་ལ་ཐོན་པར་བྱས་པའོ། །མདོར་ན་དགོ་ཚུལ་རྒྱུང་བའི་ཆོགས་གྱིས་མཚམས་
 བྱང་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་དག་ནི་བསྟན་པར་
 རྫོགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དུས་
 གཏན་དུ་དང་འབྲེལ་བ་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོ་ག། །དབྱར་གྱི་དུས་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་དབྱར་གནས་གྱི་
 ཆོ་ག། །དུས་ཉི་མ་གཅིག་དང་འབྲེལ་ཡང་དགོས་པས་ཕལ་ཆེར་ལ་བྱབ་པ་དགག་དབྱེའི་ཆོ་ག་
 བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་བྱ་བ་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པའི་ཆོ་ག་དུས་བཟང་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཉན་ལག་དུ་གྱི་ཆོ་ག། །ཉ་དང་སྒྲིང་གི་དུས་ཁོ་ན་ལ་
 གཙོ་བོར་བྱ་བ་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱར་བ་ཉི་མ་བགྲང་ཞིང་མདོ་འདོན་པར་བསྐུལ་
 བ། དངོས་གཞི་བྱལ་འཆལ་ཞིང་མདོ་འདོན་བ། མཐུག་བསྐྱོ་བ་བྱ་ཞིང་གཞུག་མར་གནས་པ་ལ་
 གཏོར་མ་བྱིན་པའོ། །དང་པོ་གནས་བརྟན་གྱིས་རྒྱུད་པ་ལ་སྦྱིག་མའི་ཐུར་མ་བརྒྱས་པ་ཉི་མ་རེ་རེ་
 ཞིང་སྒོ་བས་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལཱི་བར་མ་ཆོལ་བར་བགྲང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱ་བ་དུག་གི་མར་ངོ་ལ་ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་ལ་ཆོས་བཙོ་ལཱ་ཆད་བར་བགྲང་ཞིང་།
 ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ནི་ཉིན་ཞག་བཙོ་ལཱ་དང་ཆོས་བཙོ་ལཱ་མཉམ་པོར་བགྲང་བར་བྱའོ། །དགོ་

བསྐྱོས་ཀྱིས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟགས་ནས་དགོ་འདུན་ལ་བརྗོད་ཅིང་མདོ་བསྐྱུལ་བར་བྱའོ། །རི་
 ལྟར་ཞེ་ན། ལྟན་བཤམ་པ་དང་། གཞི་བརྟུང་བ་དང་། དྲིས་པའི་ཚིག་གིས་ལན་ཡང་དག་པར་
 གོ་བར་བྱས་ནས། དགོ་འདུན་ཚིགས་པ་ན་དགོ་སྐྱོས་ཀྱིས་སྦྱོད་ལམ་འགྲེང་། བསྟན་པ་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཕ་ལག་དམ་པར་གྱུར་པ། མཁན་པོ་ལམ། སྦྱོབ་དཔོན་ནམ། གནས་བརྟན་པའི་ཞལ་སྒྲ་
 བས་གཙོ་མཛད་དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། དེང་ལྷ་བ་ཡར་གྱི་ངོའི་གུལ་ཆེས་
 གཅིག་གམ་གཉིས་སམ། བཙོ་ལྷ་བ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ལགས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་
 དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་དུ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་
 གྲག་ཏུ་གསོལ་ཞེས་བསྐྱུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པ་
 གདོན་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། དང་པོར་ཕྱག་འཆལ། བར་དུ་མདོ་འདོན། ཐ་མར་
 བསོད་ནམས་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞེངས་ཏེ་འདི་
 སྤྱད་ཅེས། བཙོ་ལྷ་ན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཙོ་ལྷ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། བདེ་བར་གསེགས་པ། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ།
 སྦྱིས་བུ་གདུལ་བྱའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་པ། སྤྱན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་
 ལྷ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ཀྱི་རུལ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་ཏུ་གཏུགས་ཏེ་གུས་པས་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། །གང་ཆེ་རྒྱང་གཉིས་གཙོ་བོ་བྱོད་བལྟམས་ཆོ། །ས་ཆེན་འདི་ལ་གོ་མ་པ་བདུན་བོར་
 བས། །ངན་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་མཆོག་ཅེས་གསུངས། །དེ་ཆེ་མཁས་པ་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 རྣམ་དག་སྐྱ་མངའ་མཆོག་ཏུ་གཟུགས་བཟང་བ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོག་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་འདྲ། །
 གུགས་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་ལྟང་དེ་བ། །མགོན་པོ་མཆོག་བརྟེན་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 མཆོན་མཆོག་ལྷན་པ་དྲི་མེད་ལྷ་བའི་ཞལ། །གསེར་མདོག་འདྲ་བ་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 རུལ་བྲལ་བྱོད་འདྲ་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་མཛེས། །མཉམ་མེད་མཁྱེན་ཅན་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 མི་མཆོག་འདུལ་བ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་མཛད་ཅིང་། །ཀྱན་སྦྱར་འཆིང་བ་གཙོད་མཛད་དེ་བཞིན་
 གསེགས། །དབང་པོ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་ཞི་ལ་མཁས། །མཉན་ཡོད་བཞུགས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 ལོ། །མགོན་པོ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་པོ། །བསོད་ནམས་ཡོན་

ཏན་རྒྱ་མཆོའི་གཞི། །དེ་བཞིན་གསེགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དག་བས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་
 རྒྱ། །དག་བས་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་ཞིང་། །གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་མཆོག་གྱུར་པ། །ཞི་གྱུར་ཆོས་
 ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་སྟོན། །བསྐྱབ་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གྱུས། །
 ཞིང་གི་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ཞིང་། །དག་འདུན་ལ་ཡང་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྒྱས་པར་སྟོན་བཟང་པོ་
 སྟོད་བའི་སྟོན་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཡང་བྱའོ། །དེ་ནས་མདོ་གདོན་པར་བྱ་སྟེ།
 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སྟེ་རྒྱས་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །རྒྱས་པར་མི་རུས་ན་གིན་ཏུ་བསྐྱས་པ་
 གེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བའི་སྟོང་པོ་ཅམ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། མཐར་སྐར་མ་རབ་རིབ་
 མར་མེ་དང་། །སྒྱ་མ་ཟིལ་པ་ཆུ་བྱར་དང་། །མི་ལམ་སྟོག་དང་སྟོན་ལྟ་བུ། །འདུས་བྱས་ཆོས་
 རྣམས་དེ་ལྟར་བལྟ། །ཞེས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པས་གསུངས། །རྒྱ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དག་སྟོང་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་གསུང་། །
 སྟེག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །དག་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱུང་། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་
 འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གནས་བདུན་གྱིས་བཟྃ་དོ། །གསུམ་པ་
 ལ། བསྟོ་བ་དང་། གཏོར་མ་བཏང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོད་རྣམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་
 གཟིགས་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་དང་། འགྲོ་བའི་སྐྱུ་གསུལ་སྟོན་ཅིག་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 རྒྱ་རྒྱལ་དགའ་བོ་ཉེར་དགའ་བོ། །གཞན་ཡང་གྲོང་ཁྱེར་གནས་པ་རྣམས། །ཆེ་རིང་ནད་མེད་
 ཕུན་སུམ་ཆོགས། །རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་བཟྃ་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་གཞིའི་བདག་པོ་ལྷ་མོ་འཕྲོག་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ཆོ་གས་གཏོར་མ་
 སྟོན་པར་བྱ་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་དང་། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞིས་སྟོན་ལམ་
 གདབ་པོ། །

གཉིས་པ་དུས་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་ལ། དུས་བཟང་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ།
 ཆོས་བརྒྱད་དང་། བརྩ་བཞི་དང་། བཙེ་ལྷའོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་།
 གུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་
 སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི། མཐུག་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། གོང་གི་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་

པ་ཟེན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དག་སྒྲོང་ངམ་དག་ཚུལ་ཞིག་གིས་སྒྲར་བཞིན་འགྲོང་བའི་སྒྲོང་ལམ་
 གྱིས་མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་འཆད་པར་བྱས་པའི་དག་སྒྲོང་ཞིག་ལ་འདི་སྒྲོང་ཅེས་གསོལ་བ་
 གདབ་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྩ་ལག་དམ་པར་གྱུར་པ་སྒྲོམ་བཅུན་སྟེ་སྒྲོང་འཛིན་པ་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་གསུན་དུ་གསོལ། དེ་རིང་དུས་བཟང་པོ་ལ་བདག་ཅག་འདིར་འདུས་ཤིང་
 ཆོག་ས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉེ་བར་དགོངས་ཉེ་མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཉན་པ་སྒྱུན་དུ་
 གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དག་སྒྲོང་དེས་ཀྱང་
 སྒྲོ་ཞིང་བྱས་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བཀའ་བྲི་མ་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། གཅིག་
 གིས་མི་བྱས་ན་མང་པོ་རེས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཙམ་མི་བྱས་ན། མདོར་བསྟུས་པ་
 འདི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་གསེར་མཆོག་རང་བཞིན་རི་རབ་ལ་གནས་མན་རྟ་ར་
 དང་ལྟར་བཅས་གཞོད་སྒྱུན་དང་། །གདེངས་ཀ་ཞོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་སྟན་པ་སེལ་མཛད་ས་འོག་
 གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་གང་ཡིན་དང་། །གངས་ཅན་རིར་ནི་དཔལ་གྱིས་རོལ་ཞིང་རབ་ཏུ་དགའ་
 བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དམ་པའི་སྒྲོར་གྱུར་ཐུབ་པའི་
 གསུང་མཉན་བྱིར་ནི་འདིར་གསེགས་ཤིག །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མིའམ་ཅིའི་དབང་པོ་དང་། །བརྒྱ་
 བྱིན་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་རྣམས། །སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་
 བདེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་བྱིར་ནི་འདིར་གསེགས་ཤིག །
 གང་དག་ཕྱོགས་བཅུ་སྒྲོང་གི་འཛིན་རྟེན་ན། །བདེ་གསེགས་སྒྲོབ་མར་གྱུར་པ་གང་སྟུང་ག།
 དེང་འདིར་སྒྲོན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་ཀྱི། །ཉན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་གསེགས་
 ཤིག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །འདི་སྒྲོང་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན།
 བཙུམ་ལྟར་འདས་མཉན་དུ་ཡོད་པ་ན། རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་མགོན་མེད་ཟས་བྱིན་གྱི་ཀུན་
 དགའ་ར་བ་ན་དག་སྒྲོང་བརྒྱ་ཕྱག་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་གྱི་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་ཐབས་
 ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཉེ། དེའི་ཆེ་བཙུམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་དག་སྒྲོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་
 སྒྲོང་དག་གསེས་པ་ནི་འགྲིབ། སྒྲོག་ནི་ཆད། ཆའི་འདུ་བྱེད་ནི་འདོར། སྒྲོན་པའི་བསྟན་པ་ཡང་
 རེས་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་བས། ཅིའི་བྱིར་བཅུན་འགྱུས་དང་རྒྱལ་བ་བརྟན་པོས་སྒྲུབ་པར་མི་

བྱེད། མིའི་ལུས་ནི་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ་ན། དེ་ཐོབ་ནས་དེ་རྟེན་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་རྟེན་ནས་ཐར་པའི་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་དག་གིས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱུས་པར་
 བྱུར་ཏེ། དག་སྟོང་དག་སྟོག་དང་བྲལ་ཞིང་གི་བཞི་སྒྲེའི། རྒྱལ་བྱིས་མ་ཉམས་གིང་ཞིག་པ་ནི་
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། སྟོག་དང་བྲལ་ཞིང་གི་བས་ནི་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲེ་བ་ཟད་
 པར་འགྱུར་གྱི། རྒྱལ་བྱིས་མ་ཉམས་གིང་ཞིག་པ་ནི་སྒྲེ་བ་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་
 བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་ལྷུང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་བྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བྱིར་སྟོན་
 པས་རྒྱལ་བྱིས་མ་རབ་བསྐྱུས་པ་ཤད། །རྒྱལ་བྱིས་མ་ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་ཤད། །
 རྒྱལ་བྱིས་མ་ལྷན་པ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ རྒྱལ་བྱིས་མ་ལྷན་པ་དྲི་དང་བྲུག་པ་ཡིན། རྒྱལ་
 བྱིས་མ་ལྷན་པ་དགའ་བ་ཀྱན་གྱི་གནས། རྒྱལ་བྱིས་མ་ལྷན་པ་གདུང་བ་བསིལ་བའི་རྒྱ། རྒྱལ་
 བྱིས་མ་ལྷན་པ་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་བསྟོད། རྒྱལ་བྱིས་མ་དག་གིས་འགོ་བ་དམ་པ་མཐོས། །རི་
 ལྷར་སྤུལ་གདུག་སྤུ་ཆེན་ནག་པོ་ཡང་། རྒྱལ་བྱིས་མ་ལྷན་པ་གོད་མེད་གཞན་ཅི་སྟོས། རྒྱལ་
 བྱིས་མ་ལྷན་པའི་དག་སྟོང་འོད་དང་ལྷན། རྒྱལ་བྱིས་མ་ལྷན་པ་གྲགས་འགྱུར་བདེ་བ་ཐོབ། །རི་ལྷར་
 མིག་མེད་གཟུགས་མཐོང་མི་རུང་ལྷར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྱིས་མ་མེད་ན་ཆོས་མི་མཐོང་། །རི་ལྷར་
 ཀླང་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་རུས། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྱིས་མ་མེད་ན་ཐར་མི་འགྱུར། །རི་ལྷར་བུམ་
 པ་བཟང་པོ་རིན་ཆེན་སྟོད། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྱིས་མ་ཆོས་རྣམས་བསྟེད་པའི་གཞི། །རི་ལྷར་བུམ་
 ཆག་རིན་ཆེན་སྟོད་མི་རུང་། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བྱིས་མ་རལ་པས་ཆོས་ཀྱན་གདུགས། །དང་པོ་རྒྱལ་
 བྱིས་མ་མེད་པར་གྱུར་བ་དེ། །བྱི་ནས་བྱུང་ན་འདས་པ་ཐོབ་སྟུང་མམ། །སྟུང་མེད་སྟུང་སྟུང་ལ་
 སོགས་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་མེ་ལོང་དག་ནི་དགོས་མི་འགྱུར། །རྣ་བས་མ་ཐོས་མིག་སྤར་མ་
 མཐོང་ཡང་། །བསྟན་བསྐྱུང་མི་དེ་མཐོ་རིས་འགོ་བར་འགྱུར། །ཐོས་མང་ཐོས་ལྷན་ཐོས་བསྐྱུང་
 མཐོ་རིས་ཉིད། །བྱུང་མེད་བསྟན་དུ་ག་ལ་རུང་། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ག་ལ་དགའ། །ལོངས་སྟོད་
 ཏྲག་པ་ག་ལ་ཡོད། །བྱུང་མེད་དག་ལ་རུང་བ་མེད། །རྒྱལ་སྟོད་དག་ལ་དགའ་བ་མེད། །ལྷ་བ་
 དག་ལ་སྟོད་པོ་མེད། །ལོངས་སྟོད་དག་ལ་སྟོད་པོ་མེད། །ལོངས་སྟོད་དག་ནི་འབབ་རྒྱ་བཞིན། །
 གྲུ་དེ་ཅི་འདྲ་བྱིས་དེ་འདྲ། །མེ་ཏོག་ཅི་འདྲ་གཟུགས་དེ་བཞིན། །སྟོག་ནི་རྒྱ་བྱུར་འདྲ་བ་ཡིན། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། ཉེ་བར་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་དེ་
དག་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། གལ་གནུང་བ་དང་གཞུང་གཞུགས་ལ་སོགས་འབེལ་བའི་
གཏམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་སྐད་དུ། ཆོས་བཤད་པ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིས། །དགོ་བ་གྲུབ་པ་གང་ཡོད་དེས། །མར་གྱུར་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྱིད་པའི་
མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བར་ཤོག །ཅེས་བསྟོན་བ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཉ་སྟོང་དང་འབྲེལ་བ་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོག་ལ། སྦྱིར་གསོ་སྦྱང་གི་དབྱེ་བ། དགོ་
ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབུལ་བའི་ཆོག །དགོ་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིར་གསོ་སྦྱང་ནི་གཉིས་ཏེ། དགོ་བསྟེན་གྱི་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
འོ། །དང་པོ་ནི་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱིམ་པས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའི་བར་དུ་
གསོ་སྦྱང་བྱངས་ཏེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པར་བྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་
ན་མི་བཞུགས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པས་བསྒྲུབས་པ་དགོ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་དང་།
ལུང་ལས་གསུངས་པ་དགོ་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། དགོ་སྦྱང་ཞིག་གི་
བྱུང་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་སྦྱིར་བཅོས་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་
ལ་དུས་གྱི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། ཡོངས་དག་འབུལ་བ་ནི། དགོ་སྦྱང་གི་དགོ་འདུན་རྣམས་གསོ་
སྦྱང་གང་ལ་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་མིང་འདོགས་པ་ནི་
བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཤུ་གྱའོད་དང་། འབྲེལ་བ་མཁན་པོ་ཆོས་བཤེས་གྱི་ལུགས་
སོ། །གཉིས་པ་དགོ་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་ནི་ལྷ་སྟེ། བཅུ་བཞི་པ་དང་། བཅོ་ལྷ་པ་དང་། མཐུན་
པའི་གསོ་སྦྱང་། གནོད་པ་སྤང་བའི་གསོ་སྦྱང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྦྱང་ངོ་། །དང་པོ་གཉིས་
ནི། དུས་གྱི་བྱུང་པར་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་བྱ་བས་བྱུབ་ལ། བྱི་མ་གསུམ་ལ་ནི་དུས་གྱིས་ངེས་པ་མེད་
དོ། །

གཉིས་པ་དགོ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོག་ལ་གཉིས་ཏེ། དུས་ངེས་མེད་ལ་བྱ་བ་བཤགས་
པའི་ཆོག་དང་། དུས་ངེས་པ་ཅན་ལ་བྱ་བ་ཡོངས་དག་འབུལ་བའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི།

བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་གང་ལ་བྱུང་བའི་དགོ་ཚུལ་དེས། ཉེས་པ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་མ་ཁན་པོ་འཇམ་སྒྲོབ་དཔོན་ནམ་གནས་བརྟན་
 ནམ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཤུགས་འདི་དགོ་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། བག་མ་
 མཆིས་པའི་དབང་གིས་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་འབྱུངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། ཉེས་པ་
 དེ་མ་ཁན་པོའི་དུང་དུ་མཐོལ་ལོ། །འཆགས་སོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་
 པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། མ་མཐོལ་ཞིང་མ་བཤགས་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་
 བརྒྱས། མཐོང་སྒྲོམ་དྲིས་ལ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉེས་པ་བྱིར་བཅོས་
 པས་དག་པའམ། ཡང་ན་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་དགོ་ཚུལ་གསུམ་མན་ཆད་དམ། ཆོགས་སུ་
 ཡོངས་བས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་གནས་བརྟན་
 ནམ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྒྲོང་བཅུ་བཞི་པའམ།
 བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་ཤུགས་འདི་དགོ་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྒྲོང་བཅུ་བཞི་
 པའམ། བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ལ། བདག་ཤུགས་འདི་དགོ་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་བདག་མཆིན། བདག་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 དག་པར་གནས་བརྟན་གྱིས་བརྒྱུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ལ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །
 དེ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་གྱི་དགོ་སྒྲོང་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྒྲོང་གི་གྲལ་དུ་ངེས་པར་འདུ་བ་ཞིག་དགོས་
 ལ། དེས་དགོ་འདུན་ལ་ཡོངས་དག་བརྗོད་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་ཚུལ་རྣམས་གསོ་སྒྲོང་
 གི་ལས་དེ་ལ་མི་དབང་བའི་བྱིར་རོ། །དགོ་ཚུལ་གྱི་བཤགས་པ་དང་ཡོངས་དག་འབུལ་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་མ་གྱུབ་པ། དགོ་ཚུལ་ཇི་སྟེང་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་གནས་བརྟན་གྱི་དུང་དུ་
 བཤགས་པ་བྱས་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤུལ་ཀྱང་ལེགས་པར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དགོ་སྒྲོང་གི་ཆོག་ཏུ་བཤགས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོགས་པ་ཆང་བའི་ཆེ་སྒྱིར་
 བཏང་གི་གསོ་སྒྲོང་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དགོ་སྒྲོང་གཉིས་དང་གསུམ་ལས་མེད་པའི་ཆེ་དམིགས་གསལ་
 གྱི་གསོ་སྒྲོང་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། རང་གཅིག་ལས་གསོ་སྒྲོང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོག་ཏུ། །དང་པོ་
 ལ། སྒྱིར་བ་དང་། དངོས་གཞི། མཐུག་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་གྲལ་ལ་མ་

འདུས་གོང་གི་སྒྲུབ་པ། འདུས་མ་ཐག་གི་སྒྲུབ་པ། ལས་ཀྱི་མགོ་བརྩམས་པ་ནས་བཟུང་བའི་
 སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་སྒྲོང་དེས་གསོ་སྒྲོང་ལ་འདུ་བའི་གོང་རོལ་དུ་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་
 བྱ་སྟེ། གསོ་སྒྲོང་སྒྲུ་མ་ཟེན་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཉེས་པ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་། བྱུང་ན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་
 ཞེས་བརྟགས་པ་ལས་ཉེས་པས་མ་གོས་ན་དེ་མཚོག་ཡིན་ལ། གོས་ན་ནི་བཤགས་པར་འོས་པ་
 རྣམས་བཤགས། བསྐྱམ་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྐྱམ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་འོས་པ་རྣམས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་ཟེན་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་
 ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དང་པོ་ནི། བམ་ལྟག་གི་སྒྲུ་མ་པོ་ལྷུ་ཡང་གཉིས་དང་། ལྷུང་བྱེད་འབའ་
 ཞིག་པ་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པ་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 བསྐྱམ་པར་བྱས་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོ་འདུན་ལྟག་མ་དང་།
 སྒྲང་བ་ལྷུང་བྱེད་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ལྷུང་བ་གང་བྱུང་བའི་དགོ་སྒྲོང་དེས་ལྷུང་བ་ནང་མི་
 མཐུན་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གི་བྱུང་དུ་བྱིན་ཏེ། མཆིལ་ལྟམ་ཐུད། སྒྲ་གོས་ཐུག་པ་གཅིག་ཏུ་བགོས་
 རས་འོས་ལ་ཐུག་བྱ་སྟེ། དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཤུགས་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ།
 བྱིས་པ་ཉིད་དང་། མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་མ་གུས་པ་དང་། བག་མ་མཆིས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 པ་མང་བའི་དབང་གིས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལས། ཤེས་བཞིན་བརྒྱན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྟ་
 བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་དག་པའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆེ་དང་ལྡན་པའི་
 མདུན་དུ་མཐོལ་ལོ། །འཆགས་སོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་
 འགྱུར་ལ། མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་ནི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུས། མཐོང་སྒྲུ་དྲི་
 ཞིང་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལམ་པར་གཏོགས་པའི་སྒྲུ་མ་པོ་ལྷུ་བ་ནི། དགོ་སྒྲོང་དུག་
 ཡན་ཆད་དང་། ཡང་བ་ནི་དགོ་སྒྲོང་བཞི་ཡན་ཆད་དང་། ལྟག་མར་གཏོགས་པའི་སྒྲུ་མ་པོ་ལྷུ་བ་
 ནི། དགོ་སྒྲོང་ལྟ་ཡན་ཆད་དང་། ཡང་བ་ནི་དགོ་སྒྲོང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པའི་ཆོག་ནི་
 སྒྲུ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ལྷུང་བ་མི་མཐུན་པའི་དགོ་སྒྲོང་
 གཅིག་གི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ། ཆོག་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་སྒྲུར་ནས་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། དགོ་འདུན་ལྟག་
 མའི་སྡེ་ཚན་ལས་རེག་པའི་ལྟག་མ་དང་། སྒྲང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལས། གོས་ཞག་བཅུ་

འཆང་བའི་སྤང་ལྷ་མོ་འདི་བྱང་སྤྱོད། ལྷ་མོ་བ་དེ་ཆེ་དང་ལྷ་མོ་བའི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །
 དེང་ལྷ་མོ་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྱོད། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་མཛད་ལ། སྤང་གྱིས་ལྷ་མོ་བ་དེ་
 ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱར་བཞིན་པོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ལ་ཐབས་ལེགས་བྱུང་། །གཉིས་པ་ནི།
 ལས་གྲུལ་དུ་འདུག་མ་ཐག་དུ་ལྷ་མོ་བ་དྲན་ནམ། ཡིད་གཉིས་ཟ་ན། དྲང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་སྤྱོད་མ་བཞིན་ནོ། །ལས་བྱེད་པས་ནི་དྲན་ནམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན། རང་གཅིག་
 དུས་སེམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱུང་། །སྦྱོར་བའི་ཆོག་འདི་ཡན་ཆད་ནི་གཤམ་ཆེ་གོས་ཡིན་
 པས། ལས་གྲུལ་ལ་མ་འདུས་པའི་གོང་དུ་ངེས་པར་བྱས་ལ། དེར་མ་གྲུབ་ན་གནས་ཁང་གཅིག་
 དུ་ཆོག་སྤྱོད་ནས་བྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ། ལྷ་མོ་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་རིགས་པ་
 མཚུངས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འདུས་ནས་རི་ལྷ་མོ་བ་ལ། རྒྱུད་དག་པར་སྦྱབ་པ་གནས་ལ་སྦྱོ་
 མཐུན་བྱ་བ། དགོ་འདུན་མཐུན་པ་བསྦྱབ་ཅིང་ནད་པ་སོགས་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ལྷ་མོ་བ་མཐུན་པར་གྱུར་
 བས་བཤགས་ཡུལ་མ་རྟེན་ན་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྤྱོད། དེའི་སྤྱོད་པ་ནི། དགོ་
 འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོ་ལ། དེང་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་ལགས་ལ། བདག་ཅག་
 དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷ་མོ་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན། གང་གི་མདུན་དུ་བདག་ཅག་ལྷ་མོ་བ་དེ་
 ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱར་བཞིན་པོ། བདག་ཅག་ལས་དགོ་སྦྱོང་གནས་གཞན་དུ་མཆིས་ལ། དགོ་སྦྱོང་
 གི་མདུན་དུ་ལྷ་མོ་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱར་བཞིན་པར་སྦྱོ་བས་སུ་ཡང་མ་མཆིས་ན་གཤམ་ཆེ་དགོ་འདུན་
 གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་
 དེང་ལྷ་མོ་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྱོད། གསོ་སྦྱང་མཛད་ལ་སྤང་གྱི་དགོ་སྦྱོང་གི་མདུན་དུ་ལྷ་མོ་བ་དེ་
 དག་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱར་མཛོད་དོ། །འདི་ནི་གསོ་ལ་བའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་གསོ་སྦྱང་ཁོ་ནར་མ་
 ཟད་གྱི། ལྷ་མོ་བ་ཅན་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ལ་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ།
 ལྷ་མོ་བས་མ་གོས་པ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་ཡན་ཆད་གྱི་སྦྱོན་འགོ་རྣམས་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་
 གནས་ལ་སྦྱོ་མཐུན་པར་བྱ་བ་ནི། གསོ་སྦྱང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོན་འགོ་ཡིན་པས་གསོ་
 སྦྱོང་གི་གཞིའི་ཐོག་མ་ནི་འདི་ནས་བཟུང་བར་བྱུང་། །དེ་ཡང་ལས་བྱེད་པས་ཐོག་མར་གསོ་ལ་

བའི་ལས་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་ཁྱེས་བཟོད་ལ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ།
 གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་བགྱིས་ལགས་པ་ནང་མཚམས་དང་། བྱི་རོལ་ཉེ་ལམ་འདོམ་
 གང་དང་བཅས་པ་འདི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་པར་བཞེད་ན། གལ་ཏེ་
 དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་།
 དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ། ལགས་པ་ནང་མཚམས་དང་།
 བྱི་རོལ་ཉེ་ལམ་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་
 པར་བགྱི་ལོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །བཟོད་པ་མཐུག་བསྟུད་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་
 ཁྱེད་གོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་བགྱིས་པ་ལགས་
 པ་ནང་མཚམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལམ་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་
 གནས་སུ་སློ་མཐུན་པར་བགྱི་ན། ཆོ་དང་ལྟན་པ་གང་དག་གནས་ཐམས་ཅད་ནས། འདོམ་གང་
 དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་པར་བགྱི་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་
 བྱི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག །དགོ་འདུན་གྱིས་
 བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ནས་བཅས་པ་འདི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་
 སྦྱང་གི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་པར་བགྱིས་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་
 འཛིན་ཏེ་ཁྱེས་བཟོད་དོ། །སྦྱོར་ཆོག་གསུམ་པ་ལ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ཡི་ཆེ་བ་བཟོད་པ།
 འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤངས་ནས་བཟོད་པ། གསོལ་བ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་
 གཞུགས་པ་སྤར་བ་བརྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། གནས་བཟོན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅིས། སོ་སོ་ཐར་པའི་
 མདོ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས། རང་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ་གཅིས་སྤྲོས་སུ་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་འདི་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལྟན་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐུགས་
 ལ་བཞག་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསན་པ་ཁྱེས་བཟོད་ལ། ཐལ་མོ་སྒྲིང་ཁར་སྦྱར་ཏེ།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །སྟན་པའི་བ་དན་འཛིན་ཏེན་གསུམ་དུ་གྲགས། །དམ་
 པའི་ཆོས་སྤྱོད་མེད་གཤིས་བསྐྱུགས་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོན་མཚོག་མཛོད་བཞེས་པ། །
 ཞབས་ལ་ཆངས་དབང་གཙུག་གི་ནོར་བུས་གཏུགས། །སྦྱག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་

བཀྲལ་བ། །འགྲོ་བའི་གཙུག་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྐྱབ་གཞི་
 དགོན་མཆོག་སྟོན། །འཕགས་པའི་ཆོག་ས་གྱི་དབུས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་འདུལ་བ་
 གངས་ཆེན་མཆོ། །གཏིང་མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི། །གནས་པའི་སྤྱིང་དང་སྤྱིང་པོ་ནི། །
 སོ་སོ་ཐར་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དམ་ཆོས་རྒྱལ་པོ་ཡི། །ཆོས་ཀྱན་གྱི་ནི་འདྲེན་པའི་མཆོག་ །
 འདི་ནི་དག་སྟོང་ཆོང་ཆོག་ས་གྱི། །བསྐྱབ་ཟོང་ཆོང་ཁང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བས་
 ཟེན་རྣམས་གྱི། །གདུག་པ་སེལ་བའི་སྤྱན་འདི་ཡིན། །འདི་ནི་ལང་ཆོ་རྣམ་འཕྱུལ་བའི། །རྒྱ་
 གཉིས་གཞོན་ཅུའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིན། །མཆོ་བས་ཟབ་པའི་འཁོར་བ་ལས། །སྟོལ་བའི་བཀྲལ་
 ཐབས་འདི་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནི་བཟང་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡི། །ངེས་པའི་རྒྱ་ལོན་ཟམ་པ་ཡིན། །འདི་
 ནི་ཉོན་མོངས་ལམ་བུ་ལམ། །རྒྱལ་པོ་ཡི་ནི་འདྲེན་པ་མཆོག་ །འདི་ནི་ཐར་པའི་གྲོང་འཕྲུག་
 པའི། །ཐེམ་སྐས་བཞི་དང་འདྲ་བར་གནས། །ང་ནི་མུ་ངན་འདས་གྱུར་ན། །འདི་ནི་བྱེད་གྱི་སྟོན་
 པ་ཞེས། །རང་བྱུང་ཉིད་གྱིས་གྱུས་བཅས་པར། །ནན་ཏན་དག་སྟོང་ཆོག་ས་མདུན་བསྟོན། །
 སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་འདི་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་རབ་ཏུ་དགོན། །མི་ཉིད་རྟེན་པ་གིན་ཏུ་
 དགའ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གིན་ཏུ་དགོན། །དེ་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱུང་རྣམས་གྱི། །ཚུལ་བྲིམས་སྤྱན་
 སུམ་ཆོག་ས་རབ་དགོན། །ཚུལ་བྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་གྱུར་གྱིང་། །གྲོགས་བཟང་གིན་ཏུ་རྟེན་པ་
 དགའ། །འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། །མི་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། །ཚུལ་བྲིམས་
 སྤྱན་སུམ་ཆོག་ས་པ་དང་། །གྲོགས་བཟང་རྟེན་དགའ་རྟེན་གྱུར་ནས། །མཁས་པ་དག་ལ་ལེགས་
 འདོད་ཅིང་། །དེ་དག་འབྲས་བཅས་བྱེད་འདོད་པ། །སྟོམ་བཙོན་རྣམས་གྱི་སོ་སོར་ཐར། །
 མཉན་པའི་བྱིར་ནི་འབད་པར་བྱ། །དག་སྟོང་དབང་དུལ་ཀྱན་དབང་པོ། །སངས་རྒྱས་མི་འགྱུར་
 རབ་བྱུང་བ། །ངེས་པར་ཐར་བར་འདོད་རྣམས་གྱིས། །སོ་སོར་ཐར་པ་རྟག་ཏུ་བསྐྱུངས། །
 བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། །སོ་སོར་ཐར་པ་ཐོས་པ་དང་། །བཟུང་དང་འཇིན་པ་རྟེན་དགའ་
 རྟེ། །སྐྱབ་པའང་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་བདེ། །ཆོས་བསྟན་
 པ་ཡང་བདེ་བ་ཡིན། །དག་འདུན་མཐུན་པ་བདེ་བ་དེ། །མཐུན་པ་རྣམས་གྱི་དགའ་བྱབ་བདེ། །
 འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་བ་བདེ། །དམ་པ་དག་དང་འགྲོགས་པ་བདེ། །བྲིས་པ་རྣམས་ནི་མ་

མཐོང་ན། །རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཚུལ་བྱིམས་ལྡན་པ་མཐོང་བ་བདེ། །མང་དུ་ཐོས་
 པ་མཐོང་བ་བདེ། །ཡང་སྤྱིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི། །དགྲ་བཙུམ་པ་དག་མཐོང་བ་བདེ། །
 འཇུག་དོགས་བདེ་བའི་ཚུ་གྲུང་བདེ། །ཆོས་ལ་གོམས་པའི་སྒྲེ་བོ་བདེ། །ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་གྱུར་
 པ་བདེ། །ང་འོ་ང་རྒྱལ་ཟད་པ་བདེ། །ངེས་པར་བྱས་ཤིང་དབང་པོ་དུལ་བ་དག །དགོན་པ་ཞི་
 བ་རྣམས་སུ་རྒྱས་གྱུར་གྱང་། །མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །ཡང་ཆོ་ཡོལ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་གནས་པ་བདེ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་སོ་ག་རྣམས་ཀྱི་འདས་པ་དང་། །ལྷག་མ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་
 ཙམ་མོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་རྒྱ་བ་དང་འཆི་བ་མངོན་པར་འོང་ཞིང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཡང་འཇིག་
 པར་འགྱུར་བས། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་པ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱུང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་དགྲ་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །གཞན་ཡང་
 གང་དག་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་བག་ཡོད་པས་
 ཐོབ་བོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི་དོན་ཉུང་བ་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཡིན་ལ།
 དགོ་འདུན་གྱིས་ཐོག་མར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་མ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་འདུན་པ་དང་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་དྲིས་ཤིག །དྲིས་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱུང་། །ཞེས་གནས་བརྟན་གྱི་བརྗོད་མ་
 ཐག་ཏུ་དགོ་སྒྲོས་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་བྲིས་པས་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་བབྱང་བར་བྱ་ཞིང་། །མ་ཆང་ན་མ་
 ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་འདུན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་དྲི་བར་བྱ་ཞིང་། །དྲིས་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱུང་། །
 དེ་འབྲུལ་བའི་སྒྲགས་ནི། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །དང་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྒྲོང་བཙོ་
 ལྷ་པ་ལགས་ལ། །བདག་དགོ་སྒྲོང་བྱོ་འཆོལ་བ། །སྒྲུག་བསྒྲུལ་བ། །བྱོ་ཆབས་ཆེ་བ། །མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྒྲོང་བཙོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བར་ཆད་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་བདག་མཆིའོ། །དགོ་འདུན་ཆོས་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལ་
 འདུན་པ་འབྲུལ་ལོ། །བདག་གི་གསོ་སྒྲོང་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་གོ །འདུན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 ཡང་བརྗོད་དོ། །བརྗོད་པ་ཡང་རིག་པར་བགྱིད་དོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ། །དེ་ནས་ལེན་
 པ་པོས་དགོ་འདུན་ལ་བརྗོད་པ་ནི། །དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། །དང་དགོ་
 འདུན་གྱི་གསོ་སྒྲོང་བཙོ་ལྷ་པ་ལགས་ལ། །གནས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་དགོ་སྒྲོང་བྱོ་འཆོལ་བ། །མིང་

འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་བ་ལགས། དག་སྦྱང་བྱོ་འཆལ་བ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བ། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་ཁོ་ན་ཉིད་མཆིའོ། །དག་འདུན་ཆོས་
 བཞིན་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབུལ་ལོ། །དེའི་གསོ་སྦྱང་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་གོ། །འདུན་པ་དང་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་དག་བཟོད་དོ། །བཟོད་པ་ཡང་རིག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་ཅིག་བཟོད་
 དོ། །དེ་ནས་གནས་བརྟན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅིས་ཤུག་སེང་གེ་དེ་ལ་ནི། །སོར་མོ་བཅུ་ཡིས་ཐལ་
 སྒྱར་ཏེ། །སོ་སོར་ཐར་པ་གདོན་པར་བྱ། །གདུལ་བའི་དོན་དུང་ལས་ཉོན། །ཐོས་ན་དྲང་སྦྱང་
 ཆེན་པོ་ཡིས། །རི་སྐད་གསུང་ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་ཐུ་རྣམས་ལ། །རྟུན་ཅིང་བྱེད་པ་
 ཉིད་དུ་གྱིས། །རྟག་དུ་འབད་པས་འདའ་བ་ཡིས། །སེམས་རྟ་ཁ་སྒྲན་དཀའ་བ་ལ། །མཐུན་པ་
 གཟེར་རྟོན་རྒྱབ་པ་ཡི། །སྒྲུབ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་འདི་ཡིན། །ཆེ་བ་གང་དག་ངག་ཅམ་གྱིས། །
 ལྷོག་ཅིང་མཆོམས་ལས་མི་འདའ་བ། །དེ་དག་མི་རྟ་བཟང་པོ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་གཡུལ་ལས་ངེས་
 རྒྱལ་འབྱུང་། །སྒྲུལ་སྒྲུབ་འདི་མེད་པ་དང་། །ནམ་དུ་འང་འདོད་པར་མི་འབྱུང་བ། །དེ་དག་ཉོན་
 མོངས་གཡུལ་གྱིས་དཀྱུགས། །འཛོག་བྲལ་རྣམ་པར་འབྱུང་པར་འབྱུང་། །དག་འདུན་བཅུན་པ་
 རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། །དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པའམ་བཅོ་ལྷ་བ་ལགས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། །དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་།
 དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་མཛད་དེ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པར་འདོན་ཏོ། །འདི་ནི་
 གསོལ་བའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་ནི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ཅག་
 གསོ་སྦྱང་བྱ་སྟེ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་གདོན་གྱི། །བྱེད་ཅག་སྒྲུལ་ལྷུང་བ་ཡོད་པ་དེས་
 མཐོལ་ཅིག །ལྷུང་བ་མེད་ན་ཅང་མ་སྦྱ་ཞིག །ཅང་མི་སྦྱ་ན་བདག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་
 ཡོངས་སུ་དག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོར་དྲིས་ནས་དག་སྦྱང་གིས་ལན་བཏབ་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། །དག་སྦྱང་གི་འཁོར་འདི་ལྷ་བྱར་ཡང་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 བོ། །ཡང་དག་སྦྱང་གང་དག་སྦྱང་གི་འཁོར་འདི་ལྷ་བྱར་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱགས་པ་ན་
 ལྷུང་བ་ཡོད་ལ་དྲན་བཞིན་དུ་མི་མཐོལ་ན་དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་སྦྱ་བ་ཡིན་མོ། །ཆོ་དང་ལྷན་
 པ་དག་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་སྦྱ་བ་ནི། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་

གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དག་སྤྱོད་ལྟར་བ་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་པས། ལྟར་བ་ཡོད་
 ལ་དྲན་ཞིང་མཐོང་བ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །མཐོལ་ན་ནི་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །
 མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། སོ་སོ་ཐར་བའི་མདོ་གདོན་
 པ་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་གཞི་གདོན་པ། བམ་པ་གདོན་པ། ལྷག་མ་གདོན་པ། མ་ངེས་པ་གདོན་
 པ། རིལ་གྱིས་གདོན་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱར་གདོན་ཟིན་པ་ལ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་
 སྟངས་ཅེས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་གིས་སོ་སོ་ཐར་བའི་མདོ་གདོན་པའི་སྤྱོད་གཞི་བདོན་ཟིན་
 ཏོ། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ། ཅི་འདི་ལ་བྱོད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་བྱའོ། །
 ཅི་འདི་ལ་བྱོད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བྱའོ། །འདི་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་
 དག་ཡོངས་སུ་དག་ན། འདི་ལྟར་ཅང་མི་སྤྱོད་པས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །གདོན་པ་གཉིས་པ་
 བཤུ་སྟེ། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་བརྟུ་བ་དང་། མི་ལ་བསད་པར་མི་བྱ་བ། རླུན་དུ་སྤྱོད་དང་
 བཅས་པ་ཡི། ཆོས་བཞི་འདིར་ནི་གསུངས་པ་ཡིན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལམ་པར་འགྱུར་བའི་
 ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོ་ཐར་བའི་མདོ་འདོན་པ་ལས་འབྱུང་ངོ། །
 ཡང་དག་སྤྱོད་གང་དག་སྤྱོད་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་བསྐྱབ་པ་མཚུངས་པར་གྱུར་པས་བསྐྱབ་པ་མ་
 ལུལ་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་འབྲིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་
 བཞིན་ན། ཐ་ན་དུང་འགྲོའི་སྤྱོད་གནས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གྱུང་རུང་སྟེ། དག་སྤྱོད་དེ་ལམ་
 པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས། གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་དག་སྤྱོད་གང་གཞན་གྱི་གྲོང་ན་འདུག་པའམ།
 དགོན་པ་ན་འདུག་པ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་བརྟུ་བའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་སྤངས་ན། ཇི་ཅམ་མ་
 བྱིན་པར་སྤངས་པས། དེ་རྒྱལ་པོའམ། སྤོན་པོ་ཆེན་པོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་འདི་སྟངས་ཅེས།
 གྱེ་མི་བྱོད་ནི་རྒྱན་མའོ། །བྱིས་པའོ། །སྤྱན་པོའོ། །བརྟུ་བའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གསོད་དམ།
 འཆིང་དམ། ལྷགས་གྱུང་རུང་སྟེ། དག་སྤྱོད་དེ་ལྟར་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན། དག་སྤྱོད་དེ་ཡང་ལམ་
 པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་དག་སྤྱོད་གང་མིར་ཆགས་པ་བསམ་བཞིན་དུ་རང་
 གི་ལག་བདར་ཏེ་སྤོག་བཅད་དམ། དེ་ལ་མཚོན་བྱིན་ནམ། དེ་ལ་མཚོན་ཐོགས་པ་གཉིར་ཏམ།
 དེ་འཆིར་བཅུག་གམ། དེ་ལ་འཆི་བའི་བསྐྱགས་པ་བཟོད་གྱུང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་འདི་སྟངས་ཅེས།

གྱེ་མི་བྱོད་འཆོ་བ་སྤྲིག་པ་མི་གཙང་བ་ངན་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། གྱེ་མི་བྱོད་གསོན་པ་བས་ཤི་བ་
 སྤོའ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སེམས་གྱི་འདོད་པ། སེམས་གྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དག་གིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་
 དག་གིས་དེ་འཆིར་བཅུག་གམ། དེ་ལ་འཆི་བའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་དེ། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་
 བྱས་ན། དག་སྤོང་དེ་ཡང་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་དག་སྤོང་གང་
 མཛོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ལ་མིའི་ཆོས་སྤྲུལ་མཐའ་དང་། འཕགས་པ་དང་བྱེ་
 བྲག་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། རེག་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པ། མེད་བཞིན་དུ་
 འདི་ཤེས་སོ། །འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཁས་འཆེས་པ་ལས། དེ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་དེ་རྣམ་པར་དག་པ་
 འདོད་ནས། དུས་གཞན་ཞིག་ན་དྲིས་ཀྱང་རུང་། མ་དྲིས་ཀྱང་རུང་། འདི་སྐད་ཅིས་ཆོ་དང་ལྷན་
 པ་དག་བདག་གིས་ནི། མི་ཤེས་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ། མ་མཐོང་བར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ།
 གསོབ་གསོག་བརྒྱན་དུ་སྒྲིམ་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་མ་གཏོགས་ཏེ་དག་སྤོང་དེ་ཡང་
 ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་གིས་ཕམ་པར་གྱུར་
 པའི་ཆོས་བཞི་པོ་དག་བཏོན་ཟེན་ཏོ། །དག་སྤོང་དག་གིས་དེ་དག་ལས་ལྟར་བ་གང་ཡང་རུང་བ་
 ཞིག་བྱས་ན། ཐོག་མ་ཇི་ལྟར་བ་བྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དག་སྤོང་རྣམས་
 དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་མི་དབང་གི་གནས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་གིས་
 ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཅི་འདི་ལ་བྱོད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དྲིའོ། །ཅི་འདི་ལ་བྱོད་ཡོངས་སུ་
 དག་གམ་ཞེས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་དྲིའོ། །འདི་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཡོངས་སུ་དག་ན་
 འདི་ལྟར་ཅང་མི་སྤྲོ་བ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཐོས་པ་བསྒྲགས་པས་ཀྱང་
 རུང་བས། འདི་སྐད་ཅིས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་སྤྱད་མ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་བཞི་དང་།
 དག་འདུན་ལྷག་མའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་དང་། སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་སུམ་ཅུ་
 དང་། འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཞི་དང་། བསྐྱུར་པར་བྱ་
 བའི་ཆོས་མང་པོ་དང་། རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆོས་བདུན་པོ་རྣམས་ནི་ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོ་
 ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ལས་འབྱུང་བས། སྤར་གསན་པ་འམ་བྱིས་ཀྱང་གསན་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཛུགས་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་སྟོན་པ་ཡིས། །བསོད་ནམས་གྱུ་བ་

པ་གང་ཡོད་པ། །དེས་ནི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ། །ཐུབ་དབང་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག།བཅུམ་
 པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་འཇུག་པར་བྱ། །འདམ་བུའི་བྱིས་ལ་གྲུང་
 ཆེན་བཞིན། །འཆི་བདག་སྡེ་ནི་གཞོམ་པར་བྱ། །གང་ཞིག་རབ་རྩ་བག་ཡོད་པར། །ཆོས་འདུལ་
 འདི་ལ་སྦྱོང་གུར་པ། །སྤྱི་བའི་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ཏེ། །སྤྲུག་བསྐལ་ཐ་མར་བྱེད་པར་འགྱུར། །
 བན་ཚུན་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱང་བ་དང་། །བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར། །སོ་སོ་ཐར་པ་འདི་
 བཏོན་པས། །དག་འདུན་གྱིས་ནི་གསོ་སྦྱོང་བྱས། །གང་གི་བྱིར་ནི་མདོ་བཏོན་དང་། །གང་བྱིར་
 གསོ་སྦྱོང་བྱས་གུར་པ། །ཚུལ་བྲིམས་དེ་ནི་བསྐྱང་བྱས་ཏེ། །གཡག་ཇའི་རྩ་མོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ནི། །གསོ་སྦྱོང་གི་ཉིན་བཞིར་མ་ཆང་ན་དུས་གྱི་
 བར་དུ་བསྐྱད་ལ། །དེས་ཀྱང་མ་ཆང་ན། །མཚོན་པ་བཤམས་ལ་གཅིག་གི་མདུན་དུ་གཅིག་འདུག་
 རྟེ། །འདི་སྐད་ཅེས་བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་
 ལ། །བདག་དག་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། །བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་
 ཞེས་བདག་མཆི་ན། །བདག་ཡོངས་སུ་དག་པར་བཅུན་པས་བབྱང་དུ་གསོལ། །བདག་དག་སྦྱོང་
 མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ། །ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ལུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །དེང་གསོ་སྦྱོང་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །གང་གི་ཆེ་དག་འདུན་ཆོགས་པ་རྟེན་པ་དེའི་ཆེ་དག་འདུན་དང་ལྟན་ཅིག་
 གསོ་སྦྱོང་རྒྱ་ཆེར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱ་ཞིང་། །སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ཡང་འདོན་པར་
 བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ། །ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་ལུས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ནི་ལྷ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་དང་། །མཐར་
 ལྷ་རྣམས་གྱིས་བབྱང་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེང་
 སང་འདི་ན་གསོ་སྦྱོང་གི་ལག་ལེན་ཆོག་གིན་རྩ་ལུལ། །མདོ་ལུང་ཇི་བཞིན་མ་ལུལ་བར། །
 ཇི་བཞིན་བཤད་འདི་དང་དུ་ལོང་། །གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོག་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དབྱར་གྱི་གཞིའི་ཆོག་ལ་གསུམ་རྟེ། །སྦྱར་བ་དང་། །དངོས་གཞི། །དམིགས་
 བསལ་གྱི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །རིང་བའི་སྦྱར་བ་དང་། །ཉེ་བའི་སྦྱར་བའོ། །དང་

བོ་ནི། ཟླ་བ་བྱེད་ཅམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། སྦྱིན་བདག་དང་།
 ཞལ་ལྟ་བ་དང་། སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་དང་། བསོད་སྦྱོམས་དང་། སྦྱན་སྦྱིན་པར་བྱེད་བ་དང་།
 གནས་གྱི་སྒྲ་མ་ཡོད་བ་དང་། ཐབ་བགྲོལ་ཅན་མེད་ཅིང་མི་འབྱུང་བ་དང་། མདོར་ན་ཟླ་བ་
 གསུམ་དུ་གནས་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་སྒྲ་གོན་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ཁང་དང་།
 གནས་མལ་དང་། བྱིའུ་དང་། ཆོལ་ཟངས་སོགས་ཆང་བར་སྒྲ་གོན་བྱ་ཞིང་། དེ་སྦྱོབས་པའི་
 དགོ་སྦྱོང་གཅིག་གམ་དུ་མ་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །དེའི་སྒྲགས་ནི། ལས་བྱེད་པས་དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ་བྱོད་དགོ་འདུན་ལ་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྦྱོབ་པར་སྦྱོམ་ཞེས་དྲི། སྦྱོ་ཞེས་ཟེར་ན་
 ལས་བྱེད་པས་དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ།
 དགོ་འདུན་ལ་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྦྱོབ་པར་སྦྱོ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་
 བཟོད་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ། གནས་མལ་སྦྱོབ་པར་བསྒྲོས་ཏེ། གནས་མལ་སྦྱོབ་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ།
 དགོ་འདུན་ལ་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྦྱོབས་སོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ།
 དགོ་འདུན་ནས་གསོལ། དགོ་སྦྱོང་ནས་སྦྱོ་སྟེ། དེའི་སྒྲ་དུ་ནས་བསྒྲོ་ན། ཆོ་དང་ལྟན་པ་གང་
 དག་དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། གནས་མལ་སྦྱོབ་པར་བསྒྲོ་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་
 གསུང་གིག། །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་གིག། །ཅིས་ལན་གཅིག་གོ། །མཇུག་
 བསྐྱེད་ནི། དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས། དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། གནས་
 མལ་སྦྱོབ་པར་བསྒྲོས་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་
 བཟོད་དོ། །བསྒྲོས་པའི་དགོ་སྦྱོང་དེས་ཚུལ་གྱིང་སྤྱིད་དུ་བྱུག་གང་བ། ཡ་ཡོ་དང་བྱར་བྱོར་དང་
 བཅས་བཙུས་མེད་པ། ཁ་དོག་བཟང་བ། དྲི་ཞིམ་པ། རེག་ན་འཇམ་པ་རྣམས་སྒྲ་གོན་བྱས་ལ།
 གཟེབ་གྱི་སྦྱོག་མར་རས་དཀར་པོ་བཏིང་བ་དགྱིས་པ་རྒན་པའི་མཐར་བཞག་ལ། རང་ཉིད་
 འདུད་བ་དང་བཅས་པས་འགྲོང་སྟེ། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བགྲ་གིས་
 གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ན། བྱིམས་སུ་བྱ་བ་དབྱར་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འབྱུག་
 ཡོང་གི་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་སྦྱོ་ནས་འབྱུག་ཡོང་མི་སྦྱོད་བ་འདི་དང་། གནས་རལ་བ་དང་།

གྲུམས་པ་བཅོས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཚམས་གི་བྱི་རོལ་ཏུ་སྒྱུ་རེངས་འཆར་བར་
 མི་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། བྱིད་ཅག་ལས་གང་བྲིམས་སུ་བྱ་བ་འདི་དང་འདིས། གནས་
 འདིར་གནས་པར་སྒྲོ་བ་དེ་ཚུལ་གྱི་འོང་གིས། བྱིད་ཅག་ལས་སུས་ཀྱང་དབྱར་དགེ་འདུན་གྱི་
 བར་དུ་ལུག་ལོང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། བྱིད་ཅག་ལས་གང་གིས་འགའ་ཞིག་ལ་ཅུང་ཟད་གིས་
 བ་དེས་ད་སྒྲོས་གིས། བྱིད་ཅག་ལས་གང་དབྱར་གྱི་བར་དུ་དགེ་འདུན་ལས་ལུག་ལོང་བསྐྱེད་
 བར་གྱུར་བ་དེ་ལ། དགེ་འདུན་གྱིས་བྱིས་ཏེ་བར་བརྟག་པར་དགོངས་སོ། ཞེས་བྲིམས་སུ་བྱ་བ་
 བཟོད་དོ། རྟེན་ས་ཚུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་དབྱར་གནས་པ་ཁས་སྒྲུང་བའི་བྱིར། དགེ་འདུན་
 རྣམས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་བའི་ལས་གྱིས་བྱུགས་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། ལས་བྱེད་པ་པོས་འདི་སྒྲུང་
 ཅིས། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དེར་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱར་ཏེ་བར་སྒྱུབ་པ་
 དབྱར་སྒྲུ་འབྲིང་པོའམ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལགས་ན། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་
 བཟོད་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དེར་དགེ་འདུན་གྱིས་ཚུལ་གྱི་
 བཞེངས་ཏེ། སང་ནང་པར་དབྱར་གནས་པ་ཁས་སྒྲུང་དོ། འདི་ནི་གསོལ་བའི་ཞེས་བཟོད་དོ། །
 རྟེན་ས་གནས་མལ་སྟོབ་པ་ལ་བསྒྲོས་པ་དེ་ཚུལ་གྱི་བྲིམ་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོར་སྟོན་པའི་ཚུལ་
 གྱི་གཅིག་དབུལ། དེའི་འོག་ཏུ་གནས་བརྟན་ནས་རིམ་པར་བྲིམས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་རྣམས་གྱིས་
 བྱི་རང་རང་གི་མཁན་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་ལེན་དུ་གཞུགས། བྲིམས་ཟེན་པ་དང་དལ་བུས་འཛོག་ཏུ་
 བཙུག་སྟེ། མཇུག་ཏུ་གཞུགས་མར་གནས་པའི་ཚུལ་གྱི་གཅིག་གནས་བརྟན་གྱིས་སྒྲུངས། རྗེས་
 སུ་བྲིམ་པ་པོས་སྒྲོད་ལམ་འབྲེང་། ཐལ་མོ་སྒྱུར། དགེ་འདུན་ནས་གསོལ་གནས་འདིར་དགེ་སྒྲོང་
 འདི་སྟེད་གྱིས་ཚུལ་གྱི་སྒྲུངས་སོ། ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། རྟེན་འོག་ཏུ་གནས་ཁང་དང་གནས་
 མལ་རྣམས་སྟབ་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོར་གནས་བརྟན་གྱིས་གནས་ཁང་གི་ལྗེ་མིག་དང་སྒྲོ་ལུགས་
 བཟུང་ནས། དེའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ། གནས་བརྟན་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི་རྟེན་པ་དང་བཅས་
 པ། གོས་གྱི་རིན་དང་བཅས་པ་ལགས་ཀྱི། བཞེས་གིག་ཅིས་དགེ་ཚུལ་གྱི་མཐའི་བར་དུ་ཡང་དེ་
 བཞེན་ནོ། རྟེན་གནས་མལ་ཡང་རིམ་པ་བཞེན་དུ་བྲིམས་པའི་རྗེས་ཁོ་ནར་སྟོབ་པ་པོས། དགེ་
 འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བྱིད་ཅག་ལས་གང་གིས་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་

མལ་ལ་གདིང་བ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱ། གདིང་བ་རུང་བ་མ་ཡིན་པས་ལོངས་སྤྱད་པར་
མི་བྱ། གདིང་བ་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱ་ཞིང་། དག་འདུན་
བསང་སྦྱོན་བདག་ཆེ་གོ་མོ་དང་། ཞལ་ལྷ་བ་ཆེ་གོ་མོ་དང་། སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་གོང་ཆེ་གོ་མོ་དང་།
ནད་གཡོག་ཆེ་གོ་མོས་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་ནི་
ཆོས་བཅོམ་ལ་ལ་བྱ་བའི་སྦྱོར་བའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉིན་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་སྟངས་གཡོགས་
དང་བཅས་པར། དག་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པའི་དག་སྦྱོང་གི་དུང་དུ་ཅོག་ཅོག་ཤར་འདུག་སྟེ།
ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ནང་མཆོམས་དང་
བཅས་པའི་གནས་འདིར། འདི་ལྷ་སྟེ། གནས་རལ་བ་དང་། འགྱུམས་པ་བཅོས་པའི་སྤྱད་དུ་
སྦྱོན་བདག་ལ་སོགས་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། དབྱར་སྤྲ་མ་ལྷ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་
སྤང་དོ། །བདག་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་། བདག་གི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་འདི་ལགས་སོ། །
ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །ཡང་ན་དབྱར་གྱི་མ་ཞེས་སོ་འདི་གང་ཟག་གི་
ལས་ཡིན་པས་གསུམ་མན་ཆད་ཀྱི་གངས་ངེས་པ་མི་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོ་ག་ལ། ཞག་བདུན་རྒྱ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོ་ག་
དང་། ཞག་བཞི་བཅུ་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པས་ཞག་བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུའི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ནར་དག་སྦྱོང་ཆོས་དགུ་ལྷན་གྱི་དུང་དུ། ཅོག་
ཤར་འདུག་སྟེ། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཆོམས་ནང་
དང་བཅས་པའི་གནས་འདི་དབྱར་སྤྲ་མ་ལྷ་བ་གསུམ་གནས་པ་ལས། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་
བགྱི་བ་ཞིག་གི་སྤྱད་དུ། དགུང་བདུན་མཆོམས་ཀྱི་སྤྱད་རོལ་ཏུ་མཆི་བ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་
སྦྱར་མཆི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །བདག་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་། བདག་གི་དབྱར་གྱི་
གནས་ནི་འདི་ལགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད། ཐབས་ལེགས་བྱ། ཞག་གཅིག་དང་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གནང་བ་འདི་འཆགས་པ་དག་འདུན་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པས།

འདི་ལྟར་ལས་བྱེད་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ཏེ། མཚམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགོ་བར་སྒྲོམ། སྒྲོམ། །དེ་ནས་དག་འདུན་ལ་ཞག་བཞི་
 བཅུའི་གནང་བ་གསོལ་བའི་བྱིར། ཐུག་གསུམ་བྱ་སྟེ། ཁྱན་པའི་མཐར་ཅོག་ཤར་འདུག་སྟེ།
 དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། རང་
 མཚམས་དང་བཅས་པའི་གནས་འདིར་དབྱར་སྤྱི་མ་ལྷ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ།
 བདག་དབྱར་འདི་ན་མཆི་ཞིང་། བདག་གི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་འདི་ལགས་པ་ལས། བདག་དག་
 སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། དག་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་
 མཚམས་གྱི་སྤྱད་རོལ་ཏུ་མཆི་བ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་གྱི་སྤར་མཆི་བར་སྒྲོ་ན། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་
 དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། བདག་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྤུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་
 གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་སྦྱིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་བྱིན་པ་དང་། དེ་ཐོབ་
 རས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི་དག་འདུན་ནས་གསོལ་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བ་འདི། རང་མཚམས་གྱི་ནས་ཁས་སྤངས་ཏེ། འདི་དབྱར་འདི་ན་ལགས་པ་ལས། དག་
 སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། དག་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་མཚམས་གྱི་སྤྱད་རོལ་ཏུ་མཆི་བ་དང་།
 དེ་ཚུན་ཆད་གྱིས་སྤར་མཆི་བར་དག་འདུན་ལ་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དག་
 འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབས་ན་མཚོན་ཅིག་དང་། འདི་དབྱར་འདི་ན་མཆི་ཞིང་གནས་པ་ལགས་པ་
 ལས། དག་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ། མཚམས་གྱི་སྤྱད་རོལ་ཏུ་མཆི་བ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་གྱིས་སྤར་
 མཆི་བར་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། དག་འདུན་གྱི་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྤུལ་ཏེ། །
 འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་དག་འདུན་ནས་གསོལ། དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི།
 མཚམས་གྱི་གནས་འདི་ལགས་པ་ལས། དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། དག་འདུན་གྱི་
 ཆེད་ལགས་ལ། སྤར་མཆི་བར་དག་འདུན་ལ་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་གསོལ་ཏེ། །དེའི་སྤྱད་
 དུ་འདི་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་གིང་། འདིའི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་འདི་ལགས་པ་ལས། དག་སྒྲོང་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་ལགས་ན། སྤར་མཆི་བར་དག་འདུན་གྱིས་ཞག་

བཞི་བཅུ་ཉེ་གནང་བ་སྟེ་ལ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་དག་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཞག་
བཞི་བཅུ་ཉེ་གནང་བ་སྟེ་ལ་བར་བཞེད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །ཅེས་ལན་གཅིག་དང་
མཐུག་བསྟུན་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གནང་བ་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
ནམ་འགྲོ་བའི་ཆོ། ཞག་བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུ་ཉེ་བར་གང་དགོས་པ་དེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱོབ་པས།
དེའི་སྒྲགས་ནི། སྤར་གྱི་ཞག་བརྒྱད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱོབས་པའི་ཆོ་ག་དེ་ཉིད་འདོན་པ་བསྐྱུར་བར་
བྱའོ། །དབྱར་གནས་པའི་ཆོ་གའོ། །

གསུམ་པ་དག་ག་དབྱེའི་ཆོ་ག་ལ། སྟོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ་མོ། །
དང་པོ་ལ། རིང་བའི་སྟོར་བ་དང་། ཉེ་བའི་སྟོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་ཡུལ་བཞེད་པ་ནས་
སང་གའི་བྲི་བརྒྱན་པའི་བར་དང་། ནང་དང་བཅས་པ་ལ་བཞེད་པར་གསོལ་བ་སོགས་ཆོས་
བརྒྱད་ནས་བཅུ་བཞིའི་བར་ཡན་ཆད་ལ་ཟེན་པར་བྱས་ལ། ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་བཙུ་ལྷའི་ཉིན་
མཆོན་གཉིས་ཀ་ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཞིང་། དག་ག་དབྱེའི་དངོས་གཞིའི་ལས་
ནི། ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱེ་ལས་འཆར་ཀ་ཚུན་ལ་ཟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དག་འདུན་
མཐུན་པ་སྐྱབ་རྒྱུ་དག་པར་བྱ་བ་དག་ག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོམས་ནང་
དེ་ན་ཡོད་ཅིང་། ན་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལས་གྱི་གནས་སུ་འདུ་བར་མ་རྟུས་ན། འདུན་པ་
དང་དག་ག་དབྱེ་དབུལ་བའི་ཆོ་ག་ནི་སྤར་མ་བཞིན་ནོ། །མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ནི། ཡོངས་སུ་དག་
པ་འབུལ་བའི་ཆོ་བ་ཏུ་འདི་སྐད་ཅེས། བདག་ལ་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། དོགས་པའི་
གནས་གསུམ་གྱིས་དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ལ་དག་ག་དབྱེ་བགྱིའོ། །འདུན་པ་དང་དག་ག་
དབྱེ་ཡང་བཞེད་དོ། །བཞེད་པར་ཡང་རིག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བསྐྱེ་ཞིང་བཞེད་པའི་
ཆོ་ཡང་དེ་སྐད་དོ། །སྟོར་ཆོག་གཉིས་པ་ནི། སྤར་མ་གསོ་སྟོང་གི་སྐྱབས་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ།
བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོབ་པ་དང་། དག་འདུན་ཐུགས་བསྐྱུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་བྱེད་པས་འདི་སྐད་
ཅེས། དག་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་བྱོད། དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ལ་དག་ག་དབྱེ་བྱེད་
པར་སྟོའམ། སྟོའོ། །དག་འདུན་ནས་གསོལ། དག་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྟོན་གལ་ཏེ་
ནས་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་དག་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། དག་ག་དབྱེ་བྱེད་

པར་བསྐྱོས་ཏེ། དག་སྒྲོང་དགག་དབྱེ་བཅུད་པ་མིང་འདི་ཞེས་བཅུ་བ་འདི། དབྱར་གནས་པའི་
 དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བཅུད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་དག་འདུན་
 བས་གསོལ། དག་སྒྲོང་ནས་སྒྲོ་སྟེ། དེའི་སྤྱད་དུ་ནས་བསྐྱོ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་ནས་
 ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག་ཅེས་བཟོད་པ་གཅིག་དང་
 མཐུག་སྤྱད་བཟོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་འདུན་ནས་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་
 བཙོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ། གལ་ཏེ་ནས་མཛོད་ཅིག་དང་། དེང་དག་འདུན་དགག་དབྱེ་མཛོད་དོ། །
 འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། སྤྱིར་བཏང་བའི་དགག་དབྱེ་དང་། དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་
 དགག་དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱོས་པ་དེས་རྩ་དར་གྱི་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་འབྲིམ་
 མོ། །རྩ་དེ་ཡུལ་ཏེན་གཉིས་ཀའི་ལག་པས་ཡན་ཚུན་ནས་བཟུང་སྟེ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོའི་
 མཐུན་དུ་ཅོག་པར་འདུག་ལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་དགག་
 དབྱེ་བཙོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བཅུ་བའི་ཡང་དགག་དབྱེ་བཙོ་ལྷ་པ་
 ལགས་ན། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཅུ་བ་བདག་ལ་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། དོགས་པའི་
 གནས་གསུམ་གྱིས་དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བཅུད་གྱི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
 གྱིས་བདག་ལ་གདམས་སུ་གསོལ། རྣམས་གྱིས་བདག་ལ་རྗེས་སུ་བསྟན་དུ་གསོལ། རྣམས་
 གྱིས་བདག་ལ་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས་ཐུགས་
 བརྩེ་བའི་སྤྱད་དུ་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བར་མཛོད་དུ་གསོལ། ལྷང་བ་ཤེས་བཞིན་མཐོང་ན་ཆོས་
 བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་སྤྱར་བཅུའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་ལ། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །དེ་
 བས་བྱེད་པ་པོ་དེས་ཀྱང་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཐུག་ནི། བྱེད་པ་པོས་
 ཅའི་ཚུན་པོ་རྣམས་བསྐྱོས་ཏེ། འདི་སྤྱད་ཅེས། གནས་འདིར་དབྱར་གནས་པའི་དག་སྒྲོང་འདི་
 སྟེད་གྱིས་དགག་དབྱེ་མཛོད་དོ་ཞེས་གོ་བར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ། བྲལ་ལ་འཁོད་པ་རྣམས་གྱིས་
 ལེགས་པར་དགག་དབྱེ་མཛོད་དོ། །ཤིན་ཏུ་དགག་དབྱེ་མཛོད་དོ་ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་
 བསྐྱོས་པ་དེས་དང་རྗེས་ཁབ་ཡན་ཆད་ལག་ཏུ་ཐོགས་ཏེ་བཙུན་པ་རྗེས་འདི་ལྷ་བྱས་ཀྱང་དབྱར་

གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དཔྱེ་བའི་རུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་དགོ་ཚུལ་
རྣམས་ཀྱི་དགག་དཔྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་དཔྱེ་ནི། དགོ་སྤྱོད་རེ་རེ་བ་དག་གནས་པར་མི་རུས་ན་
ཆོགས་ཀྱི་དགག་དཔྱེ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། དགོ་སྤྱོད་འཐབ་བཀྲོལ་ཅན་འོང་བ་ཐོས་པའམ།
དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བས་འགོ་དགོས་ན། གསོ་སྤྱོད་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས་
དུས་ཉི་ཤུ་གཅིག་དང་བསྟན་ནས་དགག་དཔྱེ་བྱ་བ་རྣམས་དང་། དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སོང་
བས་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་དགག་དཔྱེ་བྱས་བས་གོ་ཆོད་པ་རྣམས་སོ། །ཁྱད་པར་ཆོགས་ཀྱི་
དགག་དཔྱེ་ནི། །མིག་ལམ་དུ་གང་བྱུང་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཞིག་གི་དུང་དུ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་
དགོ་འདུན་གྱི་དགག་དཔྱེ་ལགས་ལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བའི་བའི་དགག་དཔྱེ་ལགས་ན།
ཞེས་སྐུ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། །དེ་ནས་གནས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་སྤང་བའི་བྱིར། ཆོས་
བཙུངས་གི་ཉིན་པར་རྒྱུ་གསུམ་གཅིག་གི་བར་དུ་ལྷོངས་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཉི་བར་མཁོ་བའི་ལག་ལེན་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གོས་དང་། སྤྱན་དང་། ལྷ་
བཟེད་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོས་ལ་བྱུག་བྱས་ཏེ། གནས་
བརྟན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བའི་གོས་བའི་ལགས་པ། རུང་བ་སྤྱད་
པར་འོས་པ་འདི་ཆོས་གོས་སྐུ་སྐྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ། ཐབས་
ལེགས་བའོ། །ཡོ་བྱད་བཙུག་སུམ་པོ་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་ནི། སྐུ་སྐྱར་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པོ་རྣམས་སྐུ་མ་བཞིན་དུ་བཟུང་ལ། དགོངས་སུ་
གསོལ། ཞེས་བའི་གོས་ལྷག་པོ་རུང་བ་མ་བའི་པ་རུང་བ་བའི་བར་འོས་པ་འདི་མཁན་
པོའི་ལེགས་པར་རུང་བར་བའོ། །མཁན་པོ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་བཅང་བར་བའོ། །རྒྱུན་རི་ལྟ་
བའི་བཞིན་དུ་བའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་དང་ཐབས་ལེགས་བའོ། །མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། གོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྱ་གང་ཡན་ཆད་བཟུང་སྟེ། དགོངས་སུ་གསོལ། གོས་
འདི་བདག་དང་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་
ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། ཐབས་ལེགས་བའོ། །ཡུལ་མེད་པའི་ཆེ་རང་གཅིག་ཤུས་དངོས་པོ་དེ་

བཟུང་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཆགས་སོ། །དབྱུང་བ་ལ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་གཅིག་པུས་
ཀྱང་རུང་ལ། ཡུལ་ཡོད་པའི་ཆོ་བཅུན་པ་ནས་ཞེས་བགྱི་བའི་གོས་བགྱིས་པ་སོགས་འདི། ཆོས་
གོས་སྒྲུལ་སྒྱུར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་དེ་སྒྲུར་དབྱུང་བར་བགྱིའོ་
ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཞན་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཞིང་། ལྷག་པའི་
ཡོ་བྱད་སོགས་གཉིས་ལ། བྱིན་བརྒྱབ་དབྱུང་མི་དགོས་སོ། །

ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་འབྱེད་། ལག་པ་གཡོན་པའི་
མཐིལ་དུ་གཞག། །གཡས་པས་ཁ་བཀའ་ལ། བཅུན་པ་སོགས་ནས། ཞེས་བགྱི་བའི་ལྷུང་
བཟེད་ཟས་ལ་སྒྱུད་པར་འོས་པ། དྲང་སྟངས་གི་སྟོང་འདི་སྒྲུང་བའི་སྟོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་ཞེས་
ལན་གསུམ་དང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །དབྱུང་བ་ལ་ནི་ལག་པ་ཡ་རེས་བཟུང་བས་ཆོག་གོ། །

སྒྲུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྒྲུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱིན་ལེན་ཅན་གཉིས་ཀའི་མདུན་དུ་
བཞག་ལ། བཅུན་པ་སོགས་ནས་ཞེས་བགྱི་བའི་བརྒྱང་བ་འདི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པའོ། །ཞེས་དང་། ལུས་མར་འདི་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་ཞེས་དང་། འབྲས་
ལུ་གསུམ་སྒྱུར་བའི་སྒྲུན་འདི་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་ཞེས་ལན་གསུམ་
དང་། ཐབས་ལེགས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྒྲུན་བདག་བདག་པོ་
ཉིད་དུ་མོས་སུ་གཞུག་པ་དང་། ཞལ་ལྟ་བུར་པ་བདག་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང་།
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །དེའི་སྒྲགས་ནི། བཅུན་པ་ནས་ཞེས་བགྱི་བས་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་
ལགས་པ་འདི་སྟོང་དེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་དེ་རུང་
བ་སྒྱུབ་པར་བགྱིའོ་ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །འདི་དག་གི་མཐའ་གཅོད་
རྒྱས་པ་ནི། ལས་ཆོག་གི་དཀའ་འབྱེད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བ་དན་དཀར་པོའི་རྩ་དབྱངས་ཀྱི་
ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དཔལ་ལྷན་ནི་བའི་ནགས་ཆལ་སྒྱུག་པོའི་དབུས། །ཆོས་འདུལ་སང་གའི་བྲི་ལ་གནས་
བཅས་ནས། །སློ་བཟང་རི་དྲགས་མང་པོ་སྒྲོང་མཁས་པའི། །འཛིགས་མེད་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་

འཆལ་ལོ། །ཡོན་པོའི་ལམ་དུ་ནམ་ཡང་མི་འཇུག་ཅིང་། །བསྐྱབ་གསུམ་ནན་ཏན་གོམ་སྟབས་
 དང་པོ་ཡིས། །འོད་བྱེད་ས་ལ་བཞུགས་པའི་འཕགས་པ་དེ། །བསྟན་པའི་ལམ་ཆེན་གསལ་བའི་
 ཉི་མ་ཡིན། །གནང་བཀག་མ་ལུས་གསལ་བ་སྡེ་བཞིའི་ལུང་། །ལུང་དོན་མཐའ་དག་བསྟུས་པ་
 འདུལ་བའི་མདོ། །མདོ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། །འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལས་
 ལྷག་པ་གང་འདིར་ཤེས། །ཐུན་མཚམས་ལི་ཁྲིའི་སྒྲ་གོས་བགོས་བཞིན་དུ། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་
 སྟོམས་ལེན་པའི་གཞོན་ནུ་དག །ཡིད་འོངས་ལེགས་གསུངས་སིལ་སིལ་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི། །ལག་
 ལེན་བསིལ་བྱེད་བཟང་པོ་འདི་ལོང་ཞིག །ཆོས་འདུལ་ཞོར་བུའི་བསིལ་ཡབ་འཛིན་བཞིན་དུ། །
 ལག་ལེན་ཤེལ་གྱི་ཁྲི་ལ་བསྟེ་བྱས་ནས། །ལེགས་བཤད་འཇུག་གྱི་ཐེང་བ་སྒྲོ་མཁས་དེ། །མཐའ་
 དག་བསྟན་པའི་རྒྱན་ཅིག་མ་ལགས་སམ། །མཁས་འདོད་ཁུར་གྱིས་ངལ་བ་མང་མོད་ཀྱང་། །
 ཆོས་འདུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ལྟ། །སྟོན་བྱང་ཆོག་གི་རི་མོ་བྲིས་ཅམ་གྱིས། །ཆོས་
 འདུལ་ཤེས་པའི་གྲངས་སྟ་ག་ལ་འགོ། །གཞི་གསུམ་ཆོག་བདུད་ཅི་ཡི། །རོལ་མཚོ་མཁས་པའི་
 འཇུག་དོགས་འདི། །བསྟན་ལ་མི་བྱེད་དད་པ་ཅན། །ས་སྒྲིང་བཀྲ་ཤིས་ཉིན་མོའི་མགོན། །
 མཆེད་ཡུམ་བཅས་པའི་འབྱོར་བ་ཡི། །རྒྱ་མཚོ་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་བྱིར། །ལྷག་བསམ་དཀར་བས་
 བསྐྱབ་པ་ཡིན། །དག་དེའི་བསིལ་ཟེར་མདངས་ཀྱིས་ནི། །བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་བསྟན་འཛིན་གྱི། །
 དེད་དཔོན་མང་པོས་རབ་བཀང་ནས། །ཡིད་བཞིན་རོལ་མཚོའི་དཔལ་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་གཞི་
 གསུམ་གྱི་ཆོག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བདུད་ཅིའི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ཡུལ་
 དབུས་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་དག་སྒྲིང་དཔལ་ཤུག་མཚོག་ལྷན་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་
 རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ཤིང་པོ་རྟའི་ལོ་ཁྲུམས་ཀྱིས་ཉ་བའི་ཡར་དོའི་འགྲུབ་སྦྱོར་བཟང་པོ་ལ། །མངའ་
 རིས་སྤྲད་གྱི་སའི་ཐིག་ལེ་ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་སྤྲིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་ལེགས་པར་སྦྱར་
 པའོ། ། །

འདི་ཡང་། བྱ་ཡུལ་གྱི་སའི་ཐིག་ལེ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཁོར་ལྷན་པོར། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ། །གཏིང་ཁེབས་པ་སྡེ་བདུན་དབང་ཐུག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས།
 བར་དུ་བསྐྱབས་ཏེ། །ཐུབ་བསྟན་གསེར་མདོག་ཅན་སྟལ་བའི་དག་བས། །ལན་བདེའི་འབྱུང་

གནས། ཐུབ་བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །བཀྲ་ཤིས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་རྩ་ཏྲ་ཡུ་ཡ། །བྱས་དང་གཙང་སྒྲ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། །རྟོན་གསུམ་གྱི་དུང་
དུ། །བསྟན་གནས་ལེན་པར་འདོད་པས། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། །དུས་འདི་ནས་རི་སྤྱིད་འཚོའི་བར་
རྒྱང་གཉིས་རྒྱམས་ཀྱི་མཚོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྒྱམས་
ཀྱི་མཚོག་ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་རྒྱམས་ཀྱི་མཚོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །
བདག་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། །བསྟན་གནས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་
བཟྃ། །ཡང་སངས་རྒྱས་དང་སོགས། །དགོངས་སུ་གསོལ། །རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་འཕགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས། །རི་སྤྱིད་འཚོའི་བར་དུ་སྟོག་གཙོད་པ་སྤངས་ཏེ། །སྟོག་གཙོད་པ་ལས་སྤྱར་
ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། །སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། །སྟོག་
གཙོད་པ་སྤངས་ཏེ། །སྟོག་གཙོད་པ་ལས་སྤྱར་ལོག་པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་འདིས།
འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྟོབ་པོ། །རྗེས་སུ་སྐབ་པོ། །རྗེས་སུ་
བགྱིད་དོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས། །རི་སྤྱིད་འཚོའི་བར་དུ། །མ་
བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། །མི་ཚངས་པར་སྟོད་པ་དང་། །རྩུ་དུ་སྒྲ་བ་དང་། །འབྱུང་ཆར་དང་།
བཅོས་པའི་ཆར་སྟོས་པར་འགྱུར་བ། །བག་མེད་པའི་གནས་སྐྱུ་གར་དང་། །རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་།
ཐེང་བ་དང་། །སྟོས་བྱུག་པ་དང་། །རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆར་བ་དང་། །བྱི་སྟོན་མཐོན་པོ་དང་། །བྱི་
སྟོན་ཆེན་པོ་དང་། །དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་བྱས་ཀྱི་སྤངས་ཏེ། །དེ་དག་ལས་སྤྱར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ།
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། །སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནས།
དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་བྱས་ཀྱི་བར་སྤངས་ཏེ། །དེ་ལས་སྤྱར་ལོག་པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་
འདིས། །འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྟོབ་པོ། །རྗེས་སུ་སྐབ་པོ། །
རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ། །ལེགས་སོ། །འདི་དག་སྟོང་གི་དུང་ངམ། །རྟོན་གསུམ་གྱི་དུང་གར་དུ་ལེན་
ཀྱང་། །ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་གོང་ཁོ་ནར་ལེན་དགོས་ལ། །ཕན་ཡོན་ནི། །མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པ་དང་། །གནས་སྐབས་སུ་ལྟའི་དབང་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། །སྤྱར་བྱས་ཀྱི་སྟོག་པ་

ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པས་བཟོད། །དུས་གསུམ་སྔ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟོད། །བག་ཡོད་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟན་ནོ། །
 ཆོ་ག་འཆོ་བ་རྣམ་དག་པས། །ལེགས་པར་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཕྱིན་དུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གུར་པ། །རྣམ་པ་ལྔ་པོ་ཡོངས་སྤངས་ནས། །པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་བསྟུད་པ་ནི། །ཆོས་བསྟུད་ཕྱན་
 སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ། །སེར་སྒྲ་འཆལ་ཚུལ་སྤོ་སོགས་དང་། །ལེ་ལོ་སྒྲོམ་ལས་རོ་བྱང་དང་། །
 དག་བའི་འབྲས་དང་ཕན་ཡོན་དུ། །མཐོང་དང་དག་བའི་རྒྱ་ཆོལ་དང་། །དག་བ་བསྟུད་དང་དག་
 འབྲས་ལ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་མ་ལོག་དང་། །དག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ། །ཤེས་རབ་འཆལ་
 བ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་བྲིམས་ནི། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་རྒྱ་གཞན་མ་བཤད། །
 སྔར་གྱི་བཅུ་གཅིག་དེ་ཉིད་ནི། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་འཆད་དོ། །ལེན་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་ཤུ་
 པའི། །གཞུང་བཞིན་འདིར་ཡང་དྲན་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །རང་གི་
 འདུལ་ལ་བསྐྱབ་བཅུན་པ། །སྟོར་དང་བསམ་པ་སྟོན་གྱི་རྒྱ། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་ལྟན་
 ནོ། །བསྐྱོག་ལ་འཕངས་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །རིམ་བཞིན་སྟེ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གནས། །གསུམ་
 པ་དཀའ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། །སྤང་དཀའ་སྤང་དང་བསྟུང་དཀའ་བསྟུང་། །བརྟེན་དཀའ་བག་
 ཡོད་བརྟེན་པའོ། །ཡང་དག་སྤངས་དང་རང་བཞིན་དང་། །གསོ་དང་ཐབས་ལྟན་ཚུལ་བྲིམས་ནི། །
 ཚུལ་བྲིམས་ཐམས་ཅད་པ་ཡི་སྟོ། །རང་ཉིད་གནས་གིང་གཞན་ལའང་འགོད། །བསྐྱུགས་པ་
 བརྟེན་ཅིང་མཐུན་ལ་དགའ། །ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཕྱིར་འཆོས་པ། །སྦྱེས་བྱུང་མ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །
 རྒྱ་ཆེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་གནས་དང་མཐུན། །རྒྱན་དང་བརྟན་དང་རྒྱན་དང་
 ལྟན། །འཇུག་དང་ལྟོག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། །སྦྱེས་ཆེན་མཆོན་དང་ལྟན་པའི་སེམས། །
 སྟུག་པའི་འགྲོ་དང་སེམས་ཅན་དོན། །སྦྱིན་བྱེད་ཚུལ་བྲིམས་བཅུ་གསུམ་ནི། །ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་པ། །བདག་ལ་གཞོད་པའི་མི་དག་པ། །བརྒྱད་པོ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་
 བདག་ཡིད་མ་འོང་ཞིང་། །བདག་དང་གཞན་ལ་དེ་བྱེད་ན། །བདག་གིས་ཀྱང་དེ་འཕྲོངས་བྱས་
 ཞེས། །བརྒྱབ་སེམས་ལོག་ལྟ་ལས་གཞན་བརྒྱད། །བསྟུང་བྱེད་འཕྲོངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །
 གནང་བཀག་ཇི་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། །བསྟུད་དང་ཆར་གཅོད་ལུས་ངག་དག །གཞན་ཡང་ཕྱིན་
 དུག་ལྟན་པ་སྟེ། །དགུ་པ་བདེ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །ཏ་ཅང་ཁུམ་དང་ཐལ་མ་ཡིན། །ལེ་ལོ་

མེད་དང་བག་ཡོད་དང་། མི་ལྟ་སྒྲོན་ལམ་ལེགས་བཅུ་དང་། ཆོ་ག་འཆོ་བ་ཐུན་ཆོགས་དང་། །
 དེས་པར་འབྱོན་དང་མ་ཉམས་པ། བཅུ་པོ་རྣམ་དག་ཚུལ་བྱིས་པ་ཐུས། དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱིས་པ་
 བཅུང་བྱས་ན། གནས་སྐབས་ཕན་ཡོན་ལྷ་ཐོབ་ཅིང་། མཐར་ཐུག་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱུ་ལྟོ། །
 དེ་ལྟར་སྡེ་ཆོན་དགུ་པོ་ཡང་། ཚུལ་བྱིས་པ་ཐུས་ཀྱིས་བཅུས་པ་སྟེ། ཉེན་དང་བཞེན་པ་ཉིད་
 དང་ནི། འགྲོ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པའོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་གྱི། མ་མོ་ཚུལ་
 བྱིས་པ་ལེའུ་ཡི། འཆད་ཐབས་ཆོག་ལེར་བྱས་འདི་ཡང་། རྒྱལ་སྐུ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་འོང་ཤོག །
 དེ་སྐད་འདི་ཡང་ཤུག་ཡིས། དག་སྒྲོང་མཆོག་ལྟན་ལེགས་པའི་སྒྲོས། རྩོམ་པ་ཉི་ཤུའི་བ་སྒྲོང་
 ཏུ། བཀོད་པས་ཚུལ་བྱིས་པ་ལེའུ་འདི་དོན། མ་ལུས་རྫོགས་ཤིང་བདེ་སྐྱབས་ཏུ། རྫོགས་པར་
 འགྲུར་བ་འདི་ཡིན་ནོ། ། །

༡༡། ཁ་མོ་མཆོ་བྱི་ཡེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ནི། ཁོ་ཐར་སྒོམ་པའི་རྩ་བ་བཞི། །
གལ་ཏེ་སྒྲ་གཅིག་འཆལ་གྱུར་ན། ཁུ་ལོན་ཅན་དང་ནོར་ཅན་གྱི། དཔེས་མཆོན་བྲིམས་ལྡན་
བྲིམས་འཆལ་བ། གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ་རྩ་ལྟར་དེ། ཁོར་རྒྱུད་ཆེན་ཆུ་ལ་བྲིམས་དང་། ལྡན་པ་
ཁོ་ནར་དཔེ་ཡིས་མཆོན། རྩ་ལྟར་འཆབ་མེད་ཆད་པའི་ལས། མ་སྒྲངས་བར་དུ་བྲིམས་འཆལ་
ཡང་། ཆད་ལས་བསྐྱབས་པ་སྒྲོད་བཞིན་པ། དགོ་སྒྲོང་རྣམ་དག་ཉིད་དང་འདྲ། འཆབ་མེད་
ཆད་ལས་ཁས་མི་ལེན། གནས་ནས་དབྱུང་བྱ་བ་བས་གྱུར་པ། སྒྲར་ཡང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་མ་
ཐག རྣམ་པར་དག་པ་ཁོ་ནར་ནི། དེས་སོ་ཅི་ཡི་བྱིར་ཞེན། ཆོག་ལུང་བཞིན་བགྱིས་པ་ལས། །
དགོ་སྒྲོང་སྒོམ་པ་བྲིམས་འཆལ་ཞིག སྒྲེ་བའི་བཤད་པ་མེད་བྱིར་རོ། ཆོགས་སྒྲ་མ་ལ་བྱུང་བ་
ཡི། ལམ་པ་འཆབ་མེད་ད་དུང་ཡང་། རྒྱུད་ལ་ལྡན་བྱིར་ས་གཞན་དུ། གནས་ནས་བསྐྱབ་པ་
སྒྲོད་དགོས་སོ། ལམ་པ་འཆབ་མེད་དང་ལྡན་པའི། དགོ་སྒྲོང་བསྐྱབ་པ་ལུལ་གྱུར་ན། དགོ་
ཆུ་ལ་དང་ནི་དགོ་བསྐྱེན་གྱི། རྩ་བཞི་འཆལ་བར་མི་འདོད་དེ། སྒོམ་གསུམ་སྒྲོང་བ་རྫས་ཐ་དང་། །
གཏོང་རྒྱ་འཐོབ་རྒྱ་འགལ་བྱིར་དང་། བོད་མ་ལུལ་ཡང་འོག་མ་ནི། བརྟན་པར་གནས་པའི་
དཔེ་དེ་བཞིན། དགོ་ཆུ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྒྲོད་བཞིན་པ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཆེ་དགོ་སྒྲོང་གི། སྒྲོང་
བ་རྫས་གཞན་རྣམ་དག་མོད། ལམ་འདྲའི་ཉིས་བྱས་དག་པ་མེད། ས་གཞན་གནས་གྱུང་དགོ་

ཚུལ་གྱིས། །ཐ་མར་འོས་མིན་བསྟེན་ཇོགས་ཕྱིར། །དག་སྟོང་རྟེན་ལ་ཉེས་མེད་ཅིང་། །ས་
 གཞན་གནས་པ་ཅི་ཞེན། །དག་འདུན་ལྷག་མ་འཆབ་བཅས་ཅན། །བྱིམ་པར་བབས་ནས་སྤར་
 འོངས་བཞིན། །ཡམ་པ་ཅན་ལ་སྤར་སྟེ་བ། །ལུང་དང་འགལ་བར་ངེས་ཞེན། །ཡམ་པར་བྱུང་
 ཡང་བབས་པའི་ཚོ། །ལེགས་པར་སྤལ་ན་སྤར་སྟེ་བ། །ལས་ཀྱི་ཚོ་གའི་དགོངས་པ་དང་། །
 དག་ཚུལ་ཡམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་ཅན། །བྱིམ་པར་བབས་ནས་སྤར་ཇོགས་པ། །དེ་དེ་ས་གཞན་དུ་
 གནས་སམ། །གནས་མི་དགོས་ཞེས་དབྱེད་པར་བྱ། །དག་ཚུལ་ཡམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་དེ། །
 བསྟེན་པར་ཇོགས་པ་འགལ་ཞེན། །དག་སྟོང་ཡམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན། །བབས་ནས་ཇོགས་པ་
 དེ་བས་འགལ། །མི་འགལ་བྱེ་སྟེ་ལུགས་ཤེན། །བསྐྱབ་རྒྱུན་ཕྱི་མའི་རྟེན་དེ་ལ། །བསྐྱབ་སྟོང་
 མི་དགོས་བྱེ་སྟེ་ལུགས། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་འཆབ་མེད་ཀྱི། །ཡམ་པ་བྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་འཇིག། །འདི་ནི་
 ཁ་ཆེ་བྱེ་སྟེ་ཡི། །དག་འགན་དབྱེད་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན། །ཡམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་འགའ་ཞིག།
 ཆད་པའི་བསྐྱབ་ལ་མི་སྟོབ་པ། །དེ་ཆོ་གནས་ནས་བྱུང་གུར་གྱང་། །སྟེ་སྟོང་འཇིག་པ་ཆོ་ཡིན་ན། །
 སྤར་ཡང་གནས་སུ་བསྟེན་བྱས་ཏེ། །ས་གཞན་གནས་དགོས་མ་ཡིན་པར། །ཤྱུ་འོད་མཛད་ཀྱིས་
 བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་འཕྲོས་པའི་དོན་མང་པོ། །བསམས་ནས་དགྲུས་མ་འདིར་བཤད་བྱ། །
 འཆབ་བཅས་ཡམ་པ་གཅིག་གཉིས་གསུམ། །བྱུང་བའི་དག་སྟོང་བྱིམས་ལྷན་དེས། །འཆབ་
 སེམས་སྤར་མར་འགྱུར་པ་དང་། །བྱིམ་སྟོབ་པའི་མཐོལ་བཤགས་ནི། །ཆད་དུ་ལོངས་ཆོ་འཆབ་
 སེམས་ཀྱིས། །དག་པར་གྱུར་ནས་དེ་དུས་ཀྱི། །ཡམ་པ་འཆབ་མེད་དུ་ལྷན་པ། །དེ་འདྲ་བུ་ལོན་
 གྱུན་གཞལ་ནས། །འོར་ཅན་འོར་རྒྱུར་དེ་བཞིན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་འཆབ་མེད་དེ། །བྱིམས་
 འཆལ་འཆབ་བཅས་ལ་ལྟོས་ནས། །དགོས་པ་རྣམ་དུག་སྤྱབ་རུས་པས། །རྩ་བའི་འཆབ་མེད་དེ་
 དང་མཉམ། །འཆབ་སེམས་ཡམ་པ་ལས་གཞན་དུ། །བཤགས་པར་རུས་པ་མིན་ཞེན། །
 འཆབ་སེམས་ཡམ་པ་དངོས་གཞི་ཡི། །སྟོར་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་ཕྱིར་དང་། །སེམས་ཀྱི་ཉེས་པ་
 འོ་ནའི་ཕྱིར། །ལོགས་སུ་བཤད་པ་རུས་ཉིད་དོ། །འོ་ན་འཆབ་ཉེས་དང་བྲལ་བའི། །འཆབ་
 མེད་འདི་དང་དང་པོ་ནས། །འཆབ་མེད་གྱུར་པའི་བྱུང་པར་ཅི། །ཞེན་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། །རིག་
 བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་ཉིད་དུ། །གནས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་མིན་ཡང་། །དགོས་པ་རྣམ་དུག་མི་

འགྲུབ་པར། །སྒྲོར་དང་རྗེས་འཇུག་འཆབ་སེམས་ཀྱིས། །རང་ལུས་ཉིད་དུ་བྱས་ཟིན་ཕྱིར། །
 རྒྱ་རྒྱུན་གྲོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅན། །དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་འཆབ་པའི་སེམས། །དགོས་པ་བྱེ་མདོ་
 རྩོད་པའི་གཞི། །རྩ་བའི་སྒྲོམ་པ་གཅིག་གཏོང་བས། །དོས་སྒྲལ་སྒྲོམ་པ་གཅིག་གཏོང་ཞིང་། །
 གཞན་ཀྱང་དགོས་པ་སྒྲུབ་ཅུས་པར། །ཡོད་ཅེས་ཟེར་དང་གཅིག་བཏང་བས། །ཐམས་ཅད་
 འབྲུགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི། །ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་བོད་ཡུལ་གྱི། །ཁྲི་ཀ་བྱེད་འགའ་ཟེར་
 མོད་གྱི། །མདོ་སྡེ་པ་དང་སྡེ་རབས་པའི། །ལུགས་ཡིན་ཟེར་ན་ལུགས་དེར་སྒྲོས། །བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་
 པའི་གཞུང་མིན་པར། །མཛོད་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་དག་ཏུ་གསལ། །བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་འདུལ་ལུང་གི། །
 གྲུབ་མཐའ་མདོན་པའི་གཞུང་དང་སྒྲུབ། །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་མདོན་པ་ཡི། །སྡེ་སྒྲོན་ལོགས་སུ་མི་
 གནས་ཟེར། །སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་མཛད་གྱི། །གཞུང་འདི་མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་ཞེས། །མང་པོ་
 གསུང་ཞིང་འོད་ལྗན་གཞུང་། །བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ཞེས་འཆད་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དབྱིག་གཉེན་
 ཞབས། །ཁ་ཆེ་བྱེ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་འཆད་པར། །ཤིན་ཏུ་དགོ་མཛད་འདུལ་བ་ཡི། །མདོ་ལུང་རྣམས་
 དང་ཅི་འབྱོར་འབྱོར། །བྱེད་པར་འདོད་ནས་བསམས་བསམས་པ། །ཡི་གེ་མ་ལན་པོས་བྲིས་
 བྲིས་པ། །གཞུང་མང་པོ་ལ་བལྟས་བལྟས་པ། །མང་པོས་བལྟས་ན་ཤེས་ཤེས་འདྲ། །འདྲ་མིན་
 བྱང་ན་དབྱེད་པ་དང་། །དང་པོར་འདི་ཙམ་མ་བརྟགས་ན། །ན་ཆོད་རྒྱན་ཡང་ཡང་ཡང་དུ། །
 མགོ་འཁོར་བས་ནི་ངལ་ངལ་བའི། །རྩོམ་པ་པོས་ནི་འདི་བརྩམས་སོ། །།བྱུ་རྩྱེ།

༡༡། །ལས་བརྒྱ་ཕྱ་གཅིག་གི་དཀར་གནས་སོ་སོའི་དོན་གསལ་བར་
 བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྒྲ་བའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ཐཱ་ཏྲི། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེའི་བསྟན་པའི་ཕྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་
 སྟོང་པོ་ལག་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་ཉེར་མཁོ་ལུང་བཞིན་བསྟུས་པ། མཚམས་སྟོར་ལེགས་པར་བཤད་
 པའི་བ་དན་དཀར་པོའི་རྩ་དབྱངས་ཀྱི་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཐུག་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གྲུས་པས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །དཔལ་ལྷན་ཞི་བའི་དགོན་པར་འཇུག་ལ་མངོན་
 དགའི་སྐལ་བཟང་སྟོབ་མའི་བསོད་ནམས་སྟོན་པ་རྒྱས་པའི་ནགས་ཀྱི་ནང་ཞིག་ན། །མཚོག་
 ཆོགས་འདུས་པའི་ལས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་རབ་གྲིམས་བྱུང་དང་བཅས་པའི་རལ་བ་འཐུག་པོའི་ཁུར་
 ཆེན་གྱིས་བརྗོད་ཅིང་། །རྗེས་བཅས་མུ་དགའི་སྒྲར་བྱིས་བསྐྱད་པས་ཉེས་པའི་གྲང་ཆེན་པོམ་བྱེད་
 གནང་དང་བཀག་པའི་སྟུན་ཟུང་རིང་དུ་གཟིགས་པ་ཡི། །རྗེས་འཇུག་རི་དྲགས་སྟོང་མཛད་སྟོན་
 བ་དཔལ་པོ་ཁྱོད་ནི་ཆོས་འདུལ་སེང་གའི་གཟུགས་སུ་བཞུགས་ཀྱི་དང་བས་ཐུག་བགྱེའོ། །ཐན་
 དགོངས་ཐུགས་རྗེ་ལྷན་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཁྱོད་གཞུང་གྱི་ཆེན་ལེགས་པར་བཅས་ནས་ནི། །
 ཉེས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རིངས་པར་བརྒྱལ་འདོད་པས། །ལག་ལེན་བ་དན་དཀར་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། །
 རོ་མཚར་གནང་བཀག་རྒྱུ་པས་ཐེང་ཉེར་སྟེལ་བའི། །རྒྱུ་གྲོལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་ཁ་དོག་ལ། །
 བྲིམས་ལྷན་རྒྱུ་ཡོངས་ནི་མ་འཛིགས་ཞེས། །འཛིགས་མེད་རྩ་དབྱངས་སྟོགས་ལ་སྟོབ་སྟེལ། །
 དེ་ལྟར་མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། འདིར་གང་བཤད་
 པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། འདུལ་བའི་ལུང་གཞི་དང་། དགོ་སྟོང་པའི་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་ནས་གསུངས་
 པའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་སོ། །རྗེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བརྟེན་ཤིང་གཞུང་

ལྷགས་འབུམ་ཕྱག་བཙུ་བརྒྱད་ལ་ཞལ་ཐོན་དུ་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛད་
པའི་གཞུང་མདོ་རྩ་བ་དང་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་བཤད་པ་
ནི། ལས་གྱི་ཆོ་ག་ཆོགས་ཆུང་ཞིང་ཕན་ཡོན་ཆོ་བ་དག་ཀྱང་སྐྱབ་དགའ་བར་བཟུང་ནས། ཕྱག་
ཡོན་དུ་མ་བཀལ་བས་ལས་གྱི་ཆོ་ག་ཕལ་ཆོ་བ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེང་སང་གི་དུས་སུ་འོ། །

འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྱི་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་ཁོག་སྒྲུབ་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡུང་དང་སྒྲུབ།
ལག་ལེན་གཞུང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ནས་མཐའ་དབྱེད་གྱི་རིགས་པ་བཤད། དེ་ལྟར་བསྟན་
པའི་ཕན་ཡོན་ཡུང་དང་སྒྲུབ་པས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པའི་དོན་
བསྟུས་པའི་དོན་ཆོག་གི་དོན་དང་པོ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིའི་དགོས་པ་ནི།
ན་བར་སྟན་ཅིང་འཇུག་དོགས་བདེ་བའི་ཆོག་ཏུ་དུས་ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་དོན་རགས་པ་བདེ་སྒྲུག་ཏུ་
རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་དུ་བཀལ་བས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གིང་
འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། དག་འདུན་གྱི་ལས་དང་།
དག་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་གི་ལས་དང་། གང་ཟག་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་ལས་སོ། །དང་པོ་
ལ་སྟོམ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། གསང་དང་ནང་དུ་བྱི་བྱིར་དང་། །གསོ་སྦྱོང་དེ་ལ་
ལྟར་བཅས་དང་། །དེ་ལ་དག་འདུན་ཡིད་གཉིས་དང་། །ཚུད་དང་ངེས་ཉིད་མ་ཡིན་དང་། །དེ་
ཡི་དོན་དུ་ལྟ་པོ་དག །ཐམས་ཅད་དགག་དབྱེར་གཏོགས་པ་ཡིན། །དབྱར་གནས་ཁས་སྒྲངས་
ཉིད་དང་ནི། །ཤི་བའི་རྗེས་དང་མོར་འདྲ་དང་། །ཆོས་གོས་སྒྲ་བརྒྱུད་གཏད་པ་དང་། །ཆོས་
གོས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། །གནས་ངན་ལེན་ནི་བརྗོད་པ་དང་། །གྲངས་སྒྲ་གཞུག་པ་བཞི་དག་
དང་། །བྱིམ་གྱི་སྟོམ་དང་དེ་གཞིག་དང་། །ལྟར་བཟེད་ཁ་སྒྲུབ་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཉིད་བསྒྲུག་པར་
བྱ་བ་དག །གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་ཡིན་ནོ། །གནས་དང་མཆོམས་ནི་གསུམ་པོ་དང་། །
མི་འབྲལ་སྦྱོས་དང་དགག་དབྱེད་དང་། །གནས་མལ་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་དང་། །རུང་བའི་ས་གཞི་
བརྟོ་བ་དང་། །སྒྲ་བརྒྱུད་དང་ནི་དེ་གའིང་དང་། །སྦྱོང་དང་ལག་གི་སྒྲ་དང་ནི། །གནས་ཁང་སྒོ་
ལ་སོགས་པ་དང་། །གཟུ་དང་གསལ་དང་སྦྱེད་པ་དང་། །ཚུལ་གིང་བྱིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །
ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྟན་པ་དང་། །སྦྱོང་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་དང་། །སྟན་དང་ལྟར་བཟེད་

འབྲིམ་པ་དང་། །མ་དད་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། །སྟོན་པ་དང་ནི་ནགས་ཉལ་དང་། །ཕྱག་མི་བྱ་དང་
མང་བྱིར་དང་། །ལཔར་བ་དྲ་བའི་བྱིར་དང་ནི། །རྟེན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བྱིར་དང་། །བསྐྱབ་པ་བྱིན་
དང་ཉེར་གནས་དང་། །བྱ་དང་ཉེ་དུའི་བྱིར་འགོ་བ། །གསོལ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །
བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། །མུ་སྟེགས་གནས་དང་མཚམས་དགོལ་དང་། །མཐུན་སྦྱིན་
གསོ་སྦྱོང་བདུན་པོ་དག །བརྒྱད་དང་དྲན་དང་མ་སྦྱོས་དང་། །དེ་ཉིད་ཆོལ་དུ་གཞུག་པ་དང་། །
བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་ནི། །ཉམས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དག །གསོལ་དང་བཞིའི་ལས་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོ་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་གི་ལས་ལ། །སྟོམ་ནི། །འདིར་སྐྱས་པ།
དྲིས་ལན་ཁུ་ལན་གསོལ་བ་གདབ། །བྱིན་བརྒྱབ་བརྫོད་དང་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོ། །དབུལ་དང་
ལེན་དང་མཐོལ་དང་བཤགས། །དབྱར་གནས་ཁས་སྒྲངས་དགག་དབྱེ་དང་། །གསོ་སྦྱོང་གོ་བྱ་
སྒྲ་བརྒྱད་གདིང་། །བསྟེན་པ་གཟེངས་བསྟོད་གཏོང་དང་ལེན། །བྲིམ་དང་བསྟེན་པ་དང་བཅུ་
དྲུག་གོ། །

གསུམ་པ་གང་ཟག་བརྒྱད་པའི་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། །སྟོམ་ནི། །དྲིས་ལན་བྱིན་སྒྲང་
ཁུ་ལན་དང་། །གསོལ་གདབ་བྱིན་བརྒྱབས་བརྫོད་དང་བསྐྱོ། །འབུལ་དང་ལེན་དང་མཐོལ་དང་
བཤགས། །དབྱར་གནས་ཁས་སྒྲངས་བརྫོད་གསོལ་དང་། །གོ་བྱ་གདོན་དང་བཅུ་གསུམ་མོ། །
ཞེས་སྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། །ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གངས་ངོས་བཟུང་སྟེ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། །ལས་རྩི་ལྟར་འཆགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
སྟོམ་དང་པོའི་དང་། །གཉིས་པའི་དང་། །སྟོམ་གསུམ་པ་ནས་བཤད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གངས་ངོས་
བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། །གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ལས་ཉེར་བཞི་ནི། །གསང་སྟོན་
པ་བསྐྱོ་བའི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དང་། །བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་ལ། །དགོ་འདུན་གྱི་
ནང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བའི་ཆེད་དུ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། །གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་
གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དང་། །གསོ་སྦྱོང་དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྟར་བ་དང་བཅས་

བ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་ལ་ཚུད་པ་དང་ལྷ་བ་ཉིད་
 དེས་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསོ་
 གྱུར་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགག་དབྱེ་ལའང་ལྷ་སྟེ། འདིས་ལས་ལྷ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 དབྱར་རྒྱ་འབྱིང་པོ་དང་། ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཙོ་ལཱ་འི་ཉིན་ཚུལ་གིང་སྤང་བ་དང་། དབྱར་གནས་
 བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་གཅིག་དང་། ཤི་བའི་རྒྱས་དང་། བོར་
 འདྲ་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ལས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་འདིངས་
 པའི་དགོ་སྤོང་ལ་སྤྱ་བརྒྱུད་གཏད་པ་དང་། གྱུད་སྤྱི་བོར་ལྷ་སྤྱ་ཆོས་གོས་གསུམ་ངན་པར་གྱུར་པ་
 ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་རས་ཡུག་ཆེན་བྱིན་པའི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་
 བགྲང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་དགོ་སྤོང་བསྒྲོ་བའི་དུས་སུ་མི་སྤོ་ན་གསོལ་བ་འབའ་
 ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་མཐུན་པར་བྱས་པ་དང་། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ལ་དོར་འཕྱུ་བ་དང་།
 གཞོག་འཕྱུས་བྱེད་པ་དང་། བསྒྲོ་བ་རྣེ་ལ་གཞོན་པ་དང་། ཅང་མི་སྤྱ་བར་རྣེ་ལ་གཞོན་པ་སྟེ་བཞི་
 པོ་ལ་ངན་པའི་གྲངས་སུ་གཞུག་པའི་ལས་བཞི་དང་། བྱིས་བདག་སེང་གོ་ལྷ་སྤྱ་ལོངས་སྤྱོད་
 འགྲིབས་པ་ལ་དེའི་བྱིས་ནས་ཟན་མི་ཟ་བའི་བསྐྱབ་པའི་སྤོམ་པ་བྱིན་པ་དང་། དེ་གཞིག་པའི་
 ལས་དང་། བྱིས་བས་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱར་པར་འདེབས་པ་ལ་ལྷ་བ་བཟེད་
 ཁ་སྤྱབ་པའི་ལས་དང་། དེ་ཉིད་བསྒྲོག་པར་བྱ་བའི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་རྣམས་སོ། །
 འདིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ལ་ལས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ལས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་ལས་
 དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་དང་ལས་བརྒྱུ་ཅ་ལས། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྷ་བ་བྱ་སྟེ།
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ལས་སུ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ལུང་མ་མོ་ལས། བསྟན་ཚུགས་ཀྱི་མངོན་
 དུ་གྱུར་པ་བཅུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། གསོལ་དང་ལས་ནི་མངོན་སུམ་སོ། །ཞེས་གསོལ་བ་དང་
 ལས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་དེའི་སྐབས་ཀྱི་གསོལ་བ་དེ། གསོལ་གདབ་
 མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷ་ན་སྤྲུགས་ཆོག་ལས། ཆོ་དང་ལྷ་ན་པ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། དགོ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་རྗོགས་པར་
 གསོལ་ཏེ། ཞེས་པའི་སྤྱ་དེ་ཡང་། གསོལ་གདབ་ལ་སྟེག་དགོས་ལ་དེ་ལྷ་ན་གསོལ་གདབ་མེད་

པའི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་རྣམས་ལ། གསོལ་དེ་ཞེས་པའི་སྐྱགས་ཚིག་ལ་སྟེག་པ་མེད་པར་འ
 གུར་རོ། །མདོ་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། གསོལ་བ་ནི་བསྐྱོག་པ་འདྲའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་
 ཡང་། གསོལ་བ་ནི་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ཙམ་ཡིན་གྱི་བསྐྱོག་ཚུལ་དངོས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པས་
 ཀྱང་གསོལ་བ་ལས་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་སྟོད་འདུལ་བ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན།
 གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ཚེ་ན། གསོལ་བ་ཉིད་ལ་ལས་སུ་བཤད་པ་དང་། གསོལ་བ་བརྗོད་པ་
 དང་བཅས་པའི་ཚེ། བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ལས་སུ་བཤད་པའི་བྱེད་པར་བྱེད་དགོས་པ་འདྲའོ། །གཉིས་
 བ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཞེ་བདུན་གྱི་རྒྱུ་གྲངས་དོས་བབྱང་བ་ནི། གནས་དང་ཞེས་པས་ལས་
 གཅིག་བསྟན་ཏེ་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱ་བའི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་སོ། །འདིར་
 མཁྱེན་རབ་དབང་ལྷག་བུ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ །འདིས་མཚོན་ནས་བསྟན་རྗོད་གསུངས་ཀྱི་གནས་
 ལ་སོགས་པ་ལ་སློ་མཐུན་གྱི་ཚིག་སྦྱར་ནས་ལག་ལེན་དུ་མཛད་པ་ནི། འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ།
 ལུང་བཞི་དང་། མདོ་ཅུ་བ་དང་། ལས་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་ཅུར་ལས། བསྟན་རྗོད་གསུངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 གནས་ལ་སློ་མཐུན་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་མ་གཏོགས་པའི་ལས་གང་ལ་ཡང་
 གནས་ཀྱི་སློ་མཐུན་མ་བཤད་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་མདོ་ཅུ་བར། ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལས་གཞན་གྱི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་
 ཏེ། གཞུང་དེས་ནི། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱས་པའི་གནས་དེར་ལས་གཞན་བྱེད་དུ་
 མི་རུང་ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བར། གསོ་སྦྱང་གི་
 གནས་ཞེས་སྟོས་པས་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གཞན་ནི་དེར་མི་བྱེད་སྟམ་དུ་དོགས་པ་
 བསལ་བའི་བྱིར་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟམ་ཏེ་གསོ་སྦྱང་གི་གཞི་ལས་དེ་
 བཅས་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གསོ་སྦྱང་མ་གཏོགས་
 པའི་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱི་སློ་མཐུན་བྱེད་དགོས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། སྐྱགས་ཚིག་རྟོག་
 བ་བྱིན་ཆད་སློ་དང་ལྟན་པ་དག་གིས་སྟོན་དགོས་པས་སོ། །འདིར་འབྲི་གུང་འདུལ་འཛིན་གྱི་ཞལ་
 རྩ་ནས། རྩར་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱས་པ་ཞིག་པའམ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ལྟར་བ་བྱན་མོང་བ་བྱིན་
 གྱིས་སློབ་པའི་ལས་མ་གཏོགས་པ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ལ་སློ་མཐུན་དེས་པར་དགོས་

སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དག་བསྟེན་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་
 པ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རབ་རྒྱ་མང་པོ་དག་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་བའི་བྱིར་
 རོ། །ཅི་སྟེ་དག་འདུན་གྱི་ལས་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གསོ་སྦྱང་
 གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱ་བའི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དེའི་གོང་རོལ་རྒྱ་ཡང་གནས་ལ་སློ་མཐུན་
 དགོས་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །གསོ་སྦྱང་ལ་ཡང་གནས་ལ་སློ་མཐུན་ངེས་པར་དགོས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། །མདོ་རྩ་བར། མགོན་པོ་མི་སྟོན་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 དང་། གནས་ལ་སློ་མཐུན་ངེས་པར་དགོས་ན། དེ་མ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་གསོ་སྦྱང་མི་ཆགས་པར་
 ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། མདོ་རྩ་བར། གདོན་པར་བྱ་བ་དང་དེའི་ཆད་དང་རྒྱས་དང་འདོན་
 པར་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བ་ནི་འདིར་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཅམ་
 ཞིག་གསུངས་ཀྱི། གནས་ལ་སློ་མཐུན་མ་བྱས་པ་ལ་གསོ་སྦྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་བྱས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཉེས་པ་མ་བཤད་པའི་བྱིར། ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགག་དབྱེ་ལ་
 སོགས་པའི་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་ངེས་པར་དགོས་པ་གཅིག་བསྟན་པར་འདོད་ན།
 གཞུང་དེས་ལྷ་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས་ལ་འང་སློ་མཐུན་དགོས་པ་གཅིག་
 བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གསོ་སྦྱང་ལས་གཞན་པའི་དག་འདུན་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེར་མ་ཟད། མཆོམས་པོ་ཆེ་དང་མཆོམས་སུ་རྒྱུང་བཅད་པ་དང་། ཤི་བའི་རྩ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་
 སོགས་ལ། གསོལ་བའི་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ལ་སློ་མཐུན་གྲུབ་པས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་སློ་
 མཐུན་མི་དགོས་པའི་བྱིར། ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ། །མཆོམས་ནི་གསུམ་པོ་དང་། ཞེས་
 པས། ལས་གཅིག་བསྟན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་མཆོམས་དང་། མཆོམས་སུ་རྒྱུང་བཅད་པའི་
 ཞེས། ཀམ་ཤ་ཏི་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་མཐུན་རབ་དབང་ལྷག་གི་
 ཞལ་ནས། ཁ་ཅིག་མཆོམས་སུ་རྒྱུང་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 འགྲེལ་པར། མཆོམས་སུ་རྒྱུང་ཞེས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གནས་
 དང་མཆོམས་ནི་གསུམ་པོ་དང་། ཞེས་པ་འགྱུར་མ་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་སུ་
 ཐལ་བས་སོ། །དུལ་བ་ལྷས་མཆོམས་སུ་རྒྱུང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ནི་གྲུབ་

མཐའ་མི་གཅིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལས་བརྒྱུ་ཅུ་གཅིག་པ་དང་།
 རྒྱ་འཆར་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ལས། ཅུ་བར། གནས་དང་མཆོམས་ནི་གསུམ་པོ་དང་། །ཞེས་
 དང་། འགྲེལ་བར། དགྲིལ་ལའོར་བའི་མཆོམས་དང་། མཆོམས་ཆེན་པོ་དང་། མཆོམས་སྤུ་
 རྒྱུང་དག་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འགྲུར་
 མ་དག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་འགྲེལ་པར་མཆོམས་གསུམ་ཀ་ཐ་དད་དུ་བགྲང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་
 བྱིར་དང་། ལས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཉམས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། རྒྱ་ཆར་
 འགྲེལ་པ་མཆོམས་ནི་གསུམ་པོ་དང་། །ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་ལས་གཅིག་བསྟན་ནོ། །ཞེས་བཤད་
 པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། གཉིས་པོ་དང་ཞེས་སྟོན་ནས། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བགྲང་བ་
 ཡིན་ན། ལས་བརྒྱུ་ཅུ་གཉིས་སྤུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །མདོར་ན། མཆོམས་སྤུ་
 རྒྱུང་ཡིན་ན་དགྲིལ་ལའོར་བ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། གཞི་འགྲེལ་ལས་མཆོམས་སྤུ་རྒྱུང་ནི་དགྲིལ་
 ལའོར་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགྲིལ་ལའོར་བ་ཡིན་ན་མཆོམས་སྤུ་རྒྱུང་ཡིན་པའི་བྱབ་
 པ་མེད་དེ། གཞི་གསལ་པ་གཅིག་གིས་གཞི་གསལ་ཤིང་ཅིག་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བའི་ཁང་པ་
 གཅིག་ལའང་དགྲིལ་ལའོར་བ་དུ་མ་རུང་ལ། ཁང་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་མཆོམས་སྤུ་རྒྱུང་བཅད་
 པར་མ་བཤད་པའི་བྱིར། དགྲིལ་ལའོར་བའི་ཆད་ནི་གནས་གང་དུ་དགོ་སྟོང་བཞི་བཅུའི་གདིང་བ་
 ཤོང་བ་ལ། ལུང་ཁྱབ་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ལྷགས་ཆོག་ལས་ཀྱང་། མཆོམས་སྤུ་རྒྱུང་བཅད་
 ཅིང་དགྲིལ་ལའོར་བར་སྟོ་མཐུན་པར་བགྱིད་ལགས་ཏེ། །ཞེས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་
 དགྲིལ་ལའོར་བར་བཅད་པ་ལ་ལས་ལོགས་པ་མ་གསུངས་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། མཆོམས་སྤུ་
 རྒྱུང་མ་ཡིན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་བ་ལ་ནི་དགོ་འདུན་རང་རང་ཇི་ལྟར་བཞེད་པའི་ནང་མཆོམས་དེར་
 གསོ་སྟོང་གི་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་བགྱིས་པས་དོན་དེ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་མཆོམས་སྤུ་མ་
 བག་ཡངས་སྤུ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། མཆོམས་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་དགོ་སྟོང་གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་མ་བཏང་
 བ། དགྲིལ་ལའོར་བར་སྟོ་མཐུན་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། དགོ་སྟོང་འཐབ་གྲོལ་ཅན་འོངས་པ་
 བ། དགྲིལ་ལའོར་བར་དགག་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པས་སོ། །མི་འབྲལ་ཞེས་པས་ལས་གཅིག་
 བསྟན་སྟེ། མཆོམས་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པའོ། །སྦྱོས་དང་

ཞེས་པས། དག་སྤྱོད་སྤྱོས་པ་ལས་མ་འདུས་ཀྱང་མི་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་བ་སྦྱིན་པ་དང་།
 དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་དག་སྤྱོད་བསྒོ་བ་དང་། དབྱར་གྱི་གནས་
 མལ་སྤྱོད་པ་ལ་བསྒོ་བ་དང་། རུང་ཁང་ལ་སྤྱོད་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་ལ་སྤྱོད་མཐུན་
 པར་བྱ་བ་དང་། དེ་གཏིང་པའི་དག་སྤྱོད་བསྒོ་བ་དང་། སྤྱོད་བ་པོའི་ཞལ་ལྟ་བུ་བསྒོ་བ་དང་།
 ལག་གི་སྤྱ་བསྒོ་བ་དང་། གནས་ཁང་བསྒོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་པས་ལས་བཅུ་གཉིས་
 བརྟན་ཏེ། སྤྱོད་མི། གནས་ཁང་ཟས་ལ་བསྒོ་བ་དང་། །ཐུག་པ་བག་ཆོས་འབྲིམ་པ་དང་། །
 ཐུན་ཆོག་མ་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །སྤྱོད་སྤྱོད་འགྱུར་དང་གོས་དང་ནི། །དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་
 སྤྱོད་དང་འགྱུར། །མངག་གཞུག་པ་དང་མཛེས་འཆོས་སོ། །ཞེས་པའི་བསྒོ་ལས་བཅུ་གཉིས་དང་།
 དག་འདུན་ལ་ཚུད་པ་བྱུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུ་བོ་བསྒོ་བ་དང་། དེས་ཞི་བར་མ་རུས་ན་
 གསལ་བར་བསྒོ་བ་དང་། དེས་ཞི་བར་མ་རུས་ན་གསལ་བའི་ཡང་གསལ་བ་བསྒོ་བ་དང་།
 གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བགྲངས། དེ་དག་གིས་ཞི་བར་མ་རུས་ན་ཚུད་པ་སྤྱོད་པ་བསྒོ་བ་དང་།
 ཚུད་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་ཆུལ་གྱི་འབྲིམ་པའི་གང་ཟག་བསྒོ་བ་དང་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་བརྟན་པ་
 སྦྱིན་པའི་ལས་གཉིས་དང་། དག་སྤྱོད་གི་བྱིམ་སུན་འབྱེན་པ་ལ་དག་སྤྱོད་གི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་
 རྒྱུ་པ་མང་པོ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་བསྒོ་བ་དང་། ཆུན་པོ་དང་ནད་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་མི་འབྲལ་
 པའི་གནད་བ་སྦྱིན་པ་དང་། སྤྱོད་གྱི་གནད་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་བྱིམ་པའི་
 གང་ཟག་བསྒོ་བ་དང་། སྤྱོད་པོ་པལ་པོ་ཆེ་མ་དད་པར་གྱུར་པའི་དག་སྤྱོད་དང་། དག་སྤྱོད་མ་བྱིམ་
 རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བསྒོ་བ་དང་། དག་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་པ་བསྒོ་བ་དང་།
 བགས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པར་བསྒོ་བ་དང་། དག་སྤྱོད་གནས་དབྱུང་ལ་དག་སྤྱོད་མས་ཐུག་མི་བྱ་བའི་
 སྤྱོད་པ་སྦྱིན་པ་དང་། དག་སྤྱོད་མ་འཁོར་སྤྱོད་རུས་པ་ལ་འཁོར་དང་འཁོར་མང་པོ་འཛོག་པའི་
 གནད་བ་སྦྱིན་པ་དང་། དག་སྤྱོད་ཆུན་པོ་དང་། རད་པ་ལ་འཁར་བའི་གནད་བ་སྦྱིན་པ་དང་།
 ཆུན་པོ་དང་ན་པ་ལ་བྱ་བའི་གནད་བ་སྦྱིན་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་པ་
 གཅིག་ཏུ་བྱ་བའི་བྱིར་གྱི་ལས་དང་། དག་སྤྱོད་མའི་བསྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ཆངས་
 སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྦྱིན་པ་དང་། དག་སྤྱོད་མ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བའི་

གནང་བ་བྱིན་པ་དང་། མུ་གེ་བྱུང་བའི་ཆེ་དགེ་སྤྲོད་མ་ཉེ་དུ་རྒྱུ་མས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བའི་
 གནང་བ་བྱིན་པ་དང་། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོ། དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཞག་
 བཞི་བཅུ་མཆམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནང་བ་བྱིན་པ་རྒྱུ་མས་སོ། །གསུམ་པ་གསོལ་བ་དང་
 བཞིའི་ལས་སུ་མ་ཅུ་ནི། དགེ་སྤྲོད་དང་དགེ་སྤྲོད་མ་བསྟན་པ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མུ་སྟེགས་
 ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་བ་བཞིའི་བར་དུ་མཁན་པོས་སྐྱར་བའི་གོས་གྱིས་གནང་བ་
 བྱིན་པ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་བ་དང་མཆམས་པོ་ཆེ་དང་མཆམས་བུ་ཆུང་དགོལ་བའི་ལས་གསུམ་
 གཅིག་ཏུ་བགྱང་བ་དང་། གནས་ནས་སྐྱར་བ་བཟོད་པའི་ལས་བྱས་པ་ལ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་དང་།
 མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྤྲོད་སྦྱིན་པ་དང་། བདུན་པོ་དང་ཞེས་པས་ལས་གཉིས་
 བསྟན་ཏེ། ཉན་ཏུར་གྱི་ལས་བདུན་པོ་བྱ་བའི་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་། གནས་དབྱུང་
 གསུམ་པོ་ལ་བཟོད་པ་བྱ་བའི་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་གཉིས་སོ། །འདིར་ཉན་ཏུར་བདུན་
 བི། བསྟེགས་སྤྲད་བསྤྲད་དང་། ཕྱིར་འབྱེད་བཞི་དང་། མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་དང་། ཕྱིར་མི་
 འཆོས་གནས་དབྱུང་། སྟེགས་ལྷ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་སྟེ་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་བགྱང་བ་
 དང་། གསོ་སྤྲོད་བཞག་པའི་ཉན་ཏུར་དང་། དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ཉན་ཏུར་རྒྱུ་མས་སོ། །
 བརྒྱད་དང་ཞེས་པ་ལས་བརྒྱད་བསྟན་ཏེ། སྦྲོ་བ་དང་། མགུ་བ་དང་། གཞི་ནས་སྦྲོ་བ་དང་།
 གཞི་ནས་མགུ་བ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྦྲོ་བ་དང་། མགུ་བ་དང་། དགེ་འདུན་
 ལྷག་མ་ལས་དབྱུང་བ་དང་། སྤྲ་བརྒྱད་དབྱུང་བའི་ལས་རྒྱུ་མས་སོ། །དྲན་པས་འདུལ་བར་འོས་པ་
 ལ་དྲན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། མ་སྦྱོས་པས་འདུལ་བར་འོས་པ་ལ་མ་སྦྱོས་པས་འདུལ་བ་
 སྦྱིན་པ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་དུ་གཞུག་པར་འོས་པ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་དུ་གཞུག་པ་སྦྱིན་
 པ་དང་། བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་རྒྱུ་མས་དང་ནི། །ཞེས་པས་དགེ་ཚུལ་བསྟོལ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་བཅུ་
 གཅིག་བསྟན་ཏེ། བསྐྱོ་བ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་དང་། དགེ་ཚུལ་བསྟོལ་བ་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། །
 ཡམ་པ་འཆབ་མེད་དག་བྱེད་དུ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་རྒྱུ་མས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོམ་གཉིས་པས་བསྟན་པའི་ལས་གྱི་རྐང་གྲངས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དང་པོ་དྲི་
 ལན་གཉིས་ཏེ། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གསང་སྟེ་སྟོན་པས་སྟོག་ཏུ་བར་ཆད་དྲི་བ།

ལས་བྱེད་པས་ནང་དུ་བྱི་བ་དང་། བསྐྱོ་བའི་ལས་སྒྲུལ་ཅུ་མོ་ལྷ་ལ་སྒྲོ་བ་བྱི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
 གསང་སྟེ་སྟོན་པར་སྒྲོ་ལམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགོ་འདུན་གསོ་སྒྲོང་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབུལ་
 ལམ་ཞེས་བྱི་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆེ་ལྗང་བཟེད་མི་རྒྱུང་ངམ་ཞེས་
 བྱིས་པའི་ཆེ་ལྗང་བཟེད་བཟང་ངོ་ཞེས་ལན་གདབ་པ་དང་། སྒྲོ་བ་བྱིས་པའི་ཆེ་སྒྲོ་ལགས་ཞེས་ལན་
 གདབ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ཞུས་ལན་ནི་དགོ་འདུན་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བར་ཞུ་བ་དང་། གསང་
 སྟེན་གྱིས་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུ་བ་དང་། དེའི་ལན་དུ་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་
 ལོ། །གསུམ་པ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་ཕྱོགས་
 བས་ལས་བྱེད་པ་དང་གསང་སྟེན་ཏེ་སྟོན་པ་དང་ཁ་བསྐྱོང་བར་འོས་པའི་ཁ་བསྐྱོང་གི་དགོ་སྒྲོང་ལ་
 གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྒྱིན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གདབ་
 པ་དང་། གནས་བརྟན་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དགོ་
 འདུན་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་དང་ལྷ་འི་ཕྱིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་བསྐྱུག་པར་གསོལ་བ་
 གདབ་པ་དང་། སྒྱིན་བདག་གིས་གདུགས་ཆོད་ལ་སྒྱུན་འདྲེན་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །
 བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་། དེའི་རྒྱ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་དང་། ལྗང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་།
 དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། གསོ་སྒྲོང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། དགག་
 དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ལྷ་པ་བརྗོད་པའི་ལས་ནི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆེ་གི་བཙུང་
 བརྗོད་པ་དང་། གདམས་ངག་བརྗོད་པ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་གསོ་སྒྲོང་དང་སྒྲོ་བའི་འདས་འབྱུང་
 འབྱུང་གྱི་ཉི་མ་བརྗོད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་བརྗོད་པ་དང་། དབྱར་གནས་པར་མི་
 རུས་པས་གནས་མལ་མི་གཞོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་དུ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་
 བརྗོད་བཅས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དང་། སྐབས་བྱེ་ནས་མི་སྟེན་པ་ལ་ལུས་བཅས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དང་།
 ལྷ་བ་དགོ་འདུན་ལ་བརྗོད་པ་ལོགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དུག་པ་བཞམས་ཏེ་བསྐྱོ་བ་ནི། བསྐྱོ་གྱུར་གྱི་
 ལས་ཐམས་ཅད་དང་། གནས་དབྱུང་ནན་རྒྱར་སོགས་ལ་བསྐྱུབ་བྱ་དེ་ལ་སྟེན་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་
 བསྐྱོས་པའི་གང་ཟག་གིས་བཞམས་བསྐྱོ་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་འབུལ་ལེན་ནི། ལས་བྱེད་པའི་

ཆོ་འདུན་པ་འབུལ་བ་དང་། ལེན་པ་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ཆོ་ཡོངས་དག་འབུལ་བ་དང་ལེན་པ་
 དང་། དགག་དབྱེའི་ཆོ་དགག་དབྱེ་འབུལ་བ་དང་ལེན་པ་དང་། ཚུད་པ་སྐྱེད་པའི་དགོ་སྦྱང་གིས་
 གནས་བརྟན་དང་བཅས་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བཅས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་འབུལ་བ་དང་། རྩེ་
 སྦྱོང་འཛིན་པ་ལ་འབུལ་བ་དང་། གནས་བརྟན་མཐུ་ལྷན་ལ་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 བརྒྱད་པ་མཐོལ་བཤགས་ལ། བསྐྱོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་ལས་གྲལ་དེ་ཉིད་དུ་སྟན་
 ལ་འདུག་བཞིན་དུ་བདག་ལ་བསྐྱོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་འདི་བྱུང་ངོ་ཞེས་མཐོལ་བ་དང་། བམ་
 པའི་སྦྱོམ་པོ་ལྷུ་བ་དུག་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་པ་དང་། ཡང་བ་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་པ་དང་།
 ལྷག་པའི་སྦྱོམ་པོ་ལྷུ་བ་ལྷ་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་པ་དང་། དགོ་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཉེས་པ་ཅུ་བརྒྱམ་པ་ལྟ་བུས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་གཅིག་གིས་དུ་མའི་ཉེས་པ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ་
 ལ་སོགས་པའོ། །དགུ་པ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོ་ག་ནི། དགོ་སྦྱང་གི་མདུན་དུ་
 ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པའོ། །བཅུ་པ་དགག་དབྱེ་ནི། བཞིའི་དགག་དབྱེ་ཆོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་
 སྦྱིར་བཏང་བ་དང་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་དགག་དབྱེའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་གསོ་སྦྱང་ལ།
 གསོལ་བའི་ལས་ནི་ལས་དངོས་ཡིན་ཞིང་། ལས་བརྒྱུ་ཅུ་གཅིག་དུ་འདུས་ལ། ལས་དངོས་མ་
 ཡིན་པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ལྟ་དང་། མདོར་བསྐྱས་པའི་གསོ་སྦྱང་། སེམས་བསྐྱས་
 པའི་གསོ་སྦྱང་ངོ་། །བཅུ་གཉིས་པ་གོ་བར་བྱ་བ་ལ། དགོ་ཚུལ་སྒྲིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་བསྐྱོག་པའི་
 ཕྱིར་བསྐྱོ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ནི། བྱིད་ལ་གསོལ་བའི་ལས་བྱས་སོ་ལྟ་བ་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་སོགས་
 གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བྱིམ་པ་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། རྟེན་པ་བཞོད་པ་ན།
 དེར་རྟེན་པ་བཞོད་པར་འགྱུར་གྱི་བྱིད་ཅག་གིས་ཆོགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱ་བ་
 དང་། དགོ་སྦྱང་དང་དགོ་སྦྱང་མ་སྒྲིག་ཅན་བྱིམ་རྣམས་སུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། སྤ་བརྒྱུད་
 འདིངས་བར་འགྱུར་གྱི་ཆོས་གོས་རྣམས་སྤུང་ཤིག་ཅེས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། སྤ་བརྒྱུད་བཏིང་ངོ་
 ཞེས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བདག་སྤ་བརྒྱུད་འབྱིན་གྱི་བྱིད་ཅག་རང་རང་གིས་ཆོས་གོས་རྣམས་བྱིན་
 གྱིས་སྦྱོབས་ཤིག་ཅེས་གོ་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བཅུ་གསུམ་པ་སྤ་བརྒྱུད་གདིང་བ་ནི།
 བསྐྱོས་པའི་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །བཅུ་བཞི་པ་སྒྲིགས་པ་དང་། གཟེངས་བསྟོད་པ་ནི།

དག་འདུན་ལྷག་མ་ལས་དབྱུང་བ་ན། གསོལ་བ་དང་ལས་བརྗོད་དང་པོའི་བར་དུ་སྒྲིག་བ་དང་།
བརྗོད་བ་ཟིན་མ་ཐག་གཟེངས་བསྟོད་པའོ། །བཙུ་ལ་བ་གཏོང་ལེན་ནི། སྒྲོ་མགུ་སྟོད་པའི་ཆོ།
འཐབ་བཀྲོལ་འོང་བས་འཛིགས་ན་གཏོང་བ་དང་། འཛིགས་བ་དང་བུལ་ན་ལེན་པའོ། །བཙུ་
དུག་བ་བྲིམ་སྟབས་ནི། ལྷང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་བྲིམ་བ་དང་། ཚུལ་གྱི་འབྲིམ་པའི་རྣམ་གྲངས་
མང་པོ་གསུངས་བ་རྣམས་དང་། གནས་མལ་གྱི་གཞི་བསྟབས་བ་དང་། གནས་མལ་བསྟབས་
པའོ། །འདི་དག་ལ་དག་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་དེ་ཆགས་བ་
ལ་དག་འདུན་དུ་ཡོངས་མི་དགོས་ཀྱང་རྒྱ་དག་འདུན་ལས་བྱུང་བའམ་འབྲས་བྱ་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྒྲོ་མགུ་མ་ལས་བསྟབས་པའི་ལས་གྱི་རྒྱ་དང་གྲངས་བསྟན་བ་ལ། དང་པོ་དྲིས་ལན་ནི།
མཁན་པོས་བར་ཆད་དྲི་བ་དང་། ལྷ་བའི་དག་སྟོང་གིས་མཁན་པོ་ལ་དག་གམ་ཞེས་དྲི་བ་དང་།
གཙུག་ལྷན་བྲེག་གམ་ཞེས་དྲི་བ་དང་། སྟོ་བུར་དུ་ལྷགས་པས་བྲིམས་སུ་བཅའ་བ་དྲི་བ་དང་།
ཐོབ་པའི་དུས་ཆེད་དང་། མཁན་སྟོབ་དང་། སྟེ་པ་སོགས་དྲི་བ་དང་། དེའི་ལན་འདེབས་བ་
རྣམས་སོ། །གཉིས་བ་སྟོན་སྒྲུང་ལ། དག་བསྟོན་པ་མའི་སྒྲོ་མ་བ་དང་། དག་ཚུལ་པ་མའི་སྒྲོ་མ་
བ་སྟོན་བ་དང་། སྒྲུང་བ་དང་། མཁན་པོས་གོས་དུར་སྟོན་སྟོན་བ་དང་སྒྲུང་བ་སོགས་སོ། །
གསུམ་བ་ལྷ་ལན་ལ། སྟོན་ལྷ་བ་དང་། བྱ་བ་ལྷ་བ་དང་། དགོས་བྱེད་གྱི་དབང་གི་འགོ་བ་ལྷ་བ་
ལན་དང་བཅས་བ་རྣམས་སོ། །བཞི་བ་གསོལ་གདབ་ལ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་གདབ་བ་
གནས་སུ་གསོལ་བ་གདབ་པ། དག་སྟོང་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ། སྟོན་བདག་གིས་
གདུགས་ཆེད་ལ་སྟོན་འདྲན་པའི་བྱིར་གསོལ་བ་གདབ་པ། ལྷག་པོར་བྱ་བའི་བྱིར་གསོལ་བ་
གདབ་བ་རྣམས་སོ། །ལྷ་བ་བྲིན་རྒྱབས་ལ། གོས་དང་སྟོན་དང་ལྷང་བཟེད་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
རུང་ཁང་དང་། དུས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་དང་། གསོ་སྟོང་དང་དགག་དབྱེ་དང་། ལྷང་བ་བྲིན་
གྱིས་བརྒྱབ་བ་དང་། དབྱར་ནང་དུ་གཞན་དུ་འགོ་དགོས་ན་ཞག་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་རྣམས་སོ། །
དང་པོ་ལ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་གོས་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་།
དང་པོ་ལ་དཔོས་དང་། རྒྱའི་བྲིན་བརྒྱབ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་། སྟོན་བྲིན་གྱིས་སྟོབ་པ་ལ་བྱུན་

ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བཅང་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་། རུང་ཁང་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། དང་པོ་སོ་ལག་འདྲེན་པའི་དུས་ལག་གི་སྒྲས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། བྱིས་
 ལས་གསར་པ་དང་བཅས་པའི་དུས་སུ་དགོ་སྒྲོང་རབ་དུ་མང་པོ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མེད་པ་ན། རི་
 སྟེང་བྱིན་པ་དེ་སྟེང་གྱིས་རུང་བའི་ཁང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲག་པའི་ཚིག་ཅིག་ཆར་བརྗོད་པས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་ལོ། །དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་
 ཟ་བ་སོགས་ལ་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟན་དུ་གྲགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། སྟོན་པ་
 མཚོད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ཚེད་དུ་མེ་ལ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་གནང་བའི་དུས་དྲན་པར་བྱེད་
 པ་ལོ། །ཞག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། དབྱར་ནང་ག་ཞན་དུ་འགྲོ་བའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་ན་ཞག་
 བདུན་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་དང་། གནང་བ་ཐོབ་པས་ཞག་བཞི་བཅུར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་ལོ། །ལྗང་བ་
 བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་ལ་ལས་གྲུལ་དུ་མ་འདུས་གོང་དུ་དང་། འདུས་ནས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་ཆད་ལས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། བཤགས་ཡུལ་མེད་པ་དང་། མ་ཆད་པ་དང་། ཡིད་
 གཉིས་ཟ་བ་དང་། རེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྗང་བའི་བྱིར་ཚུད་པ་གྱུར་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་ལས་གྲུལ་དུ་འདུས་ནས་བཤགས་པར་བྱར་མི་རུང་བས། ལས་གྲུལ་
 དུ་ལྗང་བ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། རེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུད་
 པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལས་བྱེད་པ་ལས་ག་ཞན་པས་དུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། ལས་
 བྱེད་པས་སེམས་བྱིས་བརྒྱབ་པ་རྣམས་སོ། །དུག་པ་བརྗོད་པའི་ལས་ལ། དགོ་ཚུལ་ལ་མའི་གི་བ་
 ཚོད་བརྗོད་པ་དང་། སྟན་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་ཉི་མ་འདས་སོ་ཅིག་བརྗོད་པ་
 དང་། ཚེས་གངས་བརྗོད་པ་དང་། གདུགས་ཚོད་ཀྱི་དུས་བརྗོད་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་
 བརྗོད་པ་དང་། དགག་དབྱེ་འབྱུང་བ་སྟོད་ཡུལ་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ཁྱན་པའི་མཐར་སམ་བྲ་བ་ཐ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །བདུན་པ་བསྒྲོ་བ་ལ་བཞུགས་ཏེ་བསྒྲོ་བ་དང་། སྟོམས་པར་
 བྲིམས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་བ་དང་། ཁོ་བོ་མ་འོངས་པའི་དབང་གིས་བྲིམ་པ་ཡོལ་བར་མ་བྱ་ཞིག་ཅེས་
 བསྒྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །བརྒྱད་པ་འབུལ་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་འབུལ་བ་དང་། གསོ་སྦྱོང་ལ་དགོ་
 ཚུལ་ལ་མས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབུལ་བ་དང་། དེ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དགུ་པ་མཐོལ་

བཤགས་ལ་མཐོལ་བ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བཤགས་པ་དང་། མཐོལ་བཤགས་དུས་གཅིག་པ་དང་།
 ཆད་ལས་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བའི་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བཙུ་བ་དབྱར་གནས་
 ཁས་བྱང་བ་ནི་ཆོགས་སུ་མ་ཆང་བ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བཙུ་གཅིག་
 བ་བཟོད་གསོལ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །བཙུ་གཉིས་པར་གོ་བར་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུལ་
 བ་ཞོད་པ་པ་རོལ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། དགེ་སློང་ཕྱག་དོག་ཅན་ལ་འདི་དག་ནི་བསྟན་པ་འཛིན་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བཙུ་གསུམ་པ། གདོན་པ་ནི། རྒྱན་བཤགས་
 གསུམ་པ་གདོན་པ་དང་། གཙུག་ལག་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་པའོ། །འདི་དག་ལ་གང་
 ཟག་རྒྱང་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་ཕུས་འགྲུབ་པའི་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ལས་
 གང་ཞེས། རྒྱ་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་ཡང་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་དག་གང་རུང་གི་མིང་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ་དགེ་འདུན་
 དང་འབྲེལ་པའི་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་འགའ་ཞེས་ཡོད་པ་ནི་སྤར་སྒྲུབས་དེར་བཤད་ཟིན་པས་སོ་སོར་
 བྱེད་གོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལས་རི་ལྟར་འཆགས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་
 རྒྱས་པར་བཤད་ན་ལས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཞར་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས།
 འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྱུར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གྱི་བྱ་བ་དང་གསུམ་སོ། །

དང་པོ་ལ་དགེ་འདུན་བསྐྱུ་བའི་སྒྱུར་བ་དང་། འདུ་བ་པོ་དགེ་འདུན་གྱི་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཞི་བརྒྱུད་བ་དང་། དྲིས་པའི་ཆོག་གིས་ལན་གདབ་པ་དང་། རྒྱན་བཤམ་པ་སོགས་
 བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྒྲོས་པའི་ལས་ཡིན་ན་གང་བསྒྲོས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་ཞིང་། གཞན་ལ་ནི་དགེ་
 བསྒྲོས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །དང་པོ་གཞིའི་རྒྱ་ནི་ཅན་དན་དང་། ལ་སྒྲུ་དང་།
 ཏར་བྱ་དང་། རྒྱ་བྱ་དང་། ཤིང་ཤ་པ་དང་། བེལ་བ་དང་། པ་ལ་ཤ་དང་། རྒྱ་ཏར་དང་།
 ཏ་ལ་དང་། ཀའ་བྱ་ཀ་དང་། མེད་ན་འོ་སེལ་བྱ་བར་བཤད་ལ། འབྲི་བྱང་བས། ལ་ཤོ་
 ཀའམ། འོ་མ་སེའི་ཤིང་ལ་བྱའོ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། བྱ་སྒྲོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་དེ་ཉིད་
 སོར་བཞག་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞིའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་མེད་དོ། །ཆད་ལ་རབ་རྒྱར་སོར་

བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད། བ་མ་ལ་སོར་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཞེང་སོར་དུག་པ། དབངས་སུ་སོར་གཉིས་པ།
 ཟུར་བཞིར་སོར་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དང་ལྡན་པའོ། །ཅེ་མོ་གཉིས་སྤལ་པའི་མགོ་འདྲ་བ། གཏ་
 གཡོག་ནི་ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་བཅད་པ། སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ལྷུ་མ་པོ་ཅེ་མོ་གཉིས་ནེའུ་ལའི་
 མགོ་འདྲ་བ། ཆང་བཟུང་གི་ཚད་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་པའོ། །འཛོག་པའི་གནས་ནི། གཙུག་ལག་
 ཁང་གི་སྒོ་ཁང་གི་སྟེང་ངམ། གཙུག་ལག་ཁང་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་བྱི་ལ་བཞག་ ཆོས་སྐྱ་སྐྱེ་འགག་
 གནས་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པ། གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་ཤིང་དགོ་པའོ། །ཞེས་པས་རབ་ཏུ་གནས་པ་
 དུས་ལ། བརྒྱད་བ་པོ་དགོ་སྟོང་ངམ། དགོ་ཚུལ་ལམ་དགོ་བསྟེན་གསོ་སྟོང་ལ་གནས་པས།
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་དུས་ཏེ་གངས་ཚལ་ལན་གསུམ་དུས་ཏེ་བརྒྱད་པོ། །བརྒྱད་པའི་ཚུལ་
 ནི། ཁང་སྟེང་མཐོན་པོ་ནས། བརྒྱད་བ་རྣམ་པ་ལྷ་ལས། འདིར་ལས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱད་
 གཅིག་ཏུ་ཏོག་གསུམ་བྱ་ཞིང་། འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེ་གཞི་བརྒྱད་ས་པས་མི་གོ་ན་དུང་བསྒྲིལ་ཏེ་
 འབྲུད་པར་བྱ་ཞིང་རྩ་བོ་ཆེ་དག་ཀྱང་བརྒྱད་བར་བྱའོ། །འདིར་འབྲི་གྲང་འདུལ་འཛོན། རྒྱད་
 གསུམ་དང་ཏོག་གསུམ་ལ། བརྟེན་ཐེབས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་དང་། རྒྱད་རེ་
 ལ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་རེའི་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་ནི་གྲངས་ཙམ་ལ་ཡང་ལྟུལ་པར་བྱད་དོ། །བརྒྱད་
 བའི་དུས་ནི། གཞིའི་དུས་ཀྱི་མདོ་ལས། དགུན་རྒྱ་ར་བའི་རྒྱ་ཕྱེད་དང་པོ་ལ་ནི་རྒྱ་ར་བ་བདུན་
 གཞིའི་དུས་ཡིན་ལ། སོར་གྱི་དམན་པའི་རྒྱ་ར་བ་ཕྱེད་དང་ལྷ་ནི་དུས་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་ནས།
 དཔྱེད་རྒྱ་ར་བའི་རྒྱ་ཕྱེད་དང་པོའི་བར་དུ་རྒྱ་ར་བ་རེ་རེ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་སྟོན་རྒྱ་ར་བའི་རྒྱ་ཕྱེད་
 གཉིས་པའི་བར་དུ་རྒྱ་ར་བ་རེ་རེ་འབྱིབ། དེ་ནས་རྒྱ་ཕྱེད་རེ་ལ་འཕེལ་བ་དུས་སུ་བཤད་དོ། །
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་ས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བརྒྱད་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་
 ཀྱང་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་གཞིའི་
 གཟུགས་སུ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འདུ་བ་པོ་དགོ་འདུན་གྱིས་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། རང་གཞན་གྱི་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཙོས་པ། མི་མཐུན་པ་སྤང་བ། མཐུན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་
 དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱི་ལས་གྲུལ་དུ་མ་འདུས་པའི་

བའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱས་ལ་མ་ཞིག་བའི་གནས་སུ་ལས་བརྒྱུ་
 ཐམ་པ་གཞན་གང་བྱེད་ཀྱང་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན།
 ཇི་སྐད་དུ་ལས་གཞན་གྱི་གནས་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། གཉིས་པ་དངོས་
 གཞི་ལ། ལས་གང་གིས་བྱེད་པ་བྱེད་པ་པོའི་མཆན་ཉིད། གང་ལ་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད།
 གང་བྱེད་པ་ལས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ལས་འཆགས་བའི་དུས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མཛད་པ་པོ་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། བརྗོད་པ་པོ་ལས་མཁན་གྱི་མཆན་
 ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། གྲངས་ཆང་བ། མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་ཐལ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དགེ་སྦྱང་བཅུ་ཆང་བ་དང་། མཐའ་
 འཁོབ་ཏུ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལྟ་ཆང་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་དབྱུང་བ་ལ་དགེ་
 སྦྱང་ཉི་ཤུ་ཆང་བ་དང་། དགག་དབྱེ་ལ་སྦྱིར་བཏང་དུ་ལྟ་ཆང་བ་དགོས་ལ། དེ་ལས་གཞན་བའི་
 དགེ་སྦྱང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་རྒྱམས་ལ་དགེ་སྦྱང་བཞིར་ཆང་བས་ཆོག་ཅིང་། བསྐྱེན་པར་
 རྫོགས་པ་ལ་ཡང་བཞིས་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ། །གང་ཟག་གི་ལས་ལ་ནི།
 ལྟང་བ་བཤགས་བའི་ཡུལ་ལྟ་དང་དུག་ལ་སོགས་པ་དང་། གནས་དེར་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་
 དགོས་པ་སོགས་དང་། དགེ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་ཀྱང་ལས་དེ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཅི་རིགས་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ནི། ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་ལ་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་
 ལྟན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མི་འདུག་པར་འགྲོང་བ་ནི་ཁ་སྐྱོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པ་ནས། འབྲུལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ངོ། །ཞེས་པའི་བར་བཅུ་དང་། མཆོམས་གཞན་ན་
 གནས་པ་ནི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྦྱོན་པས་བཏོན་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་དང་། འདི་ལ་མཆན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་
 ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱམས་ལ་མཆན་མཐུན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་
 བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དང་བཅུ་བཞི་ཆང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་སུ་སྦྱོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ཞེས་པ། འགྲོལ་བར་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཕྱོགས་བའི་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་ལ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མ་

ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་བཅུ་གསུམ། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ལ། རྟོག་
 པའི་ལྟ་བུ་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་བཅུ་གསུམ་ཡིན་པས། བཅུ་བཞིའི་ནང་ནས་གཉིས་ལ་བཞག་
 ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་རོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་པ་ལ་ནི། མཆོམས་མེད་མ་
 བྱས་པ་ཡང་མི་དགོས་པ་འདྲའོ། །མདོར་ན། ལས་གྲུལ་དེར་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལྟ་བུ་
 མཐུན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་འགྲེལ་བར། འདིས་ནི་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་ཚུལ་
 བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདུས་པ་འཁོད་པ་དག་གིས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དང་གསོལ་བ་
 དང་གཉིས་དང་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བསྐྱས་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །
 འདིར་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཉེར་ལྟ་ནི། སྦྱོང་གསུམ། མགྲུ་སྦྱོང་གསུམ། སྦྱོང་ལྟ་གསུམ།
 མགྲུ་ལྟ་གསུམ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོལ་བ་དང་། མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་།
 བསྐྱབས་སྦྱང་། བསྐྱང་དང་། བྱིར་འགྲེད་བཞི། གནས་ལྷུང་བདུན་ཏེ་ཉེར་ལྟ་རོ། །དམིགས་
 བསལ་ནི་བསྐྱོ་བ་ལས་བྱུང་བ་བྱིར་བཅོས་པ་མ་བྱས་པ་ལས་ཉམས་སུ་བྱོང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསོ་
 སྦྱོང་དགག་དབྱེ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་བྱིར་
 བཅོས་མ་བྱས་པར་ཡང་གསོ་དགག་གི་ལས་བྱོང་བར་རུང་བ་དང་། བྱིར་བཅོས་བྱས་ནས་དགེ་
 འདུན་གྱི་ལས་བྱོང་བས་ཆོག་པ་གཅིག་གསུངས་པ་འདིའི་དགོངས་པ་བརྟག་པར་བྱའོ། །འབྲུལ་
 པ་དང་བཅས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བསྐྱམས་པར་བྱ་བས་ཀྱང་ཡིན་གྱི་བཤགས་པར་བྱ་བ་འབའ་
 ཞིག་གིས་ཡིན་པར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྟ་བུ་མི་རྟོག་དོ་
 སྟམ་ན། མིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །འདིར་མཁན་ལྟར་ར་བ་ན་རེ། ལྟར་བ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་འདུས་པ་དག་ལྟར་
 བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་མི་འཆགས། དེ་མ་ཆགས་ན་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་
 ལས་དངོས་གཞི་མི་འཆགས་ཏེ་མ་ཆགས་ན་སྦྱོམ་པ་མི་སྦྱེ་བས། ཆོ་གའི་གཟུགས་བརྟན་ཅུམ་
 འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྟར་དང་། རིགས་པ་དང་། ཁས་
 སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་ལ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་པ་བྱེད་གྱིས་ལྟར་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བས་གིན་ཏུ་འབྲུལ་བའི་བྱིར་ཏེ།

གཞུང་འདིས་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡང་བསྟུས་པའི་བྱིར་དང་། ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ལས་གྲལ་དུ་མ་འདུས་པའི་གོང་རོལ་དུ་ལྷུང་བ་མི་མཐུན་པའི་དགོ་སྟོང་གཅིག་གི་དུང་དུ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་དུན་ན་ལས་གྲལ་དུ་འདུས་ནས་ཀྱང་དུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་བཤགས་ཡུལ་མེད་པ་རྣམས་ལས་གྲལ་དུ་འདུས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོ་བ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་ལས་གྲལ་དེར་འདུས་པའི་དགོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་ཆོས་ཅན། ལས་གྲལ་གཅིག་གི་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། ལྷུང་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ལྷུང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ན་མི་འཆགས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་གི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པ་ལ་བསམ་ནས་དེ་སྐད་དུ་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་བྱིན་སློབ་བྱེད་པར་སྟེ་ཞིག་གིས་སྒྲུས། ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་དགོ་སྟོང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། ཅིའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པས་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པས་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་མེད་པའི་ལས་གྲལ་དེར་འདུས་ཀྱི་དགོ་སྟོང་རྣམ་དག་རྣམས་ཆོས་ཅན། བསྟེན་རྫོགས་དངོས་གཞིའི་ལས་མི་འཆགས་པར་ཐལ། ལྷུང་མཐུན་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་བྱབ་པ་ཁས་སྤངས། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་སོ། །གཞན་ཡང་། ལྷུང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་སློབ་མི་དགོས་པའི་དགོ་སྟོང་རྣམ་དག་གིས་ལྷུང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ལས་བྱས་ཀྱང་མི་ཆགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དགོ་སྟོང་ལས་དང་བོ་བ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་མི་ཆགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་མི་སྟེ་བར་ཐལ། ལྷུང་མཐུན་བྱིན་བརྒྱབས་མ་ཆགས་ན་སྒྲུལ་པ་མི་སྟེ་བའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་ཀྱི་དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་རྣམས་སྟེ་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་ལྷུང་མཐུན་བྱིན་བརྒྱབས་

དགོས་པར་ཡང་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། བསྟེན་རྫོགས་
 དངོས་གཞིའི་ལས་དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱས་ཆགས་པར་འདྲ་ཤེས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་
 ཆོས་ཅན། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྟེས་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
 ལས་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྒྱ་གཏོར་
 མ་སོགས་དང་། དེ་བས་མ་སོགས་ལའང་དེ་དང་དེའི་སྟོབ་མས་དེ་དང་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཆོ་
 མཁན་པོ་དེ་དང་དེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལུན་དུ་ཡིད་ཆེས་ན་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བར་གོང་དུ་ཤེས་བྱེད་
 ཀྱི་ལུང་གསལ་བ་དག་གིས་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་རྒྱུད་མ་དག་པའི་སྟོན་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་
 ཞེས་དེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་གཏོར་མ་དང་། དེར་བས་མའི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྒྱུད་
 ལ་ལུན་པའི་དགོ་སྟོང་དེ་ཆོས་ཅན། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྒྱུད་ལ་མ་སྟེས་པར་ཐལ། རང་གི་
 རྒྱ་བསྟེན་རྫོགས་དངོས་གཞིའི་ལས་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཆར་དངོས་འགལ་ལོ། །ཡང་
 ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། བཤགས་ཡུལ་དུ་འོས་པ་མེད་པར་གནས་དེའི་དགོ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ལྟང་
 བ་མང་ཉུང་གི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྟང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 པས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལས་ལ་མི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟ་ན། མཆོམས་
 རང་གཅིག་ན་ལམ་པ་འཆབ་བཅས་དང་ལུན་པའི་དགོ་སྟོང་འབའ་ཞིག་འཁོད་པའི་དུས་ཀྱི་ལྟང་བ་
 མང་ཉུང་གི་བྱུང་པར་མེད་པའི་དགོ་སྟོང་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལྟང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་
 དག་པར་ཐལ། ལྟང་བ་མང་ཉུང་གི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་མཆོན་མཐུན་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ་
 ཡང་སྒྱིར་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་ལས། བཅུན་པ་ལས་བགྱིད་པའི་དགོ་སྟོང་ལས་བགྱིད་པ་ན་
 མཆོན་གྱུར་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་ལྟར་པ་ལི་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རི་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་གྲངས་སུ་བགྲང་བས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་
 མཐུན་པ་དང་བྲལ་བ་ལ། མི་མཐུན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མ་འདྲས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་། ཕྱིར་
 ལོག་གི་མི་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། དེའི་མཆོམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁ་སྟོང་
 བར་འོས་པ་ལུས་སམ་འདུན་པས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བྱུང་པར་བཞི་

པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲིམ་པའི་གནང་བ་སྒྱུན་པ་མ་ཡིན་པ། གཞི་དེ་ན་གནས་པ་དེ་ལ་དེར་ཤེས་པ་ལམ་
 འཕྲིགས་པ། དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ། གསོལ་བ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོས་པའོ། །
 དམིགས་བསལ་ནི་མཆོམས་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལུལ་བས་མི་ཆོག་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། མཆོམས་
 བཅད་པ་ལ་ནི་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མི་མཐུན་པ་གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ།
 ཕྱིར་བསྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པས་གལ་ཏེ་མི་མཐུན་པ་དང་
 ཆོས་དང་ལྡན་ན་སྒྲིད་ལམ་ལས་མ་ཉམས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། དག་ཡང་དག་
 བར་བསྐྱམས་པས་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་དང་། ནང་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི་ཡང་གི་སྒྲིམ། མཆོམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། གང་
 ལ་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ། སྒྲིད་ལམ་ལས་མ་ཉམས་པ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། དག་ཡང་
 དག་པར་བསྐྱམས་པ། འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ནང་ཞེ་
 འཁོན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དག་སྒྲོང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱིས་ལས་འདི་བྱ་བར་མི་རིགས་
 སོ། །ཞེས་ཕྱིར་བསྒྲོག་ན། ཕྱིར་ལོག་འཆགས་སོ། །འོ་ན་གང་ལ་ལས་བྱེད་པ་དེས་ཕྱིར་ལོག་
 མི་འཆགས་པས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པ་ཆད་པའི་ལས་ལ་མི་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྱུན་པ་
 དང་བསྒྲོ་བ་དང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ལ་སོགས་གཞན་ལ་དེས་ཀྱང་ཕྱིར་ལོག་ཆགས་སོ། །འོ་ན་མི་
 མཐུན་པའི་ལས་ལ་དེས་ཕྱིར་ལོག་མི་འཆགས་པས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། དེའི་ལས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་
 ལ་མི་འཆགས་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་མི་ལྡན་ལ་དེས་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་སོ་ཞེས་པ་གཞུང་གི་དོན་དུ་
 གསལ་ལ་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན། མི་མཐུན་པ་ཆད་པའི་ལས་དང་། ཆོས་དང་ལྡན་པ་འདུན་པ་
 ཡིན་པ་དང་། དག་འདུན་ཆོགས་པ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་མི་འཆགས་ལ། གང་ལ་བྱེད་
 པའི་ལས་དེ། མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྱུན་པ་དང་བསྒྲོ་བའི་ལས་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་
 ཡིན་ན་ནི། གང་ལ་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་ཏེ། ལུང་བྱ་བ་ལས། ཆོས་བཞིན་མ་
 ལགས་པར་ལས་བགྱིད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲར་ལོག་སྒྲར་དགྲུག་ན་སྒྲར་དགྲུག་པ་མི་བཅོན་ནམ་
 ལུ་བ་ལི་བཅོན་དེ་ངས་ཆོས་བཞིན་གྱི་ལས་ལ་དགོངས་ནས་བཅོན་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་།
 བཅུན་པ་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་བསྒྲོ་བ་ན་འདི་རྒྱད་ཅེས་བདག་ཅག་ལ་སྒྲོ་ཞིག་ཅེས་མཆི་ན་

དེ་དག་གི་སྒྲུབ་ལོག་པ་ཡང་མི་འཆགས་སམ་ནི་བར་འཁོར་འཆགས་དེ། མི་འཆགས་སོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་ངས་ཆད་པའི་ལས་ལ་དགོངས་སོ། ། ཞེས་བཤད་པས་མི་མཐུན་པ་ཆད་ལ་ཆོས་མི་ལྡན་ལ་
 བསྐྱབ་བྱ་བྱིར་ལྡོག་འཆགས་པར་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་བྱིར་ལྡོག་འཆགས་པ་ལ་ཆོས་བདུན་
 ལྡན་དགོས་པས་མ་བྱུང་ལ། བྱིར་ལྡོག་ཆགས་ན་བྱིར་ལྡོག་གི་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བས་མ་བྱུང་སྟེ།
 བསྐྱབ་བྱའི་བྱིར་ལྡོག་དེ་དག་འདུན་གྱི་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོར་ན་དག་འདུན་
 མཚན་ནི་ད་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ལས་གང་ཡང་མེད་
 པས་དེ་གང་ན་ཡོད་པའི་ས་ལྡོགས་དེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཞུགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་ལས་མཁན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། སྒྱིར་བཏང་བ་དང་། དམིགས་གྱིས་
བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲར་བཤད་པའི་ཁ་སྒོར་གི་ཚེས་སྒྲ་མ་བཅུ་དང་ལྔ་ན་པ་གཅིག་དགོས་
ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དཀོན་མཆོག་གཞན་
མ་ཡིན་པ་མི་དགོས་ཏེ། བཙུམ་ལྔ་ན་འདས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་པོར་རུང་བའི་བྱིར་
དེའི་རིགས་པས་ལས་བྱེད་པ་པོར་ཡང་རུང་དོ་ཞེས་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་སོ། །མཚན་མཐུན་
ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལས་བྱེད་པ་པོས་མི་རྒྱས་ན་དེས་དག་སྒོར་གི་བྱས་
པའི་ཚིག་དེས་པར་བརྟགས་ན་རུང་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ཆོག་
ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བར་སྒོ་ལ་ཐོན་པར་གཅིག་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལེགས་པར་ཐོན་
པས་གདོན་དེ་ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བའི་ཉིད་ནའོ། །ཞེས་དངོས་སུ་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལ་གསུངས་
ཀྱང་མཚན་པ་འདྲ་ཞིང་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་འདུལ་བ་ཡི་གེར་འབྲི་བའང་མ་གནང་ན་དཔེ་གྲོགས་
ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་གསུང་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་འཛོམས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདོན་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྒོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་ལས་གཞན་པའོ། །ཞེས་དང་།
 བཅུན་པ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བགྱིས་པ་དང་ཉེ་བར་སྒྲིགས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་
 གྱིས་ལས་བགྱིས་ན་བགྱིས་ཞེས་བགྱི་འམ། ལྷ་པ་ལི་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དགོ་འདུན་ནི་འདས་པ་
 དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅུན་པ་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་གནས་པ་ཞིག་གིས་ལས་

བགྱིས་ན་བགྱིས་པ་ཞེས་པ་བགྱིས་ཤ། ལུ་པ་ལི་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལས་བྱེད་པ་པོ་
 གཞན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བོད་སྐད་མ་བཞེད་ལ། ལུ་རིན་པོ་ཆེ། བཅུན་པ་ལས་བྱེད་
 པ་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་གནས་པས་འཆམས་སྐྱམ་ན་སྐྱམ་པ་ཞེས་བགྱིས་ཤ། ལུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པས། མ་བསྐྱར་བ་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །འདི་ན་སྒྲ་མ་ལུང་ར་བ་ན་རེ། མཁན་པོ་ནི།
 ཁ་སྐྱོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དགོས་ཤིང་། ལྷ་ཆེར་འབྲེལ་པ་ལས། གང་ལ་ལོ་ལོན་
 པ་ཉིད་དང་། འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཡོད་པ་དེས་ནི་མཁན་པོ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དག་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བས་དོན་སྒྲ་རི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། ལྷན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་སྐྱོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་
 ལྷན་པར་ཐུབ། མཁན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་ཁས་སྒྲུངས་པ་
 དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཁན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རུང་བར་ཐུབ། གང་ལ་
 ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཉིད་དང་། འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དགོས་སྐྱོང་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འོན་ཏེ་ལ་ཡང་དེར་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་ནི་ལྷ་
 ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་དེ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་ཆོ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
 ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་ལུང་མཐུན་རྒྱན་ལྷན་ཀྱི་དགོས་སྐྱོང་དེའང་མཁན་པོར་མི་འོས་པར་འགྱུར་ལ་དེའང་
 དེ་ལྟ་ན། བྱེད་ཅག་མཁན་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་བྱས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ལུང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་རི་
 ལྟར་འཆད་དགོས་སོ། །ཡང་མཁན་པོའི་བྱ་བ་གང་དག་འབྲེལ་བའི་སྒྱུད་ལམ་གྱིས་བྱ་མི་རུང་བར་
 འགྱུར་ཏེ་ཁ་སྐྱོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར། འོན་དེས་ཆོས་གོས་དང་ལུང་བཟེད་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དེས་པར་འབྲེལ་བའི་སྒྱུད་ལམ་གྱིས་བྱ་དགོས་པ་དང་འགལ་ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་
 བསྟོན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་དེ་དེ་བསྟོན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཁ་སྐྱོང་དུ་དགོས་པའི་དེས་པ་
 མེད་པ་དེ་བྱེད་གྱིས་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་མཁན་པོ་ཉམས་པ་དང་མ་རྫོགས་
 པས་རུང་བར་བཤད་པའང་རི་ལྟར་བྱང་། གཉིས་པ་གང་ལ་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ། སྒྲོབ་
 དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱིས་གཉིས་སུ་བསྐྱས་པ་ལྟར། གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལ། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ་དང་། མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་བ་དང་།
 དགྲོལ་བ་དང་། མཚམས་སྤྱུང་བཅད་བ་དང་དགྲོལ་བ་དང་། རུང་ཁང་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ་དང་།
 དེ་དགྲོལ་བ་དང་། མཚམས་ལས་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་གདིང་བའི་སྒོ་
 མཐུན་བྱ་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་དབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་གཤམ་པར་བྱའོ། །
 དེ་རྣམས་ལ་གཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་བ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ་
 ལ། གནས་དེ་གང་དུ་དགོ་འདུན་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྤྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ། མི་མ་
 ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་མ་ཡིན་པ། མཛེས་གིང་གཙང་ལ་ཡངས་པ་ཡིན་པ་
 དང་། མཚམས་པོ་ཆེ་གཙང་པ་ལ་དབྱུང་ནས་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་
 ཡིན་པ། ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ། འོག་གཞི་སྤྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ། སྤྱར་
 མཚམས་བཅད་ཟིན་མ་ཡིན་པ། མཚམས་གཞན་གྱི་ཉེ་འཁོར་མ་ཡིན་པ། བར་དུ་མཚམས་
 གཞན་མ་ཞུགས་པ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་ཡང་ལུང་གི་ཆོག་ལས་དཔག་སྟེ་གཤམ་པར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་ལ། བྱིས་པའི་རྟོན་ལ་བྱ་བ་དང་། རབ་རྟུ་བྱུང་བའི་
 རྟོན་ལ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་དང་། བསྐྱུང་བ་དང་། བྱིས་གྱི་བསྐྱུང་བའི་
 སྒོ་མ་བ་སྦྱིན་བ་དང་། དེ་གཞིག་བ་དང་། ལྟ་སྟེགས་ཅན་ལ་གནས་པ་སྦྱིན་བ་སྟེ་ལྟའོ། །དེ་
 རྣམས་ལ་ཡང་གཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་བ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་སྤྱབ་པའི་གཞི་བྱིས་
 པ་ཡིན་པ། དགོ་སྦྱང་ལ་ལམ་པར་གྱུར་བས་སྤྱར་བ་སོགས་དང་། རབ་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ།
 ཆོགས་སུ་མ་ཆང་བ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ལས་སྤྱར་མ་བྱས་ཟིན་ཆགས་པའི་རྟོན་དུ་བྱིས་མི་
 འཆགས་པ་ནི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྫོགས་པའི་རྟོན་ལ་བྱ་བ་དང་། མ་རྫོགས་པའི་རྟོན་ལ་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་སྦྱིན་པའི་ལས་དང་། བསྐྱོ་བ་དང་། མི་མཐུན་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་དང་། ཡོ་
 བྱེད་སྦྱིན་བ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། རབ་གི་རྟོན་ལ་སྤྱར་བ་དང་། རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་
 མཁོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་བརྒྱུད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཁང་པའི་རུང་བ་བསྟན་པ་སྦྱིན་པ། ཁང་
 ཆེན་གྱི་རུང་བ་བསྟན་པ་སྦྱིན་པ། ཆུན་པོ་དང་ནད་པ་ལ་སྤྱུམ་སྤྱར་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་

སྒྱིན་པ་དང་། ལོ་དྲུག་མ་ལོན་པར་སྟན་བྱེད་དང་གནང་བ་སྒྱིན་པ་དང་། ལམ་བ་དང་དྲ་བའི་
 གནང་བ་སྒྱིན་པ་དང་། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྒྱིན་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ་སྒྱིན་པ་དང་།
 བསྐྱབ་པ་སྒྱིན་པ་དང་། མཐུན་པ་སྒྱིན་པ་དང་། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་སྒྱིན་པ་དང་། སྦྱོ་བ་
 སོགས་གསུམ་སྒྱིན་པ་དང་། མགུ་བ་སོགས་གསུམ་སྒྱིན་པ་དང་། དབྱུང་བ་དང་། དྲན་པས་
 འདུལ་བ་དང་། མ་སྦྱོས་པས་འདུལ་བ་སྒྱིན་པ་དང་། བན་རྟེན་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྱིན་པ་
 རྒྱུ་མས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་བཅུ་གྲུ་བཞི་གསུམ་སྦྱང་བསྦྱང་དང་བྱིར་འབྱེད་དང་། མ་མཐོང་བ་དང་།
 བྱིར་མི་འཚོས་པ་དང་། སྒྲིག་ལུ་ཅན་དང་། དགོ་སྦྱང་མ་དང་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་གནས་ནས་ལྷུང་
 བ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ་དང་། མཐུན་པ་སྒྱིན་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྱིན་པ་
 རྒྱུ་མས་སོ། །འདིར་རོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ་དང་། མཐུན་པ་སྒྱིན་པ་ནི། ལུང་རྒྱུ་འབྱེད་དུ། ཆད་
 ལས་སུ་བྱས་ནས་གསོལ་གདབ་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྒྱིན་པར་བཤད། དེ་དང་མཐུན་
 པར་ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་རྟེན་དང་། གསོལ་གདབ་མེད་ཅིང་བཟོད་གསོལ་སྒྱིན་པར་བཤད། ལུང་
 གཞི་ནས་གསོལ་གདབ་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ཅུ་བར་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་འདི་
 བན་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ། མདོ་སྟེང་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 ཞེས་བན་རྟེན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་སྒྱིན་པའི་ལས་སུ་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བན་རྟེན་ཡིན་ན་
 སྒྱིན་ལས་སུ་འགལ་ལ། སྒྱིན་ལས་ཡིན་ན་བཟོད་གསོལ་མི་དགོས་པས། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 སྒྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་གྲངས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཞག་ལེན་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་
 བསྒྲོ་བའི་ལས་ནི་གསང་སྟོན་བསྒྲོ་བ་དང་། གནས་མལ་སྟོབས་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་དང་།
 སྒྲ་བརྒྱུང་འདིངས་པ་དང་། སྦྱེད་པའི་དགོ་སྦྱང་བསྒྲོ་བ་དང་། སྦྱོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་པ་དང་།
 ལག་གི་སྤྱང་དང་། ལག་དཔོན་བསྒྲོ་བ་དང་། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་བསྒྲོ་བ་དང་། གཟུ་བོ་དང་།
 གསལ་བ་གཉིས་དང་། རྩོད་པ་སྦྱེད་པ་དང་། གང་མང་གི་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པ་དང་། བྲིམ་སུན་
 འབྱེན་པ་ལ་སྦྱང་བ་བོ་བསྒྲོ་བ་དང་། དགོ་སྦྱང་དང་དགོ་སྦྱང་མ་སྒྲིག་ཅན་སྟེ་བོ་པལ་བོ་ཆེ་ལ་གོ་
 བར་བྱེད་པར་བསྒྲོ་བ་དང་། དགོ་སྦྱང་མའི་སྟོན་པ་དང་། བགས་རྩལ་བ་བསྒྲོ་བ་དང་། སྦྱེར་
 སྦྱང་འབྲིམ་པ་དང་། གནས་མལ་བྱི་བོ་འབྲིམ་པ་དང་། ཤིང་རྟོག་འབྲིམ་པ་དང་། རྩེ་ཞལ་ཏ་

བ་དང་། བང་རིམ་གྱི་ཞལ་ཏ་བ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱུང་བ་བསྒྲོ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཁ་
 རྒྱུང་གི་ཆོས་དང་ལྷན་ཞིང་འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་བ་དང་། རྒྱུ་བ་དང་ལྷན་བ་དགོས་ཏེ། མི་རྒྱུ་ན་
 དེས་ཕྱིར་བསྒྲོག་འཆགས་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པ་མི་མཐུན་པའི་ལས་ལ་བཞི་སྟེ་གྲངས་སུ་བཞུག་པ་
 དང་། ལྷོག་པའི་ཕྱིར་བསྒྲོ་བའི་ལས་དང་བཅད་ཅིང་དམའ་དབབ་པའི་ལས་དང་། སྤང་བའི་
 ལས་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་བ་ལ་དོར་འབྱུང་བ་ལ་དེའི་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་
 དང་། ཟུར་གྱིས་གཞོག་འབྱས་བྱེད་པ་ལ་དེའི་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་། བསྒྲོ་གྱུར་གྱི་ལྷང་བ་བཅུ་བཞིའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུའོ། །འདི་དག་ལ་ཡང་
 སོ་སོ་རང་རང་གི་གཞི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་བ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དགོ་འདུན་དབྱེན་ལ་བསྟེན་
 རྒྱུ་གས་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ལྷ་བ་དང་མཆོན་མཐུན་པ། གནས་
 རས་མ་ཕྱུང་བ། བྱེ་བ་ན་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ། གཞུགས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་ཞིང་མི་སྤང་
 བར་མ་བྱས་པ། དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་ཞུགས་གཤེས་པ་ཡིན་པ། བཞུགས་བསྒྲོ་
 བྱས་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་མཆོམས་གྱི་ནང་ན་གནས་པ་ཡང་དགོས་ཏེ།
 རི་སྒྲིང་དུ། བཅུན་པ་མཆོམས་གྱི་ནང་ན་མཆོས་པས་མཆོམས་གྱི་སྒྲིང་རོལ་ན་མཆོས་པ་ལ་བསྒྲོ་
 བ། བསྒྲོ་བ་ཞེས་བགྱིའམ་ལྷ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་དག་མི་མཐུན་
 པའི་ལས་ཡིན་ཀྱང་ཆད་ལས་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ངན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་གྲོས་འདེབས་
 པ་ཅུ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཆད་པས་བཅད་པའི་ལས་ལ། བསྒྲིགས་སྤང་བསྐྱུང་དང་ཕྱིར་
 འགྱེད་བཞིའི་ནན་རྟུང་དང་། བརྗོད་བཅས་ནན་རྟུང་དང་། གསོ་དགག་བཞག་པའི་ནན་རྟུང་
 རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། འཐབ་དགྲོལ་བྱེད་པའི་དགོ་སྒྲོང་ལ་འཐབ་དགྲོལ་བྱེད་
 པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་ན་གནས་ནས་འབྱེན་ནོ་ཞེས་བསྒྲིགས་པའི་ནན་རྟུང་དང་། དགོ་འདུན་ལྷོག་
 མའི་ལྷང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གང་ཟག་དམན་པ་གཅིག་རྒྱུང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་
 པས་གཞན་ལ་གནས་འཆའ་ཞིང་གཏོད་ཅིག་ཅིས་སྤང་བ་ནན་རྟུང་དང་། བྱིམ་པ་སུན་འབྱེན་པ་
 སྟེ་མ་དད་པར་བྱས་པ་ལ་བྱིམ་པ་མ་རངས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སུན་ཕྱུང་གནས་ནས་བསྐྱུང་བའི་
 ནན་རྟུང་དང་། བྱིམ་པ་ལ་བརྟན་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་བྱིམ་པ་ཡི་ཆད་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཁྱོད་

གྱིས་ལས་གྱི་མཐའ་འདི་མ་བཏང་གི་བར་དུ་དེད་ཁྱོད་ལ་མཛའ་གཙུག་ས་དང་དགའ་བའི་དངོས་པོ་
 བྱིར་བསྐྱད་དོ་ཞེས་བྱིར་འབྱེད་ནན་ཏུ་དང་། ལྷུང་བ་སྐྱེད་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་བརྗོད་
 བཅས་དང་མི་གདམས་པས་མ་ཐུལ་ན་གསོ་དགག་བཞག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་གཞི་
 སོ་སོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། དག་སྒྲོང་གི་སྒྲུལ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་
 ལྡན་པ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ནད་པ་མ་ཡིན་པ། གཟུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཁིང་མི་
 ལྷུང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ། ཤེས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་། སྡེ་སྡོད་གསུམ་འཛིན་པ་
 དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱོགས་དང་། འཁོར་མང་པོ་དག་ལ་ནན་ཏུ་བྱས་ན་དག་འདུན་བྱེ་འགྱུར་
 གྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པས་དུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ། ཆོས་གཞན་པའི་བྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་ཆོགས་
 སུ་མ་ལོངས་པ། ནང་ཁེ་འཁོན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ། ལྷུང་གནས་ནས་མ་ཐུང་བ། བཞམས་
 བསྒོ་བྱས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གཞིར་བཞག་པའི་སྡེ་དུ་སོ་སོར་རང་གི་གཞིའི་མཚན་
 ཉིད་ཆང་དགོས་སོ། །དུག་པོ་འདི་ལ་དམའ་དབབ་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་སྤངས་པའི་ལས་ཞེས་
 བྱི་མི་བྱ་སྟེ། དག་འདུན་གྱིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་སྤངས་པའི་
 ལས་ནི། གནས་སྤུང་ནན་ཏུ་བདུན་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། བྱིར་མི་འཆོས་གནས་དབྱུང་
 དང་། སྡིག་ལྟ་འཛིན་པ་ལ་བསྒོ་བའི་ལས་བྱས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་གནས་ནས་སྤུང་བ་དང་།
 མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་ནན་ཏུ་དང་། དག་སྒྲོང་མ་དང་འབྲེ་ཁིང་གནས་པ་གནས་ནས་སྤུང་བ་
 དང་བཞི་ལ་ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་ནས་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་ལ་འཐབ་དགྲོལ་ལ་འབད་པས་མ་
 ལྡོག་ན་ཉེ་བར་ཁི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཏྱན་ལ་འབེབས་པ་
 ལ་ཉེ་བར་ཁི་བས་སོ། །འཐབ་དགྲོལ་གྱི་རྒྱ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ཡང་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་པའི་གནས་དབྱུང་བྱི་མ་གསུམ་ལ་ནན་ཏུ་གྱི་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་རུང་མཐུན་
 སྤུང་དགོས་ཤིང་། ཆོས་རྣམ་པར་གཏྱན་ལ་འབེབས་པ་ལས་སྤུང་བའི་འཐབ་དགྲོལ་ལ་འོག་ནས་
 འབྱུང་བའི་ཁི་བྱེད་གྱིས་མ་ཁིན་གནས་ནས་དབྱུང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདུན་པོ་དེ་ལ་
 སྤངས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དག་འདུན་གྱིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །
 བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ལས་ནི། ལས་བྱེད་པའི་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བ་དང་བཅས་

པར་གྱུར་ན། ལྷ་བ་མཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཐམས་
 ཅད་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་བ་དང་། དེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་བ་འི་ཕྱིར་བཅོད་པར་གྱུར་
 བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྟེ་བཞི་པོ་ལ་གསོ་དགག་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བས་བརྒྱད། མོར་འདྲ་བ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་དགུ་ལོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་གཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ།
 དཔེར་ན་ལྷ་བ་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྷ་བ་མཐུན་པ། དྲན་པར་
 རུས་པ། བསྐྱམས་པས་ཕྱིར་བཅོས་རུས་པ་མ་ཡིན་པ། བཤགས་ཡུལ་མེད་པའམ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་
 བཅོས་མི་རུས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ལྷ་བ་སྦྱིན་པའི་ལས་ནི། ཞལ་ཏ་བ་ཆོས་གོས་ངན་
 པ་དང་། དགོ་སྦྱོང་མ་ཆོས་གོས་ངན་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོ་བརྩམས་པའི་གསོལ་བའི་
 ལས་བྱ་བ་དང་། སྤྲ་བརྒྱུད་འདིངས་པ་ལ་སྤྲ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་གསོལ་བའི་ལས་བྱ་བ་གསུམ་
 མོ། །དུག་པ་རྫོང་སུ་གནང་བའི་ལས་ནི། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་བསྒྲོ་བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་
 མདོ་འདོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་ཕྱིར། བར་དུ་བར་ཆད་དྲི་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་
 འབའ་ཞིག་པའི་ལས་རྣམས་སོ། །བདུན་པ་རང་གི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ལ་ཚུལ་གིང་འབྲིམ་པ་དང་།
 དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དང་། བྱིས་སུན་འབྱིན་
 པར་བྱེད་པའི་དགོ་སྦྱོང་སྦྱེ་བོ་ལལ་བོ་ཆེ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དགོ་སྦྱོང་རང་མི་སྦྱོ་ན་དགོ་འདུན་
 གྱིས་གསོལ་བའི་ལས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །བརྒྱད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མཁོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 ལ། དགོ་སྦྱོང་མ་དང་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་གནས་ནས་བྱུང་བ་ལ། དགོ་སྦྱོང་མས་བྱུག་མི་བྱ་བའི་
 སྒྲོམ་པ་བྱིན་པའི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། སྦྱོས་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པའི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་
 ལས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ལ་གསོལ་
 གཉིས་ཀྱི་ལས་ཏེ་འདིར་གསུམ་འཆད་ལ། སྦྱིར་འགྲེལ་པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མཁོ་བ་རྣམ་
 པར་བཞག་པའི་ལས་བཅུ་དུག་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་ལ། སྦྱིན་པའི་ལས་དང་མི་མཐུན་པའི་
 ལས་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགོ་ཚུལ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ཞག་བཞི་བཅུ་འི་
 གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། དྲན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། མ་སྦྱོས་པས་

འདུལ་བ་སྦྱོན་པ་དང་། རོ་པོ་ཉིད་ཚོལ་བ་དང་། མཐུན་པ་སྦྱོན་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་མི་
 མཐུན་པའི་ལས་ལ། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དགོ་ཚུལ་ལ་ཡང་གངས་སུ་གཞུག་པ་བཞི་བཞེད་
 པས། དེ་ལྟར་བཞི་དང་། དགོ་ཚུལ་སྒྲིག་ལྟ་ཅན་ལ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོ་བའི་ལས་དང་། དེ་མ་
 བཏང་ན་བསྐྱེལ་བའི་ལས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། འདི་ལ་ནི་སྤྱད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག་གི་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ནི། གནས་དབྱུང་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་པ་མཚུངས་པས་དགོ་
 ཚུལ་ལ་གནས་དབྱུང་མི་བྱ་ལ། དེ་རྒྱ་མཚན་ཡང་བསྟན་པ་ལས་ལོག་པའི་སྦྱོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྟོན་
 གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་གསུང་དོ། །བསྒྲིགས་བསྒྲུད་དང་ཕྱིར་འགྲེལ་གསུམ་དང་། གསོ་དགག་
 བཞག་པ་རྣམས་དགོ་ཚུལ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། བཅུན་པ་དགོ་སྟོབ་མ་དང་དགོ་ཚུལ་
 མ་དང་དགོ་ཚུལ་པ་རྣམས་ཚོས་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ལ་ལས་དེ་རྣམས་བགྱིའམ་ལུ་པ་ལི་རྣམ་པར་
 དག་པའི་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་བྱའོ་ཞེས་དང་། རི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་
 བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་དག་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་
 དེ་དག་ལ་སྤྱད་པ་ནན་ཏུ་དང་སྟོ་མགུ་སོགས་མི་བཞག་སྟེ། དགོ་འདུན་ལྟག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བསྐྱོ་བའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟག་མ་རྣམས་མེད་དེ། ཁ་སྐོང་དུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་
 གལ་དུ་འདུ་བར་མི་དབང་བའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྦྱོན་ལས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་
 སྟོང་དེ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྟས། ལས་བརྒྱུ་ཅ་གཅིག་པོ་ལས་རིགས་བཅུ་གསུམ་དུ་བསྟུ་
 བའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བར་བྱངས་པ་ལས་འབྱུང་ལ། གཞི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་
 པ་ལ་བྱ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྟུས་པ་དེ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཞི་བསྟུ་བར།
 འདུལ་བ་བསྟུས་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་དོ། །

གསུམ་པ་གང་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། རྒྱ་བསམ་པའི་མཚན་ཉིད། ལས་རང་གི་རོ་
 པོའི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། བྱེད་པ་པོ་
 དགོ་འདུན་གྱི་བསམ་པ་དང་། གང་ལ་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱའི་བསམ་པ་དང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ།
 འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སྦྱོང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་པོ་དགོ་འདུན་གྱི་

དག་འདུན་ལ་བྱ་བའི་ལས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། སྒྱུ་མེད་དེ། ཚོགས་ཐ་
 དད་པས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ།
 ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཅུ་མ་གྱིས་ཚོགས་ལ་བྱས་ལ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་
 དེ་དག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པས་དག་འདུན་བསྐྱུ་བ་བྱར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལས་གཞན་བསྐྱུ་བ་བྱ་གཙོ་བོར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཀྱན་སྒྲོང་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། སྒྱུ་མེད་པའི་ལས་དང་། བསྐྱུ་བའི་ལས་ལ། བསྐྱུ་བ་བྱས་དག་འདུན་ལས་
 མཁན་དང་བཅས་པ་རྣམ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ། ལས་དེ་ཡང་སྐྱུ་བ་པར་འོས་པ་དང་ཚོས་དང་ལྟན་
 པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་ལས་དེ་བྱ་བར་འོས་པའི་རྟེན་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་དགོས་
 ཏེ། ཡུང་གཞིར། དག་སྒྲོང་གཅིག་གིས་དག་འདུན་ལྟག་མའི་ལྟངས་ལ་སྐྱུ་བ་གཅིག་ཏུ་ངོ་མ་ཤེས།
 ཤེས་ནས་སྐྱུ་བ་གཅིག་ཏུ་བཅའ་ས་དེ་ནས་དག་སྒྲོང་ལ་སྐྱུ་བ་དང་སྐྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་སྒྱུ་མེད་པས་
 དེས་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བ་གཅིག་ནི་ལེགས་པར་སྒྱུ་བ་གཉིས་པ་ནི་ཉེས་པར་སྒྱུ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་
 བ་ལ་སྐྱུ་བ་གཅིག་གི་སྒྲོ་བ་མ་ཆགས་པར་ཡུང་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲོང་གཅིག་ལ་དག་
 འདུན་ལྟག་མའི་ལྟངས་ལ་སྐྱུ་བ་གཅིག་ཏུ་ངོ་མ་ཤེས། ཤེས་མ་ཐག་ཏུ་མ་བཅའ་ས་པར་དག་སྒྲོང་ལ་
 སྐྱུ་བ་དང་། སྐྱུ་བ་གཅིག་གི་སྒྲོ་བ་སྒྱུ་མེད་པས་དེས་སྐྱུ་བ་པས་བདག་ལ་སྒྲོ་བ་ཉེས་པར་སྒྱུ་བ་ཏེ།
 མགྱ་བ་དངོས་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སྒྲོ་བ་མ་ཆགས་པར་ཡུང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད།
 སྒྱུ་མེད་པའི་དུས་སུ་ལས་དེ་བདག་ལ་བྱེད་དོ་སྐྱམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ལས་དེ་བྱས་པར་ཤེས་
 པ་དང་། སྒྱུ་མེད་པའི་ལས་ལ་ཐོབ་པར་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱུ་བའི་ལས་ལ་བསྐྱུ་བ་པར་ཤེས་པ་
 དགོས་ཏེ། ཡུང་ཞུ་བར། བཅུན་པ་སྒྱུ་མེད་པ་ལ་ལས་བགྱིན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི་འཇམ། ལྷ་
 པ་ལི་སྒྲོས་པའི་གནང་བ་སྒྱུ་མེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལས་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་སྒྲུར་དག་སྒྲོང་དུ་འདུ་
 ཤེས་ཡོད་ཅིང་ལས་འདི་ནི་བདག་ལ་བྱེད་དོ་བར་ཤེས་ན་ལས་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་འབྱུག་
 པ་དང་། འོན་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ་ཞེས་དང་། གང་ཟག་གསུམ་ནི་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་གི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང་། མཁན་པོའི་མ་བརྗོད་པ་དང་། བསྐྱེན་པར་མ་
 རྫོགས་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ཀྱན་སྒྲོང་ནི། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་

བས་ཟིན་པ་དང་། བས་མ་པ་ཐག་པ་ནས་ནོད་པར་འདོད་པ་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཕྱིར་སྤོང་
 བ་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ནི་འདི་དབྱེད་དེ། ལས་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་
 འཆལ་བས་བྱས་ན་ལས་འཆགས་སམ་ཞེན། དེ་ལ་འདྲ་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་དགོ་འདུན་གྱི་ངོས་
 ནས་འདུ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ཆང་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ངོས་ནས་མ་ཆང་ན་ལས་མི་འཆགས་ལ། དོན་
 ལ་ཚུལ་བྱིས་ས་འཆལ་བ་ཡིན་ཡང་དགོ་འདུན་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་མཐོང་ཐོས་
 དོགས་གསུམ་གང་རུང་མེད་ན། རི་སྐད་དུ། དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་མི་བརྟུན་པར་སྐྱབ་བའི་དེ་གྱི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་ན་དོན་དང་འདུ་ཤེས་མཐུན་
 བར་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཐམས་ཅད་དབྱེད་པ་ཐ་སྙད་པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་འཇུག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་མཛོན་ཤེས་གྱིས་དབྱེད་པ་ནི་བཀག་ལ། ཐ་སྙད་ལས་གཞན་ཡིད་
 བརྟན་དུ་རུང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འོད་ལྗན་ལས་ཚུལ་བྱིས་ས་འཆལ་བ་
 འདི་ཡང་རི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེན་མཐོང་བ་དང་དོགས་པ་རྣམས་གྱིས་སོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་
 ནི་འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཞུང་ནི། གསོ་སྤྱོད་བཞག་
 པའི་གཞི་ལས། ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བ་དག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྤོང་དག་ལྟའི་
 མིག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ལྟའི་མིག་གིས་བསྐྱས་ནས་དགོ་སྤོང་དེ་ལ་གྲོང་ཞིང་བསྐྱར་
 བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ན་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྟའི་མིག་གིས་རི་ལྟར་བཞེན་
 དུ་ལྟའི་རྣ་བས་ཀྱང་དེ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབྱེད་པ་དོན་དམ་པར་
 དགོས་པ་ཡིན་ན་ནི་ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བ་ཉིད་འདིར་བཀག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་གཏན་
 ལ་དབབ་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞེན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་
 ཡང་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་འཇུག་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས་དེ་ནི་དེ་ལྟར་གདོན་མི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 འདིར་སྤྱན་ཆོགས་ལས། འཕགས་པ་མ་འགགས་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་ལྟའི་མིག་གིས་ཚུལ་
 བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 འོན་གལ་ཏེ་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་དབྱེད་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ན། ལྷ་བའི་གཞུང་
 ལས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་ནི་ཉེ་བ་འཁོར་མཁན་པོ་ཚུལ་བྱིས་ས་འཆལ་

བས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་མི་ཤེས་ན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ནས་འདི་རྒྱད་དུ་ཉི་པ་ལའོར་སློབ་དཔོན་དག་ལས་བྱེད་པ་རྩུལ་བྲིམས་
 འཆལ་བས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་འདིར་ལས་བྱེད་པའི་ཡང་དབྱུད་པ་ཐ་སྟད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་
 གལ་ཏེ་གང་ཟག་གིས་མི་ཤེས་ནའོ་ཞེས་མཛད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་མཛད་པ་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟ་
 བས་ན་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཁན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཆོག་ལས་གལ་ཏེ་གང་ཟག་གིས་མི་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་པར་འདི་ཙམ་ཞིག་ལས་བྱེད་པའི་ཆོག་
 ལ་རྗེས་སུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དབང་དུ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་བཞེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དག་
 སློང་རྣམས་དང་བསྐྱབ་པ་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བྱི་མ་མཐའ་དག་པའི་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབྱུད་པ་ཐ་སྟད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་བསྐྱེན་པ་སྦྱབ་
 པར་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་ཁོ་ན་འདིར་ཐ་
 སྟད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་རྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ལེགས་པར་
 བཏགས་ན་རིགས་པའི་དོན་སྦྱར་བཤད་པ་དེ་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཉིད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །
 འདིར་གང་ཟག་ཅེས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གྲང་མ་ཆོན་ལོ། །དེ་
 ལྟ་ན་དག་སློང་རྣམས་པའི་ཆོགས་རྒྱང་བས་ལས་འཆགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན། རི་
 རྒྱུད་དུ། ཐ་དད་པར་གནས་པ་དག་ལས་གཞན་པ་ཁ་སློང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གི་ཆོགས་
 ཀྱིས་གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་རི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན་དབྱུད་དགོས་པར་
 སྦྱང་ངོ། །དེ་ལྟར་དབྱུད་པའི་ཆེ་དེ་དང་དེ་ལ་དེ་དང་དེར་ཤེས་པ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་
 བཤད་པའི་རྩུལ་འདིས་ནི། ལྷང་ར་བ། རྒྱབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཁན་པོ་རྩུལ་བྲིམས་འཆལ་ཡང་
 ལས་འཆགས་པའི་གོགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་། ཁ་སློང་རྩུལ་བྲིམས་
 འཆལ་ན་ལས་མི་འཆགས་པས་སྡོམ་པ་སྦྱེ་བ་གཏན་མི་སྤིང་བེར་བ་དང་། རེས་འགའ་དག་འདུན་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་དང་དབྱུད་པ་གང་ཡང་མེད་པར།
 བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་སྡོམ་པ་ཐོབ་སྟོ་སྦྱེས་ན། དེར་བས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ཁོ་པོས་ཁུ་གཏོར་བཏང་

ལ་འོང་གི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དག་ཚུལ་དང་། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
 སྟེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་རྟོག་གཏིང་མ་ཚུགས་བཞིན་དུ་བག་ཡངས་པར་བྱུང་བྱུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་མཐའ་
 དག་གྲང་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལས། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་
 བོ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་གི་དག་འདུན་ལ་དག་སྟེར་དང་ལས་འཆགས་མི་འཆགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅི་
 ཡང་མི་བྱེད་པར་མ་ཁན་རྒྱུད་དག་མ་དག་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་གཞག་ནི་འདུལ་བ་མི་ཤེས་པའི་བྱུན་
 བའི་རྣམ་ཐར་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲིས་ལ། དེ་ནི་བདེན་མོད་འོན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གཏིང་མ་
 ཚུགས་པས་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རྒྱ་གཏོར་མ་སོགས་དང་། དེར་བས་མ་སོགས་ལའང་སྒྲིམ་པ་སྟེ་
 བར་གོང་དུ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གསལ་བ་དག་གིས་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲིམ་རྒྱུད་མ་དག་
 བའི་སྟེན་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། ཞེས་བྲིས་པ་ལ་ནི། འདུལ་བའི་གཞུང་ཡི་གེ་གང་ལས་གྲང་སྒྲིམ་
 བའི་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་མ་བཤད་པས་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དང་། བྱེད་ཀྱིས་སྒྲིམ་རྒྱུད་དང་
 མ་ཁན་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པས་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་རང་གིས་ཁས་
 གྲུབས་སྒྲིམ་མ་དང་འགལ་བས་ཁས་གྲུབས་ནང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། བྱེད་པར་དག་ཚུལ་ལ་སྟོབ་དཔོན་དང་། བསྟེན་རྫོགས་
 ལ་ལས་འཆགས་ངེས་ཀྱི་དག་འདུན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་ཉམས་པས་ཁ་སྐྱོང་བྱས་ནས་བསྟེན་རྫོགས་
 གྲུབ་པ། པཌ་ཆེན་བརྒྱུད་ལའང་དུ་མ་ཞིག་སྤང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་མ་ཁན་
 བོ་བྱས་གྲང་སྒྲིམ་པ་སྟེ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་ཁས་
 གྲུབས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། གཞི་མེད་སྐར་འདེབས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྣམས་བྱེད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ནི་འོད་ལྗན་གྱི་བཤད་པ་གོང་དུ་བྲངས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རིགས་པ་ནི། འོན་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན་གྲང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དག་འདུན་གཉིས་ཀའི་ངོས་
 བས་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་མེད་ན་རྣམ་དག་ཏུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་
 གྲུབས་པ་ནི། མ་ཁན་བོ་ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པས་ཁ་སྐྱོང་བྱས་པ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་
 སྟེ་བར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་གྲུབས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་ལ་གཞི་མེད་སྐར་འདེབས་ཀྱི་ལྷག་མ་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱེད་རང་དག་སྟོང་དུ་ཁས་གྲུབས་ནས་པཌ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་དག་སྟོང་མང་

པོ་ལ་གཞི་མེད་པར། ཉམས་པས་ཁ་སྐྱོང་བྱས་པས་སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་གསལ་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་གྲུང་གཞིའི་ལུང་ཁུངས་སུ་བྱངས་པ་ལས། མཉན་ཡོད་དུ་
 བྱིས་བདག་གི་བྱས་མ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་བྱས་པ་ཞིག་གིས། དག་སྐྱོང་གཅིག་གི་དུང་དུ།
 རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་སྡོམ་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་སོ། ། དོན་དེ་ཉིད་
 སྟོན་པ་ལ་གསོལ་བས། བསྟོལ་བར་བཀའ་བསྟུལ་ཏེ་གནས་ནས་སྤྱང་དོ། ། དེས་མཐའ་ལོའོ་
 ཞིག་དུ་སོང་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྟེན་པ་དེར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་སྐྱོང་གི་དག་འདུན་གྱི་
 ཆོགས་ཆེ་བར་ཡོངས་ཏེ། འགའ་ཞིག་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །
 འདི་ཉིད་བཤེས་སྤྱིང་ལས། བདེ་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །
 དེ་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་ལྟན་པར་ཡིད་ཆེས་ན་
 སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་གྱུ་བ་པོ། ། ཞེས་སྟུས་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཆམས་མེད་བྱས་པའི་གང་
 ཟག་རྒྱུང་པས། གཞན་ལ་མ་རག་པར་དག་སྐྱོང་གི་དག་འདུན་གྱི་སྟེ་ཚུགས་པར་བྱས་ན། འདུལ་
 པའི་ལུང་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེར་དག་སྐྱོང་ནམ་དག་གཞན་འདུས་ནས་
 བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་མཐའ་ལོའོ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཆེ་ཡང་དེས་མཁན་པོ་བྱས་པའི་
 ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེར་མ་ཟད་གྱི་དེའི་དུས་གྱི་དག་སྐྱོང་གི་
 མིང་ཅན་དེ་དག་དག་སྐྱོང་མཆམ་ཉིད་པ་ཡིན་ན། དག་སྐྱོང་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་སྐྱོང་དུ་ཐལ་བས་
 རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེར་མ་ཟད་གྱི་དེའི་དུས་གྱི་དག་སྐྱོང་གི་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེ་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་ལོའོ་གྱི་མཁན་པོ་བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ།
 ཉམས་པས་ཁ་སྐྱོང་བྱས་ནས་བསྟན་རྫོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལོའོ་གསུམ་
 དངོས་འགལ་དུ་སོང་བས་ཁས་སྤངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། བྱེད་ཀྱིས་ནི། གྲུང་
 གཞིའི་ལུང་དེ་བག་མེད་བྱངས་པས་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་ལུང་ཞིག་སྤྱང་
 བ་དེའི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འཆད་དགོས་སོ། ། ཞར་ལ་འདི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱ་ཆེན་དགོངས་
 པ་རབ་གསལ་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་གྱི་ཁ་སྐྱོང་གི་རྒྱའི་ཉ་ཤར་གཉིས་པོ་དོན་ལ་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་དག་འདུན་གྱི་བསམ་པའི་ཡན་ལག་དང་། བསྟན་བྱའི་བསམ་

པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ཤིན་ཏུ་ཚང་བས། སྒྲ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་
དག་འབྲུངས་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། རྒྱ་གཞིར་མ་དང་། དེར་བས་མ་ནས་བརྒྱུད་པ་གང་ཡིན་པའི་
མཁན་བརྒྱུད་ནི་མ་དག་པར་བཞག་དགོས་ཏེ། ཅུ་བ་མཁན་པོ་མེད་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། བར་དུ་
མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འཆ་ཡེ་ཤེས་གཡུང་དྲུང་ཞེས་བྱ་བ་དག་ཚུལ་དུ་རྒྱ་གཞིར་མ་རྒྱུད་
ལྡན་དུ་སྒྲིམ་པ་དེ་དང་། ཡ་བྷི་བོན་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་དེར་བས་ཀྱི་དག་སྒྲོང་དུ་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་
སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྒྲིམ་རྒྱུད་མ་དག་པར་འཛོག་མི་རུས་ཏེ། མཁན་པོ་ནི། དག་
ཚུལ་དང་། དག་སྒྲོང་གི་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞར་ལ་བྱུང་བ་
བརྗོད་ནས། ད་ནི་དཀྱུས་མའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

གཉིས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བཞི་སྟེ། ལས་ཚང་བ་དང་། མ་ནོར་བ་དང་།
མ་ལུགས་པ་དང་། བཞག་པར་མི་འོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། ལས་ནི་གསོལ་བ་
དང་བཟོད་པ་དང་སོ་སོར་བར་བ་གདོན་པ་དང་དགག་དབྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། གསོལ་
བའི་ལས་ཉིད་བཞི་ལ། གསོལ་བ་ཁོ་ན་ཚང་བ་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཞིབ་དུན་
ལ་གསོལ་བ་གཅིག་དང་། བཟོད་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཚང་བ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སུ་མ་
ཅུ་ལ་གསོལ་བ་གཅིག་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་ཁོ་ན་ཚང་དགོས་ཏེ། མ་ཚང་ན་མི་འཆགས།
ལྷག་ན་འཆགས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་རྒྱད་དུ་ཡང་། བཟོད་པ་ལྷག་པ་དག་
གིས་ནི་མ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
ལས་ཀྱི་ཚེག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚིག་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ཉམས་ན་འཆགས་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ།
དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་པ་རོལ་གྱི་སེམས་གཏད་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚིག་ཆད་ན་མི་འཆགས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
མིང་མ་བཟོད་ན་ཡང་ངོ་། །དགོ་འདུན་གྱི་ན་ཡང་དེའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་དང་། ལུང་དུ།
གང་ཟག་ལྷ་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདག་གི་མིང་མ་བཟོད་པ་དང་མ་ཁན་པོའི་མིང་
མ་བཟོད་པ་དང་གསོལ་བ་ཆད་པ་དང་བཟོད་པ་ཆད་པ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མི་ཤེས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ཡང་མ་ཁན་པོ་དང་བཅས་པའི་བསྟེན་རྫོགས་ལ་དགོངས་པར་

འགྲེལ་བས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་མ་ཞོར་བ་ནི། དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ཡིན་པ་ལ་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་
 ཚེ་ག་བྱས་ན་མི་འཆགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དེས་བྱ་བ་ལས་མ་ཡིན་པས་མི་འཆགས་ཞེས་
 དང་། ལུང་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱི་བ་ལ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བགྱིད་ན་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ་མ་རྫོགས་ཞེས་བགྱི་བཀའ་སྟུལ་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ་
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ནི་ཚེ་ག་ཞོར་བའི་དཔེ་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱི་རིགས་ཞོར་བ་ནི་རྣམ་པར་
 དག་པའི་ལས་བྱ་དགོས་པ་ལ། མ་དབབ་པའི་ལས་སམ། སྤངས་པའི་ལས་བྱས་ན་མི་འཆགས་
 ཏེ། ལུང་དུ། བཅུན་པ་མ་མཐོང་བའི་སྤྲད་དུ་སྤང་བའི་ལས་སུ་འོས་པ་ཞིག་ལ་བསྟེན་པ་དང་
 སྤྲད་པ་དང་བསྤྲད་པ་དང་ཕྱིར་འབྱེད་པའི་ལས་ཤིག་བགྱིད་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་ལྟ་བ་
 ལི་མ་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་སྤང་བའི་ལས་ཀྱང་གཞན་མ་དབབ་པའི་ལས་ཀྱང་
 གཞན་ནོ་ཞེས་དང་། ལྟ་བ་ལི་སྤང་བའི་ལས་ཀྱང་གཞན་རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་ཀྱང་གཞན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྟོར་བའི་ལས་དང་། སྦྱིན་པའི་ལས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ལས་ཀྱི་
 མ་བུ་ཞོར་བ་ནི། གསོལ་བ་གཞན་བྱས་ནས་བརྫོད་པ་གཞན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཅུན་པ་ལས་
 གཞན་གྱི་གསོལ་བ་བགྱིས་ལ་ལས་གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་ལྟ་བ་
 ལི་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དག་སྟོང་དེ་དག་ཀྱང་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟར་སྦྱིར་བཏང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ལ་ལས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བསམས་
 ནས་དེ་དང་ལས་རིགས་མཐུན་པའི་ལས་གཞན་གྱིས་བྱས་ན་ནོར་ཡང་འཆགས་ཏེ། བན་ཏུར་གྱི་
 རྒྱ་གཞན་ལ་དེའི་དོན་དུ་བསམ་པས་གཞན་བྱེད་པ་ནི་འཆགས་སོ་ཞེས་པས་སོ། །དེའི་དོན་དུ་མ་
 བསམས་ན་མི་ཆགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མི་ཆགས་སོ་ཞེས་པས་སོ། །དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མའི་
 ཚེ་ག་ཕན་ཚུན་ནོར་ཡང་འཆགས་ལ་ཉིས་བྱས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མ་ཉིད་
 དག་གི་ལས་གཞན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་དེའི་དོན་ལ། འགྲེལ་བར་མ་ཚེག་
 ལ་བཞེན་ནས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ནི། ཚེ་ག་ཉམས་པ་མེད་ཀྱི་སྟོང་དུ་ལྟག་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་ལ། སུད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་ལ་དག་སྟོང་མའི་དག་འདུན་བསོག་པ་ནི་ཚུལ་དང་མཐུན་

བ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་དག་སྒྲོང་གི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་དག་སྒྲོང་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གཤམ་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ཡུང་ལས། དག་སྒྲོང་རྣམས་ལས་དག་སྒྲོང་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྒྲོང་གི་
 དངོས་པོ་བཅུ་ལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བསམ་དོན་མ་ཞོར་ན་སོ་
 ཏྲགས་དང་མོ་ཏྲགས་ཀྱི་ཆོག་ཞོར་བ་ཅམ་གྱིས་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། མཚན་
 གཞན་ལ་བཏེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སོ། །མདོར་ན་ཆོག་ཐུང་ཀྱང་མ་འབྱུལ་པ་གཅིག་དགོས་
 བར་བསྟེན་པ་དེ་ལ། འབྱུལ་ན་མི་འཆགས་པ་དང་། འབྱུལ་ཡང་འཆགས་པ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
 བ་སོ་སོར་ངེས་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་མ་འབྱུགས་པ་ལ། སྒྲོད་ལམ་དང་། གོ་རིམ་དང་།
 ཆོག་མ་འབྱུགས་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱིར་བཏང་ལ། ལས་བརྒྱ་རྩ་ཐམས་ཅད་འདུག་
 པའི་སྒྲོད་ལམ་གྱིས་བྱ་དགོས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ལས་ནི་འདུག་པ་ཉིད་གྱིས་སོ་ཞེས་དང་། མི་
 འདུག་པར་འབྱེད་བ་ནི་ཁ་སྒྲོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དང་། བརྩམས་པ་ན་འགྲོ་བའི་སེམས་
 ཀྱིས་བཏང་བ་ནི་སྒྲོད་ལམ་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཁ་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་
 ལས་བྱེད་འགྲོ་ལ་དག་སྒྲོང་འགའ་ཞིག་སོང་ན། ཏྲག་མ་མ་ལངས་པ་དེ་རྣམས་ལ་དག་འདུན་གྱི་
 ཆོད་དུ་འོངས་ན། ཆོག་བྱས་རྣམས་འབྱུགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། མ་ལུས་ན་ཆོག་རྫོགས་པ་འང་
 འབྱུགས་པས་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། བྱེད་པ་ཉིད་ན་སོང་ན་ཆོག་མ་རྫོགས་པ་རྣམ་པར་
 འབྱུག་པ་ཉིད་དོ། །ལས་དེ་ལ་དག་འདུན་གྱི་ཆོད་དག་ཏུ་མ་འོངས་པ་རྣམས་མ་ལུས་པ་ཉིད་ན་
 རྫོགས་པའོ། །ལུས་པ་ཉིད་ན་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཆོག་གིས་རྣམ་
 པར་དགྲུག་ཅིང་གསོལ་བས་དག་འདུན་ལ་བཅུན་པ་དག་ཡང་གསོལ་བ་བགྱིའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་
 བསྐྱུག་གོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ལ། །རི་རྒྱད་དུ།
 འགྲོན་པོ་མི་སྟོད་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གཞན་ལ་ཡང་རུང་མཐུན་
 སྒྱུར་བར་བཤད་པས། དེའི་ཆོ་འགྲོ་བའི་སྒྲོད་ལམ་མཐུན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་མ་
 འབྱུགས་པ་ནི། གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་གོ་རིམ་མ་ཞོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། གསོལ་
 བ་མ་བྱས་པར་དེའི་དོན་དུ་བརྗོད་པ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་མ་འབྱུགས་པ་ནི། རོ་བོ་བརྗོད་བྱ་བ་བརྗོད། བྱེད་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་

གོ་རིམ་འབྲུགས་ན་མི་འཆགས་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རི་རྒྱུད་དུ། དོན་གྱི་སྐབས་དག་གི་གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་ནི་མི་འཆགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། ཆོ་དང་ལྡན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དག་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཛད་ན་ཞེས་བརྫོད་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་དག་འདུན་ལས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་བརྫོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་འཆགས་པའི་སྒྱུ་མེད་ཅས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །

བཞི་བ་བཞག་པར་མི་འོས་པ་ནི། ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཆོག་གི་སྐབས་ཆོག་དེ་རྣམས་ལས་བཞག་པར་འོས་པ་ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད་ནི། ལས་རང་རང་གི་དག་འདུན་གྲངས་ཆང་བ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་རྣམས་དང་། མཉན་དུ་གཞུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་ཐོས་ཤིང་དོན་གོ་བ་ན་ལས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གསོལ་བ་ཙམ་ཐོས་ན་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། རང་གི་འོས་པའི་དག་འདུན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་མ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་བ་ཐོས་ན་དེ་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་ཐོས་ན་དོན་མ་གོ་ཡང་འཆགས་ཏེ། ལུང་ལས། འཕགས་པ་ཞིག་གིས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་དུ་ལས་བགྱིས་པ་དང་། དག་སྒྲོང་དེ་དག་གིས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་མ་འཆལ་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི་འམ་ལྟ་བུ་པ་ལི་ལས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལས་བྱས་པའི་དག་སྒྲོང་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུའི་ཞལ་ནས། མཆོམས་གཅོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་རྒྱུད་གསུངས་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་ལུང་དེ་ནི་མ་དག་པར་མཛོན་ཏེ། ལུང་ལས། བཅུན་པ་འཕགས་པས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་དུ་སོ་སོར་ཐར་པ་བསྐྱག་པ་དང་དག་སྒྲོང་དེ་དག་གི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་མ་འཆལ་ན་གསོ་སྒྲོང་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི་འམ་ལྟ་བུ་པ་ལི་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་སྐྱོག་པ་ཡང་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །བཅུན་པ་འཕགས་པས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་དུ་སྐབས་བྱེ་བ་དང་། དག་སྒྲོང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་མ་འཆལ་ན་སྐབས་བྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་འམ་ལྟ་བུ་པ་ལི་སྐབས་མ་བྱེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དག་སྒྲོང་དེ་དག་ཀྱང་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་དང་། གཞི་འགྲེལ་དུ་ཆོ་གས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཆོ་ག་སྟེ་དག་འདུན་དུ་ཆང་བ་དང་ལས་བྱེད་པ་དག་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཉན་པ་

པོས་གོར་གཏུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་དུ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་མ་ཆང་བ་དང་། ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ཞེས་མ་གོ་ན་མི་འཆགས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་
 སྐབས་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ཆོག་ལེ་ལས། འོན་པས་ཀྱང་ནི་གོ་བྱུར་ན། །ལས་
 བཟོད་པ་ནི་མ་ཐོས་ཀྱང་། །འདི་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཡོད་པ་སྟེ། །ཚུལ་བྲིམས་ལྡན་ལ་ཉེས་པ་མེད། །
 ཅེས་དང་། ལྷ་བར། བཅུན་པ་མཐའ་འཁོབ་པ་འཕགས་པའི་སྐད་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
 བགྱིས་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་པ་དེས་ཀྱང་འཕགས་པའི་སྐད་མ་འཆོལ་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
 ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་བ་ལི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཡོད་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱེད་པ་
 རྣམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན།
 ལུང་བྱི་མ་འདིའི་དོན། བྱེད་པ་པོ་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་གི་དོན་གོ་ན་བསྐྱབ་བྱས་མ་གོ་ཡང་
 ལས་མི་འཆགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་ལྷ་མ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། ལས་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲགས་
 ཆོག་ཁ་སྐོང་གིས་མ་གོ་ན་ལས་མི་འཆགས་པའི་རྒྱར་འཆད་དགོས་པའི་བྱིར།

བཞི་བ་རི་ཅམ་བྱས་པས་ལས་འཆགས་པའི་ཆད་ནི། རི་སྐད་དུ། ཆོག་ལལ་ཆེར་བྱས་ན་
 བྱས་པ་ཉིད་དོ། །འོག་མ་མེད་པ་ལོའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དམིགས་བསལ་ལ།
 མཆན་མ་དག་མ་བཟོད་ན་མ་བཅད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མཆོམས་གཙོད་པའི་
 སྐབས་སུ་མཆན་མ་བརྟན་པོ་མ་བཟོད་ན་ལས་དངོས་གཞིའི་སྒྲུལ་གཉིས་སམ་ཐམས་ཅད་ཟིན་
 ཀྱང་མི་འཆགས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལས་བྱེད་འཕྲོ་ལ་ལས་མ་ཁན་དེ་ཆེའི་དུས་བྱས་
 པའམ། བྱིམ་པ་དང་མ་ནིང་དང་། ཉམས་པ་ལ་སོགས་པར་ལས་ཀྱི་སྒྲུལ་གཉིས་མ་ཟིན་གོང་དུ་
 ཤེས་ན་ལས་མི་འཆགས་ལ། སྒྲུལ་གཉིས་ཟིན་ནས་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་ཀྱང་ལས་མི་འཆགས་པའི་རྒྱ་
 མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྟེ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་གྱི་ཁོག་ལུབ་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་སྒྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལག་ལེན་གཞུང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཟོད་ནས་མཐའ་གཙོད་ཀྱི་རིགས་པ་ལུང་
 གིས་བརྒྱན་ཏེ་འཆད་པ་ལ། ལས་གང་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྐབ་པ་དང་། གནས་དེར་བྱ་བའི་

ལས་གལ་ཆེ་བ་དག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ་དང་།
 མཚམས་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་ཐུགས་མི་མཐུན་
 པ་སྤང་བ་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བགྱིས་པས་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་
 ལོགས་སུ་བྱ་མ་དགོས་པས་ཆོགས་ཆུང་བ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བསྟན་པའི་དོན་ནི།
 གནས་དང་ཞེས་པ་སྟེ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ། ཅུ་བ་ལས་གྱི་ཆོ་ག་
 གཞུང་བཞིན་དུ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཆོག་གི་འབྲུག་གཉེར་བ་བརྒྱལ་ལན་དང་
 བཅས་པའོ། །འཆད་ཚུལ་འདིས་འོག་མ་རྣམས་སུ་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།
 དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་བགྱིས་པའམ།
 ལག་པ་ནང་མཚམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལེོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་
 གི་གནས་སུ་བཞེད་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་
 གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ།
 ལག་པ་ནང་མཚམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལེོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་
 གི་གནས་སུ་སྒོ་མཐུན་པར་བགྱིའོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་
 འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ།
 ལག་པ་ནང་མཚམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལེོར་འདོམ་གང་དག་བཅས་པ་འདི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་
 སྦྱང་གི་གནས་སུ་བཞེད་དེ། དེའི་སྤང་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་
 པའམ། ལག་པ་ནང་མཚམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལེོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་
 གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སྒོ་མཐུན་པར་བགྱི་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་
 པའམ། བགྱིས་པའམ། ལག་པ་ནང་མཚམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལེོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་
 འདི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སྒོ་མཐུན་པར་བགྱི་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་
 གསུངས་ཤིག གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་
 གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་བགྱིས་པའམ། ལག་པ་ནང་མཚམས་
 དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལེོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སྒོ་

གནས་སུ་སློ་མཐུན་བགྱིས་པ་དེར་ཐོག་མར་མཆོམས་གཅོད་པའི་ལས་བྱེད་པར་གསུངས་ཀྱི་དང་
 བོ་ཁོ་ནར་གསོ་སྦྱང་བྱ་བར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོག་དགོད་པ་དང་། དེ་
 རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དང་། མཆོམས་སུ་རྒྱུང་བཅད་ཅིང་
 དཀྱིལ་ལའོར་པར་སློ་མཐུན་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་
 གསོལ། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་འདི་ན་དགོ་སློང་གནས་པ་དང་གཞུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 མཆོམས་པོ་ཆེའི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་བཟོད་པ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་པ་བོང་གི་མཆོན་
 མའམ། ཕྱིག་པའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ལགས། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ནི་ཀ་བའི་མཆོན་མའམ་ལྷོན་པའི་
 མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ལགས། རུབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་ར་བའི་མཆོན་མའམ་བྱ་སྒྱིབས་ཀྱི་མཆོན་མ་བརྟན་
 པོ་ལགས། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ནི་ལམ་པོ་ཆེའི་མཆོན་མའམ་ཁྲོན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་བརྟན་
 པོ་ལགས་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་
 མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་མཆོན་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསོ་སྦྱང་གཅིག་པའི་གནས་ཀྱི་
 སྒོམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་བསྐྱུ་བ་དང་། དགོ་སློང་རྣམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་
 དགོ་འདུན་གྱིས་གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་ལའོར་མ་གཏོགས་པར་དགོན་པ་ལ་བྱག་པ་དང་། གནས་
 མལ་ལ་བྱག་པའི་བར་དུ་མཆོམས་ཆེན་པོ་གཅོད་དོ། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་
 སྟེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་འདི་ན་ཞེས་པ་ནས་
 མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ལགས་ཏེ། དེའི་སྤྲད་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་མཆོན་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསོ་
 སྦྱང་གཅིག་པའི་གནས་ཀྱི་སྒོམ་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་བསྐྱུ་བ་དང་། དགོ་སློང་རྣམས་བདེ་བ་ལ་
 རེག་པར་གནས་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་ལའོར་མ་གཏོགས་པ་དགོན་པ་ལ་བྱག་
 པ་དང་གནས་མལ་ལ་བྱག་པའི་བར་དུ་མཆོམས་ཆེན་པོ་བཅད་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་
 གསུངས་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག །དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་
 གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་མཆོན་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞེས་པ་ནས་བྱག་པའི་བར་དུ་མཆོམས་
 ཆེན་པོ་བཅད་ལགས་ཏེ་འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ནི་མཆོམས་
 ཆེན་པོ་བཅད་པའི་ཆོག་དང་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་

གསོལ། འདི་ལྷ་མོ། གནས་འདི་ན་དག་སྤྱོད་གནས་པ་དང་གཞུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མཆོམས་བུ་ཆུང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་བཟོད་པ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་སེང་མེད་གི་
ཕུར་པ་བཏབ་པ་ལགས། ལྷ་མོ་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྤང་བུས་བེས་པ་ལ། ལུང་ཕྱོགས་སུ་རྩོད་བཞག་པ་
ལགས། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྤྱོད་པ་བརྟན་པོ་ལགས་ན། གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་
བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱི་མཆོན་མ་འདི་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ། འདི་ལྷ་མོ་གནས་བཟུང་བ་དང་། དག་སྤྱོད་རྣམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་
པར་བཞུག་པའི་སྤང་དུ་མཆོམས་བུ་ཆུང་བཅད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་པར་སློ་མཐུན་པར་མཛད་དོ། །
འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྷ་མོ་བྱས་ཏེ། དག་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ།
འདི་ལྷ་མོ། གནས་འདི་ན་ཞེས་པ་ནས། བརྟན་པོ་ལགས་ཏེ་དེའི་སྤང་དུ་དག་འདུན་གྱི་མཆོན་མ་
འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདི་ལྷ་མོ་ཞེས་པ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་པར་སློ་མཐུན་པར་མཛད་ན། ཆེ་
དང་ལྷན་པ་གང་དག་མཆོན་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདི་ལྷ་མོ་ཞེས་པ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་པར་
སློ་མཐུན་པར་མཛད་པ་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི། ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་
དག་ནི་གསུངས་ཤིག དག་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དག་འདུན་གྱིས་མཆོན་མ་འདི་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ། འདི་ལྷ་མོ་ཞེས་པ་ནས་སློ་མཐུན་པར་མཛད་ལགས་ཏེ། འདི་ལྷ་མོ་ཅང་མི་
གསུང་པས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ནི་མཆོམས་བུ་ཆུང་བཅད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་པར་སློ་
མཐུན་པའི་ཆོ་ག་དང་ལས་སོ། །དེ་གཉིས་གྲོལ་བའི་ཆོ་ག་ནི། དག་འདུན་ནས་གསོལ། འདི་
ལྷ་མོ། གནས་འདིར་དག་འདུན་མཐུན་པས་གསོ་སྤྱོད་གཅིག་པའི་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པས་མཆོམས་
པོ་ཆེ་བཅད་པ། གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་
མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་མཆོམས་ཆེན་པོ་གཞིག་གྲོལ་པར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གསོལ་
བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྷ་མོ་བྱས་ཏེ། དག་འདུན་ནས་གསོལ། འདི་ལྷ་མོ། གནས་འདིར་དག་
འདུན་གསོ་སྤྱོད་གཅིག་པའི་སྒྲོམ་པས་མཆོམས་ཆེན་པོ་བཅད་དེ། དེའི་སྤང་དུ་དག་འདུན་གྱིས་
མཆོམས་ཆེན་པོ་གཞིག་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་པར་མཛད་ན། ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་མཆོམས་ཆེན་པོ་
གཞིག་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་པར་མཛད་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་

བ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག། །འདི་ནི་ལས་བརྒྱུ་དང་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་
 གསུམ་བརྒྱས། དག་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དག་འདུན་གྱི་མཆོམས་པོ་ཆེ་གཞིག་ཅིང་
 དགོལ་ལགས་ཏེ། །འདི་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ནི་མཆོམས་པོ་ཆེ་དགོལ་བའི་ཆོ་ག་དང་ལས་
 སོ། །ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་འདོན་པ་བསྒྱུར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། མཆོམས་
 པོ་ཆེ་བཅད་པ་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་བྱབ་ཆུང་བ་སྤངས་པས། མདོ་འདོན་པ་པོ་བཅའ་སྤྲུལ་བ་དང་།
 དག་འདུན་གྱི་ལས་ལ་འདུ་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པའི་ས་མཆོམས་ཟིན་པ་དང་། ཆོས་གོས་དང་
 མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་ཆགས་པས། དག་སྦྱང་རྣམས་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའོ། །
 མཆོམས་ཆུང་བཅད་པ་ནི། ཏ་ཅང་བྱབ་ཆེས་པས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ལས་མང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ན།
 ཐག་རིང་པོ་ནས་དག་འདུན་བསྐྱུ་མི་རུས་པ་སྤང་བ་དང་། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ལེན་དཀའ་
 བ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི།
 མཆོམས་ཆེན་བཅད་པས་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། མཆོམས་ཆུང་བཅད་པས་མ་འདུས་
 པའི་ཉེས་པ་ཁེབས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། མཆོམས་ནི་གསུམ་པོ་དང་ཞེས་པའོ། །
 ཆོག་གི་དོན་ནི། མདོ་དང་། ལུང་ལས། མཆོམས་ཆེན་བཅད་པ་དེ་དགལ་ནས་མཆོམས་ཆུང་
 བཅད་པ་མཆོམས་གཉིས་ཆོག་གཅིག་གིས་བཅད་པ་དང་གསུམ་དང་། ལས་བརྒྱུ་ཅུར། མཆོམས་
 ཆེན་དགལ་ནས་མཆོམས་སྤུ་ཆུང་བཅད་དེ་སྤྲུལ་མཆོམས་ཆེན་གཅོད་པའི་ལས་དང་། བཞི་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པ་ནི། མཆོམས་ཆེན་སྤྲུལ་མ་མ་བཤིག་པའི་སྟེང་དུ་མཆོམས་ཆེན་གཞན་དང་། མཆོམས་
 ཆུང་གཉིས་ཀ་མི་འཆགས་ལ། མཆོམས་ཆུང་བཅད་ཟིན་པ་མཆོམས་ཆེན་གྱིས་བསྐྱོར་དུ་རུང་བ་
 དང་། གཉིས་ཀ་གཅོད་དགོས་པའི་ཆེ་ཅིག་ཆར་བཅད་པས་ཆོགས་ཆུང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་
 སྤང་དོ། །དེ་ཡང་མཆོམས་སྤུ་ཆུང་མཆོམས་ཆེན་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་མཆོམས་ཆུང་གི་དག་འདུན་
 ཇི་སྟེང་པའང་མཆོམས་ཆེན་དེ་ལ་སྒྲོ་མཐུན་པ་གཅིག་དགོས་ལ། མཆོམས་སྤུ་ཆུང་མ་དགོལ་བར་
 མཆོམས་ཆེན་གྱིས་བཅིངས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་རྒྱབ་པའི་
 བསྐྱུ་བར་བྱ་བ་དང་། དབྱར་གནས་དང་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་བྱིར་བཅོས་ཀྱི་བྱེད་པར་
 འགའ་ཞིག་ལ་སོགས་པས་བྱབ་ཆེ་བ་རྣམས་སྤུ་མོང་དུ་བྱས་པས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ལུང་པོ་ཡོངས་

ལྷ་མོ་གསུམ་པ་དང་། ལས་བྱུང་ཆུང་བ་རྣམས་སོ་སོར་བྱས་པས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་སྤྱིད་
 པ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མཆོམས་སུ་མཆོམས་ཀྱིས་སྒྲོར་དུ་མི་རུང་དོ། །
 དཀྱིལ་ལའོར་པ་དང་དག་སྒྲོང་མའི་དབྱར་ཁང་དང་བྱོན་པ་དག་ལ་ནི་རུང་དོ་ཞེས་སོ། །ཆོག་
 གཅིག་གིས་མཆོམས་གཉིས་བཅད་པ་དང་། འགྲོལ་དུ་རུང་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པས།
 མཆོམས་དག་འདུན་མཆོམས་དེ་ལ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀོད་ནས་བྱེད་པ་པོ་ལས་མ་ཁན་པོ་
 གཅིག་གིས་མཆོམས་མང་པོ་ཅིག་ཆར་དུ་བཅད་པ་དང་དབྱལ་དུ་རུང་བར་བལྟའོ། །དེའི་ཆེ་ལས་
 བྱེད་པ་པོ་དེ་མཆོམས་གཉིས་ཀ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་དགོས་སམ་ཞེས་དབྱུང་དགོས་ཏེ། ཇི་
 སྐད་དུ། གཅིག་ཏུ་རྒྱང་པ་ཡ་གཅིག་ལ། གཅིག་ཏུ་རྒྱང་པ་ཡ་གཅིག་ན་གཉིས་ཀར་གནས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཆུངས་པས་སོ། །མཆོམས་པོ་ཆེ་དེའི་ནང་ན་བྱིས་པའི་གྲོང་དང་
 གྲོང་བྱིར་ལ་སོགས་ཇི་སྟེད་སྟེར་ཡོད་པའམ་བྱིས་གསར་དུ་བཅུགས་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་མཆོམས་
 དེའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་དེའི་བྱིར་གྲོང་དེར་དག་སྒྲོང་དག་ལའོར་པ་ཡིན་
 ན་ལས་ལ་མ་འདུས་པས་མི་མཐུན་པ་སྤྱིད་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་
 བ་ཡང་གྲོང་དེར་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་མཆོམས་དེ་གཅོད་པ་ལ་མི་ཐེ་ཡང་བྱིས་
 གསར་དུ་མཆོམས་ནང་དེར་ལྷགས་པ་དག་མ་འདུས་ན་ལས་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
 འཕྲིགས་པས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་པ་བརྒྱལ་ལན་ནི། འོ་
 ན་གྲོང་དང་གྲོང་བྱིར་མཆོམས་སུ་མི་གཏོགས་ན་ཆོས་བཅོ་ལྗེའི་ཉིན་དག་སྒྲོང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་
 པས་བཟུང་བ་མ་བཏང་ན་དཀྱིལ་ལའོར་པར་སྒོ་མཐུན་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་
 ན། དེ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་ལྷན་པས་བདེན་མོད་དེའི་དོན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་བྱིས་པའི་
 གནས་སུ་བཟུང་བ་ལ་མི་འཆད་ཀྱི་མཆོམས་ནང་དུ་བཟུང་བ་ལ་འཆད་དགོས་ལ། དཀྱིལ་ལའོར་
 པར་སྒོ་མཐུན་པའི་དོན་ཡང་། སྟེར་གསོ་སྒྲོང་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱས་པའི་གནས་དེ་མ་ཡིན་
 པ་གཞན་སྟེ་མ་དེ་བས་བྱུང་ཆུང་བ་ཞིག་ཏུ་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་གསར་དུ་བྱས་པ་ལ་འདོད་དགོས་
 ཀྱི་མཆོམས་སུ་ཆུང་བཅད་པ་ལ་མི་འཆད་དོ། །ཡང་མཆོམས་ཆེ་ཆུང་གང་རུང་བཅད་པའི་གནས་
 དེར་གསོ་སྒྲོང་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་སྟེར་ནས་དགོས་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་འགྱུར་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལུང་དང་ལས་བརྒྱུ་ཅུ་རེ་ལྟར་མཆོམས་པོ་ཆེ་དང་མཆོམས་ཆུང་
 བཅད་པ་དེར་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཟློད་པའི་ལས་རྣམས་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེར་མི་འགྲུབ་པོ་སྟམ་ན་འགྲུབ་སྟེ། མཆོམས་ཆེ་ཆུང་
 གཅོད་པ་དང་། གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱ་བ་གཉིས་ཀའི་སྒྲགས་ཆོག་ལ་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོག་གིས་ཟིན་
 བར་འདྲ་ཞིང་དེས་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཆོན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་
 དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློ་མཐུན་དང་མཆོམས་བཅད་པ་གཉིས་ཀའི་སྒྲགས་སུ་གསུངས་པས་སོ། །མདོར་
 ན་མཆོམས་ཆེན་བཅད་ནས་དེའི་ཁོངས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་གསོ་སྦྱང་བྱེད་ཀྱང་སློ་མཐུན་གྱུ་བ་ཟིན་
 བས་སྐྱར་མི་དགོས་ལ། མཆོམས་ཆེན་དེའི་ཁོངས་སུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་པར་
 དབྱོད་དགོས་བྱུང་ན་བཟོད་གནས་ལ་སློ་མཐུན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་དགོས་སོ། །གོ་རིམ་
 བྱི་གཞུང་དུ་སློ་མཐུན་སྐར་གསུངས་ཀྱང་ལག་ལེན་མཆོམས་གཅོད་པ་སྐར་མཛད་ན་འགྲིག་ཅིང་
 ཕྱིས་མཛད་ཀྱང་གནས་ཀྱི་སློ་མཐུན་འཛིག་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་ཀྱི་ཆེར་འགོ་བ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིའི་རིགས་པ་དག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན། སློ་མཐུན་ནམ་ཁོ་
 རང་དང་ལུང་མཐུན་བྱིན་རྒྱལས་མ་གཏོགས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་འགོ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་
 མཆོམས་བྱ་ཆུང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡང་མི་ལེགས་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་དག་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི། གནས་དེར་དགོ་སྦྱང་མེད་པ་དང་། ལྟོས་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྒྲིས་པ་
 དང་ཆོ་གས་གྲོལ་བ་སོགས་འགྲོལ་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་ཞར་བྱུང་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་
 པའི་གནང་བ་ལ། སྒྲགས་ཆོག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་ནས་
 གསོལ། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་འདིར། དགོ་འདུན་མཐུན་པས་གསོ་སྦྱང་གཅིག་པའི་གནས་ཀྱི་
 སྟོམ་པས། མཆོམས་ཆེན་བཅད་པ་ལགས་ཏེ། དགོ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་
 འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་བསྐྱུ་བ་དང་།
 དགོ་སྦྱང་རྣམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་བགྱི་བའི་སྐད་དུ། འཆོམས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ།
 དགོ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་གོས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་པའི་གནང་བ་གསོལ་ཏེ། འདི་
 བྱི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་ནས་གསོལ། འདི་ལྟ་སྟེ་ནས། མཆོམས་

ཆེན་པོ་བཅད་དེ། དེའི་སྤྱད་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་འདི་ལྟར་སྟེ་ནས། འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་
 གནང་བ་གསོལ་ན། ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་གནས་བསྐྱུ་བ་དང་ནས། མི་འགྱུར་བའི་
 གནང་བ་སྐྱལ་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག། །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་
 གསུངས་ཤིག། །དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་མཆོམས་ཆེན་པོའི་ནང་
 དུ། དགོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་གོས་དག་དང་། འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནང་བ་སྐྱལ་
 ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། གནས་བསྐྱུ་བ་དང་། དགོ་སྤྱོད་རྣམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པའོ། །བསྐྱུ་བའི་
 དོན་ནི། མི་འབྲལ་ཞེས་པས་བསྐྱུ་བ་ཏོ། །ཆོས་གོ་དོན་ནི། མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་གནས་སུ་
 ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་གསུངས་ལ། མཆོམས་ཁུང་བཅད་པའི་
 གནས་སུ་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱར་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ། མཆོམས་ཆེན་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་
 གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྤྱད་དུ། དེར་གནང་བ་བྱས་
 བ་ཆོས་གོས་དག་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།
 དེར་དེ་བྱས་ན་དེ་ཡིན་གྱི་མཆོམས་བཅད་ཅམ་གྱིས་ནི་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་དང་འབྲལ་སྤྱད་གི་སྐབས་ནས་འཆད་པའི་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཐུན་མོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ལས་ཡིན་ལ། ཅིག་གོས་འབྲལ་སྤྱད་ནས་བཤད་པ་ནི། དགོ་སྤྱོད་རྣམ་པོ་
 དང་། རྒྱུ་པ་འགའ་ཞིག་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་སྟོར་བའི་གནང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཡུལ་དགོ་འདུན་ལ་བྱ་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་བྱ་བའི་བྱད་པར་དང་། དུས་མཆོམས་ཀྱི་
 རང་དུ་གནས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཁོད་པའི་ཆེ་མི་འབྲལ་བའི་བྱད་པར་སོ་སོ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 བཞི་པ་བརྒྱལ་ལན་ནི། འོ་ན་མཆོམས་ཆེན་དང་མཆོམས་ཁུང་གཉིས་སྐྱག་ཏུ་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ།
 ཆོས་གོས་མཆོམས་ཁུང་དུ་བཞག་ནས་མཆོམས་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ན་འབྲལ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་གཉིས་མཆོམས་སོ་སོ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། དཀྱིལ་
 འཁོར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་འཁོར་ནི་མཆོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆོམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ་

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་འཆམས་ཆུང་འདིའི་ནང་དུ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བགྱིས་ན།
 མཆམས་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལས་བརྒྱུ་ཅུ་ལས། མཆམས་སུ་ཆུང་
 གི་ནང་ནས་ཕྱིར་བུང་སྟེ་མཆམས་ཆེན་པོར་གནས་མལ་བཤམ་ནས་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བྱིན་
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆམས་ཆེན་གཅིག་གི་ནང་ནས་མཆམས་ཆུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཆོ།
 གཅིག་གི་ནང་དུ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བགྱིས་པས། མཆམས་སུ་ཆུང་གཞན་གྱི་ནང་དུ་གནད་
 བ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆམས་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བགྱིས་ན།
 བགྱིས་བ་དེ་ཉིད་མཆམས་དེའི་ནང་གི་མཆམས་ཆུང་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་
 བ་གོ་རིམ་ནི། མཆམས་ཆེ་ཆུང་མ་བཅད་པའི་གནས་སུ་ནི་རང་རང་གི་ས་མཆམས་སུ་བཤད་བ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་འབྲལ་བའི་འཆམས་ཟིན་པས། དེར་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བགྱིད་པའི་ཚུལ་གསུངས་
 བ་མེད་དོ། །འདིར་གནད་བ་སྦྱོན་བ་ཞེས་པའི་མིང་ལ་འབྲལ་ནས་སྦྱོན་ལས་སུ་བྱེད་བ་མི་འཐད་
 དེ། བྱེད་བ་པོ་དག་འདུན་དང་བསྐྱབ་བྱ་ཐ་དད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསོལ་བ་གདབ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་དག་འདུན་ལ་སྦྱོན་བར་འདོད་ན་ནི། ཆོག་ས་ཀྱིས་ཆོག་ས་ལ་ལས་འཆགས་
 བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་འཕགས་བ་ཐོག་ས་མེད་ཀྱིས། གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་
 བྱ་བའི་ནང་དུ་བསྐྱས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ལས་གང་དུ་བྱ་བ་ཞར་བུང་དང་བཅས་བ་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་བ་དེར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་བར་གལ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ལ། སྒྲུལ་བ་མ་
 ཐོབ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་། ཐོབ་བ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་ཆོག་། ཡན་ལག་ཉམས་བ་
 ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཆོག་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། ཆོག་ས་སྒྲུལ་མའི་ཆོག་དང་། ཆོག་ས་ཕྱི་མའི་
 ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ། དག་བསྟེན་གྱི་ཆོག་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་ཆོག་འོ། །

དང་པོ་ལ། དག་བསྟེན་དངོས་ཀྱི་ཆོག་དེའི་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲགས་
 ཀྱི་ཆོག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅུན་བ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། སུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་རྒྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་
 མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ།
 ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དག་འདུན་ལ། བདག་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་དག་བསྟེན་དུ་བཅུན་པས་

བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། བྱད་པར་ནི་གསུམ་པ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་བརྗོད་
 ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། མཐར་ཐུག་མུ་ཙམ་འདས་པ་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་
 གནས་སྐབས་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའོ། །བསྟན་པའི་དོན་ནི། གང་ཟུག་རྒྱུད་པའི་
 ལས་ཀྱི་སྒྲོམ་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོག་དོན་ནི། འདི་ལ་སོ་ཐར་སྒྲོམ་པའི་ཐུན་མོང་གི་བར་ཆད་
 རྣམས་དང་མི་ལྟན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དངོས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 གང་ལ་སྒྲུབ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། བསྟན་བར། བྱིས་པའི་སྒྲོམ་པ་རང་གིས་སྒྲུབ་ཀྱང་སྒྱེ་ལ།
 གཞན་ལས་སྒྲུབ་པ་བཟང་བར་བཤད། དགོ་བསྟོན་གྱི་སྒྲོམ་པ་བརྒྱུད་པར་ཡུལ་དགོ་བསྟོན་
 ལས་ཀྱང་ལེན་དུ་རུང་བར་བཤད་ཀྱང་། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དགོ་སྒྲོབ་
 ལས་ལེན་པ་ཡིན་ལོ། །སྒྲུབ་སྒྲུབ་གསུམ་འཛིན་པའི་དགོ་བསྟོན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དགོ་བསྟོན་གྱི་
 སྒྲོམ་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་དགོ་བསྟོན་གྱི་སྒྲོམ་པ་མཆོན་ཉིད་པར་འདོད་པ་སྒྲུལ་
 མེད་ལ། ཉི་འོག་པ་དང་། མདོ་སྒྲེ་པ་དེ་དགོ་བསྟོན་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ཡང་། སྒྲུབ་སྒྲུབ་
 འཛིན་པའི་དགོ་བསྟོན་གྱིས་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་བྱས་པས་དགོ་བསྟོན་མཆོན་ཉིད་པར་འདོད། བྱེ་
 ཐུག་ཏུ་སྒྲུབ། དགོ་བསྟོན་གྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་ན་དགོ་བསྟོན་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད།
 དགོ་བསྟོན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲུབ་གཅིག་སྒྲོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཆེ་བ་དང་། ཡོངས་རྫོགས་གཉིས་
 ལས། རིགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷས་བྱེ་བའི་དགོ་བསྟོན་དེར་འགྱུར་བ་ལ་ནི། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགོ་
 བསྟོན་བགྲང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ། རྣམ་པ་བརྒྱུད་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ན་ཉི་ཆེ་བ་དང་མ་ཆད་པ་
 ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོན་པ་ལས། སྒྲུབ་གཅིག་སྒྲོབ་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་གི་ཐ་
 སྒྱུད་ཅམ་གསུངས་ཀྱང་། ཆོ་ག་མ་གསུང་ལ། འདུལ་བ་ལས་ནི། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགོ་བསྟོན་
 གྱི་ཆོ་ག་ཁོ་ན་བཤད་ཀྱི་དགོ་བསྟོན་གྱི་ཐ་སྒྱུད་དང་ཆོ་ག་གཉིས་ཀ་མ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་གསོ་སྒྲོབ་བཤད་པ་ལ། ལྷགས་ཆོག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་
 རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ། ཀྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་པ་ནས། དགོ་འདུན་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་

མཆིའོ། །བདག་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སང་ཉི་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བསྟེན་གནས་པར་བཅུན་པས་
 བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
 གཉིས་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། གཙོ་བོར་ནི་དགོ་བསྟེན་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་བའི་ཅུ་བ་གསོ་
 ཞིང་སྟོན་པ་སྟོང་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་གསོ་སྟོང་ཞེས་བྱའོ། །བསྟེན་པའི་དོན་ནི། གང་ཟག་
 གི་ལས་ཀྱི་སྟོམ་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཆོག་གི་དོན་ལ། གང་ལ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཡང་ལས།
 དགོ་བསྟེན་གསོ་སྟོང་ལ་གནས་པ་ཡན་ཆད་ལས་ལེན་པར་བཤད་ཀྱང་། ཡོད་པར་སྟོབ་པའི་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་ལ། དགོ་སྟོང་ལས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བའི་དུས་ནི། ཞག་ཕྱི་མའི་ཉི་མ་ཤར་
 དུའོ། །འདིའི་ཆོག་ །འདུལ་བའི་གཞུང་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། དགོ་
 བསྟེན་གྱི་རུང་མཐུན་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་སོ། །འདི་ན་ཁ་ཅིག་ །
 བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དགོ་བསྟེན་ལས་དམན་པ་འདོད་པ་དང་། རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་
 བགྲང་བའི་ཆོ། བསྟེན་གནས་ཐོག་མར་འདྲེན་པ་ནི། གཞུང་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། བསྟེན་
 གནས་དགོ་བསྟེན་གྱི་གསོ་སྟོང་ཡིན་པ་མ་ངས་པ་བཞིན་དུ་གྲུ་ཆོམ་དུ་སྟོས་པའོ། །འོན་ཀྱང་དགོ་
 བསྟེན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་གནས་མི་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། གཞན་ལ་འང་བསྟེན་
 གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྒྲུབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །བརྒྱལ་ལན་ལ།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་རྩོམ་པོ་ཆེན་པོ་རྗེའི་བྱུག་ལེན་ཡིན་ཟེར་ནས་རི་སྒྲིང་
 འཆོའི་བར་གྱི་ཉ་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་ལ། བསྟེན་གནས་དུས་ཅིག་ཏུ་ལེན་པའི་ཆོག་མཛད་དེ། དེ་
 ལས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་མི་སྟེ་བར་རྩོམ་པ་དགོངས་པ་མིན་མཆི་ཞེས་གསུང་དོ། །འདི་
 ལ་ལྟར་ར་བ་ན་རེ། རྩོམ་པ་དགོངས་པ་མིན་མཆི་ཞེས་ཟུར་ཟ་བ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་མ་དགོངས་
 པ་མིན་མཆི་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
 རེ་ཞིག་ཅི་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཏུ་སྟོམ་པ་མི་སྟེ་བར་གཟིགས་ནས། ཉིན་
 ཞག་པའི་སྟོམ་པ་བསྟེན་ནས། འོན་ཏེ་དབང་པོ་འདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་ཉིན་ཞག་པའི་སྟོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་སྤང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྲང་དེ་ལྟར་བརྟག་ག་ལ་རུས།
 ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ལ་ཡང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས།

དེ་ལྟར་གཉེན་རང་ལུགས་ལ། ལོ་གཅིག་གི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་བྱུང་ངོ་ཅག་ལ་བསྐྱུང་བའི་སྒྲུབ་
 བ་དུས་གཅིག་ལ་སྒྲུངས་པས་སྒྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཆེས་གསལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་
 འཐད་དེ། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རི་སྒྲིད་འཆོའི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་གྱི་བསྟེན་གནས་དུས་གཅིག་ཏུ་
 སྒྲུངས་པས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་མ་མེད་པའི་ལུང་དང་འགལ་ཏེ། རི་སྒྲིད་དུ། བཅའ་མི་ལངས་བར་
 དུ། བར་པར་གཞན་ལས་ཞོད་བར་བྱ། ཞེས་པ་ཅུ་འབྲེལ་དང་། གནས་འཛོགས་གི་མདོ་ལས་
 གྱུང་། དུས་གྱི་བྱུང་བར་འཆད་པ་ན། སང་ཉི་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ཞེས་པའི་དེས་བཟུང་འབྱུང་བ་
 དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་ལྟར་ན། རི་སྒྲིད་འཆོའི་བར་དུ་ཞེས་སམ། ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅག་གི་
 ཞེས་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་
 གསུམ་གྱི་བསྟེན་གནས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུངས་པའི་ཁྱིམ་པ་སྒྲུབ་པ་གཞན་དང་མི་ལྟན་པ་དེའི་རྒྱུད་
 ལ། ཆེས་གཅིག་གི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་སམ། མ་སྒྲུབ། སྒྲུབ་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ།
 ཆེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་དམ། མེད་ན་ཅི་ཞིག་བསྐྱུང་། ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་
 དུས་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཆེས་ཅན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ། སོ་ཐར་སྒྲུབ་པའི་ཐོབ་རྒྱུ་གང་གིས་གྱུང་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བསལ་ཁས་སྒྲུངས།
 བྱུང་བ་ཆད་མས་བྱུང་བོ། །བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུངས་པའི་ཉིན་མ་སྒྲུབ། དེ་ནས་ཞག་
 བདུན་སོང་བ་ན་སྒྲུབ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ལ་མ་སྟོས་པར་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཆེས་བཞེད་
 གང་གྱི་གནས་སོ། །ཅུ་བའི་ཏྲགས་དང་པོ་ཁས་ལེན་ན། ཆེས་གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་དུ་དེ་
 འདྲའི་ཁྱིམ་པ་དེས་བསྟེན་གནས་བསྐྱུང་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐུག་མེད་དུ་
 ཐལ་ཞིང་། མི་དགོས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲུབ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ། དེ་དང་འགལ་
 བའི་ཉིན་སྟོང་བསྐྱུང་མི་དགོས་པ་ནི་ཆེས་ངོ་མཆར་བའི་གནས་སོ། །ཡང་བསྟེན་གནས་སྒྲུབས་
 གཅིག་ཏུ་སྒྲུངས་པའི་དགོ་བསྟེན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་གནས་དེ་ཞག་ཕྱི་མའི་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་གཏོང་
 ངམ་མི་གཏོང་། གཏོང་ན། དེས་དུས་བཟང་ཏིང་མ་བྱུང་བའི་ཆོ་བསྟེན་གནས་བསྐྱུང་མི་དགོས་
 བར་འབྱུང་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་བཏང་། ཏིང་མ་མ་སྒྲུངས་

པའི་ཕྱིར། མི་གཏོང་ན། དེ་འདྲའི་དུས་ཀྱི་བསྟོན་གནས། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རང་གི་གཏོང་རྒྱས་མི་གཏོང་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་དགེ་བསྟོན་དེ་
 བསྟོན་གནས་བསྐྱེད་པའི་དུས་མ་ཡིན་པ་ན་བསྟོན་གནས་ལ་སྟོས་པའི་ཅུ་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་
 གྱིན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཉམས་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་
 ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་སྒྲུབ་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བྱུང་བར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་གཞི་རྒྱུ་རང་ལུགས་ལ། བསྟོན་གནས་རི་གྱིན་འཛོའི་བར་དུ་མི་གཏོང་བ་ནི་ཆེས་བཞད་
 གཏུག་ཀྱི་གནས་སོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་ཆོག་འདི་ལ་དཔགས་ན་ཉིན་ཞག་གཉིས་ནས་བརྒྱུ་ལ་
 སོགས་པར་བསྟོན་གནས་སྤངས་ན་སྟེ་བ་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་ལ། འོན་ཀྱང་ལུང་ལས་མ་
 གསུངས་པས་ལག་ལེན་དུ་མི་འགལ་ཞེས་པར་སྤང་ངོ་། །གསུམ་པ་ཁས་སྤངས་པ་དང་ཡང་
 འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟོན་གནས་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་དོན་ནི། བསྟོན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞག་གངས་ཉི་ཆོ་བ་དང་རི་གྱིན་
 འཛོའི་བར་དུ་ཁས་སྤངས་ན་མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉིན་ཞག་པའི་སྒྲུབ་པ་གསུངས་པ་མིན་གྱི་
 དབང་པོ་དམན་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ངོར་བྱས་ནས་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་པ་བསྐྱེད་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བསྟོན་གནས་ཞག་མང་པོར་སྟེལ་ནས་
 ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག་ལ། སྦྱོར་པའི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་འོ། །དང་པོ་
 ནི་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཆོ་ག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 དགེ་འདུན་ལ་ཁུ་བ་དང་། མཁན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱགས་ཆོག་ནི་
 གྲགས་ཆེ་བས་མ་བྲིས་ལ། དེའི་དོན་རྣམས་པར་བཤད་ན། དགོས་པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་གིས་མི་རྒྱས་
 སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་སྤངས་ཤིང་། རོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །
 བསྐྱེད་པའི་དོན། གོང་དུ་ཁུ་ལན་དང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི།
 མཚམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལ་ཁུ་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཐ་
 དང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མཛོན་པར་བརྟགས་ཏེ་ལས་བྱེད་ན་ཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་དང་། དེའི་

འགྲེལ་པར། འདིར་ལས་ཞེས་སྒྲིམ་པས་ནི་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་མཐུན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ལས་སུ་བྱ་བ་ཐ་ན་རབ་རྒྱུང་བ་ལ་ལྷོས་པ་ཞུ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱན་བསྟོལ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེང་སང་ཐུག་ལེན་དུ་བྱེད་པ། ལས་གྲུལ་དེ་ན་འཁོད་པའི་དགོ་འདུན་ལ་ཞུ་བ་ནི་
 བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། ལས་གྲུལ་དེ་ན་འཁོད་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དེ། བར་ཆད་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱིས་དག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་བྱིར་དང་། མཁན་པོ་ནི་དགོ་འདུན་ལ་ཞུ་བ་
 པོ་ཡིན་གྱི་ཞུ་ས་ཡུལ་གྱི་དགོ་འདུན་དུ་མི་གཏོགས་པའི་བྱིར་དོན་སྦྱི་མ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 གཞུང་ནས་བཤད་པའི་དོན་སྦྱི་འཆར་ལུགས་ནི། བར་ཆད་དྲི་བ་ནི། དད་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་
 དབུས་སུ་འདྲི་དགོས་པ་མ་ཡིན་པས། མཁན་པོ་ཉིད་དུ་བྱོགས་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་གཅིག་པུས།
 བར་ཆད་དྲིས་ནས་དག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། རང་གི་དགོ་བསྟེན་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ནས། ཞུ་བ་བྱེད་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་བདུན་ལྷན་ཞིག །དགོ་འདུན་ལ་ཞུར་བཅུག་པ་ཡིན་ལ། དགོ་སྒྲོང་དེས་ཀྱང་
 མཁན་པོ་མ་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པའམ། གནས་ཁང་སོ་སོ་ལ་འཁོད་པ་
 ལ་ཡང་རུང་། བསྐྱབ་བྱ་དེ་བྲིད་ནས་ཞུ་བ་ཡིན་ལ། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བ། དེའི་འོག་རྒྱ་
 མཁན་པོར་བྱོགས་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ། དེས་དེ་རབ་རྒྱུང་བ་ཉིད་
 དུ་བསྐྱབས་ནས། དེའི་འོག་རྒྱ་དགོ་ཚུལ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་ལ་གཏད།
 དེས་དེ་དགོ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྐྱབ་ཅིང་། དགོ་སྒྲོང་གཞན་ཞིག་གིས་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་
 པའི་དུས་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དགོ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པ་ལ་ཡང་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འགྲེལ་པར། གང་གི་ཆེ་དགོ་འདུན་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་སྒྲོང་དག་རང་རང་གི་གནས་ཁང་ན་གནས་
 པའི་ཆེ་གནས་ཁང་སོ་སོར་སྒྲེ་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ཞུ་བར་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རྒྱགས་ཆོག་ལས་ཀྱང་དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྐབས་
 འདིར། རབ་རྒྱུང་བའི་ཞུ་བ་འབུལ་བའི་ལས་དེ། གལ་ཆེ་ཞིང་ཆོགས་ཚུང་བར་སྒྲུང་བ་ལ་དེང་
 སང་སྒྲིམ་སྒྲུ་འཛོག་པར་སྒྲུང་ངོ། །ཡང་མཆོམས་མེད་པའི་སར་ནི། རི་སྐད་དུ། ལས་ལ་
 རྩིག་པ་མཆོམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩིག་རྒྱན་གཅིག་གིས་བསྒྲོར་བའི་ནང་ན་དགོ་
 འདུན་གང་ཡོད་ལ་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་ཆོག་ནི། བཅུན་པ་ལམ་སློབ་དཔོན་ནམ་
 མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བཅུན་པ་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་གྱི།
 བཅུན་པ་བདག་གི་མཁན་པོ་མཛད་དུ་གསོལ། བཅུན་པ་མཁན་པོས་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་
 བགྱིའོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་གསུམ་པ་ལ་མཁན་པོ་མཁན་པོས་ཞེས་བཟོད་དོ། །མཁན་པོར་
 གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་ཆོག་ནི། དགོས་པའི་དོན་ནི། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་
 དང་། ནད་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱོ་བྱ་བའི་བྱིར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱས་པའི་དོན། སྤར་བཤད་ཟེན་
 ཏོ། །ཆོག་གི་དོན་ལ། རབ་བྱུང་དང་། བསྟེན་རྫོགས་དང་། དག་སློབ་མ་གསུམ་ལ་མཁན་པོ་
 བཤད་ཅིང་། དག་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་མཁན་པོའི་བཤད་པ་མེད། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
 མཁན་པོ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་
 མཁན་པོ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །མཁན་པོ་དེའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི། སྤྱིར་སྒྲ་
 དང་ཁ་སྒྲ་བྲེག་པ་བྱེ་བྲེག་གཙུག་ལུན་བྲེག་གོ་ཞེས་དེས་ནས་སྟེར་ན་བྲེག་པ། ཏྲགས་དང་ཆ་
 ལུགས་སྦྱིན་པ། མཚན་མ་ཆོར་བ་བཏྲག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་དག་
 སློང་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་འབྱུང་ཅིང་། ཏྲགས་དང་ཆ་ལུགས་སྦྱིན་པ་ནི་རང་གིས་དེས་པར་བྱེད་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་དུ་འདིར་ལུང་བཟེད་སྦྱིན་པ་མ་བཤད་པས་མདོ་ཅུ་བར་ཡང་མི་འབྱུང་ལ།
 ལས་བརྒྱ་ཅུར་དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོས་ལུང་བཟེད་དང་། གོས་དུར་སྦྱིག་དག་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞིང་།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་ལེན་ལ་གདིང་བ་དང་། ཚུ་ཆགས་ཀྱང་སྟེར་བར་མཛད་མོད། གཞུང་
 འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་མེད་དོ། །སྐབས་འདིར་གོས་སྦྱིན་པའི་ཆོ། གོས་ཕྱག་པ་ལ་འགོལ་བ་དང་།
 ལག་པ་སྟེང་འོག་ཏུ་བསྟོལ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ནི། གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོ་ཡིན་གྱི། འདིར་
 ཆོག་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྟེར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་སོ། །བྱིན་ནས་ཀྱང་མཁན་པོ་རང་ཉིད་
 གྱིས་བསྟོན་དགོས་ཤིང་། ཕྱག་ལེན་ལ་གཞན་ལ་བཅོལ་བར་སྤང་དོ། དེང་སང་སྟོད་གཡོགས་
 དང་སྤྱད་གཡོགས་གཉིས་ཀ་མཁན་པོས་བསྐྱབ་བྱའི་སྟེང་དུ་བལྟ་བས་ཏེ་གཡོགས་པ་ལ་ནི་བསྟོན་
 པའི་དོན་མ་ཆང་བས། ཡང་ན་མཁན་པོ་རང་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟོན་པར་བྱ། ཡང་ན་གཞན་
 ལ་བཅོལ་བ་བྱའོ། །འདིར་མེ་ཏྲག་འཐོར་བ་དང་། སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི་ཕྱག་ལེན་ལ་སྤང་

གང་ཟག་ལའང་འདི་སྒྲེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་པ་དང་མ་སྒྲེས་པ་གཉིས་ལའང་འདི་
 རྒྱད་ལ་ལྟན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་བསྟེན་དང་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་
 ལེན་པར་འདི་རྒྱད་པ་སྟེན་པས་ཀྱང་སྒྲེ་ལ། དེ་འདྲ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཡིན་ལ་ཅུ་བའི་སྒྲུལ་པ་
 བསྐྱར་རྒྱ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྒྱིར་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་ཚང་དགོས་ཀྱང་
 ལྷུང་བཟེད་མེད་པ་འདི་མི་སྒྲེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ན་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །བཀལ་ལན་ནི། འདི་མ་སྒྲུངས་པར་ཡང་དག་ཚུལ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སྒྲེ་བར་
 བཤད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་མི་ལྟན་པ་ལ། སྒྲུལ་པ་མི་སྒྲེ་བ་ཡིན་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱིས་པ་དང་མུ་སྟགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ལ་ཡང་མི་སྒྲེ་འོ་ཞེས་སོགས་དེའི་
 ཆེ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པར་མེད་པས། དེས་བསྟེན་རྫོགས་ལུལ་ལམ་ཉམས་པའི་
 ཆེ་དེ་ལ་རབ་བྱུང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རབ་བྱུང་ཟུར་དུ་མ་སྒྲུངས་ཀྱང་
 བསྟེན་རྫོགས་གྱི་ཞར་ལ་ཐོབ་པར་སྒྲུ་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོན་ཆོག་གི་ཆེ་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་
 རྟགས་ཆོག་སོ་སོ་བྱེད་ས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དག་ཚུལ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ། རྟགས་ཆོག་དང་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་
 རྟེ། རི་སྐད་འཆོའི་བར་དུ། ཀྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ནས།
 ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་རི་སྐད་འཆོའི་བར་དུ་དག་ཚུལ་
 དུ་བཅུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ། ལན་གསུམ་བརྗོད། གསུམ་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། མཐར་ཐུག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་དང་།
 གནས་སྐབས་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུའོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། རྩར་བསྟན་
 ཟེན་ཏོ། །ཆོག་གི་དོན་ལ་ཡུལ་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྒྲུལ་པ་དང་ལྟན་པ། ལྟ་མཚན་
 མཐུན་པ་ཐ་སྟོད་གསུམ་དང་ལྟན་པ། ས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ། བྱེ་བ་ན་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་
 སུ་མ་སོང་བ། གཞུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཞིང་མི་སྒྲུང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ། མཚམས་གཞན་
 ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དག་སྟོང་ཆོས་བདུན་ལྟན་གཅིག་དགོས་ལ། བསམ་པའི་བྱེད་པར་

ནི། རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་ཀུན་སྒྲིབ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་ལྷན་ན་མཚན་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུ་གྱི་ཀུན་
 སྒྲིབ་ནི་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་མི་ལྷན་པ་མི་སྤྲོད་དེ། སྤྱུ་བས་འགྲོ་ཚྭ་བྱེད་དུ་དགོས་པའི་
 བྱིར། འདིར་ཁ་ཅིག །འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སོ་བར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ། དམན་པའི་བྱང་འདས་
 ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཁོ་ན་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དེགས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འདུལ་བ་ལས། སྤྱིར་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བཤད་ཀྱི་དམན་པའི་
 བསམ་པ་ཁོ་ན་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་། སྤྲོ་ན་མེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་དང་། སུམ་བརྒྱ་པར་དག་ཚུལ་བརྒྱལ་
 ཞུགས་ཚུ་ལོན་ཅིག་པ་དང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཔལ་ནོད་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པས་ལུང་དང་འགལ་བའི་བྱིར། དེགས་པ་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བའི་སྤྱི་
 སྒྲིབ་ཐེག་པ་བྱན་མོང་གི་སྤྱི་སྒྲིབ་ཡིན་པ་མ་གཤིས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་དག་ཡིན་པའི་བྱིར།
 །ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་འཕོགས་པའི་ཆོག་བྱེད་པའི་ཆོ་
 དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར། ལུང་ར་བ་ནི། དག་ཚུལ་དང་།
 བསྐྱེད་རྫོགས་གང་ཡིན་ཡང་དེས་པ་ལྷ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དེགས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དག་སྒྲིབ་ལ་དེས་པ་ལྷ་བྲལ་དགོས་པར་བཤད་ཀྱི་དག་ཚུལ་
 ལ་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་བར་ཡན་ལག་རྒྱལ་དབྱེ་བ་ཡོད། །ཅིས་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་
 ཡན་ལག་དེས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ལུ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། རྒྱུད་ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་
 དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དགོངས་པ་བརྟག་དགོས་ལ། ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་མི་
 འཆགས་པ་ལ་དགོངས་ན་ནི། དེགས་པ་མ་ཡིན་སྟེ། འདི་དག་འདུན་གྱི་ལས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 བརྒྱལ་ལན་ནི། དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་མཁན་པོས་བསྐྱོས་པ་གཅིག་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 མཁན་པོ་མེད་པར་དག་ཚུལ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་
 ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཕོག་ན་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དག་ཚུལ་ཟིན་མ་ཐག་
 ཏུ་ཡོ་བྱད་བཞི་བྱིན་གྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུང་དང་གཞུང་འགྲེལ་གང་ལས་ཀྱང་
 མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་དག་ཚུལ་ལ་འཆང་འབྲལ་གྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར།

འོ་ན་ཁྱེ་བ་མང་ཤོས་སུ། དག་ཚུལ་ལས་ནི་དག་སྒྲོང་དང་དག་ཚུལ་པའི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་གསུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུང་མ་དག་པར་མངོན་ཏེ། དག་ལེགས་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་གཏན་ལ་ལབ་པའི་ཁྱེ་བ་ཁ་ཆེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་བུ་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཆོག་སྒྲིམ་དག་སྒྲོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་ལ། སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས།
དང་པོ་ལ། མཁན་པོའི་བྱ་བ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁན་པོ་ཡོད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། མཁན་པོ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོན་པ་དང་། ལྷ་
ལྷགས་ནི་ལྷ་རྩ་གཅིག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ལྟར་བ་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་
གཅིག་དགོས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ཡོན་པར་ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲོ་བ་དང་མགུ་
བར་བྱ་བ་སྒྲོད་པ་དག་གིས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། གནས་སྟེན་པ་
དང་། དག་ཚུལ་ནི་བར་བཞག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། བྱེ་བ་དག་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་
མཐུན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གནས་དབྱུང་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་རང་
བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་དང་། འགོ་བ་གཞན་དུ་གཟུགས་བསྐྱར་བ་དང་། མཚན་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་
ནི་སྒྲེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་ལུང་ཁྱེ་བར་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ངོས་ན་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་
སྒྲོན་མེད་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་དག་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་ནི་མི་སྒྲེའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། མཁན་པོ་ལ་ཁ་སྒྲོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྟན་པ་མི་དགོས་ཤིང་།
མཁན་པོ་དང་། གསང་སྟོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཆོ་ཡང་དེ་གཉིས་ཁ་སྒྲོང་དུ་ངེས་པར་དགོས་པའི་
བཤད་པ་མེད་དོ། །མཁན་པོ་དེའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི། ལས་བྱེད་པ་དང་། གསང་སྟོན་པ་དང་།
ལས་དེའི་གནས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་དག་སྒྲོང་དག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བྱ་དེ་དག་གིས་
ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ། ལུང་བ་ཡོད་ན་བཤགས་པ་དང་། བསྐྱམས་པ་དང་།
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བྱིར་བཅོས་ཏེ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེང་སང་བྱག་ལེན་ལ། མཁན་པོ་ནི་ད་
དུ་ཕྱོགས་པ་དེས་དག་འདུན་རྣམས་ལས་གྲལ་ལ་འདུས་པའི་ཆོ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ནི།
བསྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཉམས་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཞུང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་

དེ་ལ་ནི། མདོ་དང་ལས་བརྒྱ་ཅུ་ནས་གསུངས་པའི་དོན་སྤྱི་འཆར་ལུགས་གང་ཡང་མི་སྤྱད་པའི་
 བྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པའི་དགོ་སྤྱོད་དེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགོ་སྤྱོད་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་གནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱུ་བ་བྱ་དེ་རང་ཉིད་ལ་མཁན་པོར་
 གསོལ་བ་འདེབས་སུ་བཅུག་ནས་དེའི་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་། ལྷ་བཟེད་ཀྱང་དགོ་
 འདུན་ལ་བསྟན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །འདིར་ལྷ་བཟེད་མཁན་པོ་རང་ཉིད་ལ་བསྟན་
 མི་དགོས་ཏེ། ལྷ་བཟེད་བསྟན་པ་མཁན་པོའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར་། འོན་ཀྱང་མཁན་པོ་རང་
 ཉིད་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་། བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་མི་འགྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་གྱིས་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་
 བྱིར་། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷ་བཟེད་བྱིན་བརྒྱབས་བྱེད་ཚུལ་འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་མཁན་
 པོ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་མེད་པ་ལ་ནི། ལས་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་ལྷ་བྱ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་
 བྱ་བར་དོན་གྱིས་ཐོབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལས་བྱེད་པའི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་ལ། གསང་སྟོན་བསྟོས་ཏེ་བར་ཆད་དྲིར་
 གཞུག་པ་དང་། རང་ཉིད་གྱིས་བར་ཆད་དྲི་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་ཆེ་བས་
 མ་བྱིས་ལ། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་ནི། སྤྱོད་ཏུ་དྲིས་པས་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་མེད་
 བདེན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་མང་པོ་དང་ལྷན་པས་བདེ་བ་ལ་རེག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །
 བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། གསང་དང་ཞེས་པས་ཏེ་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །ཆོས་དོན་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་
 པ་ལ། འདིར་གསང་སྟེ། སྟོན་པ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བར་ཆད་
 མ་དྲིས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་། ཁ་ཅིག་བྱིས་པས་ཀྱང་གསང་སྟོན་རུང་ཞེས་ཟེར་བ་
 ནི་མི་འཐད་དེ། དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་མ་བསྟོས་པར་གསང་སྟོན་དུ་མི་འགྲུར་པའི་བྱིར་དང་
 བར་དུ་འོང་བ་ཞུ་མཁན་དགོ་སྤྱོད་ཞིག་དེས་པར་དགོས་པའི་བྱིར་། གསང་སྟོན་གྱིས་སྤྱོད་ཏུ་བར་
 ཆད་དྲི་བའི་ཆེ། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་བྱི་རོལ་དུ་སྤྱོད་སྟེ་དྲི་བར་བཤད་པས། དགོ་འདུན་ལ་ཞུས་
 བས་འགོ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལས་གྲུལ་ནས་མི་སྤྱོད་པར་འགོ་བའི་ལྷ་བྱེད་དུ་འགྲུར་པའི་
 བྱིར་། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་གནང་

བ་བྱིན་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཏང་བ་ལ་མ་སྒྲིལ་པར་འགོ་བའི་ལུང་བྱེད་གྱི་དོན་མེད་པའི་བྱིར། དེ་
 ལྟར་གསང་སྟོན་གྱི་བར་ཆད་དྲིས་ནས་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུས་པའི་འོག་རོལ་དུ། བསྐྱབ་བྱ་དེས་དགོ་
 འདུན་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འདེབས་དགོས་ཏེ། སྒྱིན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འདི་ནི་བསྟོན་རྫོགས་དངོས་གཞིའི་ལས་ཆགས་པ་ལ་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་ཏེ། སྒྱིན་པའི་ལས་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསྐྱོ་བའི་ལས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསྐྱོ་བའི་ལས་
 ལ་སྒྲོ་བ་དྲི་བ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ་གའི་ཆོག་ཟུར་
 ལས་ཀྱང་། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགོ་འདུན་ལས་བསྟོན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ན་ཞེས་འབྱུང་
 བའི་བྱིར་དང་། འདི་ལ་དམིགས་བསལ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། འདིར་སྒྲགས་ཆོག་དེ་ཉིད་བྱི་
 བར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལས་བྱེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བར་ཆད་དྲི་བ་ལ། དགོ་འདུན་ལ་གནང་བ་ཞུ་བ་དང་།
 བར་ཆད་དྲི་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བར་དུ་དྲི་བྱིར་དང་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་བསྟན་པའི་གསོལ་
 བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དེའོ། །སྒྲགས་ཆོག་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་མ་བྲིས་སོ། །བར་ཆད་དྲི་བ་
 དངོས་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཞིག་ཞེས་སོགས་ཏེ། གྲགས་ཆེ་བས་མ་བྲིས་སོ། །འདི་ཡན་
 ཆད་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཆོགས་སུ་མ་འོངས་པ་ཉིད་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ཡན་ཆད་དུ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་བྱ་
 བའི་ལས་ཐབས་ཐམས་ཅད་དགོ་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་གི་ལས་ཡིན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་
 ལས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་བར་ཆད་གྱི་ངོ་བོ་རྫོགས་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་
 བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཁྱོད་གྱི་བདེན་པའི་དུས་ཞེས་པ་བདེན་པར་སྒྲུ་བའི་དུས་ཡིན་པའོ། །བྱུང་
 བའི་དུས་ཞེས་པ། བཞི་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྒྲུ་བའི་དུས་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་བཤད།
 ལྡན་ཆོགས་འགྲེལ་བ་ལས། བྱུང་བ་ནི་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོག་གི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་
 དོར་བར་བྱ་བ་ནི་བྱུང་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་དུས་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱས་པ་ནི་གཞན་གྱི་
 རྒྱལ་སྤིང་ལས་མཐུས་བཀུག་པའོ། །རྟེན་བཙུན་ནི་གཏའ་མར་བཞག་པའོ། །ཁྱོད་པ་ཅན་ནི།
 སྒྱིན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ནས། དེའི་སྒྱིན་པ་གསོ་བ་མ་རྒྱས་པས་ཁྱོད་པ་དང་བཅས་པའོ། །
 བཙོངས་པ་ནི་གཞན་ལ་ནོར་གྱི་ཆེད་དུ་བཙོངས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱེགས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་

དག་པོའི་དངོས་པོར་གནས་ཀྱང་གཞོན་པའི་ལས་མི་ཚུམ་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོན་པའི་ལས་
 བྱེད་པ་ནི། དེ་ཚུམ་པའོ། །སྒྲིན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་བར་ཆད་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་
 དྲི་བ་འོག་མ་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལན་བདུན་ལེན་དུ་གནང་
 བའི་ཕྱིར་འདིར་བསྐྱབ་པ་ལེགས་པར་སྤུལ་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བམ་
 པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པ་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་ནས་སྒྲར་ཡང་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཕྱག་ལེན་བྱེད་པ་
 ནི། འདུལ་བ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བམ་པར་འབྱུར་བའི་ལྷང་བ་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་
 འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་ལ་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བམ་པ་འཆབ་
 མེད་དུ་བྱུང་བ་ལ་ནི་སྤུལ་ནས་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མི་དབྱེད་པའི་ས་ནས་ཕྱིར་
 འོངས་པ་ནི་དེའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ད་ལྟ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་
 སོགས་ནི། ཆོག་སྒྲུ་མ་མེད་པའི་ཉེས་བྱས་ལེགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་སྒྲེ་བའི་བར་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །
 མ་ཁན་པོའི་མིང་ཅི་ཞེས་པའི་ལན་དུ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་མ་ཁན་གྱི་མ་ཁན་པོ་དེའི་མིང་སྒྲོས་དགོས་པ་
 མིན་གྱི་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་མ་ཁན་པོའི་མིང་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྟོན་གྱིས་དགོ་
 འདུན་ལ་མ་ཁན་པོའི་མིང་བརྗོད་དགོས་པ་དེ་དང་། ལས་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དེས་ལས་བྱེད་པའི་ཆེ་
 མ་ཁན་པོའི་མིང་བརྗོད་དགོས་པས་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །བར་ཆད་གྱི་ཆོས་གོ་
 དཀའ་བ་གཞན་ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་མ་སུན་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པས་སུན་བྱུང་བ་
 ནི་སྒྲིན་པའི་བར་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། བམ་པར་འབྱུར་བ་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ལ་མི་ཆངས་པར་སྒྲིད་པ་
 ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་དག་སུན་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་
 ནི། རི་སྐད་དུ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་སྒྲུ་མ་བྱས་པ་ཉིད་དམ་མ་ཆགས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ལ་
 ལན་གཉིས་སུ་དགོ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ལས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ན་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་པར། ལས་ཞེས་སྒྲོས་པ་མཆོན་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ་བསྟེན་པར་
 མ་རྫོགས་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དཔེར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཁྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་གྱུར་ན་ཡང་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 ལ་ལ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་ལས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བས་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བྱ་བ་

ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་ལུགས་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། བྱི་མ་འདི་
 སློབ་དཔོན་གཤམ་རབ་བྱེད་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་བོད་རྒྱལ་འཆད་ཅིང་། སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་རང་
 ལུགས་སུ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཞུ་བ་དང་
 དགོ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བསྐྱབ་
 དང་། སློབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞུ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་སོ་སོར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་རྒྱ་
 ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་རྒྱལ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འགྲེལ་ཚུངས་ལས།
 དགོ་ཚུལ་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པར་གྱུར་ན་སྤྲ་མ་གྱི་སྟོན་པ་བཏང་ཞིང་བྱིས་སྦྱར་མི་རུང་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། སུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་སྟོན་པའི་གཏོང་རྒྱར་གང་
 བས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིས་དང་། དབྱེན་དང་། རན་སེམས་ཀྱིས་བྲག་ལྷུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་བྱིས་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུང་རོ། །མདོར་ན་དགོ་ཚུལ་གྱིས་རབ་བྱུང་གི་
 ཞུ་བ་བྱེད་པའི་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། གཞན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཁའ་པོ་དང་། གཞན་ལ་
 དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བྱིན་ལ། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པར་གསུངས་པས་འདི་ནི་འབྱུང་ཉེ་བར་སྤྲ་རོ། །
 ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ནི་གནས་ནས་ལྷུང་བའི་ལས་བྱས་པའམ། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་
 ལྟ་བུའོ། །གནས་པར་མི་བྱ་བ་ནི་ཉམས་པའོ། །འདི་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་ལས་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་མི་རྣོས་པའི་ཚུལ་དབྱེད་དགོས་སོ། །ཟ་མ་དང་མ་
 བྱིང་གི་བྱུང་བར་ལ། ཟ་མ་ནི་དགོ་ལེགས་བཤེས་གཉིན། འབྲས་སུ་ལྷུང་བ་ཉེས་པས་མཐུ་
 ཉམས་པ་ལ་འདོད། སུལ་བ་ལྷས་དབང་པོ་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་ཟེར། ཆོག་ལེར། གང་ཞིག་
 གྲོང་པའི་ཆོས་དག་གི་ ཞུས་མེད་དེ་ནི་ཟ་མའོ། །ཞེས་བཤད། ཞུ་འགྲེལ་དུ། ཐོ་དབང་མེད་
 པས་ཟ་མ་དང་། མོ་དབང་མེད་པས་མ་བྱིང་རོ། །ཞེས་གསུང་། རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་ དང་པོ་
 བས་ཐོ་མོའི་དབང་པོ་མེད་པས་ཟ་མ། གཞོད་པས་ཉམས་པ་མ་བྱིང་ཞེས་བཤད། མདོ་རྩ་བར།
 བ་ཆོག་གི་སྐབས་སུ། ཐོ་མ་བྱིང་ལྟ་དང་། མ་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་མོ་མ་བྱིང་ལྟ་བཤད་པ་ནི།
 ཆོགས་པར་སྤྲོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་དག་པར་
 ལྷུངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དང་ལྟན་པ་ཆོས་གོས་འདི་བོར་ཏེ་རྒྱལ་མཆན་དེས་དེར་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་དེ་ཉིད་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་དོན་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པ་བྱངས་
 དགོས་པ་འཇམ། ཡང་ན་མུ་སྟེགས་གྱི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་པ་རྒྱུད་པས་ཉམས་པའི་བར་ཆད་མི་བྱེད་པར་
 གསལ་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་པོར་ཞིང་ལྷ་བ་མ་པོར་བར་རབ་བྱུང་གི་སྦྱོམ་པ་སྐྱེས་པ་གང་
 རུང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་དགོས་སོ། །འདི་ལ་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ནས་ཆོས་གོས་པོར་སོགས་བྱས་ན་
 སྦྱོམ་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་ལ། མ་ལུལ་བར་བྱས་ན་མི་སྐྱེ་བར་ལུང་ཁུ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་མ་བྱས་
 པ་ཡང་རྒྱ་ཐབས་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལྷ་བ་དེ་དང་ལྷན་པས་དགོ་འདུན་དང་
 ལྷན་ཅིག་ལས་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་གྱུར་ན། ཆོས་གོས་པོར་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་མུ་
 སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གཞི་འགྲེལ་དུ། མུ་སྟེགས་ཅན་དགོ་
 འདུན་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བཤད་ལ། གཞུང་དམ་པ་ལས། མུ་སྟེགས་ཅན་དུ་སོང་བ་ཞེས་
 བཤད་ཀྱང་སྐྱ་མ་ལེགས་སོ། །དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་བྱས་ན་ནི་མཆོམས་
 མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་མིན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་དགོ་འདུན་བྱེན་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། ཞུག་སྦྱང་བ་ལ་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གསོད་སེམས་དགོས་པར་ལུང་ཁུ་བ་ལས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མཆོམས་མེད་འདི་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྦྱོང་དེ་དགོ་སྦྱོང་ཉམས་པ་མ་
 ཡིན་ཡང་། བསྐྱབ་པ་ལུལ་ནས། སྐྱར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམ་པར་འགྱུར་བའི་
 ལུང་བ་བཞི་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་འཆབ་བཅས་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཐམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་གྱི་དགོ་སྦྱོང་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ནས་སྐྱར་ཡང་ཡིན་ན་སྐྱེ་བའི་བྱིར་
 ཏེ། ཁུ་བར། བཅུན་པ་བསྐྱབ་པ་བཅའ་བས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ཏེ་བྱིམ་པའི་དངོས་པོར་མཆིས་པ་
 ལས་དེ་སྐྱར་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་
 དེ་དགོ་སྦྱོང་གི་དངོས་པོར་འཆལ་བ་དང་། དེ་དགོ་སྦྱོང་གིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་
 བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱི་འཇམ། ལུ་བ་ལི་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
 ནི་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་ཞེས་སྦྱོས་པ་ནི། དགོ་སྦྱོང་མའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཐམ་པ་བཞི་པོ་འཆབ་པ་དང་བཅས་པ་བྱུང་བ་སྐྱེས་པར་མཆོན་གྱུར་ན། དེས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་
 ཏེ་སྐྱར་ཡང་བྱངས་ན་མི་སྐྱེ་འཇམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལུང་མེད་

བསྐྱབ་པ་ལུལ་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་རུང་བ་
 ཉིད་དོ། །ཡམ་པར་འགྱུར་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་ཅན་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 བས་སོ། །རྒྱ་ལས་ལྷོག་པ་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་ནི། བསྐྱེས་པ་ནན་དུར་གྱི་རྒྱ་འཐབ་དགྲོལ་བྱེད་
 པ་ལྷ་བྱ་ལས་ལྷོག་ཅིང་ཆད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ། འཐབ་དགྲོལ་མི་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །དེས་
 བསྐྱབ་པ་ལུལ་ཏེ་སྤྱར་རྫོགས་ན་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་གནས་ནས་སྤྱར་བ་ཡིན་
 ན་ནི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཁས་མི་ལེན་པ་གནས་ནས་སྤྱར་བ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །རྒྱལ་
 བོས་བཀྲའ་བས་པ་ནི། ཐུན་ཆོགས་འགྲེལ་པ་ལས། སྤྱིའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱིད་བསྐྱར་བའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་
 པ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཆད་དྲི་དགོས་པས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་ཡང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲིས་པའི་ཆོ། བར་ཆད་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྤྱི་པ་སྐྱེན་
 ན་མི་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྐྱེན་ན་ཡང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ་སྤྲུགས་ཆོག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསུན་དུ་གསོལ། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། མཁན་པོ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བས་དགོ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་འཆལ་ན་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོ་
 འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ཏེ། སྐྱེས་པ་ཡང་ལགས། སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་དང་
 ཡང་ལྷན་ལོ་ཉི་ཤུ་ཡང་ལོན་འདིའི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་ཆད་། བར་ཆད་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་ཞེས་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་སྟེ། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། མཁན་
 པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དགོ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་
 འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་
 གྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་མཛོད་དོ། །
 འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །བཛོད་པའི་ལས་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་
 གསུན་དུ་གསོལ། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དགོ་འདུན་ལས་

བསྟན་པར་རྫོགས་པར་འཛུལ་ནས། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་
 དགོ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ཏེ། སྒྲིམ་པ་ཡང་ལགས། སྒྲིམ་པའི་དབང་པོ་
 དང་ཡང་ལྷན། ལོ་ཉི་ཤུ་ཡང་ལོན། འདིའི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་ཆང་། བར་
 ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་གོ། །ཞེས་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་སྟེ། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
 འདི། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། བསྟན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ན། དེའི་སྤྱད་དུ།
 དགོ་འདུན་གྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་
 མཛད་ན། ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས།
 བསྟན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པར་བཟེད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག་ མི་བཟེད་པ་དེ་དག་
 ནི་གསུངས་ཤིག་ འདི་ནི་ལས་བཟོད་པ་དང་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་བཟླས།
 མཐུག་བསྟུང་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། དགོ་འདུན་གྱིས་བཟེད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ལགས་
 ཏེ་འདི་ལྷར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ།
 དགོས་པའི་དོན་ནི། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་རྫོགས་པས་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ལས་མཐའ་
 དག་ལ་དབང་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་འགྱུར་བའོ། །བསྟན་པའི་དོན་
 ནི། བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སུ་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་
 ཆོག་གི་དོན་ལ། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་བཅུ་པ་ལས། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ནས་བསྟན་པར་
 རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་བཅུ་སྟེ། སྟོན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་།
 ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། མཁན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སློབ་དཔོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་།
 བསྟན་པར་རྫོགས་འདོད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡོ་བྱད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་
 པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གསོལ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དགོ་འདུན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཆོག་ཟིན་ལ་མ་བྱུང་ཡང་སྟོན་པ་དང་
 སངས་རྒྱས་སྒྲོས་པས་སྟོན་པ་ནི་དགོ་འདུན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་སྤྲ་རབས་པ་རྣམས་འཆད་
 དོ། །དོན་དམ་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་དགོན་

མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། བརྟམ་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་
 ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བགེས་པའི་མཐའ་ལོགས་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་
 བགེས་པའི་མཐའ་བརྩིད་ཅིང་། མི་བཞུགས་པའི་ཆེ་མི་བརྩིད་པར་མཐོང་ནས་གནང་ན་འཇམ་
 ལུང་གི་ཐ་མ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་བགྱེད། །གནང་གི་གྱིས་ཤིག་དེའི་སྐུ་གཟུགས་བྱས་
 བས་རྒྱན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་བཞག་གོ། །བརྟམ་བཏགས་པའི་ཆོས་ནི། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནན་ཏན་
 བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པའོ། །བརྟམ་བཏགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི་དབུས་དང་མཐའ་འཁོབ་
 ཀྱི་བྱེད་པར་ལས། སྦྱིར་བཏང་དུ་བཅུ་ཆོགས་དང་། གཞན་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་
 ཆོགས་དང་། དམིགས་བསལ་ལ་བཞི་ཆོགས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འདིར་བརྟམ་བཏགས་པའི་
 ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་གཅི་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་བརྟམ་བཏགས་
 པའི་དེ་གཉིས་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་ན། སྒོམ་པ་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་
 ཞལ་སྤྲན་ས། བཞིས་ཀྱང་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་བཞིར་ཆང་ན་
 དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པས་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་བ་ལས། མཐའ་འཁོབ་
 ཏུ་ལྷས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན་ལྷ་ལས་ལྷག་པར་མཆི་བཞིན་དུ་བཞིས་
 བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྟན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱི་འམ་མ་རྫོགས་ཞེས་བགྱི། རྫོགས་
 ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །འདི་ལ་ལུ་
 སྟན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། དེ་ནི་ལུ་བའི་ཡི་གེ་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་
 མཁན་པོས་ལུང་བྲངས་པར། ལྷ་ལས་ལྷག་པར་མཆི་བཞིན་དུ་ལྷས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བགྱི་
 ན་རྫོགས་ཞེས་བགྱི་འམ། བཀའ་བསྟུལ་པ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །
 ཞེས་བྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞིར་ཆང་བས་ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ན། ལས་སོ་སོ་ལ་དགེ་
 འདུན་གྲངས་ཆད་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུང་མོད། ལུང་གི་ཡི་
 གེ་མ་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། གལ་ཏེ་བཞི་ནི་ལས་བརྩིད་མཁས། །
 རྒྱལ་བྱིམས་ལྷན་པར་གྱུར་ན་ནི། །བསྟན་རྫོགས་མ་སྤྲད་གྱུར་པ་སྟེ། །ལྷ་ཡིས་ཀྱང་ནི་ཕྱག་བྱར་
 འོས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བར་བྲངས་པའི་ལུང་དེས། ལུང་སྤྲུལ་མ་དག་པར་འགྲུབ་

བ་ལ་མཁས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན་བཞི་པ་དེའི་ནང་དུ་ལས་བྱེད་པ་ཡང་གཏོགས་དགོས་པས་རང་
 ཚིག་འགལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མཁན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་
 ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་ལྡན་པ། ལྷ་ར་བཤད་ཟིན་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། །ད་ལྟར་ཆོ་
 ག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་། འདི་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དོ། །ཞེས་བཤད་པས་
 སོ། །འདི་ནི་སྟེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡང་མེད་དོ། །མཁན་པོའི་དོན་ཚང་ཡང་མཁན་པོར་
 མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། མཁན་པོར་མ་གསོལ་བ་ལ་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །ལྷ་བ་སྟོབ་དཔོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གསང་
 རྟོག་པའི་སྟོབ་དཔོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དགེ་འདུན་
 ཀྱི་དབུས་སུ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཚིག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བར་སྟོ་ལ་ཐོན་རུས་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་འདི་
 ནི་ད་ལྟར་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་གསང་རྟོག་གཉིས་
 ལ་བརྟེན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ངེས་པར་དགོས་པའི་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། རིགས་པས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པོ། །འཁྱེད་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོ་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་
 དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་། མཁན་པོ་ལ་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ངེས་པར་དགོས་
 པའི་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་
 མཁན་པོར་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཁན་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་མི་འདུག་པར་འགྲོང་སྟེ་བྱས་པས་ཆོག་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མཁན་པོ་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་
 ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་མཁན་པོ་སྟོན་པས་བྱས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་མི་མཐུན་པ་
 ཡང་མཁན་པོར་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བཅས་
 ཀྱང་མཁན་པོར་རུང་བ་གཅིག་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་བསྟོན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་
 དེ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་བསྟོན་པར་རྫོགས་པའི་ལས་གལ་དུ་འདུག་དགོས་པ་བྱབ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 གཉིས་པ་ནི། དགེ་སྟོང་ཆོས་བདུན་ལྡན་སྟོག་ཏུ་བར་ཆད་དྲིས་ནས་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུ་བ་ལ་མཁས་
 པ། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ་གཅིག་སྟོན་བཏང་དུ་དགོས་ལ། གསང་རྟོག་གྱི་དོན་ཚང་

ཡང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པ་ནི། མཁན་པོར་མ་གསོལ་བ་
 ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཚེ་ག་ལ་ཡང་འདི་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་ཚུལ་ལམ་དགོ་བསྟེན་སྟེ་སྟོན་འདྲིན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བར་ཆད་
 མ་དྲིས་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་ཆེ་འདི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་བསྐྱབ་བྱ་མཛོན་དུ་
 གྱུར་བ་ནི། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་མོད་པར་འདོད་པ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་དང་
 ལྡན་པ། དོན་གོ་ཞིང་དེས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས། འདིར་རྒྱད་ཚེ་གས་སུ་མ་ལོངས་པ་
 གཅིག་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཚེ་གས་ཀྱི་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཚེ་གས་
 ཀྱིས་ཚེ་གས་ལ་ལས་བྱས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་སོ། །གང་
 ཟག་གིས་ཚེ་གས་ལ་བྱས་པ་ལས་ནི་དགག་བྱ་དེ་མེད་དོ། །བདུན་པ་ཡོ་བྱད་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་ནི།
 ཚེས་གོས་གསུམ། ལྟར་བཟེད་རུང་ཆད་ལྡན། མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གནང་བ་ཞིག་
 དགོས་ལ། གདིང་བ་དང་། རྩ་ཚེ་གས་སྟེར་བའི་ཐུག་ལེན་བྱེད་མོད། ཚེ་གས་སྟེ་མ་སྟོན་དུ་སོང་
 བ་ལ་འདི་ལྟར་མི་དགོས་ཤིང་། ཚེ་གས་སྟེ་མ་ལ་ཡང་འདི་དགོས་པའི་བཤད་པ་མེད་དོ། །འདིར་
 གདིང་བ་མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཡོ་བྱད་ལྟག་མ་
 རྣམས་ཀྱང་སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་
 ཡོ་བྱད་ལྟག་མ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་ནས་དགོ་སྟོང་
 གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པས་ཚེ་ག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པའི་ཚུལ་ལ། ལྟགས་ཀྱི་ཚེ་ག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁན་པོ་དགོངས་
 སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཚེས་གོས་བགྱིས་ལགས་པ། རུང་བ་སྐྱད་པར་འོས་
 པ་འདི། ཚེས་གོས་སྟེ་མ་སྟེར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ལན་གསུམ་བརྒྱས། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །
 གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་འདོན་པ་བསྐྱར་རོ། །ལྟར་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། མཁན་པོ་
 དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ལྟར་བཟེད་ཟས་ལ་སྐྱད་པར་འོས་པ། དྲང་
 སྟོང་གི་སྟོན་འདི། བསྐྱབ་པའི་སྟོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ལན་གསུམ་བརྒྱས། ཐབས་
 ལེགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། དགོ་སྟོང་གི་དྲན་པ་

གསོ་བ་དང་། འཆང་འབྲལ་གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། བྱིན་
 བྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་ཞེས་གང་ཟག་གི་ལས་སུ་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ། བབྱིས་
 པ་ཞེས་པ་ནི། ཐ་ག་པས་བབྱིས་པའོ། ལགས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཟིན་པ་ཏྟེ། བཟུ་བ་དང་། བཅོམ་
 པ་དང་། ཁ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཟིན་པའོ། །འདིར་ལགས་པ་དང་ཟིན་པ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་དོ། །རུང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། རྒྱ་དང་། དབྱིབས་དང་།
 ཁ་དོག་མི་རུང་བ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །སྤྱད་པར་འོས་པ་ཞེས་པ་ནི། འོངས་སྤྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་
 པའོ། །བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱགས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བདག་གིར་བྱ་བའོ། །
 དུས་ཤིང་སྐྱམ་པ་སྐྱར་ཏེ་དུབས་པའི་དོན་བྱིས་ན་སྐྱམ་སྐྱར། སྤྱི་ནི་སྟོད་ཡིན་ལ་དེ་གཡོགས་པའི་
 དོན་བྱིས་ན་སྤྱི་གོས། མཐང་ཞེས་པ་ལ་ནང་གི་སྐད་དོད་ཡོད་ལ། དེའི་གོས་ཡིན་པའི་དོན་བྱིས་
 བ་མཐང་གོས་སོ། །ཆད་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་སྤྱིར་བཏང་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་རང་གི་བྱ་གསུམ་དང་ལྔ་དག་གོ། ཞེས་སོགས་གསུང་།
 དམིགས་བསལ་དུ། མཐང་གོས་ལ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པས་ཆོག་པར་ཡང་བཤད་དོ། །ལྷུང་
 བཟེད་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྒྱགས་ཆོག་དུ། བབྱིས་ལགས་པ་རུང་བ་ཞེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི།
 རྒྱའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་ཤིང་། དག་འདུན་ལ་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་ཡིན་ལ། ལྷུང་
 བཟེད་སྟོན་ལ་ཆོས་གོས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྒྱའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཆགས་མི་འཆགས་ལ་བྱག་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་དོ། །འདིའི་རིགས་པས། རྒྱར་བསྟན་མ་ཟིན་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཞིག་དུས་
 གཞན་གྱི་ཆེ་བྱིན་བྱིས་སྟོབ་པ་ན། དག་འདུན་ལ་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསལ་ཡོ། །
 ལྷུང་བཟེད་གྱི་ཆད་ལ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། འབྲས་འབྲུག་པོ་ཆེ་མ་ག་དའི་བྲེའུ་རྒྱུང་ལ་བོད་སྤང་སོ་
 གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་ལ་བོད་སྤང་གི་ཆད་ནི་ཆོང་འདུས་འགྱུར་མའི་གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟར་རྩིས་པས་བྲེའུ་རྒྱུང་གང་ལ། ཆོང་འདུས་འགྱུར་མའི་གསེར་བྲེ་གང་དང་སུམ་གཉིས་བྱུང་།
 དེ་གསུམ་འགྱུར་དུ་སྒྲིས་པས་གསེར་བྲེ་བདུན་དང་ལྔ་སུལ་དོ་ཤོང་བ་དེ་ཐ་ཆད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་ཤིན་དུ་ལེགས་པར་སྤྱང་དོ། །ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ལ།
 རྒྱགས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་དངོས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་བྱིན་བྱིས་

བརྒྱུ་པའི་མན་ངག་གོ། །དང་པོ་ནི། མ་ལན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བའི་ཆོས་གོས་འདི་སྒྲུལ་སྒྱུར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བོ། །འཆ་ལ་ན་སྒྲུལ་ཕྱན་དགུ་པ་ལ་སོགས་པར་
 བགྱིས་ཏེ། སློགས་སུ་བྱེད་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པར་བགྱིའོ། །པར་ཆད་མ་བྱུང་ན་བགྱིའོ། །
 བརྒྱུ་དོ། །དེའོ། །བཞེད་བོ། །གཟུངས་གདབ་བོ། །དུབ་བོ། །ཁ་བསྒྱུར་བོ། །ཡང་ན་
 འདི་ལ་ལྷན་ཐབས་སུ་སྒྲུབ་ནོ། །ཁྱེན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བགྱིས་ཏེ། ཆོས་གོས་འདི་ནི་རུང་བ་སྒྱུར་
 པར་འོས་པའོ། །ལན་གསུམ་བཟླས་ལ། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་
 ལ། བྱུང་པར་དུ་སྒྲུལ་ཕྱན་བདུན་པར་བགྱིས་ཏེ། སློགས་སུ་བྱེད་དང་གཉིས་པར་བགྱིའོ། །
 ཞེས་དང་། མཐའ་གོས་ལ། སྒྲུལ་ཕྱན་ལྷ་པར་བགྱིས་ཏེ་སློགས་སུ་བྱེད་དང་གཉིས་པར་བགྱིའོ། །
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། དང་པོར་ཡོ་བྱུང་
 བཅའ་སྒྲུབ་དང་། བྱིས་འཆང་འབྲལ་སོགས་ཁེགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བསྒྲུས་པའི་དོན་
 ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་
 དེས་པ་དང་། རྒྱུར་མི་རུང་བ་ལ་རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱུ་པས་མི་འཆགས་ཤིང་། རྒྱུར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་
 དེ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་གོས་བགྱི་དགོས་པའི་བྱུང་པ་འདྲ་མེད་དེ། འཆ་ལ་ན་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་
 འདོད་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་བོ། །འདི་ལ་བགྱིས་ལགས་པ། རུང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྒྲུགས་ཆོག་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་དོ། །ཆོས་གོས་འདི་ནི་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་སུའི་མིང་གིས་
 བཏགས་པའོ། །སྒྲུལ་ཕྱན་ཞེས་པ་ནི་སྒྲུལ་པ་ཆང་མར་རེ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སློགས་སུ་བྱེད་སློགས་
 སུ་བྱེད་པ་ལ་མི་བྱའོ། །ཆོས་གོས་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུལ་ཕྱན་དང་སློགས་སུའི་ཆད་དང་གྲངས་
 གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོན་པ་མ་གཏོགས། སྒྲུལ་སྒྱུར་ལྷ་པ་གཞུང་གཞན་ནས་ཐོན་པ་མེད་དོ་
 ཞེས་གསུང་དོ། །དེའི་བྱིར་དག་རྒྱུ་ལ་གྱི་ཆོས་གོས་གཉིས་ལ་སྒྲུལ་ཕྱན་བྱ་བར་གནང་བ་མེད་དོ། །
 འདི་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱལ་ལན་སློགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཏེ། འོ་ན་དུས་ཤིང་དུབས་
 པ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྱིར་
 བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རི་རྒྱུད་དུ། བཅུན་པ་ཆོས་གོས་མ་དུས་པ་ལ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་ཏུ་རུང་ངམ་ཉེ་བ་འཁོར་མི་རུང་སྟེ། ཁྱེན་དེ་ལྷ་སུ་དག་ཡོད་ན་རུང་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲུལ་སྒྱུར་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་གོས་དང་མཐང་གོས་ནི་རྒྱུན་དེ་ལྟ་
 བུ་དག་ཡོད་ཀྱང་མ་དྲས་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ། སྒྲུལ་སྒྱུར་མ་ཡིན་པ་དག་
 ལ་དྲས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཡོ་བྱད་བཞི་པ་
 མེད་པ་ལ་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་མི་སྐྱེའམ་ཞེན། མདོ་ཅུ་བ་དང་། ལས་བརྒྱུ་ཅུ་གཅིག་པར་ནི།
 བརྒྱན་པོ་ཚུན་ཆད་གྱིས་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་ལ། ལུ་བར་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་
 མེད་པར་བསྟན་པར་རྫོགས་ན་རྫོགས་ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པར་བུ་སྟོན་
 རིན་པོ་ཆེ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱིམ་པའི་གོས་ལ་སོགས་པའམ། ཆོས་གོས་སྒྱ་ཟེན་པ་ཡིན་
 ཡང་ཆད་ལས་ཆེ་ཆུང་དུ་སྒྱུར་བ་དང་། རྒྱ་དང་ཁ་དོག་གི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ། དངོས་
 དང་རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབ་མི་འཆགས་ཀྱང་རང་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འཆགས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ།
 གཞན་མེད་ན་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འཆགས་སོ། །མ་དྲས་པ་ལ་ཡང་རོ། །
 བྱིམ་དུ་རུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །བརྒྱན་པོ་ལ་ཡང་འཆགས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ།
 བརྒྱན་པོ་ཡང་ཡོད་ཅིང་བདོག་ནའོ། །དེ་དག་བཞག་སྟེ་སྒྱ་རིངས་འཆར་བ་འདའ་བར་མི་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་ནི། འབྲལ་བ་ཞིགས་པ་དང་།
 མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱུན་བརྒྱན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་སྒྲགས་ཆོག་
 ནི། བརྒྱན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་གོས་འདི་སྒྲུལ་སྒྱུར་དུ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས། མཆུག་ཐབས་ལེགས་བརྗོད་པའོ། །
 འདི་ནི་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རུང་མཐུན་སྒྱུར་བར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། གནས་སུ་བྱིན་པར་མི་འགྱུར་ན་ཆོས་གོས་ཀྱི་ལྷུང་སྟེ་གཞན་ལ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་ནི། ཆོ་གའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་བྱིམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གོས་སམ་
 གཞན་ལས་སྟེད་པ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཆོ་གའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཐབས་སོ། །
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་བྱིར་དེང་སང་ལྷག་ལེན་ལ་རས་ཁ་གང་
 ལ་སྒྲུལ་སྒྱུར་གྱི་རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབས་མཛད་པ་ནི། མ་དག་པ་ཡིན་ཞིང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱ་
 དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་ཤིང་།

དངོས་ཀྱི་བྱིན་པ་རྒྱུ་ཡི་འཆགས་པས་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་པ་རྒྱུ་ཡི་འཆགས་པར་བཞེད་པ་
 བྱི། ཅུང་ཟད་དབྱེད་པས་རྣམ་པར་མ་དག་པར་སྤང་ཞིང་། ཆོས་གོས་དུབས་ཟིན་ཆོད་ལས་ལྷག་
 པ་ལ་རྒྱུ་བྱིན་པ་རྒྱུ་ཡི་ཡིན་ཞེས་གསུང་བ་ཡང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །འདི་དག་གི་
 གནས་སྐབས་སུ། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་མཐའི་ཆོད་དུ་ཆོག་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་རབས་
 པ་རྣམས་འཆད་དོ། །ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་དང་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་སྤྱོད་གཞན་ཉི་
 བར་མི་གནས་ན་རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པས་རུང་ལ། དབྱེད་པ་ནི་ཆོས་གོས་ཉི་བར་མི་གནས་
 ཀྱང་འགྲུབ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་ལ་ནི་ཉི་བར་མི་གནས་ན་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
 དག་ནི་ཡོ་བྱད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན། བྱིན་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་
 ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཆན་འཆང་བ་ལ་མི་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསོལ་བཞུགས་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་རྒྱལ་དུ་ཡོ་
 བྱད་བཞི་པོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན་སྒྲོམ་པ་མི་སྟེ་བའི་བྱུང་པ་མེད་དོ། །བརྒྱུད་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་སྟེ་བའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་དང་
 མི་ལྷན་པ་ལ་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་དོན་གཤམ་ལྷར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པ་ཅམ་
 གྱིས་ཆོག་གི་དོན་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་ལྷན་པ་དགོས་པའི་བྱུང་པ་མེད་དེ། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་
 ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུག་པ་བཞིན་ནོ། །གསོལ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། སྤྱང་འདུལ་བ་
 རྣམས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཅུ་པ་ལ་འཆད་སྟོང་འདུལ་བ་རྣམས་གསོལ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་
 གསོལ་བ་དང་། བརྗོད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་ལ་འཆད། ལྷ་སྟེན་རིན་པོ་ཆེ།
 གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གསོལ་བ་ལ། ལྷ་ཙུ་ཞེས་སྤྱོད་པའི་སྤྱང་དོད་ཡོད། གསོལ་བ་ལ། ལྷ་
 རྩ་པ་ཏི། ཞེས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱང་དོད་ཡོད་པས། རྒྱུད་པའི་མཐོང་ན་གཤམ་པར་འགྲུར་རོ། །
 ཞེས་གསུང་དོ། །དེ་ལྷར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། རྒྱུ་བྱིན་ཀྱི་འབྱུང་བ་
 བཞི། བདག་པོའི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
 བའི་རྒྱ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་དགོས་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་སྟེ་བ་རང་གི་
 འདོད་པའོ། །འདི་ན་མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁ་ཅིག་ ཆོས་ཀྱི་རྗེས་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་པ་རྣམ་རིག་མིན། །

ལུས་དག་ལས་ནི་སྒྲེ་བར་འདོད། །སྒྲོམ་པ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཤི་བའི་ཆེན་སྒྲོམ་པ་
གཏོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཙུ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་རིག་
བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པོ་ཞེས་དང་། གཏོང་ཚུལ་སྒྲུ་རི་བཞིན་པ་འདི། ཐམས་ཅད་
ཡོད་པར་སྒྲུ་བའི་འདོད་པར་འཆད་པ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མི་དགོ་དུག་ནི་རྣམ་རིག་
མིན། །གཅིག་རྣམ་གཉིས་སོ་དེ་དག་ཀྱང་། །བྱེད་ནའོ་ཞེས་དང་། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་
མིན། །ཞེས་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་མི་དགོའི་གཟུགས། །དེ་སྒྲོང་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་
གཉིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་བཅད་པ་ཡང་། །ཞེས་དང་། དགོ་བ་བདུན་རྣམ་གཉིས་ཞེས་
གསུངས་པའི་གཞུང་ལ་འབྱུང་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་
འདོད། །དག་རྣམས་རིག་བྱེད་ནི་དག་སྒྲུ། །ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་།
གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆེ་འཕོས་པས་གཏོང་ན་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་
ལའང་དེར་ཐལ་བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུ་བའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བར་ཟད་
པའི་བྱིར་དང་། གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་
སྒྲོམ་པ་ཁོ་ནའི་གཏོང་ཚུལ་དང་སྒྲུ་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་སྒྲེ་བ་ཡན་ཆད་གྱི། ཉེར་
ལེན་གྱི་རྒྱ་རིས་འབྱུང་གི་བསམ་པ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་བཅུས་སྒྲོམ་པའི་ངོ་
བོ་སེམས་དཔར་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ། འཆལ་ནས་ཞེས་པས་འདོད་ནས་
ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་བསྟན། མཁན་པོ་ཞེས་པས་མཁན་པོ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་
དེ་བསྟན། གསོལ་ཏེ་ཞེས་པས་གསོལ་བ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་བསྟན། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ཡོ་བྱད་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་བསྟན། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་པས་
ཡོངས་སུ་དག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་བསྟན། སྒྲོབ་དཔོན་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོ་གའི་ཆོག་ཟུར་ལ་མ་
བྱུང་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དགོན་མཚོག་གསུམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་དོན་གྱིས་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་བཅུའི་ནང་ནས་མཁན་པོ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་བསལ་བྱུང་ཞིང་དོན་ལ་བར་ཆད་
ཀྱིས་དག་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱང་། དྲི་མི་དགོས་པ་གཅིག་བཤད་ལ། གཞན་བརྒྱད་པོ་ལ་དམིགས་
བསལ་གསུངས་པ་མེད་དོ། །ལས་བརྒྱུད་གསུམ་པ་ལ། མཆི་སྟེ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ལ་ངོ་བོ་བརྒྱུད་

པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐུན་རྒྱུན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་མེད་པས་བསྟན་ཚོགས་བྱ་རིགས་པའི་ངོ་བོར་
 བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ནས་གསོལ་ན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བྱ་བ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་
 པར་ཚོགས་པར་བྱ་བ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤང་དུ་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས། བྱེད་པ་བཟོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། བྱེད་པོ་དགོ་འདུན་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དུས་དེར་སྟོམ་པ་སྟེས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤང་དུ།
 བཟོད་པ་ཐ་མ་གང་ཡིན་པའི་ཆ་གསུམ་པ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་
 བྱེད་པ་ལྟ་སྟེ་བ་ལྟར་ན། སྟོང་བ་བདུན་པོ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྟེ་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྟེ་བ་ལྟར་ན་
 རྣམས་གཅིག་པར་འདོད་དོ། །འདིར་གསོལ་བའི་སྐབས་སུ། དགོ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས་
 པར་མཛད་དོ་ཞེས་དང་། བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་དགོ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས་པར་མཛད་ན་
 ཞེས་དང་། དགོ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ཞེས་དང་། མཐུག་བསྟུང་
 དུ། དགོ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས་པར་མཛད་ལགས་ཏེ་ཞེས། དགོ་འདུན་ལས་ཞེས་པ་
 བཞི། ལྷག་པོར་འདོན་པ་ནི་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། བཟོད་པ་ལོར་བའི་དཔེ་
 བཟོད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་སྟོན་སྐབས་སུ་ལོ་བཟོད་པ་གཞུང་འགྲེལ་པ་ལ་ཆེ་བ་ན་མི་
 འབྱུང་ཡང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་ལོ་དྲི་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཤག་བྱུང་བའི་དུས་ལས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་ལྟ་
 ལོན་པའི་འོག་ དཔལ་ལྷན་ས་སྟོང་ལྟ་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བས། རྒྱལ་སྤྱི་མཛད་ནས་ལོ་བརྒྱ་
 དགུ་འདས་པ་ནས། དབྱར་ལྷ་ར་བའི་མར་ངོའི་ཆོས་གསུམ་ལ། ཡུལ་མ་གཞུང་དཔལ་སེང་གོ་
 ཆ་འབྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར། རབ་དུ་བྱུང་བ་བདག་ཉིད་ནི། ཤུག་ཏེ་དགོ་ཚུལ་མཐའ་
 ཡས་དཔལ་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོ་བཟོད་དགོས་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་གསུང་ངོ་། །
 ལོ་འགོ་ནི་སྟོན་ཉིན་མཉམ་མཆོན་མཉམ་གང་ལ་བྱུང་བའི་ལྷ་བ་དེ། སྟོན་ལྷ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ནས་
 དེའི་ཆོས་བརྒྱ་དུག་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དང་པོ་དགུན་
 རོ་ཞེས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ལྷ་ཐ་མའི་
 ཕྱོགས་ཕྱི་མ་དང་། བསྟན་བཅོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགུན་ལྷ་དང་པོའི་ཕྱོགས་དང་པོ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་བཤད་ཟིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་ཟིན་མི་ཉམས་པར་བསྟུང་བའི་ཆོག་ལ། སྤང་བྱ་སྟོག་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་

ཚོག་དང་། ཉམས་སྤྱད་བྱ་འདུག་པའི་ཚུལ་བྱི་ཚོག་པོ། །དང་པོ་བསྐྱེད་བར་མ་རྒྱས་པ་
 ལ་བསྐྱེད་པ་འབྲུལ་བའི་ཚོག་དང་། རྒྱས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་བའི་ཚོག་པོ། །དང་པོ་ལ།
 ལྷགས་གྱི་ཚོག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་འབྲུལ་བ་ནི།
 ཚོད་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སྤྱུག་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་བསྐྱེད་པ་འབྲུལ་ལོ། །ཞེས་
 པའོ། །རྣམ་པའི་རྩ་བ་འབྲུལ་བ་ནི། ཚོད་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སྤྱུག་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བའི། སངས་རྒྱས་སམ། ཚོས་སམ། དགོ་འདུན་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་འབྲུལ་བ་ནི་
 དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནས་འདུལ་བའམ། མདོ་སྤེའམ། མ་མོ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །ཉེ་བར་སྐྱར་
 བྱེད་འབྲུལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་ནམ་མཁན་པོ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །
 བསྐྱེད་པའི་ས་བཏང་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནས། བདག་བྱིས་པའམ། དགོ་ཚུལ་ལམ་ཞེས་
 པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་གྱི་ཁྲག་ལྷུང་བའི་བར་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་
 བར་པོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་སྤྱི་གང་རུང་རེ་རེ་འབྲུལ་བར་འདོད་ན། དགོ་སྒྲོང་གི་རྣམ་པ་འབྲུལ་
 ལོ་ཞེས་པའམ། བདག་དགོ་ཚུལ་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོག་བཟོད་དོ། །གྲོགས་
 སྤངས་པ་ནི། བདག་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྱུད་པ་བྱེད་ཅག་ལྷན་ཅིག་གནས་པའམ་ལོངས་སྐྱུད་
 པས་ཚོག་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོག་གིས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལུལ་བ་ཡིན་གྱིས་ཉམས་པར་
 བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་སྐྱུད་དཀའ་བ་སོགས་བསྐྱེད་པ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མ་བསྟན་པའི་
 བྱིར། བསྐྱེད་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི། ཚོད་དང་ལྷན་པ་མཁུན་པར་མཛོད་ཅིག །ཚངས་པར་
 སྒྱུད་པ་སྐྱུད་དཀའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་བྱ་དཀའོ། །གཅིག་ཕུ་ལ་མདོན་པར་དཀའ་བ་དཀའོ། །
 གནས་མལ་དགོན་པ་དང་། བྱགས་བྱོད་དང་། རི་བྱོད་དང་། བས་མཐའ་དག་ཏུ་གནས་པ་ཁོང་
 དུ་ཁྱུད་པར་དཀའོ། །གཅིག་ཕུར་དགོན་པར་གནས་པ་སྤྱག་བསྐྱུལ་ལོ། །བདག་བྱིས་བཟང་པོ་
 དག་ཏུ་གཏོད་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་བསྐྱེད་པ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་བསྟན་པས་བསྐྱེད་པ་ཉམས་
 པར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ལུལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་མ་སྤྱོད་པའི་བྱིར།
 དེ་གཉིས་ཀ་བྱས་ན་ལུལ་བ་དང་ཉམས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་བསྟན་
 པའི་བྱིར། མདོར་ན་བསྐྱེད་པ་མ་ལུལ་ཡང་ཉམས་པར་བྱས་ན་རྣམ་པ་བཏང་བས། ལུ་དེ་གསུམ་

ག་ལ་དགོ་སྒྲོང་གི་དངོས་པོ་མེད་དོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། ལུང་ལས། བསྐྱབ་པ་མ་ལུ་
བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་པ་སྒྲར་ཡང་སྒྲུང་དུ་ཡོད་
པ་དང་། རྒྱུད་གསོར་མི་རུང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་བསྐྱབ་ལ་མི་
གནས་པ། །བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་མཆོན་འཆང་བ་བས། །བསྐྱབ་ལ་མི་གནས་སྐད་ཅིག་ལ། །
གཟུགས་པོར་བྱིས་པར་གནས་པ་བཟང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ནི། འདི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་ཆོག་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོག་གི་དོན་ནི། གང་གིས་འབུལ་བར་བྱེད་པ། རྒྱུ་བ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་
པ་དང་། ཆོར་བས་གཟིར་བ་ལྟ་བུས་ལུང་ན། ལུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རང་བཞིན་
ཉམས་པས་བྱས་པ་ཉིད་ནི་ལུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གང་ལ་འབུལ་
བའི་ཡུལ་ཡང་། མིའི་འགྲོ་བ་པ་ཡིན་པ། རྒྱ་ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ། མ་ནིང་དང་། མཆོན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཐ་སྟོང་ལྟ་དང་ལྟན་པའོ། །འབུལ་བའི་
གནས་ནི། དབེན་པ་མ་ཡིན་པ། གང་འབུལ་རྒྱུ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་
གཞིའི་ཡན་ལག་གོ། །བསམ་པ་ནི། མི་དབེན་པ་ལ་དབེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ། ཀྱན་
སྒྲོང་ནི་འབུལ་བར་འདོད་པ། རྒྱུར་བ་ནི་ལུས་ངག་གང་ཡང་རུང་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཆོག་པར།
ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཞེད་ལ། དུལ་བ་ལྟ། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དགོས་པར་
བཞེད་དོ། །བཀྲལ་ལན་ནི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅན་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་པས། འབུལ་དུ་རུང་ལ།
སྒྲར་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གསོར་མི་རུང་ཉམས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བར་མ་
ལེན་དུ་རུང་དོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་ཀྱིས་པ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་བའི་ཆོག་ལ། རྣམ་ནི། ཁང་བ་དང་ནི་གཙུག་
ལག་ཁང་། །དགོ་འདུན་དབྱེན་དང་དེ་རྗེས་སྟོགས། །སུན་འབྱེན་བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་དང་། །
རྣམ་སྒྲུར་སྟན་དང་རུང་བ་དང་། །སྒྲེལ་མེད་གཅིག་ལུ་གཙུག་ལག་ཁང་། གོ་བྱེད་གསོལ་བ་ཆོས་

གོས་དང་། །དོར་དང་གཞིག་འབྲས་བསྐྱོ་བ་དང་། །ཅང་མི་སྤྲ་དང་སྟོན་པ་དང་། །ལྷག་པོར་
 དག་སྤྲོད་སྤྲ་བ་དང་། །དག་ཚུལ་བསྐྱེལ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་། །གཞིག་དང་གཤེག་དང་ནགས་
 རྒྱལ་གྱི། །སྤེ་ཚན་ཡང་དག་བསྐྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་སྤྲོད་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ལས་བརྒྱུར་གསུངས་
 སོ། །དག་སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་ནི། །འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་
 ཟད་ལ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་བ་དང་། །སྤྲ་སྤྲ་བ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
 །འདིར་ཁང་བ་དང་། །ཁང་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་སྦྱིན་པ་ལ་དག་སྤྲོད་གི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་།
 དག་འདུན་གྱིས་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། །བསྟན་པ་གསོལ་བའི་དག་སྤྲོད་དེས། །གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་སོང་སྟེ། །གཞི་བརྟུང་། །གནས་མལ་བཤམས། །དྲིས་པའི་ཆོག་གིས་ལན་གོ་བར་བྱས་
 བས། །དག་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ། །མཆིལ་ལྷམ་ལུང་དེ། །སྤྲ་གོས་
 ཐུག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་རྒྱན་རིམ་བཞིན་དུ་ཐུག་འཆལ་ཏེ། །རྒྱན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་ཅོག་
 ལུར་འདུག་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། །འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དག་འདུན་བཙུན་པ་རྒྱལ་ས་
 གསན་དུ་གསོལ། །བདག་དག་སྤྲོད་ལག་གི་སྤྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། །ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ།
 རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། །བརྩམ་དུ་རུང་བ་ཞིག་བརྩམས་ཏེ། །བདག་དག་སྤྲོད་ལག་གི་སྤྲ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ། །དག་འདུན་ལས་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། །བརྩམ་དུ་རུང་བ།
 །བསྟན་པ་གསོལ་ན། །ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་དག་འདུན་བཙུན་པ་རྒྱལ་ས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྲ་
 དུ། །བདག་དག་སྤྲོད་ལག་གི་སྤྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། །ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་
 མཆིས་པ་བརྩམ་དུ་རུང་བ། །བསྟན་པ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་
 པ་སྦྱིན་པ་ལ། །དང་པོར་བྱ་བ་དང་། །སྦྱིན་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། །དག་འདུན་ཐམས་ཅད་
 དམ་བསྐྱོས་པས། །ས་གཞི་དེ་དག་ལ་དག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟག་ནས་བསྐྱོས་པ་དེས། །འདི་
 སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། །གནས་བརྟན་དག་གཞི་དེ་རུང་བ་དང་། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ་དང་།
 །བརྩམ་དུ་རུང་བ་དག་ལགས་གྱི། །ད་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །
 །དེ་ནི་དང་པོར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དག་སྤྲོད་ཞིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །དག་འདུན་
 བཙུན་པ་རྒྱལ་ས་གསན་དུ་གསོལ། །དག་སྤྲོད་ལག་གི་སྤྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདིས། །ཁང་པའི་

གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་ཞིག་བཅུ་ཉེ། དག་སྤོང་ལག་གི་སྤྲ་མིང་
 འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། དག་འདུན་ལས་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ་བརྩམ་དུ་
 རུང་བ་བསྟན་པ་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་གནང་བར་
 མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་དག་སྤོང་ལག་གི་སྤྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཁང་པའི་
 གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་གསོལ་ཏེ། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །
 ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསུང་དུ་གསོལ། དག་སྤོང་ལག་གི་སྤྲ་
 ཞེས་པ་ནས། བསྟུལ་ཏེ། དག་སྤོང་ནས་བསྟན་པ་གསོལ་ཏེ། དེའི་སྤྲ་དུ་དག་འདུན་གྱིས་དག་
 སྤོང་ལག་གི་སྤྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཁང་པའི་གཞི་ནས་རུང་བ་བསྟན་པ་གསོལ་ན། ཆེ་
 དང་ལྟན་པ་གང་དག དག་སྤོང་ལག་གི་སྤྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ།
 རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་སྟུལ་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །
 གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག དག་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས། དག་
 འདུན་གྱིས་ལག་གི་སྤྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ།
 བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་སྟུལ་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏེ། །
 དེ་ནི་ཁང་པའི་བསྟན་པ་སྟུན་པའོ། ཁང་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་གསོལ་བ་དང་། སྟུན་པ་ལ། ཁང་
 པའི་གཞི་ཞེས་པའི་ཆ་བ་ཏུ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞི་ཞེས་སྟུར་བ་མ་གཏོགས་འདོན་པ་བསྟུར་
 རོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་དག་
 འདུན་ལྟག་མ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུའོ། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྟན་པ་དང་།
 ཞེས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་སུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ། འདིར་དག་སྤོང་ལག་གི་
 སྤྲ་གཞན་ཞིག་བསྟོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བསྟོས་པ་མེད་ན་དག་སྤོང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་
 གིས་བྱའོ། །འདིར་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྟག་མ་སྟེད་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། བསྟོས་པ་དང་མ་བསྟོས་པ་ཉིད་དག་ནི་གཙོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །བསྟོས་པ་ནི་
 རང་ཉིད་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་སྤོང་གཅིག་གིས། དག་སྤོང་གཉིས་པ་བསྟོས་
 པའི་ཆེ་ནི། གཉིས་ཀ་ལ་བསྟན་པ་མ་ཐོབ་པར་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་ན་ལྟག་མར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་

གི་དོན་དུའོ་ཞེས་དང་། བསྐྱོས་པ་ནི་རང་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་མདོ་སྔ་མས་ནི་བསྐྱོས་
 པའི་ལྷང་བ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །འདིས་ནི་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་ལྷང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱས་
 སོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ལ་ཡུལ་དགོ་སྒྲོང་གི་ཆེད་དུ་ཁང་བ་
 དང་ཁང་ཆེན་བརྩིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཡུལ་བྱིས་བའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཅིག་གམ་བཞིར་
 ལོངས་ཡན་གྱི་དོན་དུ་བྱས་པས་ལྷག་མར་འགྱུར་བྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར་བདག་ཉིད་
 གཅིག་ཕུའམ་དགོ་སྒྲོང་གཞན་ཞིག་གམ། བྱིས་པ་གཅིག་གི་དོན་དུ་བྱེད་དུ་བཅུག་ན་དགོ་འདུན་
 ལྷག་མའོ་ཞེས་དང་། ཁང་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་བར། ཆོགས་གྱི་དོན་དུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱིས་པ་ཡན་
 ཆད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་ཡང་རུང་སྟེ་གང་ཟག་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བར་
 དགོངས་སོ་ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས་ཆོགས་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་ཉན་
 ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་གྲོང་གཞིའི་དབང་གིས་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་འདི་ལ་
 ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡུལ་དང་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་སྒྲོམ་པོར་
 གསུངས་སོ། །ཁང་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ། ས་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་གཞན་ལས་བཅའ་བ་དགོས་
 ལ། དེའི་བྱད་པར་ཡང་ལྷང་བ་འབྱིན་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཅའ་བའམ་ཆོལ་དུ་བཅུག་པའོ། །
 ས་གཞི་དེ་ཡང་མ་དག་པ་དང་། མ་བསྟན་པ་དེར་ཁང་བ་ཆད་ལས་ལྷག་པའི་ཆེ་ཡིན་ལ། ཁང་
 ཆེན་ལས་བཅའ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་མི་དགོས་ཤིང་། འགྲེལ་བར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ནི་
 ཆད་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས། བསྟན་པས་ཀྱང་ཁང་བ་ལ་ཆད་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ལ།
 ཁང་ཆེན་ལ་ཡ་མཐའི་ཆད་པ་གསུངས་སོ། །ཁང་ཆེན་དུ་མ་ཟད་གྱི་ཁང་པའི་བསྟན་པ་གསོལ་བ་
 ལ་ཡང་། གཞི་དེ་མ་བཅའ་བ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཅའ་བ་ལ་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
 པ་དེ་གཞི་མ་དག་པ་དེ་འདྲ་བ་བཅའ་བ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་སྒྲོང་གིས། ཁང་
 པའི་ས་གཞི་གཞན་ནས་མི་ཆོལ་ན། ཁང་པའི་གནང་བ་གསོལ་བའི་གཞི་དེ་གང་ཡིན་མི་རྟོག་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ས་གཞི་མ་དག་པ་བཅའ་བ་དེར། ཡོ་བྱད་སོགས་ཀྱང་བཅའ་། བསྟན་པ་ཡང་མ་
 ཐོབ་པར་བྱས་ན་ལྷག་མ་སྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་བཀྲལ་ལན་ནི། འབྲི་བྱང་འདུལ་
 འཛིན་ན་རེ། ཁང་བ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་གསོལ་བའི་སྔ་རོལ་དུ། ལག་གི་སྤྱ་བསྐྱོ་

དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁང་པ་སོགས་རྩིག་པ་ལ་ལག་གི་སྒྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར་མ་བསྐྱོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གིས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་མ་བསྐྱོས་པའི་
 དགོས་པ་ལྷུང་བ་སྒྱེད་པའི་རྟེན་དུ་བཤད་ལ། བསྟན་པ་གསོལ་བ། གསོལ་བ་པོ་ལག་གི་སྒྲར་
 བསྐྱོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ལྷུང་བའི་རྟེན་སྐྱ་མ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྱིར་བཏང་དུ་དགོ་
 འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་ལག་གི་སྒྲ་ས། གཅིག་གམ་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་ཁང་བརྩིགས་པའི་ཆེ་
 ལག་གི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་འདུན་ལ་བསྟན་པ་གསོལ་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། སྒྱིར་བསྟན་པ་
 གསོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལག་གི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་གིས་
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་གསོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལག་གི་སྒྲར་མི་སྒྲོ་
 བའི་དགོས་པ་ཆུན་པོ་དེས་རང་གི་དོན་དུ་ཁང་པའི་བསྟན་པ་གསོལ་བ་མི་འཆགས་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ལག་གི་སྒྲ་ཞིག་བསྐྱོད་དགོས་ན། ལག་གི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་དགོ་
 སྒྲོང་ཆུན་པོས་བྱིམ་བཤམ་དགོ་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཁང་པ་རུང་ཆད་ལྷན་བརྩིག་ཏུ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་བསྟན་
 པ་མི་འཆགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་ལག་གི་སྒྲ་མ་བསྐྱོས་པར་ནི་ཁང་
 པ་བརྩིག་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ས་ཀློ་བའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་
 གྱིས་དགོ་འདུན་ལ་བསྟན་པ་སྒྱིན་པ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ།
 ཁང་པའི་བསྟན་པ་ཐོབ་པས་བསྐྱོད་པའི་ལྷུང་བ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འབྲི་བྱུང་བ་ན་རེ།
 གཙུག་ལག་ནི་གཞི་དག་པ་གསུམ་ལྷན་ཡིན་ན། ཡོ་བྱེད་བཅའ་མ་བཅའ་གང་ཡང་རུང་བས་
 བརྩིག་ཏུ་རུང་ལ། ཁང་པ་ནི། གཞི་དག་པ་གསུམ་དང་ལྷན་ཡང་། རང་ལས་ཞོར་ཐ་དད་པ་
 གཞན་ལ་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་བཅའ་བ་རྣམས་ལ་མི་རུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 རང་ལས་ཞོར་ཐ་དད་པ་གཞན་ལ་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་ས་གཞི་བཅའ་བ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་གསོལ་
 དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པ་ལས། དགོས་པ་གིས་བདག་གིས་
 སྤངས་པ་བདག་པོ་མེད་པ་བདག་གི་ཕྱིར་ཁང་པ་བརྩིག་ཏུ་འཇུག་ན་དགོས་པ་དེས་གཞི་རུང་བ་
 དང་། ཚུད་པ་མེད་པ་དང་། བརྩིག་ཏུ་རུང་བ་བཅའ་ཏེ་དགོ་འདུན་ལ་བསྟན་པ་གསོལ་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབྲི་བྱུང་བ་གཞི་མ་དག་པ་ལ་ཁང་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་

བསྟན་པ་གསོལ་དུ་མི་རུང་ཞིང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བ་བྱིན་ཡང་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །མི་རུང་བ་བདེན་མོད་ཀྱང་མི་འཆགས་པ་མི་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གཞི་མ་དག་པར་
 གནང་བ་གསོལ་ནས་བྱིན་པ་དེ་ལ་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཆང་ན་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་དངོས་གཞི་
 བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཆང་ཞིང་བསྟན་པ་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་
 འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཞི་མ་དག་པ་ལའོ། །ཞེས་དང་། མ་བསྟན་པ་ལའོ་ཞེས་
 པའི་མདོ་གཉིས་ལ་རྣམ་བཅད་སོ་སོ་བ་ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་
 འདུན་ལྟག་མའི་སྐབས་ནས། ལྟག་པའི་བྱིར་བསྐྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུང་བ་ལ། བཞམ་བསྐྱོ་དང་།
 བསྐྱོག་ཚུལ་གཉིས། འདི་ན་དགོ་སློང་འགའ་ཞིག་ལ། དགོ་སློང་གཞན་རྣམས་གྱིས་འདུལ་བ་
 དང་མཐུན་པར་སྒྲས་པ་ནི། ཆོ་དང་ལྟན་པ་དག་བྱེད་ཅག་དགོ་ཡང་རུང་སྟེ་གྱང་རུང་བདག་ལ་
 ཅང་མ་སྒྲ་ཞིག །བདག་གྱང་དགོ་ཡང་རུང་སྟེ་གྱང་རུང་ཆོ་དང་ལྟན་པ་དག་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲའོ། །
 ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བསྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྟན་པ་འདུན་པ་བྱེད་དགོ་སློང་རྣམས་
 གྱི་གདོན་པར་གདོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་རྣམས་དང་། བདེ་བར་གསེགས་པའི་མདོར་གདོགས་
 པ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲ་ན། བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་པར་མ་བྱེད་པར་ཆོ་དང་ལྟན་པ་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་གྱིས་ཤིག །དགོ་
 སློང་རྣམས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲ་ན། ཆོ་དང་ལྟན་
 པ་ཡང་དགོ་སློང་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲས་ཤིག །འདི་ལྟ་
 སྟེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་འདོམས་ཤིང་རྗེས་
 སུ་སྟོན་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལྟར་བ་ལས་སློང་བ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུས་བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དཔེ་འཁོར་འདི་འཕེལ་
 བར་འགྱུར་གྱིས། ཆོ་དང་ལྟན་པ་འདུན་པ་བྱེད་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་
 པའི་ལས་གྱི་མཐའ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཞིག །དེ་ནི་དུས་དང་པོར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལས་
 དངོས་ལ། གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་བསྐྱོས་གྱིས་གཞི་བརྒྱུད་བ་སོགས་
 བྱས་ནས། དགོ་སློང་གཅིག་གིས་འདུག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བཅུན་

གཞན་རྣམས་སྒྲ་མ་དང་འདྲ་ལ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བ་མཛད་ན། ཚེ་དང་ལྷན་
 བ་གང་དག་དགོ་སྒྲོང་འདུན་པ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བ་མཛད་པར་བཟོད་པ་དེ་
 དག་ནི་ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག །འདི་ནི་ལས་
 བཟོད་པ་དང་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་བསྒྲུས། དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་
 གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྒྲོང་འདུན་པ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བ་མཛད་
 ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། བསྒྲོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་
 མི་འབྱུང་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ། ལྷག་ཚུལ་ལྷ་པོ་འདི་སྟོན་དུ་
 འགོ་དགོས་པའོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། བསྒྲོ་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་ནི་ཞེས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་
 ལས་སུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ནི། བསྒྲོ་བ་ལས་གྱུར་བ་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། དགོ་
 ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷག་ཚུལ་ལྷ་པོ་འདི་བྱན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་པའི་ནང་
 གི་སྒྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་ལ་བྱ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་སྒྲིག་ལྷ་ཅན་ལ་ལྷང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བྱ་
 བའི་སྒྲོ་གྱུར་གྱི་ལས་དང་། དགོ་ཚུལ་སྒྲིག་ལྷ་ཅན་ལ་བསྐྱེལ་བའི་རྒྱར་བྱ་བའི་སྒྲོ་གྱུར་གྱི་ལས་སོ། །
 འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བཞུགས་བསྒྲོ་མ་བྱས་པར་གསོལ་བ་བཞིའི་ལས་མི་འཆགས་པ་དང་། བྱིས་
 སུན་འབྱོན་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་ལ་སྐྱེད་དུན་སྟོན་དུ་འགོ་
 དགོས་སོ། །འདི་དག་དང་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ལས་ཡིན་ཡང་ཆད་
 ལས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ངན་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཆེད་དུ་གོས་འདེབས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་
 པ་བཀའ་ལ་ལན་ནི། འདིར་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མའི་སྐྱེད་གཞི་དབྱེན་གྱིས་མཆོམས་མེད་
 བྱས་པ་ལས་གྱུར་བ་ཡིན་ཡང་། དབྱེན་གྱིས་མཆོམས་མེད་ཡིན་ན་ལྷག་མ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ།
 དགོ་སྒྲོང་ལྷ་སྟོན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་བཞིན་ནོ། །དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་ན་
 མཆོམས་མེད་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་མའི་རྒྱད་ཀྱི་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་
 འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བཅས་པ་མཛད་པའི་རྗེས། སྐབ་པ་བྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པའི་གོང་
 དེར་དགོ་སྒྲོང་འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་ན་ལྷག་མ་དང་མཆོམས་མེད་གཉིས་ཀར་

འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ལས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་གང་ལ་བྱ་བའི་
 བསྐྱབ་བྱ་དེ། ལས་གྲུལ་དེར་འདུག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འདུག་ཀྱང་ལས་མི་འཆགས་པའི་
 ཉེས་པ་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། བསྐྱབ་བྱ་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལས་གྲུལ་དེ་ཉིད་དུ་མི་འདུག་དགོས་པའི་བྱ་བ་པ་ཡང་མེད་དེ། མཛོན་སུམ་དུ་མ་
 གྱུར་པའི་ལས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དེ་ན་གནས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ།
 ལུང་ཁྱབ་པ་ལ། མཆོམས་ཀྱི་སྒྲིད་རོལ་ན་མཆོམས་པས་མཆོམས་ནང་ན་མཆོམས་པ་རྣམས་ལ་བསྒོ་
 བས་བསྒོ་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །བཅུན་པ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོམས་པས་
 མཆོམས་ཀྱི་སྒྲིད་རོལ་ན་མཆོམས་པ་རྣམས་ལ་བསྒོ་བསྒོ་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །
 འོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་བ་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མི་འདུག་པའི་ཆེ། ཁྱོད་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བ་དང་
 བརྗོད་པའི་ལས་བྱས་སོ་ཞེས་རེ་རེ་ནས་བསྐྱགས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱགས་ན་དེས་མི་མཐུན་
 པའི་ལས་བྱས་པར་མི་ཤེས་པས། ཉེས་པ་ལས་ལྷོག་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོམས་
 ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ལ། ཆོ་ག་ནི། གནང་བ་དེས་གཞི་
 བརྒྱད་བ་སོགས་བྱས་ནས། སྒྲ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས། ཆུན་རིམ་ལ་བྱག་འཆོལ། ཆུན་
 པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་ཅོག་ཅོག་སུར་འདུག་ཞེ། ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱམ་སྐྱར་ཉེ་བར་
 བསྐྱར་ཏེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དགོ་སྒྲོང་འོད་སྒྱུང་ཆུན་པོ་ཆས་
 པ་ཆོག་ཏུ་གྱུར་པའམ། བདག་དང་དགོ་སྒྲོང་ལྷ་རིའི་བྱ་རྒྱུད་ནང་ཅན་ལགས་ལ་བདག་གི་སྐྱམ་
 སྐྱར་ནི་ཕྱི་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་རྩོམ་ཐོག་ན། བདག་དགོ་སྒྲོང་འོད་སྒྱུང་ནས། རྒྱུད་ནང་ཅན་
 དགོ་འདུན་ལས་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་གསོལ་ན། ཕྱགས་བཅེ་བ་ཅན། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བཅེ་བའི་སྒྲིད་དུ། བདག་དགོ་སྒྲོང་ནས་རྒྱུད་ནང་ཅན་ལ་རྣམ་སྐྱར་དང་མི་འབྲལ་
 པའི་གནང་བ་སྐྱུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུས། དེའི་འོག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་ཞེས་གིས་
 གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །འདུག་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་
 རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོ་སྒྲོང་འོད་སྒྱུང་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་རྒྱུད་ནང་ཅན་ལགས་ལ།
 འདིའི་སྐྱམ་སྐྱར་ནི་ཕྱི་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་རྩོམ་ཐོག་ན། དགོ་སྒྲོང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི།

དགེ་འདུན་ལས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱིས་དུས་
 ལ་བབ་ཅིང་བཞོད་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་སློང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
 ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྟུལ་རྟོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི། དགེ་
 འདུན་ནས་གསོལ་རྟེ། དེའི་སྒྲིབ་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སློང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། སྒྲུབ་སྒྲུབ་
 དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་གསོལ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
 ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དང་མི་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནང་བར་སྟུལ་བར་བཞོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་
 གསུང་ཞིག གང་དག་མི་བཞོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག །ཞེས་པ་ནས་མཐུག་བསྟུད་ཀྱང་
 བཛོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། འབྲལ་བའི་སྒྲིབ་པ་
 ཞིགས་པའོ། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི། མི་འབྲལ་ཞེས་སོགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་སུ་བསྟན་ཟིན་རྟོ། །
 ཆོག་གི་དོན་ནི། མདོ་ཅུ་བར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་གསུངས་ཀྱི་གཞན་གཉིས་ལ་མ་བཤད། ལས་བརྒྱ་
 ཅུར། ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྲལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་
 འདུན་གྱི་གནང་བ་མ་གཏོགས་རྟེ། ལྷང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་
 སྒྲུབ་དུ་རུང་བར་གསུངས་སོ། །བརྒྱལ་ལན་ནི། མཚམས་ནང་དུ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་སྒྱིན་
 པའི་སྐབས་སུ་བཛོད་ཟིན་རྟོ། །ལོ་དུག་གི་ནང་དུ་སྟན་གྱི་གནང་བ་སྒྱིན་པ་ལ། གསོལ་བ་བཏབ་
 པ་དང་ལས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་གང་ལ་ལོ་དུག་ཏུ་བསྟན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དེས།
 གཞི་བརྟུང་བ་ནས་ཅོག་ཐུར་འདུག་སྟེ། འདི་སྐད་ཅིས་བཛོད་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་བཙུན་པ་
 རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དགེ་སློང་ལག་གི་སྒྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལོ་དུག་ཏུ་སྟན་མི་
 བགྱིད་པ་ལས། བདག་དགེ་སློང་ལག་གི་སྒྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགེ་འདུན་ལས་ལོ་དུག་ཚུན་
 ཆད་དུ་སྟན་གནང་བ་གསོལ་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒྲིབ་
 དུ། བདག་དགེ་སློང་ལག་གི་སྒྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལོ་དུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་གྱི་གནང་བ་
 སྟུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 དང་། གཞན་ན་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སློང་གིས་སྟན་དེ་མིག་སྒྲར་བབ་པར་བྱ། དེའི་ཆོ་སྟན་དེ་ཏུ་ཅང་
 རིང་བ་ཡིན་ན་བཅད་པར་བྱ། ཐུང་བ་དང་དོག་པ་ཡིན་ན་བསྟན་པར་བྱ། ཐུག་དོལ་དུ་གྱུར་པ་

སྒྲོ་བར་བྱ་ཞིང་དེའི་མིང་གིས་བཅང་བར་བྱའོ། །རུང་བ་གསུམ་པའི་ཆོ་ག་ནི། མི་བཟུང་བར་བྱ་
 བ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་བྱའོ་དགོ་སྒྲོང་གི་མདུན་དུ་འགྲེང་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་དགོ་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་འདི་རྟེན་དེ། བདག་དགོ་
 སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་འདི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །དངོས་པོ་
 རུང་བ་མ་ལགས་པ་འདི་རུང་བ་གྲུབ་པར་བགྱའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས། མདུག་ཐབས་
 ལེགས་བརྗོད་དོ། །རུང་བ་དེ་གསུམ་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་སྟེ་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་པས་དེ་ལ་རེག་
 གམ། རེག་ཏུ་བཅུག་ན་ཡང་འགྱོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ནི་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་རུང་བར་བྱ་
 བའི་ཆོ་ག་དང་སྒྲགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། རིན་པོ་
 ཆེ་ལ་རེག་པའི་སྤང་བ་ཁེགས་པ་དང་། ཆོས་གོས་ཀྱི་རིན་གྱིས་འཕོངས་པ་སེལ་བའི་དོན་དུའོ། །
 བསྟུན་པའི་དོན་ནི། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་ཞེས་གང་ཟག་གི་ལས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རུང་བ་ནི་མ་གསུང་ལ། གང་ཟག་དགོ་
 སྒྲོང་རང་གི་དབང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བཅུག་ན་རེག་པའི་སྤང་བ་དང་། གཞན་ལ་
 རེག་ན་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པར་གསུངས་པ་ལས། རུང་བ་འདི་ཉེས་པ་གཉིས་པ་ཁེགས་པའི་
 དོན་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རུང་བ་འདི་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར།
 རི་སྐད་དུ་འགྲེལ་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་རྩིས་ལ་ནི་རུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མ་
 བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་བདག་གིར་བྱས་པ་ཅམ་ལ་ནི་སྤང་བར་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་འགྱུར་བ་ལ་རེག་པ་དང་གཉིས་ཆོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །དོན་
 ལ་རང་དབང་བ་ཡིན་ཡང་རང་གི་ལོ་སྟོན་པའི་རྩིས་ཞུགས་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་རུང་བ་མི་འཆགས་
 ཏེ། འགྲེལ་པར། གང་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དག་ལ་རང་གིས་ཀྱང་རེག་པར་
 མི་བྱ་ལ་གཞན་ལ་འང་རེག་ཏུ་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་རུང་བ་གསུམ་ཆར་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདི་ལྟར་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལྟར་རུང་བར་བྱས་པ་ལ་རེག་ཀྱང་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་ག་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་དང་།
 འགྲེལ་པར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བཅུག་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་

བས་སོ། །འོ་ན་འདི་རང་གི་རྩ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལ་རེག་པས་ལོངས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་
 མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་རང་དབང་བའི་ཕྱིར། དེས་འདིར་རིན་པོ་ཆེ་བདག་གི་རྩ་བ་ལ་རྒྱུར་
 བ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ན། སྤང་བར་བྱ་ཞིང་ཞེས་དང་། གོས་ཀྱི་རིན་དག་
 འདོད་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། བདག་གི་རྩ་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་ཡང་མི་འཆགས་
 བའི་ཕྱིར། རུང་བ་བྱ་བ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་བདག་གི་རྩ་བའི་རྗེས་ཁྱལ་ས་དེ་དང་བྲལ་བ་
 གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱལ་ལན་ནི། འབྲི་ཁུང་པ། རུང་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ། སྟོན་
 བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པས་བཅང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི།
 ཀྱི་ན་སྟེ། འདིར་ནི་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེའི་རུང་བ་འཆད་པ་ཡིན་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཆོས་ཀྱི་མ་ཡིན་པས། རུང་
 བ་གང་གི་ཡིན་གན་མ་ཕྱེད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་མི་རུང་། འདི་ལས་སྤང་
 བ་རུང་བ་སྟེ་མ་པའི་ཀུན་སྟོང་སྟོན་དུ་བཏང་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འབྲི་
 ཁུང་པ་རུང་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་རེག་ཏུ་རུང་བར་མདོན་ཏེ། འབྲེལ་པར། རུང་བ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་
 རེག་ན་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྐབས་ཆོག་ནས་བཟུང་
 བར་མི་བྱ་བ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། འབྲེལ་བ་དེའི་དོན་ནི། བཟོད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་གཏན་ཆོག་སུ་བཞོད་ནས་རེག་ཏུ་རུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། །
 དངོས་བསྐྱར་ཀྱི་སྤང་བའི་སྐབས་སུ། བྲམ་ཟེའི་སུ་མོས་ཁུས་པ་ལས། གང་ན་དགོ་སྟོང་གཅིག་
 པོ་ཞིག་གནས་པ་དེར་སྟོན་བདག་གིས་དགོ་འདུན་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོད་པ་འབུལ་བར་བྱེད་ན། དགོ་སྟོང་
 དེ་གཅིག་སུས་རྟོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱའོ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་བདག་གི་བྱེད་ན་
 ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཆོག་དང་། སྐབས་ནི། ལྷ་རྒྱལ་ས་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་གནས་འདི་ན་གཅིག་སུར་གནས་ཏེ། དགོ་འདུན་ལ་གོས་ཀྱི་རྟོད་པ་འདི་བྱུང་
 བས། བདག་གིས་གོས་འདི་ཉམས་སུ་སྤང་ངོ། །དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ཞེས་ལན་
 གསུམ་ཆོག་ཏུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གཅིག་སུས་རྟོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོག་
 དང་སྐབས་སོ། །འདིའི་དགོས་པའི་དོན་ནི། དངོས་བསྐྱར་ཀྱི་ཉེས་པ་ཞིག་སུ་གལ་
 ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀྱུ་ཆོས་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དོར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྟོད་པ་ཕྱན་

མོང་ལ་གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་པ་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་སྒྲགས་ནི། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་
 གསོལ། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་བཙུམ་མམ། བཙུངས་སམ།
 གུམ་མམ། བཙུགས་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་
 གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་དང་། བ་གི་ལོ་ལྷར་རྟེན་པ་
 བྱེད་མོང་ལ་གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་པར་མཛོད། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་མཐུག་བསྟུད་དང་
 བཅས་པ་ཡང་བཟོད་དོ། །འདིའི་དགོས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་པ་ཐུན་མོང་དུ་བགྱིས་པས་འཆོ་བ་
 བཅའ་སྒྲ་བ་དང་། གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་དུ་བགྱིས་པས་གཙུག་ལག་ཁང་སོ་སོའི་བྱི་བ་མི་ཉམས་པའི་
 དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བྱེད་དང་། །ཞེས་གསོལ་བ་དང་
 གཉིས་ཀྱི་ལས་སུ་བཤད་དོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་སྦྱོན་བདག་དེ།
 གཞན་གྱིས་བཙོན་ར་ལ་སོགས་པར་བཙུག་ན། གཙུག་ལག་ཁང་དེར་གནས་པའི་དགོ་སྦྱང་གིས།
 ལོ་ལྷ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འདའ་བར་བྱ། ལོ་གཞན་ལྷ་ནི་ཉེ་ལོར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་
 རྟེན་པ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བའོ། །གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ། དགོ་སྦྱང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཉེ་
 ལོར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ནས་དགོ་སྦྱང་གཅིག་ལུ་ལས་མེད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར། དགོ་
 སྦྱང་འགའ་ཞིག་ཁ་སྦྱང་ལ་འགྲོ་བའམ། ཡང་ན་དགོ་སྦྱང་གཅིག་ལུ་དེ། གསོ་སྦྱང་གི་ཆོ་ཉེ་
 ལོར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་མ་འདུས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ལ། གཅིག་ལུས་གསོ་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པར་བྱ་བའོ། །གསོ་སྦྱང་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་གནས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་གསོ་སྦྱང་
 གཅིག་པའི་གནས་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་དབྱར་ཁས་སྤངས་ནས་གཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་དབྱར་རལ་
 བའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་ན་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པས། གསོ་སྦྱང་ཐ་དད་དུ་བྱས་སོ། །
 གནས་ངན་ལེན་བཟོད་པའི་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བས་སྒྲ། མི་སྦྱོན་གསོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཆོ་ག་
 བྱི། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ། དགོ་སྦྱང་ཞིག་གིས་གསོལ་བ་བྱ་
 རྟེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོ་སྦྱང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། ཅི་ནས་
 ཀྱང་སྦྱོ་བོ་ཡལ་བོ་ཆེའི་ཆོགས། མ་དད་པར་རིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱིམ་རྣམས་སུ་སྦྱོད་
 པར་བགྱི་རྟེ། དགོ་སྦྱང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སྦྱོ་བོ་ཡལ་བོ་ཆེའི་ཆོགས། མ་དད་པར་རིག་པར་

འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱིས་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོད་པར་བགྱིད་ཀྱང་། དགེ་སློང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱིས་
 རྒྱུ་ལྟར་སྟོ་སྟོར་གོ་བར་བགྱིད་པར་སྟོ་བ་སྟུ་ཡང་མ་མཆིས་ན། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་
 བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་སློང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
 ཅི་ནས་ཀྱང་སྟེ་བོ་ཡལ་བོ་ཆེའི་ཆོག་ས་མ་དད་པར་རིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱིས་རྒྱུ་ལྟར་
 སྟོད་པར་བགྱིད་པར་གང་གིས་མཐོང་ཞིང་། གང་དུ་མཐོང་བ་དེས་བྱིས་དེར། དགེ་སློང་འདི་
 དང་། དགེ་སློང་མ་འདིས་བསྟན་པའི་ཆོད་མ་འཛིན་ཅིག །དགེ་སློང་མ་འདིས་ནི་ཡོས་ཆོག་པ་
 བཞིན་དུ། ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་སྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་གྱི་བཙོམ་ལྟན་འདས་དང་དགེ་
 སློང་གནས་བརྟན་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ཤིག །ཅིས་སྟོ་སྟོར་གོ་བར་བགྱིད་དུ་སྟུལ་ཏོ། །འདི་ནི་གསོལ་
 བའོ། །དགེ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་སྟོ་སྟོ་རིག་པའི་བྱིས་དག་ཏུ་གོ་བར་བྱའི་མ་རིག་པའི་བྱིས་དུ་གོ་བར་
 མི་བྱའོ། །དགོས་པའི་དོན་ནི། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གྲུས་པ་སྤང་བའོ། །བསྟུས་པའི་
 དོན་ནི། གནས་ངན་ལེན་ནི་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་སུ་བསྟན་ནོ། །
 འདི་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་བྱིས་མ་ཡིན་གྱི་བསྟོ་བའི་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཆོག་ས་
 གྱིས་ཆོག་ས་ལ་ལས་འཆགས་པར་བཤལ་བའི་བྱིས། ཆོག་གི་དོན་ནི། ལྷགས་ཆོག་ཏུ། དགེ་སློང་
 འབྲལ་བ་འདི་དང་། དགེ་སློང་མ་གསལ་མ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱིང་གཞིའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི།
 སྐབས་སུ་བབ་པའི་མིང་གིས་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཡོས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི། བམ་པ་
 འཆབ་པ་དང་བཅས་པ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟངས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
 གལ་ཏེ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་དགོས་ན་གསོལ་བ་སྤྱར་བ་ཏང་བའི་དོན་བྱའོ་ཞེས་པར། དགེ་འདུན་གྱི་
 ཞལ་ཏ་ཆོས་བཞིན་དུ་བགྱིད་པའི་དགེ་སློང་ཆོས་གོས་ངན་པར་གྱུར་པ་ལ་རས་ལྷག་སྟེན་པའི་
 གནང་བ་ནི། འདི་ལྟར། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྒྱུ་ལྟར་གསལ་དུ་གསོལ། ཆོད་པ་ལྟན་པ་གྱུད་ལུ་
 རོར་འདི་ནི་དད་པ་དང་ལྟན་ཞིང་བཟང་ལ་དགེ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་
 ཞལ་ཏ་བགྱིད་པའི་ལས་བཙུན་པ་ལགས་ལ་དེས་སངས་རྒྱས་སམ་ཆོས་སམ་དགེ་འདུན་ནི་ཡིད་དུ་
 འབྱུང་བའི་དགེ་སློང་རྒྱུ་ལྟར་ལ་སྟུལ་བའི་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ་དེས་དེ་ལྟར་
 སྟུལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་ཆོས་གོས་གསུམ་ངན་ཞིང་སྒྱུ་སྒྱུར་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོངས་ལ།

དགེ་འདུན་ལ་ནི་རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་འབྱོར་པ་མངའ་ན་གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་
 བཟོད་ན་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་བྱུང་བུ་ནོར་ལ་རས་ཡུག་
 ཆེན་སྡེ་ལ་ཏོ་འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །དགོས་པའི་དོན་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་གང་ཟག་ལ་ལོག་
 བར་བསྟོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཞིག་ས་པའོ། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་གོས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་།
 ཞེས་བསྟན་པའི་ཆོས་གོས་སྦྱིན་པ་དེའོ། །འཕགས་པའི་ལྷ་བྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་གྲངས་སུ་གཞུག་
 པ་བཞིའི་ལས་བྱ་བ་ནི། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགེ་སློང་འཇའ་བོ་དང་
 ས་ལ་སྦྱིས་འདི་གཉིས་འཆལ་བཞིན་དུ། དགེ་སློང་གང་མཐུན་པས་གནས་མལ་འབོགས་པ་དང་
 ཟས་ལ་བསྐོ་བར་བསྐོས་པ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་བྱུང་བུ་ནོར་དེ་ལ་ངོར་འཕུ་ན་གལ་ཏེ་ནས་གཅིག་དང་།
 དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སློང་འཇའ་བོ་དང་། ས་ལ་སྦྱིས་ངོར་འཕུ་བའི་གྲངས་སུ་སྡེ་ལ་ཏོ། །འདི་ནི་
 གསོལ་བའོ། །གཞིག་འཕུ་བྱེད་པ་དང་། བསྐོ་བ་རྣལ་གཟོན་པ་དང་། ཅང་མི་སྦྱ་བས་རྣལ་
 གཟོན་པ་དང་གསུམ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དགོས་པ་ནི། དགེ་འདུན་གྱིས་གང་ཟག་བཙུ་
 གཉིས་དང་། སྤྱིང་བྱེད་ལ་མི་སྦྱོ་བ་དག་གའི་དོན་དུའོ། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི། གྲངས་སུ་
 གཞུག་པ་བཞི་དག་དང་ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྤྱང་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་
 ཆོས་དང་ལྡན་པར་བགྱིས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྦྱོད་པ་མང་བ་དང་། ལྷ་བྱེད་བསྤྱིང་བྱས་པ་
 ར་བཞོལ་བས་ལན་ངན་པར་བཏབ་པའི་སྦོ་ནས་རྣལ་གཟོན་པ་དང་། ཅང་མི་སྦྱ་བས་རྣལ་
 གཟོན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པ་འདིས་ཤིན་ཏུ་སྤྱིང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པ་བསྐོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་ནས་གསོལ། དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བ། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་སྦྱོ་ན། གལ་ཏེ་ནས་གཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བ། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་བསྐོ་སྟེ་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགེ་སློང་མ་ལ་སྟོན་ཏོ། །
 འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་ནས་གསོལ་དགེ་སློང་མ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་སྦྱོ་ན། དེའི་སྤྱད་དུ་དགེ་སློང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགེ་སློང་
 མའི་སྟོན་པར་བསྐོ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་ཅས་སོགས་གྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་བཟོད་
 བར་བྱའོ། །དགོས་པ་ནི། མ་བསྐོས་ཆོས་སྟོན་གྱི་ཉེས་པ་ཞིག་ས་པའོ། །བསྟུས་པའི་དོན་

བོ། རྟོན་པ་དང་ནི་ཞེས་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་སུ་བསྟན་པའོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། དག་
 སྟོང་ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་དག་སྟོང་མའི་རྟོན་པར་བསྐྱོད་པར་བྱ་སྟེ་ལྷ་གང་ཞེན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 ལྷན་པ་དང་མང་དུ་བློས་པ་དང་གནས་བརྟན་རྒྱལ་ཚབ་ལྷ་བྱ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་པའི་སྐད་དང་ལྷན་
 པ། དག་སྟོང་མ་ལ་ལུས་ཀྱི་རིག་པས་སུན་མ་ལྷུང་ཞིང་ལྷུང་ན་ཡང་བྱིར་བཅོས་བྱས་པའོ། །ལྷ་པོ་
 དེ་ལ་བཞི་ནི་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །མང་དུ་བློས་པ་མེད་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་བོན་པ་བསྐྱོའོ། །
 དེ་ཡང་མེད་ན་ལམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྷི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་རྟོན་ཅུས་པའོ། །དེ་ཡང་མེད་ན། བྱིང་ཅག་
 དག་སྟོང་མའི་དག་འདུན་ཆོག་ས་སམ་ཞེས་སོགས་རྟོན་ཅུས་པའོ། །དུས་ནི་གསོ་སྟོང་བཅོ་ལྷ་པ་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་བསྐྱོའོ། རྟོན་གཅིག་པའི་ལྷུང་བྱིང་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལྷ་ག་པོར་བྱ་བའི་ཆོག་བྱ་བ་ནི།
 ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དག་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱིས་པ་འཆལ་མ་འཆལ་
 ལགས་གིང་སྤངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་གིང་མཐར་ཐུག་པར་བགྱིས་པ་ལས་བཅའ་བ་དང་བཟའ་
 བ་རྟེན་དེ་འཆལ་བར་འཆལ་ན་ལྷ་ག་པོར་བགྱིས་ཏེ་བདག་ལ་སྟུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གཅིག་
 བརྗོད། ལྷ་ག་པོར་བྱིང་བའི་དག་སྟོང་ཟས་ཟོས་ཟེན་ཅིང་། མ་སྤངས་པ་ལ་སྟོང་ལམ་ལས་མ་
 ཉམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཟོན་ནས་བྱིང་ཀྱི་གྱུར་གྱིས་
 བཞུད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དག་སྟོང་ཟས་ཟོས་ཟེན་ཅིང་སྤངས་ལ་ལས་མ་ཉམས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེས་ནི་བཟའ་བར་མི་བྱ་བར་ལག་པར་བྱིན་ནས་བྱིང་ཀྱི་གྱུར་གྱིས་བཞུད་ཅིག་བརྗོད་པས་
 ལྷ་ག་པོར་བྱའོ། །དེ་ནི་བྱ་བའི་ཆོག་དང་སྟགས་སོ། །དགོས་པ་ནི་སྤངས་པ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་
 ཁེགས་པའོ། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི། གསོལ་གདབ་དང་། གང་ཟག་གི་ལས་སུ་བསྟན་པ་དེར་
 གཏོགས་སོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། གང་ལ་ལྷ་ག་པོར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་ལྷ་ག་མར་བྱས་གིང་པོར་
 བའི་དོན་གྱིས་ན་ལྷ་ག་པོར་ཞེས་བྱ། ཡུལ་ནི་ཟས་ཀྱི་གནས་མ་བཏང་བ་གཅིག་དགོས་ལ། ཟས་
 སྤངས་མ་སྤངས་ལ་བྱད་པར་མེད་དོ། ཡུལ་དེས་ལྷ་ག་པོར་བྱ་བྱའི་རྫས་དེ་ལག་ཏུ་སྤངས་ནས་
 བྱིང་དགོས་ལ། རྟོན་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དང་། མི་བོག་པའི་ཕྱོགས་ན་འདུག་པ་དང་མདུན་མ་
 ཡིན་པ་འདུག་པ་ལས་ལྷ་ག་པོར་བྱ་བ་མི་འབྱུང་དོ། །རྫས་དེ་ཡང་མི་རུང་བ་དང་མ་འདྲེས་པ་
 གཅིག་དགོས། སྤངས་པའི་བྱད་པར་ཡང་བྱིན་ཏེ་སྟོབས་པ་པོ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པས་སྟབས་པ་

དེ་སྤངས་ཤིང་། ཟས་བརྒྱམས་པའི་གནས་བཏང་བ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་ཟས་ཙམ་ལྟང་ཙམ་
 གྱིས་སྤངས་པར་མི་འགོ་བས་ལྟག་པོར་མི་དགོས་ཤིང་ཞུས་ཀྱང་མི་འཆགས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟང་བ་
 དང་ཐུག་པ་ལ་ནི་སྤངས་ཀྱང་། ལྟག་པོར་བྱ་མི་དགོས་པས་སྤངས་པ་ཟའི་ཉེས་པ་མེད་པར་
 གསུངས་སོ། །བརྒྱལ་ལན་ནི། འདིར་སྟན་གཅིག་པའི་ཟས་ཀྱི་ལྟང་བྱེད་ཅེས་པས་སྤངས་པའི་
 ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་སྟན་གཅིག་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་འཆད་པ་ནི་མིན་ཏེ། བརྒྱལ་
 ཞུགས་དེ་དང་ལྟན་པས་ལྟག་པོར་བྱས་ནས་ཀྱང་ཟ་བར་མ་གནང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་དོན་དུ་
 བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཅད་ལ་ལན་གསུམ་དགོས་པ་ལ་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་ནི་དམིགས་བསལ་
 བ། སྤྱིར་དགོ་སྤྱོད་ཡིན་ཙམ་གྱིས་ཉེས་པ་འདི་བསྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་སྟན་གཅིག་པ་
 སོགས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འགལ་རྒྱ་བསྤང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་ན་སྤངས་པའི་
 ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟང་བྱེད་སོགས་སྤེལ་གང་རུང་གི་
 ཉེས་པ་འབྱུང་བར་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་འདོད་མི་རྣམས་པ་ནི་འདུལ་བའི་གཞུང་ཡི་གེ་
 གང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅའ་བ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བཟའ་
 བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་ལྟ་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་ལ། བཟའ་བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་ལྟ་སྤངས་པ་ན་ཟས་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར་བས། འོན་མཛད་ཟས་ཙམ་པོ་ཞེས་གསུངས་པས། བཅའ་བར་
 བྱ་བ་ལ་ལྟག་པོར་མི་དགོས་པར་སྒྲུབ་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར་ཟས་ཙམ་པོ་
 ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུས་ཏེ། བཅའ་བར་བྱ་བ་ཙམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ ཟས་ཙམ་མོ་ཞེས་སྒྲུས་
 པས་ག་ག་ར་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཁྱིམ་གྱི་བསྒྲུབ་པའི་
 སྟོམ་པ་སྦྱོར་བའི་ཆོག་དང་སྤྲུལ་ནི། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་
 དགོ་སྤྱོད་གསོལ་བ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་ནས་གསོལ། དམག་དཔོན་སེང་གོ་ནི་དད་པ་
 དང་ལྟན་ཞིང་བཟང་ལ་དགོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དེས་སངས་རྒྱས་སམ་ཆོས་སམ་དགོ་འདུན་ཡིད་དུ་
 འཐད་པའི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མ་སྤུལ་བའམ་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ་དེས་དེ་
 ལྟར་སྤུལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྲུབས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བས་ཏེ། ཡོངས་སུ་མཐར་
 ཐུག་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ནས་གཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དམག་དཔོན་སེང་གོ་ལས་

བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱུལ་དོ། །དེ་གཞིག་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི། དག་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་
མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་སྦྱིན་བདག་དེས་ཕྱག་འཆའ་དེ། སྐྱོན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་ཅོག་ཅོག་ཕྱར་
འདུག་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་འདི་སྐད་ཅིས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དག་འདུན་ནས་གསོལ། བདག་
དམག་དཔོན་སེང་གེ་དད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བཟང་ལ་དག་པའི་བསམ་པ་ཅན་དེ་བདག་གིས་འདི་ལྟ་
སྟེ། སངས་རྒྱས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་མ་མཆིས་དེ། བདག་གིས་དེ་ལྟར་སྤུལ་ཞིང་དེ་ལྟར་
བཏང་བས་ཡོངས་སྟོང་སྤྱབས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བས་དེ་ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་ནས་དག་འདུན་དོན་
བཞེད་པ་ཕན་པ་བཞེད་པས། བདག་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱུལ་པ་ལས་བདག་དམག་དཔོན་
སེང་གེ་ཡང་ཡོངས་སྟོང་འཕེལ་ནས་བདག་དམག་དཔོན་སེང་གེ་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱུལ་པ་
བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་གཞིག་པར་གསོལ་ན་ཕྱགས་བརྩེ་བ་ཅན་དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་ལ་ཕྱགས་བརྩེ་བའི་སྐད་དུ་བདག་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་གཞིག་པ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་
ལན་གསུམ་བཞུས་དེའི་ལོག་སྟེ་སྦྱིན་བདག་དེ་ཐོས་པའི་ཉེ་སྒྲོར་བཀར་དེ་མཐོང་བའི་ཉེ་སྒྲོར་དུ་
བཞག་སྟེ་དེས་དག་སྟོང་གང་རུང་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ལས་བྱའོ། །དག་འདུན་
བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དམག་དཔོན་སེང་གེ་དེ་ནི་དད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བཟང་ལ་དག་
པའི་བསམ་པ་ཅན་དེ། དེས་སངས་རྒྱས་སམ་ཆོས་སམ་དག་འདུན་ནམ་ཡིད་དུ་འཐད་པའི་དག་
སྟོང་ལ་མ་སྤུལ་བའམ་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་དེ། དེས་དེ་ལྟར་སྤུལ་ཞིང་ཡོངས་
སུ་བཏང་བས་ཡོངས་སྟོང་བསྐྱབས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བས་དེ་ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་ནས། དེ་ལ་དག་
འདུན་དོན་བཞེད་པ་ཕན་པ་བཞེད་པས་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱུལ་པ་ལས་དམག་དཔོན་སེང་གེ་དེ་
ཡང་ཡོངས་སྟོང་འཕེལ་དེ་དམག་དཔོན་སེང་གེ་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྦྱུལ་པ་དག་འདུན་ལས་སྒྲིམ་
པ་གཞིག་པར་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་
གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་དམག་དཔོན་སེང་གེ་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་
གཞིག་པར་མཛོད་དོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །དགོས་པ་ནི། སྦྱིན་བདག་གི་ཡོངས་སྟོང་འཕེལ་
བའི་ཆེད་དུའོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་ནི། ཁྱིམ་གྱི་སྒྲིམ་དང་དེ་ཞིག་དང་། །ཞེས་གསོལ་བ་འབའ་
ཞིག་པའི་ལས་སུ་བསྐྱན་པ་དེའོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པའི་ཁྱིམ་དེར་དག་སྟོང་

ནམས་ཀྱིས་འགོ་བ་དང་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་ལ། བསོད་སྟོམས་སྤང་བར་མི་
བྱ། ལྷུང་བཟེད་སྟོང་པས་འཇུག་པར་མི་བྱ། དེའི་བྱིས་པ་སྟོང་བ་དག་ལ་བཅའ་བ་རིལ་པོར་མི་
སྟེན་པར་དུམ་ཐུར་བྱས་ཏེ་སྟེན་པར་བྱའོ། །ག་གོན་ལུམ་ལུམ་ལ་སོགས་པ་ཆོད་མ་བྱིས་ནས་ཐུང་
བ་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་སྤང་བྱ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་བཤད་པ་ལ། ཐུ་རོལ་གྱི་རྒྱུན་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོག་དང་། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ཆོག་དང་། བདེ་
བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བརྟེན་པའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་
བར་མ་ཆད་དུ་ལོན་པའོ། །ལོན་ཡང་འདུལ་བ་མི་ཤེས་པའོ། །ཡུལ་ནི་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་དང་
ལྡན་པ། ལྷ་མཆོན་མཐུན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ཐ་
མལ་བའི་གཟུགས་སུ་འདུག་པ། བརྟན་མཁས་གཉིས་དང་ལྡན་པ། བརྟེ་བ་དང་ལྡན་པ།
བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། འཁོར་དག་པ་ལ་ཡན་འདོགས་བརྩོན་པ། ཐུར་གནས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་
གསོལ་བ་བྱས་ལ། དགོ་ཚུལ་དུས་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཡང་ཆོག་བྱ་དགོས་ཏེ་མཁན་པོ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ན་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱབས་ལྟར་ཡོན་ཏན་ངང་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། རྒྱུས་པའི་རབས་ལས། དམ་པའི་རྒྱེ་བོ་སུས་ཀྱང་མི་སྤིད་དེ། །དུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལ་
བརྟེན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉེན་དེའི་ཡོན་ཏན་ཀུན། །ཆེད་དུ་མ་བགོས་པར་ཡང་བགོས་པར་
འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞིང་ཆ་སྟོ་ཅན་ལ་ས་
པོན་བཏབ་པ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱ་མས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་གནས་སྟེན་དགོས་
ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པར། སྟོབ་དཔོན་ལ་གྲུས་ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་དག་དང་། །བསམ་གཏན་དང་ནི་
འདོན་ལ་རྟག་བརྩོན་དང་། །བྱིམས་ཤིང་དུལ་ལ་བཟོད་དང་ལྡན་པ་ནི། །སྟོམ་བརྩོན་གནས་
པའི་ཆོས་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཆོག་ནི། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བཅུན་པ་ལ་
གནས་འཆའ་བར་གསོལ་ན། བཅུན་པ་བདག་ལ་གནས་རྩིས་ཅིག བདག་བཅུན་པ་ལ་གནས་
འཆའ་ཞིང་མཆིས་སོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ་མཇུག་ཐབས་ལེགས་སོ། །འདིར་བཅུན་པ་ལས་

ཞེས་དང་བདག་ལ་གནས་པ་སྟེ་ལ་ཅིག་འབྱུང་ཁུངས་དང་། བྱེད་པ་པོའི་སྒྲ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ནི།
 མ་དག་པར་མཛོན་ནོ། །སྒྲ་གས་ཆོག་འདི་ནི་ལས་བརྒྱ་ཅུ་ན་མེད་ཅིང་ལུང་མ་མོར་གསུངས་པ་
 ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ། །གནས་མེད་ཀྱང་འདུག་ཏུ་རུང་བའི་དམིགས་བསལ་ནི་དབྱར་སྒྲ་མ་ཟླ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་། གནས་ཆོལ་བའི་དུས་དང་། སྒོ་བྱར་བ་དལ་གསོ་བའི་དུས་དང་།
 ཉི་མ་གཅིག་གི་ཕྱིར་དང་། ལོ་ལྔ་ལོན་པ་སྒྲུངས་རྒྱུའི་དུས་དང་། བདག་ཉིད་གནས་སྐྱུང་བའི་
 དུས་དང་། ཆད་པ་ལྷས་བཅད་པའི་དུས་དང་། དེ་དག་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་རྣམས་སོ། །
 འདིར་རེ་ཞིག་དུས་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོབ་
 དཔོན་སྒྲོབ་དང་མགུ་བ་སྒྲོད་པའི་ཆོ། གནས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 དེའི་ཆོ་གནས་དེའི་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་གཏད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེ་ཤིག་གི་གནས་འཆར་
 འདུག་ཅུས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་འདི་འདྲ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་འཇིག་
 པའི་རྒྱ་ནི། གཉིས་ཀ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་འདུ་ཤེས་བྱུང་བའོ། །རང་གི་བསྟོན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་
 ཡིན་ན། གནས་བཅའ་བའི་ཆོ་ག་ལོགས་པ་བྱ་མི་དགོས་ལ། གནས་བཅའ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་།
 མཁན་པོ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་ན། བྱ་བ་མཁན་པོ་ལ་ཁུས་པས་ཆོག་པར་དོན་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་།
 མཁན་པོ་དང་གནས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ན་གནས་སྐྱུང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཁུ་
 དགོས་སོ། །འདིར་གནས་དེ་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་གཞོན་ན་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་ལ། སྒྲོག་པའི་སྒྲོབ་
 དཔོན་ཡང་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་གཞོན་ན་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་ཤིང་ཆོས་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་ཕྱག་བྱས་ཀྱང་བཟང་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་དེས་ནི་རྒྱར་བསྐྱབ་ཕྱག་དེས་པར་དགོས་ཀྱི་མི་
 དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་མེད་དོ། །ལུང་གཞིར། རྒན་པའམ་འོན་ཏེ་གཞོན་ཡང་རུང་། །
 གང་ལ་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་བ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ཕྱག་བྱ་སྟེ། །ཟླ་བ་ཆོས་ལ་བྱམ་ཟེ་བཞིན། །
 ཞེས་པའི་དོན་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་རྒན་པ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་ན། ཆོས་ཐོས་མ་ཐོས་ཀྱི་རིམ་བས་ཕྱག་
 འཆལ་བའི་གོ་རིམ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆོས་ཐོས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡིན་ཆད་ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་ཤེས་
 བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་དེའི་སྒྲུང་གཞི་དང་ཡང་མི་འགྲིག་གོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཆོ་ག་ལ། གསོ་སྒྲུང་དང་། དབྱར་དང་དགག་

དབྱེའི་ཚོགས་པོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་ལུང་བཞིན་བཤད། མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ། སྒྱིར་བཏང་བ་དང་། དམིགས་གྱིས་བསལ་བ། དང་པོ་ལ། སྒྱིར་བའི་ཚོགས་དང་།
 དངོས་གཞིའི་ཚོགས་པོ། །དང་པོ་ལ། ལས་གྲུལ་དུ་མ་འདུས་གོང་གི་བྱ་བ་དང་འདུས་ནས་བྱ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི་གསོ་སྒྱུར་གི་གནས་སུ་འདུ་བའི་མདུན་རོལ་ཁོ་ནར་གསོ་སྒྱུར་སྒྲ་མ་འདས་པའི་མཐའ་
 ཚུན་ཆད་གྱི་རང་རྒྱུད་གྱི་ལུང་བ་ལ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ལུང་བ་ཤེས་པ་བཤགས་པའམ་
 བསྐྱམ་པའམ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བྱིར་བཅོས་ཏེ་ལས་གྱི་གནས་སུ་འདུ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ།
 རི་རྒྱུད་དུ། འདི་ལ་རྒྱ་བ་བྱེད་འདས་པའི་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །འདུ་བར་འགྱུར་བ་དེར་རོ། །
 ཤེས་པ་བྱིར་བཅོས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །འདུག་པ་ན་དྲན་ནམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན།
 དུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱའོ། །ལས་བྱེད་པས་ནི་སེམས་གྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །དེའི་ཚོགས་དང་སྒྲགས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ལུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའམ། སོ་སོར་བཤགས་
 པའམ། བཤགས་པར་བྱས་པའི་ཉེས་བྱས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཤེས་ན། དེས་མཆིལ་ལྟ་
 སྟངས་སྒྲ་གོས་སྒྲག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་ལུང་བ་མི་མཐུན་པ་གཅིག་གི་དུང་དུ་གན་ན་
 བྱག་བྱས་ཅོག་ཅོག་སུར་འདུག་སྟེ། ཐལ་མོ་སྒྱུར་བར་བཏུང་ནས། ཚོ་དང་ལྟན་པ་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་དགོ་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ་བདག་དགོ་སྒྲོང་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། ལུང་བ་དེ་དག་པའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ནས་བཟུང་ནས་ཚོ་དང་ལྟན་པའི་
 མདུན་དུ་མཐོལ་ལོ་འཆགས་སོ་མི་འཆབ་པོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་
 པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས། ལེན་
 པས་ལུང་བ་མཐོང་ངམ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འཆགས་པས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
 ལེན་པས་བྱིན་ཆད་སྒྲོམ་མམ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས། ཐབས་ལེགས་
 བརྗོད། གལ་ཏེ་དོགས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བར་གྱུར་ན། དགོ་སྒྲོང་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་ལ་དྲིས་
 ཏེ། ཚོས་བཞིན་དུ་བྱིར་བཅོས་བྱའོ། །བསྐྱམ་བྱར་ཤེས་ན་སེམས་གྱིས་བསྐྱམ་པར་བྱའོ། །
 དགོ་འདུན་ལྟག་མ་དང་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་དང་། སྒྲུང་བའི་ལུང་བྱེད་གྱི་ལུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་
 གཅིག་ཤེས་ན། དེ་སྒྲ་མ་བཞིན་བྱ་སྟེ། ཚོ་དང་ལྟན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགོ་སྒྲོང་

མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལྷ་བ་འདི་ལྷ་བ་འདི་བྱང་ལྷ་བ་དག་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དེ་
 དང་ལྷ་བ་དེ་ཆེ་དང་ལྷ་བ་འདི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཏེ་གསོ་སྦྱང་བགྱི་འོ། །སང་ནང་པར་
 ལྷ་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བགྱི་འོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུགས་འདི་གསོ་སྦྱང་གི་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་
 གལ་ཆེ་ཤོས་དང་། གནད་དམ་བ་ཡིན་ཡང་ལག་ལེན་བགྱིད་པར་སྒྲོམ་པའི་ལྷ་བ་དང་ཚུལ་
 བྱིས་མཆོག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ལ་མི་སྒྲུབ་ལ། འདི་མེད་ན་གསོ་སྦྱང་གི་དགོས་པ་
 དམ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བས་གསོ་སྦྱང་གི་གོ་བ་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་ཆགས་པར་སྒྲུབ་ཞིང་།
 གནས་བརྟན་གྱིས་ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དེས་པའི་ཆེ་ཤོས་བཞིན་དུ་རྒྱན་དུ་སྒྲུབ་
 བ་ཤས་ཆེ་བས། གསོ་སྦྱང་གི་ལན་ཡོན་མེད་པའི་སྒྲིང་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པས་གོས་པ་
 ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་
 བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེན་དེ་ཡང་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། ལྷ་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱབས་པས་དག་པར་འཛིན་གྱིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལས་གལ་ལ་འདུས་ནས་རི་ལྷ་བ་བྱ་བ་ལ་རྒྱད་དག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། གནས་ལ་
 སྒོ་མཐུན་བྱ་བ་དང་། དག་འདུན་འདུན་པ་དང་འདུ་བར་མི་རུས་པས་གསོ་སྦྱང་ཉམས་སུ་སྦྱང་
 བར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་འདུན་གྱིས་ནང་དུ་ལྷ་བ་དྲན་ན་དུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་
 པའི་ཐུགས་ནི། ཆེ་དང་ལྷ་བ་པ་དགོངས་སུ་གསོ་ལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་བ་
 ལགས་ལ་བདག་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་བ་ལགས་ཏེ་བདག་དག་
 སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་ལྷ་བ་འདི་ལྷ་བ་ཞིག་དྲན་ཏེ་བདག་དག་སྒྲོང་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དེ་དང་ལྷ་བ་འདི་ཆེ་དང་ལྷ་བ་འདི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསོ་
 སྦྱང་བགྱི་འོ་སང་ནང་པར་ལྷ་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བགྱིས་སོ་ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །ལས་བྱེད་པས་དྲན་ན་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སེམས་ཀྱིས་འདི་སྒྲིད་ཅེས་
 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེང་དག་འདུན་གྱིས་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་བ་དེ་
 རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསོ་སྦྱང་བྱའོ། །སང་ནང་པར་ལྷ་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་
 དུ་སྒྲུབ་བགྱི་འོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ཡན་ཆད་ནི་ལྷ་བ་ཅན་དག་འདུན་གྱི་ལས་ལ་

འདྲུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དག་
 པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་འགྱུར་རོ་དེའི་ཆེ་ལོན་པ་ཡོད་ན་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འ
 གྱུར་བ་དང་སོ་སོར་བཤགས་པ་དང་བྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ་བཤགས་
 པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 རྣམས་དུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡན་གྱིས་དག་པར་བགྱིས་ནས་ཡུལ་དུས་གྱིས་བཤགས་
 པར་མ་ནུས་པའི་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷུང་བ་མཐུན་པ་དང་བཅས་
 པ་དང་། ཡིད་གཉིས་སྒྲུབ་པ་དང་། དགོ་འདུན་རྣམས་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་དེ་ཙྏ་དེ་ཙྏ་པར་གྱུར་པ་
 དང་། དེས་པ་ཉིད་མིན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་དགོ་སྟོང་འགའ་ཞིག་
 མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་བཏང་སྟེ་དེས་དེར་ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་ཏེ་འོངས་ནས་དེའི་མདུན་དུ་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་ཏེ་གསོ་སྦྱང་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཆོ་ག་དེ་མ་གྲུབ་ན་དགོ་སྟོང་གཅིག་གིས་
 གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱའོ། །སྒྲགས་ནི་དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་
 གསན་དུ་གསོལ། དེར་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ལ་བདག་ཅག་དགོ་འདུན་
 ཐམས་ཅད་ནི་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན་གང་གི་མདུན་དུ་བདག་ཅག་ལྷུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་
 དུ་སྒྲར་བགྱི་བའི་བདག་ཅག་ལས་དགོ་སྟོང་གནས་གཞན་དུ་མཆིས་ལ། དགོ་སྟོང་གི་མདུན་དུ་
 ལྷུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲར་བགྱིད་པར་སྟོབ་སྟེ་ཡང་མ་མཆིས་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་
 དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དེར་
 ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསོ་སྦྱང་མཛོད་ལ་སྒྲད་གྱིས་ལྷུང་བ་དེ་དགོ་སྟོང་གི་མདུན་དུ་ཆོས་
 བཞིན་དུ་སྒྲར་བགྱིའོ། །ཞེས་བཛོད། གཞན་གསུམ་ལ། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བ་ཡིད་
 གཉིས་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་ཅི་རིགས་པར་བཛོད་དོ། །

གཉིས་པ་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་པར་བྱ་བ་ནི། སྒར་བཤད་ཟིན་པའི་གནས་ཀྱི་སྟོ་མཐུན་
 བས། མཆོམས་ཆེ་ཆུང་གང་རུང་བཅད་པའི་བའོ། །གསུམ་པ་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་པོས་སྒྲུབ་པ་
 ལ། ཐོག་མར་གནས་བརྟན་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་སྟོད་ར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །སྟོན་པའི་བ་དན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་གྲགས། །ཞེས་པ་ནས།

ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་མ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དྲིས་ཤིག། དྲིས་ནས་
 གྲང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གདོན་ནོ། དེ་ལྷན་བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་དག་བསྐྱོས་གྱི་ཚུལ་
 ཤིང་བྲིམ་པས་དག་འདུན་བགྲང་བར་བྱ་སྟེ་འོངས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་བྱིར་དུའོ། །དེ་ལྷན་བགྲངས་པས་མ་ལྷགས་པ་དངོས་སུ་ཡོད་དམ། གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཡོད་པར་འཕྲིགས་ན། དག་འདུན་ལས་གྱི་གནས་སུ་ཆོགས་པ་དེས་འདུན་པ་དང་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ལེན་པའི་དག་སྟོང་ཆོས་ལྷ་ལྷན་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཆོག་གིས་བསྐྱོར་
 བར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱོས་པ་དེས་བྱོགས་བཞིར་བལྟ་བ་དང་། འབོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་
 བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཅལ་ཏེ། མ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ། དེང་དག་འདུན་གསོ་སྟོང་མཛད་ན་ཆེ་
 དང་ལྷན་པ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གམ་དེང་དག་འདུན་གསོ་སྟོང་མཛད་པ་ལ།
 ཆེ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་འབུལ་ལམ་ཞེས་འདྲི་བར་བྱའོ། །དག་སྟོང་དག་འདུན་པ་འབུལ་བར་
 བྱེད་པས་མཆིལ་ལྷམ་ལུད། གློ་གོས་ཐུག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཀྱན་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ནས་ཅོག་ཅོག་
 ལུར་འདུག། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་
 སྟོང་བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ལ་བདག་དག་སྟོང་བྲོ་འཆལ་བ་སྦྱག་བསྡལ་བྲོ་ཆབས་ཆེ་བ་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྟོང་བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ་བདག་དག་སྟོང་ནས། བགྱི་བ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་བདག་མཆིའོ་དག་འདུན་ཆོས་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབུལ་
 ལོ། །བདག་གི་གསོ་སྟོང་ཡོངས་སུ་དག་གོ། །འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་བརྗོད་དོ། །
 བརྗོད་པར་ཡང་རིག་པར་བགྱིད་དོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུས། གནས་བརྟན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་
 པ་དག་མ་ལྷགས་པ་རྣམས་གྱི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་འདུན་པ་བརྗོད་ཅིག་ཅིས་པའི་སྦྱས་པའི་ཆོ།
 དེས་དག་སྟོང་ངམ་དག་འདུན་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་འདུན་པ་ཅིག་ཆར་འབུལ་བར་བྱ་སྟེ། ཆེ་
 དང་ལྷན་པ་འཕམ། དག་འདུན་བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྟོང་བཅོ་ལྷ་
 པ་ལགས་ལ་གནས་ག་གོ་མོ་ཞིག་ན། དག་སྟོང་བྲོ་འཆལ་སྦྱག་བསྡལ་བ་བྲོ་ཆབས་ཆེ་བ་མིང་
 འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྟོང་བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ། གནས་ག་གོ་མོ་ཞིག་ན། དག་སྟོང་བྲོ་
 འཆལ་བ་སོགས་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་ཁོ་ན་

ཉིད་མཆིའོ། །དག་འདུན་ཆོས་བཞིན་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབུལ་དེའི་གསོ་སྦྱང་ཡོངས་སུ་དག་
 གོ། །འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་བཟོད་དོ། །བཟོད་པར་ཡང་རིག་པར་བགྱིད་དོ། །
 ཞེས་ལན་གསུམ་བཟུངས། འདུན་པ་ནི་དག་འདུན་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འབུལ་དུ་རུང་ལ།
 ཡོངས་དག་ནི་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འདུན་པ་ལ་དག་
 འདུན་གྱི་ལས་དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་མི་སྦྱེད་པའི་དགོས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པས་ནི། གསོ་
 དགག་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་དགོས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་མདོ་ཅུ་བ་དང་། ལས་
 བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་པར། དག་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་བཤད་པ་མེད་ལ། ལུང་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གསོ་སྦྱང་ལ་ཡོངས་དག་འབུལ་བར་བཤད་པའི་སྐབས་ཆོག་རྒྱ་ཆེར་བར་
 བྱངས་པས། དག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལེན་པ་
 ལ་བསྐྱོས་པའི་དག་སྦྱང་དེའི་མདུན་དུ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། གནས་བརྟན་དགོངས་སུ་གསོལ།
 དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་ངམ་དགག་དབྱེ་བཙུག་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྦྱང་ངམ་དགག་དབྱེ་བཙུག་པ་ལགས་ན་བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བ། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་བདག་ཉིད་མཆིའོ། །བདག་བར་ཆད་
 གྱི་ཆོས་ཀྱི་དག་པར་གནས་བརྟན་གྱིས་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད། འདི་དག་
 འདུན་ལ་བཟོད་དགོས་པ་མིན་ཏེ་དག་ཚུལ་རྣམས་གནས་བརྟན་གྱིས་ཅི་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་
 ཁྱིམ་པའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཁྱིམ་སྒྲུལ་སྟེ་བརྟག་པར་བྱའོ། །འདི་ཙམ་ལ་དག་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཞེས་
 བརྟགས་པར་ཟད་གྱི། དག་ཚུལ་གྱི་དབྱུང་ཁས་ལེན་དང་། དགག་དབྱེ་བཞིན་དུ། དག་ཚུལ་
 དང་དག་སྦྱོབ་མའི་གསོ་སྦྱང་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །ཡོངས་དག་དེ་ལྟར་འབུལ་བའི་དོན་ཡང་
 དག་ཚུལ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དག་སྦྱང་གི་དབྱུང་དུ་བཤགས་པ་སྦྱོན་དུ་སོང་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དག་ཚུལ་གྱི་བཤགས་པ་དག་སྦྱང་ཁོ་ནའི་དབྱུང་དུ་བྱེད་དགོས་པར་དག་
 ཚུལ་གྱི་དགག་དབྱེའི་སྐབས་ཆོག་ལས་ཤེས་སོ། །དག་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་ཡོད་ཅིང་སྦྱོ་
 མཁུ་སྟེར་བ་དང་སྦྱོད་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དག་བསྟེན་དང་དག་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་
 ནི་སྐབས་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་རྒྱ་དང་གསོ་སྦྱང་གི་ཐ་སྟོན་བྱས་པར་ཡོད་ལ། དག་

ཚུལ་ལ་ནི་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དང་། ཡོངས་དག་འབུལ་པ་ཅམ་ལས། གསོ་སྦྱང་མཚན་ཉིད་
 པ་མི་སྤང་ངོ་། །དགོ་སྦྱང་བཞིན་དུ་ཡོངས་དག་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པ་ཅམ་གྱིས་གསོ་སྦྱང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་མི་
 བཞག་སྟེ། འདིའི་ཡོངས་དག་དགོ་འདུན་ལ་བཟོད་པ་མ་བཤད་ཅིང་། དགོ་ཚུལ་ལས་དེ་དབང་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་དུས་སུ་དགོ་སྦྱང་གི་དགོ་འདུན་
 ལ་ཡོངས་དག་འབུལ་དགོས་པ་ནི། ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་བྱིར་བཙོས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ལ་སྒྲུལ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེང་སང་གངས་ཅན་པ་དག །དགོ་ཚུལ་རྣམས་དགོ་སྦྱང་གི་གསོ་
 སྦྱང་གི་གནས་སུ་འདུས་ཏེ་དགོ་སྦྱང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་དགོ་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་འཁོད་དེ་ཡོངས་
 དག་འབུལ་བའི་ཆོག་ལན་གསུམ་བཟོད་པ་ལ་དགོ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཞེས་མིང་འདོགས་པ་འདི་ལ་
 ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་མི་སྤང་བས་བྱིན་ཆད་ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་བཙལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡན་
 ཆད་ནི་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །གངས་ཅན་པ་རྣམས་སྟན་པའི་བ་དན་སོགས་ནས་དངོས་གཞིར་
 འདོད་པ་མིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལས་བརྒྱ་རྩ་ལ། མདོ་འདོན་པ་སེང་གའི་བྲི་ལ་འདུག་ནས་སོ་
 སོར་ཐར་པའི་མདོའི་བསྟོད་ར་དང་དུས་དང་ཐོར་བྱ་བ་དང་། དེ་བཏོན་ནས་དེའི་འོག་དུ་གསོལ་
 བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། གསོལ་བ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་སྤར་བྱ་
 བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བྱི་ཞིང་མདོ་གདོན་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་
 རྣམས་གསུན་དུ་གསོལ། དེང་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཙུན་པའི་པའམ་བཙོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ་གལ་
 ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་དགོ་འདུན་གསོ་སྦྱང་
 མཛོད་དེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་གདོན་ནོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་
 འཛིན་དུ་གཞུག་པ་སྤར་བྱ་བ་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ཅག་གསོ་སྦྱང་བྱས་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་
 པའི་མདོ་གདོན་པ་གདོན་གྱིས་བྱེད་ཅག་སུ་ལ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པ་ཡོད་པ་དེ་མཐོལ་ཅིག་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པ་མེད་ན་ཅང་
 མ་སྒྲ་ཞིག་ཅང་མི་སྤང་ན་བདག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པར་རིག་པར་བགྱེདོ། །དེ་
 ལྟར་སོ་སོར་བྱིས་ནས་དགོ་སྦྱང་གི་ལན་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྦྱང་གི་འཁོར་འདི་ལྷ་སྤར་ཡང་
 ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྒྲག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དགོ་སྦྱང་གང་དགོ་སྦྱང་གི་འཁོར་འདི་ལྷ་

ལུང་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྒྲགས་པ་ན་ལྷང་བ་ཡོད་ལ་དུན་བཞིན་དུ་མི་མཐོལ་ན་ཤེས་བཞིན་
 དུ་རྩུན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩུན་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དགོ་སྒྲོང་ལྷང་བ་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་
 བར་འདོད་པས་ལྷང་བ་ཡོད་པ་ལ་དུན་ཁིང་མཐོལ་བ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །མཐོལ་ན་བདེ་བར་
 འགྱུར་རོ། །མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བརྗོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་རྣམ་པ་ལྷ་དང་། དེ་དེའི་རྗེས་ལ་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་ལན་གསུམ་དྲི་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་
 གཞུག་པ་སྒྲར་བཏང་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིང་གཞི་
 གདོན་པ་དང་། བམ་པ་དང་། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་གདོན་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་རིལ་གྱིས་
 གདོན་པའོ། །དང་པོ་ནི་མདོའི་སྒྲོང་ར་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་པའི་བར་ཁོ་ནར་
 ངེས་གྱི་གཞན་མེད་པས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་གིས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་སྒྲིང་གཞི་
 བཏོན་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ། ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་
 ཞེས་འདྲིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འདྲིའོ། །འདི་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་ཡོངས་སུ་དག་ན་
 འདི་ལྟར་ཅང་མི་སྒྲུབ་པས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཐོས་
 པ་བསྒྲགས་པ་རུང་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྒྱུར་བ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་
 ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། དངོས་གཞི་ནི་མདོ་གདོན་པ་ལྷ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏོ། །རི་རྒྱུད་དུ་གསོ་སྒྲོང་བྱའོ་སོ་
 སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པས་སོ། །ཞེས་དང་། གསོལ་བ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་
 གཞུག་པ་སྒྲར་བྱ་ཁིང་དེ་དག་གདོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲིང་གཞི་ཅུམ་ལས་
 མི་འདོན་ན། སྒྲིང་གཞིའི་མཐུག་བསྐྱེད་བརྗོད་ནས་ཡོངས་དག་འདྲི་བ་ལན་གསུམ་པོ་ཉིད་དངོས་
 གཞི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི། གང་ན་དགོ་སྒྲོང་བཞི་ཁོ་ན་ཡོད་པ་དེས་ནི་གསོལ་བ་བྱ་སྟེ་
 གསོ་སྒྲོང་བྱ་ཁིང་། ནད་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སྒྲིང་བར་མི་བྱའོ། །གསུམ་མན་ཆད་ལས་མེད་
 ན་དུས་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་དེ་མ་གྲུབ་ན། གཅིག་གི་མདུན་དུ་གཞན་ཅོག་ཕུར་འདུག་སྟེ། ཆེ་དང་

ལྷ་མོ་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་། དེང་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ལ། བདག་དགེ་
 སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དགེ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དགེ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བར་ཆད་
 གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་བདག་མཆིན། བདག་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཆེ་དང་ལྷ་མོ་པས་
 བཟུང་དུ་གསོ་ལ་བདག་དགེ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་དེང་གསོ་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་གང་གི་ཆེ་དགེ་འདུན་ཆོག་པ་རྟེན་པ་
 དེའི་ཆེ། དགེ་འདུན་དང་ལྷ་མོ་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱང་བྱ་ཆེར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བགྱིད་ཅིང་སོ་སོར་
 ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་གདོན་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱུས། རང་གཅིག་ཕུས་བྱིན་
 གྱིས་རྫོབ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཆོག་ཏུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེང་དགེ་
 འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཡོངས་སུ་དག་པར་ལྷ་རྣམས་
 གྱིས་བཟུང་དུ་གསོ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། ལན་གསུམ་བརྒྱུས། འདི་ལ་ཡང་དགེ་སྦྱང་ལུང་བ་ཅན་
 ཡིན་ན། རང་གིས་ཇི་ལྟར་རྒྱས་པའི་བཤགས་སྒྲུབ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། རང་གཅིག་ཕུས་
 ལུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་བ་ཡང་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གསོ་སྦྱང་གི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་
 འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱིར་གསོ་སྦྱང་གི་བྱ་བ། གཞན་གྱི་ལག་ལེན་ལ་
 རྣམ་པར་དབྱེད་པ། རང་གི་ལག་ལེན་མདོ་དང་ལུང་བཞིན་དུ་བགྱིད་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ལ། སྦྱིར་གསོ་སྦྱང་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱིས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་གྱི་དང་། རབ་
 ཏུ་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་ལྷན་རྣམས་གྱི་གསོ་སྦྱང་རོ། །དང་པོ་ནི་བསྟོན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ།
 བཤེས་སྦྱིང་དང་མཛོད་གྱི་འགྲེལ་པར་དེ་དག་བསྟོན་གྱི་གསོ་སྦྱང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བཟུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་ནི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། དགེ་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་རོ། །
 དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པར། མི་སྦྱང་བའི་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསོ་སྦྱང་དང་
 དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་གནས་པར་འདུག་པ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཉིད་གྱི་ཚུལ་བྱིས་ས་
 རྣམ་པར་དག་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་བསྟོན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་གསོ་སྦྱང་
 དང་དགག་དབྱེ་དང་གནས་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དེ་དེ་དག་པའི་སྤྲགས་ཀྱང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་

དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ཏེ་བདག་དགེ་ཚུལ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ན་བདག་དགེ་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བར་ཆད་
 གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་བདག་མཆིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 སློབ་དཔོན་གྱུ་འོད་གྱིས། དགག་དབྱེ་གསུངས་ཕྱིར་གསོ་སྦྱང་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ལ།
 དགོངས་པ་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་གྱིས་དགེ་སྦྱང་གི་བྱང་དུ་བཤགས་བསྐྱམ་བྱེད་དགོས་
 ཤིང་། དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པའི་ཆོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་ཞིག་
 བྱང་ན་དེ་ཉིད་དགེ་ཚུལ་སོགས་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་གསོ་སྦྱང་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་དེ་
 རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསོ་སྦྱང་གི་གཞིར་གསུངས་པའི་གསོ་སྦྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ནི།
 གསོལ་བ་བགྱིས་ནས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གདོན་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བསྟན་པར་
 མ་རྫོགས་པ་ལ་བྱ་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་གྱི་ལྷང་བ་
 བཤགས་པ་ཡུལ་དགེ་སྦྱང་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བསྟན་པར་རྫོགས་པས་མ་རྫོགས་པ་
 རྣམས་ལ་སྦྱང་བྱན་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས།

དགེ་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོ། བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པས་ཡོངས་དག་འབུལ་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། རབ་དུ་བྱང་བ་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་དག་ནི་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་
 འདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཞི་
 གནས་གྱི་གསོ་སྦྱང་དང་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ལྷག་པ་སེམས་ཤེས་རབ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 གསོ་སྦྱང་སྟེ། བསྐྱབ་པ་གསོ་ཞིང་སྦྱང་བ་ནི་གསོ་སྦྱང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ། བཅུ་
 བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྦྱང་དང་། གཞོད་པ་སྦྱང་བའི་གསོ་སྦྱང་དང་།
 བསྐྱམ་པའི་གསོ་སྦྱང་དང་ལྷོ། །གསོ་སྦྱང་དང་པོ་གཉིས་ནི། ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པར་
 དེས་ལ་དེ་དག་བཅི་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་སྒྲ་བ་ངོ་རེ་རེ་ཞིང་སྒྲིག་མའི་ཐུར་མ་
 བཅོ་ལྔ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྒྱས་པ་སྦྱོ་བས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་བབྱང་ཞིང་དགེ་བསྐྱོས་གྱིས་དེ་ལ་བརྟགས་ཏེ་
 དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་ཅིང་གཙུག་ལག་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་བསྐྱག་པར་ཡང་གསོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་གང་གི་ཆེ་དེ་དག་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཆེ་ཁོ་ན་བྱ་བར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་དུས་དེས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ལག་ལེན་ལ་ལུལ་མ་ལུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེད་བྱུང་བ་ལ། གསོ་སྦྱང་གི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་མིན་པ་རྣམས་དེར་དེས་པར་སྦྱར་བ་ལ་དབྱེད། མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་དེར་མི་སྦྱར་བ་ལ་དབྱེད། ལོ་འགོ་དང་བཅུ་བཞི་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་ལུལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པ་དག །གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་གཅིག་དེས་པར་བཅུ་ལ་ནས་ཆོས་གངས་བརྗོད་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་དང་དེའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོག་སྲུ་བཅད་པ་འདོན་པ་བསྐྱུལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མདོ་འདོན་པ་དང་། བསྐྱུལ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱུན་གསོལ་བ་དང་། གཏོར་མ་ཆ་བཞིའི་བྱིན་བརྒྱབས་བསྐྱུལ་བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དང་ཆོས་བསྒྲགས་ཀྱི་མདོ་གསུང་བར་བསྐྱུལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་གནས་བརྟན་གྱིས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་བྱག་བྱེད་པར་བསྐྱུལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་བྱག་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་བསྒྲགས་ཀྱི་ཆོག་སྲུ་བཅད་འགའ་ཞིག་དང་། སྟོབས་བཅུའི་ཉིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་མཆེ་བ་ཅན། ཞེས་སོགས་བསྐྱུན་བཅོས་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་འགའ་ཞིག་འདོན་པ་དང་། དེ་ནས་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ་འདོན་པ་རྣམས་གསོ་སྦྱང་གི་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་སྐད་དུ་མཛད་པར་སྒྲུང་དོ། །འདི་དག་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་དེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་མིན་ཞིང་། བྱེད་པའི་ཆེ་ནའང་། བྱེད་བཞེད་པ་ལྟར་མ་དེས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གསོ་སྦྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་འདུལ་བའི་ལུང་དང་། ཆེད་ལྷན་གྱི་བསྐྱུན་བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་གཞིར་ཆོས་ཉན་བཤད་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་དུས་བབ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་བྱ་དགོས་པའི་བསྐྱུལ་བྱ་ཡིན་གྱི་དེའི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་དགོས་པར་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་གངས་བརྗོད་པ་དང་ཆོག་སྲུ་བཅད་པ་བསྐྱུལ་བ་པོ་དེ་ཡང་དགོ་བསྐྱོས་ཀྱི་ལས་ཡིན་གྱི་བསྐྱུན་པར་མ་རྫོགས་པའི་ལས་མིན་པའི་བྱིར་དང་། དགོ་བསྐྱོས་ཞེས་པའང་གཙུག་ལག་ཁང་སྦྱོང་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་སྦྱོང་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་ལ་བྱེད་ཅག་ནི་མཛོས་ཆོས་པ་ལ་དགོ་བསྐྱོས་ཀྱི་ཐ་སྐད་བྱེད་པར་

སྤང་བ་འདི་ཡང་འདུལ་བའི་བརྒྱ་ཆད་མིན་པ་ཞར་ལ་ཤེས་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། བསྐྱལ་བའི་
 རྗེས་སུ་མདོ་འདོན་པའང་། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཡིན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པའི་བྱིར་དང་།
 སྤྱན་གསོལ་བའང་། མཁན་སྦྱོབ་དང་མཇལ་མ་ཐག་གི་དུས་ཡིན་གྱི་ཆོས་གྲངས་བརྗོད་པ་སོགས་
 ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་བྱ་བ་ཚུལ་མིན་པའི་བྱིར་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱན་གསོལ་བ་མ་བཤད་པའི་
 བྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་དགོས་པར་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་
 ཡོད་ན་ཆ་བཞིའི་ཐ་སྟངས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། སྤྱན་གཞིར་གཏུག་མར་གནས་པ་ལ་གཏོར་མ་
 སྦྱིན་དགོས་པ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་། དེ་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་སོགས་ལས་ཀྱི་སྦྱོན་དུ་བྱེད་དགོས་
 པའི་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། མ་བཤད་ཀྱང་སྦྱོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་ཅུ་མ་
 བྱིས་བྱེད་དགོས་ན་ཐུག་པ་མེད་པ་མཐའ་དག་སྐྱབ་དགོས་པས་སྐབས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དགོས་པ་
 རྣམས་སྟོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་དགོས་པ་ནི་
 གནས་བརྟན་གྱི་ལས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་གསོལ་མི་དགོས་ཤིང་། དེས་མི་རྣམས་པའི་ཆེ་དགེ་
 འདུན་གྱིས་གཞན་ལ་བཅོལ་དགོས་པ་དེ་ལ་ནི་བྱེད་གྱི་དེ་མིན་པའི་བྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་
 མདོ་གཞན་འདོན་པར་གསོལ་ན། གདོན་པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བའི་ཉེས་
 པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། དུས་བཟང་ལ་ཆོས་ཉན་བཤད་བྱེད་པར་བཤད་ལ་དེའི་ཆེ་ཆོས་སྐྱབ་པ་
 བོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་གནས་བརྟན་གཙོ་བོ་དེས་བྱེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། བྱེད་
 པར་བསྐྱེན་པར་མ་རྗོགས་པས་བདག་ཅག་འདིར་ཆོགས་པ་ལ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་བཀའ་
 རྒྱལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཟེར་བ་འདུལ་བ་དག་གི་ལུགས་མིན་པའི་བྱིར་དང་། གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་ལ་
 དེར་གསོལ་བ་གཅིག་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆེ་ནའང་། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པར་གསོལ་བ་དང་
 ལྟན་ཅིག་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་བརྩོ་ལྗེའི་རུབ་མོ་
 ཆོས་ཉན་བཤད་བྱེད་པ་ལ་གསོ་སྦྱང་གི་སྦྱོར་བའི་ཆེ་ག་ཞེས་ཐ་སྟངས་བཏགས་པ་འདི་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་འདུལ་བའི་མདོ་ལུང་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་
 ཆོས་བཅོ་ལྗེའི་ཉིན་མོར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ལྟན་པས་
 མདོ་འདོན་པ་དང་། ཆོས་བསྐྱགས་ཀྱི་མདོ་འདོན་པ་དང་ཆོས་ཉན་བཤད་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱ་

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་བཞུགས་པར་མོས་པ་ཙམ་ལྟར་བ་བཤགས་ཡུལ་དུ་རུང་བ་མ་བཤད་
པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོད་པར་
སྒྲིམ་མོད། དགོ་འདུན་ལ་ངེས་པར་བཤགས་དགོས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་
གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ངེས་པ་ཙན་བཤད་པས་དགོ་འདུན་ཆང་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་དགོ་འདུན་ལ་
བཤགས་མི་དགོས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དགོ་འདུན་བཤགས་ཡུལ་དུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཆོ་རབས་ཐོག་མེད་གྱི་བཤགས་པ་དང་ཕྱིར་བཅོས་འདུལ་བའི་ལུགས་འདིར་
བཤད་པ་མེད་ཅིང་བྱད་པར་ཆོ་སྒྲ་མའི་མཆམས་མེད་སོགས་ཀྱིས་ཆོ་འདིའི་གསོ་སྦྱང་ལ་སོགས་
པའི་ལས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་དེ་བཤགས་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་པ་གསུམ་ཀའི་
ཉེས་པ་འདིར་བཤགས་དགོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ། སོ་ཐར་གྱི་ཉེས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
གོས་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཏང་ཡང་སྐབས་འདིའི་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྟར་བ་གང་བྱུང་བ་དེའི་མིང་དང་རིགས་སྒྲིམ་དགོས་པར་བཤད་གྱི་སོ་སོར་
ཐར་བའི་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ་བ་དང་ཞེས་སྒྱིར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་གོ་ཆོད་པར་
འདོད་པ་འདུལ་བའི་ཡི་གེ་ཙམ་ཡང་མ་ལགས་པར་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲིམ་
པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཙམ་བཤགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དག་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་
ལམ་པ་འཆབ་བཅས་ལ་ཕྱིར་བཅོས་མ་བཤད། འཆབ་མེད་ལ་བསྐྱབ་པ་སྦྱོད་དགོས། དགོ་
འདུན་ལྟག་མ་ལའང་སྒྲིབ་པ་དང་མགུ་བ་སྦྱོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱད་ནས་དབྱུང་བ་དགོ་འདུན་
གྱིས་མཛད་དགོས། སྒྲང་ལྟར་ལའང་སྒྲང་བུལ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ལྟག་མ་ལ་
སོགས་པའི་ཉེས་པ་འགལ་ཞིག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་ལས་དེ་དང་དེ་དག་བྱེད་དགོས་གྱི་བྱིད་
འདོད་པའི་བཤགས་པ་དེ་འདྲས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བཤགས་པའི་ཆོག་དེ་འདྲ་
སྒྱིར་ཆོད་ལྟན་གྱི་གཞུང་ནས་མི་འབྱུང་། བྱད་པར་འདུལ་བའི་ལུང་ཡི་གེ་གང་ནས་ཀྱང་བཤགས་
པའི་ཆོག་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲ་རོལ་དེར་ལྟར་བཤགས་གཅིག་བྱེད་མི་
དགོས་ན་ནི་དེ་འདྲའི་བཤགས་ཆོག་དང་རྗེས་སུ་མཐོང་སྒྲིམ་དྲི་བ་དང་ལན་འདེབས་པ་སོགས་བྱེད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་དགོས་པ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་བྱེད་དགོས་ན། འདུལ་བ་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་

བསྐྱབ་བྱ་དེ་དོན་ལ་གནས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདུལ་བའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་གང་
ནས་ཀྱང་བྱིས་ལུང་མ་འགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེའི་ལུང་དེའི་དོན་སྒྲིབ་དུག་གིས་ཉ་
བའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་མིན་པར་མདོ་དེ་ཉིད་ནས་གསལ་བར་ཡོད་པ་ལ་བྱིས་ཅག་གིས་
ནི་ཆོག་ཕྱིར་འགྲངས་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་གི་མདོ་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་གཟིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
མདོ་དེའི་དོན་བྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་
ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་དུ་ན། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། དབྱིད་
འབྲིང་ནག་པས་ཉ་བའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པར་གསུངས་པས་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་
ལྟར་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནའང་འབྲེལ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བ་ཆོག་ལེར། གྲོ་
བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་གཅིག་ནས། །སྒྲ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་པས་དེ་ལྟར་བོན་པར་
འདོན་པའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་པ་མཐའ་
ལས་པ་དག་གཟིགས་ཏེ་མཁས་པ་དག་གིས་དགོངས་པ་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་འདུལ་བ་འཛིན་པར་གྲགས་པ་འབྲི་ཁུང་པ་ན་རེ། ཉོར་རྒྱ་བཅུ་པ་གཉིས་བྱུང་
བ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཤོལ་བྱུང་བའི་ཆོ། རང་གི་སྒྲ་རོལ་གྱི་བཅུ་བཞི་པ་བྱས་པའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་
བགྲངས་པའི་ཉིན་ཞག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་དགུ་པའི་དུས་སུ་བཅུ་བཞི་པ་བྱེད་ལ། ཉོར་རྒྱ་དང་བོ་གཉིས་
བྱུང་བ་ལྟ་བུ་མི་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཤོལ་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཆོ། རང་གི་སྒྲ་རོལ་གྱི་བཅུ་བཞི་པ་བྱུང་བའི་ཕྱི་
ཉིན་ནས་བགྲངས་པའི་ཉིན་ཞག་ཉེར་དགུ་པའི་དུས་སུ་བཅུ་བཞི་པ་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་དང་།
ཡང་ཆོས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་གི་མགོ་མཉམ་དུ་ཚུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉིན་ཞག་འདས་
པའི་ཆོ་ཆོས་ཞག་གཅིག་དང་ཆོས་ཞག་གཉིས་པའི་སྡེང་ནས་ཚུ་ཆོད་གཅིག་སོང་ནས་ཚུ་ཆོད་ང་
བརྒྱད་ལས་མ་ལུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་ཞག་ང་དགུ་འདས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཞག་དུག་ཅུ་འདས་ནས་
ཆོས་འདས་རེལ་བོ་གཉིས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཆོས་ཞག་གཅིག་ལ་ཚུ་ཆོད་ང་དགུ་ལས་མི་
འབྱུང་ཞེས་སོགས་དང་ཡང་རྒྱ་བ་དང་བོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བ་དུག་བོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྡོང་ལ་གསོ་
སྡོང་མི་འཆགས་པས་ཉེར་དགུ་ལ་བཅུ་བཞི་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རང་
གི་བྱུང་བའི་མཐའ་གཏིང་མ་ཚུགས་པར་གཞན་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྣམ་

346

མདོར་ན་རྒྱལ་དང་སྤྱི་དུག་ལྟ་བུ་ལ་ཤོལ་བྱུང་ན་སྤྱི་མ་དེ་ཤོལ་གྱི་རྒྱ་བར་བྱས་ནས། གསོ་སྦྱོང་
 ཐུབ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཞག་སུམ་ཅུ་ཚང་བའི་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་མ་ཚང་ན་
 གོང་དུ་ལོ་ལྔའི་རིང་ལ་ལོ་རེ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་དུག་དུག་སྟེ་དུག་ལྟ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་མ་ཚང་བ་དེས་
 ཤོལ་གྱི་རྒྱ་བ་དེ་ཁ་སྐོང་དགོས་པས། རྒྱ་བ་ཉིང་མ་དེ་རྒྱལ་དང་སྤྱི་དུག་ཅན་དངོས་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེ་ལ་མི་ཐུབ་པ་མིང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིང་གིས་ནི། རེས་ཞག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་དགའི་བར་
 དུ་ཞག་མི་ཐུབ་མི་འབྱུང་བར་ཁས་སྒྲུངས། རེས་འགའ་ཞག་ཉིར་དགུ་རེ་ན་ཞག་མི་ཐུབ་གཅིག་
 འབྱུང་བར་ཁས་སྒྲུངས། ཞག་མི་ཐུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན། ཞག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་ཚོད་རེའི་
 བར་བྱེད་ཞུགས་པས་ཞག་ང་དགུ་ན་ཞག་མི་ཐུབ་དེས་བར་འདོར་བ་རྣམས་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཁས་
 སྒྲུངས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་བ་དང་པོ་སོགས་དུག་གི་གནམ་སྟོང་ལ་གསོ་སྦྱོང་མི་
 འཆགས་པས་ཉིར་དགུ་ལ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སོགས་གསུང་བ་ནི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་ཁས་
 སྒྲུངས་གསུམ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། གནམ་སྟོང་ལ་མི་འཆགས་ན། མར་ངོའི་བཙོ་ལྟ་
 ལ་མི་འཆགས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར། ཅུ་བར་གསོ་སྦྱོང་བྱའོ་ཆེས་བཙོ་ལྟ་ལའོ་ཞེས་དང་།
 འགྲེལ་བར་ཆེས་བཙོ་ལྟ་ལོ་ཞེས་པ་འདིས་བཅུ་བཞི་བའི་གསོ་སྦྱོང་ཡང་བསྟུས་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་
 ཞེས་དང་། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཆེས་བཙོ་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆེས་གྲངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཙོ་ལྟ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ཉིར་དགུ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་བའི་
 དཀར་ཆ་གཅིག་ལུས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེས་གྲངས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མར་ངོའི་ཆེས་བཅུ་བཞི་ཉིད་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་བྱས་ན། དེའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་པའི་གསོ་སྦྱོང་བཙོ་ལྟ་
 པ་དེ་ཡར་ངོའི་བཙོ་ལྟ་བཞི་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། གསོ་སྦྱོང་བཙོ་ལྟ་བ་ཡིན་ན་གསོ་སྦྱོང་སྤྱི་མ་དེ་ཟེན་
 པའི་བྱི་ཉིན་ནས་བགྲངས་པའི་ཉིན་ཞག་བཙོ་ལྟ་པའི་སྟེང་དུ་བྱ་དགོས་པས་བྱུང། གསོ་སྦྱོང་བཙོ་
 ལྟ་པ་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དེ་ལ་ཆད་ལྟག་མི་འབྱུང་བས་བྱུང་བའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ན་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་
 བཞི་བ་དང་གསོ་སྦྱོང་བཙོ་ལྟ་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་བཅུ་བཞི་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དགོས་པས་སྟོན་མེད་པའི་
 སྟོལ་འབྱེད་ལས་འབྱུང་བའི་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། བྱིང་

ཉིད་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལས། ཉོར་ལྷ་དང་པོ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་སོགས་དུག་གི། མར་ངོའི་གསོ་
 སྦྱང་རྣམས་རང་གི་སྒྲ་ལོགས་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཟེན་པའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་བགྲངས་པའི་ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་
 པའི་སྟེང་དུ་བྱེད་པར་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག། ཉིན་ཞག་ང་དགུ་ན་ཆོས་ཞག་དུག་ཅུ་
 ལོངས་པར་ཡང་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་མོད་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་
 བ། དེ་ལས་མར་ངོའི་ཉོར་དགུ་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་དུས་མིན་པ་གྲུབ་སྟེ། གསོ་
 སྦྱང་མི་ཐུབ་པ་སྒྲིང་གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཆོས་ཞག་དུག་ཅུ་འགྲོ་དགོས་པས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡང་འདི་དབྱེད་དགོས་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེང་སང་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་དང་བཙོ་ལྷ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་རྩིས་མཁན་མཁས་པས་དག་པར་རྩིས་པའི་ཆོས་གྲངས་ལས། ཉི་མ་རེ་རེས་སྒྲ་
 བར་རྩིས་ནས་གསོ་སྦྱང་གི་ལག་ལེན་བྱེད་པར་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་
 ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེན་རྒྱ་སྐར་ནི་སྐར་མཁན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་ལུང་ཁོང་དུ་
 མ་ཆུད་པར་ཟད་དེ་སྐར་མཁན་གྱིས་ཞག་མི་ཐུབ་དོར་ནས་རྩིས་ཟེན་པ་དེ་མི་ཤེས་པར་ཡང་ཞག་
 མི་ཐུབ་དེ་འདོར་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ཆོས་ནི་ཞག་མི་ཐུབ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། སྦྱིར་གསོ་
 སྦྱང་བཙོ་ལྷ་པའི་དུས་དང་། བྱེད་པར་ཡར་ངོས་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་འདོར་བ་ནི། འདུལ་བ་པ་དག་
 གིས་ཐོས་ན་ངོ་ཆ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་བཙོ་ལྷ་པ་རྣམས་ལ། ཉིན་ཞག་
 ཆོས་ཞག་ལྟག་ཆད་མེད་པར་སྦྱུད་པ་ལ་ཐུར་མ་བརྒྱས་པ་སྦྱོས་པས་ཉི་མ་བགྲང་། བཅུ་བཞི་པ་
 རྣམས་ལ་ཉིན་ཞག་ལས་ཆོས་ཞག་ཉི་མ་གཅིག་གིས་སྒྲ་བར་བགྲངས་ནས་ཆོས་བཙོ་ལྷའི་ཉིན་
 གསོ་སྦྱང་བྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ།
 དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྩིས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལོ་རེ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་བཅུ་
 གཅིག་རེ་དོར་ནས། ལྷ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པས་ལྷ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་བྱེད་དང་གསུམ་
 བ་ལྷ་ཤོལ་དེ་འདོན་པ་ཡིན་འདུལ་བ་ལས་ལོ་རེ་བཞིན་ཞག་མི་ཐུབ་དུག་དུག་རེ་དོར་ནས་ལྷ་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མཛད་པས་ལོ་ལྷ་ལྷ་ན་ལྷ་ཤོལ་རེ་འདོན་པ་ཡིན་པ་ལ། བྱེད་ལྟར་ན་
 དཀར་རྩིས་པ་ལས་ཀྱང་ཞག་གཅིག་གིས་སྒྲ་བར་རྩིས་པས་བྱེད་འདུལ་བའི་ལུགས་ཁས་སྤངས་
 རྣམ་ལག་ལེན་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་བཅུ་གཉིས་ལྟག་ཅམ་དོར་བར་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་

ལ་སྟོན་པའི་སྤྲེལ་ཆེས་ཁས་ལེན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ཆེས་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་རང་རྒྱུ་ཆུ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཉ་གང་བ་ལ་བཅོ་ལྔ་དང་། རྒྱ་བའི་དཀར་ཆ་སྟོངས་པ་
ལ་གནས་སྟོང་གི་ཐ་སྟོད་བྱེད་པ་ཅུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྲེལ་ཆེས་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྤྲེལ་སོན་
འདུག་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སྤྲེལ་ཆེས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ལུང་གཉིས་པོ་གང་ནས་
ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་མི་འཐད་ལ། རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་མར་ངོའི་དུག་པོ་ལ་ཉིན་ཞག་ལས་ཆེས་
ཞག་གྲངས་གཅིག་གིས་མང་བར་བགྲང་བ་ནི་འདུལ་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་སྤྲེལ་ཆེས་ཀྱི་
བད་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེས་གྲངས་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་བསྟན་བཅོས་པ་དང་། ཐ་སྟོད་ཀྱི་
གཞུང་ལུགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བའི་དཀར་ནག་གི་ཆ་བཅོ་ལྔ་རེ་
མདོན་སྟུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ལ་སྟུམ་ཀྱང་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྟོན་པ་དེ་ཅུ་
གྱིས་ཆོག་གོ། རྣམ་མང་ལུང་གི་ལྷག་ཆུ་མ་ཆད་ཅིང་། རིགས་ལམ་ངང་པའི་མགྱིན་དབྱངས་
སྟོང་ཐུག་ཅན། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཡིད་བཞིན་མཆོ་ཆེན་ནས། རྟག་ཏུ་འབེལ་བའི་གཏམ་
ཀྱི་དགའ་སྟོན་བྱ། །

གཉིས་པ་དབྱར་གྱི་གཞིའི་ཆོག་ལ། སྟོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དམིགས་བསལ་
ཀྱི་ཆོག་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པའོ། གྲང་པོ་ལ་སྟོར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱ་
བ། རྒྱ་བ་བྱེད་ཅུ་གྱི་སྤྲེལ་རྣམས། གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་བྱ་བ་དང་། སྟོན་བདག་དང་།
ཞལ་ཏ་བ་དང་། སྟོད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་དང་། བད་གཡོག་དང་བསོད་སྟོམས་དང་། སྟོན་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྤྲེལ་མ་ཡོད་པ་དང་། འཐབ་དགྲོལ་ཅན་མེད་ཅིང་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་
བ་གསུམ་དུ་གནས་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་གོན་བྱ་བའོ། རྟེན་པ་ལ་གནས་
མལ་དང་བྱིའུ་དང་ཆོལ་ཟངས་སོགས་ཆང་བར་སྟོན་གོན་བྱ་བའི་དེ་སྟོབས་པའི་དགོ་སྟོང་གཅིག་
གམ་དུ་མ་བསྟོན་བར་བྱའོ། རི་ལྷར་ཞེན། དགོ་འདུན་གྱིས་སམ་ལས་བྱེད་པའི། དགོ་སྟོང་མིང་
འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱོད་དགོ་འདུན་ལ་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྟོབས་པར་སྟོང་མ་ཞེས་བྱི་སྟོང་ཞེས་
ལན་འདེབས། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
དགོ་འདུན་ལ་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྟོབས་པར་སྟོན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་།

བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་དག་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བ་གནས་མལ་སྟོབས་པར་བསྐྱོ་སྟེ་དག་སྤོང་གནས་མལ་སྟོབས་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
 དག་འདུན་ལ་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྟོབས་སོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་དག་འདུན་ནས་
 གསོལ། དག་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ནས་སྤྱོ་སྟེ། དེའི་སྤྱད་དུ་ནས་བསྐྱོ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
 གང་དག་ན་གསུངས་ཤིག །མཁུག་བསྐྱད་ནི་དག་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་ནས། དེ་དེ་བཞིན་དུ་
 འཛིན་ཏེ་འེ་བར་བཛོད་དོ། །དེས་གནས་མལ་སྟོབས་པ་དང་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པ་ཡང་བྱའོ། །
 གནས་མལ་སྟོབས་མི་དགོས་ན་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པ་བསྐྱོ་བའི་ཆོ་ག་ནི། ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ནས་འབྱུང་
 བ་ལྟར། དག་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱིད་དག་འདུན་ལ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པར་སྤོམ་ཞེས་དེ་སྤྱོ་
 ན། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས། མཁུག་བསྐྱད་དང་བཅས་པ་བཛོད་དོ། །དེས་ཚུལ་ཤིང་ཆོད་དང་
 ལྷན་པ་སྟོ་གོན་བགྱིས་ཏེ། ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་འགྲོང་སྟེ། དག་འདུན་གསོལ། བཀྱ་ཤིས་ཀྱི་
 གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ན་བྲིམས་སུ་བྱ་བ་དབྱར་དག་འདུན་གྱིས་འབྱུག་ལོང་མི་
 སྤྱོ་བ་འདི་དང་། དབྱར་རལ་པ་དང་འབྱུམས་པ་བཅས་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་བྱིན་
 གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ་བྱིད་ཅག་ལས་གང་བྲིམས་སུ་བྱ་
 བ་འདི་དང་འདིས་གནས་འདིར་གནས་པར་སྤྱོ་བ་དེས་ཚུལ་ཤིང་ལོང་ཞིག བྱིད་ཅག་ལས་སུས་
 ཀྱང་དབྱར་དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འབྱུག་ལོང་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་བའོ། བྱིད་ཅག་ལས་གང་གིས་
 འགའ་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་དེས་སྤྱོས་ཤིག་བྱིད་ཅག་ལས་གང་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་དག་འདུན་ལ་
 འབྱུག་ལོང་བསྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དག་འདུན་གྱིས་བྲིས་ཏེ་བར་བརྟག་པར་དགོངས་སོ་ཞེས་
 དག་སྤོང་རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །འདི་ལས་བརྒྱར་གསུངས་ཤིང་སྤྱུགས་ཆོག་མིན་ལ་མདོར་
 གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བོད་རྣམས་བྲིམས་སུ་བྱ་བ་ཚུ་མགོར་ཟག་པ་མི་འདོར་བ་འདི་
 དང་ཞེས་གལ་ཅུང་ཞིང་སྐྱབ་སྐྱ་བ་ལུང་དང་མདོ་འགྲེལ་གང་ནས་མི་འབྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལ་
 བརྟག་དབྱད་མེད་པར་དོ་གལ་ཆེན་པོས་བཛོད་པ་ནི་རི་བོང་གི་ཅལ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ནས་
 ཚུལ་ཤིང་སྤང་བ་དང་དབྱར་ཁས་སྤང་བའི་བྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱི་དག་འདུན་
 ཐུགས་བསྐྱུན་པར་བྱ་སྟེ། ལས་བྱེད་པ་བོས་དག་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དེང་

དག་འདུན་གྱི་དབྱར་ཉེ་བར་སྐབ་པར་དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་པོ་ལམ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཙུ་ལ་ལགས་ན་
གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་།
དག་འདུན་གྱིས་དང་ཚུལ་ཤིང་བཞེས་ཏེ་སང་ནངས་པར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤང་ངོ་། །འདི་
ནི་གསོལ་བའོ། དེ་ནས་བྲིམ་པ་པོས་དང་པོར་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ། དེ་རྗེས་གནས་བརྟན་
ནས་རིམ་པར་བྲིམས་ཏེ། དག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རང་རང་གི་མཁན་པོ་དང་སྟོན་པ་དཔོན་རྣམས་
ལེན་དུ་གཞུག་བྲིམས་ཟེན་པ་དང་དལ་ལུས་འཛོག་དུ་བཅུག་སྟེ་གཞུག་མར་གནས་པའི་ཡང་ཚུལ་
ཤིང་གཅིག་གནས་བརྟན་གྱི་སྤང་། རྗེས་སུ་བྲིམས་པ་པོས་སྟོན་ལམ་འགྲུང་ཐལ་མོ་སྐྱར་དག་
འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ་གནས་འདིར་དག་སྟོང་འདི་སྟེད་གྱིས་ཚུལ་ཤིང་སྤངས་སོ་
ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །འབྲི་ཁུང་པའི་ལས་ཆོག་ལས། དག་ཚུལ་འདི་སྟེད་གྱིས་སྤངས་སོ་ཞེས་
བཛོད་པ་དང་། གལ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་དུ། ལེགས་པར་བཞེས་སོ་ཤིན་དུ་བཞེས་སོ་
ཞེས་བཛོད་པར་བཤད་པ་ནི། དག་ག་དབྱེད་རིགས་འདྲེ་ཡིན་གྱི་བཤད་པའི་ཁུངས་མེད་དོ། །
དེ་ནས་གནས་མལ་གྱི་གཞི་དང་གནས་མལ་རྣམས་རི་ལྟར་རིགས་པ་བཞེན་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་
རྗེས་སུ་བྱེད་ཅག་ལས་གང་གིས་ཀྱང་དག་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་གདིང་བ་མེད་པར་ཡོངས་སྟོན་
པར་མི་བྱ་ཞེས་སོགས་བཛོད་ཅིང་། སྦྱོན་བདག་དང་ཞལ་ཏ་བ་སོགས་ཀྱང་བཛོད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ནི། གནས་སྟེང་གཡོགས་དང་བཅས་པར་དག་འདུན་དུ་མ་
ཡོངས་པའི་དག་སྟོང་གི་མདུན་དུ། ཅོག་ལུར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་བཅུན་པ་དགོངས་སུ་
གསོལ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དང་བཅས་པའི་གནས་འདིར་འདི་ལྟ་སྟེ་
གནས་རལ་པ་དང་འགྲུམ་པ་བཅོས་པའི་སྟོན་དུ་དབྱར་སྐུ་མ་རྒྱ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤང་ངོ་། །
བདག་དབྱར་འདི་ན་མཆོས་ཤིང་བདག་གི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་འདི་ལགས་སོ་ཞེས་དང་། ཡང་ན་
དབྱར་གྱི་མ་ཞེས་ལན་གསུམ་བཛོད་ནས་ཐབས་ལེགས་བྱ། སྦྱོན་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན།
སྦྱོན་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དང་ཞལ་ཏ་བ་མིང་འདི་ཞེས་པ་དང་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གྲོང་མིང་འདི་
ཞེས་བགྱི་བ་དང་། བློ་གཡོག་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཞེས་བཛོད་པར་བྱའོ། །འདི་གང་ཟག་
ཁོ་ནའི་ལས་ཡིན་པས། གསུམ་མན་ཆད་ཀྱི་གངས་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་པས་ལ་གྱི་ཚེ་ག་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པ་ལ། ཚེ་ག་དང་དོགས་པ་
 གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཞག་བདུན་པའི་དང་། ཞག་བཞི་བཅུ་པའི་གནང་བ་གསོལ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་ལས་ཞག་བཞི་བཅུ་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལས་ཞག་
 གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་གྱིས་གནང་བ་སྟེ་ལ་པའི་ཚེ་ག་ནི། མཚམས་ནང་གི་དགོ་སྟོང་ཚེས་དགུ་
 ལྷན་གྱི་བྱང་དུ། ཚུལ་དང་མཐུན་པས་ཅོག་ཅོག་ཕུར་འདུག་སྟེ། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཚམས་ཀྱི་ནང་དང་བཅས་པའི་གནས་འདིར་དབྱར་སྐྱ་མ་ལྷ་བ་
 གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལས་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བགྱི་བ་ཞིག་གི་སྤྱད་དུ་དགུང་
 བདུན་མཚམས་ཀྱི་སྤྱད་རོལ་དུ་མཆི་བ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སྤྱར་མཆི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 སོ་བདག་པར་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་བདག་གི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་འདི་ལགས་སོ། །ཞེས་
 ལན་གསུམ་བརྗོད། མཐུག་ཐབས་ལེགས་བྱ། ཞག་གཅིག་དང་གཉིས་སོགས་མཚམས་ཀྱི་བྱི་
 རོལ་དུ་སྤྱད་དགོས་ན། ཞག་གཅིག་ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལས་
 བྱེད་པ་པོས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཞག་བཞི་
 བཅུ་མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་འགོ་བར་སྟོང་ལ། །སྟོང་། །དགོ་འདུན་ལ་ཞག་བཞི་བཅུ་པའི་གནང་བ་
 གསོལ་པའི་བྱིར། རྟེན་དེས་ཕྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ། རྟེན་པའི་མཐར་ཅོག་ཕུར་འདུག་སྟེ། དགོ་
 འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཚམས་ཀྱི་ནང་
 དང་བཅས་པའི་གནས་འདིར། དབྱར་སྐྱ་མའམ་བྱི་མ་ལྷ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ་
 བདག་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་བདག་གི་དབྱར་གྱི་གནས་འདི་ལགས་པ་ལས་བདག་དགོ་སྟོང་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྤྱད་
 རོལ་དུ་མཆི་བ་དང་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སྤྱར་མཆི་བར་སྟོན་ཕྱགས་བརྗོད་པ་ཅན་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་
 ཕྱགས་བརྗོད་པའི་སྤྱད་དུ། བདག་དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ཞག་བཞི་བཅུ་པའི་གནང་བ་
 ཚུལ་དུ་གསོལ། ལན་གསུམ་བརྗོདས། ལས་བྱེད་པ་པོས་དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་
 གསོལ། དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནང་མཚམས་དང་བཅས་པའི་གནས་འདིར་དབྱར་
 སྐྱ་མ་ལྷ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ་འདི་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་འདིའི་དབྱར་གྱི་

གནས་འདི་ལགས་པ་ལས་དག་སྤྲོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་ལས་
 མཚམས་གྱི་སྤྲད་རོལ་ལ་མཆི་བ་དང་དེ་ཚུན་ཆད་གྱིས་སྤྲར་མཆི་བར་དག་འདུན་ལས་ཞག་བཞི་
 བཅུའི་གནང་བ་གསོལ་ན་གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དག་འདུན་གྱིས་
 གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། འདི་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་འདིའི་དབྱར་གྱི་གནས་འདི་ལགས་
 པ་ལས་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་མཚམས་གྱི་སྤྲད་རོལ་དུ་མཆི་བ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་གྱིས་སྤྲར་མཆི་
 བར་དག་སྤྲོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། དག་འདུན་གྱིས་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྟོལ་ཏེ། །
 འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ་ནས་དག་སྤྲོད་མིང་
 འདི་ཞེས་ནས། གསོལ་ལགས་ཏེ། དེའི་སྤྲད་དུ་འདིའི་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་འདིའི་དབྱར་
 གྱི་གནས་འདི་ལགས་པ་ལས་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་ནས། གནང་བ་སྟོལ་ན། ཆོད་པ་ལྡན་པ་
 གང་དག་དག་སྤྲོད་མིང་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྟོལ་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་
 ཅང་མ་གསུང་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག་ཅིས་བཟོད་པ་གཅིག་དང་
 མཐུག་བསྟུང་བཟོད་དོ། །དེ་ལྟར་དག་འདུན་ལས་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་
 རམ་འགྲོ་བའི་ཆོ་མཚམས་ནང་དུ་དག་སྤྲོད་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་
 གཞན་གྱི་ནི་ཞག་བཞི་བཅུའི་ཞེས་དག་སྤྲོད་གི་མདུན་དུའོ། །ཞེས་དང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བར།
 ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་ཐོབ་པའི་དག་སྤྲོད་གིས་ཀྱང་། རམ་འགྲོ་བའི་ཆོ་མཚམས་གྱི་ནང་དུ་
 དག་སྤྲོད་གི་མདུན་དུ་སྤྲུགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཞག་བརྒྱད་ནས་
 བཞི་བཅུའི་བར་བཞིན་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་བཤད། དག་འདུན་གྱི་བྱ་བ་དེ་ནི་གནང་བ་སྟོན་པ་
 ཡིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱོབ་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤྲུགས་ཆོག་ནི་ལས་བརྒྱུ་ཅུ་ར་མ་
 གསུངས་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བར་རུང་མཐུན་སྤྲར་ཏེ་གསུངས་པ་ནི་ཆོད་པ་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཚམས་གྱི་ནང་དང་བཅས་པའི་གནས་འདིར་དབྱར་སྤྲུ་མ་
 རྒྱ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལས་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དག་འདུན་གྱིས་བགྱི་བ་
 ཞིག་གི་སྤྲད་དུ་དགྲུང་བརྒྱད་དམ། བཞི་བཅུ་མཚམས་གྱི་སྤྲད་རོལ་དུ་མཆི་བ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་
 གྱིས་སྤྲར་མཆི་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་དག་དབྱར་འདི་ན་མཆིས་ཤིང་བདག་གི་དབྱར་གྱི་གནས་ནི་

འདི་ལགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས། གཉིས་པ་དོགས་པ་བཅད་པ་ལ། ཞག་བཞི་བཅུར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོགས་གཅོད་དང་། ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོགས་གཅོད་དབྱར་
 གནས་གྱི་དུས་ལ་དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་བསྐྱོ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོ་བ་དྲི། སྦྱིན་པའི་
 ལས་ལ་གསོལ་བ་གདབ། ཁ་ཅིག་དགོ་འདུན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྦྱོ་བ་དྲི་བ་ཡིན་ལ།
 གང་ཟག་དང་དེའི་དབྱར་རལ་བའི་ཉེས་པ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་གྱི་ཆ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་
 གསུངས། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བྱ་བ་ཆོས་ལྷན་ཞག་བདུན་གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ཞག་བཞི་
 བཅུའི་གནང་བ་སྦྱུལ་དུ་རུང་བས་མདོར་ན་དགོ་འདུན་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་སྦྱོ་བ་དྲི། གང་ཟག་
 རང་གི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །འདིར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
 འབྲི་ཁུང་པ། ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་སྦྱོའམ་
 ཞེས་དྲི་བར་བཤད་པ་ནི། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་དང་ཞག་བཞི་བཅུའི་བྱིན་བརྒྱབ་མ་བྱེད་
 བས་ནོངས་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། གནང་བ་སྦྱུལ་པའི་ཆེ་ཡང་། ཞག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་གནང་
 བ་སྦྱུལ་བར་བཞེད་པ་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་ཞག་བདུན་གྱི་གནང་བ་ཡང་ཅིའི་བྱིར་མི་སྦྱུལ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཞག་བཅུ་བཞིའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་དེས། ཞག་
 བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཅི་བར་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་པའམ་ཅིག་ཆར་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་པ་གང་རུང་བྱ་
 བ་ཡིན་གྱི་ཞག་བརྒྱད་དང་བཅུའི་གནང་བ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་དོ། །ཡང་གང་
 ཟག་གི་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་ཞག་བདུན་གྱིས་མི་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ། ཞག་བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུའི་
 བར་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་བྱ་བར་བྱ་འདུལ་དང་བྱ་བཞེད་ཅེས་འབྲི་ཁུང་པ་གསུང་མོད། དེ་དག་གི་
 བཞེད་པ་དབྱིས་བྱིན་པ་ཡིན་པ་མི་འདྲ་ཞིང་། བྱིན་རྒྱབས་དེ་དང་དེ་དག་འཆགས་པ་ལ། ཅུ་བ་
 ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་འཆགས་མི་འཆགས་ལ་རག་པ་ཡིན་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བྱ་བ་ཆོས་ལྷན་
 ཞག་བདུན་གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་ལ། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་མདོ་ཅུ་བ་དང་།
 ལས་བརྒྱ་ཅུར་ནི་མི་འབྱུང་བས་དབྱེད་དགོས་པར་སྒྲུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ། འདུལ་འཛིན་འབྲི་
 ཁུང་མཚམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུ་ཞག་གཅིག་སྦྱོད་པ་དེས་ཀྱང་། ཞག་གཉིས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་དེས་
 བར་བྱ་དགོས་ལ་ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེས་ཀྱང་སྦྱ་རིངས་བརྒྱད་པ་འཆར་དུ་མི་རུང་

སྟེ། དེ་རུང་ན་སྤྲོན་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ཞག་བརྒྱད་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་པའི་
 ཆེ་གསོག་འཛིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དབྱུང་བ་རྣམ་པར་
 དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་མཐའ་ནི་ཞག་བདུན་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། སྤྲོགས་ཆོག་
 ལས་ཀྱང་དགྲང་བདུན་ཞེས་འབྱུང་གི་བརྒྱད་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཚོན་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པས་མི་
 འགལ་ན་འགྲེལ་བར་མཚོན་དོན་འཆད་པ་ན། གཅིག་ནས་དུག་གི་བར་རྒྱས་པར་འབྱུང་ལ།
 བརྒྱད་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་དེས་བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུའི་
 བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཅེས་པའི་རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ཞག་གཅིག་ཁོ་ན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་
 མེད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་ནས་ཞག་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་
 བཞི་དང་ལྔ་དང་དུག་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་།
 ཞག་གཅིག་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་སྤིང་ན། ཞག་གཅིག་པོ་དེའི་ནང་དུ་འཁོར་བར་དེས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་
 བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་སྐྱ་
 རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དུས་སུ་མཚམས་
 ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ཡང་གལ་ཏེ་འགྲོ་ན་དེར་གནས་པར་
 མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་ལུང་ཁུངས་སུ་བྱངས་པས་སོ། །སྤྲོན་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་མི་
 མཚུངས་ཏེ། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་བྱུང་བར་
 མ་བྱེད་པས་འབྲུལ་བའི་བྱིར་དང་། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། ཞག་བདུན་བྱིན་
 གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་ན། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་སྤྲོན་དེ་ཆོས་ཅན། ཞག་
 བརྒྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས་པར་ཐལ། ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་
 ཆར་ལ་ལན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ཁས་ལེན་གྱི་དུས་ལ་དབྱུང་བ་ལ། ཕལ་ཆེ་བ་དག་ཉོར་སྒྲ་དུག་
 པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་དང་། བདུན་པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ལ་ཁས་ལེན་ངེས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་མོད།
 འདུལ་བ་ཆོག་ལེར། གོ་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆེས་གཅིག་ནས། །སྤྲོ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །
 ཞེས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་འདུལ་བ་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་རྣམ་དག་མི་སྤང་བའི་སྤང་དུ་ཆར་
 ཚུའི་སྤང་ཡོལ་ནས་དབྱར་གྱི་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤྲོན་ཐོན་ནས་དགག་དབྱེ་བཞིན་

དགོས་པ་སོགས་མི་རིགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་དོ། །དེ་ལྟར་ན། དབྱར་ཉི་ཤེས་ནས་སྟོན་
 ཉན་མཚན་མཉམ་པའི་བར་གྱི་སྒྲ་བ་གསུམ་ནི་དབྱར་སྒྲ་མའི་ཁས་ལེན་གྱི་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མ་
 གྲུབ་ན་དེ་ལས་སྒྲ་བ་གཅིག་གིས་སྤྱི་བར་དབྱར་སྤྱི་མའི་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་མཁས་
 བ་མ་ཡིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་རྩ་བར་ཆོས་བརྩུ་བྱས་ལའོ་དབྱར་སྒྲ་འབྲིང་པོ་ཉའི་སྤྱི་དེ་ཉིན་
 བར་གྱི་འོ། །དབྱར་སྒྲ་ཐ་ཆུང་ཉའི་འོ། །ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལས་ཆོས་གཅིག་ལའོ། །རྩ་སྟོན་ཅན་
 གྱི་བར་མ་ཆད་པའོ། །ཡང་ན་གྲོ་བ་ཞིན་ཅན་ལས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྒྲ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཆོས་གཅིག་དང་བརྩུ་བྱས་སྐད་དོད་མི་གཅིག་པའི་སྤྱིར་དང་། དབྱར་སྒྲ་འབྲིང་པོ་ཉའི་སྤྱི་དེ་
 ཉིན་གྱི་འོ་དང་། རྩ་སྟོན་ཅན་གྱི་བར་མ་ཆད་པ་ལའོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་སྤྱོད་ལས་འགྲོ་ཅམ་
 ཡང་མི་གཅིག་པའི་སྤྱིར་དང་། མདོ་རྩ་བ་སོགས་ཀྱི་པོད་སྐད་དུ་རབ་འབྲིང་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 གང་བྱུང་བའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་དཔེ་ལ་ཉ་སྐར་གྱི་མིང་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་
 ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱ་དཔེ་ལས་ར་འབྲིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་རྒྱ་དཔེ་
 ལས་ཉ་སྐར་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་སྒྲ་བའི་ཐ་སྐད་འབྱུང་བ་དེ་པོད་དཔེ་ལ་ར་འབྲིང་ཐ་ཆུང་གི་མིང་གིས་
 འབྱུར་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཡོད་ན། གྲོ་བ་ཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་གཅིག་ནས་ཞེས་སོགས་འབྱུར་
 བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཁུངས་གཅིག་སུ་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་
 འབྱུར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུར་བའི་ལུང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འབྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དགག་དཔྱེ་ལ། ལྷོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ། དང་པོ་ལ་
 རིང་བའི་ལྷོར་བ་དང་། ཉེ་བའི་ལྷོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷོད་ཡུལ་དུ་བརྗོད་པ་ནས་སེང་གི་
 བརྒྱན་པའི་བར་དང་ནང་དང་བཅས་པ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བ་སོགས་ཞག་བདུན་ནས་བརྒྱད་ན་
 དགག་དཔྱེ་འབྱུང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་བཏུ་གསུམ་གྱི་ཉིན་བར་ཡན་ལ་ཟིན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་
 བཏུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་མཆོན་གཉིས་ཀ་ཆོས་རྣམ་པར་གཏོན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཞིང་། དགག་
 དཔྱེ་དངོས་གཞིའི་ལས་ནི་ཆོས་བཏུ་དྲུག་གི་སྐྱ་རིངས་འཆར་ཀ་ཚུན་ཆད་དུ་ཟིན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་སྒྲུབ། རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བ་དགག་དཔྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྒྲོ་བ།
དང་པོ་ནི། བ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལས་གྱི་གནས་སུ་འདུ་བར་མ་རྒྱས་པས་འདུན་པ་དང་

དགག་དབྱེ་གང་རུང་གཉིས་ཀ་འབྲལ་བའི་ཆོ་ག་ནི། དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་ལེན་པ་པོའི་
 རུང་དུ། ཆོ་དང་ལུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ལ།
 བདག་དག་སྒྲོང་བློ་འཆལ་བ་བློ་ཆབས་ཆེ་བ་སྟུག་བསྟུལ་བ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་དགག་
 དབྱེ་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དག་སྒྲོང་བློ་འཆལ་བ་སྟུག་བསྟུལ་བ་བློ་ཆབས་ཆེ་བ་མིང་འདི་
 ཞེས་བགྱི་བ་དག་འདུན་ཆོས་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབྲལ་ལོ་བདག་ལ་མཐོང་བ་དང་
 ཐོས་པ་དང་དོགས་པའི་གནས་གསུམ་གྱིས་དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་དོ། །
 འདུན་པ་དང་དགག་དབྱེ་ཡང་བཟྃ་དོ། །བཟྃ་པར་ཡང་རིག་པར་བགྱིད་དོ། །ལན་གསུམ་
 བརྒྱས། ལེན་པ་པོས་དག་འདུན་ལ་བཟྃ་པ་ནི། དག་འདུན་བཙུན་པ་ནས་གསོལ། དེང་དག་
 འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ལ། གནས་ག་གོ་མོ་ཞིག་ན་དག་སྒྲོང་བློ་འཆལ་བ་ནས།
 ཞེས་བགྱི་བའི་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ཏེ། གནས་ག་གོ་མོ་ནས། ཞེས་བགྱི་བ་དག་འདུན་ཆོས་བཞིན་
 མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབྲལ་ལོ། །མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པའི་གནས་གསུམ་གྱིས་
 དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་དོ། །འདུན་པ་དང་དགག་དབྱེ་བཟྃ་དོ། །
 བཟྃ་པར་ཡང་རིག་པར་བགྱིད་དོ། །ཞེས་ལན་གཅིག་བཟྃ་དེ། འདུན་པ་སྟུལ་བས་ལས་ལ་
 མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་ཡོངས་དག་སྟུལ་བས་དགག་དབྱེ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མཆམས་
 ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དག་སྒྲོང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་པས་ཀྱང་དགག་དབྱེའི་ལས་ལ་
 འདུན་པ་སྟུལ་དགོས་པ་འདྲའོ། །གཞན་དག་དགག་དབྱེའི་སྒྱུར་ཆོག་ལ། དག་འདུན་ཐམས་
 ཅད་འདུས་མ་ཐག ཕྱག་ཟིང་པོ་གསུམ་བྱེད་པ་དང་། དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཕྱགས་དང་འགལ་བ་
 ཐམས་ཅད་བཟྃ་པ་མཛད་པ་ཞུ་ཞེས་བཟྃ་པའི་ཕྱག་ལེན་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་འབྲེལ་ནས་བཤད་
 པ་མེད་ཅིང་དེས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་བཟྃ་གསོལ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་དོ། །སྒྱུར་བའི་ཆོ་ག་གཉིས་
 པ་ནི། གསོ་སྒྱུང་གི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར། ལས་གྲུལ་དུ་འདུ་བའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་ལྟུང་བ་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནས། ལྟུང་བ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བར་རོ། །ལྟུང་
 བ་ཕྱན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པ་སྒྱུར་ཆོག་ཏུ་བྱེད་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལའང་སྤར་ལྟར་བཞི་ཡོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །འབྲི་བྱང་པ་འདིར་དགག་དབྱེའི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་

རིགས་ཏེ། དགག་དབྱེ་གང་དུ་བྱེད་པའི་གནས་དེར་པལ་ཆེར་གསོ་སྦྱང་གི་ལག་ལེན་དང་།
གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་མ་ཞིག་པར་ཡོད་དགོས་ཤིང་དེ་ཡོད་ན་དགག་དབྱེའི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་ཞིག་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ནའང་གནས་དེ་
གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སྒོ་མཐུན་དགག་དབྱེའི་གནས་སུ་སྒོ་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། གནས་དེར་དགག་དབྱེ་ཁོ་ན་བྱེད་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་གཞན་མི་བྱེད་ནའང་།
གནས་དེ་དགག་དབྱེའི་གནས་སུ་སྒོ་མཐུན་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་དབྱེའི་ལས་དངོས་
གཞི་དེ་གང་ཟག་གི་ལས་ཡིན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་སྒོ་
མཐུན་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེའི་གནས་སུ་སྒོ་མཐུན་པར་བགྱེད་ཞེས་གདོན་པ་ཡིན་
དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་ཟེར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྒྲོ་བ་ནི། ལས་བྱེད་པས་དགོ་སྒོར་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
བ་ཁྱོད་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་སྒོ་ལམ་སྒོ་འོ། །དགོ་འདུན་བཙུན་པ་
རྣམས་གསུང་དུ་གསོལ། དགོ་སྒོར་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་
དབྱེ་བགྱིད་པར་སྒོ་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་
བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྒོར་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་
བསྒྲོས་ཏེ་དགོ་སྒོར་དགག་དབྱེ་བགྱིད་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་
ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་
འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསུང་དུ་གསོལ། དགོ་སྒོར་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དབྱར་གནས་པའི་
དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་པར་སྒོ་སྟེ་དེའི་སྒྲུང་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྒོར་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བ་འདི་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་པར་སྒོ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་
དག་དགོ་སྒོར་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་པར་བསྒྲོ་
བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཞིག་གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག་ ཅིས་
བཟོད་པ་གཅིག་དང་མཇུག་བསྟུན་བཟོད་དོ། །དེ་ནས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོ་འདུན་ལ་
གསོལ་བ་ནི། དགོ་འདུན་ནས་གསོལ། དེང་དགོ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཙུན་ལ་ལགས་ཏེ།

གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་།
 དེང་དགོ་འདུན་དགག་དབྱེ་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་བརྒྱུར་ལྷང་བ་ཐུན་མོང་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པ་རྣམས་པ་བཞི་འདིར་མཛད་ཅིང་སྤར་གསོ་སྦྱང་གི་སྐབས་སུའང་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་
 པ་དང་མདོ་བཏོན་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ལྷང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མཛད་ཅིང་། རྩོམ་དུའང་།
 གསོ་སྦྱང་དེ་ལ་ལྷང་བཅས་དང་། །དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཡིད་གཉིས་དང་། །ཚོད་དང་ངེས་ཉིད་མ་
 ཡིན་དང་། །དེའི་དོན་དུ་ལྷ་པོ་དག །ཐམས་ཅད་དགག་དབྱེར་གཏོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་
 ཅིང་མདོ་ཅུ་བར་ཡང་ལྷང་མཐུན་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་གསོ་དགག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲོར་བཤད་པ་
 མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསོལ་བའི་ལས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བྱེད་པར་མཛོན་པས་ལྷང་
 མཐུན་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲོར་མ་ངེས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་ཀྱིས་ལས་
 གལ་དུ་དུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་པའང་
 ལས་བརྒྱུར་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་བཏོན་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་བཤད་པས་རྣམས་པར་བཅད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡན་ཆད་ནི་དགག་དབྱེའི་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཡིན་ལ།

དངོས་གཞི་ལ་སྦྱར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱོས་པ་
 དེས་རྩ་དུར་བ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བྱིན་པར་བྱའོ། །རྩ་དེ་ཡུལ་ཏེན་གཉིས་ཀའི་
 ལག་པས་ཕན་ཚུན་ནས་བཟུང་སྟེ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་མདུན་དུ་ཚོགས་སུ་འདུག་ལ། ཆོ་དང་
 ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དགོ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ་བདག་དགོ་སྦྱོང་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ན་བདག་དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བ་བདག་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པའི་གནས་གསུམ་གྱིས་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་
 འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་གྱི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་གདམས་སུ་གསོལ། ཆོ་
 དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་རྗེས་སུ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་
 རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྲད་དུ་
 བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ལྷང་བ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ན་ཆོས་བཞིན་འདུལ་བ་
 བཞིན་སྤར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་དམིགས་ལ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོག་མཐུག་ཐབས་

ལེགས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་གཞན་གཅིག་གི་དྲུང་དུ་དེས་ཀྱང་དགག་དེ་བྱུང་། །དེ་ནས་དག་
འདུན་ནས་གསོལ་གནས་འདིར་དག་སྒྲོང་འདི་སྒྲིབ་གིས་དགག་དེ་མཛད་དོ། །བཞུགས་པ་གོ་
བར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་གཡུ་ལ་ན་ལའོད་པ་རྒྱུ་མས་གིས། ལེགས་པར་དགག་དེ་མཛད་དོ། །ཤིན་
ཏུ་དགག་དེ་མཛད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱུང་། །ལེགས་པར་ཞེས་པ་ནི། མཛེས་ཤིང་ཁ་
མ་ཐོབ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་ཞེས་པ་འདི་ལ་བདག་ཅག་གེ་ཆོམ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །རྩ་ལ་ཆང་པ་གཉིས་བྱེད་པ་དང་རྩ་མོ་གཅིག་དང་རྩ་བ་གཅིག་ཡུལ་ལ་བསྟན་པ་ན། རྩ་མོ་
དང་རྩ་བ་གཅིག་རྟེན་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བ་དོག་པས་མནན།
རྩ་མོ་ལག་པས་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་བྱེད་མོད། ལས་བརྒྱ་དང་། མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་
བཤད་པ་མེད་པས་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཇུག་ནི། དགག་དེ་བྱེད་
པ་དེས་སྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་རྗེས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྟུན་དྲུང་པའི་ཆོག་བརྗོད་པ་སྟེ། བཅུན་པ་རྗེས་
འདི་ལྟ་བུས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དེ་བྱེད་བགྱིར་རུང་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱུང་། །འདིར་དགག་དེ་བྱེད་པ་དེ་རང་གི་རྗེས་ཞིག་དགོས་པར་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །
དེའི་འོག་ཏུ་དག་ཚུལ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་དགག་དེ་བྱེད་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་དག་སྒྲོང་མ་དང་། དག་སྒྲོབ་མ་
དང་། དག་ཚུལ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་དགག་དེ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །དགག་དེ་བྱེད་པ་པོ་ནི། ལུང་
མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ན་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། མཚན་གྱུར་པས་ཀྱང་དགག་དེ་བྱེད་
པོ་མི་རུང་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་དེ་ནི། དག་སྒྲོང་རེ་རེ་བ་གནས་པར་མི་རུས་པ་
ཡིན་ན་ཆོགས་ཀྱི་དགག་དེ་བྱེད་པོ་བར་བྱ་བ་དང་། དབྱར་གྱི་ནང་དུ་བྱ་བས་འགྲོ་དགོས་ན། ཆོས་
བཅོམ་ལྷའམ་བཅུ་བཞིའམ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དང་སྟུར་ནས་དགག་དེ་བྱེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་
དང་། དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སོང་བས་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་དགག་དེ་བྱེད་པ་དང་
ཐུག་ན་དེར་དགག་དེ་བྱེད་བས་གོ་ཆོད་པ་དང་། དག་སྒྲོང་འཐབ་དགྲོལ་ཅན་འོང་བ་ཐོས་ན་
གསོ་སྒྲོང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས། ཉ་ཤི་གཅིག་དང་སྟུར་ནས་གསོ་སྒྲོང་བྱ་བ་རྒྱུ་མས་
གསུངས་སོ། །འདི་ནི་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་ལྷ་མོ་མ་དེ་དག་ནི་གང་

ཟག་རེ་རེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཁྱད་པར་ཚོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ལ་ནི་གྲོ་བུར་དུ་འགོ་དགོས་
 པའི་རྒྱུ་བྱང་ན་དགག་དབྱེ་བྱེད་པོ་བསྒྲོ་བའི་ལས་མེད་པར། མིག་སྒྲུའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 དགོ་སྤྱོད་ཞིག་ལ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །དེང་དགོ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་ལགས་
 ཏེ་བདག་དགོ་སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་དགག་དབྱེ་ལགས་ན། ཞེས་སོགས་སྒྲ་མ་བཞིན་
 བཟོད་དོ། །དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་དབྱེ་གཞན་རྣམས་ལ་ནི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས།
 ཚོགས་ནི་ཚུལ་རིམ་བཞིན་ལོ། །

གསུམ་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། གོས་བརྟེན་ཚུལ། སྒྲན་བརྟེན་
 ཚུལ། གནས་མལ་བརྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གོས་ཀྱི་ངོ་པོ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། གོས་ཀྱི་རྒྱ་
 བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱ་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བཅང་
 པའི་ཚུལ། ཞར་ལ་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བཅང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞར་བྱུང་དང་
 བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་
 གྲུ། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་
 རྣམས་སོ། །བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་གོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་མེད་དེ། གོས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས་
 པའི་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། བཅུ་གསུམ་གྲུ། རྣམ་སྦྱར་དང་བྲ་གོས་དང་
 མཐང་གོས་དང་། ཤམ་ཐབས་དང་། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་དང་། རུལ་གཟན་དང་། རུལ་
 གཟན་གྱི་གཟན་དང་། གདོང་བྱིས་དང་། རྣག་གཟན་དང་། གཡན་པ་བགལ་བ་དང་། རྒྱ་
 བཟེད་དང་། གདིང་བ་དང་། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་རྣམས་སོ། །འདིར་འབྲི་བྱང་འདུལ་
 འཛིན། ལྷ་དང་། རྒྱ་རགས་དང་། རྟན་བྱུ་གང་བ་ལྷ་བྱ། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐུན་ཆོགས་ཞེས་
 ཐ་སྙད་བཏགས་ནས། དེའི་མིང་གི་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་སྒྲགས་ཚོགས་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་
 བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལས་དེ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་དག་མཁོ་བའི་
 ཡོ་བྱད་དུ་བཤད་ཅིང་། དེའི་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་བཤད་ཀྱི། ལྷ་དང་། རྒྱ་དང་། རྒྱ་པའི་
 འཕོབ་དང་། དཔེ་གཡོག་སོགས། རེ་རེ་ནས་དེའི་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་བཤད་པ་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ནི། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་ལྷག་པོ་

གི་ལས་གྱི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་ནི་དགོ་སྒོར་པལ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། སྒྱིད་དེ་བ་ལ་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་དང་། ཐོབ་པ་ཏུང་བ་དང་། ཡུལ་ངན་པ་ན་གནས་པ་དང་། ཤིག་དང་སྒོ་མ་མང་བ་དང་།
 རུལ་དང་བྲི་མང་བ་དང་། ལྷ་ལས་ཆེ་འཕྲོས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དག་གི་གཉིན་པོས་སོ་སོར་
 བརྟགས་ཏེ་འཆང་བ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་ཐོས་པ་དང་འཁོར་
 མང་ཞིང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་དམ་
 དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་ནི། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་རང་གི་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་
 ལ་གཞན་གྱི་དང་། མཐོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྒོས་བཅང་ངོ་། །དངོས་པོ་ནི།
 སྦྱིར་བཏང་ལ་ཡོ་བྱད་དང་པོ་མཚོན་གྱིས་དྲས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཚོན་གྱིས་མ་དྲས་པའི་གོས་
 བཅང་བར་མི་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དུབ་པ་ནི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་ལ་ནི་
 དེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཆོས་གོས་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་འཆགས་པ་དང་། རུང་
 བ་ཆད་དང་ལྡན་པ་བྱིན་བརྒྱབས་སྒྲ་མ་དྲས་ཤིང་མ་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྣམས་
 ཆོག་ལས། ཆོས་གོས་བགྱིས་ལགས་པ་རུང་བ་སྤྱད་པར་འོས་པ་འདི་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ་། །
 དམིགས་བསལ་ལ་མཚོན་གྱིས་མ་དྲས་པ་དང་། ཁ་མ་སྦྱར་བ་དང་། བྱིས་པའི་གོས་དང་། བྱིང་
 པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། བེལུ་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་
 འཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་མེད་ན་ཁ་མ་བསྦྱར་བ་ལ་ཡང་། བྱིན་བརྒྱབས་ཆགས་
 སོ། །མ་དྲས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། བྱིས་དུ་རུང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འདི་
 ཡང་འཆང་འབྲལ་གྱི་ཉེས་པ་ཞིགས་ཅམ་གྱི་རྣམས་རྟེན་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི།
 ཆོས་གོས་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གོས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་དང་།
 བགྱིས་ལགས་པ་རུང་བ་སྤྱད་པར་འོས་པ་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་མ་ཆང་བའི་བྱིར།
 འདིར་ཁ་ཅིག་སྐྱམ་སྐྱར་ལ་དྲས་དུབ་དེས་པར་དགོས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་
 འབྱོར་པ་ཡོད་ན་ལྷན་ཐབས་སྤྲན་ནོ་ཞེས་དང་། གོས་སེང་པ་དག་ནི་མི་དྲ་བར་ལྷན་ཐབས་བརྒྱན་
 ཅིང་། དུབས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པ་ལས། ཆོས་གོས་བརྒྱག་པ་

ཉིད་དང་། ཚེས་གོས་ཚེག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ན་སྐྱམ་སྐྱར་ལ་ཡང་དུས་
 ཤིང་དུབ་པ་ཚེས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་
 བཤད་པས་སོ། །ཡང་ཚེས་གོས་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་འཆགས་པ་ལ། རང་དབང་བ་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པ་མིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བརྒྱན་པོ་ཡང་ཡོད་ཅིང་བདོག་ནའོ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིས་
 དེ་ལྟར་ན་ཚེས་གོས་གསུམ་པོ་ནང་པན་ཚུན་དུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་འཆགས་པ་
 ཡང་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ན། སྒྲ་གོས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཚད་དུ་གྲུབ་ལ། སྐྱམ་སྐྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་
 དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ། སྒྲ་གས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཚེས་གོས་བགྱིས་
 ལགས་པ་རུང་བ་སྤྱད་པར་འོས་པ་འདི་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ལ། ཚེས་གོས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་
 མ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱམ་སྐྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ཆེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བའི་གོས་འདི་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་རུང་བ་སོགས་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་
 བརྒྱབས་ལ། གོས་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། སྒྲ་གས་རྟེན་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་གཉིས་ཡོད་པར་
 གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གང་དག་ཚེས་གོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ཐམས་
 ཅད་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབས་གཉིས་སུ་བསྤྱད་པ་ཡང་ཤེགས་པ་ཡིན་ནོ། །
 བྱིན་བརྒྱབས་བྱི་མ་གཉིས་པོ་འདི་ཡང་། ཚེས་གོས་ལ་ཡིན་གྱི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་ནམས་ལ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དེའི་བཤད་པ་ཡང་མེད་ཅིང་དགོས་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིས་རོ། །འོ་ན་ཅི་སྟེ་
 རིང་འགག་ལྟ་བུ་རུལ་གཟན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་དེ་ནི་
 སྒྲ་གས་རྟེན་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ཡིན་པའི་བྱིས་། རུལ་གཟན་མི་
 ལྟན་པའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་རུལ་གཟན་དངོས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་སྒྲ་གས་རྟེན་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་སམ།
 རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབས་བགྱིས་ནས་ངེས་པར་བཅང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རུལ་གཟན་དང་བྲལ་བ་ལ་
 འབྲལ་བའི་སྤང་ལྟར་དུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིས་། གཞན་དུ་ན་ཚེས་གོས་
 གསུམ་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏེ་ལྟར་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་མཁས་པ་གང་
 དག་གསེར་དང་དབྱིག་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་འདོད་པ་ཡང་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པའི་
 ཡོ་བྱད་ལ་གོས་ཀྱིས་བྱུབ་པར་བཤད་པའི་བྱིས་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཅེས་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཡོ་

བྱད་རུང་བ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གང་དག། །གོས་སུ་མ་ངེས་པའི་
 རྩོད་ཐམས་ཅད་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཡང་གོས་གྱིས་བྱབ་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་བརྒྱབས་རུང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དགོ་སྟོང་ལ་རུང་བ་
 ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡིན་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པས་བྱབ་ལ།
 གོ་བྱབ་དང་རྟ་དང་སྤང་བོ་དང་ཁིང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱགས་གྱི་ཆོ་
 ག་ལས་ཀྱང་། གོས་འདི་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ནས་བཅང་བའི་ཚུལ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལ། དངོས་དང་ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །
 དང་བོ་ལ་རྒྱགས་གྱི་ཆོ་ག་དང་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་འབྲེང་
 རྟེ། ལྷུང་བཟེད་གཉིས་ཀའི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་བཞག་གཡས་པས་ཁ་བཀའ་ལ།
 བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ལྷུང་བཟེད་ཟས་ལ། སྤྱད་པར་
 འོས་པ། རྩང་སྟོང་གི་སྟོང་འདི། བསྐྱང་བའི་སྟོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས་
 ལ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། ལྷུང་བཟེད་མེད་ན། ལྷུང་བཟེད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཉེས་
 པ་འབྱུང་ལ། ཡོད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་འབྱུང་བས་དེ་བསལ་བའི་
 དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་བརྒྱབས་ལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་བྱིན་
 བརྒྱབས་དང་། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་སོ། །དང་བོ་ནི། ལྷུང་བཟེད་དང་མི་ལྡན་པའི་
 ཉེས་པ་ཁེགས་ཤིང་། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཞག་བཅུ་ལས་འདས་པར་འཆང་
 བའི་ཉེས་པ་ཡང་ཁེགས་ལ། གཉིས་པས་ནི། །ལྷུང་བཟེད་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་ཉེས་པ་ཁེགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་བརྟགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོ་གའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་བྱིན་
 བརྒྱབས་དང་། གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྟོ་ངེས་པ་ཅམ་གྱི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའོ། །
 ཆོས་གོས་ལ་ཡང་བྱིན་བརྒྱབས་འདི་གཉིས་ཡོད་མོད། ཡོ་བྱད་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་བྱིན་བརྒྱབས་
 དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་བསམས་ནས་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་ ལྷུང་
 བཟེད་ལ་ཡང་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་

པས་དེ་ཆགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་དབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ། ཡུལ་དག་
 གློང་མེད་ན་རང་གཅིག་ལུས་འགྲུབ་ལ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དངོས་སུ་
 དགོས་ཤིང་། དབྱུང་བ་ལ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དངོས་སུ་ཡོད་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ།
 གནས་སུ་ཕྱིན་པར་མི་འགྲུར་ན་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱུང་སྟེ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་ཆོ་གའི་རྣམ་པའི་ཞེས་
 བཤད་པས་སོ། །ཞར་ལ་འདི་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་འཛིན་པ་འབྲི་ཁུང་པ་ན་རེ། ལྷ་དང་
 རྒྱེ་རགས་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་མིང་གིས་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ལ། དབྱུང་བའི་ཆེ་ཡང་ལྷ་
 དང་རྒྱེ་རགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་
 རྩོམ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་མིང་གིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གོས་ལ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་
 འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་དང་རྒྱེ་རགས་སོགས་ལ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐུན་ཆེགས་ཞེས་བྱེད་འདོད་
 མོད། དེའི་ཐ་སྟོན་བཀགས་པ་ནི་འདུལ་བའི་གཞུང་འབྲེལ་གང་ན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྷ་དང་བཟེད་ཀྱི་ཤུབས་དང་། ཀླང་པའི་འཕོབ་དང་། ལྷ་མ་གྱི་ཡུ་བ་དང་། རྒྱ་གམ་དང་། ཕུམ་
 ཅོ་དང་། ཕུར་བུ་སོགས་ཀྱང་རང་མིང་གིས་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གི་ཕྱིན་བརྒྱབས་
 ཕྱུང་ནས་དེ་ལ་གཞན་གྱི་ནི་ཕྱིན་བརྒྱབས་བྱེད་པ་དེ་ལ། རྒྱུའི་ཕྱིན་བརྒྱབས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་ཕྱིན་བརྒྱབས་ཆགས་པ་ལ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱ་རུང་ཞིང་
 བསམ་པས་བསྟོས་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱགས་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་བྱུང་བར་མ་
 བྱེད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ནི་ཞར་ལ་རྒྱགས་རྟེན་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་རྒྱགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི་བྱིམ་
 པའི་གོས་ཡན་གོས་སྒྲ་གང་དུ་ཡོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ལག་པར་
 བཟུང་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་གོས་འདི་ཆོས་
 གོས་སྒྲུལ་སྒྲུར་དུ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ལ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །
 ཞར་ལ་འདི་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྟན་དུ་གྱུར་པའི་གོས་སྒྲ་གང་དུ་ཡོངས་ཡན་ཆད་ལ། མཁོ་བའི་ཡོ་
 བྱད་དུ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་ཉེས་པ་མི་ཁེགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཕྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བ་ནི། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ལག་

པ་ཡ་རེས་བཟུང་སྟེ་བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བའི་སྐྱུ་གས་ཆོག་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གོས་ཀྱི་རྒྱ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། དར་དང་རས་ལ་
སྐྱུ་གས་པ་གོས་དངོས་ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་
ལ། དེའི་སྐྱུ་གས་ཆོག་ནི་སྤར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལས་བརྒྱ་རྩ་ཆོས་
གོས་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱ་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་བཤད་ཅིང་། ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་རྣམས་རྒྱ་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་མ་
བཤད་པ་ལྷར་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་ལ་འབྲལ་སྤང་གི་ཉེས་པ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང་། གདིང་བ་ལ་ཞག་དུ་མི་ལྷན་པའི་ཉེས་པ་གཅིག་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་ཁེགས་པའི་ཡན་
ལག་དུ་སྐྱུ་གས་རྟེན་བྱིན་གྱིས་སྦྲོབ་པ་དང་། རྒྱ་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་ཆོས་གོས་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་བྱིན་བརྒྱབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་བྱས་ནས།
བརྒྱབ་བྱ་ལ་སྟེར་དགོས་པར་བཤད་ལ། ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་གཞན་ལ་དེ་ལྷར་དགོས་པའི་བཤད་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་ན་དིང་སང་ལག་ལེན་པ་དག་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆེ་མཁན་པོས་གདིང་བ་
ཆོག་གིས་སྦྲོ་ནས་སྟེར་བ་ཙམ་བྱེད་པ་ལ་ནི་དགོས་པ་དང་བཤད་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཡོ་བྱད་
ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་
དགོས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གོས་བཞིན་དུ་གདིང་བ་ཡང་མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྦྲོབ་པ་
དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་པ་ལ། དེན་པོ་ཆེའི་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་
པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་རུང་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
བྱས་ནས་བཅང་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་སྤང་བར་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉ་དང་། སྤང་པོ་དང་། གོ་ཆ་དང་། མཆོན་ཆ་དང་།
ཞིང་དང་། ཁང་པ་དང་། སྤོན་དང་། འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་སྤྲོ་ཆོགས་པ་རྣམས་དེ་དག་ལ་ནི་རུང་
བའི་བྱེད་པར་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཟས་དང་གོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོ་སྦྲོང་གིས་བདག་གིར་བཟུང་བ་
ཙམ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པར་མ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤོན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། སྤོན་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱ་བརྟེན་ཚུལ་
ལ། །དང་པོ་ལ། སྤོན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། དེ་བྱིན་གྱིས་སྦྲོབ་པའི་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ལ།

འདིར་སྒྲུབ་ནི་དྲི་རོ་རེག་བྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཁམ་ཟས་གཅིག་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་
 བཞི་སྟེ། དུས་སྟུ་རུང་བ་དང་། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་བ་དང་། འཚོ་བའི་བར་
 དུ་བཅང་བའོ། །ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དུས་སྟུ་རུང་བ་ལས་སྒྱུར་བ་དང་། ཞག་
 བདུན་བ་ལས་སྒྱུར་བ་དང་། འཚོ་བཅང་ལས་སྒྱུར་བའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་རྣམས་སོ། །དུས་སྟུ་
 རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་ས་པའི་དགོས་པ་ནི། གསོག་འཛོག་ཁེགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དུས་རུང་ནི་བྱིན་གྱིས་
 མ་བརྒྱབ་ས་ཀྱང་རང་དུས་མ་འདས་གྱི་བར་དུ་གསོག་འཛོག་མི་འགྱུར་ལ། རང་དུས་ལས་འདས་
 ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་ཀྱང་གསོག་འཛོག་མི་ཁེགས་པའི་བྱིར། སྒྲུབ་བྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་ས་ཏེ་ཟ་བ་ནི་ནད་པ་ཁོ་ནར་གནང་བ་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་ས་བར་ཟ་བ་ནི་རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་ནད་པ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྒྲུབ་
 གསུམ་པོ་བྱིན་ལེན་ཅན་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་ས་པ་སྟོང་བྱིན་ལེན་བྱས་ན་གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་ཙམ་དང་།
 བྱིང་བྱིན་ལེན་བྱས་ན་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ཙམ་གྱིས་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར། རྒྱ་ཞག་བདུན་བ་
 ལས་སྒྱུར་དེ་ཞག་བདུན་མ་འདས་གྱི་བར་གསོག་འཛོག་ཏུ་མི་འགྱུར། རྒྱ་འཚོ་བཅང་ལས་སྒྱུར་བ་
 དེ་གསོག་འཛོག་ཏུ་མི་སྤིང་དོ། །ཡང་ཞག་བདུན་བ་དང་འཚོ་བཅང་གི་སྒྲུབ་བྱིན་ལེན་ཅན་བྱིན་
 གྱིས་མ་བརྒྱབ་ས་པ་དེ་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པའི་ཆེན་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་
 དུ། སྟོང་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་བྱིང་བྱིན་པའི་ཟས་སྟུ་དང་དེ་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གསོག་
 འཛོག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱིང་བྱིན་པའི་ཟས་དེ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་
 བའི་ཟས་སོ། །དེ་ཡང་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་བྱིན་ལེན་དེ་ཉིད་མ་བཤེག་པར་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་
 པའི་དུས་སྟུ་ཐལ་ན་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དུས་རུང་གི་སྒྲུབ་
 བྱིང་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ཀྱང་གསོག་མི་འཛོག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་
 སྒྲུབ་བྱི་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་ས་པ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཤིང་མ་བཤེག་པར་གྲུང་ཆོགས་
 ལས་འདས་ན་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་བས། རྒྱ་དུས་རུང་ལས་སྒྱུར་བའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་
 བརྒྱབ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་པ་ལ་དགོས་པ་

མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ཀྱང་ཕུན་ཚོད་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་གསོག་འཛིག་ཏུ་མི་
 འགྱུར་ལ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་ཕུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ལ་གསོག་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོན་ཀྱང་ཕྱི་མ་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། རང་དུས་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་གསོག་འཛིག་
 མི་འབྱུང་བས་བྱབ་བམ་ཞེན། རང་ལས་མ་འདས་པ་ཡང་གསོག་འཛིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཇི་
 སྐད་དུ། རོ་དང་སྤྱི་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 བས་སོ། །འདི་ཡང་གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་
 རྣམས་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རོ་སྤྱི་གྱུར་པ་དེ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་འཆང་ན་གསོག་འཛིག་
 གི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཁྱེ་ཆེར་འགྲེལ་བར། དུས་སུ་རུང་བ་དང་། ཕུན་
 ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་། །ཞེས་བདུན་པའི་དང་། །འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་
 བ་དག་བཟའ་བའི་ཕྱིར་འཆང་བ་ལ་ཡང་འདིར་གཏོགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་བ་ལ་བྱེ་བྲག་
 འགའ་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །སྤང་བར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིན་ལེན་ཅན་བཟའ་བའི་
 ཆེད་དུ་བཅང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཆོ་བཅང་གི་སྤྱན་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་རང་
 དུས་ལས་འདས་པའི་གསོག་འཛིག་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་མི་སྤིང་དོ། །འོན་ཀྱང་ཕུན་ཚོད་དུ་རུང་
 བའི་སྤྱན་ཕྱིན་བརྒྱབས་མ་ཞེས་པ་ཕུན་ཚོད་ལས་འདས་ན་ཡང་གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བ་མི་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་དུ་གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བ་ཞེས་བདུན་པ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྤྱི་མ་
 བ། དེ་ཉིད་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཕུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྤྱན་ཕྱིན་ལེན་མ་ཞེས་པ་རང་དུས་ལ་
 འདས་པ་དེ་ཐོས་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ཞེས་ཐོས་ན་གསོག་འཛིག་གི་ལྟར་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་བའི་སྤྱན་དེ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་བཅངས་ན་གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བཟའ་བར་བྱ་བ་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིན་མཆོན་འདས་པ་ནི་འདིར་ཐོས་པ་དང་
 འདྲ་བར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །སྤྱི་བས་འདི་དག་ཏུ་གསོག་འཛིག་གི་སྤང་
 བ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་བཅངས་པ་ཞེས་དགོས་ཏེ། བཟའ་བའི་ཕྱིར་མིན་ན་རང་དུས་
 འདས་པ་ཅམ་ལ་གསོག་འཛིག་གི་ཉེས་བྱས་ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་བརྒྱབས་
 ཅན་རོས་སྤྱི་གྱུར་པ་སྟེ། བཟའ་བའི་འཆང་བ་དང་ཟ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ན་

མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་དག། ཆོས་གོས་དང་ལུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་འཆང་སྤང་
 གི་ཉེས་པ་དང་། ཤན་འབྱུང་བའི་རིགས་པས་སྤོན་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་ཤན་བརྟེན་བྱེད་དུ་
 འཛིག་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཤན་གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་པར་འདོད་པ་སོགས་སྤང་ཡང་མ་
 བརྒྱབས་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་པས་རྣ་བ་གཏད་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
 བཅང་བའི་ཚུལ་ལ། སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་དང་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེན་གྱི་དགོ་
 སྤོང་ནད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་སྤོན་ལག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་དགོ་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་སྤོན་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་འདི་བདག་དང་ཆངས་
 པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་
 བཟུངས། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི་གསོག་འཛིག་གི་ཉེས་པ་མི་
 འབྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསོག་འཛིག་མི་འབྱུང་ངོ་། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི། གང་ཟག་གི་ལས་ཀྱི་རྒྱང་གངས་སུ་བཤད་པ་དེ་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ནི། ཐུན་ངོ་བོ་དང་ཆོག་འདི་སྤོས་རུང་བ་བྱིན་ལེན་བྱས་ལ་མ་
 ཞིག་པ་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྤྱོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་ལེན་ཅན་བྱི་དོ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ནས་གསོག་འཛིག་ཏུ་གྱུར་ཟེན་པའི་བྱིར་དང་། རི་སྐད་དུ། ཟས་སྤྱ་མའི་ཆོའོ་བྱིན་ལེན་
 བྱས་ཏེའོ། །ལག་ཉར་སྤངས་པ་དང་གསོག་འཛིག་བྱས་པ་དང་། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་།
 བད་དུ་ཞག་ལེན་པ་དང་། བད་དུ་བཅོས་པ་དང་། དགོ་སྤོང་གིས་བཅོས་པ་དག་ལ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། སྤྱིར་བཏང་དུ་རང་དུས་
 ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་ཅིང་། ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཤན་བརྟེན་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། རོ་
 སྤྱར་གྱུར་ན་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར་ལུང་དྲངས་པ་ལས། དགོ་སྤོང་གི་ཆོས་གཅིག་ལ་
 སྤོན་ཞིག་རྟེན་ཅིང་དེས་ཆོས་གཉིས་ལ་ཡང་། སྤོན་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དགོ་སྤོང་དེས་ཉི་མ་བདུན་
 པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནད་དུ། སྤོན་སྤྱ་མ་གོས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་ཞིང་བྱི་མ་གོས་བཏང་བར་བྱ་
 བའམ་གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་དམ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་ན་ཉི་
 མ་བརྒྱད་པའི་སྤྱ་རེངས་ཤར་ནས་སྤངས་པའི་ལུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

འདི་ན་མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་དག། ཞག་བདུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་། འཚོ་
 བར་དུ་བཅང་བ་ལ་ཤན་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་ནི་བཞད་གང་གི་གནས་སོ། །འོ་
 བ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་ལོངས་སྟོང་གི་མཐའ་ཡང་ཞག་གཅིག་གི་ཐུན་ཚོད་གྱི་
 མཐའ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། རྒྱ་དུས་རུང་ལས་སྐྱར་བའི་བརྟུང་བ་ཡིན་ན་དེར་ངེས་ལ། རྒྱ་
 ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བཅངས་ལས་སྐྱར་ན་རྒྱ་དེ་ཉིད་དང་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། ལོངས་སྟོང་གི་
 མཐའ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་དུས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའི་མཐའ་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐུན་ཚོད་
 དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། རི་སྐད་དུ་འགྲེལ་བ་ལས། དུས་སུ་རུང་བ་མ་
 ཡིན་པའི་རྣམས་ལས་བྱས་པའི་བརྟུང་བ་དེ་བརྟུང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ནི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྐྱགས་ཚོག་ཏུ་དུས་གྱི་བྱད་པར་བརྒྱུད་མི་
 དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བཅང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 སྐྱགས་ཚོག་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བརྟུང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་སྐྱགས་
 གྱི་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པས་རྒྱ་ཞག་བདུན་པ་ལས་སྐྱར་བའི་བརྟུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་
 གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ནི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ཡང་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ནས་ལོངས་སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟུང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་
 ནི་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན་ཞེས་སྐྱགས་གྱི་ཚོད་
 ལན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚོད་ལན་དེའི་དོན་ཡང་འགྲེལ་བ་ལྟར་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
 ཞག་བདུན་པ་ལས་སྐྱར་བའི་བརྟུང་བ་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་རོ་སྤྲོ་འགྱུར་རུང་དེ་ཐུན་ཚོད་གྱི་
 མཐའ་ལས་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་མི་རྒྱུ་བ་ཅིང་ལོངས་སྟོང་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། འདུལ་བ་
 འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྟུང་བ་དེའི་ལོངས་སྟོང་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱིན་བརྒྱབས་གྱི་མཐའ་
 ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བརྟུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་ཏེ། ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡང་བྱིན་གྱིས་མི་རྒྱུ་བ། དེ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་

བྱིན་གྱིས་མི་སྟོབ་པའི་བྱིར། རྟགས་སྒྲ་མ་ཁས་སྒྲངས། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་བཅ། གང་རོ་དང་སྒྲ་བ་ཉིད་འགྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྟོབ། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བརྟུང་བ་དེའི་ཡོངས་སྒྲིད་ཀྱི་མཐའ་ལས་དུས་ལྷག་པ་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྷར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་དུས་དེ་སྐྱེས་བྱ་པ་ལ་བ་མངོན་ཤེས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་མི་མཚུངས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེས་གྲུབ་ལ། སྒྲན་བྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི་སྒྲན་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་བརྟུང་བ་མ་ཡིན་དགོས། བརྟུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་རོ་དང་སྒྲ་བ་ཉིད་འགྱུར་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྱིར་ཞག་བདུན་པ་ལས་སྒྱུར་བའི་ལྷང་བ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་ནི། ལུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཚོས་ཅན། ཞག་བདུན་པར་ཐལ། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་རུང་གི་སྒྲན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འཚོ་བཅང་གི་སྒྲན་དང་འདྲེས་པའི་སྒྲན་ནི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་ལྷོ་ཀ་བྱེད་པ་དག་གིས་དེར་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པའི་ལུང་དངས་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པའོ། །འོ་ན་སྒྲན་བྱི་མ་གཉིས་རང་དུས་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་གསོག་འཛོག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་དེ་ནི་སྒྲན་གཞན་དང་འདྲེས་པ་དང་། བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་སོགས་བཟའ་བའི་བྱིར་བཅངས་ན་གསོག་འཛོག་གི་ཉིས་བྱས་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རོ་དང་སྒྲ་བ་ཉིད་ཡོངས་སྒྲིད་ན་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འགྲེལ་པས་བཤད་ཅིང་། རོ་གྱུར་པའི་བྱེད་པར་ཡང་སྒྱུར་པ་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱའི་རོ་ལྷོས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྒྲོས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་སོང་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། མར་གྱི་ཁུ་བ་ཁུན་མར་དུ་སོང་བ་ལྷ་བུ་ནི་སྒྲ་བ་ཡོངས་སྒྲིད་པའི་གོ་མི་ཚོད་དེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པས་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པའི་བྱིར་རོ། ། དོན་འདི་དག་པོད་ཀྱི་ལྷོ་ཀ་བྱེད་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་མ་བཤད་པས་སྒྲར་ཡང་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་བརྟགས་པ་ལས་དོན་འདི་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཞག་བདུན་པ་དང་། འཚོ་བཅངས་ལས་སྒྱུར་བའི་བརྟུང་བ་དེ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཁོ་ནར་བྱིན་

གྱིས་སློབས་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་དེ་ཐུན་ཆོད་གྱི་མཐའ་འདས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འཇིག་
 པར། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཞག་བདུན་དང་། རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན་གྱི་གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སྒྲན་
 བྱི་མ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་མཐའ་ལས་དུས་ལྟག་པ་ལ། རང་རང་གི་བྱིན་ལེན་
 དང་། བྱིན་བརྒྱབས་བརྟེན་ན་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞག་བདུན་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་རོ་དང་སྤྱོད་
 འགྱུར་ངེས་ཏེ། དང་པོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོ། བྱིན་བརྒྱབས་ཞག་བདུན་དུ་མི་འཆགས་པའི་
 བྱིར། རྟགས་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། སྒྲན་བྱི་མ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས། རང་དུས་གྱི་སྤྱོད་ལ་
 དུ་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་མི་སློབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེར་
 སློབ་ན་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་སློབ་དགོས་པ་ལས། དེར་མི་སློབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་
 གི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འཆགས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་གང་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རུང་གི་
 སྐད་ཅིག་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་སློབ་པོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་རྟགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །སྤྱིར་སྒྲན་
 བཞི་པོ་བྱིན་ལེན་ནམ། བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་རང་དུས་འདས་ཙམ་གྱི། བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་བརྒྱབས་
 འཇིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། གསོག་འཇོག་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 དེའི་བྱིར་ཐུན་ཆོད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་། བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་བརྒྱབས་ནི། རང་གི་འཇོག་རྒྱ་
 མ་བྱུང་གི་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་རང་དུས་འདས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་རུང་བར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྲན་གྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་
 བརྟེན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྒྲན་དང་ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་སྒྲ་བ་དང་ལོའི་བར་
 དུ་བརྟེན་དགོས་པའི་དགོ་སྤོང་གི་སྒྲན་གཉིས་པོ་རྒྱ་རྒྱན་འབྱུང་དང་མར་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱམས་ལ་བརྟགས་
 གྱི་ཆོ་ག་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟའ་བརྟུང་བྱིར་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་བཅང་ནི་
 དགོས་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་ན་གསོག་འཇོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱམ་བརྟགས་གྱི་ཆོ་ག་མ་བྱས་ན་བཟའ་
 བརྟུང་གི་བྱིར་བཅངས་པ་ཡིན་པས་གསོག་འཇོག་གི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གསེར་
 ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་བས་གོས་གྱི་ཆེད་དུ་རུང་བ་བྱས་ནས་བཅང་དགོས་པ་བཞིན། དེ་སྐད་

དུ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ཞག་བདུན་ལས་འདས་པར་འཆང་དུ་ཟེན་
གུང་ཉེས་པ་མེད་དེ་རུང་བའི་བྱིན་གསེར་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲའི་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །རུང་བའི་
བྱིན་ཞེས་པ་རུང་བ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྲོན་གྱི་སྐབས་འདིར་འདི་ལྟར་
བཤད་ན་གོ་བདེ་བར་འགྱུར་རྟེ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྲོན། ལྷག་པའི་ཡོ་
བྱད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྲོན་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྲོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
སྤྲོན་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟེན་པ། རྒྱ་ཆད་ལྟར་རང་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་འོས་
པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལྷག་པོ་རིགས་མཐུན་པ་གཉིས་པ་རྣམས་ཏེ་
རང་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་ཤན་སྟོབས་གྱིས་གསོག་འཛིག་གི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། ཤན་
གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཡང་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་སྤྲུལ་དུ་གསོག་འཛིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་མཁན་
པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་བཅང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་གཙོ་བོར་ཞག་བདུན་
པ་དང་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ལ་ཕྱི་ལ། འཆོ་བཅང་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པ་མིན་རྟེ། འཆོ་བཅང་གི་སྤྲོན་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གི་བའི་དགོ་སྒྲོང་དེའི་སྤྲོན་དེ་དགོ་སྒྲོང་གཞན་ལ་
རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིན། དེས་ན་འཆོ་བཅང་གི་སྤྲོན་ཡང་ཆོད་ཟེན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་རྒྱན་འབྱུང་དང་བྱུ་རམ་དང་། ཨ་རུར་ལ་སོགས་པ་རང་རང་
གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟེན་པ་སྤྲོན་བཞི་པོ་གང་གི་རྒྱར་འགྲོ་མ་ངེས་པ། གང་ལ་གང་མཁོའི་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱིན་
བརྒྱབས་མ་བྱས་པར་བཟའ་བྱིན་དུ་བཅངས་ན་གསོག་འཛིག་གི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིན། དེ་
སྐད་དུ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ལྟར་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། རུང་བ་མ་ཡིན་པ་མི་ཤ་ལ་
སོགས་པ་དང་། རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲེས་པ་དང་། བརྟག་པ་གཞན་དང་འདྲེས་པ་འཆང་བ་
ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་རྟེ་ཞེས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པའི་སྤྲོན་རུང་བ་མ་བྱས་པར་བཟའ་
བྱིན་དུ་འཆང་བ་ལ་གསོག་འཛིག་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་བྱིན། འོ་ན་དུས་རུང་གི་ཟས་
ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དུས་རུང་གི་ཟས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཟེན་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་
ལྟར་ཐལ་བ་འདོད་ལ། ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་མི་དགོས་རྟེ། འབྲས་
དང་ནས་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་སྤྲོན་གྱི་རྒྱ་སྤྲོན་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། རིན་པོ་ཆེ་

ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་བཤད་
པའི་རུང་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་རུང་བར་བྱས་ཏེ་བཅངས་དགོས་ལ། དེ་མ་ཡིན་པ་ཞིང་དང་།
ཁང་པ་དང་། ཉ་དང་སྤྱང་པོ་དང་། གོ་མཚོན་དང་། གྲོ་ནས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ལ་རུང་བ་
དགོས་པའི་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། གོས་དར་དང་རས་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་ལ་རུང་བ་ནི་ལྟར་དགོས་
པའི་ཚུལ་ནི་སྤྱི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་གནས་མལ་བརྟེན་ཚུལ་ལ། གནས་ཁང་བརྟེན་པའི་
ཚུལ་དང་། ལྟར་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གནས་བྱས་ཟིན་ནི་ད་པ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།
གསར་དུ་བསྐྱབས་ནས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རུང་ཁང་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། དེར་བྱིན་
གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན་མི་རུང་བའི་གནས་ཁང་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དོན་གྱི་ཁོག་ལུབ་
པ་དང་། སྤྱི་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱིམ་པའི་གནས་ཁང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་
ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བའི་གནས་སུ་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་སློབ་མི་དགོས་ཏེ།
གནས་དེ་དག་ཏུ་ཞག་ལོན་པ་དང་། བཙོས་པ་སོགས་གྱི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ནང་དུ་བཙོས་པ་དང་
ཞག་ལོན་པ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ནང་ངམ།
བྱིམ་པའི་གནས་ཡིན་ཡང་དེར་བྱིམ་པ་ཞག་ཏུ་མི་གནས་པར་དགོས་སྤྱོད་ཁོ་ན་འཇུག་ལྟོག་ལ་དབང་
ཆེ་བའི་ཁང་པ་དེར་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་སློབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་གནས་
དེར་སྤྱོད་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་ཞག་ལོན་པ་དང་སྤྱོད་འཇོག་པ་དང་། ཁ་ཟས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་
པ་བྱས་ན་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་དང་
དེ་རྒྱུ་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་སྤྱོད་བཞི་ཡན་ཆད་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་ལས་བྱེད་
པའི་དགོས་སྤྱོད་གི་དགོས་འདུན་བཙུན་པ་རྒྱམས་གསན་དུ་གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ།
བགྱིས་པའམ། ལགས་པ་ནང་མཆོམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་
འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་བཞེད་ན་གལ་ཏེ་དགོས་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དགོ་
འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོས་འདུན་གྱིས་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ།
བགྱིས་པའམ་ལགས་པ་ནང་མཆོམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་

འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པ་བགྱིའོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་
 གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ། ལགས་པ། རང་མཆོམས་དང་བྱི་
 རོལ་ཉེ་ལའོར་འདོམ་གང་བཅས་པ་འདི། དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་བཞེད་དེ། དེའི་སྤྱད་
 དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ། ལགས་པ་རང་མཆོམས་དང་
 བཅས་པ་བྱི་རོལ་ཉེ་ལའོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི། དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པ་བགྱི་
 ར་ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ། ལགས་པ་རང་མཆོམས་
 དང་བྱི་རོལ་འདོམ་གང་བཅས་པ་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་བགྱི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་
 ཅང་མ་གསུངས་ཤིག །མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག །དགེ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་
 གནང་ནས་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ། ལགས་པ་རང་མཆོམས་བྱི་རོལ་ཉེ་
 ལའོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི། དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་བགྱིས་ལགས་ཏེ།
 འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུངས་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ།
 དགོས་པའི་དོན་ནི་མཆོམས་བཙོས་དང་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའི་དོན་དུའོ། །བསྐྱུས་པའི་
 དོན་ནི། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་
 དོན་ལ། སྦྱིར་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་སྦྲོབ་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་སོ་ལག་འདྲེན་པའི་
 དུས་སུ་རྩོད་བྱེད་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། བྱིས་ལས་གསར་པ་དང་
 བཅས་པའི་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱུས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། དགེ་སྦྱོང་གནས་
 པ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བའི་ཆོ། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་བྱིན་གྱི་བརྒྱབ་པ་དང་། གཙུག་ལག་
 ཁང་སྦྱོང་པར་དགེ་སྦྱོང་དག་བྱིན་པའི་ཆོ་ཐལ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་
 གཉིས་ནི། གང་ཟག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། དགེ་འདུན་རྣམ་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །
 རྒྱགས་ཀྱི་ཆོག་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི། གསུམ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 གསུམ་པོ་ལ་ཡང་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་མོད། དེས་ངེས་པར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པའི་བྱུང་བ་མེད་དོ། །འདུལ་བ་འཛིན་པ་གང་དག །ལས་འདི་བྱེད་པའི་སྡོན་

རོལ་དུ་གནས་ལ་སློ་མཐུན་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། སློ་མཐུན་
 བྱ་བའི་གནས་དེ་རུང་ཁང་གི་གནས་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ་
 རུང་ཁང་གི་གནས་ཡིན་ན་དག་འདུན་གྱི་དབང་བའི་གནས་སུ་འགལ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། རུང་ཁང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་འགལ་བའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་དེས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ས་གཞི་མཆོན་པར་བརྟན་པ་ནི། དག་སློང་འཇུག་ལྷ་མོ་ལ་
 དབང་བའི་གནས་གང་ཞིག་རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྟགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ས་ཕྱོགས་སུ་གེས་པར་བྱ་ཞིང་། རུང་ཁང་དེར་དག་སློང་ཞག་ཏུ་གནས་ཀྱང་། རུང་བའི་ཁང་བ་
 མི་ཉམས་ལ། དེར་དག་སློང་མི་གནས་ཀྱང་རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྟགས་པ་མི་འཇིག་ཅིང་རུང་
 ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྟགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་དག་སློང་གཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པ་
 ཞག་དུ་མ་འདས་ན་རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཞིག་པས་སྤར་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྟགས་དགོས་སོ། །
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གནས་དེར་དག་སློང་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཆོ། གནས་དེ་ཐང་སློང་པ་བཞིན་དུ་
 རུང་བའི་ས་གཞིར་སོང་ནས། རུང་ཁང་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད། དེར་དག་སློང་དག་ལྷ་མོ་
 པའི་ཆོ། ཐམས་ཅད་མི་རུང་བའི་སར་སོང་བས་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་སློབ་
 པའི་ཆོ་ག་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གསར་དུ་བརྟགས་པ་བརྟན་པའི་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་
 ཁང་བ་གསར་དུ་སྤྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་རུང་ཁང་སྤྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་
 ཁང་བ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་སྒྲ་བས་སུ་རྒྱས་པར་བརྟན་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་སོ་
 བཀ་འདྲན་པའི་དུས་སུ། བྱིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ནི། དག་སློང་ལག་གི་བླས་ཁང་བ་དེའི་འགྲམ་རྩོ་
 གཏོད་པ་ན་འདི་ནི་དག་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་བར་འགྱུར་རོ་སྤྲོམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་།
 ཆོག་ཏུ་ཡང་བརྟོད་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལས་གསར་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
 བྱིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ནི། ཁང་བ་དེ་རྩིག་པའི་མགོ་བརྩམས་ནས་མཇུག་ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་གྱི་
 བར་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གཞི་འདི་ནི་དག་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་བར་
 འགྱུར་བར་སེམས་བསྐྱེད་གིང་། ཞེས་ལན་གཅིག་ལག་གི་བླས་བརྟོད་པའོ། །གསུམ་པ་དག་
 སློང་གནས་པ་ཉིད་དང་མ་བུལ་བའི་ཆོ་ལས་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ནི། རུང་ཁང་དུ་འོས་པའི་

ཁང་པ་དེ་གྲུབ་ཟིན་ནས་གནས་དེར་དག་སྟོང་འཇུག་ཕྱོག་ལ་དབང་བྱེད་སྟོང་ཞིང་། སྤར་ཡང་མི་
བྱེད་ན་རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་མི་དགོས་ཏེ་སྤར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རུང་ཁང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་བྱིར་
དེའི་བྱིར་གནས་དེར་དག་སྟོང་གནས་པ་ཉིད་མ་བྲལ་བའི་ཆེ་སྤར་བཤད་པའི་གསོ་དགག་གཉིས་
ཀྱི་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་འབྲལ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་ནི། སྤར་རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའམ་མ་བརྒྱབ་པའི་ཁང་པ་སྟོང་པར་དག་སྟོང་དག་
བྱིན་པ་དང་། དག་སྟོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེད་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་མཐུན་པར་ཆེ་དང་
ལྷན་པ་དག་འདི་ནི་དག་འདུན་གྱིས་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཅིག་ཅར་བརྗོད་པའོ། །
རུང་ཁང་གི་བྱིན་བརྒྱབས་བྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི། རུང་ཁང་གསལ་དུ་བཅོས་པ་དང་། ཁང་པ་བྱས་
ཟིན་རུང་ཁང་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་གོ། །ལུང་ལས་བ་ལང་གི་གནས་ལྟ་བུའི་རུང་ཁང་
ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་རུང་ཁང་གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་རུང་
ཁང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །འདིར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་འབྲི་བྱུང་བ་གཞན་དག་གིས་བྱིས་པའི་གཞུང་
ལས། མཆོམས་དེའི་ནང་གི་གནས་ཁང་རྣམས་ཕྱི་པ་ལ་སོགས་པས་འབྲེལ་ཞིང་བར་དུ་མཆོམས་
གཞན་མ་ཞུགས་པ་ཡིན། དང་པོར་སྟོས་ཡོངས་སུ་དབྱེད་ནས་གཅིག་རུང་ཁང་དུ་བསྐྱབ་པས་
ཐམས་ཅད་རུང་ཁང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁང་པ་ཐོག་དུ་མ་བརྟེན་པ་ལ་ནི་ཡང་ཐོག་སྟེང་མའི་བར་
མཐོང་ཀ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་གནས་མཁའ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ནི། གནས་ཞིག་རུང་ཁང་དུ་
བསྐྱབས་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རུང་ཁང་དུ་འགྱུར་ལ། འོག་ཁང་དུ་དག་སྟོང་ད་ལྟ་གནས་པར་
གྱུར་ན་འོག་ཁང་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་རུང་ཁང་དུ་སྟོས་བཅད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ཉིད་རུང་ཁང་དུ་འགྱུར་གྱི། བྱིན་གྱིས་
མ་བརྒྱབས་པ་དག་རུང་ཁང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་
དང་གནས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བང་རིམ་དང་། སྟོ་ཁང་དང་། བྱམས་དང་།
བསྟོ་ཁང་དང་། དཔོངས་སའི་ར་བ་དག་ཀྱང་རུང་ཁང་དུ་འགྱུར་བ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་།
གསོ་སྟོང་གི་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་བྱས་པའི་གནས་ལ་ཡང་དེ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པ་ཏུ་ཅང་ཐལ་
བའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། རུང་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ཡང་། གསོ་སྟོང་གི་

གནས་སྤྱི་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནས་མལ་བརྟེན་བའི་ཚུལ་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་
 བའི་ཚུལ་དང་། གསར་བ་སྐྱབ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱི་སྟན་ཆེ་མཐོ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 པ་མལ་སྟན་བྱས་ཟིན་ནི་དེ་པ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་ཞིང་། དང་དུ་སྒྲུང་བར་བྱ་ལ།
 སྟན་ནང་ཆངས་ཅན་དང་། སྒྲིངས་ནང་ཆངས་ཅན་དང་། བསྐྱེདས་བའི་སྟན་གོར་བུ་ལ་སོགས་པ་
 སྟན་དུ་སྒྲོས་ཡོངས་སྤྱོད་བཟུང་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ཀྱང་གོས་འཆང་བའི་སྒྲུང་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལྷུང་བའི་རྒྱར་འབྱུར་བ་མ་གསུངས་ལ། དེའུ་རྟོག་དང་། སྟན་འབྱུངས་དང་། གདིང་
 གཡོགས་དང་། མལ་སྟན་གྱི་གཡོགས་པ་སོགས་ནི་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན་སྒྲུང་བའི་རྒྱར་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བའི་ཚུལ་ལ། རྒྱུའི་བྱུང་པར་སྟོན་བལ་དང་ལྷག་བལ་ནག་པོ་
 འབའ་ཞིག་དང་། ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་བ་ལྷག་པ་དང་། དེས་མཆོན་པ་དེ་དང་འབྲུ་བ་དང་། དེ་བས་
 བཟང་བའི་མལ་སྟན་གསར་དུ་སྐྱབ་པ་ཡང་བཀག་ལ། དུས་གྱི་བྱུང་པར་ལོ་དྲུག་གི་ནང་དུ་རོ་བོ་
 དང་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་རུང་བའི་སྟན་གཅིག་ཁོ་ན་བྱེད་པར་གནང་། སྟན་གཉིས་པ་ཅན་གསར་དུ་
 བྱས་ན་སྒྲུང་བར་གསུངས་སོ། །ཁྱི་དང་ཁྱིའུ་སོགས་ལ་ནི་ཆེ་མཐོ་གཉིས་བཀག་པ་མ་གཏོགས་
 གཉིས་པ་སོགས་བཀག་པ་མེད་དོ། །ལོ་དྲུག་གི་ནང་དུ་སྟན་གཞན་གཉིས་པ་བྱེད་པའི་གནང་བ་
 གསོལ་བ་དང་སྟོན་བའི་ཆོ་ག་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ནོ། །ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་
 སྐབས་ཀྱི་ལག་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་གོ་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་བའི་ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིང་དྲན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཕྱིར་
 བཅོས་བའི་ཚུལ་དང་། སྤྱིང་དྲན་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིར་བཅོས་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྣམས་པ་ཕྱིར་
 བཅོས་བའི་ཚུལ། མི་རྣམས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་འཆབ་ཉེས་ཕྱིར་བཅོས་བའི་ཚུལ་དང་། ལྷུང་བ་རང་གི་རོ་བོ་ཕྱིར་བཅོས་བའི་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱུང་ཟིན་ཕྱིར་བཅོས་བའི་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ལ་འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཐོལ་བ་དངོས་ཀྱི་བྱ་ཚུལ་དང་།
 མཐོལ་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མེད་པའི་ཆོ་གོ་ཞིང་རིག་པ་ཅམ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སྤྱོད་གསོལ། བདག་དགོ་སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལྷུང་བ་ལ་འདི་ལྷ་

ལུ་འདི་བྱུང་སྟེ། བདག་དག་སྒྲིང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལྟར་བ་དེ་ཆེ་དང་ལྟན་པའི་མདུན་དུ་
མཐོལ་ལོ་འཆགས་སོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པར་འགྱུར་
ལ། མ་མཐོལ་ཞིང་མ་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རིག་པ་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལན་
གསུམ་བརྒྱུས། མཐོང་སྒྲིམ་དྲི་ཞིང་ཐབས་ལེགས་བརྗོད་དོ། །འདི་ནི་ཡམ་པ་ནས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་
བར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐ་ན་ལྟར་བ་དེའི་མིང་ཅམ་གོ་བར་བྱ་ཞིང་
ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་མཚན་མཐུན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། ཡུལ་
གྱིས་འཕོངས་པའི་ཆེ་ཆོས་འདི་པའི་བྱིམ་པ་དང་དགོ་ཚུལ་སྟགས་ལ་རིག་པར་བྱས་ན་ཡང་།
བཅའས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་གིང་ཡམ་ལྟག་གཉིས་ལ་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་ལྟར་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བའི་སྐབས་སྟིང་དོ། །འོ་ན་དགོ་སྒྲིང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཆབ་ཉེས་
ཁེགས་སམ་ཞེ་ན། དེའི་རེས་པ་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། བསྐྱོ་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དགོ་འདུན་
ཐམས་ཅད་ལའོ། །སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་དེར་ཆོགས་པ་ལའོ། །ཆེ་དང་ལྟན་པ་
དག་བདག་ལ་སྤྲད་པའི་གནས་མི་རིགས་པ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བྱུང་གི་ཆེས་དེ་སོ་སོར་
འཆགས་སོ། །འདི་ནི་སྟགས་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ལྟར་བའི་མིང་
གོ་བར་བྱ་བ་འདི་དང་། མཐོལ་ཚུལ་དངོས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་གཉིས་འཆབ་ཉེས་ཁེགས་པ་ཅམ་
གྱི་བྱེད་ལས་ཅན་དུ་མཚུངས་ན། བྱུང་བར་ཅན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅི་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་མིང་གོ་
བར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་འཆབ་ཉེས་ཁེགས་ཀྱང་ལྟར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་འདག་མི་སྟིང་ལ་སྤྲ་མས་ནི་
ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཆབ་ཉེས་དང་ལྟར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་འདག་པར་
རུས་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་དོ། །འོ་ན། ཉིན་མཚན་ཐ་མ་མིན་པ་ལ་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
གསུངས་པས། འཆབ་ཉེས་འབྱུང་བ་ལ་མཚན་མའི་མཐའ་འདས་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ལྟར་དེ་ནི་
སྟོ་བ་སྟོང་དགོས་ཀྱི་འཆབ་ཉེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་བ་སྟོང་པ་ལ་ལྟག་མ་ཞག་ཏུ་
བཅའས་པ་དགོས་པའི་བྱིར། སྟིར་འཆབ་ཉེས་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། འཆབ་སེམས་
སྐད་གཅིག་མ་གཅིག་སྟེས་ན་ལྟར་བ་དེ་འཆབ་བཅས་སུ་འཛོག་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་འདུན་
ལྟག་མ་འཆབ་བཅས་དང་། སྤང་ལྟར་འཆབ་བཅས་ཀྱི་འཆབ་ཉེས་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་གི་མཐོལ་

ལྷ་མ་དངོས་དེས་འདག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་མ་པ་འཆབ་བཅས་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མ་མ་
 མེད་པའི་ལྷ་མ་པ་འཆབ་བཅས་དང་། ལྷ་མ་མ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་མ་པ་འཆབ་བཅས་སོ། །དང་པོ་
 བོ། ལྷ་མ་པ་འཆབ་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་མེད་དེ་འཆབ་སེམས་སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་སྒྲིམ་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱད་གསོར་མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 དགོ་འདུན་ལྷ་མ་པའི་འཆབ་བཅས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་མ་པ་འཆབ་བཅས་སོ། །དང་པོ་
 ཕྱིར་བཅོས་ལྷ་མ་པ། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་ལྷ་མ་པ་དང་། བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་བཅོས་ལྷ་མ་པ། །དང་པོ་ནི། མཐོལ་ཡུལ་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་གཅིག་གི་རུང་དུ་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོག་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རོ་ཆ་དང་ལྷན་པ་དང་། མདོ་
 རྩེ་འཛིན་པ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་། མ་མོ་འཛིན་པ་དང་། ཤེས་པས་ནི་གཅིག་གི་
 མདུན་དུ་བཤགས་པས་དགོ་འདུན་ལྷ་མ་པ་ལས་འདག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ཞག་དང་མ་འབྲེལ་པའི་འཆབ་ཉེས་དང་། ཞག་རྩེ་ལོངས་པའི་འཆབ་ཉེས་སོ། །
 དང་པོ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ལྷ་མ་པ། བསྐྱོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་དགོ་འདུན་ལྷ་མ་པ་ཡིན་ན། མཆོལ་ས་
 བྱུང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དང་། མ་ཡིན་ན་མཐོལ་ཡུལ་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་
 གཅིག་གི་རུང་དུ། ལྷ་མ་པ་འཆབ་བཅས་པའི་ཆོག་དེས་མཐོལ་བར་བྱའོ། །དེས་འཆབ་ཉེས་ཁེགས་ནས་
 ལྷ་མ་མ་དངོས་ཀྱི་དག་བྱེད་དུ་དབྱུང་བ་དང་། དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་དོན་དུ་མགུ་བ་ནོང་ནས་སྐད་
 པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཆོན་ནས་སྐད་ལྷ་མ་པ་ཆད་ལ་འཆབ་ཉེས་དང་ཉེས་པ་རང་
 གི་རོ་བོ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་སྐྱེས་ཆོག་ཕྱན་མོང་དུ་བརྗོད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོལ་ལོ་ཞེས་
 ལན་གསུམ་གྱི་འཆབ་ཉེས་དང་། འཆགས་སོ་ཞེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་ལྷ་མ་པ་རང་གི་རོ་བོ་
 འདག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞག་རྩེ་ལོངས་པའི་འཆབ་ཉེས་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་ལྷ་མ་པ། སྐྱོ་བ་
 གཞོས་ནས་ཞག་གྲངས་དང་མཉམ་པར་བཅོས་དགོས་པས། དེ་ཕྱིན་པའི་སྐྱེས་ནི། དགོ་འདུན་
 བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོ་སྤྱོད་ཆར་ཀ་འདི་ལ་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་པའི་དགོ་འདུན་
 ལྷ་མ་པའི་ལྷ་མ་པ་བྱུང་བ་སྐྱོ་བ་བྱེད་བཅུས་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་ཆར་ཀ་འདི་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་པའི་
 དགོ་འདུན་ལྷ་མ་པའི་ལྷ་མ་པ་སྐྱོ་བ་བྱེད་བཅུས་པ་དེའི་སྐད་དུ་དགོ་འདུན་ལས་སྐྱོ་བ་བྱེད་སྐྱོ་བ་

གསོལ་ན་གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་
ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱི་དག་སྟོང་འཆར་ཀ་ལ་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་
བ་བྱུང་ལ་རྒྱ་བ་བྱེད་བཅའས་པ་དེའི་སྤྲད་དུ་སྟོབ་གསོལ་ཏེ། འདི་ནི་གསོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་འདྲེས་རྒྱུར་བར་བྱའོ། །སྟོབ་སྟོབ་བཞིན་པའི་ཆེ་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ། གཉིས་པ་
བྱུང་ན་གཞི་ནས་བརྒྱུམས་པའི་སྟོབ་ལོས་ནས་སྟོབ་དགོས་པས། དེ་སྟོབ་པའི་སྤྲུག་ནི། དག་
འདུན་བཅུན་པ་རྒྱུམས་གསལ་དུ་གསོལ། དག་སྟོང་འཆར་ཀ་འདི་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་རྒྱ་
བ་བྱེད་བཅའས་པ་དེའི་སྤྲད་དུ་དག་འདུན་ལས་སྟོབ་གསོལ་ནས་དག་འདུན་གྱིས་སྟོབ་སྟོབ་ཏེ།
སྟོབ་བཟུང་བཞིན་པ་ལས་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་སྤྲུལ་དང་འདྲ་བ་ཡང་བྱུང་ལ། དག་སྟོང་
འཆར་ཀ་འདི་དག་འདུན་གྱི་གན་དུ་མཆིས་ཏེ་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་ཡང་བྱུང་བ་དེའི་སྤྲད་
དུ། དག་འདུན་ལས་གཞི་ནས་སྟོབ་གསོལ་ན་གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་
གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱི་དག་སྟོང་འཆར་ཀ་ལ་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་
སྤྲུལ་དང་འདྲ་བ་ཡང་བྱུང་བ་དེའི་སྤྲད་དུ་སྟོབ་སྟོབ་ཏེ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ་ཞེས་སོགས་འདྲེས་
རྒྱུར་བར་བྱའོ། །གཞི་སྟོབ་སྟོབ་བཞིན་པ་ལ་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་གསུམ་པ་བྱུང་ན། ཡང་སྟོབ་ལོས་
ནས་སྟོབ་དགོས་པས་དེ་བྱིན་པའི་སྤྲུག་ནི། གཞན་སྤྲུལ་དང་འདྲ་བ་ལ། ཡང་གཞི་ནས་བྱུངས་
པའི་སྟོབ་གསོལ་ན་ཞེས་རྒྱུར་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་རྒྱུལ་བར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི།
དག་འདུན་ལྷག་མའི་འཆར་ཉེས་ཞག་ཏུ་ལོན་པ་རྒྱུམས་འདག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བསྟུན་པའི་
དོན་ནི། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་གྲངས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གི་དོན་ནི།
སྟོབ་སྟོབ་ཞེས་བྱ་ཞེན། བྱུང་བར་ཅན་གྱི་གནས་ནས་དམན་པའི་གནས་སུ་སྟོབ་པའི་བྱིར་སྟོབ་
ཞེས་བྱ། སྟོབ་རང་གི་དོ་བོ་ནི་དམན་པའི་སྟོབ་པ་ལྷ་དང་དུ་ལོན་ཅིང་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྟོབ་པ་ལྷ་
སྟོང་བ་ལ་སྟོབ་པའོ། །དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་རིགས་འདྲ་བཞི་བསྟུད་དུ་བྱེད་པ་ལ། སྟོབ་
བཞི་པ་ནི་སྟོབ་པར་གསུངས་པ་མེད་དེ་དེ་ལྷ་བྱ་དེ་ལ་བསྟུགས་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བ་གསུངས་པའི་
བྱིར།

འཆར་ཉེས་དང་བྲལ་བའི་ལྷང་བ་རང་གི་དོ་བོ་བྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ། བས་པ་ཆར་

གཏོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་
པའི་ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། སྤང་ལྷང་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་
སོགས་གསུམ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བམ་པ་འཆབ་མེད་དངོས་གཞི་ཕྱིར་
བཅོས་པའི་ཚུལ་དང་། བམ་པར་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། དགོ་འདུན་ལས་ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པ་མཐོས་ཏེ། སྦྱོད་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་བྱིན་
པའི་སྤྲུག་ནི། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དགོ་སྦྱོང་དགའ་བྱེད་གྱིས་
བསྐྱབ་པ་མ་ཐུལ་བར་མི་ཆངས་པ་སྦྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བསྟན་ཡང་། བཅའ་པའི་སེམས་
གཅིག་ཅུ་གྱིས་ཀྱང་བཅའ་ས་པར་མ་བགྱིས་ཏེ། དགོ་འདུན་ལས་ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱབ་
པ་གསོལ་ན། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉེ་བར་
བཟུང་སྟེ། བདག་དགོ་སྦྱོང་དགའ་བྱེད་ལ་ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་
ལན་གསུམ་བཞུས། དེ་ནི་གསོལ་བ་གདབ་པའི་སྤྲུག་སོ། །བྱིན་པའི་སྤྲུག་ནི། དགོ་འདུན་
བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོ་སྦྱོང་དགའ་བྱེད་འདིས་བསྐྱབ་པ་མ་ཐུལ་བར་མི་ཆངས་
པར་སྦྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བསྟན་ཡང་། བཅའ་ས་པའི་སེམས་གཅིག་ཅུ་གྱིས་ཀྱང་བཅའ་
པར་མ་བགྱིས་ཏེ། དགོ་སྦྱོང་དགའ་བྱེད་འདི་དགོ་འདུན་ལས་ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པ་
གསོལ་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གང་བར་མཛོད་ཅིག་
དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྦྱོང་དགའ་བྱེད་ལ་ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པར་སྐྱུལ་ཏོ། །
འདི་ནི་གསོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འདྲེས་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་
བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། འཆབ་ཉེས་དང་བྲལ་བའི་བམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དག་པའི་དོན་
དུའོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། གསོལ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་དང་སྒྲུབ་སྤྲུག་པའི་དེ་ཡིན་ནོ། །
ཆོག་གི་དོན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་ན། དམན་པའི་སྦྱོད་པ་ལྷ་དང་དུ་ལེན་ཞིང་། ལྷ་
པར་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལྷ་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོབ་པས་ན་དེ་སྒྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །བསྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དེ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་སྦྱོབ་པའི་ཚུལ་ནི། རི་སྒྲུབ་དུ། སྦྱོབ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་སྦྱོད་པ་དག་
གིས། དགོ་སྦྱོང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་མཛོད་པར་སྦྱོབ་དང་། ཐུག་དང་མཛོད་པར་ལྷང་།

བ་དང་། ཐལ་མོ་སྒྱར་བ་དང་གྲུས་པའི་ལས་དག་བདག་གིར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་དག་བའི་
 བྱེད་པ་ལ་མི་གཡེལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྒྱུད་པའི་གཞི་ལས་རི་སྐད་དུ་
 གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དུས་ནི་རི་སྐད་འཛོའི་བར་དུ་ཡིན་ལ། གང་ཆེ་དག་བཅོས་པ་ཉིད་ཐོབ་
 བ་དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ལྟུལ་པའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུལ་པོ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ། བྱི་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། ཡང་བ་
 ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དག་སྒྲོང་དུག་ཡན་ཆད་
 ལོགས་སུ་མ་བཅད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་བཤགས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲགས་ནི་དག་འདུན་
 བཅུན་པ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལམ་བར་
 གཏོགས་པའི་སྒྲུལ་པོ་བྱི་བ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་གྱི་མདུན་
 དུ་མཐོལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ལ་མཐོང་སྒྲུལ་དྲི་ཁྱེད་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་སྒྲུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ནི། མཆོམས་དེར་གཏོགས་པའི་དག་སྒྲོང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་བཤགས་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་མཆོམས་ནང་དེ་ན་དག་སྒྲོང་གསུམ་ལས་མེད་ན། གནས་
 གཞན་ནས་གཅིག་པོས་ཏེ་བཞིའི་ཆོགས་སུ་ཆང་བར་བྱས་ལ། སྒྲུལ་ལ་ཡང་མཆོམས་ནང་དེ་ན་
 དག་སྒྲོང་ལྟ་ལས་མེད་ན་གཅིག་གནས་གཞན་ནས་པོས་ཏེ་དུག་ཆང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དག་འདུན་ལྷག་མ་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ། དངོས་
 གཞི་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། ཉེས་པ་སྒྲུལ་པོ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འཆབ་ཉེས་དང་
 ཐལ་བའི་དག་འདུན་ལྷག་མའི་དག་བྱེད་དངོས་ནི་དབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་འཆགས་པའི་དོན་དུ་
 དག་སྒྲོང་གིས་མགུ་བ་ཞག་དུག་འོད་ནས་སྒྱུད་དགོས་པས། དེ་བྱིན་པའི་སྒྲགས་ནི། དག་འདུན་
 བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དག་སྒྲོང་འཆར་ཀ་འདི་ལ་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དག་འདུན་
 ལྷག་མའི་ལྷང་ལ། དག་སྒྲོང་འཆར་ཀ་འདི་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་བ་
 དེ་སྐད་དུ། དག་འདུན་ལས་ཞག་དུག་མགུ་བར་བགྱི་བ་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱི་དུས་
 ལ་བབ་ཅིང་བཞོད་ན། དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་དག་སྒྲོང་
 འཆར་ཀ་ལ་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་བ་དེའི་སྐད་དུ་ཞག་དུག་མགུ་

བ་བཅུ་བར་གསལ་ཏེ། །འདི་ནི་གསལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདྲེས་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 བོ། །མགུ་བ་བྱིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་བ་བྱས་རྗེས་ཀྱི་མགུ་བ་བྱིན་པ་དང་། སྒྲོ་བ་སྒྲོད་མི་
 དགོས་པར་དང་པོ་ནས་མགུ་བ་བྱིན་པ་འོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱགས་ཆོག་འདི་ནི་བྱི་མའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་ནི་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་རྣམ་པར་
 བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་མོ། །ཅིའི་བྱིར་མགུ་བ་
 ཞེས་བྱ་ཞེན། དགོ་འདུན་ཐུགས་མགུ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་སྐད་ཅིས་བྱའོ། །
 རང་གི་ངོ་བོ་ནི། དམན་པའི་སྒྲོད་པ་ལྟ་དང་དུ་ཡིན། བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོད་པ་ལྟ་སྒྲོད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་
 པའོ། །དུས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་ཞག་རྒྱག་གོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་ནི། གསལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་
 ཀླང་གྲངས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་མོ། །གཉིས་པ་དབྱུང་བ་བྱིན་པ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་ཆོག་དང་དེ་རྣམ་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསལ། དགོ་སྒྲོད་འཆར་
 ཀ་འདི་ལ་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་ལ། དགོ་སྒྲོད་འཆར་ཀ་འདི་
 དགོ་འདུན་གྱི་གན་དུ་མཆིས་ཏེ། ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་བ་དེའི་
 སྐད་དུ། དགོ་འདུན་ལས་ཞག་རྒྱག་མགུ་བར་གསལ་ནས། དགོ་འདུན་གྱི་དགོ་སྒྲོད་འཆར་ཀ་
 འདི་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་བ་དེའི་སྐད་དུ། ཞག་རྒྱག་མགུ་བར་བཅུ་བར་སྐྱལ་ཏེ།
 དགོ་སྒྲོད་འཆར་ཀ་འདིས་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་བ་དེའི་སྐད་དུ།
 ཞག་རྒྱག་མགུ་བ་བཅུ་ས་ལགས་ཏེ། དགོ་འདུན་ལས་བྱུང་བ་གསལ་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་
 དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་དགོ་སྒྲོད་
 འཆར་ཀ་ཆེ་གོ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བྱུང་བ་དེའི་སྐད་དུ། ཞག་རྒྱག་མགུ་
 བར་བཅུ་བ་བྱུང་བར་བཅུའོ། །འདི་ནི་ཞེས་སོགས་འདྲེས་རིལ་བ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །
 དབྱུང་བ་བྱིན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། མགུ་བ་ཉི་ཆེ་བ་བྱས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དབྱུང་བ་དང་། སྒྲོ་བའི་
 རྗེས་ཀྱི་དབྱུང་བའོ། །དེ་གཉིས་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་ཆོག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། དགོས་པའི་དོན་ནི། ས་གཞན་ན་གནས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དུའོ། །
 བསྐྱས་པའི་དོན་ནི་གསལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཀླང་གྲངས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་མོ། །ཆོག་གི་

དོན་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དབྱེད་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དམན་པའི་གནས་ནས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་གནས་སུ་
 དབྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་དག་འདུན་གྱི་བྱེད་པར་ནི། དག་སྒྲོང་ཉི་
 སྤུ་ཡན་ཚོགས་པའོ། །དོ་པོ་ནི་དབྱེད་པ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དག་སྒྲོང་དེ་སྤར་གྱི་གནས་སུ་འཕོས་ཏེ།
 བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོང་པ་ལྟ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་པོའི་ཕྱིར་བཅོས་ལ། ལྷག་མར་
 གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་པོ་ལྷི་བ་ནི་དག་སྒྲོང་ལྟ་ཡན་ཆད་རིས་སུ་བཅད་པའམ་མ་བཅད་པ་གང་ཡིན་
 ཡང་རུང་དེའི་རུང་དུ་བཤགས་པར་བྱས་ལ། སྒྲོམ་པོ་ཡང་བ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་རུང་དུ་
 བཤགས་པས་འདག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རིགས་པས་ཕམ་ལྷག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་གཞན་
 རྣམས་ཀྱང་དག་སྒྲོང་གཅིག་གི་རུང་དུ་བཤགས་པས་འདག་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ཡང་འཆབ་
 བཅས་ཡིན་ན་མཐོལ་ཞེས་བརྗོད་ལ། འཆབ་མེད་ཡིན་ན་བཤགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་
 ཚོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ལུང་ལས་འདི་སྐད་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཉེ་བར་ལམོར་དེ་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་
 བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་ལྷི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་དག་འདུན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཡང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་
 དག་སྒྲོང་བཞིའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དག་འདུན་ལྷག་མས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་
 སྒྲོམ་པོ་ལྷི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་དག་སྒྲོང་ལྟའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །
 ཡང་བ་གང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་དག་སྒྲོང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱང་ལྷུང་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ། ལྷགས་ཀྱི་ཚོག་དང་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བཤགས་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་རུང་དུ་སོང་སྟེ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་སྐྱང་བ་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལས། གོས་ཞག་
 བཅུ་འཆང་བའི་སྐང་བ་བྱུང་སྟེ་ལྷུང་བ་དེ་ཚོ་དང་ལྷན་པའི་མདུན་དུ་མཐོལ་ལོ་འཆགས་སོ་མི་
 འཆབ་པོ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་སོགས་
 ལན་གསུམ་བརྗོད། མཐོང་སྒྲོམ་དྲི་ཞིང་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི།
 སྐྱང་ལྷུང་གི་ཉེས་པ་འདག་པའི་དོན་དུའོ། །བསྟན་པའི་དོན་ནི། དག་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་

དུས་དེ་ནི་ད་དུ་བྱིར་བཅོས་མི་རྣམས་པ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་གྲུལ་དུ་
མ་འདུས་གོང་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། འདུས་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐམས་
པ་དངོས་གཞི་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་མ་གསུངས་ལ་ཐམས་པར་གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་པོ་དང་དགོ་འདུན་
ལྷག་མ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ། ཆད་ལས་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། བཤགས་ཡུལ་མེད་པ་
དང་། མ་ཆད་བ་དང་། ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། དེས་པ་ནི་ད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷུང་བའི་བྱིར་

ཅོད་པ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པས་དེའི་སྐྱུ་གསེལ།   ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་དག་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ལ་ལྷུང་བའི་སྡེ་ཆོན་དེ་ལས་ལྷུང་བ་དེ་བྱུང་སྟེ།   ལྷུང་བ་དེ་
 ཆོ་དང་ལྷན་པའི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ།   །དེར་ལྷུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ།   དག་
 འདུན་གྱི་གསོ་སྤྱོད་ངམ།   བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིས་མཛད་ལ།   སྤྱད་གྱི་ལྷུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་
 དུ་སྤྱར་བཀྱིའོ།   །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ལ་ཐབས་ལེགས་བཟོད་དོ།   །འདི་ལ་དགོས་པའི་དོན་
 བོ།   དག་འདུན་གྱིས་ལས་ལ་མི་སྤྱིབ་པ་དང་།   འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་བ་དང་།   གསོ་སྤྱོད་གི་ཆེ་
 ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་བྱིས་པའི་ཆེ་གས་བཞིན་དུ་རྩུན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་མི་
 འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།   །ཆོག་གི་དོན་བོ།   དུས་དེ་ཉིད་དུ་བཤགས་པར་མི་རུས་
 པའི་ཉེས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་རུང་རྒྱུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་དག་པར་འཛོག་པ་
 ཡིན་ཏེ།   རི་སྐད་དུ།   བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།   །
 ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་སོགས་གསུམ་ལ་བོ།   གང་ཟག་གི་དུང་དུ་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་པ་མ་བཤད་དེ།
 བྱིན་གྱིས་སྤོབ་པར་འོས་པའི་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་ན་དེའི་དུང་དུ་བཤགས་པས་ཆོག་པའི་བྱིར།
 རི་སྐད་དུ།   རུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་འགྱུར་རོ།   །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།   །

གཉིས་པ་ལས་གྲལ་དུ་འདུས་ནས་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་པ་ལ།   ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་གྱིས་
 སྤོབ་པ་དང་།   ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་པ་གཉིས།   དང་པོ་བོ།   ལས་གྲལ་དུ་འདུས་ནས་ལྷུང་
 བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་སོགས་གང་དུན་པར་ཡང་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་དགོས་ཏེ།   ལས་གྲལ་དུ་འདུས་ནས་
 བཤགས་པ་བྱ་བ་མི་རུང་བའི་བྱིར།   གཉིས་པ་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་པའི་སྐྱུ་གསེལ་དང་
 ཆོ་ག་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་མ་བྱིས་སོ།   །ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམས་བྱའི་ཉེས་བྱས་རྒྱུ་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དུང་དུ་
 བཤགས་པ་དང་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་པ་གཉིས་ཀ་མི་དགོས་ཏེ།   ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམས་པ་ཅམ་གྱིས་འདག་
 པའི་བྱིར་རོ།   །ལྷུང་བ་བཤགས་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་བསམ་
 པའི་བྱེད་པར་སྤྱར་བྱས་ལ་འགྱོད་སེམས་དང་།   བྱིན་ཆད་ལ་སྤོམ་སེམས་དུག་པོ་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ།   རི་སྐད་དུ་བསམ་པས་ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་གི།   ཆད་པའི་ལས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ།   །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ།   །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ངག་དུ་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་མིང་དང་རིགས་བཟོད་དགོས་ཏེ།   རི་

སྐད་དུ། མིང་དང་རིགས་དང་ལྷན་པར་བཟོད་པ་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེང་སང་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་གང་དག། །ལྷ་བའི་མིང་རིགས་མི་བཟོད་པ་སྤྱི་བཤགས་སུ་མིང་བཏགས་པ་
ཅམ་ཞིག་བྱས་ནས་ལྷ་བའ་དག་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་
ལས་བྱུང་བའི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དག་སྟོང་གི་ལྷ་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟེན་
དོ། །

གཉིས་པ་དག་ཚུལ་གྱི་ལྷ་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ། གང་ལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཡུལ་གྱི་
བྱུང་པར་དང་། རི་ལྷ་བཅོས་པའི་ཆོག་འདི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། དག་ཚུལ་གྱི་ལྷ་བ་ཕྱིར་
བཅོས་པའི་ཡུལ་ནི་དག་སྟོང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བསྟེན་པར་མ་ཚོགས་པའི་བྱུང་དུ་དག་ཚུལ་གྱི་
བཤགས་པ་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྟེན་པར་མ་ཚོགས་པ་དག་ནི།
བསྟེན་པར་ཚོགས་པའི་དག་འདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་།
དག་ཚུལ་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་སྤྲུགས་ཆོག་ལས་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་
གསུངས་ཀྱི། བསྟེན་པར་མ་ཚོགས་པའི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མདོར་ན་དག་ཚུལ་གྱིས་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ན་དག་སྟོང་
གིས་དག་ཚུལ་ལ་ལྷ་བ་སྤྱིར་བཏུན་བྱ་བ་དང་ཕྱིར་བཅོས་ལ་བསྐྱུལ་བ་ཡོད་པར་གྱུ་བ། དེ་གྱུ་བ་བ་
ན་དག་ཚུལ་གསོ་སྟོང་གི་དོན་ཡོད་པར་གྱུ་བ་སྟེ། ལྷ་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི་གསོ་སྟོང་གི་དོན་གྱི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་བ་ན་དག་ཚུལ་གྱིས་དག་སྟོང་ཞིག་གི་བྱུང་དུ་ལྷ་བ་གང་བྱུང་བ་དེ་
ཕྱིར་བཅོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས། དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྟོང་ནམ་བུང་བ་དེའི་ཆོ། དག་
སྟོང་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གི་བྱུང་དུ་སོང་སྟེ། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོ་ལ། དེང་དག་འདུན་
གྱི་གསོ་སྟོང་བཅོ་ལྷ་བ་ལགས་ཏེ། བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་གསོ་སྟོང་བཅོ་
ལྷ་བ་ལགས་ན། བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
དག་གོ་ཞེས་བདག་མཆི་ན། བདག་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བཅུན་པས་
བཟུང་དུ་གསོ་ལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བཟོད་ནས་མཐུག་ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་འདི་ཅམ་ལ་དག་
ཚུལ་གྱི་གསོ་སྟོང་གི་ཐ་སྟོད་བྱ་བར་སྟོབ་དཔོན་ཤུ་འོད་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སུམ་

བརྒྱ་པར། དགག་དབྱེ་གསུངས་ཕྱིར་གསོ་སྦྱང་འདི་ན་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོབ་
དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲགས་ཆོག་དེ་ཉིད་ལུང་གི་ཆོག་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །
ཡང་ལུང་བསྐྱེད་བ་ན། མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སྤྱི་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་ནམ་པ་མི་གཏོང་
སོགས་ལ་དགོ་སྦྱང་གི་དགོ་འདུན་གྱིས་ནན་རྟེན་གྱི་ལས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། རབ་རྩ་བྱུང་
ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་དག་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་དག་
ནི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་གང་ལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རི་ལྟར་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཆོག་འདི་བྱུང་པར་ལ། རུས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་དང་།
མི་རུས་པ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་ཡན་ལག་ཕྱིར་
བཅོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་འཆབ་བཅས་ལ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་མེད་ལ། འཆབ་མེད་ལ་དགོ་
སྦྱང་གི་དགོ་འདུན་ལས་བསྐྱེད་པ་མཐོན་ནས་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། འགྲེལ་ཆེན་
ལས། དགོ་ཚུལ་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། ལུང་ལས་བསམ་གཏན་པ་དགའ་
བྱེད་ནི་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་
གི་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ། འཆབ་བཅས་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། འཆབ་མེད་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། དགོ་ཚུལ་ལ་འཆབ་ཉེས་དག་བྱེད་དུ་སྒྲོ་མག་སྦྱོང་པ་སོགས་མི་སྤྱིད་དེ། དུས་དང་
དུས་མིན་པ་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལས། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། གནས་ནས་
ཐུང་བ་གཉིས་ལ་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དེས་སྦྱིར་བསྟེན་པར་
མ་རྫོགས་པ་ལ་འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ནི་མིན་ཏེ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་ཀྱང་
འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ། ལུང་བའི་མིང་དགོ་སྦྱང་གཞན་ལ་གོ་ཞིང་རིག་པར་བྱ་དགོས་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། དེ་ཉིད་ལ་འདི་དང་འོག་མ་དང་བཅས་ཏེ་འོ་ཞེས་དང་།
དེའི་འགྲེལ་པར། དགོ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ལུང་བ་རིག་པར་བྱ་ལ་འདི་ཉིད་ལུང་བ་བཤགས་པར་
བྱ་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་དང་བཅས་ཏེ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོལ་བཤགས་
ལྟར་ཅིག་རྩ་བུས་པས་འཆབ་ཉེས་ཀྱང་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོག་ནི།
ཆོ་དང་ལྟན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགོ་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་བཤགས་པར་བྱ་

བའི་ཉེས་བྱས་ལས། མྱོས་པར་འགྱུར་བ་འབྱུང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདི་བྱུང་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་
བཅུན་བའི་མདུན་དུ་མཐོལ་ལོ་འཆགས་སོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་
བརྗོད་ལ་མཐོང་སྟོན་དེ་ཞིང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་།
ཡིད་གྱི་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཅུ་བ་མ་ཡིན་བའི་སྤངས་པ་དངོས་ལས་
འདས་བའི་ཉེས་པ་གང་བྱུང་བ་དེའི་མིང་རིགས་ནས་བརྗོད་དེ། འཆགས་སོ་ཞེས་སོགས་ལན་
གསུམ་བརྗོད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། མཐོལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡིད་
གྱི་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི། སྤངས་པ་དངོས་རྣམས་ཀྱང་མིན། གནང་བ་ཉེས་མེད་དུ་བཤད་པ་
རྣམས་ཀྱང་མིན་པའི་དགོ་སྟོང་པ་མའི་བཅས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ལས་འདས་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་
ཡིན་ལ། དེ་ནི་བཤགས་ཡུལ་ལ་མི་ལྟོས་པས་ཡིད་གྱིས་བསྐྱམས་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཤགས་མི་རུས་པ་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་ནི། བཤགས་ཡུལ་གྱི་དགོ་སྟོང་མ་རྟེན་
ཅིང་གསོ་སྟོང་གི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་དེའི་ཆོ། ལྟར་བ་བྱན་ནས་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་རང་གཅིག་
ལས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། གསོ་སྟོང་ཡང་རང་གཅིག་ལས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དགོ་
སྟོང་གྱི་ཉེས་པ་གང་ཟག་གཞན་ལ་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པའི་ཡུལ་
དུ་འོས་པའི་དགོ་སྟོང་དེ་བཤགས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡང་འོས་ལ། བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པར་ནི་རུས་
ཤིང་བཤགས་མི་རུས་པའི་བྱུང་པར་ཡང་བཤགས་ཡུལ་མ་རྟེན་པ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱན་ལ་ལྟོས་པ་བྱིན་བཅོས་ནི། ཅོད་པ་བྱིན་བཅོས་པའི་སྟུང་ཡིན་ལ།
འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟར་བ་སྤང་བྱན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
མི་བསྐྱམས་པའི་བྱིན་གྱི་ཅོད་པ་དང་། ལྟར་བྱིན་གྱི་ཅོད་པ་འབྱུང་བའི་སྟུང་། དང་པོ་ལ། ལྟར་
བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་འབྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་སྤང་བ་དང་། བཅུག་ནས་སྤང་བ་གཉིས།
གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཞི་མེད་པར་སྤང་བ་དང་། གཞི་ཡོད་པར་སྤང་བ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་
སྐབས་འབྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་མ་འབྱེད་པ་གཉིས། གཉིས་པ་
ལ་བསྟེན་པར་མ་འབྱེད་པ་དང་། ལྟར་བ་སྤང་བའི་སྐབས་བསྟེན་པར་འབྱེད་པ་གཉིས། གཉིས་
པ་ལ་ཡང་སྤང་བྱེད་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་གཉིས། ཡོན་ཏན་གསུམ་ནི་ལུས་

ངག་བསྐྱམས་པ་ཉིད་དང་། སྡེ་སྡོད་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་དང་འདུལ་བ་ལོག་པར་
 མི་སྟོན་པའོ། །ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན་གནས་གཞན་དུ་འཕྲོ་ཞིང་
 རྟོག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་གཉིས། བྱི་མ་འདིས་ལྟར་བ་གྲོང་ན་ཡང་ཆགས་ལ་གྲོང་
 དུན་བྱས་པ་བཞིན་ལྟར་བ་ཁས་སྤངས་ན། འདི་ལ་ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
 ངོ་བོ་ཤེས་པ་དེ་བརྗེད་དུ་མི་འཇུག་པར་སྒར་བཤད་པའི་བྱིར་བཅོས་རྒྱལ་རྣམས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་
 བྱིར་བཅོས་ན་ལྟར་བྱིར་གྱི་ཚུད་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། བྱུང་བ་ཡང་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་
 པ་ལན་གཅིག་ཁས་སྤངས་ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་བརྗེད་དུ་བཅུག་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་དུ་གསོད་ཅིང་།
 ལྟར་བ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ན་ལྟར་བྱིར་གྱི་ཚུད་པ་བྱུང་བས། དེ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་འདི་
 ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་བ་དང་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འབྱེད་དུ་མ་བཅུག་
 པར་གྲོང་ན་ཚུད་པ་འབྱུང་འབྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་མི་འབྱེད་ན་དེ་ལ་བརྗེད་བྱས་ནན་རྟུར་བྱ། དེས་
 དུལ་བར་མི་འགྱུར་ན། མི་བསྐྱམས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། དེས་མ་དུལ་ན་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་
 བཞག་པའི་ནན་རྟུར་བྱ། སྐབས་འབྱེད་ཀྱང་མཉམ་པར་མི་འབྱེད་ན་སྒར་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་བྱ།
 ཚུད་པ་བར་བ་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་པར་སྒྲུང་བས། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་གདམས་ངག་བཞག་པ་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བརྟེན་ནས། མི་བསྐྱམས་པའི་བྱིར་གྱི་ཚུད་པ་འབྱུང་། འདི་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་
 བཅས་པ་དང་རྒྱ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལའང་། སྐབས་འབྱེད་ཀྱང་གཞི་
 མེད་པ་དང་། གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་དབང་གིས་དང་། བྱིར་བཅོས་ལ་མི་སྟོན་པའི་བྱིར་
 དང་། སྟོན་པས་བྱས་པ་རྣམས་གྲོང་ན་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དབང་
 གིས་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བསྐྱམས་པའི་བྱིར་གྱི་ཚུད་པ་འབྱུང་། ལྟར་བྱིར་གྱི་ཚུད་པ་ལ་གཉིས་
 ཉེ་ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོལ་བྱིར་ཆོལ་
 གཉིས་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོས་པ་མེད་པ་དང་། འཕྲོས་པ་ལ་ཡང་། དག་སྦྱོང་ཉི་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་
 པ་དང་། དག་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ།
 ལྟར་བྱིར་གྱི་ཚུད་པ་དང་པོའི་ཞི་བྱེད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་བ་སྦྱིན། བྱིར་འཕྲོས་པ་མེད་པའི་ལྟར་
 བྱེད་ཀྱི་ཚུད་པ་ནི་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱ་བས་བྱིར་བཅོས་པ་ན་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་མདོན་སུམ་གྱི་འདུལ་བས་ཚུད་པ་ནི་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་རྩ་བ་ཀྱི་པ་ལྷ་
 བྱས་ནི་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྒྲགས་གྱི་ཆོ་ག་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ཅག་ལེགས་པར་
 གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། འཐབ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ལེགས་པ་རྟེན་པ་མིན་
 རོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གཞི་འདི་ལས་ཁྱེད་ལ་ལྷ་བྱུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་བོ་ལ་ལྷ་
 བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པ་དང་མི་འཆབ་པ་ཁོ་བོ་
 གློའོ། །ཞེས་སྒྲགས་བརྗོད་པ་ཡིན་རོ། །དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ལ་ལོག་པར་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་
 བ། འགྲེད་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པ་དང་མི་བསྐྱམས་པའི་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པ་གཞི་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་པས་ནི་བར་འགྱུར་རོ། །གཞི་མེད་པ་ལ་སྒྲགས་ལ་བཞི་ལ་ནི་དག་པ་བྱིན་པས་ནི་བར་
 འགྱུར་རོ། །དག་པ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ལ་བྱན་པས་འདུལ་བ་བྱིན་པ་དང་། ཐ་
 མ་ལ་མ་ཕྱོས་པས་འདུལ་བ་བྱིན་པའོ། །རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་ནི་བར་ནི། མདོན་སུམ་བརྒྱུད་གྱི་
 ཞི་བྱེད་དང་། གང་ཟག་གི་ཞི་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་རོ། །ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་བྱིན་
 པའི་ཚུད་པ་འམ་ལས་བྱེད་པ་ནི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ཞི་བྱེད་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་འཇུག་
 པར་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ལས་ལ་མཐུན་པ་སྤྱིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཉེ་བར་ནི་བར་འགྱུར་རོ། །
 མཐུན་པ་བྱིན་པའི་སྒྲགས་ནི། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། ཀུན་ཤུགས་པོ་བའི་
 དག་སྤྱོད་འདི་ལ་དག་འདུན་གྱི་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་ལགས་པས། འདི་དག་
 འདུན་གྱི་གན་དུ་མཆིས་ཏེ། བཟོད་པ་གསོལ་ནས་དག་འདུན་གྱི་འདི་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིན་ལས་
 མཛད་ལགས་ཏེ། བཟོད་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་ལགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདི། དག་འདུན་
 གྱི་གན་དུ་མཆིས་ནས་མཐུན་པ་གསོལ་ཏེ། དག་འདུན་གྱིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདི་ལ་མཐུན་
 པ་སྤྱུལ་ལགས་པས། ཀུན་ཤུགས་པོ་བའི་དག་སྤྱོད་འཁོར་དང་བཅས་པ་མཐུན་པ་སྤྱུལ་པ་འདི་ལ།
 མཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་སྤྱུལ་ན་གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དག་འདུན་གྱིས་
 གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱིས་ཀུན་ཤུགས་པོ་བའི་དག་སྤྱོད་འཁོར་དང་བཅས་པ།
 མཐུན་པ་སྤྱུལ་པ་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་སྤྱུལ་ཏེ། འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲགས་
 པ་སྤྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་རོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་བྱིན་པ་དེའི་སྤྱོད་རོལ་དུ་མཐུན་པ་བྱིན་པའི་

སྐྱུ་གསེལ་ནི། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ་ནས། བཟོད་པ་མཛོད་ལགས་ཏེ་ནས་
 ལམ་དང་བཅས་པ་མཐུན་པ་གསོལ་ན་གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་
 འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གོ་ལུ་གམ་བེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་བཟོད་པའི་
 ཐིན་ལས་མཛོད་ལགས་པ་ལམ་དང་བཅས་པ་ལ་མཐུན་པ་སྟུལ་ཏེ། །འདི་ནི་གསོལ་བའི་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཛོད་ཤིང་རིགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་ག་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེར་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། དགོ་འདུན་མཐའ་དག་ཐུགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱུས་ཏེ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་པའི་
 ཆོག་གས་ཀྱིས་གང་བ་བཞིན་དུ། ཐོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁང་བཟང་
 མཐོ་ལ་ཡངས་པ་དག་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཐེང་བ་ཆར་དུ་དངར་བ་དག་གིས་ཤིན་
 ཏུ་མདངས་གསལ་ཞིང་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་ཆགས་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བའི་ལག་ལེན་གྱི་ཆོ་
 ག་ཉར་མཁོ་བསྐྱུས་པ་ལས་ལག་ལེན་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་ནས། མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་
 རིག་པ་བཤད་པ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ལུང་དང་སྦྱར་བས་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ནི། འདིར་
 ཆོག་གས་སུ་བཅད་ནས་བརྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་འཛིགས་མེད་དཔའ་བོ་དེ། །མཚོག་ཆོག་གས་
 འདུས་པའི་ནགས་ཁྲོད་དུ། །ཆོས་འདུལ་སེང་གའི་སྦྱར་སྟོན་པ། །ལས་ཀྱི་ཆོག་འདི་ཡིན་ནོ། །
 སངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་བྱོན་པ་བདེ། །ཆོས་བསྟན་པ་ནི་དེ་བས་བདེ། །དགོ་འདུན་མཐུན་པ་
 མཚོག་ཏུ་བདེ། །འདི་ནི་དགོ་འདུན་མཐུན་པའི་རྒྱ། །དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དམ་པའི་ཆོས། །
 རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཆོས་གནས་པ་འཛིག་ཏེན་དུ། །ཇོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ། །གང་ཡང་འདི་ན་ཕན་པ་དང་། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ་ཡིན། །
 བསྟན་པ་བསྐྱུད་དང་འཛིན་པ་ཡི། །ཅུ་བ་དགོ་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྤྱོད་དག་གི་དགོ་འདུན་
 གྱི། །འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་གང་བ་ན། །དེ་ན་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་། །སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ན་
 བཞུགས། །གང་ཞིག་ལས་ཀྱི་ཆོག་ལ། །ནན་ཏན་བགྱིད་པ་ཡོད་མིན་ན། །རྒྱལ་བྱིས་རྣམ་
 པར་དག་མི་འགྱུར། །དེ་མེད་དགོ་སྤྱོད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ཆོག་གི། །དགོ་སྤྱོད་

ཆོག་གི་སྟོན་པ་ཞེས། །རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུས་བཅས་པས། །ནན་ཏན་དག་སྟོང་ཆོག་ས་
 མདུན་བསྟོད། །སྟོན་གཞན་ནི་བསྟན་པ་ཙམ། །ཉིད་ཡིན་འདི་ནི་སྟོན་པ་ཡང་། །ཡིན་ཕྱིར་
 སྟོན་མ་ལུས་པ། །ཀྱན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའོ། །འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ལས་ཀྱི་
 གཞིར། །ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་དེ་སྟོན། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །བསྟན་པ་
 བཞུགས་པར་བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་མེད་དམ་ཆོས་གཞན་ཡོད་ཀྱང་། །བསྟན་པ་གནས་པར་
 བཞག་མི་ལུས། །སྟོན་མང་པོའི་དོན་བསྟུན་པས་ཀྱང་། །འདུལ་བའི་བསྟུན་པ་མི་སྟོང་ན། །
 དག་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་། །ཐོབ་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་ཐེག་པར་རབ་ཞུགས་
 ཀྱང་། །ཆོས་འདིའི་ཚུལ་དང་མི་ལྡན་ན། །ཐར་པའི་གྲོང་ལས་རྒྱུད་རིང་ཕྱིར། །བསྟན་པ་འཛིན་
 པའི་གངས་མི་འགོ། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་རི་སྟོན་པ། །འདུལ་བའི་ཚུལ་དང་ལྡན་དེའི་ཕྱིར། །
 ཆོས་ཀྱན་གྱི་ནི་འདྲན་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་ཉིང་ཁུའང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་བྲིམས་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་
 ཀྱན། །སྟོན་པའི་གཞིར་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འདུལ་བ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱན། །སྟོན་པའི་ས་གཞི་
 བཟང་པོ་ཡིན། །མ་ཐོབ་ཆོས་རྣམས་འཐོབ་པ་དང་། །ཐོབ་ཐེན་མི་ཉམས་པ་ཡི་རྒྱ། །ཚུལ་
 བྲིམས་བསྟུང་བ་ཡིན་དེའི་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་མང་བ་
 དང་། །འགྲོད་པ་མེད་ཅིང་གཤགས་པར་ལྡན། །ལྷ་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་བསྟུང་བྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོན་
 ཆོག་གི་གཞི། །མང་ཐོས་རིག་པའི་གནས་ཤེས་ཀྱང་། །འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ཆོག་
 ཡི། །སྟོན་པའི་མེད་པར་འཕྱུར་བྱེད་ན། །ཉམས་པའི་གནས་སུ་འབྱུངས་པར་འགྱུར། །ལང་
 ཆོའི་ཆང་གིས་རབ་ཞུས་པའི། །འདོད་ལྡན་གྲང་ཆེན་སྟོན་པའི་ཆོག་ས། །མ་ལུས་འདུལ་ཁིང་སྟོང་
 པ་ཡང་། །ཆོས་ཚུལ་ལྷགས་ཀྱི་འདི་ཁོ་ན། །ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་མི་ལྡན་ན། །ལྷག་པའི་
 སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱང་། །མི་འབྱུང་དེ་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ཡི། །བསྟན་པའི་རྩ་བའང་འདི་ཡིན་ནོ། །
 ཆོས་འདི་དག་འདུན་བསྟུང་བ་དང་། །འདུས་པའི་མཆོ་ཆེན་གང་བ་དང་། །བྲིམས་ལྡན་དག་སྟོང་
 ངང་པའི་ཆོག་ས། །བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཞོང་མི་འཁུར་བ་ཆར་གཙོད་ཅིང་། །
 བད་པ་དཔུགས་ཀྱང་དབྱུང་བ་དང་། །འཛིན་རྟེན་སྟོང་བ་བཞི་པོ་ཡང་། །ངང་གིས་འདུ་བ་འདི་
 ཡིན་ནོ། །བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོར་ལེགས་ཞུགས་པའི། །རབ་བྱུང་ཆོང་པའི་ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱི། །

བསོད་ནམས་སྒོས་སྒྲལ་གྱིས་ཐོབ་པའི། །ཟོང་ཆེན་རིན་ཆེན་འདི་ཁོ་ན། །ཆོས་འདུལ་ཉེས་སྦྱོད་
 ཀྱན་སྒྲོམ་པའི། །བྱ་ཆེན་འདི་དང་མི་ལྡན་ན། །ཟབ་དོན་སྒྱུ་བ་འཛིན་མཁས་ཀྱང་། །འཁོར་
 བའི་རྒྱ་མཚོ་གྲལ་མི་རུས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱི། །རྒྱུ་བར་ལྡན་ཡང་ཉེས་སྦྱོད་གྱིས། །
 རྒྱ་ལོན་ཟམ་བ་འདི་མེད་ན། །མདོན་མཐོའི་ཁང་བཟང་དེར་མི་བགྱོད། །ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོག་པའི་གོ་
 ཆ་ཡིས། །རང་སེམས་དབའ་བོ་མ་བསྐྱུང་ན། །ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་མཚོན་ནོ་ཡང་། །ཉོན་
 མོངས་གཡུལ་ངོ་བོ་སྒྲོག་མི་རུས། །སྒྲགས་དང་པ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་གི། །ཆོས་རྒྱལ་ཀྱན་ལ་རབ་
 མཁས་ཀྱང་། །འདུལ་བའི་རྒྱལ་དང་མི་ལྡན་ན། །བསྟན་པའི་བདག་པོར་འོས་མ་ཡིན། །
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དང་ཉེས་པ་ལས། །བསྒྲོག་ཅིང་བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་། །བདེ་བར་གནས་
 བའི་རྒྱུན་བརྟེན་པ། །ཆོས་འདིར་སྦྱོབ་པའི་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །མ་ཐོབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །
 རྒྱལ་བྱིས་མཁའ་བའི་ནད་སེལ་ཞིང་། །བག་ཡོད་པར་དང་དྲན་བསྟེན་པ། །ཆོས་འདིར་སྦྱོབ་
 བའི་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །མང་དུ་ཐོས་པའི་ནགས་ཁྲོད་ན། །རྒྱལ་བྱིས་མཁའ་ཁྲི་ཞིམ་དང་ལྡན་པའི། །
 ལང་ཆོ་ཡོལ་བའི་དགོ་སྦྱོང་དེ། །བསྟན་པ་འཛིན་པའི་བདག་པོར་འོས། །ཆོས་འདུལ་རིན་ཆེན་
 བྱིར་འཁོད་པ། །གང་དེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱིད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བྱིར། །ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་བའི་སྒྲོམ་བཅུན་དེ། །གནས་མལ་འཁོར་ཡུག་ཡངས་པའི་དབུས། །ཅི་འདོད་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་
 གཏེར་ཅན། །ཆོས་གོས་རྒྱབས་སྤང་ཉེར་འབྲུག་པའི། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་བདུད་རྩི་
 མཚོ། །འདུལ་བའི་ལག་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་ཉེར་མཁོ་བསྐྱུས་པ་ལས། །ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་ལུང་བཞིན་དུ་
 བསྟོད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ། །

༥ རྣམ་དཔྱོད་ལྟ་བུརྒྱའི་གཙུག་གི་ཆོས་ཀྱི་བྱིར། །དོན་བཟང་བཅོ་མའི་གསེར་གྱི་མདངས་
 གསལ་ཞིང་། །རབ་སྟན་ཆོག་གི་མཚན་དཔེའི་འོད་སྤང་ཅན། །སྒྲོལ་འབྱེད་གསེར་བའི་ཐུབ་
 དབང་གཏོང་ལྟ་བུ། །མཐོང་བའི་མོད་ལ་གསེར་གྱི་མདལ་ལྡན་ཡང་། །དྲེགས་པའི་གཙུག་རྒྱན་
 ས་ལ་འཕོ་འགྱུར་ཞིང་། །མཚོད་སྒྱིན་བརྒྱ་བའི་རལ་བའི་གངས་ཁྲོད་ན། །སྒྲོགས་ལས་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་རྩ་དབུངས་ལེན། །མདོ་ལུང་ཉི་རྒྱ་རུབ་པའི་སྒྲོ་སངས་མ། །རང་བཟོའི་གོས་དམར་
 གྱོན་པའི་ཐུན་མཚམས་འདིར། །འདི་ཙམ་ཁོ་ནར་ཤེས་པའི་དགོ་སྦྱོང་དེ། །མཁས་པའི་གྲགས་

དཀར་ཐོབ་པར་གདོན་མི་བ། །འཆད་ཅོད་གྲོགས་ཀྱི་གདོང་པ་ལྷ་འདོད་པའི། །རྣམ་དབྱེད་སྒྲིག་
 འགྲོས་ཤེས་པའི་བྱུང་མིག་ལས། །སྤེལ་སྒྱུར་ཤར་གྱི་རི་བོའི་འབྲུམས་ཆེན་དུ། །གཞུང་བཙུམ་
 ལང་ཆོ་ལྷན་པའི་མགོན་པོ་བོས། །རང་བཟོའི་འཇུམ་དཀར་གཡོ་པའི་སྒྲིག་ལྷན་མ། །ཉེས་པའི་
 ཆ་ཤས་བསགས་པའི་གནོད་ཁུར་ནས། །རྒྱལ་རིའི་མལ་སྒྲན་འཛིན་པའི་ཟོལ་གྱིས་ནི། །མི་
 མདོན་དབྱེདས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ཅི་མི་འཇུག། །རྣམ་དབྱེད་ཤར་གྱི་རི་བོའི་བ་གམ་ལ། །མགྲོགས་པར་
 འཛིགས་པའི་རྣམ་བཤད་འོད་བརྒྱ་པ། །འཛིག་རྟེན་མེས་པོའི་ཐོད་ལ་ངལ་གསོ་ཞེས། །ཀྱན་
 བྱལ་གྲགས་པའི་རྩ་ཆེན་འདི་བརྒྱདས་པས། །དྲིགས་ལྷན་སྒྲར་མས་ཁེངས་པའི་བས་སྒྲུགས་ནས། །
 མདོན་པར་སྒྲོམ་པའི་མདངས་ཀྱང་མ་ཤོར་རམ། །ལེགས་བཤད་སྒྲུང་ཅི་འཛིན་པའི་འདོད་ལྷན་
 ཀྱན། །དེ་རིང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆལ་འདིར་སྒྱུན་དང་། །དམ་ཆོས་འདུལ་པའི་འཇུམ་དཀར་ཐེང་ལྷན་
 དེར། །ཅེད་འཛིན་ཟོལ་གྱིས་འགྲོགས་པ་ལྷུར་ལེན་ཏོ། །མནའ་འདུས་འདུལ་འཛིན་ཉིན་མོའི་
 མགོན་དེ་ཀྱན། །རྒྱལ་རིའི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་ནས་རིང་ཞིག་ལོན། །དེ་དུས་མདོ་ལུང་འོད་དཀར་
 གཡོ་ལྷན་པའི། །སློ་བཟང་སྒྲ་བ་ཉག་གཅིག་འདི་ན་ཤར། །མང་ཐོས་གཉིས་འབྱུང་རིག་པའི་
 མཆེ་བ་ཅན། །གསུང་རབ་ཤེས་པའི་ཆང་གིས་རབ་སྒྲུས་ནས། །ཟབ་དོན་བདེ་བའི་མལ་དུ་
 གཉིད་ལོག་ཆོ། །རེ་འདོད་ལྷག་གིས་རིངས་པར་བསྐྱུལ་བ་ན། །ལུང་མངས་གསེར་གྱི་བྱ་བས་
 གདོང་གཡོགས་ཤིང་། །ཡང་དག་རིགས་པའི་མཚོན་གྱི་ལམ་ལོ་ཅན། །ཡོངས་རྫོགས་བསྒྲན་
 པ་འདེགས་པའི་ཁུར་བྱེད་པའི། །སློ་བཟང་གྲུང་ཆེན་བསྒྲན་པའི་ཆལ་ན་རྒྱ། །མཐའ་གཅོད་
 རིགས་པའི་སྒྲིག་འགྲོས་ཤེས་པ་དང་། །ལག་ལེན་ལུང་གི་ཐིག་ཐེང་འཛིན་པ་དང་། །བསྒྲོད་པའི་
 རྩ་རྩ་མགོན་པར་བརྒྱུད་པ་དང་། །ལེགས་བཤད་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོར་ཅི་འདོད་ན། །མང་དུ་ཐོས་
 པའི་རྒྱ་གཏེར་འགྲམ་དོགས་སུ། །ལེགས་བཤད་མགོན་པའི་རྩ་སྒྲ་མ་ཉམས་ཤིང་། །བསྒྲན་ལ་
 བསམས་པའི་ཐིག་ཐེང་མང་པོ་ཅན། །སློ་བཟང་ངང་པ་དེ་དང་ཐུད་པར་གྱིས། །གཞན་ཟེར་གྱི་
 གྱུའི་ལམ་པ་ལ་རྟེན་འགའ། །རང་སློའི་གོམ་སྒྲུབས་འདོར་བའི་མཐུ་མེད་པས། །ལྷན་ནག་ཅོང་
 རོང་སྒྲུབས་ན་ལུང་བཞིན་དུ། །སྒྲན་པོས་བཙོས་པའི་སྒྲི་རྒྱུའི་ཁུ་འབྱུངས་པས། །རང་བཟོར་
 བཙུམ་པའི་སྒྲིན་གྱི་ནགས་ཐོད་དེར། །ཐུག་དོག་སྒྲིག་ཐེང་རལ་པའི་ཁུར་བྱེད་པའི། །དམ་པ་

སྒོད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་ཅན། །སྒྲ་བའི་སང་གེ་དེ་དག་ངལ་གསོ་ཅིག །ཐུབ་རྣམས་དབྱེས་
 པའི་ལེགས་བཤད་མགིན་པའི་དབྱངས། །བསྟན་འཛིན་གྲོགས་པོའི་རྣ་བའི་ཚུ་གཏེར་དུ། །ཅི་
 དགའི་ཡུལ་བཞད་པའི་ངོ་མཚར་འདིས། །ལེགས་བཤད་སྒྲ་ཅི་སྒྲུག་པའི་འདོད་ལན་པ། །
 ཆོས་འདོད་དབྱངས་ཀྱི་མཛའ་བོ་དང་འགྲོགས་པའི། །ནོར་བུའི་བསེལ་ཡབ་འབབ་པའི་ལྷིང་ཁང་
 བ། །མགིན་པའི་དྲིལ་དབྱངས་འབྲོལ་བ་ཞེ་མ་མཚར། །ཐོས་པའི་ཚུ་གཏེར་བསགས་པའི་
 འགྲམ་ཞིག་ན། །ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་གྲུ་ཆེན་ཉམས་དགའ་བར། །ལུང་དང་རིགས་པའི་ར་
 སྒྲས་ལེགས་འབྱུང་པའི། །ལག་ལེན་བ་དན་དཀར་པོ་མཚར་དུ་མངར། །ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་
 གཏེན་ཤུག་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །འདུལ་མདོན་རྒྱ་མཚོའི་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་ཞབས། །བསོད་
 རམས་ཚུ་གཏེར་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱབས་སྤེང་ཅན། །དེ་སྒྲས་སྤུ་བོ་དོན་ཡོད་མཁུན་པའི་དཔལ། །
 ཡོངས་འཛིན་རྣམ་བཞིའི་ཞབས་སེན་རི་བོང་གཟུགས། །གཙུག་རྒྱན་རྒྱ་བའི་དབྱང་པར་གར་
 མཛད་པའི། །སྒོ་བཟང་སྒོ་མཚོའི་ཤེལ་དཀར་པོ་བྱང་ནས། །བྲིམས་ལྷན་བདེ་འབྱུང་མང་པོའི་
 གཙུག་རྒྱན་དུ། །ལག་ལེན་བདུད་ཅི་སྒོ་བྱེད་འདི་འཆར་གྱི། །བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་གང་ཞིང་
 འཕེལ་བར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་དབྱ་རུ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་བྱང་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ། ཐུབ་པའི་
 བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་ལ་ལེགས་པར་གནས་པའི་དགེ་སྒོང་། དཔལ་ཤུག་མཚོག་ལྷན་དྲི་མེད་
 ལེགས་པའི་སྒོས། རབ་རྩ་དགའ་བ་ཞེས་བ་ཚུ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་ས་གས་ཉ་བའི་ཡར་ཆེས་འགྲུབ་
 སྒྱུར་བཟང་པོ་ལ། གཙང་གཡས་རུ་ཤངས་ཀྱི་སའི་ཐིག་ལེ་གྲུབ་ཆེན་ལུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཐིན་
 ལས་བརྒྱངས་པའི་གནས་སུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མརྒྱ་ལི་ལྷ་མཆོ། །དགའོ། །ཤུའི།

༡༡། །འདུལ་བའི་མདོའི་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་
 དེས་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཆོས་དབྱིངས་ཞི་བའི་འབྲོག་དགོན་
 ཉམས་དགའ་བར། །ལུས་ངག་བཅས་པའི་ལྷགས་རྒྱ་གྱིམས་པོ་ཡིས། །ཡིད་ཀྱི་གྲུང་ཆེན་དུལ་
 བར་སྒྲོང་མཁས་པ། །གདུལ་བྱའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མདོ་ལུང་གངས་ཀྱི་རི་ལ་
 གནས་རྒྱར་གྱུང་། །བརྒྱལ་ལན་བཟོད་པའི་ཤུགས་རྩལ་མ་རྩོགས་ན། །ཆོས་འདུལ་སེང་གེ་
 མཁས་པས་མི་བཀྱར་བ། །དེ་ཕྱིར་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་རྣམ་དེས་བྱ། །ཞེས་མཆོད་པར་
 བཟོད་ནས། །གངས་ཅན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་ནི། །བརྟན་པ་འདི་ལ་སྡེ་
 བ་བཙུ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པ་དེ་ལས་བྱེ་བ་ཡིན་ནམ། །འོན་ཏེ་མིན། །དང་པོ་ལྟར་ན། །བཙུ་བརྒྱད་པོ་
 ལས་འགའ་ཞིག་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། །དང་པོ་ལྟར་ན་
 བཀའ་བསྐྱེད་གསུམ་པས་བཙུ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུལ་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱེས་པར་
 བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། །ལས་བྱེ་བར་འཛིན་པ་ལ། །མཆམས་ནང་
 གཅིག་ཏུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་དགོས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་
 མི་འགལ་བཙུ་བརྒྱད་པོ་ལས་བྱེ་བ་མིན་ན་སྡེ་བ་གཅིག་གིས་ཁ་སྒྲོང་དུ་འོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་རྣམ་
 དག་དེ་སྡེ་བ་གཞན་གྱི་འང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་འོས་པར་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་སྡེ་བ་གཅིག་ལ་ལྟོས་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་བསྐྱེད་པ་འབྲུལ་བཅས་དེ་སྡེ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གྱུང་བསྐྱེད་པ་འབྲུལ་བཅས་སུ་
 འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་སྡེ་བ་བཙུ་བརྒྱད་པོ་འདུལ་བ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་གནང་བཀའ་མི་འདྲ་
 བར་འཆད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། །ཡང་སྡེ་བ་བཙུ་བརྒྱད་པོ་ལས་བྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་ན།
 །ཁ་སྒྲོང་གི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཆང་མར་ཡོད་པའི་པལ་ཆེན་སྡེ་བའི་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གིས་མཁན་པོ་

བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ན་
 བསྐྱེན་རྫོགས་འཆགས་སམ། འོན་ཏེ་མི་འཆགས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྫོགས་རྫོགས་པོ་དུ་བསྐྱེན་
 རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལ་བྱུག། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་མི་ཆགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཞིག་ཡོད། ཡང་མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཕྱོགས་པ་ཁོ་ནའི་དགོ་འདུན་སྡེ་ཆོན་
 གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་མཐུན་པར་མ་བྱས་པར། ལས་བྱས་ན་ལས་དེ་འཆགས་སམ།
 མི་འཆགས། དང་པོ་ལྟར་ན། རི་རྒྱུད་དུ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་པར་སྤྱོད་མཐུན་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅི་ཡིན། གཞན་ཡང་དེ་འཆགས་ན་དེའི་ཆོ་ལས་བྱེ་
 བར་སོང་ངམ་མ་སོང་། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་བྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་ལྟན་པ་ཅི། མ་སོང་ན་དེ་
 འདྲ་དེ་ལ་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ཉེས་པ་སྤྱོད་པོ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། དེར་དེ་མི་འཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པས་སོ་
 ཞེན། འོན་ལས་བྱེ་བའི་ཆོན་ཡང་། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་
 ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལས་དེའི་ཁ་སློང་དུ་འོས་གིང་མཚམས་ནང་གཅིག་ན་འདུག་པས་དེས་དེ་ལ་མི་
 མཐུན་པ་བསྐྱེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་དང་། ཆོགས་ཏེ།
 ལས་བྱས་ན་ཡང་མི་ཆགས་ལ། བན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་དོ། །སྤྲུལ་ན། གཞུང་དེའི་དོན་ནི། ལས་བྱེ་བྱེན་པ་ལ་
 དགོངས་ལ། བྱེ་མ་བྱེན་པའི་གོང་གི་ནི། ཆོས་ཕྱོགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམ་དག་རྣམས་དགོ་
 འདུན་གྱི་ལས་རི་སྟེང་པའི་ཁ་སློང་དུ་འོས་ཏེ། ཁ་སློང་གི་ཆོས་རི་སྟེང་པ་ཆང་བའི་བྱིར་ཅིག་གོས་
 ནི་མི་འོས་ཏེ། སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་རི་ལྟར་ལན་
 འདེབས། མདོར་ན་འདུལ་བ་མཐུན་པའི་དགོ་འདུན་སྡེ་ཆོན་གཉིས་ཀྱིས་ཡན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་
 སྒོ་ནས་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པས་མི་འཆགས་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། ལས་ཀྱི་དབྱེན་ཆགས་པའི་
 དོན་མེད་ལ། དེ་ཆགས་ན་ནི་དེའི་ཆོའི་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་སྦྱེས་པ་རི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་
 པའི་ལན་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དེའི་ཆོ། ལས་དེ་ཆགས་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་ཉེས་པ་
 སྤྱོད་པོ་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ་སྤྲུལ་ན། དེ་འདྲའི་དབྱེན་དེ་ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནམ། འཁོར་ལོའི་

དཔེན་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་མོ་ན། ལས་ཀྱི་དཔེན་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ལ་ལྷ་མོ་མར་ནི་མ་
 བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིམ་པོ་ལས་འོས་མེད་ལ། སྒྲིམ་པོ་དེ་དང་འདྲིའི་བྱུང་པར་གང་གིས་འབྱེད།
 དེ་ལྷ་མོ་བརྟགས་པ་ན། མི་མཐུན་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་མི་མཐུན་པར་གྱུར་བའི་ལས་ཤིག་
 ཆགས་ལ། དགེ་འདུན་དཔེན་གྱི་སྒྲིམ་པོར་གྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲ་
 བས། དེ་ལྷ་མོ་འདོད་དམ་མི་འདོད། འདོད་ན་ཚོགས་ལ་གནས་དབྱུང་ནན་རྒྱུ་བྱས་པས་
 འཆགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་འདོད་དམ་མི་འདོད།
 འདོད་ན་ནི་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཆགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།
 ཆད་པའི་ལས་ལ་དེ་ཆགས་ན་སྒྱུན་པའི་ལས་ལས་འོས་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་འདོད་ན་ནི།
 དགེ་སྦྱོང་ཚོགས་འོངས་ཀྱིས་སྒྲིག་ལྷ་མོ་གཏོང་བ་ལ་ཆད་པས་མི་གཅོད་པའོ། །གཅོད་ན་གནས་
 དབྱུང་ནན་རྒྱུ་ལས་གཞན་མ་བཤད་པས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་མོ་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ལ། གཉིས་
 པ་ལྷ་མོ་ཁས་སྒྲུངས་ན་ནན་རྒྱུ་ཆགས་ཤིང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་དགེ་འདུན་དཔེན་གྱི་སྒྲིམ་པོ་ལྷ་མོ་
 ན། དཔེན་གྱི་ཉེས་པ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་བཅས་པའི་
 མཚམས་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཐབས་དེ་གང་ཡིན། འདི་ལ་གང་མང་གི་ཞི་བྱེད་
 བྱི་མི་འཇུག་ལ། གཞན་གྱིས་མ་ཞི་བ་སྤྱོད་པས་ཇི་ལྷ་མོ་བྱ་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །གང་མང་གི་ཞི་
 བྱེད་འཇུག་ན་ནི། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་མོ་འཇིག་དགོས་པ་གཅིག་སྤྱོད་པར་
 ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མིན་ནམ། དེ་ཡང་དེ་ལྷ་མོ་ནི། ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 སྤྱོད་པ་མིན་ནམ། བརྟགས་པ་གཉིས་པ་ལས་དེ་འཆགས་ལ་དགེ་འདུན་དཔེན་གྱི་སྒྲིམ་པོ་བྱུང་བ་
 ཞིག་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི། ཇི་ལྷ་མོ་དུ། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པས་མངོན་པར་བརྟགས་ཏེ་ལས་
 བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྷ་མོ་དང་སྤྱོད་པ་ཡང་འོ་ན་ཚུང་པ་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་
 རྩོགས་སུ་ཞི་བ་དེའི་ཆོ། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་མོ་ལ་
 གནས་པར་གྱུར་པ་ན། མཉན་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷ་བྱས་བཞུགས་བསྐྱོད་ལ་སོགས་པས་སྒྲོག་
 ཚུལ་རྣམ་པ་ལྷས་བསྒྲོག་པར་རིགས་སམ་མི་རིགས། རིགས་ན་ཇི་སྐད་དུ། ཚོས་མ་ཡིན་པས་ཉེ་
 བར་ཞི་བ་ལ་སྒྲོག་སྒྲོགས་མི་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་རིགས་ན། དེ་ལ་ཇི་སྐད་དུ། དེ་

དག་ལ་བཞུགས་པ་དང་ལས་ཀྱིས་མི་བསྒོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེས་ཀྱོལ་ན་གང་
 ཡིན། འོན་ཏེ་རྩོད་པ་ཆོས་མིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཞིབ་དེའི་ཆོ། ཆོས་ཕྱོགས་པ་དག་ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བུ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ནི་གཉིས་པོ་མཐུན་པའི་ཆོ་ཡང་ལས་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 ཀྱོལ་བ་དང་། ཡང་དེ་དེར་ཞིབ་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཕྱོགས་པས་ཅིག་གོས་ལ་བཟོད་པ་དང་མཐུན་པ་
 གསོལ་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་མི་འབྱུང་བས་
 གཉིས་པོ་དེའི་ཆོ་ཡང་མཐུན་པ་མིན་པར་འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན། གནས་སྤྱང་ལ་ཡང་བཟོད་
 བར་གསོལ་དགོས་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཀྱོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་མུ་སྟགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་
 དང་ལྟན་པའི་དགོ་སྦྱང་ཞིག་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་དུ་རུང་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཁ་སྒོང་གི་ཆོས་
 བཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ། མེད་ན་རི་སྒྲིང་དུ། དེ་མ་བྱས་པ་ཡང་རྒྱ་ཐབས་དང་འདྲའོ། །
 ཞེས་པའི་དོན་དང་འགལ། ཡང་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྟ་གཤམ་དང་། མཆོམས་མེད་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་སྤྱད་དམ་མི་སྤྱད། མི་སྤྱད་ན་དབྱེན་གྱི་ལྟ་གཤམ་འཁྱེད་གཞི་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། སྤྱད་
 ན་དེ་འདྲའི་ལྟ་གཤམ་འཆབ་མེད་དེ་དག་བྱེད་སྤྱད་དམ་མི་སྤྱད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དགོ་འདུན་ལྟ་
 གཤམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དག་བྱེད་དེས་དེ་འདྲའི་ལྟ་གཤམ་དེ་དག་པའི་དགོ་
 སྦྱང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་དུ་རུང་དམ་མི་རུང་། དང་པོ་ལྟར་ན་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་རྟེན་དེ་ལ་བྱས་
 བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསྒོ་གྱུར་གྱི་ལྟ་བུ་བརྒྱམས་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ནས་
 ལས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་ཆོག་པར་བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ལྟ་
 གཤམ་དང་། མཆོམས་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱད་པ་འདྲ་བས། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྟ་གཤམ་འཁྱེད་
 མཆོན་གཞི་གང་ཡིན། ལས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་། མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། མཐུན་པའི་
 གསོ་སྦྱང་བྱེད་པར་བཤད་ན། འཁོར་ལོ་བྱེད་པ་ལ་དེ་འདྲའི་བཟོད་གསོལ་སོགས་ཡོད་དམ་མེད།
 མེད་ན་ནི་འཁོར་ལོ་བྱེད་པ་ལ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་གིས་བསྐྱམས་བྱས་པ་དེ་གང་གི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་གང་ཟག་གསོ་སྦྱང་གི་ལས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་
 བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། མཆོམས་མེད་ཅན་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་དུ་མི་རུང་ཡང་
 ལས་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་ན། སྤང་ལོག་རྣམ་པ་ལྟས་ལས་ཐོས་སུ་མི་

རུང་བར་བཤད་པ་དང་རི་ལྷ་ར་མི་འགལ། གཞན་ཡང་དེའི་རིགས་པས་སྒྲིག་ལྷ་ཅན་དང་།
 བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བཅས་སོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། ལེན་ན་དག་འདུན་གྱི་
 ལས་ལ་འདུ་བའི་སྒྲ་རྩལ་དུ་ལས་དེ་འདུ་བའི་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་
 དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་དངོས་སུ་འགལ་ལ། མི་དགོས་ན་དེའི་ཆེ་ལྷ་བ་ཐུན་མོང་བ་
 ཡོད་ན་ངས་པར་བྱེད་གྱིས་སྒྲོ་བ་དགོས་པ་ཅི་ཡིན། མཚུངས་པར་ཁས་མི་ལེན་ན། ས་གཞན་ན་
 གནས་པ་རྒྱུ་ལ་དབྱར་གནས་དང་། གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྦྱང་
 མཐའ་དག་གིས་སྦྱངས་ཟིན་པས་གནས་ལྷ་བ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་དག་སྦྱང་སྦྱོང་
 འཛིན་པ་ལྷ་བ། ཕྱོགས་དང་ལུས་མང་པོ་བ་ཞིག་གིས་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་མ་བཟང་། དེ་ལ་
 དག་འདུན་གྱིས་གནས་དབྱུང་ནན་ཏུ་བྱས། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་གིས་མཚམས་གཞན་དུ་གསོ་
 སྦྱང་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱས་ན་འཆགས་སམ་མི་འཆགས། དང་པོ་ལྷ་ར་ན་རི་སྒྲིབ་དུ། ཐ་དང་
 པར་གནས་པ་དག་ལས་གཞན་པ། ཁ་སྦྱང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས། ཆོགས་ཀྱི་གསོལ་
 བ་དང་བརྗོད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་རི་ལྷ་ར་མི་འགལ། གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན། ཀྱོ་
 བསྐྱར་དག་སྦྱང་གནས་ལྷ་བ་གོ་ཆོགས་ཀྱི་ལས་བྱས་པས་ལས་ཀྱི་དབྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པར་
 ལུང་དང་། ལས་བརྒྱ་ཅུ་ལས་བཤད་པ་དང་རི་ལྷ་ར་མི་འགལ། ཡང་གཉིས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་
 གནས་པའི་དག་སྦྱང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྦྱང་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་། རུང་ན་ཁ་སྦྱང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་རི་
 ལྷ་བ་བཅུམ། མི་རུང་ན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོས་པའི་གནང་བ་སྟེར་
 བར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་གནས་མ་བུའི་སྦྱེ་པའི་དག་སྦྱང་
 གིས་ལས་བརྒྱ་ཅུ་འཆགས་པ་སྤྱིད་དམ་མི་སྤྱིད། མི་སྤྱིད་ན་དེ་ལ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱུ་དག་
 ཡོད་པར་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྷ་ར་ན། སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བའི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་དག་སྦྱང་
 གི་ཆོགས་ཀྱི་ལས་བྱས་ན། མི་ཆགས་པར་འཆད་པ་དང་རི་ལྷ་ར་མི་འགལ། གལ་ཏེ་སྒྲིག་ལྷ་ཅན་
 ཁ་སྦྱང་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དེ་ཆོས་ཕྱོགས་པའི་ལས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ་སྟམ་ན།
 འོ་ན་ལྷ་བ་དེ་སྦྱོས་ནས་བཞུགས་བསྐྱོ་མ་བྱས་པའི་གོང་རྩལ་དུ་ཡང་དེ་དེར་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྷ་ར་ན་སྦྱོས་པ་ཅན་ཞུགས་པ་འཆད་པའི་མདོའི་དོན་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རི་ལྷ་ར་

འདེབས། ཡང་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་ཆགས་སམ་མི་འཆགས། འཆགས་ན་རི་རྒྱུད་དུ།
 ཏུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་པ་ཞེས་སོགས་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། མི་འཆགས་ན་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱོགས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་མཐུན་པ་སྒྱིན་པར་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ལ་དེ་
 འཆགས་ལ། ཉེས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པའི་འོ་ཞེན། འོ་ན་དེ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོག་ཚུལ་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་གྱི་
 གཟུ་བོ་བསྒོ་བ་དང་། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ལ་མཐུན་པ་སྒྱིན་པ་སོགས་ཀྱང་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་
 བྱས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན་དབྱེན་གྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབྱེན་ཞི་བྱེད་གྱི་བཤད་
 པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེས་ཚོལ་ན་ལན་རི་ལྟར་དུ་འདེབས། ཡང་ལས་ཀྱི་དབྱེན་བྱས་པའི་
 དགོ་སྒྲོང་ལ་དབྱེན་དེ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅི་ཞིག་བྱུང་། དགོ་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་
 ལྟན་པའི་དབྱེན་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 རྒྱན། །དེ་དང་འབྱེད་པོ་ཡང་དག་ལྟར། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་འདྲ་དེ་ནི་འབྱེད་པ་པོ་ལོགས་པ་མེད་
 པས་འབྱུང་བ་མེད་ལ། ཚོས་དང་འདུལ་བ་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ནི། ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་
 པའི་ཉེས་པར་སོང་གི། །དབྱེན་གྱི་ཉེས་པར་མ་སོང་ཞེས་ཚོལ་ན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས་གལ་ཏེ་འདི་
 ལ་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་སྒྲོམ་པོ་འབྱུང་ངོ་སྟུང་ན། ལས་བྱེ་བ་འདུམ་པའི་སྒྲོ་རོལ་དུ་སྒྲོམ་པའི་
 ཕྱིར་བཅོས་མ་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན། ཡང་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་འབྱུང་བ་ལ་བསྒྲོག་ཚུལ་རྣམ་
 པ་ལྟ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་གླེང་གཞི་དང་འགལ། དགོས་ན་བསྒྲོག་
 ཚུལ་ལྟ་པའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་ན། མཆོམས་མེད་དངོས་གཞིར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། མི་
 འགྱུར་ན་བསྒྲོ་གྱུར་གྱི་ལུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་རི་རྒྱུད་དུ། དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ནའོ། །
 ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ས་མཆོམས་གཞན་ཞིག་འཛིན་དགོས་
 པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་བསྒྲོག་ཚུལ་ལྟ་པའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་ཞིང་། དགོ་འདུན་དབྱེ་
 བར་མ་ལུས་ན་ཡང་མཆོམས་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཚོལ་ན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས། ཡང་
 ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་ས་མཆོམས་ནང་དུ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ན་ལས་བྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མ་
 བྱས་གོང་དུ་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ལས་ལྟན་ཅིག་དུ་བྱས་ན་འཆགས་སམ། མི་འཆགས། འཆགས་ན་

ཕྱོགས་གཉིས་པོ་འདུས་ནས་ལས་བྱས་ན་མི་འཆགས་ཤིང་། བན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་ཡང་མི་བསྐྱེད་
 བར་བཤད་པའི་གཞུང་དང་འགལ། མི་འཆགས་ན་ལས་ཀྱི་དབྱེན་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་བྱས་ན་འཆགས་པའི་ལས་ཤིག་ཐ་དད་ཏུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ལས་ཀྱི་དབྱེན་ཏུ་འཛོག་
 དགོས་པས་སོ། །ཞེས་ཆོས་ལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་ལྷང་བ་གླེང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་གསོ་
 གྱུར་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་གྱིས་མ་རུལ་ན། དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱ་བར་བཤད་པ་
 དེའི་ཆེ་དབྱར་གྱི་ནང་ཏུ་ལྷང་བ་གླེང་བ་དང་། ནན་ཏུར་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ནམ། ཡང་
 དགག་དབྱེ་བཛྲོད་པ་ཚོགས་ནས་ནི་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་མི་འཆགས་པར་བཤད་པ་ལ། དགག་
 དབྱེ་བཛྲོད་པ་མ་བྱུང་གོང་ཏུ་ནི་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་འབྱུང་ཐབས་མེད་པས། དགག་དབྱེ་བཞག་
 པའི་ནན་ཏུར་དེ་རུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱས་པ་ཡིན། ཡང་གླེང་བུ་ཡུལ་དེ་ལྷང་བ་གླེང་བའི་སྐབས་མི་
 འབྱེད་པ་ལ་གསོ་དགག་བཞག་པ་ཆད་ལས་སུ་ཇི་ལྟར་འབྱུར་ཏེ། ཡུལ་དེ་གླེང་བའི་སྐབས་མི་
 འབྱེད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱིས་མི་གླེང་བ་གཉིས་འདོད་པ་མཐུན་པས་སོ། །ཞེས་ཆོས་ལ་ན་ལན་ཇི་
 ལྟར་འདེབས། ཡང་འཐབ་དགྲོལ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་དགག་དབྱེ་རུས་ལས་ཡོལ་བར་འཛོག་པ་
 དང་། དགག་དབྱེ་རུས་ཀྱི་སྤྲོ་རྩལ་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་གཞི་དང་གང་ཟག་འཛོག་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ནད་པས་འཛོག་པ་དང་། ནད་པ་ལ་འཛོག་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་
 དགག་དབྱེ་འཛོག་ལུགས་གཅིག་དང་། དག་འདུན་གྱི་ནན་ཏུར་གྱི་དོན་ཏུ་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་
 གཅིག་སྟེ། འཛོག་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ན། གཉིས་པོ་དེའི་དགག་བྱ་འགོག་ལུགས་དང་།
 དགོས་པ་སྐྱབ་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་བར་མི་འདྲ་བ་གང་ཡིན། མཚམས་ཀྱི་བྱི་རྩལ་ན་གནས་པས་གསོ་
 དགག་གི་ལས་ལ་འདུན་པ་འབྱུལ་མི་དགོས་བཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབྱུལ་ཏུ་རུང་ངམ་མི་རུང་།
 མི་རུང་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡིན། རུང་ན་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་འབྱུལ་ལེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་
 གཞུང་དོན་ལ་ཞིབ་ཆ་ཐོན་པ་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཡང་དབྱར་གནས་ཁས་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་དངོས་
 གཞི་དེ་བྱས་ནས་ཞག་མ་ལོན་པར་གཞན་ཏུ་འགོ་དགོས་པ་བྱུང་ན། ཆོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ལྟ་བུ་
 རུང་ངམ་མི་རུང་། མི་རུང་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གང་ཡིན། རུང་ན་ཞག་གཅིག་ཀྱང་མ་གནས་
 པ་ལ་སྤྲ་བརྒྱུད་འདིང་བ་སོགས་པན་ཡོན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན་

ལན་གང་ཡིན། ཡང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་གནས་དེར་ལས་མཆོམས་བཅད་པ་ལ་
 ལྷོས་སམ་མི་ལྷོས། ལྷོས་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན། དེའི་ཆེ་དེའི་ལག་ལེན་མི་འབྱུང་བ་ཅི།
 མི་ལྷོས་ན་མཆོམས་ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་པར་གང་གིས་འབྱེད། ཇི་སྐད་དུ། མཆོམས་མ་བཅད་པའི་
 གནས་སུ་ལས་ལ་བརྟེན་པ་མཆོམས་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་འཛིན་ན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གསོ་སྦྱོར་
 གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་གཉིས་སུ་ནི་དེ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ།
 འོན་ཏེ་མཆོམས་ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་པར་སྟོགས་སྟོགས་སུ་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་བཟུང་ནས་འདི་ཚུན་ཆད་
 དང་ལན་ཆད་ཅེས་པ་ཅམ་གྱིས་འཛིན་ན་དེ་འདྲའི་མཆོམས་ཀྱི་འཛིན་ལུགས་མདོ་ལུང་ནས་མི་
 འབྱུང་དོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། ཡང་གང་དུ་དབྱར་གནས་བྱས་པའི་ཡུལ་གྱི་
 དགོ་སྦྱོར་མ་ཡིན་པའི་དགོ་སྦྱོར་གཞན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱས་ན་དགག་དབྱེ་བྱས་པར་འགྱུར་རམ་མི་
 འགྱུར། འགྱུར་ན་དགོ་སྦྱོར་འཐབ་དགོལ་ཅན་འོང་བའི་ཆེ་དགག་དབྱེ་དུས་ཀྱི་སྒྲ་བྱིར་བྱེད་པ་དང་
 འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ན། མཉན་ཡོད་
 པའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱས་པས་དེའི་གོ་ཆོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་
 ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། དེ་ལྟར་བཤད་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
 བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་སྦྱིར་དེ་བྱས་པའི་གོ་
 ཆོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གནས་སུ་བྱས་པའི་གོ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། འོན་རང་
 གནས་སུ་སྤྲུང་ཡང་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་གོ་མ་ཆོད་པ་གང་ཞིག །རང་གནས་སུ་དེ་
 སྤྲུང་ཡང་བྱ་བའི་དུས་ཀྱི་ལོང་སྐབས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། ཡང་
 མཐའི་ཞག་དུག་ལ་དབྱར་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་ཆགས་པར་བཤད་པ་དེའི་ཆོ། དུས་དེར་བྱིན་གྱིས་
 མ་བརྒྱབས་པར་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་ཞག་འདས་ན། དབྱར་རལ་པའི་ཉེས་དམིགས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་དབྱར་ལལ་ཆེར་གནས་ན་གནས་པའི་གོ་ཆོད་པར་བཤད་པ་དང་
 འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་སྦྱ་རེངས་འཆར་
 བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། ཡང་དབྱར་
 གནས་པར་ཁས་སྤངས་ནས། ཞག་གསུམ་ཅམ་ལོན་པའི་ཆོ། ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་ཐོབ་

ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་སོང་། དེར་དགག་དབྱེ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་བྱེད་པ་དང་ཐུག་ནས། དེར་དགག་
 དབྱེ་བྱས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞག་ལྷ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ནས་ནང་དུ་འཁོར་ན།
 སྤྱིར་དགག་དབྱེ་བྱེད་ནི་མི་དགོས་པར་བཤད་ལ། དེའི་ཆེ་དབྱར་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་དབང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡན་ཡོན་འཕྲོ་བམ་མི་འཕྲོ་བ། འཕྲོ་བ་ན་ཞག་བཞི་བཅུ་ལས་ལྷག་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་
 གནས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་འཕྲོ་བ་རྒྱུད་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་གིང་མ་རལ་
 བར་དེའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བར་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས། ཡང་གསོ་
 སྤྱོད་གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་དགོས་པར་བཤད་ནས་ལས་གཞན་གྱིས་གནས་ལ་དེ་དགོས་པར་མི་
 འཆད་པའི་བྱེད་པར་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་རིམ་སྤྱོད་དུ། ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ་སྟེ་ན་དེ་ནི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 གསོ་སྤྱོད་གི་གནས་ལ་དེ་དགོས་ན་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ལ་ཡང་དེ་དགོས་སམ་སྟེ་པའི་དོགས་
 པ་བསལ་བའི་བྱིར་དུ་གཞུང་དེ་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་གསོ་སྤྱོད་ལ་
 འདུ་བའི་ཆོ། ལྷང་བ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱིར་འཆོས་པར་བཤད་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་བཅས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་དགག་པའི་བྱིར་ཡིན་ནམ། དགོས་པ་གཞན་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷག་མ་ལ་སོགས་
 པའི་ལྷང་བ་བྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པར་གསོ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། རི་
 སྤྱོད་དུ། གསོ་སྤྱོད་དང་དགག་དབྱེ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། དེར་མ་
 ཟང་གསོ་སྤྱོད་གི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་རོལ་དུ་ལྷང་བ་བྱིར་བཅོས་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་ན། མདོ་
 འདོན་པ་པོས། ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཆོ། མཐོལ་དགོས་པར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རེག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་དགོ་སྤྱོད་
 གིས་གསོ་སྤྱོད་ལ་འདུ་བའི་ཆོ། བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་ལྟ་བུའི་སློ་ནས་བྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པ་ཡོངས་སུ་
 དག་གམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཆོ། མཐོལ་ན་གསོ་སྤྱོད་གི་ལས་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤད་པས་སོ། །
 ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་ལྷག་མ་དང་སྤྱོད་ལྷང་བྱུང་བའི་དགོ་སྤྱོད་གི་ལས་ལ་འཇུག་པ་
 མའི་ཆོ་ལྷང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ཞུགས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཆོ། ཅང་མི་
 སྤྱོད་པས་འདུལ་བར་བྱེད་རུང་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་དེ་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་ལས་དེ་ལ་ཞུགས་

ནས་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཆོ། དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འཐོལ་བར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་
 དྲིས་ན་ལན་གང་འདེབས། ཡང་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོ། སྤྱིང་གཞི་འདོན་པ་ཤེས་པ་དེ་གང་ལ་བྱེད།
 སྦྱིར་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལ་སྤྱིང་གཞི་མི་སྦྱང་བ་དང་། བྱེད་པར་གསོལ་བ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 འཛིན་དུ་གཞུག་པ་སྦྱར་བྱས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ནི་ཡམ་པའི་སྡེ་ཆན་གྱི་གོང་ན། སྤྱིང་གཞི་འདོན་རྒྱ་
 ཅི་ཡང་མི་སྦྱང་བས་སོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་དུ་འདེབས། རི་རྒྱུད་དུ། སངས་རྒྱས་འདུལ་
 བ་གངས་ཅན་མཆོ། །ཞེས་སོགས་སྤྱིང་གཞི་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེ་ནི་མདོའི་བསྦྱང་བ་
 ཡིན་གྱི། སྤྱིང་གཞི་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་དོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས། ཡང་གསོ་
 སྦྱང་གི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་པོ་ངེས་པར་གཅིག་པ་གཅིག་དགོས་
 པ་ཡིན་ནམ། སོ་སོར་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྦྱོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་དག་
 འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ལས་གྱི་ཁ་སྒོའ་དུ་འོས་པར་འགྱུར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། གསོ་སྦྱང་གི་ལས་གྱི་སྒྲགས་ཆོག་ལས། བདག་གིས་སོ་སོར་ཐར་པའི་
 མདོ་འདོན་པ་གདོན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་འདེབས།
 ཡང་དག་ཚུལ་རྣམས་ལ་དགག་དབྱེ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསོ་སྦྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་ཤུག་འོད་
 སོགས་འཆད་ན། དེ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་མདོ་དང་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡོད། སྒྲིབ་དཔོན་ཤུག་འོད་གྱི་
 དགོངས་པ་ནི། དེའི་དགག་དབྱེ་དེ་ཉིད་དེའི་འོག་གསོ་སྦྱང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྦྱང་ལ། དེའི་
 གོ་བ་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པ་ན་དེ་ལ་ལྟར་བ་བྱིར་བཅོས་ཡོད་པར་གྱུ་བ། དེ་ཙམ་གྱི་དེའི་དོན་གྱུ་བ་ཅས་
 པའི་དོན་དུ་སྦྱང་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དག་སྦྱང་གི་དག་འདུན་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པའི་དོན་དུ། དག་
 ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བྱེད་པའི་ལུང་གིས་ཁུངས་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་རི་རྒྱུད་དུ། དེང་དག་འདུན་གྱི་
 གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་ཞེས་སོགས་གྱི་
 སྒྲགས་ཆོག་ག་ ཅིག་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་དེ་ལུང་གི་ཆོག་ཡིན་ནམ། བསྟན་བཅོས་མཁན་
 པོའི་ཆོག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལུང་གང་ནས་འབྱུང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རི་རྒྱུད་དུ། ཆོག་
 འབྱུང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲུས་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲགས་ཆོག་ཏུ་མི་རུང་དོ། །ཞེས་
 ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་མཆོམས་ནང་དེར་བསྐྱབས་པ་འབྱུལ་བཅས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ས་

གཞན་ན་གནས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གསོ་སྒྲོང་གི་ལས་ལ་མ་འདུས་ན་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་དམ་མི་
 སྐྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རི་སྐྱད་དུ། འཕྲིགས་པས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཁ་
 སྒྲོང་དུ་འོས་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་ལོ་
 གཅིག་ལ་སྒྲ་ཤོལ་བྱུང་བའི་ཆེ་གསོ་སྒྲོང་མི་བྱུང་པ་དུ་ཞིག་འབྱུང་། སྒྲ་ཤོལ་གྱི་མར་ངོ་ལ་ཡང་མི་
 བྱུང་པ་ཞིག་འབྱུང་སྐྱེད་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་སྒྲ་བ་དེ་ལ་ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་ལས་མེད་པར་
 འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲ་ཤོལ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་འདེབས། ཡང་དགོ་
 སྒྲོང་རྣམ་དག་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀའམ། གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གཞི་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་
 ལོ་དང་སྒྲ་གངས་དུ་མ་ལོན་ན་ཉིས་པ་ཅིར་འབྱུང་། འབྲལ་བའི་སྒྲ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི། ཆོས་
 གོས་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་ཡོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པས་སོ། །ཡང་ཆོས་གོས་ཀྱི་
 བྱིན་བརྒྱབས་བྱུང་ནས་བྱིས་པའི་གོས་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲགས་རྟེན་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་བྱས་པའི་ཆེ། དེ་དང་མ་
 འབྲལ་ན་བྲལ་སྒྲ་བཤགས་སམ་མི་ཁེགས། མི་ཁེགས་ན་སྒྲགས་རྟེན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
 དགོས་པ་གང་ཡིན། ཁེགས་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཆེ། འབྲལ་སྒྲ་བསྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། སྐྱེད་ན་དེ་
 སྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་གོས་རུང་ཆོད་ལྟར་བྱིན་བརྒྱབས་དགོས་པར་འཆད་པ་དང་འགལ། མི་བསྐྱེད་ན་
 དེས་འབྲལ་བ་ཁེགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། ཞེས་འདྲིའོ། །ཡང་དང་པོ་ཆོས་གོས་གསུམ་པོའི་རྒྱ་ལ་
 བྱིན་བརྒྱབས་བྱས་ནས་མཁན་པོའི་གནང་བ་དེ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་མ་བྱུང་པར་སྒྲ་བ་ལས་འདས་
 ནས་ཞག་སོ་གཅིག་པའི་སྒྱ་རིངས་ཤར་བ་དེའི་ཆེ། སྒྲ་བར་འཛོག་པའི་སྒྲ་བ་སྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད།
 སྐྱེད་ན་དེའི་བཤད་པ་མི་འབྱུང་བ་ཅི། མི་སྐྱེད་ན་སྒྲ་བར་འཛོག་ཏུ་རུང་བའི་གོས་ཀྱི་སོ་གཅིག་
 པའི་སྒྱ་རིངས་ཤར་བའི་ཆེ་ཡང་དེ་མི་སྐྱེད་པར་མཚུངས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་གི་རྒྱའི་བྱིན་བརྒྱབས་བྱས་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཡིད་གྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་
 བྱིན་བརྒྱབས་གྱིས་དེའི་གོ་མི་ཆོད་ན། རི་སྐྱད་དུ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི་ཉེ་བར་མི་གནས་ན།
 ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་འཆགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་རི་ལྟར་དུང་། ཡང་ཆོས་གོས་དང་
 མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ། མཚམས་ནང་དེ་ཉིད་དུ་བྲལ་བ་སྒྲ་བ་མི་དགོས་པ་ཡིན་

ནམ། བྱི་རོལ་དུ་འང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱས་མ་བྱས་འདྲ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་མ་བྱས་ཀྱང་མཆོམས་ནང་དུ་བྲལ་བ་ལ་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར།
 དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཞན་ན་གནས་པ་ལ་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ནའོ། །མཆོམས་བྱས་པ་ལ་ནི་མཆོམས་
 གནས་ཀྱིས་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། གནང་བ་དེ་འཆགས་པ་ལ་
 མཆོམས་པོ་ཆེ་གཅོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་རིགས་པ་དང་། དེར་
 གནང་བ་བྱས་ན་ཆོས་གོས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཡུང་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས། གཞན་ཡང་། འབྲལ་སྤང་གི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་མི་
 འབྲལ་བའི་གནང་བ་དེ་ལ་ནི། ལྷམ་སྐྱུར་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། གནང་བ་དེ་བྱས་བྱིན་ཆད་བྱིར་
 འབྲལ་སྤངས་ཁེགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ལས། མཆོམས་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་
 བྱེད་པ་ལ་འང་དེ་དང་འདྲའམ་ཞེས་དྲིས་ན་ལན་གང་འདེབས། གཞན་ཡང་མཆོམས་ཆེན་གྱི་ནང་
 དུ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་འཇིག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན། སྐྱེར་ཆོས་གོས་དངོས་དང་
 ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མ་འཛོམ་པའི་དགོ་སྤྱོད་དག་གིས་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་ལྟན་པར་མི་
 འགྱུར་པའི་ཐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤྱ་བརྒྱུད་འདིར་བ་སོགས་སྟུམ་ན། དེ་འདིངས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་
 ཆར་བ་དག་གིས་དེའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དྲི་བར་བྱའོ། །ཡང་སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་
 ཆགས་དང་ལྟན་པས། འཆར་འབྲལ་འཇོག་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་མོད། སྤྱ་བརྒྱུད་བྱིན་
 བརྒྱབས་ཅན་དང་བྲལ་ན་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་བསྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། སྐྱེད་ན་དེས་འབྲལ་སྤང་
 ཁེགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་བསྐྱེད་ན་དེ་ལ་འབྲལ་སྤང་གི་མཆོན་ཉིད་ཆར་བར་བྱུར་
 ཡོད་པས་བསལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས། ཡང་སྤྱ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་རང་འཇུག་
 བྲལ་དུ་གྱུར་ཟིན་ནས་ཉིན་ཞག་བྱི་མའི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་བ་དེའི་ཆོ། ཆོས་གོས་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་
 པ་སྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། སྐྱེད་ན་དེའི་ཆོ་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་སོང་བར་
 འགལ་མི་སྐྱེད་ན་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན། དེའི་ཆོ་འཇུག་བྲལ་དུ་སོང་བས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱེར་
 ཡང་སྤྱ་བརྒྱུད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དེ་དང་དེས་སྤྱ་བརྒྱུད་དུ་མ་བཏིང་
 བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་དུ་

གཞུང་ལས་མ་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་བྱེད་ན་དེའི་རིགས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རི་
ལྟར་འདེབས། ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲིམ་པས་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མི་
འཛིག་ན། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་འཛིག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན། དེས་དེ་འཛིག་ན་དེ་ལྟར་ཞིག་པའི་དགོ་
སྒོང་དེས་མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་སྒྱུ་རེངས་ཤར་བ་དེའི་ཆེ་འབྲལ་པའི་སྤང་བ་མི་སྒྲིད་པར་འགྱུར་
ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས། ཡང་སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་བ་མཚམས་ཆེན་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་སམ་
མི་ལྟོས། ལྟོས་ན་དེའི་བཤད་པ་དེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ཅི། མི་ལྟོས་ན་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་
པའི་སྤྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས། དབྱུང་གི་ནང་
ཏུ་དགོ་འདུན་བྱེ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་བ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་འབྱུང་ན་
ཆོས་སྤྱི་བ་དག་ཡོད་པས་དེ་འདིར་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། མི་འབྱུང་ན་
གཞུང་དེའི་ཤུགས་ལ་བྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ཆོས་སྤྱི་བ་ཆོག་ལོང་པ་མེད་ན་ཅིག་གོས་ཀྱིས་འདིར་བར་
བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས། གལ་ཏེ་ཆོས་སྤྱི་བ་དག་
ཡོད་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཆོས་སྤྱི་བ་ཆོག་ལོང་པ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་མེད་
ན་ཅིག་གོས་ཀྱིས་དེ་འདིར་བ་ལས་འོས་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དགོ་འདུན་མ་བྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་དབྱུང་
གྱི་རྒྱེད་པ་དེ་བྱེ་བའི་འོག་ཏུ་ཆོས་མི་སྤྱི་བ་དབང་ངམ་མི་དབང་། དབང་ན་གནས་ཐུང་ཡང་དབང་
བར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱེ་བ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཤུགས་དང་མཐུན་པ་དག་ཏུ་སོང་བ་ནི་དེ་
ཉིད་ཀྱི་མི་འཐོབ་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་མི་དབང་
བ་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་གདིང་བ་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རི་ལྟར་འདེབས། བྱེ་བའི་འོག་ཏུ་ཆོས་
ཤུགས་པས་སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ན། སྤྱི་བརྒྱུད་གྱི་རྒྱེད་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཤུགས་ལ་དབང་ངམ་མི་
དབང་། དབང་ན་དེ་གནས་ཐུང་དང་འདྲ་བར་བཤད་པའི་ལུང་དང་འགལ། ཡང་གཉིས་པ་ལྟར་
ན། རི་སྐད་དུ། དེར་གཞན་དག་གིས་བྱས་ཀྱང་གནས་ཀྱི་རྒྱེད་པ་ནི་དེ་དག་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་དང་འགལ། ཡང་དགོ་ཚུལ་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་
ངམ་མི་འབྱུང་། འབྱུང་ན་རྒྱ་སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བ་མེད་པར་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་འགལ། གཉིས་པ་
ལྟར་ན་རི་སྐད་དུ། དགོ་ཚུལ་ནི། རྒྱེད་པ་དབང་ཞེས་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ། སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་

ཟིན་ནས་ས་གཞན་དུ་གནས་པར་སོང་བ་དེའི་ཚེ། དེ་དག་གི་སྤྱི་བརྒྱུད་གིས་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་
 འཇུག་བྲལ་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་དེ་འགྲོ་བའི་བཤད་པ་མེད་པ་དང་འགལ། མ་སོང་ན་
 དེ་དག་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་བ་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན།
 སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་ས་བ་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ན་འདུག་པའི་མཆོམས་དེའི་བྱི་རོལ་དུ་སྤྱི་བརྒྱུད་མི་གནས་
 ན་དེའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། མ་སོང་ན་རི་སྐད་དུ། རང་འཇུག་པ་
 དང་བྲལ་བ་ནི་སྤྱི་བརྒྱུད་གིས་མཆོམས་གཞན་དུ་བྱིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་དང་འགལ།
 དང་པོ་ལྟར་ན་རི་སྐད་དུ། བཏིང་ནས་མཆོམས་ཐ་དད་པར་བྱས་ན་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ལས་དེའི་
 གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་འདེབས། ཡང་
 དབྱིད་ལྷ་ར་བའི་ཉ་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་བྱིན་རྒྱལ་ས་མ་ལྟར་བར་བཞག་ན་དེའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་དེ་སྤྱི་བརྒྱུད་
 གནས་སམ་མི་གནས། གནས་ན་རི་སྐད་དུ། སྤྱི་བརྒྱུད་གིས་ཐོ་བའི་བར། །སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་
 བའི་དུས་སུ་གསུངས། །ཞེས་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་དུས་ངེས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་གནས་
 ན་དེའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་འཇིག་པའི་རྒྱ་གང་ལྟར་བ་ཡིན། དེའི་དུས་ལས་ཡོལ་བ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན།
 དུས་ལས་ཡོལ་བ་ཅམ་གྱིས་དེའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་བཤད་པ་མེད་དོ། །
 གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དེ་གང་གིས་འདིར་བ་མཆོམས་གཞན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གང་གའི་བ་དེར་སོང་
 བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འོན་ཏེ་རི་སྐད་དུ། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གནས་སོ་སོར་དེ་དབྱུང་དོ། །ཞེས་
 བའི་དོན་ལ་མཆོམས་ཐ་དད་དུ་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་དབྱུང་དགོས་པར་བཤད་ན་གང་དུ་གའི་
 བ་འཆགས་པའི་སྤྱི་བརྒྱུད་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་མཆོམས་གཞན་དུ་དབྱུང་དགོས་
 པར་མི་སྤྱི་བརྒྱུད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཏིང་ཡོད་ཀྱི་མཆོམས་ལས་མཆོམས་གཞན་དུ་བྱིན་ཅམ་གྱི་ཆེ་
 ཁྱོད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་སོང་ཟིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན་ཡང་སྤྱི་
 བརྒྱུད་དུས་ལས་མ་ཡོལ་བར་བཏིང་ན་དེ་འདིར་ས་པ་འཆགས་སམ་མི་འཆགས་འཆགས་ན་ཆོས་
 བཅོ་ལྷ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དགག་
 དབྱེ་དུས་ལས་ཡོལ་བ་ལ་འཆགས་སམ་མི་འཆགས། འཆགས་ན་སྤྱི་བརྒྱུད་ཡང་དེ་ལ་འཆགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དགག་དབྱེ་རི་སྐད་བ་བཞིན་དུ་འདིར་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ།

སྐད་དུ། དེར་གཞན་དག་གི་གདིང་བ་བྱས་ཀྱང་གནས་ཀྱི་རྟེན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་སྤྱི་བརྒྱུང་
 བཏིང་བ་ལས་བྱུང་བའི་གནས་ཀྱི་རྟེན་པ་བཤད་པ་དང་འགལ། མ་ཁྱབ་ན་སྤྱི་བརྒྱུང་བཏིང་བའི་
 བན་ཡོན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། རྟེན་པ་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་ནི། གོས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་གདིངས་པར་ལུང་
 ལས་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་སྟོལ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། ཡང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་
 གྲུངས་པའི་དགོ་སྟོང་ཞིག་སྤྱི་བརྒྱུང་འདིངས་ཁར་ས་གཞན་དུ་སོང་བ་དེ་ལ་སྤྱི་བརྒྱུང་འདིངས་པ་ནི་
 མི་འབྱུང་བས་དེའི་དབྱར་རྟེན་ནི་སྤྱི་བརྒྱུང་དུ་འདིངས་དགོས་པས། དེ་ལ་དབྱར་རྟེན་གྱི་སྐལ་བ་
 རྟེན་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱ། དབྱར་ཕྱི་མར་གནས་པར་ཁས་གྲུངས་པ་ལ་སྤྱི་བརྒྱུང་འདིངས་པ་འབྱུང་
 བ། ཆོག་ལེ་ལས། སྟོན་དུག་ནས་ནི་བྱ་ཡི་བར། །སྤྱི་བརྒྱུང་འདིངས་པའི་དུས་སུ་བཤད། །
 ཅེས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། དེ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱར་སྤྱི་མ་ཁས་གྲུངས་པའི་དབང་
 དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་སྟུམ་ན། འོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་གྲུངས་པའི་ཆེ་སྤྱི་བརྒྱུང་བླ་བ་
 བཞི་འདིངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བའི་དུས་ནི་དབྱེད་བླ་ར་བའི་ཉ་ལས་
 གཞན་མ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་སྟོལ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། ཡང་ཆེས་བཙོ་ལཱའི་ཉིན་རང་
 རང་གི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱིན་བརྒྱབས་ལྷུང་ནས་སང་ཉིན་སྤྱི་བརྒྱུང་འདིངས་པ་ཡིན་ནམ། དབྱུང་བ་
 དང་འདིངས་པ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། དེ་འདྲ་དེའི་ཆེ་ཆོས་གོས་ཕྱིན་
 བརྒྱབས་ཅན་མེད་པར་ཞག་ཏུ་གནས་པ་ལ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་སོང་བས། དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་
 ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཇི་སྐད་དུ། བདག་སངས་སྤྱི་བརྒྱུང་འདིངས་པར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་ཅག་
 གིས་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་རྣམས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་
 འགལ། ཞེས་པ་ལ་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སྤྱི་བརྒྱུང་འདིངས་པ་པོའི་དགོ་འདུན་གང་ན་ཡོད་པའི་
 མཚམས་དེ་ལས་མཚམས་གཞན་དུ་སྤྱི་བརྒྱུང་བཞག་ན་སྤྱི་བརྒྱུང་གི་ཕྱིན་བརྒྱབས་རང་འཇུག་བྲལ་
 དུ་སོང་བས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། མ་ཁྱབ་ན་ཇི་སྐད་དུ། རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། སྤྱི་བརྒྱུང་
 གིས་མཚམས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཇི་སྐད་དུ།
 བཏིང་ནས་མཚམས་ཐ་དད་པར་བྱས་ན། གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ལས་དེའི་གནས་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་
 བཤད་པ་དང་འགལ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དེ་གང་གིས་གདིང་བ་མཚམས་གཞན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱིས།

གང་གཤིང་བ་དེར་སོང་བ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རི་རྒྱུད་དུ། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གནས་སོ་
 སོར་དབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། མཚམས་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་གི་བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་དགོས་
 པར་བཤད་ན། གང་དུ་གཤིང་བ་ཆགས་པའི་སྤྱོད་དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་མཚམས་
 བྱུང་དབྱུང་དགོས་པ་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཏིང་ཡོད་ཀྱི་མཚམས་ལས་མཚམས་གཞན་
 དུ་བྱིན་ཅམ་ཀྱི་ཆོན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་རང་འཇུག་པལ་དུ་སོང་བའི་བྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་
 ལན་གང་འདེབས། ཡང་མཚམས་ཐ་དད་པ་དང་བྱེ་བའི་ཆོ། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་གནས་སོ་སོ་
 དང་སྤྱོད་གས་སོ་སོར་དབྱུང་དགོས་པར་བཤད་པ་དེའི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ན། སྤྱོད་དེའི་བྱིན་
 བརྒྱབས་ལ་མི་གཏོགས་པའི་དག་འདུན་གྱིས་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བའི་ཆོ་ག་བྱས་པས་དེའི་
 བྱིན་བརྒྱབས་དབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་དུ།
 མ་བཏིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་བའི་མ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ། ཡང་བཏིང་ནས་
 མཚམས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། མཚམས་ཐ་དད་དུ་དབྱུང་དགོས་པར་བཤད་པ་ལ། འདི་རྒྱུད་
 དུ། དེ་ལྟར་དབྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བཏིང་ཡོད་ཀྱི་མཚམས་ནང་དེར་མཚམས་
 གཞན་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུས་ནས། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་མཐའ་དག་སྤྱོད་བས་མི་ཆོག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་རི་རྒྱུད་འདེབས། ཡང་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་
 བརྒྱབས་ལ་དངོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱང་མ་ཡིན། རྒྱུའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་
 བརྒྱབས་གསུམ་པ་ཞིག་ངེས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། མི་ལེན་ན་བྱིས་དུ་རུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་
 ཡང་ངོ་། །ཞེས་དང་། གནས་སུ་བྱིན་པར་མི་འགྱུར་ན། ཆོས་གོས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་པའི་གཞུང་
 གིས་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་གཅིག་བཤད་པ་དེ་གཉིས་པོ་གང་དུ་བསྐྱུ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་
 འདྲའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་ཆོས་དེ་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ། བསྐྱུ་བཅོས་མ་ཁན་པོས་སྤྱོད་བ་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལུང་གང་ལས་འབྱུང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེས་མི་ཆོག་སྤྱོད། རི་རྒྱུད་དུ།
 ཆོས་འབྱུང་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ་པར་མི་བྱེད། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་གང་
 ཡིན། སྤྱོད་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལུང་བཟེད་མ་ཆང་བ་ད་ལྟར་ཆོ་གས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་
 འཆགས་སམ་མི་འཆགས། འཆགས་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གང་ཡིན་གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེའི་

གྱི་ཕྱིན་བརྒྱབས་དང་། སྤགས་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་བརྒྱབས་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་པོར་ཕྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་
 གོ་ཚོད་དམ་མི་ཚོད། ཚོད་ན་ཚོད་པ་དེ་ལ་ལུང་མེད་ཅིང་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དོ། །མི་ཚོད་ན་རི་སྐད་
 ཏུ། གཞན་མེད་ན་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་འཆགས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་
 གང་ཡིན། རི་སྐད་ཏུ། བརྟན་པོ་ཡང་ཡོད་ཅིང་བདེག་ནའོ། །ཞེས་པའི་དོན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་བྱེད་པའི་དུས་ཉི་ཚེ་བརྟན་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཞག་མ་ལོན་པར་གཞན་ལ་གཏད་དགོས་པ་ཡིན་
 བ། དེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་གོ་ཚོད་དམ་མི་ཚོད། ཚོད་ན་ཚོས་གོས་ཞག་གཅིག་ཀྱང་དབང་བྱར་
 མེད་ན། གནས་སྐབས་དབང་བྱར་ཡོད་པར་འགལ་ཏེ། ཚོས་གོས་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་ས་
 མཚམས་ནི། ཞག་ལོན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེའི་ཚེ་དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཚོས་གོས་
 གྱི་ཕྱིན་བརྒྱབས་འཆགས་སམ་མི་འཆགས། མི་འཆགས་ན་ལུང་དུ་མ་དང་འགལ། འཆགས་ན་
 དེ་ཙམ་གྱིས་གནས་སྐབས་དབང་བྱར་ཡོད་པའི་གོ་ཚོད་པར་འགྱུར། ཞེས་སྟོན་ན་ལན་གང་ཡིན།
 ཡང་རི་སྐད་ཏུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན་གྱི། གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
 སྤགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་བྱོགས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུད་གཞི་གང་ཡིན། བྱན་ཚོད་དུ་རུང་
 བའི་བརྟུང་བ་རང་དུས་ཀྱི་རང་གི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རོ་དང་སྤྱི་བར་གྱུར་ཟེན་དེའི་ཕྱིན་
 བརྒྱབས་དང་ལོངས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ནམ། འགྱུར་རུང་གི་ཕྱིན་བརྒྱབས་དང་།
 ལོངས་སྟོན་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་ཚུད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱོགས་བྱི་མས་དགག་མི་རུས།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱོགས་བྱི་མས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །དགག་མི་རུས་པ་ནི།
 དེ་གྱུར་ཟེན་ནས་ཕྱིན་བརྒྱབས་ཞིག་ཅིང་། ལོངས་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱོགས་བྱི་མས་ཀྱང་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། བྱོགས་སྤྱི་མས་དེ་
 འདྲ་དེ་དང་པོར་ཕྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་ཚེ། སྤན་བྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ཕྱིན་གྱིས་སློབ་པར་ཁས་
 མི་ལེན་ན། ཚོས་འདི་ལ་སྟོ་ཁ་མ་བྱོགས་པས་སློབ་དཔོན་འདིའི་བྱོགས་སྤྱི་མར་མི་རུང་ལ། ཁས་
 ལེན་ན་ཚུད་པ་མི་འདུག་པའི་བྱིར། ཚུད་ལན་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དེ་ཕྱིན་གྱིས་སློབ་
 པའི་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་མེད་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་ཚུད་དོ། །ཞེན། དེ་ལ་འང་ཚུད་པ་
 འགྱུར་བའི་དོན་མི་འདུག་སྟེ། ཕྱིན་བརྒྱབས་རི་སྐད་གནས་པ་དེའི་བྱི་མཐའ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི།

418

དེ་གཉིས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པར་སྟོན་བྱེད་གྱི་ལུང་གང་ཡིན།
 མ་ཡིན་ན་ཁ་སྐོང་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཆང་བས། དེར་རུང་བ་ཁོ་ནར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཉེས་པ་གཞན་ཡང་། དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་དགག་བཞག་པ་ན། ཆོས་གྱི་ལོངས་
 སྟོན་མཐའ་དག་གིས་སྤངས་པ་སོང་ལ། དེ་སོང་བ་ན་གནས་སྤང་དང་མཆུངས་པར་སོང་བས།
 ས་གཞན་ན་གནས་པའི་དོན་ཆང་བ་མིན་ནམ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་འདེབས། གཞན་ཡང་
 གསོ་སྟོང་བཞག་པས་མ་དུལ་ན་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་
 གསོ་སྟོང་བཞག་པའི་ནན་ཐུར་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན། ཡང་དབྱར་གྱི་
 བྱིམས་སུ་བཅའ་བ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོལ་བ་བྱུང་ན་ལན་གང་འདེབས། ཡང་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཕྱིར་བསྐྱོག་འཆགས་པ་ཞིག་སྤིང་བར་བཤད་པ་དེའི་ཆོ། དེ་འདྲ་དེས་མི་མཐུན་
 པ་གཉིས་གྱི་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད། མི་ཆོད་ན་དེ་འདྲ་དེ་འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་གི་ནང་ཆོན་དུ་བཤད་
 པ་ཅི། གོ་ཆོད་ན་དེ་འདྲ་དེ་བྱེད་པ་པོ་དགོ་འདུན་གྱི་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་
 གང་ཡིན། སྤྱིར་འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་པ་ལ་ལས་གཤམ་ལ་འདུ་དགོས་སམ་མི་དགོས།
 མི་དགོས་ན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད། དགོས་ན་ཁ་སྐོང་གི་ཡན་ལག་དང་
 ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་དེས་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཀྱང་ལས་དེ་འཆགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་སྐོང་གི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན། ལྡན་མ་རྣམས་ལ་ཁ་སྐོང་གི་གྲངས་ཆང་
 བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུང་ལས་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མི་མཐུན་པ་
 གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་པལ་ཆེ་བས་མི་སྟོར་བ་ཅི། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་དེ་ལ་ཁ་
 སྐོང་དུ་འོས་པ་དགོས་ན་དེ་འདྲ་དེ་ལས་གཤམ་ལ་བསྐྱད་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་ཞིག་ངེས་པར་
 དགོས་སམ། ཐོག་མར་འདུས་ནས་ཕྱིར་ལངས་པས་ཀྱང་ཆོག །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱིར་ལོག་
 གི་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཡང་ལས་དེ་འཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྡན་མ་མ་ལངས་པ་རྣམས་ལ་ཁ་སྐོང་
 གི་གྲངས་ཆང་བ་སྤིང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་དེ་གྲངས་ཆང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་
 ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་སྤྲུལ་པ་དེ་ཉིད་འཇུག་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། ལུས་པ་
 ཉིད་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། དེས་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཀྱང་།

ཁ་སྐྱོང་གི་དགོ་སྐྱོང་གཞན་དང་། བསྐྱབ་བྱས་དེར་མ་གོ་ན་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་སམ་མི་འཆགས།
 འཆགས་ན་ལས་བྱས་པ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ནང་
 ཞེ་འཁོན་དང་བཅས་པའི་དགོ་སྐྱོང་གྲངས་ཆང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་དེའི་ཆེ། དེས་ཕྱིར་ལོག་
 འཆགས་སམ་མི་འཆགས། འཆགས་ན་གཞུང་དང་འགལ། མི་འཆགས་ན་དེས་ཕྱིར་ལོག་བྱས་
 པའི་ལས་དེ་འཆགས་པར་སོང་བས། དགོ་འདུན་གྱི་གྲངས་གང་དགོས་པ་དེ་མ་ཆང་བར་ཡང་
 ལས་དེ་འཆགས་པར་འགྱུར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་འདུན་པ་དེས་པར་འབུལ་
 དགོས་པའི་ལས་དེ་ལ་མ་འདུས་ན་མི་མཐུན་པ་སྐྱེད་དམ་མི་བསྐྱེད། མི་བསྐྱེད་ན་འདུན་པ་སུལ་
 པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གསོ་སྐྱོང་གི་ཆེ་དགོ་སྐྱོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདུན་པ་
 འབུལ་བར་བཤད་པ་དེ་ཅུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོ་སྐྱོང་མས་དགོ་སྐྱོང་གི་གསོ་སྐྱོང་ལ་འདུན་པ་
 འབུལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེས་དེ་ལ་དེ་སུལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། མཆོམས་གཅིག་ཏུ་
 ལས་ཐ་དད་པར་བྱས་པའི་ཉེས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་དགོ་སྐྱོང་གི་ལས་གཞན་ལ་
 ཡང་དེས་འདུན་པ་འབུལ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། གཞན་ཡང་དགོ་
 སྐྱོང་མས། གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་པ། དེའི་དོན་དགག་
 དབྱེའི་ལས་ཀྱི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ཆོགས་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་
 ནམ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོ་བ་དེ་དགོ་འདུན་གཉིས་ཀ་ཆོགས་ནས་བསྐྱོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ།
 དགོ་འདུན་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྐྱོང་དང་། དགོ་སྐྱོང་མ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་
 མཆོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་དུ་དགོ་སྐྱོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན།
 བརྟག་པ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རི་སྐད་དུ། བྱང་མེད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། གྱུར་པ་ལ་ཡང་རོ། ཞེས་
 བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་བརྟག་པ་དང་པོ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་མཆོན་མི་མཐུན་པའི་དགོ་
 འདུན་གཉིས་ལན་ཚུན་ཁ་སྐྱོང་དུ་བྱས་ནས་འཆགས་པའི་ལས་གིག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་དགོ་སྐྱོང་མའི་གསོ་སྐྱོང་དེ་ཡང་དགག་དབྱེ་དང་འདྲ་བར་གཉིས་
 ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་བྱེད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་རི་སྐད་དུ། དགག་དབྱེ་ནི་དགོ་སྐྱོང་གི་
 དགོ་འདུན་ཡང་རོ། གསོ་སྐྱོང་ནི་དེ་དང་མཐུན་པ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། ཞེས་དགར་པའི་

ཆོག་འབྱུང་བ་དང་འགལ། མི་དགོས་ན་དགོ་སྒྲོང་མེད་པར་གསོ་སྒྲོང་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སུ་
བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་དེས་དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་དགག་
དེའི་བྱེད་དགོས་ན། དགོ་སྒྲོང་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་དེ་ལ་ལྷུང་བ་དེས་
པར་གླེང་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་དེ་ལ་དགག་དེའི་བྱེད་པར་འགལ། དགོས་ན་དེ་
ལྷུང་གླེང་བའི་ཆོ། གླེང་མི་འབྱེད་པ་དང་། མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྐྱབས་ནན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་གནས་
པ་བྱུང་ན། དེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་གྱིས་ནན་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། མི་བྱེད་ན་དེས་དེ་ལ་
དགག་དེའི་བྱེད་པ་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེ་བྱིར་བཅོས་པ་བསྐྱུལ་བ་ན་བྱིར་
བཅོས་མི་བྱེད་པ་ལ་ཆད་པས་གཅོད་མི་ལུས་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལྷུང་ན། རི་སྐད་དུ། དགོ་སྒྲོང་
མ་རྒྱུས་ཀྱི་ལས་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། ཡང་མཐའ་ལོའི་བྱེད་སྒྲུབ་
པ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཁ་སྒྲོང་གི་དགོ་སྒྲོང་ལྷ་གངས་ཆང་བ་ཞེས་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་
དགོས་ན་མཐའ་ལོའི་བྱེད་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་ལ་སྐྱབས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་གངས་ཆང་
གི་མཆོན་ཉིད་སྒྲོན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དགོས་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡིན་གསང་སྒྲོན་བསྐྱོ་
དགོས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་བསྐྱོ་བ་ལ་ལྷ་མི་དགོས་ཏེ། བཞེས་གཅིག་བསྐྱོ་བའི་བྱིར། དེ་བཞེན་
དུ་དངོས་གཞིའི་ལས་ལ་ཡང་ལྷ་མི་དགོས། ཁ་སྒྲོང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྒྲོང་བཞི་ཁོ་
ནས་བསྐྱེན་རྫོགས་དངོས་གཞིའི་ལས་འཆགས་པའི་བྱིར་རོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། འདི་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཅུང་། །འཛིན་པ་དེ་དག་ཤེས་པ་ཅུང་། །
ཤེས་པ་དེ་དག་འཆད་པ་ཅུང་། །འཆད་པ་དེ་ལ་ཉན་པ་ཅུང་། །འཆད་ཉན་བྱེད་པོ་རྒྱལ་ལན་
གྱིས། །རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཅུང་། །མདོ་དོན་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་ལན་གྱིས། །གཏན་ལ་
འབེབས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །འཆད་ཐབས་ཀྱང་གྱི་མཆོག་ཡིན་ཞེས། །ཀྱང་མཐུན་གཉིས་
པས་གསུངས་དེའི་བྱིར། །མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་བྱི་བ་ཡིས། །དབུ་མའི་ལམ་དེ་རྫོགས་བྱེད་
བྱིར། །དབྱེད་ལྷན་མཁུ་བའི་ལུང་རིགས་གྱིས། །འབེལ་གཏམ་དགའ་སྒྲོན་འདི་ལོང་ཤིག །
འདི་བྱས་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་རྒྱུས། །ལེ་ལོ་སྒྲོངས་དང་ཁྱོ་མེད་པ། །འགྱུས་ཤིང་དབྱེད་པས་ཡིད་
བདེ་བར། །མདོ་དང་ལུང་ལ་གདེངས་ཐོབ་ནས། །བསྐྱེན་པའི་ཉི་མ་འབར་བར་ཤོག །

ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གངས་ཅན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མ།   དཔལ་ཤུག་མཆོག་
ལྷན་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་སྒོམ།   གངས་ཅན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་དཔྱོད་དང་
ལྷན་པ་དག་མདོ་ལུང་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་སྐྱར་ནས་ཐུལ་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆོན་ནོ།།   །།མཛྲི་ཡི་བྱ་མཆོ།།   །།

༡༣། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འདུལ་བ་འཛིན་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་ཕྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྤྲོད་གི་
དངོས་པོ་ཕྱགས་རྒྱད་ལས་འབྱུངས་པ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡིན། བྱིས་ནས་བྱུང་བའི་ཆོའམ། རབ་
ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོའམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་བདུད་ཅི་བརྟེས་པའི་ཆོའམ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་
བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཆོའམ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཆོ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་
རྒྱད་པའི་བསྟེན་རྫོགས་དང་བྱད་པར་ཅི་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྤྲོད་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཐོབ་རྒྱ་བྱད་མེད་
དུ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་འདྲི་ན་ལན་གང་ཡིན། ལུང་མ་མོ་དང་། མངོན་པའི་མཛོད་དུ།
སྟོན་པའི་ཐོབ་རྒྱ་བཤད་ནས་གསལ་བཞིན་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་མི་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན། སྟོན་
ཆོག་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་གང་རུང་དུ་དག་སྤྲོད་གི་སྟོན་པའི་ཐོབ་རྒྱ་ཇི་སྟེད་པ་འདུས་སམ་མ་
འདུས། འདུས་ན་རྒྱར་ཤོག་སོགས་ཐོབ་རྒྱ་གཞན་རྣམས་སྟོན་ཆོག་ཏུ་བཤད་པ་གང་ན་ཡོད། མ་
འདུས་ན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཇི་སྟེད་པ་སྟོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ནས་མདོ་
དང་ལས་བརྒྱར་བཤད་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། ད་ལྟར་ཆོ་གའི་བཅས་པ་མཛོད་བྱིན་ཆད་སྟོན་ཆོག་གིས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་རུང་ངམ་མི་རུང་། མི་རུང་ན་རྒྱར་ཤོག་དང་། འཕྲིན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
ཆོག་ཏུ་འཆད་པ་ཅི། རུང་ན་མཁན་སྤྲོད་མེད་པའི་བསྟེན་རྫོགས་བཀའ་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་
གཅིག་ཡོད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཆོ་ལ་ན་ལན་གང་ཡིན། སྟོན་པ་ཕྱབ་པའི་དབང་པོས་བསྐྱབ་བྱ་
གསལ་བཞིན་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་མཛོད་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེའི་
མཆོན་གཞི་གང་ཡིན། མེད་ན་དེ་དེའི་མཁན་པོར་མི་རུང་བ་ཡིན་ནམ། རུང་ཡང་མི་མཛོད་པ་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གཞན་ཡིན་པས་སོ་སྟོན་ན།

འོ་ན་མཁན་པོའི་རྒྱུད་པ་སྟོན་པ་ལ་མི་སྟེག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རུང་བ་དེའི་ཆེ་
 ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར། མི་མཛད་པ་དེའི་ཆེ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མིན་
 པར་འགྱུར་ཏེ། རུང་བཞིན་དུ་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདྲི་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སྟོན་
 བས་འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་སམ་མི་འཆགས། འཆགས་ན་སྟོན་པ་ལས་གྲུལ་དུ་འདུ་རིགས་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་པོར་འོས་སམ་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་ཞེས་བརྟགས་ན་འཛིག་ལ།
 མཁན་པོར་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་པ་ཡིན་ན། སྒྱིར་མཁན་པོས་འདུས་པའི་
 ཕྱིར་ལོག་བྱེད་པ་དེ་མཁན་པོར་གསོལ་བས་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་གོང་དུ་འོང་དོན་མེད་ལ། ཁས་
 སྒྲུངས་པའི་འོག་ཏུ་ཡིན་ན་མཁན་པོ་དེ་ལས་བྱེད་པ་པོའམ། ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ་གང་རུང་ཡིན་
 དགོས་ཏེ། དེར་མི་འོས་པ་ལས་གྲུལ་དུ་འདུ་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་
 སྟོན་པ་མཁན་པོར་འོས་ཀྱང་། འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་པའི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་དྲི་ན་ལན་གང་
 ཡིན། ཡང་སྟོན་ཆོག་གི་གསོལ་བཞི་ལས་རབ་བྱུང་དང་བསྟན་ཇོགས་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་
 རབ་བྱུང་གི་དངོས་པོ་དེ་དགོ་འདུན་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན། ཡུལ་དགོ་འདུན་ལས་ཆོག་གསོལ་བཞིའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་བླིམས་
 ཡིན་ན་བསྟན་པར་ཇོགས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པོ་ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། གཞན་ཡང་རབ་བྱུང་
 འདི་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་མེད་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་བྱུང་བ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད། ཡང་
 སྐྱབས་འདིར། རབ་བྱུང་དང་བསྟན་ཇོགས་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེས་ན་དེར་དགོ་ཚུལ་ལ་ཡང་སྐྱེས་པར་
 ཁས་སྒྲུངས་ན་ཅི་འགོག། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེའི་ཆེ་མཁན་པོའི་ཐ་སྟོན་མེད་ཀྱང་དོན་གྲུབ་པར་
 འགྱུར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་འཕྲིན་གྱི་ཆོག་པའི་བྱེད་ལུགས་དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་
 རུང་ངམ་མི་རུང་། ཆོགས་སྒྲུལ་ལ་འཕྲིན་ཆོག་བཤད་དམ་མ་བཤད། སྟོམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱབ་
 བས་འཕྲིན་ཐོས་པ་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། ཞེས་དྲིའོ། །སྐྱེད་གྲུའི་བདག་མོ་ཕྱི་བའི་ཆོས་ཁས་
 སྒྲུངས་པས་བསྟན་ཇོགས་སུ་བཤད་ན། དེའི་ཆེ་ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་བཅས་པ་མཛད་དམ་མ་མཛད།
 མཛད་ན་བྱད་མེད་བསྟན་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གོང་དུ། ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་བཅས་པ་མཛད་པར་འགྱུར།
 མ་མཛད་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལས་སྟོམ་པ་ཐོབ་པའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་

བོ་དེ་ཁ་སྒོར་དུ་རིས་པར་དགོས་སམ་མི་དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན། མདོ་དང་ལུང་ན་དེ་དེར་དགོས་
 པའི་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། མཁན་པོའི་བྱ་བ་ཟིན་ཞིང་གསོལ་བ་བརྗོད་པ་མ་ཟིན་པའི་བར་དེར་
 མཁན་པོ་དུས་བྱས་པའམ། བྱིས་པ་ལ་སོགས་པར་སོང་ན་ཡང་དེ་སྒྲིམ་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། གསོལ་བ་བརྗོད་པའི་ནང་དུ་མཁན་པོ་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་དགོ་འདུན་གསུམ་
 ཀའི་མིང་བརྗོད་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཁན་པོ་མེད་པ་ལ་སྒྲིམ་བར་
 བཤད་པའི་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོ་ངོར་ན་མཁན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། མཁན་པོའི་མཚན་ཉིད་དོན་གནས་
 ཚད་ལ་མི་ལྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲོ་ངོར་ནི། མཁན་
 པོ་མེད་ན་སྒྲིམ་པ་མི་སྒྲིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཁན་པོའི་མིང་མ་བརྗོད་པ་ལ་མི་སྒྲིམ་བར་
 བཤད་དོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །དེ་ནི་འགྲེལ་བ་དང་མི་མཐུན་པས་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་།
 རིགས་པ་དང་འགལ་པའི་ཚུལ་ཡང་། དོན་ལ་མཁན་པོ་མེད་པ་དེ་དབང་བཅན་ནམ། བསྐྱབ་བྱ་
 དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲོ་ངོར་ཡོད་པ་དེ་དབང་བཅན། དང་པོ་ལྟར་ན། མཁན་པོ་མེད་པར་བསྒྲེན་
 རྒྱུ་གསུ་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ། དོན་ལ་མེད་པ་དབང་བཅན་པ་གང་ཞིག་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་
 ཞིང་། སྒྲོ་ངོར་ཡོད་པ་དེའི་ཆེ་དོན་ལ་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སོང་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་གཉིས་པ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དབྱད་པ་ཐ་སྙད་པ་དབང་བཅན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོན་དེའི་ཆེ། ཆོས་
 ཅན། མཁན་པོ་གཏན་མེད་མིན་པར་ཐལ། དབྱད་པ་ཐ་སྙད་པ་ལ་མཁན་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་
 དབང་བཅན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཀྱོལ་ན་ལན་གང་འདེབས། ཡང་གསང་སྟོན་མེད་པར་བསྒྲེན་པར་
 རྒྱུ་གསུ་པ་སྒྲེའམ་མི་སྒྲིམ། སྒྲིམ་སྒྲིས་པ་བསྒྲེན་པར་རྒྱུ་གསུ་པའི་གྲངས་ཚད་ལས་མི་ཉུང་བར་
 བཤད་པ་དང་འགལ། མི་སྒྲིམ་ན་གསང་སྟོན་ཁ་སྒོར་དུ་རིས་པར་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་
 ན་དེ་མེད་པར་མི་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ། དགོས་ན། སྐབ་བྱེད་མེད་ཅིང་། གཞོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་
 མཁན་པོའི་བརྟག་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ཡང་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པའི་བར་ཆད་དང་ལྟན་པ་ལ་བར་མ་རབ་
 བྱང་སྒྲེའམ་མི་སྒྲིམ། སྒྲིམ་རི་སྒྲིམ་དུ། བཀོལ་བ་ཆད་པ་ཡན་ཆད་དོ། །འདི་ལ་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་ཉིད་
 མེད་པར་འདྲའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་སྒྲིམ་ན་དེ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀྱོལ་
 ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སྐབས་འགྲོ་ཙམ་བྱེད་དུ་མ་བྱས་པར། དགོ་བསྒྲེན་སོགས་སྒྲིམ་པ་ཡོད་

དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་དང་དེའི་སྒྲིམ་པ་འབྲེགས་པའི་སྒྲིམ་ཆོག་དང་འགལ། མེད་ན་དགོ་
 བསྟེན་སྒྲིམ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲིམ་པས་བྱུང་པར་འབྱུང་རྟེ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དང་།
 ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དོན་ཅིག་ལ་འདུས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན་འཛིགས་སྐྱབས་དང་
 ལེགས་སྐྱོན་ལ་སྒྲིམ་པའི་དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་ཚུལ་སྒྲིམ་གྱི་བྱུང་པར་གང་ཡིན། རྒྱུའི་
 གྲུབ་སྒྲོང་གི་བྱུང་པར་ལས་ཞེན། འོ་ན་སྐྱབས་འགོ་ཚུལ་བྱེད་ཀྱང་རྒྱུའི་གྲུབ་སྒྲོང་ལས་མ་འདས་
 རྟེ། དེའི་སྒྲིམ་དུ་ངེས་པར་འགོ་དགོས་པས་བྱུང་པའི་བྱིར། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་སྐྱབས་འགོ་མེད་
 པར་དགོ་བསྟེན་སྒྲིམ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་རབ་བྱུང་གི་
 གཏོང་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེས། དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་སྒྲོང་གཏོང་ངམ་མི་གཏོང་། གཏོང་ན་ཆོགས་སྒྲིམ་
 མའི་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཆོགས་བྱི་མ་བྱི་མའི་གཏོང་རྒྱར་ཐལ་བ་དང་། བྱི་མ་པ་དང་སྐྱེགས་ཅན་གྱི་
 རྟགས་འཆང་བ་དང་། མ་ཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཉམས་པ་ཡང་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པའི་
 གཏོང་རྒྱར་ཐལ་ལོ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། མི་གཏོང་ན་རབ་བྱུང་བར་མ་རྒྱད་ལ་མི་ལྷན་
 པའི་དགོ་ཚུལ་དང་། དགོ་སྒྲོང་ཡོད་པར་འབྱུང་། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་རབ་བྱུང་
 བར་མ་མ་སྤངས་པར་ད་ལྟར་གྱི་ཆོགས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སྤངས་ན་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ། མི་སྐྱེ་ན་
 དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན། སྐྱེ་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དེས་བྱིས་རབ་བྱུང་སྤངས་ན་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ། མི་སྐྱེ་ན་
 དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན། སྐྱེ་ན་ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་ཡོད་པར་
 འབྱུང་། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལྟར་གྱི་དགོ་སྒྲོང་དེས་དགོ་བསྟེན་དང་
 དགོ་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་ན་དགོ་སྒྲོང་གི་བསྐྱབ་པར་གཏོང་ངམ་མི་གཏོང་། གཏོང་ན་དེའི་རྒྱུད་
 གྱི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་བཞི་མཚན་རྣམས་ཐ་དད་པ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་གཞུགས་མ་ཡིན་
 པར་འབྱུང་། མི་གཏོང་ན་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བའི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་ལྷན་བཞིན་དུ་དགོ་
 ཚུལ་སྤངས་ན་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ། མི་སྐྱེ་ན་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་གོགས་བྱས་པའམ། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་
 བས་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་བརྟགས། སྐྱེས་ན་དགོ་ཚུལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པའི་
 གཏོང་རྒྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་བར་མ་རབ་བྱུང་རྒྱུད་
 ལྷན་གྱི་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་ཆེ་རབ་བྱུང་རྣམ་དག་ཡིན་པ་སྤྲིད་དམ་མི་

མིད། མིད་ན་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བསྐྱོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་མིད་
ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན། བམ་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉམས་པར་འདོད་ན་ནི་བར་མ་དེ་སྒྲིམ་པ་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀློལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་རབ་བྱུང་བར་མ་རྒྱུད་ལྡན་ཡང་ཡིན།
ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ཅན་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་གཅིག་མིད་དམ་མི་མིད། མི་མིད་ན་རི་རྒྱུད་དུ།
གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་རུང་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་དང་འགལ། མིད་ན་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་
འཆང་བ་དེ་བར་མའི་གཏོང་རྒྱར་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ལུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་
དུ་མི་རུང་བར་བཤད་ན་ཆོས་གོས་མེད་པ་དེ་རུང་དམ་མི་རུང་། མི་རུང་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན་
པ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །རུང་ན་མཁན་པོས་
གོས་རུར་སྒྲིག་དག་སྒྲིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་བཤད་པ་དང་
འགལ། ཡང་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྟེར་བར་བྱེད་ན་
སྒྲེའམ་མི་སྒྲེ། མི་སྒྲེ་ན་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་བར་མ་རབ་བྱུང་སྒྲིན་
ན་ཡང་མི་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་མཁན་པོས། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱེད་པོར་མི་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་ཀློལ་ན་ལན་གང་
ཡིན། ཡང་། ད་ལྟར་ཆོ་གས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་བཅུ་གཙུག་ཆང་དགོས་པར་
བཤད་པའི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ན། སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་
ཆོ། དེ་བཞུགས་པ་ཅམ་ཆོག་པ་ཡིན་ནམ། ངས་པར་ལས་གྲལ་དུ་དགོས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
ན། སངས་རྒྱས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་བསྐྱབ་
བྱ་སྟེན་སངས་རྒྱས་མཐོང་མ་མྱོང་བ་དེ་ལ་ལས་གྲལ་དེར་སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་གྱུར་པ་མིད་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེའི་ཆོ། དེ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན།
གྲོ་ཁུན་སྒྲིམ་ན་བ་བྱེ་བ་རི་བ་ལྟ་བུ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་བསྟེན་རྫོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་གྱུར་
པ་མ་ཆང་རོ། །ཞེས་ཀློལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སངས་རྒྱས་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ།
སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གང་ལ་བྱེད། སྟོན་པའི་སྒྲུ་ལ་སྟོན་པ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱེད་
པའི་སྒྲུ་ན། འོན་དེ་ལ་དེའི་འདུ་ཤེས་མ་སྒྲིམ་པ་དེའི་ཆོ། མདོན་གྱུར་མ་ཆང་བར་འགྱུར་ལ།

དེ་ལྷ་ན། དེ་ལ་དེའི་འདུ་ཤེས་མི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ་བས་དེའི་ཆོ། དགོ་སྒྲོང་གིས་དངོས་པོ་མི་སྒྲིབ་པ་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་ཁ་སྒྲོང་དུ་མི་འོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ལས་གྲལ་དུ་ངེས་
 པར་འདུ་དགོས་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཁ་སྒྲོང་དུ་མི་འོས་པར་འགལ་ལོ། །མེད་ན་སྒྲོན་པ་
 ཞལ་བཞགས་པའི་ཆོ། སྒྲོན་པ་མངོན་གྱུར་ཆང་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་
 ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སྒྲོན་པ་མངོན་གྱུར་གྱི་དོན་སྒྲོན་པས་ཕྱིར་ལོག་མ་བྱས་པ་ཅམ་མོ་
 སྒྲམ་ན། འོན་སྒྲོན་པས་ཕྱིར་ལོག་མངོན་ན། ཕྱིར་ལོག་འཆགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྷ་
 བ་ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་རུང་བ་ཐལ། འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་འཆགས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན་ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་སྒྲིབ་བསྒྲོན་པ་གནས་པ་ཅམ་
 ལ་བྱེད་ན་གཞན་རྣམས་དང་སྒྲོས་ལ། ལས་གྲལ་དེར་འདུལ་བའི་གྲེགས་བམ་གནས་པ་ལ་བྱེད་
 ན། འདུལ་བ་ཡི་གེར་མི་བྲིས་པར་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་བྱང་དང་འགལ། ལས་བརྒྱ་ཅ་གནས་པ་
 ལ་བྱེད་ན་དེའི་གྲེགས་བམ་གནས་པ་ལ་བྱེད་དམ། དེ་ཆོག་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ལ་
 བྱེད། དང་པོ་ལྷ་ར་ན་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་ལ། གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན། དེང་སང་གི་དུས་སུ་ཆོས་མངོན་
 གྱུར་མ་ཆང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་བསྒྲོན་ཆོག་གས་ཀྱི་གསོལ་བཞིའི་ཆོག་སྒྲོལ་གནས་པ་ལ་བྱེད་ན་
 གསོལ་བཞིའི་ལས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གོ་
 ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་མངོན་གྱུར་བཅུ་རྟེན་པར་དཀའ་ལ། མི་དགོས་ན་
 དེའི་ཆོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མངོན་གྱུར་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་མཁན་སྒྲོབ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན། གཉིས་པོ་
 ལས་གྲལ་དེར་འདུ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ། སྒྲིབ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་བསྒྲོན་ཆོག་སུ་བྱེད་པའི་མཁན་
 སྒྲོབ་གཉིས་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག །དང་པོ་ལྷ་ར་ན། མཁན་པོ་དང་གསང་སྒྲོན་ལས་གྲལ་དུ་
 ངེས་པར་འདུ་དགོས་པའི་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པར་ཆོག་འི་ཆོག་ཟུར་ལས་ཀྱང་གསལ་ལོ། །
 གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན། མཁན་པོ་གཏན་མེད་ལ་ད་ལྷ་ར་ཆོག་འི་བསྒྲོན་ཆོག་མི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་
 བའམ། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་བཅུ་ཆང་བ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོལ་ན་ལན་གང་ཡིན།

ཡང་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་མདོན་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ན་དགོ་སློབ་མ་ཡིན་པས་
 ལས་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་ལས་ཆགས་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 ལུང་ཁྱབ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་སྟོན་ལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་གསང་སྟེ་སྟོན་པས་སྟོག་ཏུ་བར་
 ཆད་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་མས་མ་དྲིས་བཞིན་དུ། བསྐྱབ་བྱ་དེས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ། དེས་དེ་ནང་དུ་
 འོངས་པར་ཁྱས་པ་ན། དགོ་སློབ་དེ་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པར་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་དེས་དེ་
 ལ་སྟོག་ཏུ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་མས་རྫེས་སུ་བསྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྟོན་ལ་ན་ལན་གང་ཡིན།
 ཡང་གསང་སྟོན་གྱིས་འདྲི་བ་དང་། ལས་བྱེད་པས་འདྲི་བ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད།
 བྱད་པར་མེད་ན་སྟོས་པར་འགྱུར་ལ། དགོ་འདུན་ཐུགས་ཆེས་པའི་དགོངས་པ་ཡོད་པས་དེར་མི་
 འགྱུར་ན་ནི་གསང་སྟོན་གྱིས་དག་པ་བརྗོད་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འོང་བ་ཁྱས་པས་ཐུགས་
 ཆེས་པར་མི་ཁྱས་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོག་ཏུ་ཞིབ་མོར་བྱེ་ནས་སྟོན་པས་བྱད་
 པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེང་སང་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྟ་མི་འབྱུང་བ་ཅི། ཞེས་
 དྲིའོ། །ཡང་ད་ལྟར་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱར་རུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་ལོ་བཅུ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོན་པ་ངེས་པར་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་སྟོན་པ་སངས་
 རྒྱས་ནས་ལོ་དུག་པ་ལ་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་ཆོ་གས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་དང་འགལ། དེ་དམིགས་
 བསལ་ལོ་སྟུང་ན། སྦྱར་བཏང་གི་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་གོང་དུ། དམིགས་བསལ་འབྱུང་བ་
 འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ནས་ལོ་ལྟ་ལོན་ཞིང་། ལྟར་གཤེས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་ལྟན་པས་དེ་
 གསུམ་རུང་བར་བཤད་དོ་སྟུང་ན། དེ་འདྲ་དེ་གནས་མ་བཅས་པ་སྟོངས་རྒྱ་བའི་དམིགས་བསལ་
 ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་རུང་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་བཤད་
 པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་ལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་ལྟ་ཐུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྟན་ན་སྟེ་
 སྟོན་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བྱབ་བམ་མ་བྱབ། བྱབ་ན་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་ནན་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་།
 སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་ལ་དེ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ། མ་བྱབ་ན་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོན་
 མི་གཤེས་ན་འདྲིར་བསྟན་གྱི་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པར་འགལ་ལོ། །ཞེས་སྟོན་ལ་ན་ལན་
 གང་ཡིན། ཡང་བརྟན་མཁས་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱར་རུང་

གི་བྱུང་བ་ལས་ལེན་ནམ་མེད་ལེན་། མི་ལེན་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཤུགས་བསྟན་དང་འགལ། ལེན་ན་དེ་དང་ལྷན་ཞིང་འཁོར་འཛིན་པའི་
 གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་དགོ་སྤྱོད་མས་མ་ངེས་སོ། །ཡང་གནས་སྐབས་འདི་ནས་བསྟན་པའི་བརྟན་
 མཁས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེས། འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་སྐབས་མཐའ་དག་ཏུ་བརྟན་མཁས་ཀྱི་གོ་
 ཆོད་དམ་མི་ཆོད། མི་ཆོད་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན། ཆོད་ན་བྱེད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
 མཁས་པོ་ལ་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་
 ལྷན་པར་འཛིན་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ཞིང་། དེའི་མཁས་མོ་དང་། ལྷན་པ་ལ་དགོ་སྤྱོད་མའི་འདུལ་བ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་འདུལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་འཛིན་པའི་ཡོན་
 ཏན་གྱིས་འདུལ་བ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད། མི་ཆོད་ན་དེ་འཛིན་པ་མཁས་པའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ། ཆོད་ན་ལས་བརྒྱུ་བ་འཛིན་ཞིང་། བྱེད་བཅས་སོགས་མི་ཤེས་
 པའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་ཆོ་ལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་དུ་མ་མཁས་པོ་གཅིག་པ་
 གསུམ་མན་ཆད་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བྱུང་རུང་། དེ་ཡན་ཆད་དེས་དེར་མི་
 རུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན། ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་མི་འཆགས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མི་ཆགས་
 པའི་བཤད་པ་གང་ན་ཡོད། ཇི་སྐད་དུ། ཆོག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་བཤད་
 པས་སོ་ཞེ་ན། དེར་བཤད་པའི་ཆོག་དེ་ནི། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བརྒྱུ་བྱེད་
 དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འདིར་ཆོག་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་
 གལ་ཏེ་གསུམ་མན་ཆད་ཅེས་བཅད་པ་དེ་མཆོམས་ནང་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
 མཆོམས་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུམ་ཆན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་དུས་མཆོངས་
 པར་རྫོགས་སུ་རུང་ངོ་ཞེ་ན་འོ་ན་ལས་བྱེད་པས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་ནོན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་བྱེད་
 པ་པོ་དགོ་འདུན་རྣམས་བརྒྱུ་བྱེད་གང་ན་འདུག་པའི་གནས་དེ་དང་མཆོམས་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་།
 གཅིག་ན་མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལ་ལས་ཆགས་པར་འགྱུར་ལ། མི་གཅིག་ན་
 དེའི་དུས་ཀྱི་ལས་དེ་མི་ཆགས་པར་འགྱུར། མཆོམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་གང་གི་ཡང་ཡན་

ལག་ཉིད་མིན་པར་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་ཞོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་གསུམ་མན་ཆད་ཅིག་
 ཆར་དུ་རྫོགས་པ་དེའི་ཆེ། མཁན་པོ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན། མཁན་པོ་
 མི་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཞེས་
 དྲིས་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཉིད་ན་ལུལ་ལམ། ཉམས་ན་མི་སྐྱེའི་ཞེས་པའི་དོན།
 སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་དུ་མས་པར་དུ་ཆོད་པ་ལ་འཆད་པ་འདི་ལུང་གང་
 ཉས་འབྱུང་། ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་རྒྱ་ལྷན་
 པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་རིགས་པ་མཁྱེན་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་
 ཞོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ཉམས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཉམས་པ་དེ་ཡིན་ན། ལུལ་
 བས་བྱབ་བམ་མ་བྱབ། བྱབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་སུ་བཞི་བཅུ་བ་འགལ། མ་བྱབ་ན་སྟོམ་པའི་གཏོང་
 རྒྱ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་ལས་འོགས་སུ་ཉམས་པ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་
 ཡིན་ཞེས་དྲིའོ། །ཡང་བསམ་པ་ཐག་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལུལ་ན། དེས་སྟོམ་པ་གཏོང་ངམ་
 མི་གཏོང་། མི་གཏོང་ན་འབུལ་ཆོག་གི་གཞུང་དང་འགལ། གཏོང་ན་དེ་དེ་ལྟར་གཏོང་བ་ལ་ལྟོག་
 རྒྱལ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཅིང་། ལྟ་བའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཡང་དགོ་
 འདུན་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་བྱས་པས་སྒར་ཡོད་ཀྱི་སྟོམ་པ་གཏོང་ངམ་མི་གཏོང་། མི་གཏོང་ན་
 མཆོམས་མེད་ཅན་དེར་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་འབུལ་ཆོག་ཏུ་བཤད་པ་
 དང་འགལ། ཞེས་དྲིས་ན་ལན་གང་ཡིན། གཏོང་ན་དགོ་འདུན་ལྟག་མས་སྟོམ་པ་གཏོང་བར་
 འགྱུར། ཡང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་དེ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་ཡིན་ནམ་མིན།
 མིན་ན་དེ་མ་ལོན་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཤེས་ན་དེ་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། དེ་དེའི་
 བར་ཆད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཉིད་དང་འགལ་ཞིང་། གཞོན་ནུ་བཅུ་བདུན་སྟེ་དགོ་སྟོང་དུ་བཤད་པ་དང་
 འགལ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དེས་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་མིན་ཡང་། དེ་ལ་དེར་ཤེས་ཀྱི་དེ་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་བྱས་ན་མཁན་པོ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་དེའི་བར་ཆད་དུ་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་མ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་དགོ་སྟོང་སྟོམ་པའི་གཏོང་
 རྒྱར་བཤད་པའི་རིགས་པས་བསྟེན་རྫོགས་སྐྱེ་བ་ལ་གནས་ཆོད་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་ཀྱང་། འདུ་ཤེས་

གྱི་ཆ་ནས་དེ་ལོན་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དགོས་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་བཅུ་བདུན་ཟེལ་བསྟེན་
 རྫོགས་སྟེས་པར་བཤད་པ་དང་། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་འཛིག་མཚམས་དང་
 འགལ་ལོ། །ཡང་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བ་བྱེད་པ་ཉུ་སྟེ་བའི་ལུགས་ཡིན་པ་
 དེའི་ཆེ་ཕམ་པ་དེ་སྒྲིམ་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་ཞིག་གམ་མ་ཞིག །ཞིག་ན་དེ་
 བཏང་བར་འགྱུར་ལ། མ་ཞིག་ན་དེ་འདྲ་དེ་དགོས་པ་སྐྱབ་ཅུས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 རྫོགས་ལ་ལན་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་མ་ཞིག་གྱང་། ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་མེས་
 ཆོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེན། འོ་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཉམས་པ་དེ་སྒྲིམ་པའི་རིག་བྱེད་
 མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད། ཆོད་ན་གཅིག་ཤོས་དེས་ས་བོན་གྱི་གོ་ཆོད་པར་
 མཚུངས་ལ། མི་ཆོད་ན་དེའི་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྫོགས་ལ་ལན་གང་ཡིན།
 ཡང་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་དག་བྱེད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་སྒྱུད་བཞིན་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་
 རིགས་འདྲ་གཉིས་པ་བྱུང་ན་བསྐྱབ་པ་དེ་བསྐྱར་ནས་སྟེར་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་སྒྲོ་
 མགུ་ལའང་མཚུངས་སོ། །དགོས་ན་དེའི་བཤད་པ་མི་འབྱུང་བ་ཅི། གལ་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་དེ་ཕམ་པ་
 འཆབ་མེད་གངས་མང་ཉུང་ཅི་ཅམ་སྟུང་གྱང་ཆད་ལས་ནི་རི་སྒྲིང་འཆོའི་བར་ཏུ་བསྐྱབ་པ་སྟུང་བ་
 ལས་གཞན་མེད་པས་སོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་བསྐྱབ་པ་སྒྱུད་བཞིན་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལ་ལྷག་མ་འཆབ་
 བཅས་བྱུང་ན་དག་བྱེད་ཏུ་སྒྲོ་མགུ་བྱིན་ནས་སྒྱུད་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་བསྐྱབ་པ་
 བྱིན་པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ། དགོས་ན་དེས་བསྐྱབ་པ་སྒྱུད་པ་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་ཆད་ལས་གང་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་དེ་ལ་དབྱུང་བ་སྟེར་རམ་མི་
 སྟེར། མི་སྟེར་ན་དེ་ལ་སྒྲོ་མགུ་སྟེར་བར་འགལ་ལ། སྟེར་ན་དེས་དག་བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡང་
 རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྫོགས་ལ་ལན་གང་ཡིན། ཡང་བསྐྱབ་པ་སྒྱུད་
 པ་དེ་ལ་སྒྲིགས་སྟུང་དང་གསོ་སྒྲོང་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ནན་ཏུར་བྱེད་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་
 ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡིན། ཡོད་ན་དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྒྲོ་མགུ་སྟེར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྟུང་བ་ནན་
 ཏུར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་རྫོགས་ལ་ལན་གང་ཡིན། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་དེས་དགོ་འདུན་ལ་
 བཅོད་གསོལ་བྱས་པའི་ཆོ། ས་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ནན་ཏུར་དེ་དག་

བྱེད་པ་སྤྱིད་ན། དེའི་བཟོད་གསོལ་ཡང་སྤྱིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟོད་གསོལ་བྱས་ཀྱང་།
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མི་ཐོབ་ན། དེའི་དགོས་པ་སྟོར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀྱོལ་ན་ལན་གང་ཡིན།
 ཡང་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅན་གྱི་དགོས་པ་མཆོད་གྱུར་པ་དེའི་ཆེན་འཆབ་ཉེས་དག་གསུམ་པ་དག །མ་
 དག་ན་རི་སྐད་དུ། ཉེས་པ་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དག་ན་དེས་དགོས་པ་མཆོད་མའི་རྟེན་
 ལ་བསྐྱབ་པ་སྟོང་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་གྱི་དགོས་པ་
 འགལ། དགོས་ན་དེ་འདྲ་དེས་རྟེན་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་པ་དགོས་པ་དགོས་པ་འདུན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱད་པ་དེ་དགོས་པ་མཆོད་
 དགོས་པ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་ཏུ་རུང་བར་འགྱུར་བ་སྤྱིད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཀྱོལ་ན་ལན་གང་
 ཡིན། ཡང་ན་ཕམ་པ་ཐུན་མོང་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་དགོས་པ་སྟོང་མ་སྟེས་པར་མཆོད་གྱུར་པ་
 དེའི་ཆེན་འཆབ་ཉེས་དག་ན་དེ་འདྲ་དེས་བསྐྱབ་པ་ཐུལ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན། བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་སྟེ་འམ་མི་སྟེ། སྟེ་ན་རི་སྐད་དུ། ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལྷག་པར་སྟུང་པ་
 ཅན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བྱགས་བསྟན་དང་འགལ། མི་སྟེ་ན་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་
 གྱི་དགོས་པ་མཆོད་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཀྱོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཕམ་པ་འདྲའི་ཉེས་
 བྱས་འཆབ་བཅས་ཅན་གྱི་དགོས་པ་ཚུལ་མ་མཆོད་གྱུར་པའི་དགོས་པ་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་སུ་རུང་
 བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་སྟོང་པ་སྟེ་བའི་བར་ཆད་དུ་བཤད་པ་དང་
 འགལ། ཞེས་ཀྱོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕམ་པ་དང་པོའི་བཅས་པ་མཛད་པ་
 དུས་ནས་གྱི་ཆེ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ནས་
 དེའི་བར་དུ་གསོ་སྟོང་གི་ཆེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དེའི་རྒྱ་མཆོད་
 ཅི་ཡིན། ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 ལྟར་བ་སྟེ་ལྷའི་བཅས་པ་མཛད་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་ཀྱོལ་ན་ལན་གང་ཡིན། ཡང་བཅས་པ་མ་
 མཛད་གོང་དུ་ལྟར་བ་མི་འགྱུར་མེད། དེ་ལྟར་འང་མི་བསད་པ་ལྷ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་ལོག་ཕྱོགས་
 གྱི་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་། མི་འབྱུང་ན་དེའི་ཉེས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་
 བཤད་པ་དང་འགལ། འབྱུང་ན་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཆབ་བཅས་དེས་རང་

434

བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཀའི་བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་གསུམ་པ་གང་ནས་བཤད།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། དག་བཙུག་པ་བདུན་བརྒྱའི་རུང་བ་མིན་པའི་བཞི་བཅུ་བསལ་བ་དེ་འདུལ་བ་
རྒྱུ་པའི་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་འདྲ་དེ་འདུལ་བ་མ་ལུས་པའི་
བཀའ་བསྟུ་ཡིན་ནམ། ཆ་གས་ཉི་ཆེ་བའི་བཀའ་བསྟུ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེར་བཤད་པ་
མེད་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྡེ་ག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་ལ་བཞུགས་བསྐྱོད་པ་དང་།
འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྩོད་པ་ནི་བྱེད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རི་
སྟེན་པ་ཡང་འདུལ་བའི་བཀའ་བསྟུ་བ་ཉིད་དུ་བསལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། དེང་སང་འདི་ན་སྟོགས་ལ་ཞིང་། ཆོས་དོན་གཉིར་བ་མང་གུར་གྱང་། །
འདུལ་བའི་མིང་དང་སྟོམ་བཟུང་གི་ །ལག་ལེན་ཙམ་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས། །འགའ་ཞིག་གཞུང་
དང་ཆོག་དོན་ཙམ། །བྲག་ཆ་བཞིན་དུ་གྲོག་པ་ཡི། །རྣམ་པར་ངལ་བ་སེམ་གྱུར་ནས། །མདོ་
ལུང་གནས་ལ་གདེངས་མ་བློབ། །དེ་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་མ་བརྟགས་པའི། །འབེལ་བའི་གཏམ་
འདི་བསམ་བྱས་པས། །ཆོས་འདོད་སྟོབ་མས་ཆོས་འདུལ་བ། །རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཐོང་བར་
ཤོག །བྲི་བ་གཅིག་གི་ལན་དོན་དུ། །མདོ་ལུང་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་པས། །རྟོན་དཀའི་དོན་
བརྒྱ་ངང་གིས་འཆར། །དེ་ཕྱིར་འདི་བྱས་འབྲས་མེད་མིན། །ཆོས་འདུལ་གངས་རི་ལ་འཁོད་ནས།
།གཞན་སྡེའི་སྟོབས་པ་བླ་འདོད་ཅིང་། །རང་སྡེའི་འཁོར་ཆོགས་སྟོང་བཞེད་པའི། །སེང་གའི་
དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་འདིས། །གཞན་སྡེ་གྲང་ཆེན་བྱུར་ལོངས་པའི། །ཉིས་བྱས་མ་ལུས་གཞོན་པ་
དང་། །རང་སྡེ་འདུལ་བའི་སྟོབས་པ་ནི། །མི་བླ་གོང་ནས་གོང་འབེལ་ཤོག། །མཆོལ་ལྟ་
ལྟོ།།

[illegible]

२३१॥ॐ॥

པཎ་ཆེན་ཕུག་མཆོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས།

(22/20)

པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྷན་གྱིས་བཙུམས།

✱

ཡུང་ཚལ་པོ་དེ་མི་ལ་པ་དཔེ་ལྟར་ཁང་གི་ལ་ལྟར་དེ་པ་ལྟར་།

མེ་ཆིན་གོང་དུ་ཕྱི་པར་འདེབས་ཆེད་མེད་གྲུང་མིས་དཔར་བཅུ་བ།

२०१३-१४

२०१३

५५४५५५ ०००७—३५००

ISBN 978 - 7—80253—334 - 9/B. 110

གཞུང་འབྲུམ་ཆ་ཆང་ལ་(དེབ་༡ - ༢༤ཨྲད་)སྤར། ༡༩༥༠. ༠༠

责任编辑: 聪博

图书在版编目(CIP)数据

班钦释迦乔登文集: 第22卷: 藏文/ (明) 班钦释迦乔登著; 四川宗萨寺康谢五明佛学院编.

— 北京: 中国藏学出版社, 2010. 12

(五明丛刊) ISBN 978-7-80253-334-9

I. ①班… II. ①班… ②四… III. ①喇嘛教

— 文集 — 藏语 IV. ①B946.6-53

中国版本图书馆CIP数据核字(2011)第002163号

五明丛书

班钦释迦乔登文集

第22/24卷

*

班钦释迦乔登著

中国藏学出版社出版发行

(北京北四环东路131号)

北京广益印刷有限公司印刷

*

开本: 787mm×1092mm1/16 印张: 700.25

2013年5月第1版 2013年5月第1次印刷

印数: 0001—2500册

ISBN 978-7-80253-334-9/B·110

本文集定价(1-24册): 定价: 1380.00元

Handwritten text block, likely the first line of a paragraph or a section header.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

ལྷ་རིག་དཔེ་ཚོགས།

དེབ་བརྒྱ་དང་རྩལ་པ།

ISBN 978-7-80253-334-9

9 787802 533349 >

定价：1380.00元（全24册）